

Cao Xueqin

KIZIL OĞLANIN RÜYASI

IV. Cilt

Tercüme: Serpil Demirci

ELİPS KİTAP

Cao Xuequin tarafından 18. yüzyılın ortalarında yazılan *Kızıl Odanın Rüyası*, Çin'in dört büyük klasik eserinden biri olarak kabul ediliyor.

İlk kez 1792'de yayımlanan ve yarı otobiyografik nitelikler de taşıyan romanın, Çing (Mançu) Hanedanlığı'na tekabül eden dönemi anlattığı kabul ediliyor.

Yan yana konaklarda yaşayan Jia sülalesinin iki kolunun günlük yaşamlarının ayrıntılarıyla anlatıldığı, yüzlerce karakterin yer aldığı sayfalar, âdeta büyülü bir masal tadı bırakıyor okuyucuda.

Çin feodal toplumunu çok iyi analiz etmiş olan Cao Xuequin, üst ve alt sınıftan karakterler aracılığıyla feodalizmin açmazlarını, zalimliğini, ikiyüzlülüğünü ve ahlaki durumlarını da cesaretle gözler önüne seriyor. Bunu da zaafları, acziyeti ve yüceliği ile insan doğasını muazzam yansıtarak ve hayaller, rüyalar, şiirler, şarkılar eşliğinde yaptığı için hem kadim Çin medeniyeti ve sanatıyla yakından tanışıyoruz hem de düzen eleştirisi havada ve gerçeklikten kopuk kalmıyor.

"Gerçek, kurgudan daha tuhaftır." der Mark Twain. Kim bilir, *Kızıl Odanın Rüyası*'nın yüzlerce yıldır ayakta kalmasının bir sebebi de budur...

Bir gün ölümsüz Taocu Saygıdeğer Hükümsüz, tekrar Mavi Bayır Zirvesi'nden geçerken, gökyüzünün tamirinde kullanılmayan taşı gördü; önceki gibi üzerindeki yazılarla orada hareketsiz duruyordu. Bir kere daha dikkatle okuyunca, şiire yeni bir bölüm eklenerek tamamlandığını fark etti. Bu yeni ifadeler birkaç akıbeti ortaya koyuyor ve olaylarda eksik kalan parçaları birleştirip, orijinal hikâyenin altında yatan kader örgüsünü tamamlıyordu.

T GRUP
ELİPS
ISBN 978-605-121-792-5
9 786051 217925
www.elipskitap.com.tr

ELiPS
kitap

Elips Kitap / 793

Kitabın Adı / Kızıl Odanın Rüyası
IV. Cilt
Kitabın Orijinal Adı / Hung Lou Meng,
The Dream of the Red Chamber
Yazar / Cao Xueqin
Editör / Yasin Topaloğlu
Tercüme / Serpil Demirci
Baskı / Altan Özyurt Matbaası

1. Baskı Aralık 2022
ISBN / 978-605-121-792-5
Yayıncı Sertifika No / 43337

© Bu kitabın tercüme hakları Elips Kitap'a aittir.

İnternetten satış

ELİPS KİTAP TİCARET AŞ
Akpınar Mahallesi 826. Sokak
No: 30 / 13 Dikmen - Çankaya / ANKARA
Tel: +90(312) 475 40 33
www.elipskitap.com.tr / e-posta: elipskitap@elipskitap.com.tr
http://twitter.com/ElipsKitap
www.facebook.com/elipskitap
www.instagram.com/elipskitap
elipskitap.tumblr.com

Genel Dağıtım

POINT

Point Kitap Dağıtım Ticaret AŞ
www.pointdagitim.com

KIZIL ODANIN RÜYASI

IV. CİLT

CAO XUEQIN

Tercüme
Serpil Demirci

Aralık 2022

Cao Xueqin (Ts'ao Hsueh-Ch'in), Çing Hanedanlığı döneminde, çeşitli kaynaklara göre 1715, 1724-1763 ya da 1764 yıllarında yaşayan Çinli yazardır. Çin edebiyatının dört büyük klasik romanından biri olarak kabul edilen *Kızıl Odanın Rüyası* ile tanınır.

1610'ların sonlarında, Mançu Hükümdarlığı'nın özel hizmetindeki bir Han sülalesinde doğmuştur. Ataları, Sekiz Sancak'ın Beyaz Sancak birliklerindeki askerî hizmetleriyle kendilerini göstermişler; ardından saygınlık ve zenginlik kazandıkları resmî görevlere gelmişlerdir.

İmparator Kangxi döneminde sülalenin prestiji ve gücü zirveye ulaşmıştır. Cao Xueqin'in büyükbabası Cao Yin, Kangxi'nin çocukluk arkadaşı annesi Sun Hanım, Kangxi'nin sütannesidir. Kangxi, hükümdarlığının ikinci yılında, Cao Xueqin'in büyük büyükbabası Cao Xi'yi Nanking'de İmparatorluk Tekstil Müdürü olarak atamıştır. Cao Xi 1684 yılında ölünce, Cao Yin görevi devralmıştır. Cao Yin dönemin en önde gelen ediplerinden biri ve meraklı bir kitap koleksiyoncusudur.

1712 yılında Cao Yin ölünce, Kangxi görevi Cao Yin'in tek oğlu Cao Yong'a vermiş; o da 1715 yılında ölünce, Kangxi ailenin baba tarafından yeğeni Cao Fu'yu evlat edinmelerine izin vermiş ve bu görevi o sürdürmüştür. Böylece sülale üç kuşak boyunca İmparatorluk Tekstil Müdürlüğü'nü üstlenmiştir.

Ailenin talihi, Kangxi'nin ölümünden sonra İmparator Yongzheng'ın tahta geçişine kadar devam etmiştir. Yongzheng aileye karşı ciddi şekilde saldırıya geçmiş, mülküne el koymuş, Cao Fu hapse atılmıştır. Bir yıl sonra Cao serbest bırakılınca, iyiden iyiye fakirleşen aile Pekin'e taşınmak zorunda kalmıştır. Cao Xueqin, küçük bir çocukken yoksulluk içinde yaşamıştır.

Cao Xueqin'in çocukluğuna ve yetişkinliğine dair hemen he-

men hiç kayıt yoktur. Redoloji âlimleri Cao'nun doğum tarihini hâlâ tartışmakta, öldüğünde kırklı yaşlarında olduğunu düşünmektedirler. Cao'nun, Cao Fu'nun mu, yoksa Cao, Yong'un mu oğlu olduğu bilinmemekle beraber, Cao Yong'un tek oğlunun 1715 yılında doğduğu kesin olarak bilinmektedir; bazı redoloji âlimleri bu çocuğun Cao Xueqin olduğuna inanırlar. Aile kayıtlarında Cao Yong'un tek oğlu Cao Tianyou olarak geçer. Kayıtlarda ne Cao Zhan ne de Cao Xueqin'in izine rastlanır.

Cao Xueqin hakkında tüm bilinenler, çağdaşları ve arkadaşlarından edinilen bilgilerdir. Cao, Pekin'in batı kırsalında, resimlerini satarak, yoksulluk içinde yaşamıştır. Alkoliktir; arkadaş ve tanıdıkları zeki ve yetenekli biri olduğunu; on yıl, bir kitap -muhtemelen *Kızıl Odanın Rüyası*- üzerinde sebatla çalıştığını söylerler. Özellikle tepe ve kayalık resimleri ve şiir konusundaki yaratıcılığı övgü almıştır. Cao, romanını tamamlanmaya yakın bir noktadayken 1763 ya da 1764 yılında ölmüştür. Romanının, en azından taslağı tamamlanmış el yazmalarının bazı sayfaları dost ve akrabaları arasında dolaşırken kaybolmuştur. Cao sağken bir oğlunu kaybetmiş, karısı kendisinden sonra ölmüştür.

Çocukluğundaki lüks yaşam, onu soylu ailelerin ve yönetici sınıfın yaşam tarzlarıyla tanıştırmış; ileri yaşındaki yoksulluk, hayatı daha açık ve etkili bir şekilde gözlemlemesini sağlamıştır. Kendi hayat anlayışı, yenilikçi fikirleri, ciddi tutumu ve büyük ustalığıyla birleşince, Çin klasik romanının zirvesi olarak kabul edilen *Kızıl Odanın Rüyası* ortaya çıkmıştır.

Hayatının eseri, ölümünden sonra ün kazanır. Bir yorumcunun dediği gibi, "kan ve gözyaşı" içinde yazılan bu eser, şöhretli bir ailenin zirveye çıktıktan sonra düşüşünü bütün canlılığıyla ortaya koyar. Cao'nun, muhtemelen oğlunu kaybetmenin acısına dayanamayarak aniden öldüğü dönemde, ailesi ve arkadaşları el yazmalarını temize çekiyorlardı. 80 bölümlük bu çalışma, Cao'nun ölümünden sonra Pekin'de elden ele dolaşmaya başlamış ve kısa sürede koleksiyoncuların gözdesi olmuştur. 1791 yılında Cao'nun çalışmalarına ulaştıklarını iddia eden Cheng Weiyuan ve Gao E. 120 bölümlük "tamamlanmış" versiyonunu düzenleyip basarlar. Pek çok modern âlim, son 40 bölümün Cao Xueqin tarafından tamamlanıp tamamlanmadığını sorgulamaktadır.

Serpil Demirci, Ankara'da doğdu. Hacettepe Üniversitesinde İngiliz Dil Bilimi okudu. Reklam sektöründe çalıştı. Edebiyat ve edebiyat dışı çevirileri var.

Çevirilerinden Bazıları: *Kızıl Şefin Fidyesi* (O'Henry), *Başaran Akıl* (J. Brown), *Bütün Pazarlamacılar Yalancıdır* (S. Godin), *Gece Dönencesi* (M. Gruber), *Lanetli Kadın* (D. Lindsay). *Ben-Hur: Bir İsa Hikâyesi* (L. Wallace).

GİRİŞ

Kızıl Odanın Rüyası (*Hóng Lóu Mèng*) ya da *Taşın Hikâyesi* olarak adlandırılan ve Çin'in dört büyük klasik romanından biri olarak kabul edilen, bir şaheser niteliğindeki bu kitap, Cao Xueqin tarafından 18. yüzyılın ortalarında yazılmış, ilk kez 1792 yılında yayımlanmıştır.

Dört yüzü aşkın karakterin yer aldığı roman, yan yana konaklarda yaşayan iki koluyla Jia sülalesinin altın çağını, günlük ilişkilerini, hayal kırıklıklarını, ümitlerini, ümitsizliklerini ve çöküşünü anlatır.

İlk bakışta sayısız karakter ve olayın esrarengiz bir karmaşası izlenimi veren roman, muhteşem bir psikolojik derinlik, felsefi yaklaşım ve çok katmanlı yapısıyla, zengin bir aile destanını, trajik bir aşk üçgenini, aşamalı bir uyanışı ve arınmayı, gayet yalın bir şekilde ortaya koyar.

Dil açısından, her biri bir mesaj iletmek üzere incelikle seçilmiş, iki, hatta üç anlam taşıyan eş sesli kelimelerle dolu olan ve yazarın, yer yer kader ve reenkarnasyon göndermelerine yer verdiği eserde, 120 bölüm boyunca, hayal ile gerçeğin iç içe geçtiği, kesintisiz bir diyalog sürüp gider.

Roman bir taraftan, maddi dünyanın (kızıl toz) hayalî ve geçici doğası üzerine Budist bir yaklaşım; diğer taraftan, soylu ve büyük bir ailenin zenginlik, şan şeref ve kendi kendisini yok ediş hikâyesidir.

Roman, yazarı Cao Xueqin'in kendi ailesi ve buna bağlı olarak Çing (Mançu) Hanedanlığı'nın yükselişi ve çöküşünü yansıtan, yarı otobiyografik bir eserdir. Yazar, birinci bölümde ifade ettiği gibi, "Bu hareketli ve tozlu dünyada, hiçbir şey başaramamış biri olarak, birden geçmişte tanıdığı bütün genç kızları hatırlamış... Ve onların unutulup gitmelerine izin vermek istememiş." Bunu yaparken de zamanın Çin kültürünü, şiirler, bilmeceler, hayaller, rüyalar ve masallar eşliğinde muhteşem bir şekilde gözler önüne sermiştir. Esaslı bir aile destanını, pek çok hayatın birbirine geçmiş dokusuyla örerken, 18. yüzyıl Çin toplumuna ilişkin protokol, toplumsal yapı, aile yapısı, eğitim, yeme içme şekli, çay kültürü, festivaller, atasözleri, tiyatro, müzik, mimari, cenaze âdetleri, gelenekler, batıl inançlar gibi unsurları ayrıntısıyla sunmuştur.

Romanda, idealist ile gelenekselin, aşk ile kaderde yazılı evliliğin, Konfüçyüsçü bir baba ile asi oğlunun, fâni ile ruhani dünyanın, gerçek ile hayalin çatışması da sergilenir.

Yazar, kitabın tam da kalbinde yer alan trajik aşk hikâyesini yüzeysel olarak anlatmak yerine, karakterlerin zihinlerinin ve aralarındaki girift ilişkilerin derinliklerine inerek, feodalizmin ikiyüzlülüğünü ve zalimliğini, üst sınıfın gerileyişini ortaya sererek, trajedinin sosyal kökenine dokunur. Roman, feodalizmi, onun kokuşmuş siyasetini, evlilik sistemini, ahlaki ilişkileri eleştirir; acımasızlığını ve insaniyetsizliğini kınar. Bu yönüyle Çin'deki feodal toplumun bir analizi olarak ansiklopedi niteliğinde görülmektedir.

Kızıl Odanın Rüyası, âdeta bir karakter deryasıdır. Romanın başkahramanı Baoyu, soylu, feodal sınıfa başkaldıran, aristokrat yaşam tarzını reddeden, erkekleri hor görüp, feodal sistem tarafından baskılanan ve ezilen kadınlara ilgi gösteren bir asidir. Kadın kahramanı Daiyu de isyankâr bir karakterdir, feodal toplumdaki kadınların kötü kaderini ve baskılarına direnci temsil eder ama soylu kızlara özgü olduğu üzere, onun da zayıflığı sakin ve aşırı kırılgan yapısıdır. İkisinin tersine, diğer bir kahraman olan Baochai, feodal toplumun geleneksel bir kadını olarak resmedilir. Ayrıca söz konusu ailenin alt basamadığında, türlü türlü iyi, saf ve cesur hizmetçi kızlar vardır. Roman, özellikle insan karakterini irdeleyişi, fiziki görünüşlerini, duygu ve düşüncelerini ortaya koyuşu ve karakterleriyle mükemmel bir uyum içindeki günlük yaşantılarını ayrıntısıyla gözler önüne serişi açısından büyük bir sanatsal başarıdır.

Romana adını veren "Kızıl Oda"nın, Çin'in varlıklı ailelerinin kızlarının yaşadıkları, iç içe bölümlerden geçilerek ulaşılan, korunaklı özel odalarını ya da kitabın beşinci bölümünde, roman kahramanı Baoyu'nün rüyasında gittiği kırmızı odayı ifade ettiği düşünülmektedir.

Aynı zamanda, "Kızıl" kelimesiyle, Budist düşüncede, dünyevi ihtişam, lüks, zenginlik ve şeref gibi kavramları içeren, her şeyin bir illüzyondan ibaret olduğu maddi dünya için kullanılan "Kızıl Toz" ifadesine atıfta bulunduğu da söylenebilir.

Romanda belli bir zamandan söz edilmez ama Çing (Mançu) Hanedanlığı (1644-1912) döneminde geçtiğine dair bazı üstü kapalı göstergeler bulunmaktadır.

İlk kez 1792 yılında yayımlanan eserin ilk 80 bölümü Cao Xueqin tarafından yazılmış; Cao'nun el yazmalarına ulaştıklarını iddia eden Cheng Weiyuan ve Gao E bunları düzenlemiş ve 120 bölüm hâlinde basmıştır. Pek çok modern âlim, son 40 bölümün Cao Xueqin tarafından tamamlanıp tamamlandığını sorgulamaktadır. Cao Xueqin hayattayken, ilk 80 bölümün el yazmaları arkadaşları arasında dolaşmış ve büyük bir ilgi görmüştür.

60 yılı aşkın bir zamandır, bazı Çinli âlimler tarafından bu esere ilişkin modern eleştirel çalışmalar yürütülmektedir. Bütün bu akademik çalışmalar, Redoloji olarak adlandırılan özel bir alanın oluşmasını sağlamıştır. Redoloji'deki çalışmalar genellikle dört grupta toplanmaktadır. Birincisi, Zhou Chun, Chen Yupi, Xu Fengyi gibi âlimlerin yer aldığı, eleştirel düşünce grubu yorumcular; ikincisi Wang Mengruan ve Cai Yuanpei'nin yer aldığı alegorik düşünce grubu endeksçiler; üçüncüsü Hu Shi, Yu Pingbo ve Zhou Ruchang'ın yer aldığı araştırmacı düşünce grubu metin eleştirmenleri ve dördüncüsü de Zhou Ruchang ve Li Xifan gibi âlimlerin yer aldığı edebî düşünce grubu edebiyat eleştirmenleridir.

ÇEVİRİDE KULLANILAN KAYNAKLAR

-*The Story of the Stone, or The Dream of the Red Chamber*, David Hawkes, John Minford

-*A Dream of Red Mansion, Glayds Yang*

https://dream-of-the-red-chamber.fandom.com/wiki/Dream_of_the_Red_Chamber_Wiki

AÇIKLAMALAR

5. Bölüm'de, Baoyu'nün gördüğü kayıtlardaki resimler ve dizeler, ilk üç kayıttaki otuz altı kızın her birini bekleyen kadere dair üstü örtülü işaretler ortaya koyar.

Baktığı ilk şey, üçüncü kaydın ilk sayfasıdır. Karanlık bir gökyüzü resmi ve *Bulutsuz bir gökyüzünde / Berrak aya nadiren rastlanır,* dizeleri Baoyu'nün hizmetçisi Qingwen'in (rengârenk berrak bulutlar) hüzünlü kaderine bir göndermedir. Adının anlamı üzerine küçük bir oyun yapılmıştır.

Sonra üçüncü gruptaki ikinci kızın kaydı gelir: Xiren. Resimdeki çiçek demeti, çiçek anlamındaki soyadı Hua'yı temsil eder. Benzer şekilde minder de isminin Çince anlamı Xiren'e gönderme yapar. Arkasından gelen *talihten iltimaslı aktör,* onun sonunda evlendiği Jiang Yuhan'dır.

Baoyu, daha sonra İkinci Kayıt dolabına gider, bunlar ikinci gruptaki kızlarla ilgilidir. Bu sefer, Xiangling'i anlatan ilk resme bakar. Resim Xiangling'i değil de küçük bir kızken, kaçırılmadan önceki adı Yinglian'i (lotus) ifade eder. Xiangling hayatı boyunca çok zulüm görmüş; Xue Pan'in, adı osmantus anlamına gelen, korkunç karısı Xia Jingui'den de çok çekmiştir. Keşişin söylediği sözlerdeki gizemli "eriyen kar" ifadesi, soyadı Çincede kar ile eş sesli olan Xue Pan'i belirtir.

Baoyu, Birinci Kayıt dolabına döner. Burası birinci gruptaki on

iki kızın kaderiyle ilgilidir. Sıralaması, kendisi için söylenen *Altın Günlerin Rüyası* şarkılarınınkiyle aynıdır:

Bir ve İki: Lin Daiyu ve Xue Baochai

Resim basit bir işareti ortaya koyar. İki ağaç Lin'in (ağaç, orman) Çince karşılığını, "yeşimden kemer" ise Daiyu'yü ifade eder. Daiyu'nün ismindeki dai "kemer" kelimesiyle eş seslidir; yu da "yeşim taşı" demektir. Kar yığını, Baochai'in soyadını, yani Çince kar kelimesiyle eş sesli olan Xue'yi; altın toka da "değerli saç tokası" anlamındaki ismi Baochai'i ifade eder.

Birinci şarkıda, *Varsın yakıştırsın onlar birbirlerine / Altın ile yeşim taşını* dizeleri Baochai (altın) ile Baoyu'nün (yeşim taşı) evliliğini ifade eder. Malum taş ve çiçek Baoyu ile Daiyu'nün sembolleridir. "Kristal kar" Baochai'in soyadı Xue'yi, "ormandaki yapayalnız peri" Daiyu'nün soyadı Lin'i anlatır.

İkinci şarkı zaten kendi kendisini açıklar.

Üç: Yuanchun

Yuan anlamındaki "ağaç kavunu" Yuanchun'e gönderme yapar. "Üç bahar" Yingchun, Tanchun ve Xichun'dür. "Tavşan" ile "kaplan" Çin yıllarına isim veren astrolojik işaretlerdir. Yuanchun, tavşan yılından hemen önceki kaplan yılında ölür.

Dört: Tanchun

Roman boyunca Tanchun uçurtmayla ilişkilendirilir. Bu onun ana motifidir. Bu nedenle 22. Bölüm'de Büyükanne Jia'nın partisinde, Tanchun'ün sorduğu bilmecenin cevabı uçurtmadır.

Tanchun üç baharın içindeki en yetenekli ve en zeki olanıdır. Kaderinde uzak bir vilayette görev yapan genç bir delikanlıyla evlenip gitmek vardır ve ailesini belki de bir daha hiç göremeyecektir. Dördüncü Şarkı, gözyaşları içindeki gelini evlilik sürgününe götüren tekneye gönderme yapar.

Beş: Shi Xiangyun

Xiang, Hunan vilayetinde kuzeye doğru, Dongting Gölü'ne akan nehirdir. Yun "bulut" demektir. Shi Xiangyun, Büyükanne Jia'nın ağabeyinin torunudur. Çocukluğunda öksüz kalıp sevgi-

siz ve sert bir amca ve yenge tarafından büyütülmüştür. Onun kaderinde de mutlu bir evlilik yapmak ama kısa bir süre sonra kocasını kaybetmek vardır.

Beşinci şarkıdaki *Gaotang üzerindeki bulutlar* ve *Xiang Nehri'nin suları,* bir kere daha Xiangyun'ü ima eder.

Altı: Miaoyu

Miaoyu'nün Çincedeki anlamı yeşimdir. Bu nedenle resimde yeşim taşı vardır. On iki kız arasında Jia ailesiyle akrabalığı olmayan tek kişi o olsa da birkaç yıl Baoyu ve diğerleriyle Manzara Bahçesi'nde yaşamıştır. Temizliğe hastalıklı bir düşkünlüğü ve saflığa takıntısı vardır ama sonu kaçırılmak ve tecavüze uğramak olur.

Yedi: Yingchun

Yingchun üç baharın en büyüğüdür; diğer herkesin karşı çıkmasına rağmen duygusuz ailesi tarafından kendisine çok kötü davranan, sarhoş, kumarbaz, ahlaksız ve korkunç Sun Shaozu ile evlendirilir. Çin'deki çok eski bir fablda, Dongguo Bey ve kurt Zhongshan arasında geçen bir olay anlatılır. Çok okuyan, âlim Dongguo Bey, kurdu avcılardan kurtarır ama avcılar gittikten sonra çok aç olan kurt onu yemeye niyetlenir. Bu nedenle Kurt Zhongshan yalnızca gaddarlığın değil, aynı zamanda nankörlüğün de sembolü olmuştur. Sun ve ailesinin bir şekilde Jialara borçlu oldukları ima edilir.

Sekiz: Xichun

Üç baharın en gencidir. Tıpkı kuzeni Baoyu gibi sonunda dünyadan elini eteğini çekip, kendisini dine adar.

Dokuz: Wang Xifeng

Xifeng'ın adı Zümrüdüanka anlamına gelir. Buz dağı belki de ailenin çöküşünden sonra Xifeng'ın yaşadıklarına gönderme olabilir.

Dokuzuncu şarkı daha açık ve anlaşılırdır.

On: Qiaojie

Xifeng'ın kızıdır. Bu isim Xifeng'ın ricası üzerine Liu nine tarafından verilmiştir ve Çin mitolojisine göre Dokumacı Kız'la ilişkilendirilen bir festivalle aynı adı taşır. Odalık olarak satılmaya kalkışılınca Liu nine tarafından köye götürülerek kurtarılır.

On Bir: Li Wan

Li soyadı erik demektir. Li Wan, Baoyu'nün küçük yeğeni Jia Lan'ın annesidir; onun adı orkide anlamındadır. Jia Lan, ailenin talihinin enkazından yüksek bir memur olmak üzere çıkar ve törenlerde annesine saray kıyafetleri giymeye hak kazandırır.

On İki: Qin Keqing

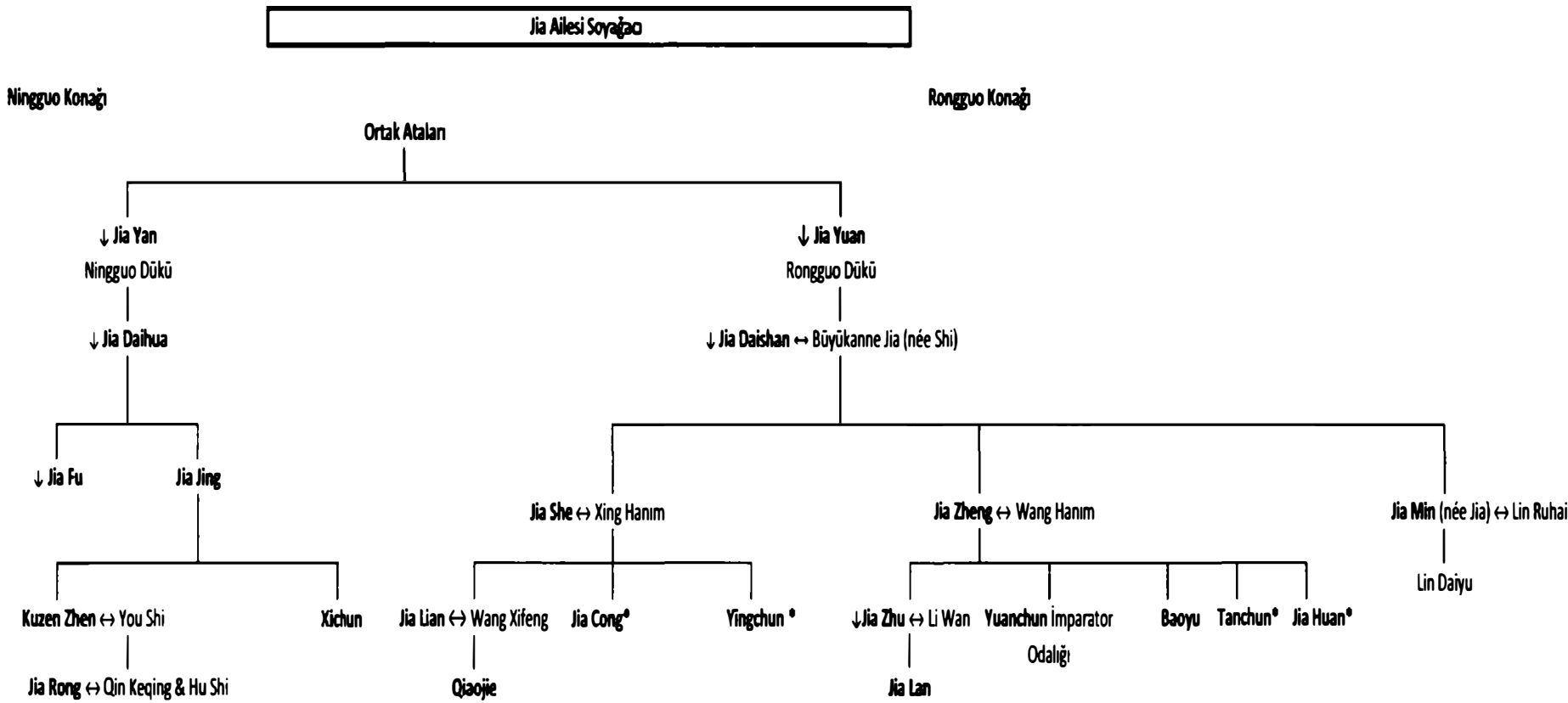
Görünüşe göre, çok güzel ve cilveli bir kadındır ve 7. Bölüm'de Jiao Da'nın iddia ettiği gibi kayınpederi ile ilişkisi vardır.

Yatak odası, şehvet düşkünü bir kadına yakışır paha biçilmez eserlerle doludur. Baoyu, onun yatağında uyurken rüyasında Büyük Boşluk Hayalî Diyarı'na gider ve hem Xue Baochai hem de Lin Daiyu'yü temsil eden, Keqing ile beraber olur.

Ölüm nedeni belirgin bir şekilde ifade edilemese de intihar ettiği ima edilir.

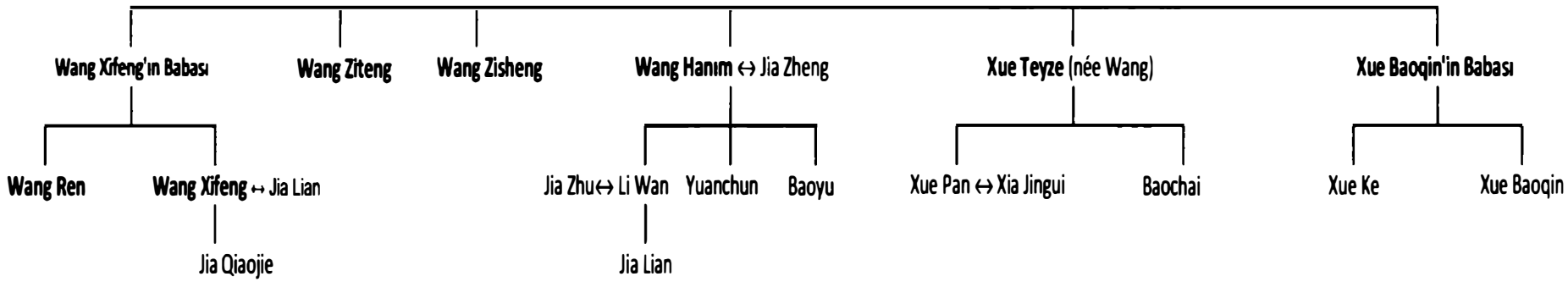
Öte yandan, Ningguo Konağı'ndaki şaşkınlık doğuran olayların asıl suçlusu, ailenin reisi olarak sorumluluk üstlenmeyi reddeden Jia Jing'dir.

Jia Ailesi Soyağacı

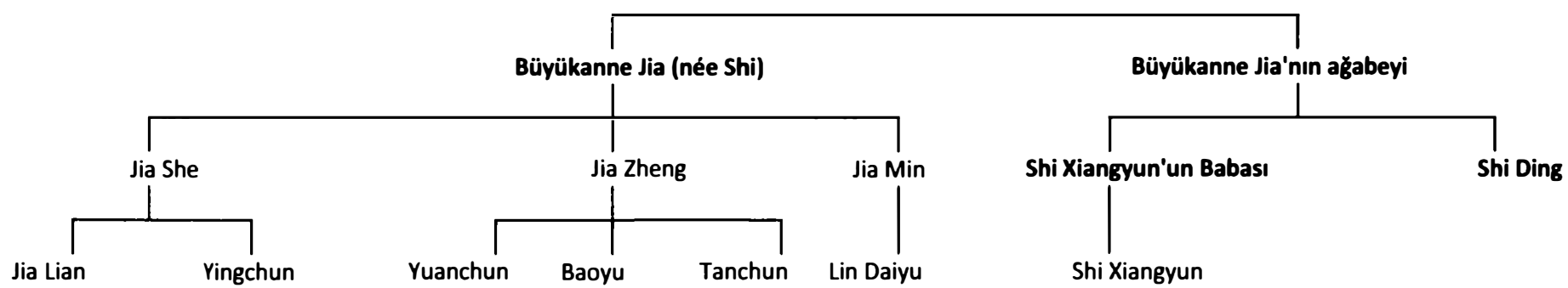

↓ Ölmüş
↔ ile evli
* Odalık çocuğu

Wang Ailesi Soyağacı

Shi Ailesi Soyağacı

Dadı Li	Baoyu'nün sütannesi; Qiaojie'nin dadısı.
Feng Ziying	Jiaların aile dostu.
He ana	Chunyan'ın annesi, Fangguan'ın analığı
Huang hala	Kuzen Zhen ve Jia Lian ile aynı kuşaktan bir aile üyesi olan Jia Huang'ın karısı, Jin Rong'un halası.
Jia Bin	Kuzen Zhen ve Jia Lian ile aynı kuşaktan bir aile üyesi.
Jia Cong	Jia She'nın odalıklarından birinin oğlu.
Jia Dairu	Jia aile okulunun müdürü olan yaşlı âlim.
Jia Jun	Jia aile okuluna giden bir öğrenci.
Jia Lan	Jia aile okuluna giden bir öğrenci.
Jiang Yuhan	Genç aktör; sonrasında aktörlerin idarecisi; Xiren'in kocası.
Jia Qiang	Ninggou Konağı Jialarının uzak bir akrabası; Jia Rong'un çok yakın arkadaşı.
Jia Qin	Rongguo Konağı Jialarının şehir dışındaki tapınağın rahibelerine göz kulak olması için işe aldıkları, sülalenin genç bir üyesi.
Jia Qiong	Jia ailesinin, Kuzen Zhen ve Jia Lian ile aynı kuşaktan bir üyesi.
Jia Rui	Okul Müdürü Jia Dairu'nun torunu.
Jia Sijie	Jia Qiong'un kız kardeşi.
Jia Xiluan	Jia Bin'in kız kardeşi.
Jia Yun	Rongguo Konağı Jialarının fakir bir akrabası; Wang Xifeng tarafından işe alınır.
Jin Rong	Jia aile okuluna giden bir öğrenci.
Lai Da	Rongguo Konağı'nın başuşağı.
Lai Shangrong	Lai Da'nın oğlu; Jia ailesinin himayesi altında büyük bir ilerleme kaydeder.
Li Gui	Dadı Li'nin oğlu; Baoyu'nun süt kardeşi.
Li Qi	Li Wan'in kuzeni; Li Wen'in kız kardeşi.
Li Wen	Li Wan'in kuzeni; Li Qi'nin ablası.

Liu Xianglian	İyi bir ailenin oğlu olan amatör bir oyuncu; Lai Shangrong'un ve genç Jiaların yakın arkadaşı; You Sanjie'nin nişanlısı.
Maioyu	Jialar tarafından Manzara Bahçesi'deki manastırda kalmaya ikna edilen, asil, gururlu ve soğuk Budist rahibe.
Peifeng	Kuzen Zhen'in odalığı.
Qin Zhong	Baoyu'nün en iyi arkadaşı; Jia Rong'un ilk karısı Qin Keqing'in erkek kardeşi.
Sun Shaozu	Jia Yingchun'ün zalim kocası.
Wang Ren	Wang Xifeng'ın ağabeyi.
Xia ana	Manzara Bahçesi'nde çalışan yaşlı kadın; Chunyan'in teyzesi, Chanjie'nin anneannesi.
Xia San	Xia Jingui'nin üvey ağabeyi.
Xieuyan	Kuzen Zhen'in odalığı.
Xing Dequan	Xing Hanım'ın işe yaramaz kardeşi; Xing Xiuyan'in babası.
Xing Xiuyan	Xing Hanım'ın yeğeni; müsrif ve asalak bir ailenin kızı; Xue Ke'nın nişanlısı.
You Erjie	You Shi'nin iki üvey kardeşinden küçük olanı.
You Sanjie	You Shi'nin iki üvey kardeşinden büyük olanı; Jia Lian'in metresi.
Zhang Hua	Genç ve çapkın kumarbaz; bebekliğinden itibaren You Erjie'nin nişanlısı.
Zhao, Odalık	Jia Zheng'ın odalığı; Tanchun ve Jia Huan'ın annesi.
Zhen Shiyin	Bir zamanlar Suzhou'da yaşayan, sonra Tacou bir keşiş olan yaşlı beyefendi; Yinglian'in babası.
Zhou Qiong	Haimen Kıyı Bölgesi Kumandanı; Tanchun'ün kayınpederi.

85. BÖLÜM

Jia Zheng, bakan yardımcılığına terfi eder.

Xue Pan, bir başka adam öldürme işine karışır.

Odalık Zhao odasından dışarıdaki Jia Huan'a ateş püskürürken, Huan da oradan bağırıyordu.

"Alt tarafı tencereyi devirdim, biraz ilaç döküldü! Çocuğunu öldürmedim ya! Sizin böyle bağırıp, bana iftira ederek adımı lekelediğinizi duyan da çocuğa bir şey yaptığımı sanır! Bir gün gerçekten işini bitireceğim! O zaman dersinizi alacaksınız! Ayaklarını denk alsınlar!"

Odalık Zhao hışımla dışarı çıkıp Huan'ın ağzına bir tokat patlattı.

"Böyle korkunç şeyler söyleyerek aranıyorsun! Boynunu kırarlarsa görürsün!" dedi.

Bir süre böyle bağırıştılar. Jia Huan, Xifeng'ın iğneleyici sözlerini annesine iletince, kadın daha da çileden çıktı. Artık birisini gönderip özür dilemesi söz konusu değildi ve birkaç gün sonra Qiaojie iyileşse de bu olay ailenin iki tarafındaki kini daha da derinleştirdi.

***

Bir gün Lin Zhixiao, Jia Zheng'a Pekin Prensi'nin yaş günü olduğunu haber verdi.

"Özel bir talimatınız var mı, beyefendi?"

"Her zaman gönderdiklerimizi gönderelim." dedi Jia Zheng. "Ama önce Sör She'ya haber ver."

"Tamam, efendim." dedi Lin ve gerekli ayarlamaları yapmak üzere gitti. Kısa bir süre sonra, Jia She kardeşiyle ziyaretin ayrıntılarını konuşmak için geldi. Kuzen Zhen, Jia Lian ve Baoyu'yü de yanlarından götürmeye karar verdiler. Dört beyefendi için bu sadece sosyal bir yükümlülük olsa da Baoyu için uzun zamandır beklenen bir fırsattı. Yoldaki duraklama esnasında karşılaşmalarından beri prensin yakışıklılığı ve zarif duruşuna büyük bir hayranlık duyuyordu. Hevesle en şık kıyafetlerini giydi ve diğerlerine katıldı.

Saray'a vardıklarında, Jia She ve Jia Zheng kartlarını verdiler; çok geçmeden Saray'ın başharem ağası tespih çekerek dışarı çıkıp tiz bir kahkahayla onları selamladı.

"Umarım hepiniz iyisinizdir."

Karşılıklı hâl hatır sormalardan sonra üç genç Jia öne çıkıp selam verdi.

"Majesteleri sizi kabul etmekten memnuniyet duyuyor." diyerek onları içeri aldı başharem ağası. İki kapıdan ve bir avludan geçip prensin evinin iç kapısına geldiler. Orada bir kere daha durup harem ağasının içeriye haber vermesini beklediler; bu arada kapıda görevli küçük hadımlar onları oyaladılar. Kısa bir bekleyişten sonra başharem ağası geri geldi.

"Bu taraftan lütfen." dedi.

Ciddiyetle yollarına devam ettiler. Tören kıyafetleri içindeki prens, girişten ana salona uzanan üzeri kapalı yolda onları karşılayıp, geldikleri için iltifatlarda bulundu. İki kardeş öne atılıp, saygılarını sunduktan sonra kıdem sırasına göre Kuzen Zhen, Jia Lian ve Baoyu de aynı şeyi yaptılar. Prens, Baoyu'nün elinden tuttu.

"Son karşılaştığımızdan bu yana uzun zaman geçti. Hep aklımdasın." dedi gülümseyerek. "Söylesene, yeşim taşını muhafaza ediyor musun?"

Baoyu eğilip tek dizini büktü.

"Majestelerinin lütuflarıyla talihsizliklerden korunuyoruz." dedi.

"Bugün size ikram edeceğim çok özel şeyler yok." diye devam etti Prens hoş bir şekilde. "Ama en azından sohbet ederek zaman geçirebiliriz."

Hadımlar kapı perdesini kaldırdılar ve Prens sevimli bir hareketle misafirlerine içeri girmelerini işaret edip önden gitti. Jialar da saygıyla hafifçe eğilerek onu izlediler ve içeri girdiklerinde, ilk önce Jia She yaş gününü kutladı. Prens tevazuyla karşıladı. Sör She diz çöktü, diğerleri de aynı şeyi yaptılar.

Detaylarını anlatmaya gerek duymadığımız bu formaliteler tamamlandıktan sonra, Jialar saygılı bir şekilde izin istediler. Prens hadımlara dönüp, kendi ailesi ve diğer bazı seçkin misafirleri için verilen bir resepsiyona götürülmelerini emretti: Sohbet etmek için Baoyu'nün kalmasını söyledi.

"Otursana." dedi, diğerleri gidince.

Baoyu kendisine bahşedilen bu şeref için secde ederek teşekkür etti; kapının yanındaki üstü kafes işi, porselen tabureye ilişti. Bir süre okuldaki çalışmalarından, yazdığı kompozisyonlardan ve benzeri şeylerden söz ederken, Prens sevgiyle dinledi. Genç misafirine her zamankinden daha büyük bir ilgi gösteriyor gibiydi. Çay ikram etti ki bu da büyük bir şerefti.

"Vali Wu Ekselansları, dün Majesteleriyle resmî bir görüşme için buradaydı. Babanın Eğitim Müfettişi olarak son görevinde titiz bir tarafsızlık gösterdiğini ve imtihan yaptığı bütün adayların saygılarını kazandığını söyledi. Resmî görüşme sırasına Majesteleri sorduğunda, Wu baban için övgüler yağdırdı. Bu çok hayra alamet bir şey."

"Bize büyük bir lütuf gösteriyorsunuz, Ekselansları; Vali Wu da çok nazik."

O konuşurken küçük bir hadım kabul salonundaki resepsiyondan, birçok lort ve beyefendinin ziyafet için teşekkür mesajlarını, şükran kartlarını ve iyi günler dileklerini getirdi. Prens mesajlara bir göz gezdirip lütufkâr bir gülümsemeyle geri verirken, kabulünü bildiren bir şeyler söyledi.

"İzniniz olursa, Majesteleri, Efendi Jia Baoyu için özel olarak emrettiğiniz yemek hazır." dedi hadım delikanlı.

Prens birkaç talimat daha verdi ve hadım, Baoyu'yü, küçük bir avluya bakan, şahane döşenmiş bir odaya götürdü ve bir başka delikanlıya yemek süresince kendisine refakat etmesini söyledi. Daha sonra Baoyu teşekkürlerini sunmak için geri dönünce, Prens aynı övgülerle sohbetine devam etti. Birdenbire güldü.

"Senin yeşim taşını gördüğümde o kadar beğendim ki dönünce kuyumcularıma tarif ettim ve aynısından yapmalarını istedim. Bugün gelmene çok sevindim. Eve götürmen için sana vereceğim. Belki hoşuna gider."

Küçük hadımlardan birine yeşim taşını getirmesi emredildi ve Prens bizzat Baoyu'ye verdi. Baoyu iki eliyle alıp teşekkür etti ve izin istedi. Prens iki küçük hadımdan ona eşlik etmesini istedi. Baoyu ailenin diğer üyelerinin yanına gidip, onlarla beraber eve döndü.

Eve vardıklarında Sör She, Büyükanne Jia'ya saygılarını sunup kendi dairesine gitti. Jia Zheng ve diğerleri de aynı şeyi yaptılar ve resepsiyonu detaylı bir şekilde anlattılar. Baoyu babasına Vali Wu'nun destekleyici hareketlerinden söz etti.

"Vali Wu eski bir dostum ve sevdiğim biridir." dedi Jia Zheng kuru bir şekilde. "Ayrıca çok da dürüst bir devlet adamı."

Kısa bir sohbetten sonra Büyükanne Jia hepsine izin verdi. Jia Zheng çıktı; Kuzen Zhen, Jia Lian ve Baoyu onu kapıya kadar geçirdiler. Jia Zheng, giderken onlara biraz daha kalıp Büyükanne Jia'ya refakat etmelerini söyledi ve dairesine döndü. Çok geçmeden bir hizmetçi gelip, Uşak Lin'in bir haber iletmek üzere dışarıda beklediğini bildirdi. Bir de üzerinde Vali Wu'nun adı olan bir kart verdi. Jia Zheng, Lin'i içeri almasını söyledi ve onunla konuşmak için verandaya çıktı.

"Ekselansları Vali Wu bugün sizi görmek için uğradı, efendim. Sizin evde olmadığınızı söyledim. Bir şey daha var, Çalışma Bakanlığında bakan yardımcısı makamı boşmuş. Bakanlıktaki resmî görevliler de dâhil bazı insanlara göre, bu görev size verilecekmiş, efendim."

"Hımmm..." dedi Jia Zheng. "Göreceğiz."

Lin bir iki meseleyi daha beyiyle görüştükten sonra gitti.

***

Jia Zheng ayrıldıktan sonra, Kuzen Zhen ve Jia Lian kendi dairelerine döndüler, Baoyu de Büyükanne Jia'nın dairesine gitti. O zaman Saray'da geçirdiği günü anlatma fırsatı buldu. Prens'in kendisine ne kadar nazik davrandığını söyledi ve kendisine verdiği yeşim taşını çıkardı; taş elden ele dolaştırılıp yorumlar yapıldı. Büyükanne Jia bir hizmetçiye onu güvenli bir yere kaldırmasını söyledi.

"Ne olursa olsun, kendininkini sakın çıkarma; karışabilirler!" dedi Baoyu'ye.

Baoyu derhâl boynundakini çıkardı.

"Baksana!" dedi. "O kadar farklılar ki nasıl karıştırayım? Aklıma geçen akşam yatarken olanlar geldi, büyükanne. Taşımı çıkarmış yatak perdelerimin içinde bir yere asmıştım, üzerinde bir hale fark ettim ve yatağım gül rengi bir ışıkla aydınlandı."

"Bak yine saçmalıyorsun!" diye bağırdı Büyükanne Jia. "Perdenin saçakları kırmızı! Lambanın ışığı yansımıştır!"

"Olamaz ki! Lambaların hepsi sönüktü, odam zifirî karanlıktı ama ışıltıyı görebiliyordum?"

Xing Hanım ve Wang Hanım manalı bir gülümsemeyle birbirlerine baktılar. Son günlerde onların da akıllarında gül rengiyle ilgili bir şeyler vardı. Xifeng da esrarlı bir şekilde konuşmadan duramadı.

"Şans işareti." dedi.

"Ne şansı?" diye sordu Baoyu.

"Sen anlamazsın." dedi Büyükanne Jia hemen. "Bugün senin için heyecanlı bir gün oldu. Gidip dinlen haydi, burada hikâye anlatıp zaman kaybetme."

Baoyu bir iki dakika daha kalıp Bahçe'ye döndü. O odadan çıkınca, Büyükanne Jia, Wang Hanım'a döndü.

"Xue Hanım'a gidip konuyu açabildin mi?" diye sordu.

"Evet, anne, konuştuk." dedi Wang Hanım. "Feng, birkaç gündür küçük Qiaojie ile o kadar meşguldü ki bugüne kadar gitme fırsatımız olmamıştı. Neyse, ablam bu fikre çok memnun oldu ama son kararı bildirmeden önce Pan'in eve dönmesini beklemesi gerektiğini söyledi. Ailenin en büyük erkeği olarak önce ona danışmak istiyormuş."

"Doğru." dedi Büyükanne Jia. "Konuşma fırsatı bulmalarını beklemek zorundayız o zaman. Bu arada kimseye bir şey söylemeyin."

***

Bu hoşbeşi bir tarafa bırakıp Kızıl Neşe Avlusu'na gelen Baoyu'nün Xiren'le konuşmalarına dönelim.

"Büyükannem ve Feng çok gizemli bir şeyler yapıyorlar. Neler olduğunu hiç bilmiyorum." dedi Baoyu.

Xiren bir an düşündü.

"Benim de hiçbir fikrim yok." dedi sonunda, tuhaf bir gülümsemeyle. Sonra, sanki bir kere daha düşünmüş gibi ekledi. "Acaba konuşurlarken Bayan Lin orada mıydı?"

"Yok canım! Biliyorsun hasta, yatıyor o."

Konuşmaları, yan odada tartışan Sheyue ve Qiuwen'in sesleriyle yarım kaldı.

"Ne oluyor size?" diye seslendi Xiren.

"Hep Qiuwen'in yüzünden!" dedi Sheyue. "Kâğıt oynarken hile yapıyor! Kazandığında paramı aldı ama şimdi ben kazandım, para vermiyor. Bütün paramı silip süpürdü."

"Haydi canım!" diye araya girdi Baoyu gülerek. "Aptallığı bırakın! Birkaç bozukluk için kim kavga eder?"

İki kız öfkeyle surat asıp dışarı çıktı, Xiren de Baoyu'nün yatmasına yardım etti.

Xiren, Baoyu'nün sözünü ettiği gizemli konuşmanın nişan meselesiyle ilgili olduğundan emindi. Şu anki ruh hâlindeyken,

böyle hassas bir konunun onu yine bir krize sokabileceğinden korkup bilmiyormuş gibi yaptı. Kendisi de son gelişmeleri öğrenmeye can atıyordu. O gece yatağında yatarken, sabah ilk iş gidip Zijuan'i görmeye karar verdi. Onun kesin haberi vardı ve neler olduğunu anlatırdı.

Ertesi gün erkenden kalktı. Baoyu'yü okula gönderdikten sonra kendi sabah hazırlıklarını bitirip Bambu Evi'ne doğru yola koyuldu. Zijuan avluda çiçek topluyordu, gülerek selamladı onu.

"Merhaba, Xiren. İçeri gelip otursana."

"Teşekkür ederim. Çiçeklerle meşgulsün. Bayan Lin nasıl?"

"Sabah tuvaletini yeni tamamladı. İlacının ısınmasını bekliyor."

Zijuan Xiren'i içeri aldı. Daiyu kitap okuyordu, bu da Xiren'e konuşmak için bahane yarattı. Samimi bir şekilde gülümsedi.

"Böyle erken saatte okumaya başlarsanız, yorgun olmanız normal, küçük hanım. Efendi Bao keşke sizi örnek alsa!"

Daiyu cansız bir şekilde gülüp kitabı bıraktı. Bu arada Xueyan, üzerinde bir fincan ilaç ve bir fincan su olan bir tepsiyle geldi. Arkasında da tükürük hokkası ve kâse taşıyan küçük bir hizmetçi vardı.

Xiren, ağızlarından laf almak niyetiyle gelmişti ama bütün bu ilaç telaşının arasında konuyu açma fırsatı bulamadı; istediği bilgiyi alması ufak bir ihtimal olduğundan, aksi Bayan Lin'i kızdırma riskini almak istemedi. Biraz daha oturup havadan sudan konuştuktan sonra vedalaşıp eve döndü.

Kızıl Neşe Avlusu'na yaklaşırken, biraz ileride iki erkeğin durduğunu görüp şaşırdı; daha fazla ilerlemenin doğru olmayacağını düşündü. Ama içlerinden biri onu görmüştü, koşarak yanına geldi. Baoyu'nün hizmetkârlarından biri olan Chuyao'ydu.

"Burada ne arıyorsunuz?" diye sordu Xiren.

"Efendi Yun, Efendi Bao'ya bir mektup gönderdi, cevap bekliyor." dedi çocuk.

"Ama Efendi Bao'nın okulda olduğunu gayet iyi biliyorsun, ne diye bekliyorsunuz?"

"Ben de öyle söyledim." dedi çocuk, süklüm püklüm bir şekilde. "O zaman size söylememi ve cevabınızı almamı istedi."

Xiren sert bir şekilde azarlamak üzereydi ki diğerinin de sinsice yaklaştığını gördü. Dikkatle bakınca bu sinsinin Jia Yun olduğunu anladı. Hizmetkâr çocuğa döndü.

"Zamanı gelince mektubunun Efendi Bao'ya iletileceğini söyle ona." dedi.

Jia Yun'ün ağır ve sinsi ilerleyişi, aslında güzel Bayan Xiren ile yüz yüze konuşma niyetini saklamak içindi. Neredeyse amacına ulaşmak üzereyken, gayet net şekilde duyduğu ret ifadesi üzerine planından vazgeçip durakladı. Xiren dönüp Kızıl Neşe Avlusu'na doğru yoluna devam etti. Kederli Jia Yun, hizmetkâr çocuk eşliğinde Bahçe'den çıktı.

Xiren, Baoyu okuldan dönünce bu olayı anlattı.

"Bugün Batı Sokağı'ndan Efendi Yun buraya geldi." dedi kısaca.

"Ne istiyormuş?"

"Senin için bir not bıraktı."

"Nerede? Bakalım ne diyor."

Sheyue hemen gidip kitaplıktan alıp geldi; Baoyu'ye verdi. Zarfın üzerinde, 'Saygıdeğer Amcama' diye yazıyordu.

"Ne komik!" dedi Baoyu. "Babası olduğumu sanıyordum!"

"Ne?" dedi Xiren.

"Önceki yıl, bana beyaz begonyalar gönderdiğinde 'İtaatkâr ve Sevgi Dolu Oğlun' diye yazmıştı ya, unuttun mu? Şimdi amcalık makamına düşmüşüm..."

"Gerçekten hiç utanmanız yok!" diye bağırdı Xiren. "Onun gibi yetişkin biri oğlun diye geçiniyor, öyle mi? Daha aklı başında olması lazım! Sana gelince... Bao Baba! Sen daha..."

Xiren durdu. Kıpkırmızı oldu, hafifçe gülümsedi. Baoyu ne demek istediğini biliyordu.

"Kim bilir?" dedi. "Belki beni manevi babası olarak görüyor-

dur. 'Çocuğu olmayan keşişin pek çok sadık oğlu olabilir.' derler. Bunu kabul ettim çünkü bence oldukça zeki ve sevimli biri. Eğer fikrini değiştirmişse, üzülürüm."

"Aslını sorarsan benim tüylerimi ürpertiyor." dedi Xiren ve Baoyu mektubu açarken devam etti. "Sinsice yaklaşmaya çalışıyor ve kaypak bir hâli var. Ona zerre kadar güvenmiyorum."

Baoyu, mektubun içeriğine öylesine dalmıştı ki Xiren'in söylediklerine pek kulak vermedi. Xiren mektubu okuyan Baoyu'nün yüz ifadesini inceledi. Kaş çatma, gülümseme, sonra baş sallama ve nihayetinde tahammülsüzlük.

"Ne diyor?" diye sordu okumayı bitiren Baoyu'ye.

Baoyu, cevap vermek yerine mektubu yırtıp attı. Xiren konuyu değiştirmenin daha akıllıca olacağını düşündü.

"Yemekten sonra çalışmayı düşünüyor musun?" diye sordu.

"Aşağılık herif!"

"Ne oldu?" diye sordu Xiren gülerek.

"Neyse, boş ver! Haydi yemek yiyelim. Sonra hemen yatacağım. Biraz hasta hissediyorum."

Küçük hizmetçilerden birine bir ateş yakıp mektubu içine atmasını söyledi.

Yemek kısa sürede hazır oldu ama Baoyu'nün pek iştahı yoktu, suratını asıp önüne bakarak oturuyordu.

Xiren, her türlü baskı ve ikna çalışmalarından sonra nihayet bir lokma almasını sağlayabildi ama ardından tabağı bırakıp kendisini yatağına attı. Birdenbire ağlamaya başladı.

Ne Xiren ne de Sheyue buna bir anlam verebildi, şaşırıp kaldılar.

"Haydi ama bize söylemen lazım." diye karşı çıktı Sheyue. "Yun mudur nedir, hep onun yüzünden! Seni bu kadar etkileyecek ne yazmış olabilir, bir gülüyorsun, bir ağlıyorsun. Eğer böyle tuhaf davranmaya devam edersen, bizi endişeden öldüreceksin!"

Kendisi de ağlamak üzereydi. Xiren gülmeden edemedi.

"Sheyue canım, durumu daha da berbat etmesene! Zaten yeterince sıkıntı yarattı, bir de sen başlama. Bu mektubun seninle ne ilgisi var?" dedi.

"Ne aptalca bir laf!" dedi Sheyue. "Kim bilir ne saçmalıklar yazdı. Her şey olabilir. Beni neden işe karıştırıyorsun? Belki de seninle ilgili bir şeydir."

Xiren cevap vermeden Baoyu yattığı yerden bir kahkaha attı, doğrulup oturdu, üstünü başını düzeltti.

"Tamam, bu kadar yeter. Artık uyuyalım. Yarın erkenden okula gideceğim." dedi, sonra da yatıp uykuya daldı.

Kızlar da yattılar ve gece sorunsuz bir şekilde geçti. Ertesi sabah tuvaletini tamamlayan Baoyu okula doğru yola çıktı. Daha kapıdan yeni çıkmıştı ki aklına bir şey geldi, Mingyan'e beklemesini söyleyip geri döndü.

"Sheyue!" diye seslendi.

Kız koşarak geldi.

"Ne oldu?"

"Eğer bugün Yun buraya gelirse, bir daha rahatsızlık vermemesini söyle, yoksa büyük hanımefendi ve Sör Zheng'a bildireceğim."

"Tamam." dedi Sheyue.

Baoyu tekrar yola koyuldu ama giderken telaş içinde gelen Yun'le karşılaştı. Yun, Baoyu'yü görünce hemen selamladı.

"En içten tebriklerimi sunuyorum, amca!" dedi.

Baoyu bunu mektubunda sözünü ettiği konuya yordu ve ters bir şekilde cevap verdi.

"Her şeye burnunu sokan patavatsız! İnsanların başka dertlerle uğraşmaları senin için hiç fark etmiyor, değil mi?"

"Ama amca!" diye karşı çıktı Yun gülümseyerek. "Bana inanmıyorsan kendi gözlerinle gör. Dışarıda kalabalık toplanmış."

"Sen neden söz ediyorsun?" diye bağırdı Baoyu öfkeyle.

O anda bir bağırtı ve alkış dalgası geldi sokaktan.

"Dinlesene!" dedi Yun. "Şimdi inandın mı bana?"

Baoyu daha da şaşırdı. Genel velvelenin arasında birkaç kelime yakaladı.

"Sizde hiç terbiye yok mu? Ne diye buraya gelip gürültü çıkarıyorsunuz?"

Başka bir ses de ona cevap verdi.

"Sör Jia'yı terfi ettiren güç, bize müjde verme ayrıcalığı kazandırdı, diğer evler bunu duyduklarına memnun olacaklar!"

Baoyu sonunda babasının terfi ettirildiğinin resmî olarak açıklandığını anladı; kapının dışındaki velvele iyi dileklerini iletmek isteyen insanlardan geliyordu; tabii sevinçlerini bu kadar gürültülü yapan bahşiş beklentisiydi. Baoyu memnun oldu ve aceleyle Bahçe'den çıktı, yine Jia Yun yolunu kesti.

"Sevindin mi, amca? Senin nişanın da bir açıklansın, o zaman sevinci iki katına çıkar!"

Baoyu kıpkırmızı kesildi ve Jia Yun'ün suratına tükürdü.

"Hemen kaybol şuradan, sersem! Beni hasta ediyorsun!" dedi.

Jia Yun de kızardı.

"Yanlış bir şey mi söyledim? Sanki sen biraz..."

"Sanki biraz ne?" diye sordu Baoyu öfkeyle.

Yun cevap vermeye cüret edemeyip, cümlesini yarım bıraktı. Baoyu de okula gitti.

"İyi haberleri duydum, oğlum." dedi, onu gülerek karşılayan Dairu. "Aslına bakarsan bugün seni burada gördüğüme şaşırdım."

"Babamı tebrik etmeye gitmeden önce size gelmek istedim, efendim." dedi Baoyu kibarca gülerek.

"Anlıyorum. Tamam, bugün derse katılmana gerek yok. Bir günlük izinlisin. Ama Bahçe'de dolaşarak boşa geçirme. Senin yaşında biri, aile meselelerinde aktif bir rol almasa da senden büyük kuzenlerinle beraber olup birçok şey öğrenebilirsin."

"Evet, efendim."

Baoyu eve döndü. Büyükanne Jia'nın dairesinin kapısına yaklaşırken, karşı taraftan gelen Li Gui ile karşılaştı.

"Geri döndüğüne memnun oldum." dedi Li Gui, yanında durup gülümseyerek. "Ben de okula seni almaya geliyordum."

"Kim söyledi bunu yapmanı?" diye sordu Baoyu.

"Büyük hanımefendi evine birisini göndermiş." dedi Li Gui. "Ama hizmetçiler okula gittiğini söylemişler; o da bana birisini gönderip senin için okuldan birkaç gün izin almamı istedi. Şenlikler için tiyatro gösterileri düzenlediklerini duydum. Neyse, beni okula gitmekten kurtardın."

Baoyu içeri girince Büyükanne Jia'nın ön avlusunun hizmetçiler ve yaşlı kadınlarla dolu olduğunu gördü; hepsinin sadık yüzleri sevinç ve heyecanla ışıldıyordu.

"Geç kaldınız, Efendi Bao! Hemen içeri girip büyük hanımefendiyi tebrik etseniz iyi olur!"

Baoyu'nün yüzü aydınlandı. İçeri girince Büyükanne Jia'yı Daiyu ve Xiangyun'ü iki yanına almış, sedirde otururken buldu. Aşağısında da Xing ve Wang Hanımlar, Tanchun, Xichun, Li Wan, Xifeng, Li Wan'in iki kuzeni Wen ile Qi ve Xing Hanım'ın yeğeni Xing Xiuyan toplanmışlardı. Baochai, Baoqin ve Yingchun'ün orada olmadıklarını fark etti. Böyle bir topluluğu görmekten çok memnuniyet duyan Baoyu önce Büyükanne Jia, sonra annesi ve Xing Hanım'a tebriklerini sundu; ardından bütün aileyi selamladı. Gülerek Daiyu'ye döndü.

"Artık iyileştin mi, kuzen?"

"Evet, teşekkür ederim." dedi Daiyu, hafif gülümseyerek. "Sen? Pek iyi olmadığını duydum."

"Evet, geçen gece kalbime ani bir ağrı girdi. Bir süredir iyiyim ama her gün okula gittiğim için gelip seni göremiyorum."

Baoyu lafını bitirmeden, Daiyu dönüp Tanchun'le konuşmaya başladı. Yanlarında duran Xifeng onlara takıldı:

"Ben de ayrılmaz ikili olduğunuzu sanıyordum. Sizi duyan da yabancı olduğunuzu düşünür. Şu resmiyete bakın!"

Herkes buna güldü. Daiyu'nün yüzü sarardı; önce utancından konuşamadı. Ama bir cevap vermesi gerektiğini düşündü.

"Zaten anlamanı bekleyen yoktu..." dedi.

Bu herkesi daha da güldürdü. Xifeng, kısa bir süre durakladıktan sonra, gafının farkına varıp konuyu değiştirmeye yeltendi ama o sırada Baoyu birden Daiyu'ye döndü.

"Kuzen, şu patavatsız ve aptal Yun ne yapmaya çalıştı biliyor musun?" dedi ama ne diyecektiyse vazgeçti. Diğerleri şaşkın bir şekilde güldüler.

"Ne diyorsun?" dedi birisi.

Daiyu de herkes gibi olan bitenden habersiz, şaşkın şaşkın gülümsedi. Baoyu başka bir konu açarak sıyrıldı.

"Duyduğuma göre opera oynanacakmış. Ne zaman başlayacak?" dedi.

Herkes ona hayretler içinde bakakaldı. Xifeng cevap verdi.

"Duyan sensin, bize niye soruyorsun?"

"Gidip bir bakayım." dedi Baoyu hemen.

"Gidip de yaramazlık yapmaya kalkışma!" diye uyardı onu büyükannesi. "Herkesin seninle dalga geçmesini istemezsin herhâlde. Unutma, bugün baban için çok özel bir gün, gelince seni aylaklık ederken görürse, sorun çıkacağı kesin."

"Tamam, büyükanne." dedi Baoyu ve gitti.

O çıkınca, Büyükanne Jia, Xifeng'a döndü.

"Bu opera meselesi nedir?" diye sordu.

"Wang amca, seni ve Zheng enişteyle halamı tebrik etmek için bir şeyler yapmak istiyormuş. Yeni bir aktris topluluğu tutmuş, yarından sonraki gün uğurlu günmüş." dedi Xifeng ve gülerek ekledi: "Sadece uğurlu değil, aynı zamanda mutlu bir gün."

Daiyu'ye bakıp güldü. Daiyu de mahcup bir şekilde ona gülümsedi.

"Tabii ya!" diye bağırdı Wang Hanım. "Yeğenimizin yaş günü!"

Büyükanne Jia neyi kastettiklerini anladı ve gülerek ekledi:

"Yaşlandıkça ne kadar unutkan olduğum ortaya çıkıyor! Neyse ki sekreterim Xifeng var da bana hatırlatıyor. Daha ne olsun? Baoyu'nün dayısı tebriklerini sunmak istiyorsa, Daiyu'nün dayısının ailesi de onun yaş gününü kutlar."

Bu herkesi güldürdü ve her şeyi bu kadar iyi ifade edebilen yaşlı kadının müthiş bir şansı boşuna hak etmediğini söylediler.

Baoyu, tam yaş günü partisi konuşulurken geri geldi ve sevinçten mest oldu. Hep beraber büyük bir heyecan havasıyla yemeğe oturdular. Yemekten sonra Jia Zheng Saray'a teşekkürlerini sunup döndü, aile mabedinde atalarının önünde secde ettikten sonra Büyükanne Jia'ya da saygılarını sunmaya geldi. Ayağa kalkınca bir şeyler söyleyip resmî ziyaretlerini yapmak için çıktı.

Sonraki bir iki gün, sürekli bir koşuşturma ve keşmekeş içinde geçti; akrabalar akın akın Rong Konağı'na geldiler. Atlar ve arabalar ana girişe yığıldı, her köşede önemli bir beyefendi, samur kürklü, kolalı şapkasıyla oturmuş, sırasını bekliyordu.

Çiçeklerin açtığı yerde,

Arılar, kelebekler bol olur;

Dolunayın altında

Gökyüzü ve deniz kabarır.

***

Bu ziyaretler, kutlama gününe kadar iki gün sürdü. O sabah, Wang Ziteng ve diğer akrabaların talimatıyla aktris topluluğu erkenden geldi, Büyükanne Jia'nın avlusunda, kabul salonunun karşısına sahnelerini kurdular. Jia erkekleri resmî kıyafetleri içinde, ondan fazla masanın hazırlandığı avluda misafirleri ağırladılar. Hanımların da oyunları seyrederek eğlenmeleri için avluyla, kuzey taraftan ona bakan balkon arasına camdan bir paravan yerleştirildi; etrafı çevrili bir alana dört masa kuruldu. Özellikle Büyükanne Jia bu kutlamada herkesten daha coşkuluydu. Xue teyze, kardeşi Wang Hanım ve yeğeni Baoqin ile beraber masanın başındaki şeref misafiri yerine yerleşti. Büyükanne Jia diğer masanın başına Xing Hanım ve yeğeni Xiuyan'le beraber oturdu.

Kalan iki masa hâlâ boştu, yaşlı kadın küçük hanımlara haber gönderip çabuk olmalarını istedi.

Daiyu, Xifeng ve büyük bir hizmetçi grubunun öncülüğünde geldi. Yeni kıyafetlerini giymişti; yeryüzüne inen Ay Tanrıçası gibi görünüyordu. Büyükanne Jia ve diğer hanımefendileri mahcup bir gülümsemeyle selamladı. Xiangyun ve iki Li kardeşler kendi masalarının başına oturmasını söylediler. Kibarca reddine Büyükanne Jia karşı çıktı.

"Haydi, canım. Bugün senin de günün."

"Öyle mi?" dedi Xue teyze ayağa kalkarak. "Bayan Lin de mi bir şey kutluyor?"

"Evet, bugün onun yaş günü." dedi Büyükanne Jia gülerek.

"Olamaz! Nasıl da unuttum!" dedi Xue teyze Daiyu'nün yanına giderek. "Çok affedersin. Umarım beni bağışlarsın, çocuğum! Seni tebrik etmesi için Baoqin'i göndereceğim."

"Çok naziksiniz. Benim için zahmete girmeyin." diye mırıldandı Daiyu gülümseyerek. Herkes yerlerine otururken etrafına bakındı, Baochai'in gelmediğini fark etti.

"Umarım Kuzen Chai hasta falan değildir. Neden gelmedi?" diye sordu.

"Gelecekti ama evle ilgilenecek kimse olmadığı için evde kalması gerekti." dedi Xue teyze.

Daiyu kızardı ve şaşkın bir şekilde gülümsedi.

"Kuzen Pan evlendiğine göre, artık evde kalmasına gerek yok ki. Galiba bu gürültü ve heyecanı kaldıracak durumda değil. Gelmediğine çok üzüldüm. Onu çok özlüyorum." dedi.

Xue teyze de gülümsedi.

"Ne kadar da tatlısın, canım! O da seni düşünüp duruyor. Bir iki gün içinde gelip seninle sohbet etmesini söylerim." dedi.

Hizmetçiler şarap servisi yaptılar; masalara tabakları yerleştirdiler; bu arada avluda da gösteri başladı. Tahmin edileceği gibi bir iki şölen oyunu sergilendi. Üçüncüsü yepyeni bir şeydi. Peri

kılığındaki erkek ve kız hizmetkârlar bayrakları ve flamaları sallayarak, ihtişamlı bir kıyafet içindeki tanrıçanın önünden sahneye çıktılar. Tanrıçanın başında siyah bir tül vardı, gökkuşağı renklerindeki eteği ve tüylü ceketiyle kostümü ışıltılar saçıyordu. Kısa bir arya söyleyip sahneden ayrıldı.

Ailedeki hiç kimse bu parçayı bilmiyordu ama misafirlerden biri, son eserlerinden biri olan "İnci Sarayı"ndan "Dönüşüm" parçası olduğunu söyledi. Bir ölümlüyle evlenmek için aydaki sarayından yeryüzüne inen Chang'E'nin hikâyesiydi. Merhamet Tanrıçası Guanyin ona gerçeği gösteriyor ve kız bu evlilik gerçekleşmeden ölüyordu. Bu sahnede, tekrar aya götürülüyordu. Şarkısında şöyle diyordu:

Fânilerin aşkı tatlıdır derler,

Ama hasat dolunayı küçülür,

Baharın saf güzellikleri solar gider.

Ah yazık, bu fâni aşk gözlerimi kör etti,

Beni ışık küremden alıp getirdi.

Bir sonraki parça *Lavtanın Hikâyesi*'nden *Kabuk Yiyen Kadın*'dı. Arkasından *Seyyahın Yolu*'nda *Bodhidharma ve Öğrencisi Nehri Geçiyorlar* geldi. Son sahne muhteşem bir akrobatik pandomim ve hayal oyunlarıydı. Heyecanın dorukta olduğu bir anda, Xue ailesinin uşaklarından biri yüzünden ter damlayarak avluya daldı ve Xue Ke'nın masasına gitti.

"Efendi Ke! Hemen eve gelin! Hanımefendiye haber gönderin, o da gelsin. Çok acil!" dedi.

"Ne oldu?" diye sordu Xue Ke.

"Eve gittiğimizde anlatırım, efendim!" dedi çocuk nefes nefese.

Xue Ke, ev sahiplerine teşekkür bile edemeden çocuğun arkasından avludan ayrıldı, bir hizmetçiyle hanımların olduğu tarafa, Xue teyzeye de mesaj gönderdi. Haberi alan Xue teyze bembeyaz oldu. Baoqin'i de yanına alıp endişeli bir şekilde vedalaşarak arabasına bindi, herkesi dehşet içinde bıraktı.

"Biz de birisini gönderelim." dedi Büyükanne Jia. "Herkes merak içindedir mutlaka."

Onayladılar.

Aktrisler oyunlarına devam ettiler ama biz onları bırakıp Xue teyzenin peşinden gidiyoruz. Xue teyze evine gittiğinde iki yamen görevlisinin girişte beklediğini gördü. Onların yanında aile dükkânından çalışanlar da vardı.

"Bayan Xue gelince her şeyi açıklar." diye konuşuyorlardı.

Yamen görevlileri, yaşlı kadının, bir hizmetkâr ordusuyla birlikte kapıya doğru yaklaştığını gördüler ve muhatap oldukları kişinin seçkin pozisyonunu fark edip ayağa kalktılar. Xue teyze kabul salonundan geçip içeri girerken, gelininin dairesinden gelen ağlama seslerini duydu. Adımlarını hızlandırdı. Onu karşılamak için çıkan Baochai'in yüzü gözyaşıyla ıslanmıştı.

"Duydun mu, anne? Lütfen paniğe kapılma! Bir şeyler yapmaya çalışacağız!" dedi.

Beraber içeri girdiler. Xue teyze yolda uşaklardan birinden meseleyi öğrenmişti; şok yüzünden hâlâ tir tir titriyor ve hıçkırıyordu.

"Peki kimdi? Kim?" diye sordu heyecanla.

"Hanımefendi!" dedi uşaklardan biri. "Şu anda bu tür detaylar pek bir işe yaramayacak. Can almak kişilerden bağımsız bir suçtur. Bu yüzden ne yapacağımızı düşünmemiz lazım."

"Düşünecek ne var ki?" dedi kadın hıçkırarak.

"Yapılacak en iyi şey şu." diye devam etti uşak. "Öncelikle, Efendi Ke'ya biraz para verip hapishaneye Bay Pan'i ziyarete gönderin. Sonra yarın ilk iş, Efendi Ke, yasal terimleri iyi bilen, usta bir arzuhâlci bulsun. Ölüm cezasını bozdurmak için iyi bir para teklif etsin. Bu halledilince Jia beyefendilerinden birinden araya adam sokmasını isteriz. Ama öncelikle dışarıda bekleyen yamen görevlilerine birkaç tael bahşiş verelim. Sonra planı uygularız."

Xue teyze ikna olmadı.

"Adamın ailesini bulun. Cenaze masrafları ve tazminat için ne kadar istiyorlarsa verin. Eğer dava açmazlarsa kolayca serbest bırakılır."

Kapı perdesinin arkasından Baochai'in sesi geldi.

"Hayır, anne, olmaz! Ne kadar çok para verirsek, uzun vadede o kadar sorun yaşarız. Onun dediği gibi yapalım."

"Ben ne için yaşayacağım?" dedi Xue teyze hıçkırarak. "Hemen gidip onu görmem lazım! Sonra ikimiz beraber ölürüz!"

Baochai, metanetli olması için yalvardı ve dışarıdaki uşaklara seslenerek, Efendi Ke'yla birlikte gidip bu işle ilgilenmelerini söyledi. Hizmetçiler Xue teyzeyi içeri götürdüler. Giderken Xue Ke'yla karşılaştılar.

"Herhangi bir haber alır almaz bize de bildir, kuzen!" dedi Baochai. "Sen orada kal, sana güveniyoruz."

Xue Ke elinden geleni yapacağına söz verip gitti. Baochai, perişan hâldeki annesini yatıştırmaya çalışırken, Xia Jingui, Xiangling'e saldırma fırsatını yakaladı.

"Cinayet bu aile için ne ki?" diye bağırdı. "Hiçbir şey olmamış gibi doğru şehre mi geldiniz? Fazla övünmüşsün kasıntı dalavereci! Bu sefer olanlar gerçek! Hani paranız, iyi dostlarınız, hatırlı akrabalarınız, neredeler? Hepiniz o kadar korktunuz ki ne yaptığınızı bile bilmiyorsunuz! Birkaç gün içinde Pan'i götürdüklerinde, hepiniz beni yalnız başıma bırakıp buradan gideceksiniz, ceremesini ben çekeceğim."

Yine o acıklı feryatlarından birini kopardı. Xue teyze her kelimesini duydu ve öfkeden bayıldı. Baochai'in eli ayağına dolaştı. Bu curcunanın ortasında Wang Hanım'ın kıdemli hizmetçilerinden biri haber var mı diye sormaya geldi. İşte Baochai için yeni bir problem daha. Birkaç gün önceki resmî nişan ziyaretinden beri kendi nazik durumunun farkındaydı ve çalışanlar da dâhil müstakbel kocasının ailesiyle bağlantısını kesmesi gerektiğini biliyordu. Nişanın gerçekleşmemiş olması ve şu anki durumun aciliyeti, geçici olarak kuralları bir tarafa bırakmayı gerektiriyordu.

"Henüz tam olarak neler olduğunu bilmiyoruz." dedi hizmetçiye. "Tek duyduğumuz, ağabeyimin birini öldürdüğü ve yerel sulh hâkimi tarafından tutuklandığı. Ne tür bir cinayetle suçlandığını bilmiyoruz ama Efendi Ke öğrenmeye gitti. Bir iki gün içinde daha kesin haberler alınca hanımefendiye bilgi veririz. Lütfen nazik ilgisine teşekkür ettiğimizi ilet, sonraki aşamada Sör She ve Sör Zheng'ın bize verecekleri desteğe ihtiyacımız olacağını söyle."

Hizmetçi bu mesajla geri döndü.

Sonraki iki gün Xue teyze ve Baochai için dayanılmaz bir endişe içinde geçti. Nihayet üçüncü gün, bir çocuk Xue Ke'dan bir mektup getirdi, hanımlara iletmesi için bir hizmetçiye verdi. Baochai mektubu açıp okudu:

Pan'in davası 'kasıtsız adam öldürme.' Bu sabah ilk iş kendi adıma itirazda bulundum, şimdi sulh hâkiminin emrini bekliyorum. Pan'in ilk itirafı her şeyi berbat etti. Benim itirazım kabul edilince, yeniden yargılandığında savunmasını değiştireceğiz. Onu çıkarabileceğiz. Acilen beş yüz tael gümüşe ihtiyacım var. Rehin dükkânı geciktirmeden göndersin. Xue yenge endişelenmesin. Çocuk size gerisini anlatır.

Baochai mektubu annesine okuyunca kadın gözlerini sildi.

"Hayatı hâlâ tehlikede, değil mi?" dedi.

"Tekrar kendini üzmeden önce çocuğu çağırıp ne bildiğini soralım." dedi Baochai.

Bir hizmetçiyi gönderip çocuğu getirttiler. Xue teyze duyduğu her şeyi tam olarak anlatmasını istedi.

"Akşam geldiğimizde Bay Pan'in Efendi Ke'ya söylediklerini duyunca korkudan ölecektim..." dedi çocuk.

Ama ondan sonra olanlar için gelecek bölüme geçmelisin.

86. BÖLÜM

Rüşvet alan sulh hâkimi davanın sürecini değiştirir.

Qin hakkındaki bir konuşma, genç bir hanımefendi için romantik duyguların yolunu açar.

Geçen bölümde Baochai, Xue Ke'nın mektubunu annesine okumuştu. Bunun üzerine Xue teyze mektubu getiren çocuğu içeri çağırıp, Xue Pan'in başına gelenler hakkında söylediklerini tekrarlamasını istedi.

"Tam olarak anlamadım, hanımefendi ama duyduğum kadarıyla Bay Pan, Efendi Ke'ya..." Şöyle bir etrafına baktı ve başka birisinin olmadığından emin olunca devam etti. "Evdeki korkunç kavga gürültüye daha fazla dayanamadığını ve iş için güneye gitmeye karar verdiğini söyledi. Şehrin yaklaşık yüz kilometre güneyinde oturan Wu Liang adında bir tanıdığı varmış, onu da yanına alacakmış. Bu adamın evine giderken, eski bir arkadaşı olan Jiang Yuhan'la karşılaşmış, o da bazı genç aktörleri başkente götürüyormuş. İkisi bir handa yemek yiyip şarap içmeye gitmişler. İşte her şey orada başlamış. Efendi Pan, garsonun Jiang Yuhan'a bakışlarından rahatsız olmuş. Sonra Jiang gitmiş. Ertesi gün Bay Pan, beraber seyahat etmeyi planladığı Wu Liang'ı da aynı hana içki içmeye götürmüş. Bir iki kadehten sonra garsonun arsız davranışları aklına gelmiş; garson şarapları tazelemekte gecikince, Bay Pan ona küfür etmiş. Garson karşılık verince de kadehini alıp adamın suratına nişan almış. Garson kafasını uza-

tıp Bay Pan'i kendisine vurması için tahrik etmiş. Sonra bam! Bay Pan kadehi adamın kafasına indirmiş. Kan fışkırmış, garson küfürler savurarak yere devrilmiş. Ve sesi kesilmiş."

"Peki neden hiç kimse onları durdurmamış?" diye sordu Xue teyze.

"Bay Pan'in bu konuda bir şey söylediğini duymadım, hanımefendi. Bildiklerim bu kadar."

"Peki. Gidebilirsin."

"Teşekkür ederim, hanımefendi."

Çocuk dışarı çıktı.

Xue teyze önce kardeşine gidip, Jia Zheng'ın desteğini isteme görevini verdi. Wang Hanım, kocasına konuyu açıp, olan biteni ayrıntısıyla anlattı. Jia Zheng, kem küm ettikten sonra, sulh hâkimi, normal yollardan iletilen Xue Ke'nın başvurusuna cevap verene kadar hiçbir şey yapamayacağını söyledi.

Xue teyze, ailenin rehin dükkânında beş yüz tael gümüşü hazırlatıp derhâl Xue Ke'ya gönderdi.

Üç gün sonra bekledikleri mektup geldi. Xue teyze hemen küçük bir hizmetçiyi gönderip Baochai'i çağırttı. Çabucak gelen Baochai mektubu okudu.

Sevgili Yenge,

Parayı aldım, yamen personeline bahşiş olarak dağıttım. Hiç merak etme, Pan'e hapishanede kötü muamele edilmiyor. Tek problemimiz halkın çok öfkelenmiş olması. Ne ölen adamın ailesi ne de görgü şahitleri iş birliğine yanaşıyorlar. Pan'in içkiye davet ettiği, güya dostu olan adam bile onlardan yana. Li Xiang ile ben burada yabancı olduğumuz için işimiz daha zor ama neyse ki iyi bir arzuhâlci bulmayı başardık. Biraz yüksek bir ücretle bize yardımcı olmayı kabul etti. Wu Liang'ı ikna etmeye çalışmamızı tavsiye etti. Onu birinci görgü şahidi olarak gözaltında tuttukları için önce ona kefil olacak birisini bulmamız ve kasıtsız adam öldürme savunmamızı doğrulaması için para teklif etmemiz gerekiyordu. Eğer Wu iş birliğini kabul etmezse, o zaman asıl Zhang San'ı öldürenin kendisi

olduğunu, suçu bir yabancının üzerine attığını iddia edecektik. Korkudan iş birliği yapacaktı.

Şu ana kadar her şey yolunda. Onun tavsiyesine uydum, Wu Liang'ı dışarı çıkardık; sonra ölen adamın akrabalarına ve şahitlere rüşvet verdik, önceki gün itirazımızı yaptık. Bugün karar çıktı. Kopyalarını size gönderiyorum.

Baochai hem dilekçeyi hem de kararı okudu.

DİLEKÇE

Zhang San'ı yumruklayarak kasten ölümüne neden olmakla haksız yere suçlanan sanık Xue Pan'in kuzeni ve vekili Xue Ke tarafından yazılan dilekçe.

OLAY RAPORU

Sanık, Nanking'e kayıtlı olup başkentte ikamet etmektedir. ... ayının ... günü iş için güneye doğru seyahat etmek üzere evinden çıktı. Birkaç gün sonra uşağı eve dönüp, sanığın bir kazaya karıştığını ve karşı tarafın hayatını kaybettiği haberini getirdi. Bunun üzerine ben derhâl zatıalinizin kentine gelince, gerçekten de sanığın yukarıda sözü edilen Bay Zhang'ın ölümüne neden olduğunu ama olayın, önceden iddia edildiği gibi yumruklayarak kasten öldürmek değil, kasıtsız adam öldürme vakası olduğunu öğrendim.

SAVUNMA

Kent hapishanesine geldiğimde, sanık pozisyonundaki masumun samimi itirazlarına ve söz konusu olaydan önce en ufak bir tanışıklığı olmadığı Zhang'a karşı hiçbir düşmanlık beslemediğini içtenlikle anlatmasına şahit oldum. Olay bir şişe şarap konusundaki bir anlaşmazlıktan dolayı meydana gelmiştir. Sanık, şikâyet maksadıyla kadehinin içindekini yere boşaltmıştır. Aynı anda maktul yerden bir şey almak için eğilince, ayağı kaymış, tamamen kaza sonucu sanığın kadehi maktulün kafasına çarpıp ölümüne sebep olmuştur.

Zatıaliniz, sanığı gözaltına alıp adli soruşturmaya tabi tuttuğunuzda, işkenceye maruz kalma korkusuyla kavgada öldürdüğünü söylemiş ve böylece hafifletilerek sürgüne gönderme ihtimaliye ölüme mahkûm edilmesine yol açmıştır. Sizin yüce

hikmetiniz ve hoşgörünüzle olayın böyle olmayacağını fark edip cezanın infazını durdurmanız üzerine, ben aile sadakatiyle onun adına harekete geçip, zatıalinizden davayı yeniden açmanızı ve olaya karışan herkesi ikinci kez sorguya çekmenizi istirham ediyorum. Bu büyük bir yüce gönüllülük olacak, sanığın ve ailesinin sonu gelmez minnetlerini ve ömür boyu bağlılıklarını kazanmanıza neden olacaktır.

SULH HÂKİMİNİN KARARI

Olay yerinde bir tahkikat gerçekleştirilmiş ve nihai deliller incelenmiştir. Sanığa hiçbir işkence yapılması söz konusu olmayıp, özgür iradesiyle kasti adam öldürme eylemini itiraf etmiştir. Suçu kabul ettiği resmî olarak kayıtlara alınmıştır.

Dışarıdan gelen bir vekil olarak sizin olayla ilgili ilk elden bilginiz bulunmamaktadır. Hiçbir temele dayanmayan bu savunmayı uydurmakla mahkemeye saygısızlık suçu işliyorsunuz. Aile sadakati şartlarını hafifletici sebep olarak kabul ederek suçunuz bağışlanmıştır.

BAŞVURU REDDEDİLDİ

"O zaman hiçbir umut kalmadı!" diye bağırdı Xue teyze. "Şimdi ne yapacağız?"

"Bu kadar değil!" dedi Baochai. "Bir de not var." Okumaya devam etti.

Gizli talimatları çocuğa sorun.

Xue teyze hemen çocuğu sorguya çekince şu bilgileri aldı:

"Yamendeki insanlar bizim ne kadar zengin olduğumuzu biliyorlar, hanımefendi Xue Ke, başkentteki aile bağlantılarımızı kullanmak zorunda olduğumuzu söylüyor; büyük bir miktar rüşvet vererek yeniden yargılanma ve daha hafif bir ceza sağlanabilirmiş. Hemen harekete geçmeniz gerektiğini söylüyor, hanımefendi, gecikme Bay Pan'in işini zorlaştırırmış."

Xue teyze çocuğu gönderdi ve hemen kardeşini tekrar görmeye gitti. Wang Hanım, Jia Zheng'a tüm gücüyle yalvardı ama ancak hâkimle konuşması için birisini göndermeye razı edebildi. 'Nakdî bedel' kullanma meselesini tamamen reddetti. Xue teyze bunun bir sonuç getirmeyeceğinden korkarak, Jia Lian'le konuş-

ması için Xifeng'a yalvardı. Hâkimin bedeli çok yüksekti, hesaplamalar birkaç bin taeli gösteriyordu ama sonunda bir anlaşmaya varıldı ve Xue Ke'nın planını uygulaması için ortam sağlandı.

Dava resmî olarak tekrar açıldı ve mübaşir, görgü şahitleri, maktulün ailesi ve ilgili herkes bir kere daha bölge yamenine çağrıldı. Xue Pan hapishaneden alınıp getirildi. Mahkeme memuru yoklama yaptı; hâkim baş mübaşirden orijinal ifadeleri doğrulamasını istedi. Sonra maktulün annesi Bayan Zhang ve amcası Zhang Er ifade vermeye çağrıldı.

"Sayın Hâkim!" diye başladı Bayan Zhang gözyaşları içinde. "Biz Zhanglar köylü insanlarız, kentin güneyinde yaşıyoruz. Kocam Zhang Da on sekiz yıl önce öldü. Üç oğlumuz vardı ama büyük ve ortanca oğlumuz öldü. Bir tek üçüncü oğlumuz vardı, şimdi o da gitti. Daha yirmi üç yaşındaydı, Sayın Hâkim, henüz evlenmemişti. Fakir olduğumuz için Li ailesinin hanında garson olarak çalışıyordu. O gün öğleden sonra şu adam kapıma gelip, 'Li Han'da kavga çıktı! Oğlun öldürüldü!' dedi. Ah, zavallı yüreğim, Sayın Hâkim! Az kalsın ölüyordum! Hemen hana koştum, oğlum yerde yatıyordu, kafasından kan akıyordu. 'Ne oldu?' diye sormaya çalıştım ama cevap veremedi, zor nefes alıyordu. Sonra... gitti! O canavarı bir elime geçirsem!"

Görevlilerden bir uğultu yükseldi. Bayan Zhang secde edip, "Sayın Hâkim, adalet istiyorum! Dünyada ondan başka kimsem yoktu benim!" diye yalvardı.

Sulh hâkimi eliyle işaret ederek kadını gönderdi ve sonraki şahit olan han sahibi yaşlı Li'yi çağırdı.

Yaşlı Li geldi, kürsünün önünde diz çöktü.

"Zhang San senin hanında mı çalışıyordu?" diye sordu hâkim.

"Garsonluk yapıyordu." dedi Li.

"Soruşturmadaki ifadende, Xue Pan'in Zhang San'a öldürücü bir darbe vurduğunu söylemişsin. Bizzat kendi gözlerinle gördün mü?"

"Hayır, Sayın Hâkim. Ben o sırada salondaki tezgâhın arkasındaydım. Özel odadaki müşterilerden birinin şarap siparişini duydum. Kısa bir süre sonra da birisinin yaralandığını söylediler.

Hemen koştum, Zhang San'ın yerde yattığını gördüm. Konuşamıyordu. Hemen yetkilileri çağırdım, Bayan Zhang'a da birisini gönderdim. Kavganın nasıl başladığını hiç bilmiyorum. Bay Xue'nin masasında bir beyefendi oturuyordu, Sayın Hâkim. Belki o size gerekli bilgiyi verebilir..."

"Ne!" diye gürledi hâkim. "İlk ifadende olayı kendi gözlerinle gördüğünü açıkça söylemişsin. Şimdi hiçbir şey görmediğini mi söylüyorsun?"

"İlk ifade verdiğimde öyle telaşlıydım ki Sayın Hâkim, biraz kafam karışmıştı..."

Yine görevlilerden uyarıcı bir uğultu yükseldi.

"Sonraki şahit gelsin!" diye emretti hâkim.

Gelen şahit, Xue Pan'in "arkadaşı" Wu Liang'dı.

"Söyle bakalım!" dedi hâkim. "Suç işlendiği sırada sanığın masasında oturup içki içiyor muydun? Öldürücü darbe nasıl meydana geldi? Gerçeği söyle!"

"O gün, Sayın Hâkim, Bay Xue benim evime uğradı ve içki içmeye davet etti. Şarabın kalitesini beğenmediği için yeni bir şişe getirilmesini istedi. Ama garson Zhang San itiraz etti. Bu da Bay Xue'yi çok sinirlendirdi, tepkisini ortaya koymak için kadehindeki şarabı garsonun yüzüne fırlattı. Her şey çok hızlı oldu; herhâlde kadeh de elinden kayıp Zhang'ın başına çarpmış olmalı. Kendi gözlerimle gördüğüm gerçek bu!"

"Saçma!" diye bağırdı hâkim. "O zaman neden sorguda sanık Zhang'a saldırdığını ve kadehini fırlattığını söyledi? Sen de bunu doğrulamışsın! Yalancı şahitlik yapıyor! Vurun şunun suratına!"

Mahkeme salonunun ilgili yerinden cevap geldi ve görevliler ceza emrini yerine getirmek üzereyken, Wu itiraz etti.

"Kavgayı Bay Xue başlatmadı, efendim! Kadeh elinden kaydı ve Zhang'ın kafasına çarptı. Kazaydı! Sanığın kendisini sorgulayın! Merhamet edin!"

Hâkim, Xue Pan'i çağırdı.

"Şimdi Xue, son kez söyle, Zhang San'a karşı garezin neydi? Nasıl öldü? Sadece doğruyu duymak istiyorum!" dedi.

"Sayın Hâkim, yalvarırım merhamet edin!" diye yalvardı Xue Pan. "Ben adama vurmak için el kaldırmadım. Sipariş ettiğim şarabı getirmeyi reddedince, kadehimi yere boşalttım sadece. Hiç istemeden kadeh elimden kayıverdi ve kafasına çarptı. Kanı durdurmak için elimden geleni yaptım ama faydası olmadı. Kan kaybı o kadar fazlaydı ki dakikalar içinde öldü. Sorguda işkenceden çok korktuğum için yanlış itirafta bulundum. Yalvarıyorum, Sayın Hâkim, beni bağışlayın!"

"Seni ahmak!" diye kükredi hâkim. "İlk sorduğumda, şarap getirmediği için çok sinirlendiğinden ona vurduğunu söyledin. Şimdi kalkmış 'Kazaydı!' diyorsun, öyle mi?"

Hâkim, sözlerine uygun sesler de çıkararak bu şekilde konuşmaya devam etti ve itiraf etmeyecek olursa, kâh dayak kâh işkenceyle tehdit etti. Ama Pan bu sefer inkâr etmekte ısrarlıydı.

Ölümden sonraki incelemeleri konusunda açıklama yapması için adli tabip çağrıldı.

"Cesedi incelediğiniz zaman yazdığınız raporu anlatın!" dedi hâkim.

"Mahkemenin izniyle, Zhang San'ın cesedini gerektiği şekilde inceledim. Vücutta herhangi bir yaralanma yoktu. Sadece kafatasında porselen bir nesnenin açtığı bir kesik vardı. Yaklaşık bir santim derinliğinde, dört santim uzunluğunda bir kesikti. Deriyi kesip kafatası kemiğini çatlatmıştı. Böyle bir yaraya hiç şüphesiz bir darbe neden olmuş."

Hâkim anlatılanları raporla karşılaştırdı. Yardımcılarının raporu değiştirdiklerini gayet iyi biliyordu ama itiraz etmeden ilgili herkesin ifadelerini imzalamalarını istedi.

"Sayın Hâkim!" dedi Bayan Zhang ağlayarak. "Geçen sefer başka yaralar da olduğunu duymuştum. Tabip kendisi söylemişti, hatırlıyorum! Bugün nasıl yok oldular?"

"Saçmalama kadın!" diye bağırdı hâkim. "İşte imzalı rapor burada! Kendin bak!"

Sonra maktulün amcasını çağırdı. O daha iş birlikçi bir şahitti.

"Zhang Er, yeğeninin cesedinde kaç tane yara olduğunu mahkemeye söyler misin?"

"Kafatasında bir tane vardı." diye cevap verdi Zhang.

Hâkim, Bayan Zhang'a döndü.

"Başka ne kanıt istiyorsun?"

Mahkeme memurlarına raporu Bayan Zhang'a götürmelerini söyledi ve baş mübaşir ve Zhang Er'dan kadına açıklama yapmalarını istedi. Davanın diğer belgeleri karşılaştırıldı; soruşturmanın zabıtları orada bulunanlar tarafından imzalanarak ve bir kavga olmadığı, dolayısıyla bir saldırı olmadığı, Xue Pan'in sadece kasti olmadan birisinin ölümüne sebebiyet verdiği, bunun da paraya çevrileceği, aynı şeyi belirten şahitlerin ifadeleriyle doğrulandı. İlgililer imzalarını atınca, Xue Pan cezası onaylanana kadar tutuldu; Wu Liang ve kefili serbest bırakıldı. Mahkeme ertelendi.

Hâkim ayrılırken, Bayan Zhang yine hıçkırıklara boğulunca, mahkeme görevlilerine kadını dışarı çıkarmalarını söyledi. Zhang amca da kadını kendine getirmek için elinden geleni yaptı.

"Gerçekten kazaydı." dedi. "Neden masum bir adamı suçlayalım? Sayın Hâkim cezaya karar verdi, lütfen artık sus!"

Xue Ke dışarıda bekliyordu ve her şeyin plana uygun şekilde ilerlemesine çok memnun olmuştu. Eve bir mektup gönderdi ve onay gelip de Xue Pan'in cezasını ödeyene kadar orada kalmaya devam edeceğini bildirdi.

O gün daha sonra kentte yürürken, sokakta heyecanlı konuşmalara şahit oldu.

"Duydun mu? İmparatorluk Eşlerinden birisi ölmüş. Mahkemelere üç gün ara verilmiş."

İmparatorluk Anıtmezarı kentten çok uzakta olmadığından, Xue Ke Hâkimin cenaze hazırlıklarıyla çok meşgul olacağını düşündü. Hukuki meseleler için pek zamanı olmayacağından, kendisinin orada kalmasına gerek yoktu. Bu yüzden hapishaneye gidip Pan'e birkaç günlüğüne eve döneceğini söyledi. Pan, annesi adına memnun oldu ve ona moral vermek için kısa bir not yazdı:

Ben iyiyim. Doğru ceplere birkaç tael daha konursa evde olurum! Parayı esirgeme!

Xue Ke, lazım olur diye Li Xiang'ı orada bırakıp hemen eve döndü.

Xue teyzeye, hâkimin "saldırı"dan "kasıtsız adam öldürme"ye nasıl geçtiğini ayrıntısıyla anlattı.

"Şimdi bir tek, Zhanglara biraz daha para vermek kaldı. Sonra cezanın hafifletilmesi onaylanınca, her şey bitecek." dedi.

Xue teyze rahat bir nefes aldı.

"Ben de eve dönüp aile işlerimizle ilgilenmeni umuyordum. Yaptıkları her şey için gidip Jialara teşekkür etmek istiyordum. Ayrıca Wang Hanım için her şeye göz kulak olmam, biraz da kızlarla zaman geçirmem iyi olur diye düşündüm. İmparator Eşi Zhou öldüğü için aile her gün Saray'a gidiyor, ev boş, kızlar yalnız kaldılar. Ama burada kimse olmadığı için gidemedim. Tam zamanında geldin." dedi.

"Asıl komik olan yolda gelirken, ölenin İmparator Eşi Jia olduğunu duydum." dedi Xue Ke. "Pek inandırıcı gelmese de acele ettim."

"Bir süre önce hastaydı." dedi Xue teyze. "Ama iyileşti, o zamandan beri hasta olduğu konusunda hiçbir şey duymadım. Büyük hanımefendi de son günlerde pek iyi hissetmiyordu, ne zaman gözünü kapatsa Majestelerini görüyormuş. Bu herkesi çok endişelendirdi. Saray'a birisini gönderdiler ama Majesteleri-nin çok iyi olduğu haberi geldi. Üç gün önce akşam Büyükanne Jia birden, 'Sırf beni görmek için onca yolu yalnız başınıza mı geldiniz, Majesteleri?' deyince, hastalığına verdiler ve çok ciddiye almadılar. 'Eğer bana inanmıyorsanız, Majestelerinin ne dediğini söyleyeyim size. Kısa süre sonra zenginlik ve ihtişam sona erecekmiş; bir çıkış yolu bulmak gerekiyormuş!' dedi. Herkes hayal gördüğünü düşündü; onun yaşındaki biri zihninde böyle şeyler yaratabilirdi. Kimse önem vermedi. Ertesi gün, Saray'da bir odalığın ciddi şekilde hasta olduğunu duyduklarında nasıl panik olduklarını tahmin edebilirsin. Ailenin unvanlı bütün üyeleri Saray'a gideceklerdi. Yola çıktıklarında korkunç bir hâldeydiler. Ama daha onlar Saray'dan ayrılmadan, Odalık Zhou olduğunu öğrendik. Ne tuhaf, senin duyduğun dedikodular da büyük hanımefendiye malum olan şeyle aynı."

"İnsanlar hep olayları birbirine karıştırırlar." dedi Baochai. Jialar da o kadar hassaslar ki 'Majesteleri' kelimesini duymaya görsünler, hiç düşünmeden bir sonuca varıyorlar. Yanlış alarm olduğu ortaya çıktı. Geçenlerde bir iki hizmetçileriyle biraz sohbet ettim, Majestelerinin olmasının mümkün olmadığını söylediler. Nasıl o kadar emin olduklarını sorunca, içlerinden biri birkaç yıl önce olanları anlattı."

"O yılın ilk ayı, başkentin kasabalarından birindeki bir falcıyı yanılmazlığından dolayı aileye tavsiye etmişler. Jia Hanımefendi de Majestelerinin Sekiz Sap ve Dal'ının[1] ortaya konmasını ve bu adamın kaderini söylemesini istemiş. Adam hemen incelemiş. 'Burada bir yanlışlık olmalı. Bu genç hanımın birinci ayın birinde doğduğunu görüyorum. Yani eğer doğum saatinin sapı ve dalı doğruysa, onun bu evde değil, asil tabakada olması gerekir.' demiş. Sör Zheng ve diğerleri hata olsun olmasın, yine de geleceğini tahmin etmesini istemişler. Adam devam etmiş: 'Döngüsel Yıl *Jia Shen* (Tahta + Metal), Birinci Ay *Bing Yin* (Ateş + Tahta). Bu karakterler başarısızlık ve düşüşü temsil ediyor. Sadece *Shen* rütbe ve zenginlik gösteriyor ama bu, evde yaşamak zorunda olan bir kız için geçerli değil. Gün *Yi Mao* (Tahta + Tahta), baharın başlangıcında 'tahta' elementi hâkim durumda. İki işaret çakışsa da bu çakışma ne kadar büyük olursa o kadar iyidir, tıpkı iyi tahta gibi; yani ne kadar cilalarsanız, o kadar değeri artar. En uğurlusu da saat sapı olan *Xin* (Metal) asaleti, saat dalı olan *Shi* (Ateş) ise yüksek rütbe ve zenginliği gösterir. Birleşerek 'kanatlı at'ı oluştururlar; bu birleşimdeki gün o kadar uğurludur ki gökteki ay kadar yükseleceğine işarettir. Ona İmparator'un Yatak Odası bahşedilecek. Eğer saat sapı ve dalı doğruysa, İmparator Eşi olması söz konusu.' demiş.

"Hizmetçilerin de dedikleri gibi, yıldız falı Majestelerine aynen uyuyor. Sonra ne yazık ki görkeminin kısa süreceğini söylediğini

---

1) Kaderin Dört Sütunu, Çin'in en yaygın astrolojisidir. Bu yöntem, bir kişinin doğum yılı, ayı, günü ve saatinden oluşan dört sütuna dayanan "sekiz karakter" çıkarmayı içerir. Burada zamanın her ögesi iki karakterle anlatılır. Yani yıl, ay, gün ve saat sütunları bir element ve bir hayvanla sembolize edilir. Bu yöntemin merkezinde iki yön vardır: Birlikte çiftler hâlinde yerleştirilen on "Göksel Sap" ve on iki "Dünyevi Dal" Bu analizle, kişinin ilişkileri, kariyeri, riskleri, parasal durumu, evlilik hayatı, sağlığı değerlendirilir. (ç.n.)

de hatırlıyorlar. 'Eğer *Yin* yılı, *Mao* ayında Tavşan Kaplan'la, Tahta Tahta'yla karşılaşırsa, çifte çakışma gerçekleşir, bu da gücünü zayıflatır, tıpkı gelişigüzel oyulan tahta gibi.' demiş. Aile, telaşları arasında bu son kehaneti unutmuş ama hizmetçiler unutmamışlar; geçen gün hanımlarına söylemişler. Onların da dedikleri gibi, ne bu yıl *Yin* ne de ay *Mao*, demek ki Majesteleri olamaz, öyle değil mi?"

Baochai sözlerini bitirir bitirmez, Xue Ke heyecanla lafa karıştı.

"Boş verin şimdi Jiaları! Madem bu kadar iyi bir falcı var, neden ona Pan'i sormuyoruz? Belki bize hangi kötü etkinin yoluna çıkıp, bu yıl ona böyle kötü bir şans getirdiğini söyler. Pan'in sap ve dallarını söylesenize bana, bakalım onu bekleyen başka üzüntüler de var mıymış, gidip öğreneyim."

"Falcı kasabalardan birindeydi. Şimdi kim bilir neredediR?" dedi Baochai.

Bu sohbet esnasında Xue teyzenin Jia konağına gitmek üzere hazırlanmasına yardım ettiler. Konağa vardığında, sadece Li Wan, Tanchun ve Xichun vardı. Onu karşılayıp Xue Pan'i sordular. Tehlikeli bir durumda olmadığını, sadece hükmün onaylanmasını beklediğini söyleyince rahat bir nefes aldılar.

"Daha dün annem, geçmişte ne zaman bir kriz durumu olsa, senin gelip her şeye göz kulak olacağına güvendiğini söylüyordu, teyze." dedi Tanchun. "Ama bu sefer senin zaten uğraşacak bir sürü şeyin olduğundan senden yardım isteyemedi. Bizi burada kendi başımıza bıraktığı için çok huzursuz oldu."

"Ben de sizi çok merak ettim aslında." dedi Xue teyze. "Ama son bir iki haftadır olanları biliyorsunuz. Kuzeniniz Ke Pan'in işleriyle uğraşmaya gitti, ben de başa çıkamaz diye Baochai'i yalnız bırakamadım. Özellikle Pan'in genç karısı çok beceriksiz. Bir türlü kurtulup gelemedim. Neyse ki Ke eve dönebildi de rahat bir nefes alıp gelebildim. Davaya bakan hâkim birkaç gün Odalık Zhou'nun cenaze işleriyle meşgul olacakmış."

"Keşke bir iki gün kalabilsen çok memnun oluruz." dedi Li Wan.

Xue teyze başını salladı.

"Ben de yanınızda olup size eşlik etmeyi çok isterdim ama Baochai için endişeleniyorum, ben olmayınca kendisini yalnız hissedebilir."

"Endişen buysa onu da çağırırız." dedi Xichun.

Xue teyze güldü.

"Olmaz!" dedi.

"Neden olmasın? Zaten burada yaşıyordu." dedi Li Wan.

"Anlamıyorsunuz. Artık işler değişti. Şimdilerde çok meşguller, gelemez."

Xichun, gelemeyişinin asıl nedeninin bu olduğunu anlayıp konuyu kapattı. Onlar konuşurlarken, Büyükanne Jia ve ailenin diğer üyeleri başsağlığı ziyaretinden geri döndüler. Xue teyzenin orada olduğunu görünce selamlaşmalar bile bir tarafa bırakılıp, Pan'in son durumunu öğrenmek istediler. Xue teyze olup bitenleri anlattı. Baoyu de oradaydı ve Jiang Yuhan'ın adı geçince dikkatle kulak kabarttı. Herkesin içinde ilgi göstermeyi uygun bulmayarak, eski aktör dostu şehre geldiğine göre neden kendisini ziyaret etmediğini düşündü. Sonra Baochai'in annesiyle gelmediğini fark edip, neden evde kaldığını tahmin etmeye çalışarak düşüncelere daldı ancak hiç beklenmedik bir anda Daiyu gelince toparlanıp biraz daha neşelendi. Diğerleriyle beraber Büyükanne Jia'nın dairesinde yemeğe kaldı. Yemekten sonra herkes kendi odasına çekilirken, Xue teyze geceyi Büyükanne Jia'nın misafir odasında geçirdi.

Baoyu, Kızıl Neşe Avlusu'na döndü. Üzerini değiştirirken, birdenbire Jiang Yuhan'ın tanışma hediyesi olarak kendisine verdiği kuşağı hatırladı.

"Sana verdiğim kırmızı kuşağı hatırlıyor musun?" diye sordu Xiren'e. "Hani takmak istememiştin. Hâlâ duruyor mu?"

"Bir yerlere koymuşumdur. Neden sordun?"

"Sadece merak ettim."

"O ayaktakımıyla arkadaşlık ettiği için Bay Pan'in başının ne büyük belaya girdiğini duymadın mı? Hiç akıllanmayacak mısın?

Ne diye bu konuyu açıyorsun? Kafanı böyle şeylerle dolduracağına sakince derslerinle ilgilenmen gerekmez mi?"

"Ben ne yaptım şimdi? Başı derde giren ben miyim? Sadece aklıma geldi, hepsi bu! Hâlâ sende durup durmadığı umurumda bile değil. Bana ders vermeye kalkışacaksan..."

Xiren güldü.

"Ben sana ders vermeye çalışmıyorum. İnsanların aktörler hakkında söylediklerini biliyorsun. Madem klasikler üzerinde çalışıyor ve davranış kurallarını öğreniyorsun, bunları uygulayıp, hayatta başarılı olman lazım. Sevdiğin kişi karşına çıkınca, üzerinde iyi bir izlenim bırakmak istersin herhâlde."

Bu Baoyu'ye bir şey hatırlattı.

"Tüh!" diye bağırdı. "Aklıma geldi! Büyükannemin dairesi o kadar kalabalıktı ki Kuzen Lin'le konuşma fırsatı bulamadım; o da benimle konuşmadı. Benden önce ayrıldı, muhtemelen evine varmıştır. Hemen geliyorum."

Çıkıp gitti.

"Çok geç kalma!" diye bağırdı Xiren arkasından. "İşte yine yaptım! Hiç ağzımı açmamam lazımdı!"

Baoyu cevap vermeden, başı önünde düşünceli bir şekilde Bambu Evi'ne gitti. Oraya vardığında, Daiyu'yü masada bir kitaba dalmış hâlde buldu.

"Sen döneli çok mu oldu, kuzen?" diye sordu, gidip yanında durarak.

"Sen beni görmezden gelince, kalmamın bir anlamı yoktu." dedi Daiyu kurnazca.

Baoyu güldü.

"Herkes bir ağızdan konuşuyordu, ben araya giremedim." dedi.

Daiyu'nün önünde açık duran sayfaya bakınca hiçbir kelimesini anlamadı. Bazıları tanıdık geliyordu ama yakından incelediğinde onlar bile değişikti. Bir çengel karakteri vardı, içinde beş, bir

dokuz, üzerinde büyük; bir beş, yanında altı, altında tahta, onun da altında beş. Çok şaşırtıcı bir şeydi.

"Bu acayip şeyleri çözebildiğine göre çok ilerlemiş olmalısın!" dedi.

Daiyu bir kahkaha attı.

"Sen nasıl bir âlimsin böyle! Daha önce hiç qin tablature[1] görmemiş olamazsın!" dedi.

"Gördüm tabii ki. Ama nasıl oluyor da buradaki hiçbir karakteri tanımıyorum? Sen anlıyor musun bunları, kuzen?"

"Anlamasam okur muydum?"

"Sana inanamıyorum! Qin çalabildiğini bilmiyordum. Kütüphanede duvarda asılı olduğunu biliyor musun? Birkaç tane var. Önceki yıl babamın qin çalan bir arkadaşı olduğunu hatırlıyorum, galiba Antikacı Ji Haogu'ydu adı. Babam bir parça çalmasını istemişti ama aletleri inceleyince hiçbirinin çalınacak durumda olmadığını söyledi. Gerçekten çalarken dinlemek istiyorsa, başka bir sefer kendi enstrümanıyla geleceğini belirtmişti. Ama yapmadı. Herhâlde babamda müzik kulağı olmadığına karar verdi. Evet! Demek bunca zamandır cevherini bizden gizledin!"

"Yok canım!" dedi Daiyu. "İyi çalamıyorum. Sadece bir iki gün önce kendimi biraz daha iyi hissedince, kitaplığımı karıştırdım, eski bir qin kitabı buldum. Çok güzel bir şeydi, okumak hoşuma gitti. Qinin genel felsefesiyle ilgili bir ön sözle başlıyor, çok etkileyici buldum. Sonra işin teknik tarafını ayrıntısıyla anlatıyor. Anladım ki qin çalmak meditasyon yapmak gibi bir şey ve çok eski çağlardan bize kadar gelen manevi bir disiplin.

"Yangzhou'da yaşadığımız dönemde birkaç ders alıp biraz ilerleme kaydetmiştim. Ama o zamandan beri hiç alıştırma yapmayınca, dedikleri gibi 'parmaklarımı diken kaplamış.' İlk bulduğum

---

1) Qin: Guqin de denir. Çin'in en eski telli müzik aleti olarak bilinir. Guqin, kelime anlamı olarak "eski telli çalgı" demektir. Yedi teli olan geleneksel bir enstrümandır.

Tablature: Bir müzikal eserin belirli bir çalgıyla ve bu çalgı üzerindeki hangi tel ve perdelere basılarak çalınacağını, nota yerine çeşitli rakam, harf ve işaretlerle gösteren sistemdir. (ç.n.)

kitapta sadece parçaların adları vardı, kelimeler ve notalar yoktu. Şimdi parçaların tamamının olduğu bir kitap buldum. Çok enteresan! Tabii ki asla notalara hakkını veremeyeceğimin farkındayım. Sanırım bunu büyük ustalar yapabiliyordu. Çalarken rüzgârla gök gürültüsünü, dragonla Anka kuşunu çağıran müzik ustası Kuang gibi! Bilge Konfüçyüs, Xiang'ın ilk notalarını duyar duymaz, Kral Wen'in müziği olduğunu anlarmış. *Tepeleri ve Nehirlerin Rapsodisi*'ni çalmak ve onun özündeki manayı bir müzik aşığıyla paylaşmak..." Daiyu'nün göz kapakları titredi, yavaşça başını önüne eğdi.

Baoyu çok etkilenmişti.

"Ah kuzen! Kulağa ne hoş geliyor! Ama ben hâlâ bu özel işaretleri anlamıyorum. Lütfen nasıl okunduklarını öğretsene bana."

"Öğretmeye gerek yok. Çok basit, anlatınca hemen anlayacaksın." dedi Daiyu.

"Ama ben aptalın tekiyim! Lütfen yardım et! Mesela şurada, çengelden başka bir şey görmüyorum, üzerinde büyük yazıyor, ortasında beş var."

Daiyu bir kahkaha attı.

"Büyük ve tepesindeki dokuz, sol elinin başparmağıyla dokuzuncu perdede tele bastıracaksın demek oluyor. Çengel ve beş, sağ elinin orta parmağını çengel yapıp beşinci teli kendine doğru çekeceksin anlamına geliyor. Görüyorsun ya, bunlar kelime değil, daha ziyade sonraki notanın ne olduğunu ve nasıl çalınacağını söyleyen işaretler topluluğu. Çok kolay. Sonra dar ve geniş titreme, yükselen ve alçalan kaydırma, çekme, bastırma, hafif vuruş ve benzeri şeyler de var."

Baoyu sevinçten mest olmuştu.

"Sen bu işten o kadar iyi anladığına göre neden beraber qin çalışmaya başlamıyoruz, kuzen?" diye sordu.

"Qinin özü baskılamadır." dedi Daiyu. "Eski zamanlarda insanın kendisini arıtması, sakin ve ağırbaşlı bir hayat sürmesi, bütün nahoş tutkuları bastırmak, asi dürtüleri frenlemek için icat edilmiş. Eğer çalmak istiyorsan, öncelikle kayaların ve ağaçların arasındaki bir tavan arasında sessiz bir stüdyo ya da kayalık bir dağın

tepesinde veya su kenarında ıssız bir kuytu bulman gerekir. Hava berrak ve sakin olmalı, hafif bir esinti ve ay ışığı olsun. Tütsü yakıp sükût içinde otur. Kafandaki düşünceleri boşalt. Düzgün bir şekilde nefes al. Ruhun manevi dünyayla ilişki kurmalı. Bu yüzden eskiler, 'Gerçekten müzikten anlayan birini bulmak çok zordur.' derler. Eğer senin müziğinin gerçek zevkini paylaşacak hiç kimse yoksa, yalnız başına otur; esintiye ve ay ışığına, yeşil çamlara ve pütürlü tepelere, vahşi maymunlara ve kutsal turnalara serenat yap; kulakları qinin değerli erdemini kirletecek görgüsüz kalabalıklara değil. Ortam böyle. Sonra parmak tekniği ve dokunma önemli. Çalmayı düşünmeden önce, uygun kıyafetler giydiğinden emin ol. Kuğu tüyünden bir pelerin ya da eskilerin uzun ceketi olabilir. Bu bilge enstrümanına uygun, vakur bir tavır takın. Ellerini yıka. Tütsüyü yak. Kanepenin ucuna otur. Qini önündeki masaya yerleştir, göğsün beşinci perdenin karşısına denk gelsin. İki elini yavaş yavaş ve nazikçe kaldır. Artık bedenen ve zihnen başlamaya hazırsın."

"Şimdi ister yumuşak ya da yüksek perdeden, ister hızlı ya da yavaş olsun, çalışın doğal ve vakur olmalı."

"Vay be!" diye bağırdı Baoyu. "Bu işi eğlenmek için yaptığımızı sanıyordum! Bu kadar karmaşıksa ben hazır olduğumdan emin değilim."

Onlar konuşurlarken, Zijuan geldi ve Baoyu'yü görünce gülümsedi.

"Bu neşeyi neye borçluyuz, Efendi Bao?" diye sordu.

"Kuzen Dai bana qin öğretiyor. O kadar güzel anlatıyor ki dinlemeye doyamıyorum." dedi Baoyu.

"Onu demek istemedim." dedi Zijuan. "Bugünlerde sizi burada pek sık göremiyoruz. Bugün geldiğinize göre keyfiniz yerinde herhâlde."

"Böyle göründüğünü tahmin ediyorum." dedi Baoyu. "Ama Kuzen Dai pek iyi olmadığı için onu rahatsız etmek istemedim. Ayrıca okula gitmek zorundayım..."

"Evet." diye araya girdi Zijuan. "Bayan Lin yeni iyileşmeye başladı, şimdi dinlenmesine izin vermeniz iyi olmaz mı? Size ders vererek yorulmasın."

"Ah tabii! Ne kadar düşüncesizim!" diye bağırdı Baoyu gülerek. "Söylediklerine o kadar dalmışım ki yorulacağı hiç aklıma gelmedi."

"Yorulmadım." dedi Daiyu gülümseyerek. "Müzik hakkında konuşmak insanı yormaz, tam tersi keyiflendirir. Sadece anlattıklarım sana fazla mı geliyor diye merak ediyorum..."

"Hiç önemli değil." dedi Baoyu. "Ama ağırdan alırsak daha iyi anlayabilirim."

Ayağa kalktı.

"Gerçekten de şimdi seni rahat bırakayım. Yarın Tan ve Xi'ye benimle gelmelerini söylerim. Siz üçünüz beraber çalışırsınız, ben de oturup..."

"Seni tembel şey!" dedi Daiyu. "Biz üçümüz öğrenirken, sen her zamanki gibi cahil kalırsan, o zaman biz..."

Birden, fazla içten davrandığını hissederek sustu.

"Sen çaldığın sürece ben memnuniyetle dinlerim." dedi Baoyu neşeyle. "Benim odun olduğumu düşünsen de aldırmam."

Daiyu kızardı ama yine de güldü. Zijuan ve Xueyan de güldüler.

Baoyu vedalaşıp kapıya yürüdü, o anda Qiuwen geldi, arkasında da küçük bir orkide saksısı taşıyan bir hizmetçi vardı.

"Hanımefendiye dört saksı orkide verdiler." dedi Qiuwen. "Kendisi Saray'da çok meşgul olduğundan onların keyfini süremeyecekmiş, birini Efendi Bao'ya, birini de Bayan Lin'e gönderdi."

Daiyu orkidelere baktı. Aralarında çift başlı bir tür de vardı, onları görünce anlamlarına ilişkin tuhaf bir hisse kapıldı. Hayra alamet miydi, değil miydi bilemedi. Ama önemli bir şeydi. Dalgın dalgın bakakaldı onlara.

Tam tersine Baoyu'nün zihni titremeler ve kaydırmalarla doluydu.

"Şimdi orkidelerin olduğuna göre artık *Yalnız Orkide* melodi-

si besteleyebilirsin, kuzen. Konfüçyüs'ünki kadar güzel olacağından eminim."[1] dedi giderken.

Daiyu'nün yüreği jeste cevap veremeyecek kadar hüzünlüydü. İçeri girdi ve orkidelerine bakarak düşündü.

"Çiçeklerin baharı vardır; açarlar ve taze yaprakları çıkar. Ben gencim ama sonbaharın ilk soluğundan korkan bir söğüt kadar kırılganım. Eğer her şey yolunda giderse, daha da güçlenebilirim. Ama olmazsa, benim kaderim de baharın sonunda dökülen yapraklar gibi olacak, yağmurda sürüklenip, rüzgârda savrulacak."

Bu kasvetli düşünceler gözyaşını da getirdi. Zijuan onu ağlarken görünce çok şaşırdı.

"Daha demin, Efendi Bao buradayken ne kadar keyifliydiler. Şimdi şu hâline bak! Sadece çiçeklere baktı, o kadar!" diye düşündü.

Hâlâ onu teselli etmenin bir yolunu ararken, Baochai'in hizmetçilerinden biri geldi. Ama bu ziyaretin nedenini bilmek istiyorsan, gelecek bölümü okumalısın.

---

1) Konfüçyüs, orkideyi asil karakterli bir çiçek olarak görür ve 'çiçeklerin kralı' diye adlandırır. "Orkide, ormanın derinlerinde yetişir ve kıymetini bilecek kimse olmasa da güzel kokusunu saçar. Aynı şekilde, asil karakteri olan kişiler de fakirliğin yüce ilkelerini engellemesine izin vermezler." der. Bilinen en eski yazılmış müzik parçası, Konfüçyüs'e adanan *Youlan* yani *Yalnız Orkide*'dir. (ç.n.)

87. BÖLÜM

Sonbahar sesleri hüzünlü hatıralarla birleşip, qinle beste yapma ilhamı getirir.

Tutku akını, kötü ruhların Zen'in dinginliğini bozmasına neden olur.

Daiyu, Baochai'in hizmetçisini içeri aldırdı. Kız, hanımının selamlarını ilettikten sonra bir mektup verdi ve hizmetçilerle birlikte çay içti. Daiyu mektubu açtı; Baochai'den geliyordu.

Sevgili Kuzen,

Kaderi kötü bir ailede, şanssız bir günde doğmuşum! Talihsizlikler ailemizin peşini bırakmıyor. Kız kardeşim yok, annem yaşlanıyor; bir de günün ve gecenin her saati yan daireden gelen kavga gürültü sesleri ekleniyor, korkunç felaketler üzerimize hücum ediyor. Hüznümü yenemeden gece yatağımda uykusuz dönüp dururken, tek tesellim senin gibi kafa dengi birini düşünmek oluyor. Ah, canım kuzenim! Ahenk ve neşenin hüküm sürdüğü o altın sonbaharın sevincini paylaştığın gibi, şu anki çilelerimi de paylaşacak bir yüreğe sahip olduğunu biliyorum. Sonra Begonya Kulübü siperinin altında birleşip yengeçlerin lezzetini tattık, kasımpatıların keyfini sürdük. Bir keresinde senin çiçekleri sorguladığı hatırlıyorum.

Hangi münzevi paylaşıyor gizlenme yerini?

Hepsinin içinde neden en son sen açarsın çiçeklerini?

Bu dizeler hep yüreğimi parçalayıp durdu. Sen ve ben yaklaşan soğukta titreyip duran, geç açan çiçekler değil miyiz? Bu düşüncelerle, hislerimi ifade etmek için dört kıtalık bir ağıt yazdım. Bunu, sanatsal bir şey olarak değil de gözyaşlarımın basit bir aracı olarak okumanı rica ediyorum.

Seni Seven Kuzenin,

Baochai

Şiir de mektuba eklenmişti.

Yazık! Yine mevsim değişiyor,
Soğuk güz bir kez daha geliyor;
Ne kadar kötü ailemin kaderi,
Yalnız oturuyorum, yüreğim sızlıyor.
Kuzey salonunda sarızambaklar,
Unutturamıyor dertlerimi.
Giderecek bir şey yok kederimi,
Ruhum yitirdi ümitlerini.

Sürükleniyor bulutlar,
Acı rüzgârıyla güzün;
Avluda yürüyorum,
Saçılmış kuru yapraklar.
Nereye gideyim?
Mutluluğum kayboldu,
Hatırlanan sevinçler,
İçimi acıyla doldurdu.

Mersin balığının gölü var,

Tumanın yuvası,

Biri pullarına gizleniyor,

Diğeri giyinmiş uzun tüyleri.

Keder içinde soruyorum:

Ey yüce gökler,

Ey engin yeryüzü!

Dinler misin dertlerimi?

Samanyolu parıldıyor;

Hava soğuk,

Ay ışığı vuruyor,

Su saati gece yarısını bildiriyor.

Sızlayan kalbime uyku yok.

Bir kere daha okuyorum ağıtı,

Sonra emanet ediyorum sana,

Benim ruh eşim, sevgili dostuma!

Daiyu çok etkilendi. "O benim anlayacağımı çok iyi biliyor!" diye düşündü. "Zaten bu yüzden başkasına değil de bana yazmış."

Düşüncelere dalıp gitti, sonra dışarıdan bir ses geldi.

"Kuzen Lin evde mi?"

Mektubu hemen katlayıp kaldırdı ve kimin geldiğini sordu.

Misafirler içeri girmişlerdi bile. Tanchun, Shi Xiangyun ve Li kardeşler gelmişlerdi. Kızlar birbirlerini selamladılar ve Xueyan çay servisi yaptı. Sohbetleri sırasında, Daiyu iki yıl önceki, kasım-patıya şiir yazdıkları toplantılarını hatırladı.

"Ne tuhaf değil mi?" dedi. "Kuzen Chai Bahçe'den taşındı-

ğından beri bizi sadece bir iki kere görmeye geldi. Sanki artık gelmesi için bir nedeni yokmuş gibi görünüyor. Bir daha ziyaretimize gelecek mi diye merak ediyorum."

Tanchun güldü.

"Gelecek elbette! Sadece şu anda durum biraz sıkıntılı. Kuzen Pan'in eşi biraz düzenbaz biri, Xue teyze yaşlanıyor. Şu son Pan olayı da üstüne tuz biber ekince, Baochai'in evdeki işlerle ilgilenmesi gerekiyor. Artık hiçbir şey eski günlerdeki gibi değil."

O konuşurken dışarıda ani bir rüzgâr sesi duydular, kâğıt kaplı pencerelere yapraklar vuruyordu. Odaya hafif bir koku geldi. Hangi çiçek olduğunu tahmin etmeye çalıştılar.

"Osmantusa benziyor." dedi Daiyu.

Tanchun güldü.

"Tam bir güneyli gibi konuşuyorsun!" diye takıldı ona. "Dokuzuncu ayda osmantus ne gezer?"

Daiyu gülümsedi.

"Haklısın. Ama ben de o olduğunu söylemedim, benziyor dedim."

"Öyle deme, Tan." diye araya girdi Xiangyun. "Şu dizeleri bilirsin:

Lotus kokusu kilometreler aşar gelir,

Güzün sonuna kadar açar osmantus çiçekleri.

"Güneyde geç açan çiçekler şimdi en güzel hâllerindedir. Sen buna hiç şahit olmadın. Bir gün güneye gitme fırsatın olursa kendi gözlerinle görürsün."

"Ne işim var güneyde?" dedi Tanchun ezici bir gülümsemeyle. "Hem zaten yıllar öncesinden biliyorum."

Li kardeşler birbirlerine bakıp güldüler.

"O kadar emin olma, Tan." dedi Daiyu. "Ne derler bilirsin, 'İnsanoğlu gezgindir, bugün burada, yarın yok.' Şimdi burada olsan da yarın kim bilir nerede olacaksın. Mesela ben. Güneyde doğdum ama şimdi kuzeyde yaşıyorum."

Xiangyun ellerini çırptı.

"Doğru söylüyorsun! Dai, Tan'i alt etti. Böyle bir tecrübeyi yaşayan sadece o değil. Bize de baksanıza! Bazılarımız doğma büyüme kuzeyliyiz. Bazılarımız güneyde doğdu, sonra buraya taşındı. Ama burada hep beraberiz. Bu bizim kaderimiz. İnsanlar ve yerler birbirine benzer. Karmaları onları bir araya getirir."

Hepsi başını sallayarak Xiangyun'ün bu kısa nutkunu onayladı, sadece Tanchun gülümsedi. Bir süre daha sohbet ettikten sonra gitmek üzere kalktılar. Daiyu onları kapıya kadar geçirdi, dışarıya da çıkmak istedi ama diğerleri vazgeçirdiler.

"Daha yeni yeni iyileşmeye başladın. Şimdi dışarı çıkarsan üşütebilirsin."

Bunun üzerine kapıda durdu, veda sözleri söyledikten sonra onlar avlu kapısından çıkana kadar arkalarından baktı.

Onlar gittikten sonra tekrar içeri girip oturdu. Kuşlar yuvalarına dönüyor; güneş batıyordu. Xiangyun'ün güney hakkında söyledikleri hâlâ kulaklarında çınlarken, bir hayalin içine sürüklendi. Annesiyle babası sağ olsalardı... Hâlâ güneyde, o bahar çiçeklerinin toprakları, güzün mehtabı, berrak sular, pırıltılı tepeler diyarında yaşıyor olsaydı... Tekrar oralarda olmayı, Yangzhou'nun yirmi dört köprüsünü, Nanking'in ünlü tarihî yerlerini ziyaret etmeyi nasıl da isterdi! Güneydeyken kendisine refakat eden bir sürü hizmetçisi vardı. Ne isterse söyler, ne dilerse yapar, boyalı teknelere biner, kokulu arabalarda yolculuk yapar, kırmızı kayısı çiçekleriyle dolu alanları seyreder, ağaçların arasından yeşil han tabelalarını görürdü... Genç bir hanımefendi olacaktı, her şeyi başkalarına bağlı olan bir yabancı değil! Jialar kendisi için ne yaparlarsa yapsınlar, sürekli adımlarına dikkat etmesi gerekiyordu. Önceki yaşamında ne günah işlemişti de böyle yapayalnız kalmayı hak etmişti? Son Güney Tang İmparatoru'nun tutsakken söyledikleri, kendi duygularını ne kadar güzel ifade ediyordu: "İşte, bütün gün boyunca yüzümü gözyaşlarımla yıkıyorum!" Sanki ruhu uzak diyarlara gitmişti.

Zijuan içeri girdi ve bir bakışta Daiyu'nün bu dalgınlık hâlinin nedenini anladı. Xiangyun konuşurken kendisi de odadaydı ve

güneyden söz edilince, Daiyu'nün ne kadar kolay üzüldüğünü biliyordu.

"Misafirlerin o kadar çok konuştular ki yine çok yorgun hissedeceğini düşündüm, hanımım." dedi. "Xueyan'i mutfağa gönderip bir kâse etli lahana çorbası ve kurutulmuş karides, deniz yosunu ve bambu filizi getirttim. Nasıl, güzel değil mi?"

"Sanırım öyle."

"Biraz da pirinç lapası."

Daiyu başını salladı.

"Ben lapayı siz ikinizin yapmasını tercih ederim, mutfakta yaptırmayın."

"Hayır, hanımım. Mutfağın ne kadar temiz olduğundan asla emin olamayız. Lapayı kendimiz pişireceğiz. Xueyan'e, Aşçı Liu'ya çorbaya çok itina göstermesini söylemesini tembih ettim. O da hiç merak etmememizi söylemiş, bizzat ilgilenecek, kendi odasında pişirecekmiş. Kaynarken kızı Fivey göz kulak olacakmış."

"Onu kastetmedim." dedi Daiyu. "Mutfak kirlidir diye şikâyet etmiyorum. Uzun zamandır insanlara zahmet veriyorum, zaten hastalığım yeterince sıkıntı çıkardı. Bütün bu çorba ve lapa gibi özel siparişler yüzünden benden bıkacaklar."

Yine gözlerine yaş doldu.

"Ah hanımım! Yine evhama kapılıyorsun." diye karşı çıktı Zijuan. "Sen büyük hanımefendinin torunu, gözünün bebeğisin. Sana hizmet etmek herkesin yakalamaya çalıştığı bir fırsat, söylenecekleri bir şey değil."

Daiyu düşünceli bir şekilde başını salladı.

"Bu arada, sözünü ettiğin Fivey, Efendi Bao'nın evindeyken Fangguan'ın arkadaşı olan kız mı?"

"Evet o."

"Ben onun Efendi Bao'ya hizmet edeceğini duymuştum."

"Evet, öyleydi. Sonra hastalandı, tekrar iyileşip işe başlayana kadar Qingwen olayı çıktı, o zaman ertelendi."

"Onu hep sevmişimdir." dedi Daiyu.

Bu arada bir hizmetçi kadın çorbayı getirdi, Xueyan almak için dışarı çıktı.

"Aşçı Liu, çorbayı Fivey'nin kendi odasında pişirdiğini Bayan Lin'e söylemenizi istedi." dedi kadın. "Bu yüzden temiz olmadığı konusunda endişelenmesin."

Xueyan, mesajı ileteceğini söyleyip, çorbayı odaya getirdi. Daiyu zaten bu konuşmaları duymuştu.

"Hemen gidip kadına, Aşçı Liu'ya çok teşekkür ettiğimizi iletmesini söyle." dedi Xueyan'e.

Xueyan dediğini yaptı, kadın yoluna gitti. Geri gelen Xueyan Daiyu'nün kâsesini ve yemek çubuklarını masaya koydu.

"Güneyden gelen turp salatasından da biraz ister misin, biraz susam yağı ve sirkeyle karıştırayım." dedi.

"Nasıl istersen ama çok fazla zahmete girme."

Xueyan kâseye lapa koydu. Daiyu yarısını yedi, birkaç kaşık çorba içti. Kaşığını masaya bırakınca, iki hizmetçi ortalığı topladı, masayı temizledi ve her zamanki yerine kaldırdı. Daiyu ağzını çalkaladı, ellerini yıkadı.

"Zijuan, mangala tütsü koydun mu?" dedi Daiyu.

"Şimdi koyacaktım."

"Xueyan'le sen de çorba ve lapa yiyin. Gayet güzel ve besleyici. Ben tütsüyle ilgilenirim."

İki hizmetçi yemeklerini yemek için dış odaya gitti. Daiyu mangala biraz tütsü koyup oturdu. Tam eline bir kitap almak üzereyken, rüzgârın dışarıdaki ağaçların arasında hüzünle mırıldandığını duydu. Uzun bir iç çekiş Bahçe'yi bir ucundan öbür ucuna kadar süpürüp geçti. Saçakların altındaki rüzgâr çanları çınlamaya başladı.

Xueyan çorbasını daha önce bitirip, Daiyu bir şey istiyor mu diye bakmaya geldi.

"Hava soğuyor." dedi Daiyu. "Geçen gün çıkarmanı söylediğim kürk kıyafetlerimi havalandırdın mı?"

"Evet, hanımım."

"Buraya getir o zaman. Omuzlarıma sıcak bir şey almak istiyorum."

Xueyan dışarı çıktı ve keçeden bir bohçaya konmuş, bir yığın kürk astarlı kıyafetle geri döndü. Bohçayı açtı, Daiyu seçsin diye kıyafetleri çıkardı. Daiyu aralarında küçük, ipek bir bohça daha olduğunu fark etti. Almak için uzandı, bohçayı açtı. İçinde ipek mendiller vardı. Bunları Baoyu'nün, iyileşme döneminde gizlice kendisine gönderdiğini hatırladı. Üzerlerine şiirler yazmıştı! Hâlâ gözyaşı lekeleri duruyordu. Hemen yanındaki küçük bir bohçada, Baoyu için üzerini işlediği kokulu kese (bir dargınlık anında biraz yıpranmıştı), yırtık bir yelpaze kılıfı ve Değerli Taş'ı için yaptığı ipek kordonun kesik parçaları vardı. Herhâlde Zijuan, havalandırılacak kıyafetleri seçerken sandıklardan birinde rastlamıştı bu hatıralara ve kaybolmasınlar diye bohçaya koymuştu. Daiyu, Xueyan'i ve kıyafetleri tamamen unutmuş gibiydi. Elindeki mendillere bakarak büyülenmiş gibi duruyordu. Şiirleri okurken yanaklarından yaşlar süzüldü.

Zijuan içeri girip Xueyan'i donup kalmış şekilde dikilirken buldu, kıyafet bohçası önünde, kese, yelpaze kılıfı ve kordon Daiyu'nün yanındaki masada duruyordu. Daiyu elinde tuttuğu, üzerinde yazılar olan iki soluk mendile gözyaşları içinde bakıyordu.

Hüzün hüzünle karşılaşınca,

Yeni yaşlar eskisine karışır.

Zijuan, bu nesnelerin her biriyle ilişkili hassas anıları çok iyi biliyordu. Anlayışlı davranmanın pek işe yarayacak bir çare olmadığını düşündü ve neşeli bir sitemde bulunmaya karar verdi.

"Haydi ama, hanımım, bunlara bakıp durmanın ne anlamı var? Hepsi geçmişe ait. Efendi Bao'yla çocuktunuz o zamanlar. Kim bilir ne kadar çok dargınlık yaşadınız! Bir kahkaha, bir gözyaşı. Neyse ki büyüdünüz de hayatı biraz daha ciddiye almayı öğrendiniz. O zaman da şimdi olduğu gibi terbiyeli olsaydı, bunlar bu hâle gelmeyecekti!"

Gayet iyi niyetliydi ama sözleri Daiyu'ye Baoyu'yle geçirdiği eski günleri hatırlattı ve yeni gözyaşlarını harekete geçirdi. Zijuan yine onu neşelendirmeye çalıştı.

"Haydi, hanımım. Xueyan bekliyor. Giyecek bir şey seç."

Daiyu mendilleri bıraktı. Zijuan hemen aldı onları, katlayıp tekrar kese ve diğerleriyle birlikte kaldırdı. Sonunda Daiyu kürk astarlı bir ceketi omuzuna aldı ve dış odaya gitti. Oturup etrafına bakınca Baochai'in şiirinin ve mektubunun hâlâ masada durduğunu gördü. Aldı onları ve tekrar birkaç kere okudu.

"Şartlarımız değişse de duygular aynı." dedi kendi kendine, içini çekerek. "Ben de cevap olarak bir şeyler yazmalıyım. Dört kıta yazıp qin için besteleyeceğim. Yarın bir kopyasını çıkarıp Chai'ye gönderirim."

Xueyan'e, dışarıdaki masada duran fırçasını ve mürekkep taşını getirmesini söyledi. Mürekkebi ıslatarak yazmaya başladı. Dört kıtayı tamamlayınca, raftan qin kitabını alıp göz gezdirdi. Şiirlerini iki eski melodi olan *Yalnız Orkide* ve *Değerli Birinin Özlemi*'ne uyarladı. Sonra Baochai'e göndermek için bir kopyasını çıkardı ve Xueyan'den evden getirdiği qini sandıktan çıkarıp vermesini istedi. Telleri akort etti ve birkaç parmak alıştırması yaptı. Doğal eğilimi pratik eksikliğini telafi etti ve çok geçmeden çocukken öğrendiği her şey geri geldi. Bir süre çaldıktan sonra akşamın geç saati olduğunu görüp qini bir kenara koydu, yatağına gitti. Onu orada bırakıyoruz.

***

Bir gün Baoyu tuvaletini tamamladıktan sonra her zamanki gibi Mingyan'le beraber okula gitmek üzere yola çıktı. Hizmetkârlarından biri olan ve ağzı kulaklarında, zıplayarak gelen Moyu'yla karşılaştılar.

"Haberler iyi, Efendi Bao!" dedi çocuk. Müdür Bey bugün okulda değil, siz bugün izinlisiniz!"

"Ciddi misin sen?" diye sordu Baoyu.

"Bana inanmazsanız, kendiniz bakın. Efendi Huan ile Küçük Bey Lan geri dönüyorlar."

Baoyu bakınca, üvey kardeşi ve yeğeninin hizmetkârlarıyla beraber kendilerine doğru geldiklerini gördü. Ne dediklerini duymuyordu ama gevezelik edip gülüşüyorlardı. Baoyu'yü görünce elleri yanlarında, saygılı bir tavırla durdular.

"Neden bu kadar erken döndünüz?" diye sordu Baoyu.

"Bugün Müdür Bey'in işi varmış." dedi Huan. "Bütün gün izinli olduğumuzu söyledi. Yarın her zamanki gibi gideceğiz."

Bunu duyan Baoyu geri dönüp, Büyükanne Jia ve babasına haber verdi; sonra Kızıl Neşe Avlusu'na gitti.

"Neden geldin?" diye sordu Xiren.

Baoyu olup biteni anlattı ona ve birkaç dakika yanında oturduktan sonra tekrar dışarı çıkmaya yeltendi.

"Nereye gidiyorsun böyle acele acele?" diye sordu Xiren. "Okuldan izin verilmesi, hemen dolaşmaya gideceksin anlamına gelmiyor. Dinlensen iyi olur."

Baoyu durdu, başını önüne eğdi.

"Haklısın. Ama başka ne zaman dışarı çıkıp eğlenme fırsatı bulacağım? İnsaf et!" dedi.

Bunu öyle bir yalvaran tonda söyledi ki Xiren yumuşadı.

"Peki." dedi gülerek.

Bu arada öğle yemeği servisi yapıldı, Baoyu kalıp yemeğini yedi. Bitirince ağzını çalkalayıp hemen çıktı. Tıpkı bir duman kümesi gibi hızla Bambu Evi'ne gitti. Zijuan avluda mendilleri asıyordu.

"Bayan Lin öğle yemeğini yedi mi?" diye sordu kıza.

"Erkenden yarım kâse pirinç lapası yemişti." dedi Zijuan. "Ama şimdi aç değilmiş, uyuyor. Başka bir yere gitseniz iyi olur, Efendi Bao, daha sonra gelin."

Baoyu hiç istemese de nereye gideceğini bilmeden ayrıldı oradan. Birden birkaç gündür Xichun'ü görmediği geldi aklına. Kokulu Lotus Köşkü'ne doğru yürümeye başladı. Avluya varıp pencerelerden birinin önünde durunca, her yer çok sakin ve terk edilmiş gibi geldi ona. Onun uyuduğu ve rahatsız edilmemesi gerektiği sonucunu çıkardı. Tam geri dönmek üzereyken, içeriden, anlaşılmayacak kadar hafif bir ses geldiğini duydu. Daha net duyma umuduyla bekleyip tekrar kulak kabarttı. İşte! Bir şıkırtıydı! Ne olabileceğini düşünürken, bir konuşma sesi geldi.

"Onu hareket ettirirsen, oradaki durumun ne olur?" diyordu içeriden biri.

Go oynuyorlardı. Ama Baoyu konuşanın kim olduğunu anlayamadı. Xichun'ün cevabını duydu sonra.

"Umurumda bile değil! Onu alırsan ben de bu tarafa gelirim. Şunu alırsan, bu tarafa gelirim. Sonuçta bütün burayı kuşatırım."

"Ya böyle yaparsam?"

"Ay!" diye bağırdı Xichun. "Böyle bir hamleye karşı önlemim yok!"

Öteki kızın sesi de tanıdıktı! Ama hâlâ çıkaramadı. Kuzenlerinden biri değildi, bundan emindi. Xichun bir yabancıyı ağırlıyor olamazdı. Kapı perdesini kaldırıp içeriye baktı. Go arkadaşı Yeşil Kafes Manastırı'ndan Eşiğin Ötesindeki Kişi, Miaoyu'ydü. Daha fazla rahatsız etmeye yeltenmedi. Kızlar oyuna öyle dalmışlardı ki gizlice izlendiklerinin farkında bile değillerdi. Baoyu orada durup seyretmeye devam etti. Miaoyu oyun tahtasının üzerine eğildi.

"Bu köşeyi istemiyor musun?" diye sordu Xichun'e.

"İstiyorum tabii." dedi Xichun. "Ama senin bütün taşların öldü, korkacağım ne var ki?"

"Emin misin? Bir dene bakalım."

"Tamam. İşte hamlem. Sen ne yapacaksın görelim."

Miaoyu'nün yüzünde hafif bir gülümseme belirdi. Taşını zaten tahtanın kenarında var olan taşıyla birleştirdi, sonra Xichun'ün taşlarından birinin üzerinden atlayıp bütün köşeyi ele geçirdi.

"Buna tersyüz etmek denir!" dedi gülerek.

Xichun henüz cevap veremeden, sessiz seyircileri kendisini tutamayıp bir kahkaha attı. İki kızın ödleri patladı.

"Tek kelime etmeden gizlice içeri girmek de ne demek?" diye bağırdı Xichun. "Bu nasıl bir kabalık! Ne zamandır oradasın?"

"O köşede oynamaya başladığınızda gelmiştim."

Miaoyu'ye selam verdi.

"Merhaba, Muhterem Kardeş'im!" dedi gülerek. "O mistik Zen kapısından bu nadir ayrılış neden? Hangi karma seni tozlu diyara getirdi?"

Miaoyu kulaklarına kadar kızardı, hiçbir şey demeden başını önüne eğip go tahtasına baktı. Baoyu onu utandırdığını fark etti ve telafi etmeye çalıştı.

"Gerçekten, sıradan fâniler dünyadan elini eteğini çeken senin gibilerle nasıl kıyaslanabilir?" dedi sevimli bir gülümsemeyle. Her şeyden önce iç huzuruna ermişsin. Bu huzurla beraber derin bir maneviyat, bu maneviyatla beraber de net bir sezgi gelir."

O konuşurken, Miaoyu hafifçe gözlerini kaldırıp baktı. Sonra hemen tekrar bakışlarını indirdi ve koyu bir kızarıklık yüzüne yayıldı. Baoyu, onun bilerek kendisini görmezden geldiğini fark etti, masanın yanına oturdu. Xichun oyuna devam etmek istedi ama Miaoyu kısa süren sessizliği bozdu.

"Başka bir gün oynayalım." diyerek ayağa kalktı; üstüne çekidüzen verip tekrar oturdu. Sonra Baoyu'ye döndü, tuhaf bir ses tonuyla, "Nereden geliyorsun?" diye sordu.

Kendisiyle konuşması Baoyu'yü çok rahatlattı; önceki gafını telafi etme fırsatı bulduğuna memnun oldu. Sonra birden bu sorusunun göründüğü kadar basit olmadığı geldi aklına. Bu da Zen kurnazlıklarından biri miydi? Dili tutulmuş, yüzü kızarmış bir hâlde oturdu. Miaoyu gülümseyerek Xichun'e döndü. Xichun de güldü.

"Kuzen Bao, bu kadar zor bir soru muydu? 'Geldiğim yerden geliyorum.' deyimini duymadın mı? Yüzünün rengini gören de yabancıların arasındasın sanır. Utanma!"

Miaoyu bu konuşmayı üstüne alınmış gibi görünüyordu. Tuhaf bir duygu kıpırdanması hissetti ve yüzüne sıcak bastı. Yine kızaracağını hissedip daha fazla kızardı. Ayağa kalktı.

"Çok kaldım. Artık manastıra dönmem lazım." dedi.

Xichun, Miaoyu'nün mizacının çok tuhaf olduğunu bildiğinden kalması için ısrar etmedi. Onu geçirirken, Miaoyu gülümseyerek, "Seni görmeye gelmeyeli çok zaman oldu. Dönüş yolu kıvrımlar ve dönemeçlerle dolu. Yolu bulamamaktan korkuyorum." dedi.

"Ben sana yol göstereyim!" diyerek atıldı hemen Baoyu.

"Şeref duyarım." dedi kız. "Lütfen buyurun!"

Xichun'le vedalaşıp beraber Kokulu Lotus Köşkü'nden çıktılar. Kıvrımlar çizen yol onları Bambu Evi'nin yakınlarına getirdi, oraya yaklaşırlarken müzik sesi duydular.

"Qin çalınıyor." dedi Miaoyu. "Nereden geliyor acaba?"

"Kuzen Lin odasında çalıyor herhâlde." dedi Baoyu.

"Sahi mi? Bu da bir başka yeteneği mi? Sözünü ettiğini hiç duymadım."

Baoyu, Daiyu'nün ona anlattıklarını tekrarladı.

"Gidip seyredelim mi?" dedi.

"Dinleyelim demek istiyorsun sanırım." dedi Miaoyu. "İnsan qini dinler, seyretmez."

"İşte bu!" dedi Baoyu sırıtarak. "Ben sıradan bir fâni olduğumu söylemiştim."

Bambu Evi'nin yanındaki kayalığa geldiler. Oturup sessizce dinlediler, melodinin dokunaklılığı onları etkisine aldı. Sonra bir mırıltı eşlik etmeye başladı.

Sonbahar şiddetleniyor, rüzgâr acı esiyor,

Aşkım çok uzakta, ben yalnız başıma.

Evime doğru bakıyorum, nerede?

Gözyaşları içinde dururum balkonumda.

Kısa bir aradan sonra şarkı tekrar başladı.

Uzak tepeler, uzun nehirler geceye karışır.

Parlak mehtap penceremi ışıtır.

Uykusuz uzanırım samanyolunun altında.

İpekler içinde titrerim, rüzgâr ve çiy üşütür.

Yine kısa bir duraklama oldu.

"Birinci dörtlükte 'başıma' ile kafiye yapılmış, ikincide 'karışır' ile. Acaba sonrakinde ne olacak?" dedi Miaoyu.

Şarkı tekrar başladı.

Kaderimizi seçemeyiz,

Benimki dert dolu;

Sen ve ben iyi dostuz,

Eskilere saygı duyup teselli buluruz.

"İşte bir kıta daha ama çok trajik!" dedi Miaoyu.

"Müzik konusunda pek bir şey bilmiyorum ama çok hüzünlü geliyor kulağa." dedi Baoyu.

Bir sessizlik daha oldu ve Daiyu'nün qini akort ettiğini duydular.

"Si bemol çok yüksek perdeden!" dedi Miaoyu. "Ölçeğe uymuyor."

Şarkı yine başladı.

Bu dünyadaki yaşam toz zerresi,

Karma, fânilerin kaderini belirliyor;

Öyleyse üzülmek de nesi?

Ay gibi bir saflık yüreğimin gayesi.

Miaoyu dinlerken yüzünün rengi soldu.

"Neden birdenbire yüksek tondan çaldı? Ses perdesi bronzu ve taşı bile parçalamaya yeter! Çok keskin!" dedi.

"Çok keskin ne demek?" diye sordu Baoyu.

"Bunu devam ettirebileceğinden şüpheliyim."

Onlar böyle konuşurlarken, ana telin koptuğunu duydular. Miaoyu ayağa kalkıp yürüdü.

"Ne oldu?" diye sordu Baoyu.

"Sonra öğrenirsin; şimdi bir şey söyleme."

Baoyu'yü büyük bir şaşkınlık içinde bırakıp gitti. Sonunda Baoyu de keyifsiz bir şekilde evinin yolunu tuttu. Hikâyemiz burada ondan ayrılıyor.

***

Miaoyu, Yeşil Kafes Manastırı'na geri dönünce, yaşlı gönüllü rahibeleri kendisini beklerken buldu. O girince kapıları kapattılar; bir süre yanlarında oturdu, sutra okudu; yemekten sonra buhurdanlar yenilendi. Hepsi Bodhisattva mabedinin önünde eğildiler ve görevli kadınlar onu yalnız bırakıp gittiler. Kanepesi ve sırt dayanağı hazırlanmıştı. Perdeleri indirdi, kanepeye bağdaş kurup oturdu ve nefeslerini düzenleyerek gözlerini kapattı. Bütün sıkıcı düşüncelerden arındırdığı zihni, yüce gerçek diyarına doğru gitti. Gece yarısını geçene kadar meditasyon yaptı ve birden çatıdan gelen takırtıyla irkildi. Hırsız geldiğinden korkup kalktı ve ön taraftaki salona gitti. Dışarı bakınca gökyüzünde uzanan bulutları gördü, soluk bir pusun ardından ay ışıldıyordu. Hava ılımandı, bir süre parmaklıklara dayanıp orada durdu.

Birden çatıda iki kedi feryat etmeye başladı. O öğleden sonra Baoyu'nün söyledikleri geldi aklına. Kalbinde çarpıntı hissetti, kulakları yanıyordu. Kendine gelmek için kararlı bir çaba göstererek meditasyon odasına geri döndü, kanepesine oturdu. Çabaları boşa çıktı. Onu etkileyen bir şeyler vardı. Sanki on bin at kalbinin üzerinde koşuşturuyordu. Kanepe sarsılıyor, bedeni oradan ayrılıyor gibiydi. Yakışıklı ve soylu erkekler etrafını çevrelediler, hepsi onunla evlenmek istiyordu. Çöpçatanlar onu gelin arabasına doğru çekiştiriyorlardı. Sonra sahne değişti. Şimdi kaçırılıyordu. Kılıçları ve sopaları olan bir zorba çetesi onu hırpalayarak tehdit ediyordu. Yardım için çığlık atmaya başladı.

Bunun üzerine yaşlı rahibeler ve gönüllü rahibeler uyandılar ve neler olduğunu görmek için mumlarla salona daldılar. Miaoyu'yü kollarını açmış, yerde yatarken buldular, ağzından köpükler çıkıyordu. Belli ki komadan uyanmıştı, gözlerini sabitlemiş, yanakları alev alev bir hâlde bağırıyordu.

"Koruyucum Buda! Bana dokunmayın, haydutlar!"

Dehşete düşen kadınlar sadece bağırabildiler.

"Uyan! Uyan! Biz buradayız!"

"Eve gitmek istiyorum!" dedi Miaoyu. "Kim benim dostum olup eve götürecek?"

"Burası senin evin zaten!"

Diğerleri onunla konuşurlarken, rahibelerden birini dua etsin diye Merhamet Tanrıçası'nın mabedine gönderdiler. Sunakta tutulan bambu fiş kutusunu salladı ve kehanet kitabındaki ilgili paragrafı açıp, güneybatı köşesindeki Yin ruhunun kızdırıldığını okudu.

"Tabii ya!" diye bağırdı birisi, rahibe geri dönüp anlatınca. "Bahçe'nin güneybatısında oturan kimse yok, orada kötü ruhlar olmalı!"

Bazıları çorba hazırlamakla meşgul olurlarken, diğerleri su getirdiler. Güneyden Miaoyu ile beraber gelen, dolayısıyla da ona diğerlerinden daha yakın ve düşkün olan rahibelerden biri kanepede yanına oturdu ve kolunu beline doladı. Miaoyu başını çevirdi.

"Kim o?"

"Benim."

Kız bir süre ona merakla baktı.

"Gerçekten sensin!" diye bağırdı ve kollarına atılıp hıçkırarak ağlamaya başladı. "Ah anne, kurtar beni, yoksa öleceğim!"

Rahibe ona seslenip kendisine getirmeye çalıştı ve yavaşça masaj yapmaya başladı. Yaşlı kadınlar çay getirdiler ve şafak sökene kadar beraber oturup beklediler; nihayet Miaoyu uykuya daldı. Rahibe doktor çağırttı, birkaç doktor gelip nabzına baktılar. Doktorların sayısı kadar farklı teşhis kondu. Aşırı endişe dalağı harap etmiş; kanına iltihap karışmış; kötü ruhlar kızdırılmış; içten ve dıştan üşütmüştü. Bir görüş birliğine varamadılar. Sonunda bir doktor daha geldi.

"Genç hanım meditasyon yaptı mı?" diye sordu nabzına baktıktan sonra.

Kadınlar düzenli olarak yaptığını söylediler.

"Bu hastalık dün akşam birdenbire mi oldu?"

"Evet."

"Hiç şüphesiz zihninden kötü düşünceler geçmiş ve iltihaba neden olmuş."

"İyileşecek mi?"

"Neyse ki meditasyon çok fazla ilerlememiş de kötü ruh derinlere kadar girememiş. Büyük ihtimal iyileşecek."

İltihabı giderecek bir ilaç yazdı ve Miaoyu bir doz aldıktan sonra düzelme belirtileri göstermeye başladı. Onun hastalık haberi yayıldı ve kentteki delikanlılar için dedikodu konusu oldu.

"Bu kadar erdemlilik ve dindarlık onun yaşındaki bir kız için çok fazla. Özellikle de bu kadar çekici ve hayat dolu biri için... Önünde sonunda şanslı birisine kapılıp kaçacak." diyorlardı.

Birkaç gün sonra Miaoyu biraz daha iyileşti. Ama normale dönemedi, zihni hâlâ bulanıktı. Hep hülyalı bir hâldeydi.

Xichun birkaç gün bu olayı duymadı. Bir gün odasında otururken Caiping hızla içeri girdi.

"Hanımım, Rahibe Miaoyu'ye olanları duydun mu?"

"Hayır, ne olmuş?"

"Bayan Xing ve Bayan Zhu'yu dün konuşurlarken duydum. Burada go oynadığınız günü hatırlıyor musun? O akşam nöbet geçirmiş. Haydutların onu kaçırdıklarını söylüyormuş. Hâlâ tam olarak iyileşmemiş. Çok acayip değil mi?"

Xichun sessizce düşündü.

"Bütün saflığına rağmen hâlâ dünyevi bağlarını koparmadı, karmasını tamamlayamadı. Keşke ben başka bir ailede doğsaydım! Keşke rahibe olmakta özgür olsaydım! Kötü ruhlardan hiç etkilenmezdim. Bütün kötü düşünceleri bastırır, dünyayla ve karmaşasıyla ilişkimi keserdim."

Bu düşüncelerle ani bir aydınlanma yaşadı ve bir ilahiyle dile getirdi.

Başlangıçta hiçbir yer yoktu,

Biz nerede yaşayacaktık?

Boşluktan geldiğimiz için,

Boşluğa dönmemiz lazım.

Bir hizmetçiye tütsü yakmasını söyledi ve bir süre meditasyon yaptı. Sonra bir go kitabı alıp iki ünlü go ustası Kong Rong ve Wang Jixin'in taktiklerini okumaya başladı. Birkaç sayfa okudu ama hamlelerin bazılarını etkileyici bulmadı; bir tanesini de hem anlamak hem de sonradan hatırlamak çok zordu. 'Dörtnala giden on dragon' hamlesi ilgisini çekti. Onu incelerken birisinin avluya girip, "Caiping!" diye seslendiğini duydu.

Misafirin kim olduğunu öğrenmek için gelecek bölümü okumalısın.

88. BÖLÜM

Baoyu büyükannesini memnun etmek için yetim bir çocuğu över.

Jia Zhen, evde disiplini sağlamak için iki itaatsiz uşağı dövdürür.

Xichun go kitabını incelerken, dışarıdan birisinin "Caiping!" diye seslendiğini duydu. Yuanyang'ın sesini tanıdı. Caiping avluya çıktı; Yuanyang ve peşindeki küçük bir hizmetçiyle beraber geri geldi; kızın elinde sarı ipeğe sarılmış bir bohça vardı.

"O nedir?" diye sordu Xichun merakla.

Yuanyang açıklama yaptı.

"Gelecek yıl büyük hanımefendi seksen bir yaşına giriyor. Seksen bir, dokuz kere dokuz olduğundan, dokuz gün dokuz gece ayin yapmaya ve üç bin altı yüz elli bir kopya Elmas Sutra[1] yaptırmaya karar vermiş. Hepsi yazıcılara verildi. Ne derler bilirsiniz, 'Eğer Elmas Sutra gerçeğin dış kabuğuysa, özü de Bilgeliğin Kalbi Sutrası'dır.' Yani adak sunumuna, erdemini yüceltmek için Kalp Sutrası'nı da eklemek gerekir. Bu yüzden büyük hanımefendi şimdi onun da kopyalarını çıkarttırıyor. Bilgeliğin Kalbi Sutrası hem metin olarak daha önemli hem de Guanyin'le bağlantılı olduğundan hanımefendi, saygı göstergesi olarak üç yüz altmış

---

1) Zihinsel takıntılara bağlanıp kalmaktan kaçınmanın yöntemlerini öğreten kısa bir sutradır. Yaklaşık kırk dakikada okunabilmesinden dolayı, genellikle Budist manastırlarda ezberlenip okunur. Bu sutra bin yılı aşkın bir süre Mahayana Budist geleneğinde, özellikle de Doğu Asya Zen geleneğinde büyük rağbet görmüştür. (ç.n.)

beş kopyanın ailenin küçük hanımları ve genç hanımefendileri tarafından yapılmasını istiyor. Ev işleriyle çok meşgul olan ve yazma bilmeyen Bayan Lian hariç diğer bütün hanımlara az ya da çok paylaştırılacak, Bayan Zhen ve öteki konaktaki Bay Zhen'in diğer eşleri de buna dâhil. Tabii buradaki bütün hanımların katılması gerekiyor."

Xichun başını salladı.

"Sutra kopyalama benim inançla yaptığım bir şeydir. Oraya bırak. Çay içer misin?"

Yuanyang paketi masaya bırakıp oturdu. Caiping çay getirdi.

"Sen de kopya çıkaracak mısın?" diye sordu ona Xichun gülerek.

"Dalga geçmeyin, hanımefendi!" dedi Yuanyang. "Üç dört yıl önce belki yapabilirdim ama artık köreldim. Siz en son ne zaman fırçayı elime aldığımı gördünüz?"

"Ama bu çok saygıdeğer bir görev."

"Ben çaresine bakıyorum." dedi Yuanyang. "Her gün büyük hanımefendiyi yatırdıktan sonra Buda'ya dua ediyorum, adını her andığımda bir pirinç tanesi koyuyorum kenara. Üç yılı aşkın zamandır, bu gibi durumlarda Buda'ya adamak ve büyük hanımefendiye hayır ve bağlılık ifadesi olarak sunmak için biriktiriyorum."

"Görünüşe bakılırsa Büyük Hanımefendi Jia Guanyin olduğunda sen de onun ayrılmaz yoldaşı Dragon Kız[1] olacaksın!" dedi Xichun.

"Yok canım!" diye karşı çıktı Yuanyang. "Bu benim için çok fazla. Büyük hanımefendiden başka hiç kimseye hizmet etmediğim doğru tabii. Geçmiş yaşamımdan gelen bir karmayla ona bağlanmış olmalıyım."

Bu sözleri söyledikten sonra kalktı, küçük hizmetçiye bohçayı açmasını söyledi ve içindekileri Xichun'e gösterdi.

---

1) Sekiz büyük dragon kraldan biri olan Sāgara'nın sekiz yaşındaki kızıdır. Lotus Sutra'nın on ikinci bölümünde belirtildiğine göre, Dragon Kız, Dragon Kral'ın sarayında Bodhisattva Manjushrī'yi Lotus Sutra okurken duyunca aydınlanmaya erişmiştir. (ç.n.)

"Bu kâğıt, sutra yazmak için kullanılacak." dedi ve bir deste Tibet tütsü çubuğu da verdi. "Yazarken de bunları yakarsınız."

Xichun başını salladı; Yuanyang küçük hizmetçiyle birlikte Büyükanne Jia'nın dairesine döndü. Li Wan'la tavla oynayan yaşlı kadına rapor verdi ve oyunlarını seyretti. Li Wan birkaç kere iyi zarlar atıp yaşlı kadının pullarını alınca Yuanyang için için gülmeden edemedi.

Baoyu, içinde yeşilçekirgeler olan, ince bambu dallarından, iki minyatür kafesle gelince onunla ilgilendiler.

"Duyduğuma göre iyi uyuyamıyormuşsun, büyükanne." dedi Baoyu. "Bunları biraz rahatlaman için getirdim."

Büyükanne Jia güldü.

"Seni yaramaz! Baban evde olmadığı için..."

Baoyu masum olduğunu iddia ederken yaşlı kadın devam etti.

"Neden okulda değilsin o zaman? Bunlarla ne işin var?"

"Benim fikrim değildi, büyükanne." diye açıklama yaptı Baoyu. "Bir iki gün önce, Huan ve Lan'ın birer beyit yazmaları gerekiyordu. Huan işin içinden çıkamayınca, ben bir şeyler fısıldayarak yardım ettim. Öğretmene okuyunca çok övgü aldı. Huan teşekkür hediyesi olarak bana bunları getirdi. Ben de sana vermek istedim."

"Her gün derslerine çalışmıyor mu?" diye bağırdı Büyükanne Jia. "Kendisinin yazabilmesi lazımdı! Yazamıyorsa, öğretmeninden dayağı hak etmiş! Böylece aklı başına gelir. Sana gelince, baban evdeyken sana şiir sorduğunda ne durumda olduğunu unuttun mu? Fazla kendini beğenmişlik yapma. Vay serseri Huan! Yardım istiyor, sonra da sana yağcılık yapmak için bir şeyler buluyor! İş hileye gelince erkenden büyüdü, kendinden utanması lazım! Kim bilir büyüdüğünde nasıl olacak..."

Odaya bir kahkaha dalgası yayıldı.

"Peki ya Lan?" diye sordu Büyükanne Jia. "O yazabiliyor mu? En küçükleri olduğundan Huan yardım ediyordur mutlaka..."

Baoyu sesindeki kinayeyi fark edip güldü.

"Yok canım! Yardıma ihtiyacı yok ki. Kendisi idare ediyor."

"İnanmıyorum sana!" dedi Büyükanne Jia. "Eminim yine numaralarından birini yapıyorsun. Koyunların içindeki devesin sen! Artık büyüdüğün için kompozisyonlarında başarılısın..."

Baoyu gülümsedi.

"Yok, Lan gerçekten bu işte çok iyi. Öğretmen çok beğendi ve geleceğinin çok parlak olduğunu söyledi. Bana inanmıyorsan, onu getirt buraya ve kendin teste tabi tut."

"Eğer öyleyse bunu duyduğuma çok memnun oldum... Ama bana uyduruyormuşsun gibi geliyor. Bu yaşta böyle şeyler yapabiliyorsa büyüdüğü zaman kendisini gösterebilecek." dedi yaşlı kadın ve Li Wan'e bakarak Lan'ın babası Jia Zhu'yu düşündü. "Ağabeyinin ölümünden sonra bu ne büyük bir teselli olur! Onu yetiştirmek için annesinin çabalarına karşılık iyi bir ödül! Zamanla babası gibi ailenin büyük bir destekçisi olacak!"

Bu düşünce gözlerini yaşarttı. Li Wan de etkilendi ama yaşlı kadının duygusallaştığını görünce gözyaşlarına hâkim oldu.

"Bütün iyi talihimizi sana borçluyuz, büyükanne." dedi cesur bir gülümsemeyle. "Lan'ın senin beklentilerini karşılaması ve bütün aileye şans getirmesi için dua ediyorum. Onun başarısı neşe kaynağı olacak. Lütfen kendini üzme." Sonra Baoyu'ye döndü. "Yeğeninin başarılarını överken abartma sakın, Bao." dedi. "O daha çocuk, unutma. Cesaretlendirmeye çalıştığını anlamaz, seni ciddiye alabilir; sonra kibirli ve kendini beğenmiş olur, gelişim göstermez."

"Doğru diyorsun, canım." dedi Büyükanne Jia. "Ama sen de unutma ki o daha çok genç, fazla zorlanmaması lazım. Çocukların gücü de belli bir yere kadar. Bu kadar erkenden zorlarsan mahvedebilirsin. Sonra doğru dürüst çalışamazlar, bütün çabaların boşa gider."

Li Wan kendisini daha fazla tutamadı ve ağlamaya başladı. Hızla yaşlarını silerken, Jia Huan ve Jia Lan Büyükanne Jia'ya saygılarını sunmak için içeri girdiler. Lan annesini de selamladıktan sonra büyükannesinin yanında esas duruşta bekledi.

"Bao amcandan duyduğuma göre, güzel şiir yazmış, öğretmeninden övgü almışsın." dedi Büyükanne Jia.

Lan ağırbaşlılıkla gülümsedi. O sırada Yuanyang gelip yemeğin hazır olduğunu söyledi.

"Bayan Xue'yi davet etmek istiyorum." dedi yaşlı kadın.

Hupo bu mesajı iletmek için derhâl Wang Hanım'ın dairesine birisini gönderdi. Baoyu ve Jia Huan odadan ayrıldılar, Li Wan'in hizmetçisi Suyun ve birkaç genç hizmetçi tavla oyununu toplayıp kaldırdılar. Li Wan, Büyükanne Jia'ya hizmet etmek için kaldı. Jia Lan da annesinin yanında durdu.

"Siz ikiniz benimle yemeğe kalabilirsiniz." dedi Büyükanne Jia.

"Peki, büyükanne." dedi Li Wan. Bir iki dakika sonra yemekler getirildi, Wang Hanım'ın dairesine gönderilen hizmetçi bir mesajla geri geldi.

"Hanımefendi, Xue Hanım'ın gelemeyeceğini söyledi. Kısa bir ziyaret için gelmiş ve evine geri dönmüş."

Büyükanne Jia, Jia Lan'a yanına oturmasını söyledi. Hikâyemiz bu akşam yemeğinin detaylarına girmeyecek. Yemeğin ardından Büyükanne Jia ellerini ve ağzını yıkadıktan sonra kanepesine oturup Li Wan ve oğluyla sohbete başladı. Küçük bir hizmetçi içeri girip Hupo'ya Zhen Bey'in saygılarını sunmak üzere beklediğini söyledi. O gün Jia Zheng ve Jia Lian'in yokluğunda Rong Konağı'ndaki işlere nezaret ediyordu.

"Söyleyin ona, zahmet etmesin, çok teşekkür ederim. Eve gidip dinlenebilir. Onca işten sonra yorulmuştur." dedi Büyükanne Jia.

Hizmetçi kız bu mesajı dışarıdaki kadın hizmetçilere iletti. Kuzen Zhen'e bilgi verildi, o da Ning Konağı'na döndü.

***

Jia Zhen ertesi gün yine konağın işleriyle ilgilenmek üzere geldi. Kapıdaki görevliler ona birkaç meseleyi ilettikten sonra başka bir genç hizmetkâr, çiftlik kâhyasının mevsim ürünlerini getirdiğini söyledi. Kuzen Zhen listeyi görmek istedi, delikanlının verdiği listedeki çoğu taze meyve ve av eti olan malzemeleri inceledi.

"Bunlardan sorumlu uşak kim?" diye sordu.

"Zhou Rui, beyefendi." dedi kapı görevlilerinden biri.

Zhou Rui çağrıldı, Kuzen Zhen ona talimat verdi.

"Listedeki bütün maddeleri kontrol et ve dağıtımını sağla. Sonra bana da bir kopyasını gönder. Mutfağa haber verin, uşaklar için yemek hazırlarken birkaç tabak daha eklesinler. Kâhya gitmeden önce yemek yesin, bahşişini de verin."

"Peki, efendim."

Zhou Rui uşaklara malzemeleri Xifeng'ın avlusuna taşımalarını ve listeyi kontrol etmelerini söyleyip gitti ama kısa bir süre sonra Kuzen Zhen'in yanına geri geldi.

"Affedersiniz, efendim, gelen ürünlerin miktarlarını kontrol ettiniz mi?" diye sordu.

"Ne zaman yapacaktım?" dedi Kuzen Zhen sabırsız bir şekilde. "Listeyi verip işleri sana devrettim."

"Ben elimden geldiğince hepsini kontrol ettim, efendim, her şey düzgün görünüyor. Ama sizde de listenin bir kopyası olduğuna göre belki kâhyayı çağırtıp gerçek liste mi, değil mi emin olmak istersiniz."

"Birkaç tane meyve için velveleye ne gerek var?" dedi Kuzen Zhen. "Hiç önemli değil. Ben senin sözüne güveniyorum."

O anda Bao Er odaya girip Kuzen Zhen'in önünde secde etti. Belki hatırlanacağı üzere, bu Bao Er, geçmişte hem Kuzen Zhen hem de Jia Lian'e fayda sağlamıştı. Şimdi de Kuzen Zhen'e yardım ediyordu.

"İzin verirseniz dışarıdaki işleri yapmaya gideyim, efendim." dedi.

"Bu da ne demek oluyor?" dedi Kuzen Zhen hem Bao Er hem de Zhou Rui'e.

"Kimse fikrime kulak vermeyecekse burada durmamın ne anlamı var?" dedi Bao Er.

"Fikrini soran kim?" dedi Kuzen Zhen ters bir şekilde.

"Başka insanlar için casusluk yapmaktan yoruldum!" diye söylendi Bao Er kendi kendine.

"Beyefendi." diye araya girdi Zhou Rui hemen. "Ben yıllardır çiftlik kiraları ve gelirlerden sorumluyum. Bu kadar önemsiz bir mesele bir yana, her yıl yaklaşık dört yüz bin tael elimden geçiyor, ne beyefendiden ne hanımefendilerden ne de küçük hanımlardan bir şikâyet duydum. Bao Er'a kalırsa, efendilerimizin mallarını yiyip bitirmişiz!"

"Görünüşe bakılırsa, Bao Er bela arıyor." diye düşündü Jia Zhen. "En iyisi ondan kurtulmak."

"Çekil gözümün önünden!" diye gürledi. Sonra Zhou Rui'e döndü.

"Hepsi bu kadar. Sen de işine bak." dedi.

İki hizmetkâr çıktı.

Çok geçmeden Jia Zhen çalışma odasında dinlenirken, ana kapı tarafında korkunç bir gürültü koptu. Ne olduğunu öğrenmek için bir uşak gönderdi; geri gelen adam Bao Er ile Zhou Rui'in evlatlık oğlu arasında kavga çıktığını bildirdi.

"Kim bu evlatlık?" diye sordu Jia Zhen.

"Adı He San, efendim." dedi uşak. "Zamanının çoğunu içip bela çıkarmakla geçiren serserinin teki. Bazen buraya geliyor, kapıdaki kulübede zaman geçiriyor. Belli ki Bao Er ile Zhou Rui arasındaki tartışmaya karışmış."

"Bu kadarı da fazla!" diye bağırdı Kuzen Zhen. "Bao Er ile bu He San'ı hemen bağlayın! Ya Zhou Rui?"

"Kavga başlayınca ortadan kayboldu, efendim."

"Hemen bulun onu! İnanılmaz!"

"Peki, efendim!"

Bu hengâmenin arasında Jia Lian geldi ve Kuzen Zhen o yokken olup biteni anlattı.

"Bakalım sırada ne var!" diye bağırdı Lian. Zhou Rui'in yakalanmasına yardım etsinler diye bir uşak daha gönderdi. Zhou Rui

kaçmanın imkânsız olduğunu anlayınca vazgeçip beyefendilerin karşısına çıktı.

"Onu da bağlayın!" diye emretti Kuzen Zhen.

"Daha önceki tartışmanız göz ardı edilmiş olabilir, efendiniz ikinizi de gönderdi. Neden kavgaya tutuştunuz? Bu kadarı yetmezmiş gibi bu serseriyi de işe karıştırmışsınız. Onları dize getireceğine ortadan kaybolup kendi hâllerine bırakmışsın!" dedi Jia Lian, Zhou Rui'e ve birkaç tekme attı.

"Zhou Rui'i dövmek yetmez." dedi Kuzen Zhen zalimce ve adamlarına Bao Er ve He San'a ellişer kırbaç vurup kovmalarını söyledi. Sonra Jia Lian'le oturup ailevi meseleleri konuştular.

Hizmetkârlar kendi mekânlarında bu konu hakkında konuşuyorlardı. Bazıları bunu Kuzen Zhen'in kendi beceriksizliğini örtme girişimi olarak görüyor, bazıları da nahoş karakterinin başka bir örneği olarak düşünüyorlardı.

"You kardeşlerle o pis işte, Bao Er'ı, Bay Lian'e tavsiye eden o değil miydi? Muhtemelen Bao Er'ın karısı Zhen Bey'e Bay Lian'e olduğu gibi davranmadı, o da acısını kocasından çıkardı..." Çeşit çeşit yorum vardı.

Bu arada Jia sülalesi, Jia Zheng'ın Çalışma Bakanlığındaki terfisini maddi avantajları için kullanmakta hiç zaman kaybetmediler. Jia Yun de geri kalmadı, hemen kendisi için oranları müzakere ederek müteahhitlere vaatlerde bulundu; rağbette olan nakışları toplayıp eski hanımı Xifeng'ın evinin yolunu tuttu.

Xifeng, hizmetçilerinden Zhen Bey ve Jia Lian'in öfkeli olduklarını ve uşaklarını dövdüklerini duyunca, olup biteni öğrenmek için birisini göndermek üzereyken, Jia Lian geldi ve hikâyenin tamamını ondan dinledi.

"Hepsi önemsiz bir şeyden çıkmış olabilir ama ne pahasına olursa olsun, bu tür davranışlara bir son vermeliyiz." dedi. "Şimdi ailenin talihi yerindeyken bu işten kurtulabileceklerini düşünürlerse, daha genç kuşaklar işleri devraldıklarında ne olacak? İsyanı ele alırlar. Bir ya da iki yıl önce Ning Konağı'nda korkunç bir sahneye şahit olmuştum. Jiao Da merdivenlerin dibinde sarhoş yatıyor ve büyük küçük herkese hiç durmadan küfrediyordu. Hiç

birimiz eksik kalmadık! Geçmişte ne işler yaptığı hiç umurumda değil. Uşaklar hadlerini bilmek ve saygı göstermek zorundalar. Beni yanlış anlama ama Kuzen Zhen'in karısının problemi, hiçbir şeyden şüphelenmemesi ve hizmetkârlarının kendilerini bir şey sanmalarına izin vermesi. Bao Er başka! Bir düşünsene, geçmişte sen ve Zhen için çok faydalı olmadı mı? Şimdi onu kırbaçlatmakla nankörlük yapmıyor musun?"

Rencide olan Jia Lian konuyu değiştirmeye çalıştı. Bir işi olduğunu hatırlayıp çıktı. O sırada, Xiaohong Jia Yun'ün geldiğini haber verdi.

"Bu sefer neyin peşinde?" diye düşündü Xifeng. "İçeri al." dedi sonra.

Xiaohong çıktı. Jia Yun'ün yüzüne bakıp arsızca güldü, her şeyi hemen kavrayan Jia Yun kıza sokulup, "Bayan Lian'e burada olduğumu söylediniz mi, Bayan Xiaohong?" dedi.

Kız kızardı.

"Herhâlde çok fazla işiniz vardır, Bay Yun..." dedi.

"Tam tersine, buraya daha sık gelip sizi sıkıntıya sokmak için nedenlerim var, Bayan Xiaohong... Geçen yıl siz Bao amcamın yanında çalışırken..."

Devam edecekti ama Xiaohong birisinin geleceğinden korkarak aceleyle araya girdi.

"O zaman sizin için bıraktığım mendilimi gördünüz mü, efendim?" dedi.

Jia Yun o kadar heyecanlandı ki patlamaya hazırdı ama daha tek kelime bile edemeden, Xifeng'ın odasından bir hizmetçi çıktı. Xiaohong ile beraber içeri girmek zorunda kaldılar. Fısıldaşacak kadar yakın yürüyorlardı.

"Ben giderken mutlaka dışarıda görüşelim. Hoşunuza gidecek bir şey söyleyeceğim." dedi.

Kız kıpkırmızı kesildi, hiçbir şey demeden ona baktı. Xifeng'a haber vermek için içeri girdi, sonra çıkıp onu aldı. Kapı perdesini kaldırıp buyur etti, bu arada anonsunu yaptı.

"Hanımefendi sizi görmekten memnuniyet duyacak, efendim."

Jia Yun gülümseyerek odaya girip Xifeng'ı selamladı. Annesinin saygılarını iletti, Xifeng da aynı şekilde kibarca karşılık verdi.

"Seni hangi rüzgâr attı buraya?" diye sordu Xifeng.

Jia Yun konuşmasına başladı.

"Geçmişte benim için yaptıklarınızı asla unutmayacağım ve her zaman minnet duyacağım. Saygımın bir işaretini sunmak için fırsat kolluyor ama bunu uygunsuz bulacağınızdan korkarak geri duruyordum. Yaklaşan Çifte Dokuz Festivali size küçük bir hediye getirmem için yeterli bir sebep oldu. Her şeyinizin olduğunu biliyorum ama samimi sadakatimin bir ifadesi olarak kabul etme şerefini bahşedin lütfen."

Xifeng güldü.

"Haydi ama. Gevezeliği bırak. Ne oluyor? Otur da anlat." dedi.

Jia Yun sandalyenin ucuna ilişti, hediyesini yavaşça yanındaki masaya bıraktı.

"Darda olduğunu biliyorum." dedi Xifeng. "Neden böyle şeylere para harcayıp duruyorsun? Bunlara ihtiyacım yok, senden bir şey beklemiyorum. Haydi, söyle bakalım, asıl ne için geldin?"

"Şimdiye kadar dile getirmediğim minnet duygumu iletmekten başka bir neden yok." dedi zoraki gülümseyerek.

"Bırak şimdi bunları." dedi Xifeng. "Senin para işlerini bilirim ben. Neden karşılık beklemeden benim için para harcayacaksın ki? Hediyeni kabul etmemi istiyorsan, doğruyu söyle. Lafı böyle dolandırıp durursan hiçbir şeyini kabul etmem."

Jia Yun sadede gelmek zorunda kaldı. Ayağa kalktı, en yaltakçı gülümsemesini takındı.

"Mütevazı ama mantıksız olmadığını sandığım bir umudum var. Birkaç gün önce Bakanlık'taki bir anıt yapımının denetiminin Sör Zheng'a verildiğini duydum. Bu işte tecrübeli bir iki arkadaşım var, çok da usta olduklarını eklemeliyim, acaba onlar adına Sör Zheng'la konuşabilir misiniz? Bir iki iş alabilirlerse, sonsuza

kadar size borçlu olurum. Burada, konakta yapılması gereken bir şey olursa, hizmetinizde olduğumu söylememe gerek yok tabii."

"Çoğu konuda belli bir etkim olduğunu biliyorum." dedi Xifeng. "Ama bu tür bir iş söz konusu olduğunda, büyük sözleşmeler tamamen Bakan ve diğer kıdemli memurların yetkisindedir ancak küçük işlerin dağıtımını memurlar yapar. Başka hiç kimsenin şansı olmaz. Bizim insanlarımız ancak Sör Zheng'ın kişisel personeli olarak çalışabilirler. Lian amcan bile yalnızca aileyle ilgili işler için oraya gidebiliyor. Resmî işlere karışamıyor. Evde de bir sorun halledilince bir başkası patlak veriyor. Zhen Bey bile doğru dürüst başa çıkamıyor. Senin gibi bir genç hiç beceremez. Hayır, Bakanlık'ta her ne iş varsa muhtemelen verilmiştir. İnsanlar iş diye kıvranıyorlar. Geçimini kazanmak için evde el atabileceğin bir şey vardır. Ciddiyim. Eve gidip bir düşün bakalım. Minnetine gelince, ifade edilmiş olarak kabul ediyorum. Getirdiklerini geri götür."

Xifeng konuşurken birkaç dadı küçük Qiaojie ile beraber içeri girdiler. Küçük kız, rengârenk işlemeli bir önlük giymişti, kucak dolusu oyuncak taşıyordu. Konuşup gülerek annesine koştu. Jia Yun yine ayağa kalktı; ilgisini ve sahte gülücüklerini Xifeng'dan kızına çevirdi.

"Demek benim saygıdeğer kuzenim bu! Benden istediğin bir hediye var mı, miniğim?"

Kız birden ağlamaya başladı, Jia Yun geri çekildi.

"Tamam, tamam, korkma, yavrucuğum!" dedi Xifeng kızı kendisine doğru çekerek. "Bu senin kuzenin Yun. Çekinme."

Jia Yun bir deneme daha yaptı.

"Ne tatlı bir kız! Böyle şirin bir yüz ömür boyu mutluluk vadeder."

Qiaojie, Yun'e bir kere daha bakmak için başını çevirdi ve yine ağlamaya başladı. Jia Yun artık daha fazla kalmaması gerektiğini anlayıp kalktı.

"Şunları da götür." dedi Xifeng.

"Lütfen Feng yenge! Bana bir iyilik yap..."

"Sen götürmezsen ben arkandan biriyle gönderirim. Gerçekten Yun, işleri halletmenin yolu bu değil. Sen yabancı değilsin. Eğer bir şey çıkarsa, kesinlikle haber veririm. O zamana kadar yapabileceğim bir şey yok. Böyle paranı ve zamanını harcayarak bir şey elde edemezsin."

Jia Yun onun yumuşamayacağını anladı. Yüzü kızararak gitmek için hareketlendi.

"Ben yine de kabul edeceğin bir hediye aramaya devam edeceğim." dedi.

"Xiaohong, bunları Bay Yun için dışarı götür." dedi Xifeng sert bir şekilde. "Kendisini yolcu et."

"İnsanlar haklıymış." diye düşündü Yun, dışarı çıkarken. "Tam bir zalim! Bir santim bile kıpırdamıyor. Çivi gibi sert! Vârisi olmazsa hak ettiğini bulacak! Kızı bile tuhaf, sanki geçmiş hayatımızdan kalan kinimiz varmış gibi davrandı bana! Ne lanet kader! Bunca zahmet boşa gitti!"

Onun terslenmesi, elinde paketle peşinden gelen Xiaohong'a da yansıdı. Jia Yun paketi kızın elinden aldı ve etrafta kimse yokken açtı; birkaç nakışı çıkarıp kıza verdi. Xiaohong önce kabul etmek istemedi ve fısıltıyla reddetti.

"Hiç gerek yok, Bay Yun. Eğer Bayan Lian duyarsa, ikimiz için de çok korkunç olur." dedi.

"Saçmalama. Al sen. Nereden haberi olacak? Almazsan hakaret olarak kabul ederim."

Xiaohong gülümseyerek aldı.

"Madem ısrar ediyorsunuz. Ama istemiyorum. Gerçekten ne düşüneceğimi hiç..."

Yüzü alev alev yanmaya başladı.

"Önemli olan düşünmek." dedi Jia Yun gülerek. "Ayrıca çok da mühim bir şey değil ki."

O sırada dış kapıya kadar gelmişlerdi. Xiaohong gitmesi için baskı yaparken, Jia Yun hediyeden geriye kalanları ceketinin içine sokuşturdu.

"Artık gitmeniz lazım." dedi kız. "Buradan bir şey isterseniz bana bildirin. Şimdi Bayan Lian'e hizmet ettiğimden doğrudan bana başvurabilirsiniz."

Yun başını salladı.

"O zalimin biri! Çok sık gelmem! Söylediklerimi unutma. Tekrar seni görme fırsatım olursa, diyeceklerim var."

Xiaohong kulaklarına kadar kızardı.

"Gitseniz iyi olacak. İstediğiniz zaman gelin. Eğer Bayan Lian'den uzaklaştıysanız, bunun kabahati sizde."

"Tamam. Anladım."

Jia Yun yoluna gitti, Xiaohong kapıda durup, dalgın dalgın arkasından baktı. Sonra eve döndü.

Bu arada Xifeng akşam yemeği için talimat veriyor, hizmetçilerine pirinç lapası pişirildi mi diye soruyordu. Kızlar hemen gidip araştırdılar ve kısa bir süre sonra hazır olduğunu söylediler.

"Yanında güneyden gelen salamura sebzelerden de bir iki tabak istiyorum." dedi Xifeng. Qiutong bu işi üstlendi ve genç hizmetçileri gönderdi. Bu arada Pinger geldi.

"Bir şey söylemeyi unuttum, hanımım." dedi gülümseyerek. Öğlen sen büyük hanımefendinin yanındayken, Sudaki Ay Manastırı'ndan başrahibenin kızlarından biri seni görmeye geldi, güneyden gelen salamuradan iki kavanoz ve gelecek ayların ödemelerinden avans istedi. Başrahibe hastaymış. Ne olduğunu sordum, dört beş gün önce başlamış. Manastırdaki bazı Budist ve Taocu rahibe adaylarıyla sorunları varmış; uyarmalarına rağmen geceleri ışıklarını açık bırakıyorlarmış. Bir gece ışıkların hâlâ yandığını görünce birkaç kere onlara seslenmiş. Cevap gelmeyince, uyuduklarını düşünerek ışıkları söndürmeye gitmiş. Odasına geri döndüğünde, tuhaf şeyler olmuş. Sedirde bir adamla kadının oturduğunu görmüş; kim olduklarını sorunca, boynuna bir ip bağlamışlar. Yardım isteyerek herkesi kaldırmış, ışıkları yakıp gelen rahibe kızlar onu yerde, ağzı köpük içinde bulmuşlar. Neyse ki kendine getirmişler. Hâlâ doğru dürüst yiyip içemiyormuş. Bu yüzden salamura sebze aklına gelmiş. Sen evde olma-

dığın için ben kendiliğimden vermeye yeltenemedim, sana soracağımı söyleyip gönderdim. Şimdi sözünü etmesen tamamen unutmuştum."

Xifeng bir süre düşünceli bir şekilde durdu.

"Salamura kıtlığımız yok." dedi sonunda. "Gönder tabii ki. Paraya gelince, Bay Qin bir iki güne kadar gelip alsın."

O konuşurken Xiaohong, Jia Lian'den bir mesaj geldiğini bildirdi. İş yüzünden şehir dışında kalması gerekmiş, gece gelmeyecekmiş. Xifeng formalite icabı onayladı, sonra birden evin arka tarafından bir çığlık sesi geldi. Küçük hizmetçilerden biri nefes nefese avluya girdi. Pinger da oradaydı; diğer birkaç hizmetçi toplanıp kendi aralarında fısıldaşmaya başladı.

"Orada neler oluyor?" diye sordu Xifeng.

"Hizmetçilerden biri biraz korkmuş." dedi Pinger. "Hortlak gibi bir şey gördüğünü söylüyor."

"Hangi hizmetçi?" diye sordu Xifeng sert bir şekilde. O sırada anılan hizmetçi içeri girdi.

"Bu hortlak saçmalığı da nedir?" diye sordu Xifeng.

"Ben dışarıda, arka taraftaydım, hanımım." dedi kız. "Mangallara koymak için kömür soruyordum kadınlara, küçük, boş binadan korkunç sesler duydum. Önce fare kovalayan bir kedi olduğunu düşündüm ama sonra sanki biri iç çekiyor gibi bir ses geldi. Çok korkup kaçtım."

"Aptal şey!" dedi Xifeng. "Benim yanımda kimsenin böyle batıl saçmalıklardan söz etmesini istemiyorum. Kaybol gözümün önünden!"

Hizmetçi hemen kaçıp gitti. Xifeng, Caiming'i çağırtıp günün hesabını çıkarmasını istedi. Bitirdiklerinde saat dokuz olmuştu. Hep beraber bir süre daha oturup sohbet ettikten sonra Xifeng gece nöbeti tutacak hizmetkârları gönderdi, kendisi de yatmaya gitti. Saat on bire doğru, yarı uykulu bir hâlde yatağında uzanırken, birden teninde bir ürperti hissetti ve irkilerek uyandı. Gittikçe büyüyen bir dehşetle tir tir titreyerek yatarken, daha fazla dayanamayıp Pinger ve Qiutong'a seslendi; gelip yanında durmala-

rını istedi. İkisi de ne durumda olduğunu anlayamadı. Qiutong aslında Xifeng'a düşmandı ama You Erjie'ye eziyet edilmesinde rol aldığından dolayı Jia Lian'in gözünden düşüp, Xifeng tarafına çekilmişti. Onda Pinger'nın sadakati yoktu, sadece göstermelik bir nezaketi vardı. Şimdi hanımının sıkıntılı bir hâlde olduğunu görünce yatağının yanında durup ona çay verdi. Xifeng bir yudum aldı.

"Teşekkür ederim. Sen gidip uyu. Pinger buradayken sorun yok." dedi.

Ama onu memnun etmeye çok hevesli olan Qiutong karşı çıktı.

"Eğer uyuyamazsan, nöbetleşe yanında oturmamız iyi olur, hanımım."

Xifeng uykuya dalmıştı bile. Hizmetçiler uzaktan horozun öttüğünü duydular ve Xifeng'ın uyuduğunu görüp şafak sökene kadar kıyafetleriyle uzanıp uyudular. Sonra kalkıp sabah hazırlıklarıyla meşgul olmaya başladılar. Xifeng uyandığında, zihni hâlâ akşamki korkuya takılı durumdaydı. Keyifsiz hâline rağmen ne pahasına olursa olsun işleri sürdürme alışkanlığıyla büyük bir çaba gösterdi. Avluda bir hizmetçinin sesini duyduğunda, düşüncelere dalmış bir şekilde oturuyordu.

"Pinger içeride mi?"

Pinger içeriden seslenince, kız kapının perdesini kaldırıp odaya girdi. Wang Hanım Jia Lian'i çağırmak için göndermişti kızı.

"Yamenden bir haberci acil bir iş için geldi." dedi kız. "Beyefendi gittiği için hanımefendi Bay Lian'i çağırıyor."

Xifeng panik içinde nefesini tuttu. Bu acil çağrının nedenini öğrenmek için gelecek bölüme geç lütfen.

89. BÖLÜM

Kahramanımız, ölen hizmetçisinin el işini görünce duygulanarak şiir yazar.

Korkuya kapılan Daiyu açlıktan ölmeye karar verir.

Geçen bölümde Xifeng'ın kendisini kalkmak için nasıl zorladığını ve dairesinde düşüncelere dalarak otururken, birden bir hizmetçinin yeni bir kriz haberiyle geldiğini görmüştük.

"Ne oldu?" diye sordu dehşet içinde.

"Bilmiyorum, hanımım." dedi hizmetçi. "Beyefendi için Bakanlık'tan bir haberci geldi. İç kapıdaki gençlerden biri hanımefendiye haber verince, hanımefendi de Bay Lian'i çağırmam için beni buraya gönderdi."

Xifeng, Bakanlık meselesi olduğunu duyunca biraz sakinleşti.

"Hanımefendiye söyle, Bay Lian dün gece iş için dışarıdaydı, henüz eve dönmedi. Öteki konaktan Zhen Bey'i çağırsa daha iyi olur."

"Tamam, hanımefendi." dedi hizmetçi ve gitti.

Çok geçmeden Kuzen Zhen, Bakanlık'tan gelen haberciyi karşılamak için Rong Konağı'na geldi. Meselenin ne olduğunu öğrenince, Wang Hanım'a bilgi vermek için içeri girdi.

"Haberci, dün Sarı Nehir Koruma Kurulu Başkanı'nın, Henan'daki su setlerinin yıkıldığını ve birkaç kent ve bölgeyi su bas-

tığını söylüyor. Şehir duvarlarının yeniden yapılması için kaynak tahsis edilmiş. Bu da Bakanlık'taki kıdemli memurların daha fazla idari çalışma yapmalarını gerektiriyormuş. Sör Zheng'ı hemen bilgilendirmek istemişler." dedi.

Kuzen Zhen bu açıklamayı yaptıktan sonra çıktı. Döner dönmez Jia Zheng'a rapor verildi ve kışın büyük bir kısmında çok çalışması, nerdeyse zamanının çoğunu Bakanlık'ta geçirmesi gerekti.

Baoyu için bu daha az çalışmak demek olsa da babasının kulağına gidebileceği korkusuyla okula gitmeye devam etti ve Daiyu ile fazla zaman geçiremedi.

Onuncu ayın ortalarında bir sabah, Baoyu her zamanki gibi kalkıp okula gitmek üzere hazırlandı. Hava birden soğumuştu, Xiren'in kışlık kıyafetlerle içeri girdiğini gördü.

"Bugün çok soğuk." dedi Xiren. "İyice sarınman lazım."

Giymesi için bir kıyafet seçti, bir tanesini de bohçaya koyup küçük hizmetçilerden birine verdi. Kız dışarı çıkıp Mingyan'e teslim etti.

"Bugün çok soğuk olduğundan, Efendi Bao giymek ister diye hazır tutacakmışsın." dedi kız.

Mingyan bohçayı alıp Baoyu'nün peşinden okula doğru yola çıktı.

Okula vardıklarında Baoyu çalışmaya başladı. Kısa bir süre sonra pencere kâğıdının rüzgârda sallanışıyla dikkati dağıldı.

"Hava bozacağa benziyor." dedi Dairu, pencereyi açıp bakarken. Kuzeybatıdaki kapkara bir bulut kümesi yavaş yavaş güneydoğuya doğru ilerliyordu. Mingyan sınıfa girdi.

"Hava soğuyor, Efendi Bao. Üzerine kalın bir şey giysen iyi olur."

Baoyu başını salladı, Mingyan bir pelerin getirdi. Baoyu onu görünce düşünceler içinde kaybolup gitti.

"Neden bunu getirdin?" diye sordu. "Kim verdi?"

Mingyan, bunun Qingwen'in hasta yatağında tamir ettiği tavus kuşu tüyünden pelerin olduğunu hatırladı hemen.

"Hizmetçiler bohçaya koymuşlar, getirmemi istediler." dedi.

"Tamam, üşümüyorum ben. Şimdi giymek istemiyorum. Tekrar bohçaya koyabilirsin."

Müdür Bey Baoyu'nün böyle güzel bir kıyafeti yıpratmak istemediğini sandı ve bu tutumluluğu çok takdir etti.

"Lütfen giy, Efendi Bao!" diye yalvardı Mingyan. "Benim hatırım için! Eğer üşütürsen kabahatli ben olurum."

Baoyu hiç istemeden omuzuna aldı pelerini, tekrar oturup kasvetli bir şekilde kitabına baktı. Müdür Bey tekrar çalışmasına daldığını düşündü ve bu konunun üzerinde fazla durmadı.

O gün, dersler bittikten sonra Baoyu kendisini pek iyi hissetmediğini söyleyerek ertesi gün için izin istedi. Dairu, son dönemlerde öğrencilerini, bu yaşında biraz zaman geçirmek için kendisine eşlik eden dostları gibi görüyordu. Kendi sağlığı da bozuktu ve gayet makul bir hastalık izniyle iş yükünün azalacağına memnuniyet duydu. Ayrıca Sör Zheng'ın çok daha önemli işleri olduğunu, Büyükanne Jia'nın da gözde torununu şımarttığını iyi biliyordu. Başını sallayarak Baoyu'nün ricasını kabul ettiğini bildirdi. Baoyu doğru eve gitti. Annesi ve büyükannesine uğradıktan sonra Bahçe'ye döndü; ikisi de hastalığının nedenini sormamıştı. Her zamanki gibi güler yüzlü ve konuşkan değildi. Xiren ve diğer kızlara neredeyse tek kelime bile etmeden üstündekilerle sedire uzandı.

"Yemek hazır." dedi Xiren. "Şimdi mi istersin, yoksa daha sonra mı?"

"Yemek istemiyorum." dedi Baoyu. "Pek iyi hissetmiyorum. Siz yiyin."

"Bari üzerindeki pelerini çıkart. Buruşturup mahvedeceksin."

"Üzerimde kalsın."

"Benim endişelendiğim pelerin değil. Baksana nasıl özenle tamir edilmiş. Dikişlerini bozacaksın."

Bu Baoyu'yü can evinden vurdu. Derin bir iç çekti.

"Tamam! Dikkatle katlayıp kaldır o zaman. Bir daha giymeyeceğim."

Çıkarmak için ayağa kalktı. Xiren almak için yanına geldi ama Baoyu kendisi katladı.

"Bugün ne kadar hamaratsın!" dedi Xiren şaşkınlık içinde.

Baoyu cevap vermeden katlamaya devam etti.

"Bohça nerede?" diye sordu işini bitirince.

Sheyue bohçayı verdi ve Baoyu pelerini dikkatle sararken kız Xiren'e göz kırptı. Baoyu onlara hiç aldırmadan oturdu, çok hüzünlüydü. Raftaki saat vurdu; Baoyu beş buçuk olduğunu gördü. Kısa bir süre sonra küçük bir hizmetçi gelip ışıkları yaktı.

"Doğru dürüst yemek yemesen bile bari biraz sıcak pirinç lapası yeseydin." dedi Xiren. "Boş mideyle yatarsan, ateşin çıkar. Sonra vay başımıza gelenler!"

Baoyu başını sallayarak reddetti.

"Aç değilim. Zorla yersem daha kötü olurum." dedi.

"O zaman erkenden yat." dedi Xiren.

Sheyue ile beraber yatağını hazırladılar, Baoyu yattı. Yatağında dönüp durdu ama bir türlü uyuyamadı. Şafaktan biraz önce nihayet daldı, yarım saat sonra uyandı. Xiren ve Sheyue de kalkmışlardı.

"Sabaha kadar dönüp durdun." dedi Xiren. "Rahatsız etmek istemedim. Sonra uyumuşum. Uyuyabildin mi bari?"

"Biraz. Ama hemen uyandım."

"Bir yerin mi ağrıdı?"

"Hayır, canım sıkkındı."

"Bugün okula gidecek misin?"

"Hayır. Dün izin aldım. Bahçe'de biraz yürüyüp sıkıntımdan kurtulmayı düşündüm ama hava soğuk galiba. Söyle de benim için bir odayı temizleyip tütsü yaksınlar, yazı malzemelerimi koy-

sunlar. Bugün size ihtiyacım yok, bir süre yalnız başıma, sakince oturmak istiyorum. Herkese söyle, rahatsız edilmek istemiyorum."

"Tabii, eğer çalışmak istiyorsan, kimse seni rahatsız etmez." dedi Sheyue söylediklerini duyunca.

"Çok iyi fikir!" dedi Xiren. "Hem üşütmezsin hem de yalnız başına çalışmak daha iyi hissetmene yardımcı olabilir. Ama lütfen, iştahın yoksa da az bir şey yemen lazım. Ne istersin? Söyle hemen hazırlatayım."

"En kolay ne varsa o olsun." dedi Baoyu. "Çok fazla telaş yaratma. Odada biraz meyve olursa kokusu hoş olabilir."

"Hangi odayı tercih edersin?" diye sordu Xiren. "Qingwen'in eski odası hariç hepsi darmadağınık. Onunki bir süredir boş duruyor. Sadece biraz soğuk olabilir."

"Önemli değil." dedi Baoyu. "Mangalı içeri taşıt."

Xiren talimat verdi; o konuşurken, üzerinde bir kâse ve yemek çubukları olan tepsiyle bir hizmetçi geldi, tepsiyi Sheyue'ye verdi.

"Bayan Hua'nın mutfaktan istediği çorba." dedi.

Sheyue tepsiyi aldı, kâsede kuş yuvası çorbası olduğunu gördü.

"Bunu mu istedin?" diye sordu Xiren'e.

"Evet." dedi Xiren gülerek. "Efendi Bao dün akşam hiçbir şey yemediği için, üstelik yatağında dönüp durduğundan bu sabah acıkmış olabileceğini düşündüm. Kızları gönderip hazırlattım."

Hizmetçiye bir masa getirmesini söyledi, Sheyue de Baoyu'ye servis yaptı. Baoyu çorbayı içip ağzını çalkaladı. O sırada Qiuwen içeri girdi.

"Oda hazır." dedi. "Kömür iyice yandıktan sonra Efendi Bao içeri girebilir."

Baoyu başını salladı ama cevap veremeyecek kadar dalgındı. Kısa bir süre sonra bir hizmetçi gelip yazı malzemelerinin de yerleştirildiğini söyledi. Baoyu yarım yamalak onayladı, sonra başka

bir hizmetçi gelip kahvaltının hazır olduğunu bildirdi ve nerede yiyeceğini sordu.

"Buraya getir." dedi Baoyu. "Bu kadar telaşa hiç gerek yoktu."

Hizmetçi çıktı ve kahvaltıyla geri geldi. Baoyu gülerek Sheyue ve Xiren'e döndü.

"Canım çok sıkkın. Yalnız başıma yemek istemiyorum, siz de bana eşlik etsenize. O zaman daha lezzetli olur, belki daha çok yerim..."

Sheyue güldü.

"Sen öyle isteyebilirsin, Efendi Bao. Biliyorsun seninle beraber yememiz doğru olmaz."

"Bence sorun değil." dedi Xiren. "Geçmişte defalarca beraber şarap içtik. Onu eğlendirmek için bir istisna olarak kabul edilebilir. Tabii normalde söz konusu bile olamaz."

Üçü sofraya oturdu. Baoyu masanın başına, hizmetçiler de iki kenara yerleştiler. Kahvaltıdan sonra küçük hizmetçilerden biri ağız çalkalamak için çay getirdi. Sheyue ve Xiren masanın toplanmasına nezaret ettiler. Çay servisi yapıldı, Baoyu kasvetli bir sessizlik içinde oturdu.

"Oda hazır olmadı mı hâlâ?" diye sordu sonunda.

"Hazır olduğunu söyledik ya, neden soruyorsun?" dedi Sheyue.

Baoyu bir süre daha oturduktan sonra Qingwen'in eski odasına gitti. Bir tütsü çubuğunu yaktı, meyveleri masanın üzerine yerleştirdi, bütün hizmetçileri çıkarıp kapıyı kapattı.

Xiren ve diğerleri dışarıda nefeslerini tutarak beklediler.

Baoyu kenarları altın yaldızlı, alt ve üst köşelerinde çiçek desenleri olan, pembe bir kâğıt seçti. Kısa bir dua okuduktan sonra fırçasını alıp yazmaya başladı:

"Kızıl Neşe Avlusu'nun Efendisi, kardeşi Qingwen için tütsü yakıyor, tatlı bir koku eşliğinde çayla libasyon yapıyor. Kabul edilmesi dileğiyle."

Yakın dostum, sadece seninle,

Paylaşırım sorunlarımı;

Ah yazık! Zalim bir fırtına,

Kısa kesti hayatını!

Kim konuşacak şimdi,

Öyle zarif, öyle tatlı?

Doğuya akan nehirler,

Artık geri dönmezler.

Çok özledim seni,

Rüyada bile göremem yüzünü,

Tavus kuşu o pelerin,

Yine getirdi hüznünü.

Yazma işini bitirince tütsü çubuğunu alıp kâğıdı kaldırdı ve şiirini yaktı. Tütsü çubukları tamamen yanana kadar sessizce oturdu, sonra kapıyı açıp çıktı.

"Neden bu kadar çabuk çıktın?" diye sordu Xiren. "Yine mi canın sıkıldı?"

"Biraz hüzünlenmiştim. Bir süre sakin bir yerde, yalnız kalmaya ihtiyacım vardı. Şimdi daha iyiyim. Yürüyüş yapacağım." dedi gülerek.

Doğru Bahçe'ye gitti. Bambu Evi'ne geldiğinde, avludan seslendi.

"Kuzen Lin evde mi?"

"Kim o?" diye sordu Zijuan, perdeyi kaldırırken. "Ah, siz misiniz Efendi Bao? Odasında. Lütfen içeri gelin."

Baoyu kızla beraber girerken, Daiyu'nün sesi geldi.

"Zijuan, Efendi Bao'ya içeri girip biraz beklemesini söyle lütfen."

Baoyu iç odaya doğru yürüdü, kapıda durup, iki tarafında asılı

olan kaligrafileri hayranlıkla seyretti. Yeni gibi görünüyordu, yaldızlı bulutlar ve dragonlarla süslü, mor bir kâğıda yazılmıştı.

Yeşil pencerede ay parlıyor ışıl ışıl,

Tarihî kayıtlardaki insanlar göçüp gittiler.

Baoyu gülümseyerek içeri girdi.

"Ne yapıyorsun, kuzen?" diye sordu.

Daiyu onu karşılamak için ayağa kalktı.

"Otur lütfen. Bu sutrayı kopyalıyordum. Sadece iki satır kaldı. Hemen bitireyim, sonra oturur, sohbet ederiz." dedi ve Xueyan'e çay getirmesini söyledi.

"Sen yazmaya devam et. Bana aldırma." dedi Baoyu.

Duvarda asılı bir tablo dikkatini çekti. Ay Tanrıçası Chang'E ile bir başka tanrıça birer refakatçileriyle resmediliyordu; kızlardan birinin elinde uzun bir giysi torbası vardı. Etraflarını saran bulutlardan başka hiçbir şey yoktu. Tablo Li Longmian'ın[1] tarzını hatırlatıyordu. Eski bir resmî yazıyla "Soğukta Mücadele" yazıyordu.

"Bu resmi yeni mi astın, kuzen?" diye sordu.

"Evet. Dün odayı toplarlarken aklıma geldi, çıkarıp asmalarını istedim."

"Hikâyesi nedir?"

"Bilmen lazım! Çok tanınan bir şiirdir." dedi Daiyu gülerek.

"Şu anda hatırlayamadım. Söylesene, kuzen."

"Li Shangyin'in[2] dizelerini hatırlamıyor musun?

Soğuğa katlanıyor,

Buz Perisi ve Ay Tanrıçası,

Yarıştırıyorlar güzelliklerini..."

---

1) Kuzey Song Hanedanlığı döneminde Çinli bir antikacı, ressam ve politikacıdır. (ç.n.)

2) Geç Tang Hanedanlığı döneminde Çinli bir şair ve politikacıdır. (ç.n.)

"Tabii ya!" diye bağırdı Baoyu. "Ne kadar orijinal ve muhteşem! Duvara asmak için tam mevsimi."

Odada dolaşıp etrafı incelemeye devam etti, Xueyan ona çay getirdi. Daiyu de kısa süre içinde kopyalamasını bitirip kalktı.

"Affedersin." dedi.

"Biliyorsun bana karşı resmiyete hiç gerek yok." dedi Baoyu gülümseyerek.

Baoyu, Daiyu'nün, soluk mavi, içi kürklü, çiçek işlemeli bir elbise, kakım kürkünden, kolsuz bir ceket giydiğini fark etti; saçını her günkü gibi toplamış, sadece saf altından, düz bir toka takmıştı, çiçek süslemeleri yoktu. Çiçek işlemeli, kapitone iç eteği pembeydi. Ne kadar da zarif görünüyordu, tıpkı rüzgârda eğilen yeşim ağacı gibi; ne kadar asil, tıpkı yaprakları çiyle ıslanan kokulu lotus gibi!

"Son günlerde qin çalıyor musun?" diye sordu.

"Bir iki gündür çalmıyorum. Sutra yazmak parmaklanmı üşüttü."

"Olabilir. Belki de çalmamak daha iyidir. Qin güzel bir enstrüman olabilir ama ben pek faydalı olduğunu sanmıyorum. Refah ya da uzun ömür getirdiğini hiç duymadım; sadece hüzün ve üzüntüye neden oluyor. Tablatureleri öğrenmek de çok zahmetli olmalı. Hassas bünyenle yorucu işlerden kaçınmalısın, kuzen."

Daiyu hiçbir şey demeden küçümser gibi güldü.

"Şu qini mi çalıyorsun?" diye sordu Baoyu, duvarda asılı olanı işaret ederek. "Çok kısa değil mi?"

"Yok." dedi Daiyu. "Ben küçükken, ilk öğrenmeye başladığımda, normal büyüklükteki qine yetişemiyordum, bu benim için özel olarak yapılmıştı. Çok istisnai bir şey değil ama malzemesi ve parçalarının oranları çok iyi. Ahşabının damarlarına baksana. Sığır kılı kadar ince değil mi? İnce işçiliği sayesinde çok net bir tınısı var."

"Şiir yazıyor musun peki?" diye sordu Baoyu.

"Son kulüp toplantısından beri yazmadım."

"Beni kandırmaya çalışma!" dedi Baoyu gülerek. "Şarkı söylediğini duydum: *Öyleyse üzülmek de nesi? Ay gibi bir saflık yüreğimin gayesi.* Qinle eşlik ediyordun. Çok çarpıcıydı. Sen yazdın bu sözleri, değil mi?"

"Nasıl duyabildin ki?" dedi Daiyu.

"Birkaç gün önce Kokulu Lotus Köşkü'nden dönerken çaldığını duydum. Müzik çok güzeldi, seni rahatsız etmek istemedim, bir süre sessizce dinledikten sonra yoluma devam ettim. Sadece bir şey soracağım. İlk bölümde düz tonlama kullandığını fark ettim ama sonunda eğimli tona döndün. Bunun sebebi nedir?"

"Müzik yürekten gelir." dedi Daiyu. "Belirlenmiş bir kuralı yoktur, nasıl hissedersen öyle çalarsın."

"Anlıyorum! Galiba bu tür incelikler benim eğitimsiz kulaklarımda kaybolup gidiyor." dedi Baoyu.

"Gerçek müzik âşıkları çok azdır."

Baoyu, istemeden yanlış bir şey söylediğini fark etti ve Daiyu'yü kırmaktan korktu. Bir süre daha oturdu. Söylemek istediği çok şey vardı ama tekrar ağzını açamayacak kadar gergindi. Daiyu de düşünmeden konuşmuştu, o kadar iğneleyici konuştuğuna pişman oldu ve sessizce kabuğuna çekildi. Onun sessizliği Baoyu'nün kuruntularını daha da artırdı; sonunda biraz mahcup bir şekilde ayağa kalktı.

"Tan'i görmeye gideceğim. Sen kalkma lütfen." dedi.

"Selam söyle." dedi Daiyu.

"Tamam." dedi Baoyu ve çıktı. Daiyu onu kapıya kadar geçirdikten sonra sandalyesine dönüp düşünmeye başladı.

"Baoyu son zamanlarda çok tuhaflaştı. Sanki düşündüklerini söylemiyor gibi. Bir an geliyor çok yakın, bir başka an çok uzak. Ne demek oluyor acaba?"

O sırada Zijuan içeri girdi.

"Bugünkü kopyalama işini bitirdin mi, hanımım? Yazı malzemelerini kaldırayım mı?"

"Artık yazmayacağım." dedi Daiyu. "Kaldırabilirsin."

Daiyu içeri odaya girip yatağına uzandı ve her şeyi zihninde evirip çevirdi. Zijuan gelip çay ister mi diye sordu.

"Hayır, teşekkür ederim. Yalnız kalıp biraz uzanmak istiyorum."

"Peki, hanımım."

Zijuan dışarı çıkınca Xueyan'i kapıda durmuş, önüne bakarken buldu. Yanına gitti.

"Neyin var?" diye sordu.

Düşüncelere dalan Xueyan bu soruyla irkildi.

"Sesini çıkarma! Bugün çok tuhaf bir şey duydum. Sana söylerim ama hiç kimseye söylemeyeceğine söz vermen lazım."

Bunu söylerken dudaklarını büzerek Daiyu'nün odasını gösterdi. Zijuan'e peşinden gelmesini işaret ederek biraz ileri doğru yürüdü. Merdivenlerin dibinde fısıltıyla konuşmaya başladı.

"Baoyu'nün nişanlandığını duymuş muydun?"

Zijuan irkildi.

"İnanmıyorum! Doğru olamaz!"

"Doğru! Bizden başka herkes biliyor."

"Sana kim söyledi?"

"Daishu. Kızın babası valiymiş. Zengin bir aileden gelen çok güzel bir kızmış."

Xueyan konuşurken Zijuan, Daiyu'nün öksürdüğünü duydu, kalktığını sandı. Dışarıya çıkıp onları duyacağından korkup Xueyan'in elinden tutup sessiz olmasını işaret etti. İçeriye baktı, her şey sakin görünüyordu.

"Daishu tam olarak ne dedi?" diye sordu fısıltıyla.

"Hatırlıyor musun, bir iki gün önce, bir şey için teşekkür edeyim diye beni Bayan Tan'e göndermiştin? Evde yoktu ama Daishu oradaydı. Sohbete başladık, birimiz Efendi Bao ve yaramazlıklarından söz açtık. 'Efendi Bao ne zaman büyüyecek? Hiçbir şeyi ciddiye almıyor. Artık nişanlandığı hâlde hâlâ eskisi gibi budala!' dedi Daishu. 'Nişan kararlaştırıldı mı?' diye sordum. 'Evet.'

dedi, çöpçatan da Bay Wang diye biriymiş, Ning tarafından bir akrabaymış, her şey sonuçlanmış."

Zijuan başını bir tarafa eğip, "Çok tuhaf!" diye düşündü.

"Neden ailede hiç kimse bundan söz etmedi?" diye sordu.

"Bu da büyük hanımefendinin fikriymiş. Daishu öyle dedi. Baoyu öğrenirse çalışmalarına devam etmez diye korkmuş. Hiç kimseye söylemeyeceğime söz verdim. Eğer bu haber yayılırsa kabahat benim olurmuş."

O konuşurken papağan ciyakladı.

"Bayan Lin geldi! Çayı hazırla çabuk!"

İrkilip Daiyu'yü göreceklerini sanarak etrafa bakınan iki kız, kimseyi göremeyince kuşa çıkışıp içeri girdiler. Daiyu sandalyesinde oturuyordu, nefes nefeseydi. Zijuan bir şey içmek ister mi diye sordu.

"Siz ikiniz neredeydiniz?" dedi Daiyu. "Seslendim ama kimse gelmedi."

Sedire doğru yürüdü, yüzünü duvara dönüp yattı, yatak perdelerini indirmelerini söyledi. Onlar da dediğini yapıp dışarı çıktılar. İkisi de içlerinden Daiyu'nün onları duyduğunu düşündü ama birbirlerine söylemeye cesaret edemediler.

Daiyu yatağında düşünürken, dışarıda fısıldaştıklarını duymuş ve gizlice dinlemek için kapıya gitmişti. Söylediklerinin detayını kaçırmıştı ama ana konu aşikârdı. Sanki büyük bir okyanusa batmış gibi hissetti kendisini. Kâbusundaki kehanet gerçekleşiyordu demek. Bir acı hissetti ve kedere boğuldu. Bundan kurtulmanın tek bir yolu vardı. Ölmesi gerekiyordu. Yaşayıp da bu korkunç şeyin gerçekleşmesini seyredemezdi. Baoyu olmazsa hayatın ne değeri vardı ki? Sığınacağı bir ailesi de yoktu. Eğer bugünden itibaren kendisine bakmazsa birkaç ay içinde sağlığı bozulur, bu dünyayı ve dertlerini ardında bırakarak giderdi.

Bu kararı aldıktan sonra, üzerine bir şey örtmek ya da kalın bir şey giymekle hiç uğraşmadan gözlerini kapatıp uyuyor numarası yaptı. Zijuan ve Xueyan birkaç kez yanına geldiler ama hiç kıpırdamadığını görünce rahatsız etmeye yeltenmediler, hatta yemek için bile kaldırmadılar. Daha sonra lambalar yakılınca, Zi-

juan perdelerin arasından baktı ve battaniyesi ayaklarının altında toplanmış bir hâlde uyuduğunu gördü. Üşüteceğinden korkarak oradan alıp üstüne örttü. Daiyu o gidene kadar hiç kıpırdamadı, sonra tekrar battaniyeyi tekmeleyerek açtı.

Bu arada Zijuan, Xueyan'i sorguladı tekrar.

"Uydurmadığından emin misin?"

"Uydurmadım tabii ki!" dedi Xueyan öfkeyle.

"Peki Daishu nereden biliyor?"

"İlk önce Xiaohong, Bayan Lian'in evinde duymuş."

"Galiba Bayan Lin bizi duydu. Baksana ne hâle geldi. Nedeni bu olmalı. Bir daha bu konudan hiç söz etmeyelim."

İki hizmetçi ortalığı toplayıp yatmaya hazırlandı. Zijuan, Daiyu'ye bakmaya gitti. Battaniyenin yine önceki hâlde olduğunu gördü. Yavaşça çekip örttü. O gece başka bir olay olmadan geçti.

Ertesi sabah Daiyu kızları uyandırmadan, erkenden kalktı; düşüncelere dalarak yalnız başına oturdu. Zijuan uyandığında onun çoktan kalktığını anladı.

"Bu sabah çok erken kalkmışsın, hanımım!" dedi.

"Evet, öyle." dedi Daiyu kısaca. "Dün gece çok erken yattığım için."

Zijuan aceleyle giyindi, Xueyan'i uyandırdı. İkisi beraber Daiyu'nün hazırlanmasına refakat ettiler. Daiyu ayna karşısında oturuyordu. Gözünden yaşlar süzülmeye başladı. İpek mendili kısa süre içinde sırılsıklam oldu. Şairin dediği gibi:

Zayıf yüzü yansıyor aynaya,

Hem kendisi hem yansıması acıyor birbirine.

Zijuan, her şeyi daha beter yapmamak için onu teselli etmeye yeltenmedi. Daiyu uzunca bir süre hareketsiz oturdu, sonunda hâlâ gözünde yaşlarla, baştan savma bir şekilde sabah tuvaletine başladı. Bitince, birkaç dakika daha oturduğu yerde kaldı, sonra Zijuan'e Tibet tütsüsü yakmasını söyledi.

"Ama neredeyse hiç uyumadın. Tütsüyü neden yaktırıyorsun?

Herhâlde sutra yazmaya başlamayacaksın?" dedi Zijuan.

Daiyu başını salladı.

"Ama çok erken kalktın. Şimdi yazmaya girişirsen çok yorulursun."

"Ne fark eder? Ne kadar erken bitirirsem, o kadar iyi. Oyalanmak için yapmak istiyorum. İleride beni yazılarımla hatırlarsınız."

Yine gözünden yaşlar süzüldü. Zijuan teselli edecek durumda değildi, o da ağlamaya başladı. Daiyu o günden itibaren bilerek sağlığını bozmaya karar vermişti. Yakında iştahı kapanacak, giderek eriyecekti. Baoyu okuldan sonra fırsat buldukça onu ziyaret ediyordu ama ona söylemek istediği bir milyon şey olsa da artık çocuk olmadıkları bilinci eskiden olduğu gibi ona takılarak sevgi göstermesine engel oluyor, zihnini kemirip duran şeyleri söyleyemeyecek kadar güçsüz bırakıyordu. Baoyu de onunla içten bir şekilde konuşup rahatlatmak istiyordu ama bir şekilde onu inciterek hastalığını daha da kötüleştirmekten korkuyordu. Bu yüzden onu gördüğünde sadece kibarca kendisini nasıl hissettiğini soruyor ve yüreklendirici birkaç kelime söylüyordu. Onlarınki aşkın zirvesinde birbirilerinden uzaklaşma durumuydu. Büyükanne Jia ve Wang Hanım, Daiyu'ye, doktor çağırmaktan öteye gitmeyen bir anne ilgisi gösteriyorlardı. Hastalığının iç kaynağını bilmediklerinden, narin bünyesine veriyorlardı. Zijuan ile Xueyan gerçeği söylemeye korkuyorlardı. Daiyu günbegün hâlsizleşti. İki hafta sonra midesi öyle küçüldü ki artık çorba bile içemez hâle geldi. Gün boyunca duyduğu her konuşma ona sanki Baoyu'nün evliliğiyle ilgiliymiş gibi geliyordu. Kızıl Neşe Avlusu'nda gördüğü her hizmetkâr hazırlıklarla uğraşıyor sanıyordu. Xue teyze onu ziyarete geldiğinde, Baochai'in olmayışı şüphelerini pekiştirdi. Kimsenin kendisini görmeye gelmemesini umuyordu. İlaçlarını almayı reddediyordu. Tek arzusu yalnız bırakılmak ve mümkün olduğunca çabuk ölmekti. Rüyalarında sürekli insanların 'Bayan Bao' diye hitap ettiklerini duyuyor, zihni bu fikre giderek daha çok takılı kalıyordu; tıpkı kadehine yansıyan yayı görünce yılan yuttuğunu zanneden ünlü sarhoş gibi. Bilerek giriştiği birkaç haftalık açlıktan sonra yakında ölecekmiş gibi görünüyordu. Sulu pirinç lapası bile boğazından geçmiyordu. Soluk alıp vermesi duyulmuyordu, âdeta hayata pamuk ipliğiyle bağlıydı. Bu krizi atlatıp atlatamayacağını öğrenmek için gelecek bölüme geçebilirsin.

90. BÖLÜM

Kapitone ceketin kaybolması zavallı bir kızın çirkin sözler duymasına neden olur.

Hediye şekerlemeler genç bir beyefendiyi huzursuz eder.

Daiyu'nün gerilemesinin ilk haftasında, Büyükanne Jia ve yengeleri sırayla onu ziyarete geldiler. Sorularına cevap verecek kadar gücü vardı henüz. Ama artık hiçbir şey yemiyor ve çok zor konuşuyordu. İşin tuhafı, zaman zaman bilinçsiz gibi görünmesine rağmen aklının başında olduğu dönemler oluyordu. Herkes bir şeyler olduğundan şüphelenip Zijuan ve Xueyan'i sorgulamaya başladılar. Ama hizmetçiler bildiklerini söylemeye korkuyorlardı. Zijuan, Daishu'dan son haberleri almak istiyordu ama gerçeğin yeni bir şoka neden olarak Daiyu'nün ölümünü hızlandırmasından çekiniyordu. Bu yüzden Daishu'yu görünce bu konuyu açmaktan kaçındı. Xueyan haberlerin ileticisi olarak Daiyu'nün durumundan kendisini sorumlu tutuyor ve 'Ben hiçbir şey söylemedim!' diye yüz kere haykırmak istiyordu! O da sorgulandığında sessizliğini korudu.

Zijuan, Daiyu'nün hiçbir şey yemediğini görünce artık umut kalmadığını anlayıp yatağının yanında bir süre ağladı, sonra dışarı çıkıp fısıltıyla Xueyan'le konuştu.

"İçeri girip ona dikkatle baksana. Ben doğru büyük hanımefendi, Wang Hanım ve Bayan Lian'e haber vermeye gidiyorum. Bugün kesinlikle daha da kötüleşti."

O gidince Xueyan içeri girip onun yerini aldı. Daiyu'yü derin uykudaymış gibi hareketsiz yatarken buldu. Tek çocuk olarak bu tür şeylerde tecrübesi olmadığından, Daiyu'nün ölmek üzere olduğunu sandı ve korkup ağlamaya başladı. Keşke Zijuan çabucak gelseydi! O anda pencereden ayak sesleri geldi. Zijuan'di herhâlde. Rahat bir nefes alıp ayağa kalktı, iç odanın kapısına gitti, perdeyi kaldınp bekledi. Kapının sesini duydu, gelen Zijuan değil, Daishu'ydu. İç kapıda Xueyan'i görünce "Bayan Lin nasıl?" diye sordu.

Xueyan başıyla içeri gelmesini işaret etti, Daishu girdi. Zijuan'in orada olmadığını fark etti. Daiyu'ye bakınca ne kadar zor nefes aldığını gördü ve yüzünü bir dehşet ifadesi kapladı.

"Zijuan nereye gitti?" diye sordu.

"Hanımlara haber vermeye." dedi Xueyan.

Daiyu, gerçekten ölmediyse de dünyadan kopmuştu. Xueyan, Zijuan'in yokluğundan istifade Daishu'yu sorguya çekmeye karar verdi. Kızın elinden tutup fısıltıyla sordu.

"Geçen gün Bay Wang'ın Efendi Bao için birisini teklif etmesi konusunda söylediklerin doğru muydu?"

"Doğruydu tabii!" dedi Daishu.

"Ne zaman kararlaştınldı?"

"Kararlaştınldığını söylemedim ki! Ben Xiaohong'dan duyduklarımı söyledim. Sonra Bayan Lian'in dairesindeyken, onun Pinger'ya her şeyin beyefendinin edebiyatçı arkadaşlarının onu memnun etmek ve kendilerine bir bağlantı yaratmak için teklif ettikleri bir şey olduğunu söylerken duydum. Xing Hanım bu yakıştırmayı hiç uygun bulmamış. Ama o onaylasa bile, onun fikri kimin umurunda? Ayrıca Efendi Bao için büyük hanımefendinin aklında başka biri var, buradan biri. Xing Hanım'ın bundan haberi bile yok. Beyefendi bu teklifi dile getirdiği için büyük hanımefendi Xing Hanım'a danışmıştı. Bayan Lian, büyük hanımefendinin Baoyu'yü kuzenlerinden biriyle evlendirmek istediğini, bu konuda kararını verdiğini, diğer bütün tekliflerin zaman kaybı olduğunu söyledi."

Xueyan kendisini kaybetti.

"O zaman küçük hanım hiç uğruna ölüyor!" diye bağırdı.

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Daishu.

"Bilmiyor musun? Geçen gün Bayan Lin, Zijuan'le beni bu nişan konusunda konuşurken duydu; bu yüzden kendisini bu duruma soktu."

"Şşş! Seni duyacak!" diye fısıldadı Daishu.

"Dünyadan tamamen koptu." dedi Xueyan. "Baksana, bir iki gün bile dayanamaz."

O konuşurken kapı perdesi kenara çekildi ve Zijuan içeri girdi.

"Neler oluyor böyle?" dedi. "Siz ikiniz dedikodunuzu başka bir yerde yapamadınız mı? Onu öldüreceksiniz!"

"Bu olup bitene inanamıyorum!" diye mırıldandı Daishu.

"Sevgili Daishu!" dedi Zijuan. "Lütfen beni yanlış anlama. Seni kırmak istemezdim ama böyle dedikodu yapmak için budala olmalısın!"

Daiyu'nün yatağından gelen ani bir öksürük konuşmalarını kesti. Zijuan hemen yanına gitti, Xueyan ve Daishu sessizce duruyorlardı. Zijuan, yüzü duvara dönük yatan Daiyu'nün üzerine eğildi.

"Biraz su ister misin, hanımım?" diye sordu.

Zor duyulan bir sesle, "Evet." dedi Daiyu.

Xueyan hemen fırlayıp yarım bardak kaynamış su getirdi, Zijuan'e verdi. Bu arada Daishu da sedire doğru geldi, tam Daiyu'yle konuşmak için ağzını açmıştı ki Zijuan hiçbir şey söylememesini işaret edince sustu. Hepsi bekliyordu. Kısa bir duraklamadan sonra Daiyu tekrar öksürdü; Zijuan hemen, "Suyu şimdi vereyim mi?" diye sordu.

"Evet." diye çok zayıf bir ses geldi ve Daiyu doğrulmaya çalıştı ama o kadar hâlsizdi ki yapamadı. Zijuan elinde bardakla sedirin üstüne çıkıp suyun sıcaklığını önce kendisi kontrol etti, sonra Daiyu'nün dudaklarına götürdü, bir yandan da başını des-

tekliyordu. Daiyu bir yudum içti; Zijuan bardağı geri çekerken Daiyu'nün biraz daha istediğini fark etti. Tekrar ağzına dayadı. Daiyu biraz içtikten sonra başını salladı, derin bir nefes alıp tekrar yattı. Kısa bir duraklamadan sonra gözlerini araladı.

"Demin Daishu mu konuşuyordu?" diye sordu.

"Evet, hanımım." dedi Zijuan.

Daishu hâlâ odadaydı, hemen sedirin yanına gelip Tanchun'ün mesajını iletmek istedi. Daiyu bir süre ona gözünü dikip baktı, başını salladı. Kısa bir süre daha geçti.

"Eve döndüğünde Bayan Tan'e selamlarımı söyle." dedi.

Daishu, Daiyu'nün gitmesini istediğini düşünerek sessizce odadan çıktı. Daiyu'nün durumu çok ciddi olduğu hâlde, aklı yerindeydi. Daishu'nun geldiğini fark etmiş, Xueyan ile konuşmalarının birkaç kelimesini belli belirsiz duymuştu. Bir misafirle sohbete gücü olmadığından uyuyor gibi yapmıştı. Ama sohbet ilerledikçe, gerçek sandığı şeyin aslında sadece bir tekliften başka bir şey olmadığını anladı. Sonra Daishu'nun, büyük hanımefendinin Baoyu'yü, orada yaşayan kuzenlerinden biriyle evlendirme niyetiyle ilgili Xifeng'ın sözlerini aktardığını duydu. Kendisinden başka kim olabilirdi? Kış gün dönümünde Yin'in Yang'a hayat vermesi gibi, onun zihnindeki karanlık da aydınlığa hayat verdi. Birden zihni açıldı, biraz su içmeye, hatta Daishu'yla konuşmaya karar verdi.

Tam o sırada, Zijuan'in acil çağrısına karşı Büyükanne Jia, Wang Hanım, Li Wan ve Xifeng içeri girdiler. Daiyu'nün içindeki şüpheler öylesine aniden dağıldı ki artık Zijuan'in anlattığı gibi ölmekte olan bir kız görüntüsü yoktu. Hâlâ hâlsiz ve keyifsizdi ama biraz çabayla sorularına birkaç kelimeyle cevap verebildi. Xifeng Zijuan'i yanına çağırıp sorguladı.

"Bayan Lin senin anlattığın kadar hasta değilmiş. Neden o kadar abarttın? Ödümüz koptu!" dedi.

"Gerçekten biraz önce çok kötü durumdaydı, hanımefendi." dedi Zijuan. "Bu yüzden gelmiştim. Aksi hâlde sizi rahatsız eder miydim? Şimdi çok daha iyi görünüyor. Çok tuhaf!"

Büyükanne Jia, Xifeng'a dönüp güldü.

"Onu fazla ciddiye alma sen, canım. Böyle şeylerden hiç anlamaz. Gerçi bir sorun olduğunu fark ettiğinde haber vermek çok akıllıca. Aptal durumuna düşmemek için tek kelime etmeyen ya da hiçbir şey yapmayan gençlere hiç tahammülüm yok."

Hanımefendiler bir süre daha kalıp sohbet ettikten sonra her şeyin yolunda olduğuna karar verip gittiler.

Kırık bir kalbin ilacı rahatlatıcı bir haberdir,

Düğümü ancak onu bağlayan çözer.

O günden sonra Daiyu'nün durumu yavaş yavaş düzelirken, Zijuan ve Xueyan Buda'ya gizlice şükran duaları ettiler.

"Çok şükür ki daha iyi!" dedi Xueyan, Zijuan'e. "Ne tuhaf bir hastalık bu! Düzelmesi de çok tuhaf!"

"Neyin sebep olduğunu biliyoruz." dedi Zijuan. "Asıl bu ani iyileşme şaşırtıcı. Galiba evlenmeleri Baoyu ve Bayan Lin'in kaderi. 'Mutluluğa giden yol pürüzsüz değildir.' derler. 'Göklerde kararlaştırılan evliliği hiçbir şey bozamaz!' Evlenmek alınlarına yazılmış. Bu yüzden, ikisi de yürekten istiyorlardı; gökler hükmü vermiş olmalı! Geçen yıl, Baoyu'ye Bayan Lin'in güneye gideceğini söylediğim zaman olanları hatırlasana. Neredeyse şoktan ölecekti, olay çıkarmıştı. Şimdi bir sözümüz onu öldürecekti. Onlarınki yazgı değil de nedir?"

Bu romantik teori karşısında birbirlerine bakıp gülümsediler.

"Neyse ki daha iyi! Bir daha asla bu konuyu açmayalım! Baoyu başka birisiyle evlense, ben de kendi gözlerimle şahit olsam bile kimseye tek kelime söylemeyeceğime yemin ederim." dedi Xueyan.

"Doğru!" dedi Zijuan gülerek.

Bu konuda yapılan gizli konuşma sadece onlarınki değildi. Daiyu'nün tuhaf hastalığı ve daha da tuhaf iyileşmesi, evde fısıldaşmalara ve spekülasyona neden oldu; kısa sürede Xifeng'ın kulağına kadar geldi. Wang Hanım ve Xing Hanım bir şeylerden şüpheleniyorlardı; Büyükanne Jia'nın da her şeyin altında

yatan neden için fikri vardı. Bir gün dört hanımefendi Büyükanne Jia'nın dairesinde toplandı ve sohbetleri sırasında konu Daiyu'nün hastalığına geldi.

"Ben de size bir şey söyleyecektim." dedi Büyükanne Jia. "Baoyu ve Daiyu küçüklüklerinden beri hep beraberler, bu beni hiç endişelendirmedi, onları hep çocuk olarak gördüm. Ama son zamanlarda, Daiyu'nün hastalığının sıklaştığını, birden gelip, birden gittiğini fark ettim. Bu büyüdüğünün işareti. Onların sürekli beraber olmalarına izin vermeyi artık uygun bulmuyorum. Siz ne düşünüyorsunuz?"

Biraz sessizlikten sonra Wang Hanım kelimelerini itinayla seçerek cevap verdi.

"Daiyu çok fazla okuyor; çok akıllı bir kız. Baoyu'ye gelince, bazen çok budala ve patavatsız olabiliyor. Görünüşe bakılırsa hâlâ çocuk sayılırlar. İkisinden birini birdenbire Bahçe'den taşıyacak olursak, bu tuhaf olmaz mı? 'Zamanı geldiğinde gecikmeyin, her erkek damat, her kız gelin olur.' derler. Mümkün olduğunca çabuk harekete geçip onları evlendirmek en iyi çözüm olmaz mı, anne?"

Büyükanne Jia kaşlarını çattı.

"Daiyu aşırı duygusal; tuhaf mizacının bazen hoş olduğunu kabul ediyorum elbette ama Baoyu'nün karısı olmasını istemiyorum. Ayrıca böyle nazik bir bünyeyle çok uzun yaşamayacağından korkuyorum. Baochai'in her bakımdan daha uygun bir seçim olduğundan eminim."

"Bu konuda tabii ki hepimiz seninle aynı fikirdeyiz, anne." dedi Wang Hanım. "Ama Daiyu için de bir koca bulmamız gerekiyor. Bulmazsak ve Baoyu'ye ilgi duymaya başlarsa -ki büyümekte olan bir kız için bu gayet normaldir- onu Baochai'le nişanladığımızda büyük bir problem yaşarız."

"Ama aileden olmayan birini, ailedeki birinden önce evlendirmemiz söz konusu bile olamaz. Başka birisinin çocuğunun kendisininkinden önce evlendirildiği duyulmuş şey mi? Olması gereken sıralama, önce Baoyu'yü, sonra Daiyu'yü nişanlamak. Hem zaten Daiyu iki yaş küçük. Eğer dediğini doğru anladıysam, Baoyu'yü nişanladığımızı ondan saklamamız lazım diyorsun..."

O anda Xifeng hizmetçilere dönüp, "Yeterince açık mı? Efendi Bao'nın nişanından kimseye bahsedilmeyecek! Eğer birinizin bu konuda konuştuğunu duyarsam, hiç merhamet göstermem!" dedi.

"Sevgili Feng!" diye devam etti Büyükanne Jia. "Hastalandığından beri Bahçe'de olup bitenlerle pek ilgilenmediğini fark ettim. Daha çok dikkat etmelisin, sadece bu konuda değil tabii. Hizmetkârlar arasında ortaya çıkan utanç verici içki ve kumar olaylarının tekrarlanmasına ne pahasına olursa olsun engel olmalıyız. Çok dikkatli ol, olup bitenlerden gözünü ayırma. Hepsinin disiplin altına alınması lazım, en çok itaat ettikleri kişi de sensin."

"Tamam, büyükanne." dedi Xifeng.

Hanımlar bir süre daha sohbete devam ettikten sonra dağıldılar.

***

O günden sonra Xifeng, Bahçe'yi daha düzenli aralıklarla denetlemeye başladı. Bir gün, turlarından biri sırasında Nergis Adası'ndan geçerken, bir gürültü koptuğunu duydu. Yaşlı bir kadın avlunun dışında bağırıyordu; hemen bakmaya gitti. Onun yaklaştığını gören kadın ellerini yanlarına indirip esas duruşa geçerek selamladı.

"Neden bağırıp duruyorsun?" diye sordu Xifeng.

"Siz ve Bayan Zhu bana burada görev verdiniz, hanımefendi." dedi kadın. "Çiçeklere ve meyve ağaçlarına bakıyorum. Ben yanlış bir şey yapmadım ama Bayan Xiuyan'in hizmetçisi hırsızlıkla suçluyor bizi!"

"Neden peki?" diye sordu Xifeng.

"Dün Heier'ı biraz oynasın diye yanımda buraya getirdim. Daha aklı ermediğinden, Bayan Xiuyan'in dairesine girip bakmış. Hemen eve geri gönderdim. Bu sabah hizmetçilerden biri bir şeyin kaybolduğunu söyledi. Ne olduğunu sorduğumda, beni sorguya çekti." dedi kadın.

"Bunda kızacak bir şey yok!" dedi Xifeng.

"Bu bahçe bizim hanımımızın ailesine ait, onların değil. Hanımımız bizi burada görevlendirdi. Onlar ne cüretle bize hırsız derler?"

Xifeng yaşlı kadının suratına tükürdü.

"Dilini tut! Bu kadar yeter! Sen buradaki işlerden sorumlusun, eğer bir şey kaybolursa, hizmetçilerin seni mesul tutmaları normal. Ne cesaretle böyle saçma sapan konuşabiliyorsun?" diye çıkıştı.

Hizmetçilerine, bu yaşlı kadını kovması için Lin Zhixiao'nın karısını çağırmalarını söyledi. Onlar talimatını yerine getirmek için giderlerken, Xing Xiuyan koşarak geldi. Xifeng'ı selamladı.

"Sakın yapma! Önemli bir şey değil, bitti bile." dedi endişeli bir gülümsemeyle.

"Bu doğru bir tutum değil, sevgili kuzen." dedi Xifeng. Ben prensipleri önemsiyorum. Senin bir şeyinin kaybolmasının dışında, kendi yerini unutup çok ileri gitti."

Xiuyan, kadının diz çöküp merhamet dilediğini gördü ve Xifeng'ı içeri davet etti.

"Ben bu tipleri bilirim." dedi Xifeng. "Her şeyden kolayca sıyrılacaklarını sanırlar. Tek saygı gösterdikleri kişi benim."

Xiuyan, kadın için ricalarına devam etti ve asıl kabahatin kendi hizmetçisinde olduğunu söyledi ısrarla. Bunun üzerine Xifeng biraz yumuşadı.

"Xing Hanım'ın hatırına bu olayı görmezden geleceğim." dedi Xifeng.

Yaşlı kadın ileri atılıp önce Xifeng'a, sonra Xiuyan'e secde etti ve gitti.

O gider gitmez, Xiuyan Xifeng'a oturmasını söyledi.

"Ne kayboldu?" diye sordu Xifeng.

"Önemli bir şey değil." dedi Xiuyan gülerek. "Eski bir kırmızı, kapitone ceketim. Getirmelerini istemiştim, bulunmayınca unuttum gitti. Hizmetçim kadını sorgulamakla aptallık etti. Alınması çok normal. Düşüncesizliği yüzünden güzel bir payladım onu. Olay bitti ve kapandı."

O konuşurken, Xifeng, Xiuyan'in kıyafetlerini ve odanın genel görünümünü inceliyordu. Kapitone ve içi kürklü giysileri oldukça eski görünüyor, soğukta pek koruyacak gibi durmuyordu. Pamuklu yatak örtüleri de öyle. Mobilyalara ve masanın üzerindeki süslere baktı, hepsini Büyükanne Jia vermişti; ne kadar da temiz ve düzenli korunduklarını fark etti. Xifeng ona sıcacık bir saygı duydu.

"Ceketin velvele çıkarılacak bir şey olmadığını biliyorum." dedi. "Ama hava soğuyor, ona ihtiyacın olacak. Elbette peşine düşmeye hakkın var. Ah, bu hizmetçilerin küstah tavırları!"

Bir süre daha Xiuyan'le oturup sohbet ettikten sonra denetlemelerine devam etmek için çıktı ve kendi dairesine dönmeden önce birkaç yere uğradı. Evde Pinger'ya, kıyafetlerinden bir bohça hazırlayıp Xiuyan'e göndermesini söyledi. Biri koyu kırmızı ithal ipekten, diğeri zümrüt yeşili ipekten, kenarları kuzu yünü, içleri pamuk dolgulu iki ceket; yünlü kumaştan, uzun, kenarları işlemeli, turkuaz bir etek ve koyu mavi, kenarları kakım kürkü bir ceket gönderildi.

Xifeng müdahale etmiş olsa da Xiuyan, yaşlı kadının kabalığına çok sinirlenmişti.

"Burada yaşayan bütün kızların içinde hizmetçilerin bu şekilde davranmaya cesaret ettikleri tek kişi benim." diye düşündü. Sürekli hakkımda konuşup duruyorlar. Şimdi Feng da buna şahit oldu."

Bunu düşündükçe, hâline daha çok üzüldü. Ama düşüncelerini birine açması imkânsızdı. Kaderine boyun eğip ağlarken, Xifeng'ın hizmetçisi Fenger bir bohça kıyafetle çıkageldi. Xueyan kime ait olduklarını anlayınca almak istemedi.

"Ama hanımım eski diye bunları beğenmezseniz, yenileriyle değiştireceğini söyledi." dedi Fenger.

Xueyan kibarca gülümsedi.

"Hanımın çok düşünceli. Ama benimki kayboldu diye bana kendi kıyafetlerini vermesini kabul edemem. Lütfen geri götür ve benim adıma çok teşekkür et. Düşünmesi bile yeter!" dedi.

Fenger'a küçük bir kese verdi ve hizmetçi kız istemeye istemeye bohçayı da alıp gitti. Birkaç dakika sonra bu sefer Pinger'yla

beraber geri geldi. Xiuyan hemen dışarı çıkıp onları karşıladı, içeri davet edip oturmalarını söyledi.

"Bayan Lian, aileden biri olarak bunları kabul etmenizi söyledi; o kadar da kibar olmayın." dedi Pinger.

"Kibarlıktan değil." dedi Xiuyan. "Onları almaya utanırım."

"Bayan Lian, kabul etmezseniz, ya bunları eski bulduğunuzu ya da onun kıyafetlerini giymek istemediğinizi düşüneceğini söyledi. Geri götürürsem bana da kızacakmış!" diye ısrar etti Pinger.

Xiuyan kızardı ve zarafetle gülümsedi.

"Peki o zaman, geri çeviremem. Lütfen çok teşekkür ettiğimi söyleyin kendisine." dedi.

İkisine de çay ikram etti, sonra Fenger ve Pinger gittiler. Eve varmak üzerelerken, Xue teyzenin hizmetçilerinden biriyle karşılaştılar. Kadın onları selamladı, Pinger nereye gittiğini sordu.

"Bayan Xue ve küçük hanım, bütün hanımefendilere ve küçük hanımlara selamlarını iletmem için gönderdi beni." dedi. "Az önce Bayan Lian'in evinde sizi sordum, Bahçe'ye gittiğinizi söyledi. Xing Hanım'dan mı geliyorsunuz?"

"Nereden biliyorsun?" diye sordu Pinger.

"Küçük bir kuş söyledi... Siz ve hanımınız ne kadar da cömertsiniz!"

Pinger güldü ve biraz dinlenmesi için içeri davet etti.

"Yapılacak işlerim var. Başka sefere." dedi kadın ve yoluna devam etti. Pinger da Xifeng'a rapor vermek üzere içeri girdi.

***

Hizmetçi kadın, Xue teyze, Xia Jingui'nin kavgacı tavırları yüzünden tepetaklak olan evine geri döndüğünde, Xing Xiuyan'in başına gelenleri anlattı, Baochai ve Xue teyze ağlamaya başladılar.

"Pan uzakta olduğu için böyle acılara katlanmak zorunda kalıyor." dedi Baochai. "Neyse ki Feng onunla ilgileniyor. Bundan sonra bizim de gözümüz üzerinde olsun. Ne de olsa artık bizim aileden sayılır."

O konuşurken Xue Ke geldi.

"Pan burada geçirdiği onca yıldır doğru dürüst tek bir arkadaş edinememiş!" dedi. "Çoğu tam bir serseri sürüsü! Eminim ona neler olduğu hiçbirinin umurunda değildir. Sadece en son haberleri öğrenmek için geliyorlar. Birkaç gündür hepsini geri gönderiyorum. Kapıdaki görevlilere bu serserileri bir daha içeri almamalarını tembihledim."

"Yine o aktör Jiang'ın arkadaşları mı?" diye sordu Xue teyze.

"Hayır, aslına bakarsan o hiç gelmedi. Bunlar başkaları."

Xue Ke'nın sözleri Xue teyzenin endişesini artırdı.

"Bir oğlum var ama hiç yokmuş gibi." dedi. "Yetkililer Pan'i bıraksalar bile, hayatı mahvoldu. Sen benim yeğenimsin Ke ama Pan'den daha sağduyulusun. Bundan sonra artık sadece sana bel bağlayacağımı biliyorum. Çok çalış ve hayatının tadını çıkar. Zor zamanlardan geçen bir ailenin kızı olan müstakbel karını düşün. Bir kızın evinden ayrılıp evlenmesi çok zordur. Kocasının iyi biri olmasını ve geçimini sağlamasını ister. Ya Xiuyan de şu yaratık gibi olsaydı!" Xia Jingui'nin odasını işaret etti. "Ama ondan bahsetmek istemiyorum. Xiuyan'in dürüst ve düşünceli, tutumlu ve hiç bozulmamış bir kız olduğunu biliyorum. Pan'in işi çözülünce, ikinizi evlendiririz, zavallı yüreğim huzura erer."

"Unutma, Baoqin de hâlâ evlenmeyi bekliyor." diye hatırlattı Xue Ke. "Bizim için endişelenme sen."

Biraz daha konuştular, sonra Xue Ke odasına gitti. Yemeğini yedi ve Xiuyan'in Bahçe'deki durumunu düşündü. Fakirlik yüzünden Jialara bağımlıydı. Başkente gelirlerken aynı gemide seyahat etmişlerdi; ne kadar hoş ve iyi huylu bir kız olduğunu bizzat görmüştü. Xia Jingui gibi bir yaratığa varlıklı ve lüks bir hayat verip şımarık bir cadıya çeviren kaderin adaletsizliği, Xiuyan gibi bir kıza cefadan başka bir şey yaşatmıyordu! Cehennem Kralı bu dağıtımı yaparken ne düşünüyordu acaba?

Bu kasvetli düşünceler Xue Ke'nın duygularını şiirsel bir formda ifade etmesine neden oldu ama kalemi eğitimsizdi, yine de elinden geleni yaptı.

Deniz dragonu kıyıda debeleniyor,

Birbirimizi düşünüyoruz, sen ve ben.

Acı günlerimiz çamur içinden geçiyor,

Berrak suyu bulur muyuz gecikmeden?

Yazdıklarını okudu ve duvarına asmayı düşündü. Biraz mahcubiyet duydu.

"Ya biri görüp de bana gülerse?" diye düşündü. İkinci kez okudu. "Aman canım kimin umurunda? Asacağım. Kendim okuyup eğlenirim." Ama son kez bir daha okuyunca fikrini değiştirdi ve bir kitabın arasına koydu.

"Artık çocuk değilim, evlenme yaşım geldi." diye düşündü. "Ama bu aile krizini kim tahmin edebilirdi ki? Ne zaman biteceğini de kimse bilemez. Xiuyan gibi narin bir kız için ne büyük çile! Kendisini yapayalnız ve zavallı hissediyordur!"

O anda kapı açıldı ve Baochan, üstü kapalı, yuvarlak bir tepsi ve bir sürahi şarapla geldi, sahte bir gülümsemeyle masaya bıraktı. Xue Ke ayağa kalktı ve kıza oturmasını söyledi.

"Dört tabak şekerleme ve bir sürahi şarap, Bayan Pan'in saygılarıyla, Efendi Ke." dedi kız hâlâ gülerek.

"Ne kadar da nazik!" dedi Xue Ke. "Yengeme teşekkürlerimi iletin. Ama genç hizmetçilerden birini gönderebilirdi. Siz zahmet etmeseydiniz, Bayan Baochan."

"Ah, Efendi Ke, bu kadar kibarlığa gerek yok. Hepimiz bir aileyiz. Ayrıca Bayan Pan, Bay Pan için ne sıkıntılara girdiğinizi biliyor, uzun zamandır size bizzat kendisi teşekkür etmek istiyordu ama başkalarının yanlış anlamalarından korktu. Bu evde, bildiğiniz gibi, görünenin altında çok şey dönüyor. İnsanlar hediye gibi küçük bir şey için bile konuşmaya hazır bekliyor, sonra her türlü hikâyeyi uydurmaya başlıyorlar. Bu yüzden biraz tedbirli davranıyor ve etrafta kimse yokken bunları benim getirmemi istedi." Yılışık bir şekilde gülerek devam etti. "Lütfen resmiyete gerek yok, bu beni rahatsız ediyor. Biz hizmet etmek için buradayız; Bay Pan'e yapıyorsak, size neden yapmayalım?"

Xue Ke çok gençti ve çabuk güvenen bir mizacı vardı. Pan'in ev ahalisinin birdenbire böyle davranmaya başlaması biraz tuhaftı ama Baochan'in açıklaması mantıklıydı.

"Şekerlemeleri bırakabilirsiniz, şarabı geri götürün." dedi. "Ben pek içki içen biri değilim. Zaman zaman mecbur kalırsam bir kadeh içerim ama genellikle içmiyorum. Bayan Pan ve siz bunu biliyorsunuzdur."

"Başka bir şey isteyin!" dedi Baochan. "Ama şarabı geri götüremem. Bayan Pan'in huyunu bilirsiniz. İçmediğinizi söylersem bana inanmaz; görevimi yerine getiremediğimi söyler."

Xue Ke istemeye istemeye kabul etti. Baochan kapıya doğru ilerledi, oradan dışarı bakıp tekrar gülerek Xue Ke'ya döndü. Xia Jingui'nin dairesinin tarafını işaret ederek, "Tüm yaptıklarınız için bizzat teşekkür etmeye gelebilir." dedi.

Xue Ke, buna ne anlam vereceğini bilemeyip biraz gerildi.

"Lütfen teşekkürlerimi iletin, kardeşim. Hava çok soğuk, üşütmemeye dikkat etsin. Hem zaten o benim kuzenimin eşi, böyle şeyler yapmasına gerek yok." dedi.

Baochan bir şey demedi ve kıkırdayarak çıkıp gitti.

Xue Ke önce bu ikramları Jingui'nin minnetinin samimi bir ifadesi olarak kabul etmeye hazırdı. Ama Baochan'in anlamlı tavırları ve bakışları onda şüphe uyandırdı, bu işin içinde bir bit yeniği olduğunu düşünmeye başladı.

"Ama Jingui asla böyle bir şey yapmaz. O benim yengem. Belki de asıl şeytanlık düşünen Baochan'dir. Kendi inisiyatifiyle bir şey yapamayıp, Jingui'yi bahane olarak kullanıyor olabilir. Ama o da Pan'in odalığı, nasıl olur..." Sonra birden aklına geldi. "Tabii ya! Jingui bir hanımefendi değil! Bazen canı istediğinde basit bir kadın gibi davranıyor, güzelliğini kullanıyor; benim için bazı planları olabilir. Belki de Baoqin ile araları bozuldu ve ailenin adını kirletmek için pis bir oyun oynuyor. Bu da mümkün!"

Xue Ke bütün bunları çok ürkütücü buldu; bu durumla başa çıkmanın bir yolunu bulmak için kafa yorarken, penceresinin önünde bir kahkaha duyarak irkildi. Kimin güldüğünü öğrenmek için gelecek bölümü oku.

91. BÖLÜM

Ahlaksız Baochan komplo kurar.

Baoyu, sorguya çekilince ilginç cevaplar verir.

Geçen bölümde Xue Ke'nın, dışarıdan gelen kahkaha sesiyle sıkıntılı düşüncelerinden nasıl uzaklaştığını görmüştük.

"Yine mi Baochan! Yoksa Jingui mi?" diye düşündü. "Hiç aldırmayayım, bakalım ne olacak."

Bir süre kulak kabarttı ama başka bir ses çıkmadı. Şaraba ve şekerlemelere dokunmaya cesaret edemeyip kapıyı kapattı, üstünü değiştirmek üzereyken kâğıt pencerede bir tıkırtı duydu. Zaten Baochan'in tavrından huzursuz olmuştu, şimdi ne yapacağını bilemedi. Tıkırtıyı duyup dışarıda kimseyi göremeyince, ne düşüneceğine karar veremedi. Tekrar üstüne çekidüzen verip lambanın yanında dalgın dalgın oturdu. Masadan bir şekerleme aldı, elinde evirip çevirerek inceledi. Birden bir şeyler etrafına bakmasına neden oldu. Penceredeki kâğıdın bir yeri ıslatılarak küçük bir gözetleme deliği açılmıştı. Oraya gitti, gözünü deliğe dayayıp bakınca, yüzüne üflenen havayla aklı başından gitti. Ardından bir kahkaha daha geldi. Geriye kaçıp lambayı söndürdü ve soluğunu tutarak yatağına uzandı.

"Şarabı ve şekerlemeleri tatmadan uyuyacak mısın?" diye bir ses geldi dışarıdan.

Xue Ke, Baochan'in sesini tanıdı ama hiçbir şey demedi, uyumuş numarası yaparak yatmaya devam etti.

Birkaç saniye sonra huysuz bir tonda, "Seni sefil mızıkçı! Neler kaçırdığını bilmiyorsun!" dedi ses.

Bu sefer kesin olarak ayırt edemedi. Baochan'e de benziyordu ama Xia Jingui'nin de ifadesi var gibiydi. Her kimse, niyetleri konusunda zihninde hiçbir şüphe kalmamıştı. Gecenin büyük bir bölümünde yatağında dönüp durdu, sonunda beşe doğru uyuyakaldı. Şafaktan kısa bir süre sonra kapısı vuruldu.

"Kim o?" diye seslendi.

Cevap gelmedi. Yataktan kalkıp kapıyı açtı, Baochan'di. Saçını geriye doğru düzgünce taramış, altın çizgili, yakası gitar şeklinde kesilmiş, dar ve kolsuz bir ceket giymişti, düğmeleri iliklenmemişti. Boynunda yeni gibi görünen, zümrüt yeşili bir eşarp vardı, etek yerine, nar kırmızısı, çiçek desenli pantolon giymişti; ayaklarındaki terlikler de kırmızı ve işlemeliydi. Ev halkı kalkmadan önce şekerleme tabaklarını almak için sabah tuvaletini yapmadan gelmişti. Bu hâlde odasına gelmesi Xue Ke'yı dehşete düşürdü.

"Neden bu kadar erken geldiniz?" diye sordu kibarca.

Baochan kızardı ama cevap vermedi; şekerlemeleri bir tabakta toplayıp, iki eliyle taşıyarak dışarı çıktı. Xue Ke, önceki geceki tavrına bozulduğunu düşündü. "İyi. Kızdılarsa, vazgeçip beni rahat bırakırlar." dedi kendi kendine.

Her şeyi unutmaya karar verip, yüzünü yıkamak için su istedi. Evde kalıp birkaç gün dinlenmenin, hem beden sağlığı hem de huzuru için akıllıca olacağını düşündü; Xue ailesinin reisinin yokluğundan ve kendisinin genç ve tecrübesiz oluşundan yararlanarak, havadaki para kokusunu yakalayan, Xue Pan'in sözde arkadaşlarının nahoş ilgilerinden de kaçınmış olacaktı. Bazıları işgüzarlıkla ayak işlerini yapmayı; yasal prosedürleri bilen ya da davaya dâhil olan resmî görevlileri tanıyan bazıları rüşvet vermeyi teklif ediyor; hatta bir kısmı ailenin gelirine el koymasını tavsiye ediyor, birkaçı da sahte dedikodularla tehdit etmeye çalışıyordu. Bu aşağılık insanlarla ilk karşılaştığı andan itibaren, onlardan kaçmak için elinden geleni yapmıştı ama açık açık tersleyecek olursa daha büyük sorun çıkacağının farkındaydı. Tek emin yo-

lun ortalıkta görünmemek ve Pan'in cezasının onaylanmasını beklemek olduğuna karar verdi. Bu konuda bu kadarı yeterli.

***

Şimdi Xia Jingui'ye dönelim. Önceki gece Baochan'i şarap ve şekerlemelerle, cazibesine karşı hassasiyetini keşfetmek için Xue Ke'ya göndermişti. Baochan geri dönüp, olanları ayrıntısıyla anlatınca, yanlış hesap yaptığını, bu stratejiyi izlerse, kendisini anlamsız bir sıkıntıya sokacağını ve Baochan'in saygısını kaybedeceğini anladı. Birkaç sahte aldırmazlık kelimesiyle hayal kırıklığını gizlerse, Xue Ke'ya olan arzusunu hafifletecek bir sonuç doğurmayacaktı. Şimdilik amacına ulaşmanın başka bir yolunu düşünemediğinden karamsar bir sessizlik içinde oturdu.

Baochan'in de aynı şeyleri düşündüğünün farkında değildi. O da Xue Pan'in bir süre geri dönemeyeceğini hesap ederek yerine bir başkasını koyma ihtiyacı içindeydi. Sadece Jingui'ye yakalanma korkusuyla geri durmuştu. Şimdi ilk hareketi Jingui yapınca, Baochan bunu Xue Ke'yı daha önce ele geçirmek iyi bir fırsat olarak gördü; artık ondan sonra Jingui'nin bu oldubittiyi kabul etmekten başka seçeneği kalmazdı. İşte bu yüzden Xue Ke ile öyle kışkırtıcı bir şekilde konuşmuştu. İlk izlenimi, genç adamın ümit vadettiğiydi. Kendisini kollarına atmadığı doğruydu. Ne tamamen tepkisizdi ne de cana yakın; ışığı söndürüp yatınca hayal kırıklığına uğramış ve ağırdan almaya karar vermişti. Dönüp Jingui'ye haber vermiş ve ne yapacağını görmek istemişti. Hanımından karamsar bir sessizlikten başka bir tepki gelmeyince, uyuma hazırlıklarında ona yardım edip kendisi de yatmıştı.

Uykusuz bir gece geçirdi. Yatağında dönüp dururken, zihninde yeni bir plan şekillendi. Ertesi sabah erkenden kalkacak, tepsiyi almak için Xue Ke'nın odasına gidecekti. Dolabındaki davetkâr kıyafetleri giyecek ama sabah tuvaletini yapmayarak olabildiğince mahmur ve baştan çıkarıcı görünecekti. Bunun Xue Ke üzerinde nasıl bir etki bıraktığını görürken, bir yandan da rahatsız olmuş gibi yaparak onu görmezden gelecekti. Bu, kesinlikle aptallığından pişmanlık duymasına neden olacaktı. Böylece onun yolunu açıp Jingui'den önce elde edecekti. Planı buydu. Sabah uygulamaya giriştiğinde, Xue Ke önceki akşam olduğu kadar ka-

yıtsızdı. Baochan sinirli bir tavırla içeri girip tabakları aldı. Son bir manevra için bahane olarak şarap sürahisini bilerek bıraktı.

"Bunları getirirken seni gören oldu mu?" diye sordu Jingui.

"Hiç kimse.

"Peki ya Efendi Ke? Bir şey dedi mi?"

"Hayır."

Jingui de uykusuz bir gece geçirmiş, alternatif bir plan düşünememişti.

"Eğer bu işe devam edeceksem, Baochan'den daha fazla gizleyemem. Onu da işin içine katmam lazım. Hem zaten aracılığına da ihtiyacım var. Kendi başıma yapamam. Onunla konuşup, aramızda iyi bir plan yapabiliyor muyuz, bakalım." diye düşündü.

Baochan'e güldü.

"Efendi Ke hakkında ne düşünüyorsun?" diye sordu.

"Biraz budalaya benziyor." dedi Baochan.

"Efendilerden birine nasıl böyle hakaret edebiliyorsun?" dedi Jingui gülerek.

"Senin iyiliğine karşı böyle nankörlük ettiği için hak ediyor!"

"O da ne demek?"

"Gönderdiğin şekerlemelere elini bile sürmedi. Daha ne olsun?"

Numaradan sırıtarak anlamlı bir şekilde Jingui'ye baktı.

"Bırak bu kinayeleri! Ben onları Pan için yaptıklarına teşekkür etmek amacıyla gönderdim. İnsanlar dedikodu yapabilirler diye neler olduğunu sordum sana. Senin ne demeye çalıştığını hiç anlamadım." dedi Jingui.

"Endişelenmene gerek yok, hanımım." dedi Baochan soğuk bir şekilde. "Ben senin tarafındayım, bana güvenebilirsin. Ama çok tedbirli olmalıyız. Eğer laf çıkarsa, iş şakaya gelmez."

Jingui yüzünün yandığını hissetti.

"Seni küçük kaltak! Onu çok beğendin, değil mi? Beni de kendi dolapların için kılıf olarak kullanabileceğini düşünüyorsun."

"İstediğin gibi düşünebilirsin, hanımım. Ben sadece yardım etmeye çalışıyorum. Eğer onu gerçekten beğendiysen, benim bir planım var. O sadece yakalanmaktan korkuyor, beladan uzak durmak istiyor. Sabırlı olmalısın, hanımım. Ona faydalı olacağın bazı yollar bulmalısın. O, Bay Pan'in kuzeni ve karısı yok. Eğer aklına koyarsan, gözüne gireceğinden eminim. Kimse de bir şey söyleyemez. Birkaç gün içinde minnetini göstermek için ziyaretine gelecek. Burada küçük bir parti düzenle, ben onu sarhoş etmene yardımcı olurum, o zaman senin olur! Eğer reddederse, rezalet çıkarır, seni ayartmaya çalışmakla suçlarız. O zaman bir şey demeye korkar! Yine direnirse, hanım evladı olduğunu anlayıp zaman kaybetmeye değmeyeceğini görmüş oluruz. Ne dersin?"

Jingui mosmor kesildi.

"Seni sürtük! Anlaşılan baştan çıkarma konusunda çok tecrübelisin! Efendi Pan evde olduğunda, yanından ayrılmamasına şaşmamak lazım!"

Baochan suratını buruşturup güldü.

"İkinizi bir araya getirme çabalarım karşılığında aldığım teşekkür bu mu?" dedi.

O andan itibaren Jingui'nin tek düşüncesi Xue Ke'yı fethetmekti. Ve bunu dikkat çekmeden yapmak istediği için, Xue evinde her zamanki velveleye kısa bir ara verildi ve bir huzur havası geldi.

Aynı gün daha sonra Baochan şarap sürahisini almaya gitti. Sabah olduğu gibi çok dikkatli bir şekilde edepli davrandı ve gözünün ucuyla kendisini izleyen Xue Ke'nın pişmanlık ve şüphe duymasına neden oldu.

"Belki de ben yanıldım." diye düşündü delikanlı. "Her şeyi kafamda canlandırdım. Niyetleri iyiydi belki de. Bu durumda benim nankörlüğüm onu kırmış olabilir, kim bilir ne sıkıntılara yol açar. O zaman da hepsi benim kabahatim olur..."

İki gün sükûnet içinde geçti. Baochan'i her gördüğünde, kız başını önüne eğerek ona bakmadan yürüyüp gitti. Öte yandan Jingui onu büyük bir hevesle izliyor, çok sıcak bir şekilde selamlıyordu. Bu da genç adamı huzursuz etti. Ama bu konuya sonra döneceğiz.

***

Xue teyze ve Baochai, Jingui'nin birdenbire ne kadar sessizleştiğini ve herkese karşı çok sevimli davrandığını fark ettiler. Bu değişim büyük bir sürpriz oldu ama hiçbir şey Xue teyzeyi bu kadar memnun edemezdi. Kendi kendisine mantık yürüttü.

"Pan evlendiği gün şanssız bir yıldıza rastladı herhâlde, sonraki bütün talihsizliklerinin nedeni bu olmalı. Neyse ki maddi kaynaklarımız ve Jiaların çabaları sayesinde bu davada felaketi engellemeyi başardık; belki de Jingui'nin bu ani değişimi, Pan'in yıldızının iyiye döndüğünün bir işareti olabilir..."

Bunun bir mucize olduğunu düşünerek, bir gün yemekten sonra Tonggui'nin koluna girip Jingui'yi ziyarete gitti. Dairesinin önündeki avluya girdiklerinde, bir erkekle konuştuğunu duydu.

Tonggui akıllıca davranıp, "Hanımefendi, Bayan Xue sizi görmeye geldi!" diye seslendi.

O sırada kapıya kadar gelmişlerdi. Onlar yaklaşırlarken, Jingui'nin konuştuğu erkeğin kapının arkasına kaçtığını gördüler. Xue teyze dehşet içinde irkildi.

"Lütfen gelip otur, anne." dedi Jingui. "Yabancı değil, benim üvey kardeşim Xia San. Köyden geldi, pek kalabalığa alışkın değil. İlk defa geliyor buraya, kimseyle tanışmıyor. Saygılarını sunmak için size de uğrayacaktı."

"Kardeşinse tanışmak isterim." dedi Xue teyze.

Jingui kardeşini saklandığı yerden çağırdı. Genç adam eğilerek selam verip saygılarını sundu. Xue teyze de kibarca karşılık verip oturdu.

"Ne kadar zamandır başkenttesiniz?" diye sordu sohbet olsun diye.

"İki ay önce aileye katıldım. Annemin ev işleriyle ilgilenecek birisine ihtiyacı vardı. Şehre önceki gün, buraya da bugün, yeni kardeşimle tanışmaya geldim."

Xue teyze biraz kaba saba bir genç olduğunu anladı, çok uzun kalmak istemedi.

"Ben de gideyim artık. Siz kalkmayın." dedi. Sonra Jingui'ye dönüp, "Kardeşin ilk kez geldiğine göre, yemeğe kalsın." dedi.

"Tamam, anne."

Xue teyze ayrıldı.

O odadan çıkınca, Jingui, Xia San'a döndü.

"Otursana. Efendi Ke herhangi bir şüphe duymasın diye bağlantımızı açığa çıkardım. Kentten benim için almanı istediğim bazı şeyler var. Kimse bilsin istemiyorum." dedi.

"Tabii ki kardeşim. Bana bırak. Sen para ver, her istediğini getireceğimden emin olabilirsin."

"Dur bakalım! Dalavere çevirmemeye dikkat et, yoksa almam."

Biraz daha bu şekilde şakalaştıktan sonra Jingui Xia San ile yemek yedi, delikanlıya siparişleriyle beraber bazı talimatlar verdi ve Xia San gitti. O günden sonra sık sık Jingui'nin evine gelmeye başladı. Yaşlı kapı görevlisi, Bayan Pan'in kardeşi olduğunu bildiğinden, resmî anonsa gerek duymadan onu içeri alıyordu. Bu ziyaretler daha sonra bazı sıkıntılara neden oldu ama şimdi bu konuya girmiyoruz.

***

Bir gün Xue Pan'den bir mektup geldi. Xue teyze açtı ve okuması için Baochai'i çağırdı. Şöyle diyordu mektupta:

Sevgili anne,

Hapishanede bana iyi davranıyorlar, için rahat olsun. Ama dün bir yamen memurundan kötü bir haber aldım, valilik mahkemesi savunmamızı kabul ettiği hâlde -sanırım rüşvet verdiniz- davam bölge mahkemesine gidince, bölge yöne-

ticisi reddetti. Buradaki yamen sekreteri çok yardımcı oldu ve hemen bir af dilekçesi yazdı. Ama bölge yöneticisi, resmî bir beyanatla, yerel mandarini görevini kötüye kullanmakla suçlamış. Bölge mahkemesine çıkmamı istiyor. Eğer bunu yaparsam, yine başım derde girecek. Şimdiye dek bölge yöneticisine kadar çıkmamıştık. Mektubum sana ulaşır ulaşmaz bunu yapalım. Kuzen Ke'yi hemen buraya gönder. Herhangi bir gecikme, benim gözetim altında bölge mahkemesine gönderilmeme neden olacak. Hiçbir masraftan kaçınmayın! Çok acil bir konu!

Xue teyze ağlamaya başladı. Baochai ve Xue Ke, onu yatıştırmak için ellerinden geleni yaptılar, aynı zamanda da çabuk harekete geçmek gerektiği konusunda bastırdılar. Kadın bir kere daha yeğeninden ayrılmak zorunda kaldı. Çantalar hazırlandı, gümüş para tartıldı; Xue Ke o akşam aile dükkânındaki yardımcılardan biriyle yola çıkmaya hazırlandı. Çok telaşlı bir akşamdı, Baochai geç saatlere kadar ayaktaydı; hizmetçilerin hiçbir şeyi gözden kaçırmadıklarından emin olmak istiyordu. Hem sinirsel gerginlik hem de fiziki yorgunluk hassas bünyeli ve narin yetiştirilmiş bir kız için biraz fazlaydı. Ertesi sabah Baochai'in ateşi çıktı, ne su içebildi ne de ilaç. Yinger derhâl annesine haber verdi. Xue teyze hemen geldi. Baochai'in konuşamayacak hâlde, yüzü kıpkırmızı ve vücudunun ateş içinde olduğunu görünce panik içinde ağlamaya başladı. Baoqin onu sakinleştirmeye ve desteklemeye çalışırken, Xiangling Baochai'in görüntüsünden o kadar etkilendi ki yatağının kenarında durup ağlayarak ona seslendi. Baochai'in ne konuşmaya ne de elini kıpırdatmaya hâli vardı. Gözleri kupkuru, burnu tıkalıydı. Doktor çağırdılar, yazdığı reçete onu biraz kendine getirdi ve bu kriz de atlatılmış gibi görününce aile rahat bir nefes aldı. Haberler Rong ve Ning Konaklarına da ulaşmıştı. Xifeng bir hizmetçisiyle On Aromalı Canlandırıcı Haplar'ından birini gönderdi, bir başka hizmetçi de Wang Hanım'ın en kıymetli haplarından birini getirdi. Büyükanne Jia, Xing Hanım, Wang Hanım ve You Shi de dâhil her iki konağın diğer hanımları, nasıl olduğunu öğrenmek için hizmetçilerini gönderdiler ama hepsi hastalığının Baoyu'den gizlenmesi gerektiğini düşünüyorlardı. Yedi sekiz gün boyunca çeşitli tedaviler uyguladılar ama pek bir ilerleme olmadı. Sonra Baochai kendi Soğuk Aroma

Hapları'nı hatırladı ve bunlardan üç tane alınca iyileşmeye başladı. Baoyu'nün haberi olduğunda çoktan iyileşmişti, bu yüzden Baoyu ziyaretine gitmedi.

Xue Ke'dan bir mektup geldi ama Xue teyze, üzülmesin diye Baochai'e göstermedi. Kendisi okudu ve hemen Wang Hanım'dan yardım istemeye, aynı zamanda Baochai'in durumunu bildirmeye gitti. Xue teyze yattıktan sonra Wang Hanım kocasına ricasını iletti.

"Yüksek sınıftan memurlara tek kelime bile yeterli olur ama bölge yetkilileri için maddi teşvik gerekir." dedi Jia Zheng. "Elimizi cebimize atmak zorundayız."

Wang Hanım, Baochai'den söz açtı.

"Zavallı çocukcağız zor zamanlardan geçiyor! Ona karşı kendimi sorumlu hissediyorum. Bizim aileden sayılır. Baoyu ile ne kadar çabuk evlendirirsek o kadar iyi olur! Olanlar onun sağlığını mahvediyor." dedi.

"Aynı fikirdeyim." dedi Jia Zheng. "Ama şu sıralar ailesi büyük bir hengâme içinde. Üstelik kışın ortasındayız. Yeni yıl da geliyor. Kutlamalarımızı bir düzene koymamız lazım. Şöyle bir program yapmayı teklif ediyorum: Bu kış nişanı yapalım; baharda karşılıklı hediyelerini verirler; annemin yaş gününden sonraki bir gün için düğüne karar verilir. Ablana böyle söyleyebilirsin."

"Tamam." dedi Wang Hanım.

Ertesi gün Xue teyzeye anlatınca, kadın bu teklifi uygun buldu. Öğle yemeğinden sonra ikisi beraber Büyükanne Jia'ya gittiler.

"Yeni mi geldin sen, canım?" diye sordu Büyükanne Jia, karşılıklı selamlamalar ve hatır sormalardan sonra.

"Hayır, dünden beri buradayım." dedi Xue teyze. "Ama çok geç olmuştu, size saygılarımı sunmaya gelemedim."

Wang Hanım Jia Zheng'ın teklifini Büyükanne Jia'ya tekrarladı. Yaşlı kadın çok memnun oldu. Onlar konuşurlarken Baoyu içeri girdi.

"Öğle yemeğini yedin mi?" diye sordu büyükannesi.

"Evde yedim." dedi Baoyu. "Şimdi tekrar okula giderken önce sana uğramak istedim. Xue teyzenin de burada olduğunu duyunca saygılarımı sunmaya geldim." Sonra teyzesine döndü. "Kuzen Chai biraz daha iyi mi?" diye sordu.

"Evet." dedi kadın gülerek.

Baoyu, ani gelişiyle sohbetin kesildiğini fark etti. Birkaç dakika yanlarında oturduktan sonra, teyzesinin kendisine karşı her zamanki gibi ilgi göstermediğini anlayınca kendi kendine düşündü.

"Keyfi yerinde olmasa bile, benimle neden konuşmadıklarını hiç anlamıyorum..."

Şaşkın bir hâlde okulun yolunu tuttu.

O akşam okuldan dönünce her zamanki ziyaretlerini yaptı ve Bambu Evi'ne gitti. Kapı perdesini kaldırıp içeri girince Zijuan karşıladı onu. İçerideki oda boştu.

"Hanımın nerede?" diye sordu kıza.

"Büyük hanımefendinin yanında." dedi Zijuan. "Xue Hanım'ın orada olduğunu duyunca görmeye gitti. Siz bu akşam oraya uğramadınız mı, Efendi Bao?"

"Evet, oradan geliyorum ama Bayan Lin'i görmedim."

"Orada değil miydi?"

"Hayır. Nereye gitmiş olabilir?"

"Bilmiyorum."

Baoyu geri dönmek üzereyken, Daiyu'nün Xueyan'le beraber ağır ağır kapıya doğru geldiğini gördü.

"Döndün demek, kuzen?" diye bağırdı, geçmesi için kenara çekilirken. Sonra o da peşinden girdi. Daiyu iç odaya geçti.

"Gelip otursana." dedi Baoyu'ye.

Zijuan başka bir ceket getirip Daiyu'nün giymesine yardım etti.

"Büyükannenin yanında Xue teyzeyi gördün mü?" diye sordu Daiyu, oturunca.

"Evet." dedi Baoyu.

"Benden söz etti mi?"

"Hayır. Bana karşı da her zamanki gibi sıcak değildi. Kuzen Chai'yi sorduğumda, pek bir şey demeden sadece gülümsedi. Son birkaç gündür Chai'yi ziyarete gitmediğim için bana kırılmamıştır umarım."

Daiyu güldü.

"Gitmedin mi?"

"Başlangıçta hasta olduğundan haberim yoktu." dedi Baoyu. "Bir iki gün önce duydum ama gitmedim."

"Başka ne bekliyordun?" dedi Daiyu.

"Aslına bakarsan, büyükannem, annem ve babam izin vermediler, o zaman nasıl gideyim? Eskiden günde on kere uğrardım ona ama şimdi yan taraftaki küçük kapıyı kapattılar, ön taraftan dolaşmam gerekiyor, bu da külfetli bir şey."

"Ama o bütün bunları nereden bilsin?"

"Chai'yi bilirsin, bana anlayış göstermiştir."

"O kadar da emin olma." dedi Daiyu. "Belki de anlamamıştır. Hasta olan kendisi, annesi değil ki! Şiir yarışmalarımızı bir düşünsene, beraber eğlencelerimizi, çiçekleri, şarabı, partileri. Şimdi bizden ayrıldı, ailesinin yaşadığı sıkıntıları biliyorsun ve ciddi şekilde hastalanınca, ilgisiz davranıyorsun! Tabii ki kırılır."

"Yani beni artık sevmediğini söylemeye çalışmıyorsun, değil mi? Küs mü olacağız?"

"Hiçbir fikrim yok. Ben sadece neler hissedebileceğini tahmin ediyorum."

Baoyu sessizce durdu. Daiyu ona aldırmadan, hizmetçilerinden birine mangala tütsü koymasını söyleyip, eline bir kitap aldı ve okumaya başladı. Bir iki dakika sonra Baoyu suratını asıp ayaklarını öfkeyle yere vurdu.

"Benim yaşamamın ne anlamı var? 'Ben' denilen kişi hiç olmasa, dünya çok daha iyi bir yer olurdu!"

"Bilmiyor musun?" dedi Daiyu. " 'Ben' diye bir şey olmasaydı,

'ötekiler' de olmazdı. Bu ikili endişeler, korkular, şaşkınlıklar, aptalca rüyalar, diğer bir sürü engeller ve zorluklarla beraber yaşamak zorundadır. Demin ciddi değildim, şakaydı. Görüştüğünüzde Xue teyze keyifsizmiş. Kuzen Chai'yi bu işe karıştırmana gerek yok. Xue teyze, Kuzen Pan'in davası için uğramıştı. Çok endişeliydi, seni eğlendirecek durumda olmamasına hiç şaşmamak lazım. Hayal gücünü çalıştırmışsın, o da seni yanlışa götürmüş."

Onun bu sözleri Baoyu'nün aklını birden başına getirdi.

"Tabii ya!" diye bağırdı gülerek. "Aynen öyle! Sen benden daha zekisin. Geçen yıl çok sinirli olduğumda beni o Budist öğretilerle sakinleştirdiğine hiç şaşmamak lazım. Bütün iddialarımda bana doğru yolu göstermene ihtiyacım var. Buda bile olsam senin rehberliğine gerek duyarım."

"O zaman başka bir soruya hazır ol!" dedi Daiyu hemen fırsattan yararlanarak.

Baoyu bacak bacak üstüne atıp avuçlarını birleştirdi, gözlerini kapattı, dudaklarını büzdü, ciddi bir ifadeyle, "Sor." dedi.

"Diyelim Kuzen Chai seni seviyor. Diyelim seni sevmiyor. Diyelim birkaç gün önce seviyordu, artık sevmiyor. Diyelim bugün seviyor ama yarın sevmeyecek. Diyelim sen onu seviyorsun, o seni sevmiyor. Diyelim o seni seviyor, sen onu sevmiyorsun. Şimdi bu altı ihtimali bir düşün. Ne yapardın?"

Baoyu birkaç dakika sessiz durdu. Sonra birden gülmeye başladı.

"Dünyanın bütün denizleri benim olsa, ben bir su kabağı kadarıyla yetinirdim."

"Ya su kabağın suya kapılıp gitseydi?"

"Olmaz! Su kabağı suya kapılıp gitmez ki su akar, su kabağı kendi yoluna gider."

"Ya sular kurur ve incin kaybolursa?"

" 'Benim gönlüm çamura batmış bir söğüt çiçeği,

Bahar rüzgârında keklik gibi hoplayamaz!' " dedi Baoyu.

"Zen'in ilk kuralı yalan söylememektir." dedi Daiyu.

"Ama doğru söylüyorum, yardım et bana Buda, Dharma ve Kutsal Kardeşlik!"

Daiyu sessizce başını önüne eğdi. Sonra dışarıda bir karga gaklayıp göğe yükseldi, güneydoğuya doğru uçtu.

"Bu hayra mı alamet, kötüye mi?" dedi Baoyu.

"Kaderimizi kuşların ötüşünden öğrenecek değiliz."

Baoyu vereceği cevabı düşünmeden Qiuwen girdi içeri.

"Efendi Bao, çabuk gel! Beyefendi Bahçe'ye birisini gönderip okuldan gelip gelmediğini sordu. Xiren geldiğini söyledi, hemen gelsen iyi olur!" dedi.

Baoyu ayağa fırladı ve dehşet içinde çıktı. Daiyu onu engellemeye bile kalkışmadı. Sonuçları gelecek bölümde.

92. BÖLÜM

Saygıdeğer Kadınların Hayatları üzerine yorumlar Qiaojie'yi hayran bırakır.

Jia Zheng, Anne İnci ile ilgilenirken, hayatta meydana gelen değişimleri düşünür.

"Babam ne istiyor acaba?" diye sordu Baoyu, Bambu Evi'nden çıkarlarken.

Qiuwen güldü.

"Çağıran baban değil." dedi. "Xiren seni getirmemi istedi. Gelmezsin diye ben uydurdum."

Baoyu rahat bir nefes aldı.

"Gelirdim. Beni böyle korkutmana gerek yoktu."

Kızıl Neşe Avlusu'na gelince Xiren onu sorguya çekti.

"Bunca zamandır neredeydin?"

"Bayan Lin'in yanında. Xue teyze ve Kuzen Chai'nin hastalığını konuşuyorduk, o yüzden geciktim."

"Ne konuştunuz?" diye sordu Xiren merakla.

Baoyu, Daiyu ile Zen hakkında konuşmalarını anlattı.

"Siz ikiniz çok salaksınız." dedi Xiren. "Neden sıradan şeyler hakkında normal konuşmalar yapmıyorsunuz ya da şiir gibi güzel şeylerden söz etmiyorsunuz? Ne diye Zen tartışıyorsunuz? Keşiş misiniz?"

"Anlamıyorsun!" dedi Baoyu. Bizim başka kimsenin anlayamayacağı bazı Zen sırlarımız var."

"Öyle herhâlde!" dedi Xiren küçümsemeyle dudak bükerek. "Yorgun düşene kadar Zen sırlarınızdan konuşursanız, biz de burada merakla bekleriz tabii."

"Ben daha küçükken, Daiyu de henüz çocuksu hâllerinde olduğu zamanlarda, düşüncesizce konuşup canını sıkacak şeyler söylerdim. Bugünlerde söylediklerime daha çok dikkat ediyorum, o da pek fazla alınganlık göstermiyor. Ama ben çalıştığım, o da beni daha az ziyaret ettiği için, seyrek de olsa bir araya geldiğimizde, sanki birbirimize yabancılaştığımızı fark ettim."

"Olması gereken de buydu!" dedi Xiren. "İkiniz de artık büyüdüğünüze göre, ağzınızdan çıkanlara dikkat etmeyi öğrenmiş olmalısınız."

Baoyu başını salladı.

"Biliyorum. Neyse boş ver şimdi bunu. Söylesene, büyükannemden bana mesaj getiren oldu mu?"

"Hayır."

"Unuttu demek!" dedi Baoyu. "Yarın on birinci ayın biri, değil mi? Büyükannem her yıl parti verir, günler uzamaya başlarken, Soğukları Gönderme sezonunun gelişini kutlamak için herkesi çağırırdı. Hatta okuldan izin bile aldım. Ne yapacağım ben şimdi? Okula gideyim mi, gitmeyeyim mi? Gidersem, izin günüm ziyan olacak. Gitmezsem de babam duyarsa, kaytarıyorum diye bana kızar!"

"Bence gitmen lazım." dedi Xiren. "Hazır çalışmalannda ilerleme kaydetmişken, gevşemenin sırası değil. Mümkün olduğunca sıkı çalışmalısın. Daha dün, hanımefendinin küçük Lan'ın çalışmalarında ne kadar iyi olduğunu söylediğini duydum. Okuldan döner dönmez, hemen kompozisyonlarının başına oturdu, gece yarısını geçene kadar yatmadı. Sen onun amcasısın, ondan kaç yaş büyüksün. Seni geçmesine izin verirsen, büyük hanımefendi buna hiç memnun olmaz. Yani erkenden okuluna git, diyorum ben."

Sheyue karşı çıktı.

"Bu soğukta mı?" dedi. "Hazır izin de almış. Gidecek olursa, öğretmeni madem gidecekti, o zaman ne diye izin istediğini sorar. Kaytarmak için yalan söylediğini düşünür. Bence bundan yararlanıp bir gün dinlen. Büyük hanımefendi parti vermeyi unuttuysa, biz burada yaparız..."

"Şimdi senin yüzünden gitmeyecek!" diye söylendi Xiren.

"Bence her günü olduğu gibi kabul edip, mümkün olduğunca eğlenmeliyiz." dedi Sheyue kendisini savunarak. "Senin gibi her ay ekstra iki tael için insanlara dalkavukluk edip, ölümüne çalışmak gerektiğine inanmıyorum, Xiren."

Xiren suratına tükürdü.

"Seni küçük kaltak! Şurada ciddi bir şey konuşuyoruz, saçmalıklarınla araya girme!"

"Saçmalık değil ki! Ben seni düşünüyorum."

"Beni mi?"

"Evet. Efendi Bao okula gidince, kasvetle etrafta dolanarak, geri gelip eve neşe saçmasını hevesle bekleyeceksin. Böyle masum tavırlarınla beni kandıracağını mı sanıyorsun?"

Xiren, tam Sheyue'ye ağzının payını vermek üzereyken Büyükanne Jia'nın hizmetçilerinden biri geldi.

"Büyük hanımefendi, Efendi Bao'nın bugün okula gitmesini istemiyor. Bayan Xue'yi evine davet etti, bütün genç hanımlar da geleceklermiş. Bayan Xiangyun, Bayan Xiuyan ve Bayan Zhu'nun kuzenleri de çağrılmışlar. Soğukları gönderme partisi gibi bir şey varmış..."

"Ben sana dedim!" diye bağırdı Baoyu sevinçle. "Bu, büyükannemin en sevdiği etkinliklerden biridir. Şimdi vicdanım rahat bir şekilde iznimi geçirebilirim."

Xiren hiçbir şey demedi, Büyükanne Jia'nın hizmetçisi gitti.

Baoyu, son zamanlarda o kadar çok çalıştıktan sonra böyle bir fırsatı hevesle bekliyordu. Xue teyzenin de geleceğine çok sevindi, böylece Baochai'i görme şansı olacaktı.

"Erkenden yatalım." dedi. "Yarın erkenden kalkacağım."

O gece olaysız geçti, Baoyu dediği gibi ertesi sabah erkenden kalktı. Büyükannesine, sonra da babası ve annesine saygılarını sunmaya gitti; büyükannesinin ona bir gün izin verdiğini bildirdi. Jia Zheng itiraz etmedi. Baoyu kaplumbağa hızıyla babasının huzurundan çekildi; çalışma odasından yeterince uzaklaşınca, koşarak Büyükanne Jia'nın dairesine gitti. Diğer misafirler henüz gelmemişlerdi ama bir dadı ve daha genç hizmetçilerin küçük Qiaojie ile içeri girdiklerini gördü; küçük kız doğru büyükannesinin yanına gidip saygılarını sundu.

"Annem buraya gelip seni selamlamamı ve yanında oturmamı söyledi, büyükanne. O da birazdan gelecekmiş."

Yaşlı kadın güldü.

"Aferin, çocuğum! Horozlar öttüğünden beri oturup bekliyorum, Bao amcandan başka kimsenin geldiği yok."

"Amcana da selam ver." dedi kızın dadısı, temkinli bir şekilde.

Qiaojie dediğini yaptı, Baoyu de kıza karşılık verdi.

"Annem seni görmek istiyordu, amca." dedi kız. "Dün öyle söyledi."

"Ne için?" diye sordu Baoyu.

"Dadı Li ile o kadar çalıştıktan sonra karakterleri öğrenmiş miyim diye merak ediyormuş. Ben öğrendiğimi söyledim ve ona okumak istedim ama uydurduğumu sandı, bana inanmadı. Öğrenmem mümkün değilmiş çünkü bütün gün oyun oynuyormuşum. Ama bence kelimeleri öğrenmek o kadar da zor bir şey değil. *Kızların Aileye Saygı Klasiği*'ni bile okuyabiliyorum, o kadar kolay yani. Annem uydurduğumu düşünüyor, bu yüzden zaman bulduğunda benimle gözden geçirmeni istiyor."

Büyükanne Jia güldü.

"Güzel çocuğum! Annen tek kelime bile okuyamıyor, bu yüzden senin onu kandırıp kandırmadığını bilemiyor. Yarın Bao amcanla beraber okurken o da dinler, o zaman inanır."

"Şimdiye kadar kaç karakter öğrendin?" diye sordu Baoyu.

"Üç binden fazla." dedi Qiaojie. "*Kızların Klasiği*'ni bitirdim. İki hafta önce *Günümüz ve Geçmişteki Soylu Kadınların Hayatları*'na başladım."

"Anlayabiliyor musun?" diye sordu Baoyu. "Çözemediğin bir şey olursa, bana söyle, açıklayayım."

"Ne güzel bir fikir!" dedi Büyükanne Jia. "Amcası olarak çalışmalarına yardımcı olman lazım."

Baoyu öksürerek boğazını temizledi.

"Kral Wen'in değerli kraliçesiyle odalıklarını bir tarafa bırakıp diğer erdemli ve yetenekli kraliçelere bakalım. Kralın tembelliğinden kendisini sorumlu tutup, bütün takılarını çıkararak cezasını bekleyen mahkûm gibi duran Kraliçe Jiang ve içten itirazlarıyla Qi krallığında düzeni sağlayan Wuyan Kraliçesi var."

"Evet." dedi Qiaojie. Baoyu devam etti.

"Yeteneğe gelince, kadın tarihçi Ban Zhao, Han İmparatoru Chengdi'nin odalığı, edebiyatçı Ban Jieyu ve iki şair kadın Cai Wenji ile Xie Daoyun var."

"Ya erdem örneği kadınlar?" diye sordu Qiaojie.

"Bir bakalım." dedi Baoyu. "Erdem konusunda, dikenden saç tokası takan, pamuklu etek giyen Meng Guang; kuyudan kendi suyunu kendisi çıkaran, Bao Xuan'in karısı ve oğlunun misafirlerine şarap almak için saçlarını kesen, Tao Kan'ın annesi; oğluna okuma yazma öğretmek için yere ot sapıyla yazı yazan, Ouyang Xiu'nun annesi var. Onların erdemi fakirliği kabullenmelerinde yatıyor."

Qiaojie başını salladı.

"Sonra çok zor zamanlardan geçenler var." diye devam etti Baoyu. "Çok zalimce bir ayrılıktan sonra, kırık ayna taktiğiyle tekrar kocasıyla birleşen Prenses Lechang, sürgündeki kocasına, nakışla işlediği uzun bir palindrom[1] şiiri gönderen Su Hui sayılabilir. Sonra hayırlı evlat örnekleri olarak, hasta babasının yerine

---

1) Hem düz hem de tersten okunuşlarında bir değişme olmayan kelime ve cümlelere verilen ortak isimdir. (ç.n.)

savaşa giden Mu Lan, babasının cesedini arayıp bulamayınca, kendisini nehre atan Cao E ve daha pek çoklarını söyleyebiliriz..."

Qiaojie çok sessizleşti ve düşüncelere daldı. Baoyu, kocasının ölümünden sonra taliplerini caydırmak için burnunu kesen Caoshi ile diğer erdemli dul kadınların hikâyelerini anlatınca, küçük kızın yüzü daha da ciddileşti. Bütün bunların onu rahatsız ettiğini düşünen Baoyu bu sefer kendi uydurduğu şeyleri anlatmaya başladı.

"Wang Qiang, Xi Shi, Fan Su, Xiaoman ve Jiang Xian gibi ünlü güzeller var. Kocasının iki odalığının saçlarını yakan, Ren Gui'nin karısı, kocasının Luo Nehri Tanrıçası'na övgülerini duyduktan sonra kendisini nehre atıp ölen, Liu Baiyu'nün karısı gibi kıskanç eşleri sayabiliriz. Tabii Zhuo Wenjun ve Kırmızı Toz Bezi de ayrıca..."

"Yeter!" diye araya girdi Büyükanne Jia, Qiaojie'nin yüzündeki boş ifadeyi görünce. "Tamam! Zavallı kızcağızın kafasını doldurdun. Bütün bunları nasıl hatırlasın?"

"Bao amcamın söylediklerinin bazılarını biliyorum." dedi Qiaojie. "O anlatınca okuduklarımı daha iyi anladım."

"O zaman tanıdıklarının üzerinden geçmemize gerek yok." dedi Baoyu. "Hepsinin yazılışını biliyorsun demektir. Hem zaten yarın ben okula gideceğim."

"Annem, Xiaohong'un senin hizmetçilerinden biri olduğunu söyledi." dedi Qiaojie birdenbire. "Onu kendi yanına aldığından beri yerine kimseyi göndermemiş sana. Bayan Liu'nun kızı Fivey'yi vermeyi düşünüyormuş ama senin isteyip istemediğini bilmiyormuş."

Baoyu bunu duyduğuna çok memnun oldu.

"Annenin böyle şeyleri bana sormasına hiç gerek yok." dedi sırıtarak. "Bütün kararları kendisi veriyor." Sonra büyükannesine döndü. "Küçük yeğenim, ikinci Kuzen Feng olarak büyüdüğünün belirtilerini gösteriyor. Ondan çok daha zeki olabilir, üstelik okuma bilmesinin avantajına da sahip."

"Kızların okumalarına hiçbir itirazım yok." dedi Büyükanne Jia. "Ama nakış daima birinci sırada olmalı."

"Dadı Liu bana nakış öğretiyor." dedi Qiaojie. "Çiçek ve zincir şekilleri yapabiliyorum. Henüz çok iyi olmasam da öğreniyorum."

"Bizimki gibi bir ailede, kendi dikişlerimizi kendimiz yapmak zorunda kalmayız ama bilmekte fayda var. Sonra hiç kimseye muhtaç olmazsın." dedi yaşlı kadın.

"Evet, büyükanne." dedi Qiaojie gülerek.

Küçük kız, Baoyu'nün erdem abideleri kadınlardan biraz daha söz etmesini isterdi ama Baoyu'nün dalgın olduğunu görünce sormaktan vazgeçti.

Peki Baoyu ne düşünüyordu? Bunun cevabı, Qiaojie'nin Fivey'den söz etmesinde yatıyor. Bu kız aslında Kızıl Neşe Avlusu için düşünülmüştü ama ardı ardına gelen engeller yüzünden o ana kadar hizmete başlayamamıştı. Önce hastalık çıkmış; sonra Wang Hanım, Qingwen'i kovmuş ve bir daha Baoyu için güzel hizmetçiler seçmeye yeltenememişti. Baoyu, Wu Gui'nin evinde Qingwen'i gizlice ziyarete gittiğinde, Fivey ve annesi hediyelerle geldiklerinde, kızla ilgili daha önce edindiği olumlu kanı daha da pekişmişti. Çok güzeldi. Şimdi Xifeng'ın bunu hatırlaması ve Xiaohong'un yerine onu göndermeyi düşünmesi ne muhteşem bir şanstı!

Baoyu bu hülyalara dalmışken, Büyükanne Jia misafirleri gecikti diye giderek daha da sabırsızlanmaya başladı ve çabuk olmaları için haber gönderdi. Birkaç dakika sonra Li Wan ve iki kuzeni Wen ile Qi, Tanchun, Xichun, Shi Xiangyun ve Lin Daiyu geldiler. Hepsi Büyükanne Jia'ya saygılarını sunduktan sonra birbirlerini selamladılar. Xue teyze henüz gelmemişti. Büyükanne Jia ona da birisini gönderdi. Sonunda yanında Baoqin ile geldi. Baoyu teyzesine saygılarını sunup Baoqin'le selamlaştı. Baochai ile Xing Xiuyan'in neden gelmediklerini merak etti.

"Kuzen Chai neden gelmedi?" diye sordu Daiyu doğrudan.

Xue teyze, kendisini iyi hissetmediği bahanesini öne sürdü, Xing Xiuyan de müstakbel kayınvalidesi Xue teyze orada olacağı için gelmemişti. Baochai'in yokluğu bir süre Baoyu'nün keyfini kaçırdı ama Daiyu'nün varlığıyla sıkıntısı dağıldı.

Xing Hanım ve Wang Hanım da kısa süre sonra geldiler. Xifeng herkesin kendisinden önce geldiğini duyunca geciktiği için utandı ve önden Pinger'yı gönderip özür diledi.

"Bayan Lian gelmek üzereydi ama biraz ateşi çıktığı için geç kalacak." dedi Pinger.

"Eğer kendisini iyi hissetmiyorsa, gelmeye çalışmasın." dedi Büyükanne Jia. "Biz yemeğimize başlayalım."

Hizmetçiler odanın arka tarafına kömür mangalını getirdiler; Büyükanne Jia'nın kanepesinin önüne iki masa yerleştirdiler. Herkes yerine oturdu. Yemekten sonra mangalın etrafını sarıp neşeyle sohbet ettiler. Onları burada bırakıyoruz.

***

Peki aslında Xifeng'a ne olmuştu? Başlangıçta, Xing ve Wang Hanımlardan daha geç kaldığı için utandı. Ama sonra Lai Wang'ın karısının gelişiyle durum biraz değişti. Kadın, Yingchun'ün kadın hizmetçilerinden birinin saygılarını sunmak için geldiğini bildirdi. Doğruca Xifeng'ın dairesine gelmiş, diğer hanımefendilere uğramamıştı. Xifeng şaşırdı ve içeri girmesini söyledi.

"Hanımın iyi mi?" diye sordu.

"Maalesef değil." dedi kadın. "Ama ben bu yüzden gelmedim, hanımefendi. Aslında Siqi'nin annesi gelmem için yalvardı, sizden bir iyilik istiyor."

"Ama Siqi kovulmuştu." dedi Xifeng. "Artık benimle ne işi kaldı ki?"

"Uzun hikâye, hanımefendi. Kovulduğu günden beri ağlamaktan başka bir şey yapmıyormuş. Sonra bir gün erkek arkadaşı olan kuzeni Pan Youan tekrar ortaya çıkmış. Annesi onu görünce çok kötü davranmış, kızını mahvettiği için sövüp saymış. Yakaladığı gibi dövmeye kalkmış, o da tek kelime etmeden uysal uysal durmuş. Siqi olanları duyup koşarak gelmiş ve karşı çıkmış. 'Onun yüzünden işten kovuldum! Hatırlamak bile istemiyorum! Yanlış yaptığını kabul ediyorum. Ama şimdi geri döndüğüne göre, neden vuruyorsun? Önce benim boğazımı sık!' demiş. 'Seni utanmaz sürtük!' demiş annesi. 'Ne yapmak istiyor-

sun?' 'Bir kız bir kere evlenir. Olanlar benim kabahatimdi, ona izin verdim; doğru ya da yanlış, artık ben ona aitim, başkasının olamam. Keşke o zaman biraz cesareti olup, kaçacağına benim yanımda dursaydı! Ama öleceğimi de bilsem onu bekleyecektim. Beni başkasıyla evlendireceksen öleyim daha iyi! Şimdi burada olduğuna göre beni karısı olarak alacak mıymış, sor bakalım. Eğer hâlâ beni istiyorsa, senin önünde secde edip, giderim. Benim varlığımı bile unutursun. Onunla dünyanın öbür ucuna bile giderim. Gerekirse sokaklarda dilenirim!' demiş. Bu, annesini çok öfkelendirmiş. Ağlayarak sövüp saymış. 'Sen benim kızımsın, onunla evlenemezsin dersem, evlenemezsin, o kadar!' demiş. Ama Siqi inatçı bir yaratıktır. Annesi böyle der demez duvara doğru koşup başını vurmuş. Kafatası yarılmış, kan fışkırmış ve o anda ölmüş! Annesi feryat etmiş ama olan olmuş. Sonra kadın delikanlıya bağırmaya başlamış, bunu hayatıyla ödeyeceğini söylemiş. Şimdi bu hikâyenin en tuhaf tarafı geliyor. 'Merak etme. Ben artık zengin bir adamım. Kızını asla unutmadım ve ona hep sadık kaldım. Bunu kanıtlamak için...' Cebinden, içinde altın ve değerli taşlar olan bir kutu çıkarmış. Bunu gören Siqi'nin annesinin tavrı değişmiş. 'Neden daha önce söylemedin?' demiş. 'Ben kadınları bilirim.' demiş delikanlı. 'Zenginliği duyunca hemen değişirler. En azından şimdi onun milyonda bir bulunan bir kız olduğunu biliyorum. Bunlar senin.' diyerek kutuyu kadına vermiş. 'Ben gidip bir tabut alayım. Usulünce gömülmesini sağlayayım.' demiş. Anne kutuyu alıp bütün ayarlamaları yeğenine bırakmış. Siqi'yi unutmuş bile. Yeğeni dönünce, bir de ne görsün? Hamallar bir değil, iki tabut taşıyorlar. Yeğenine nedenini sormuş, delikanlı gülerek bir tanesinin yeterli olmayacağını söylemiş. Hiç ağlamıyormuş, Siqi'nin annesi üzüntüden aklını kaybettiğini düşünmüş. Delikanlı bir süre sessizce cesedi hazırlamakla uğraşmış, sonra birden kimse ne olduğunu bile anlamadan, bir bıçak çıkarıp boğazını kesmiş, sonu böyle olmuş. Kadın ne kadar korkunç bir şeye neden olduğunu biraz geç anlamış ve gözyaşı dökmeye başlamış. Bütün komşular olanları görüp sulh hâkimine rapor vermek istemişler. Şimdi kadın sizin ona yardım etmek üzere nüfuzunuzu kullanmanız için yalvarıyor. Gelip size minnetle secde edecekmiş."

"Ne hikâye!" diye bağırdı Xifeng duyduklarına hayret ederek.

"Kader iki aptallık örneğini bir araya getirmiş! Bahçe'de araştırma yapılırken, yakalandığında yüzündeki sakin, umursamaz ifadeyi şimdi anlıyorum. Ne kadar kararlı bir insanmış. Bu tür şeylere karışmaya hiç zamanım yok gerçekten ama senin hikâyen yüreğime dokundu! Annesine söyle, Bay Lian'le konuşup meseleyi halletmesi için Lai Wang'ı göndermesini isteyeceğim."

Ancak ondan sonra Xifeng, Büyükanne Jia'nın partisine gidebildi.

***

Bir gün, Jia Zheng edebiyatçı arkadaşlarından biri olan Zhan Guang'la go oynuyordu. Eşit giden bir oyundu ve tahtanın bir köşesinde rekabet sürüyordu. Onlar oynarlarken, kapıda görevli bir delikanlı gelip, Bay Feng'ın geldiğini, Sör Zheng'ı görmek için dışarıda beklediğini bildirdi.

"Alın içeri." dedi Jia Zheng.

Delikanlı dediğini yapmak için çıktı ve kısa süre sonra Feng Ziying iç kapıdan girdi. Jia Zheng karşılamak için dışarı çıktı ve onu çalışma odasına aldı. Oturan Feng, go oynadıklarını fark etti.

"Lütfen devam edin." dedi. "Ben sizi seyrederim."

"Benim oyunum böyle seçkin bir misafirin seyretmesine layık bir oyun değil." dedi Zhan Guang, yalaka bir gülüşle.

"Çok mütevazısınız." dedi Feng. "Devam edin lütfen."

"Buraya gelmenizi neye borçluyuz?" diye sordu Jia Zheng.

"Önemli bir şey değil." dedi Feng. "Devam edin siz. Seyrederken bir şeyler öğrenirim."

Jia Zheng oyun arkadaşına döndü.

"Feng eski bir dostum olduğundan ve acil bir iş için gelmediğinden oyunumuzu bitirebiliriz. O da oturup seyreder." dedi.

"Parasına mı oynuyorsunuz?" diye sordu Feng.

"Evet." dedi Zhan.

"O hâlde ben karışmayayım."

"Bu konuda katı değiliz." dedi Jia Zheng. "On tael kaybetti ama daha paranın yüzünü görmedim. Bize bir gün yemek ısmarlayacak galiba."

"Harika bir fikir!" dedi Zhan gülerek.

"Eşit durumda mısınız, beyefendi?" diye sordu Feng.

Jia Zheng güldü.

"Öyleydik. Ama artık kaybediyor, oyunun başında iki parça ile avans verdim, yine de kaybediyor. Onun problemi, hamlelerini geri alabileceğini sanması, kuralları hatırlatınca da bozuluyor."

Zhan güldü.

"Abartıyorsunuz, Sör Zheng..." dedi.

"Haydi bakalım, göreceğiz."

Sohbet ederek oynamayı sürdürdüler. Bitince, Zhan yedi parçayla kaybetmişti.

"Amcamın taşlarını kuşatmaya çalışırken kaybettiniz. O da savunmasız olmadığından avantajlıydı." dedi Feng.

"Seninle ilgilenemediğim için kusura bakma. Şimdi konuşabiliriz. Nasılsın?" dedi Jia Zheng.

"Görüşmeyeli uzun zaman oldu." dedi Feng. "Öncelikle saygılarımı sunmak için geldim. Bir başka neden de Guangxi vali yardımcısı Majesteleriyle görüşmek için başkente gelmiş, yanında güneyden dört hediye getirmiş. Saray'a layık şeyler. Bir tanesi, yirmi dört panelli, katlanan, abanoz bir paravan. Manzara, insan şekli, bina, kuş ve çiçek kakmaları için kullanılan taş yeşim değil ama çok kaliteli bir mermer. Her panelde elli altmış saray hanımefendisinin olduğu bir saray manzarası var. Adı 'Han Sarayı'nda İlkbahar Sabahı'ymış. Kızların yüz hatları, elleri ve kıyafetleri incelikle oyulmuş. Cilası ve tasarımı mükemmel. Manzara Bahçesi'nin ana salonuna çok yakışırdı. İkincisi, neredeyse bir metre uzunluğunda kocaman bir duvar saati. Alışılmadık bir şey. Üzerinde küçük bir erkek çocuğu tasviri, bir ibreyle saati gösteriyor, içinde de küçük bir mekanik orkestra var. Çok ağır olduklarından ikisini yanımda getiremedim ama diğerlerini getirdim. Çok beğeneceğinizi düşünüyorum."

Feng, beyaz ipeğe birkaç kez sarılmış, işlemeli bir kutu çıkardı. Kumaşı açtı, kapağı kaldırdı, altındaki ipekten koruyucu yastığı çıkardı. Kutunun üst bölmesinde kapaklı cam bir kap vardı. Kırmızı ipeğin üzerindeki altın bir dayanakta longan büyüklüğünde, muhteşem bir inci duruyordu.

"Bunun adı Anne İnci." dedi Feng ve bir tepsi istedi.

Zhan Guang hemen ona siyah cilalı bir çay tepsisi uzattı.

"Bu olur mu?"

"Tabii, güzel." dedi Feng. Ceketinin iç cebinden beyaz ipekten bir bohça çıkardı. Bunda da normal büyüklükte inciler vardı, hepsini tepsiye döktü, sonra Anne İnci'yi ortalarına yerleştirdi, tepsiyi masaya koydu. Küçük inciler su damlaları gibi ortadaki büyük inciye doğru yuvarlandılar. Feng, Anne İnci'yi kaldırınca, küçükler ona yapıştı. Tepside bir tane bile kalmadı.

"Şaşırtıcı!" diye bağırdı Zhan Guang.

"İlginç bir olay!" dedi Jia Zheng. "Duymuştum bunu. Anne İnci adı da çok yakışıyor."

"Diğer kutu nerede?" diye sordu Feng uşağına dönerek. Çocuk hemen iki eliyle taşıdığı gül ağacından kutuyu getirdi. Üç beyefendi kapağı açılan kutunun etrafına toplandı. Çizgili ipekten bir kumaşın üzerinde katlanmış, mavi tül gibi bir perde vardı.

"Bu nedir?" diye sordu Zhan.

"Buna 'Midye Lifi'[1] deniyor."

Feng kutudan çıkardı, her kat yaklaşık on iki santim uzunluğunda, bir santim kalınlığındaydı. Perdeyi kat kat açtı. On iki kat olan kumaş masayı kapladı.

"İki kat daha var." dedi. "Tamamını açabilmemiz için yüksek tavanlı bir odaya asmamız gerekir. Bu kumaş midye liflerinden örülüyor, 'Denizkızının Gözyaşları' diyorlar. Sıcaklarda, büyük ka-

---

1) Byssal denen lifler, midye ve diğer kabukluların kayalara ya da başka sert yüzeylere bağlanmak için kullandıkları, proteinden yapılmış, güçlü, ipeksi salgılardır. Bu hayvanlar, ayaklarında bulunan bysus beziyle bu lifleri üretirler. Kumaş yapımında kullanılmıştır. (ç.n.)

bul salonları için mükemmel bir sinek ağı olur. Gördüğünüz gibi, çok hafif ve şeffaf."

"Lütfen tamamını açma." dedi Jia Zheng. "Tekrar katlamak zor olacak."

Feng ve Zhan Guang kumaşı dikkatle katlayıp kutuya yerleştirdiler.

"Bu dört malzeme için istenen fiyat gerçekten çok makul." dedi Feng. "Sanırım yirmi bin taele bırakmaya hazır. Anne İnci için on bin tael, Midye Lifi için beş bin, saat ve paravan için de iki bin beşer yüz."

"Maalesef biz alamayız." dedi Jia Zheng.

"Ama Saray'daki bağlantılarınız düşünüldüğünde, bunlar çok ideal hediye olurdu." dedi Feng.

"Kesinlikle öyle." dedi Jia Zheng. "Saray'a layık olan daha bir sürü şey var tabii ama bizim paramız yok. Yine de Jia Hanımefendi'nin görmesini isterim."

"Kesinlikle." dedi Feng.

Jia Zheng birisini gönderip Jia Lian'i çağırttı. Gelince, inciyi ve perdeyi Büyükanne Jia'nın dairesine götürmesi söylendi. Ayrıca Xing ve Wang Hanımlarla Xifeng'ı da davet etmesi için birisi gönderildi.

"İki malzeme daha var." diye açıklama yaptı Jia Lian, hanımlara. "Katlanan bir paravan ve müzikli bir saat. Tamamı yirmi bin taelmiş."

"Ne!" diye bağırdı Xifeng. "Çok güzel şeyler olduğunu kabul ediyorum ama bizim bunlara verecek paramız yok. Hem biz bu tür hediyeler vermesi beklenen bölge ya da vilayet valisi değiliz! Yo; yaşadığım yıllar boyunca, mali geleceğimizi güvence altına almanın en mantıklı yolunun arazi, konak ya da mezar yerine yatırım yapmak olduğu sonucuna vardım. Bu tür şeyler, aile zor zamanlar yaşadığında, çöküşe karşı garanti sağlar. Büyükannem, annem ve babam bana katılırlar mı, bilmem. Tabii ki Sör Zheng ve babam bunları almak isterlerse, karar tamamen onlarındır."

Büyükanne Jia ve diğerleri onunla aynı fikirdeydiler.

"Kesinlikle çok haklısın, canım." dedi yaşlı kadın.

"Verin bana o zaman." dedi Jia Lian. "Sör Zheng Saray için hediye olabilir diye büyükanneye göstermemi istemişti. Kimse kendimiz için alalım demedi zaten. Daha kendisi ağzını bile açmadan eleştirmeye başlayıverdin!"

Jia Lian hediyelikleri alıp çalışma odasına döndü ve Büyükanne Jia'nın almak istemediğini bildirdi.

"Kimse değerli olduklarını inkâr etmiyor." dedi Feng, Ziying'e. "Ama bizim gücümüz yetmez. Ben gözümü dört açarım, eğer bir alıcıya rastlarsam haber veririm."

Feng malzemeleri tekrar yerlerine yerleştirdi. Hayal kırıklığına uğradığı belli oluyordu. Bir süre daha oturup, biraz keyifsiz bir hâlde sohbet ettikten sonra gitmek üzere kalktı.

"Yemeğe kalmaz mısın?" diye sordu Jia Zheng.

"Zaten çok fazla zamanınızı aldım..."

"Yok canım. Çok memnun olduk."

Onlar konuşurlarken, Jia She'nın geldiği bildirildi. Odaya girdi bile. Selamlamalardan sonra, Feng onu birkaç dakika lafa tuttu. Şarap servisi yapıldı, çeşit çeşit atıştırmalıklar masaya yerleştirildi. Dört ya da beş kere şarap servisinden sonra hediyelikler konusu açıldı yine.

"Aslında bu tür şeyleri satmak çok zor." diye itiraf etti Feng. "Bunun pazarı sizinki gibi birkaç aileyle sınırlı."

"Haydi canım, birisini bulacağından eminim." dedi Jia Zheng.

"Hem zaten biliyorsun, biz bir zamanlar olduğumuz gibi büyük ve ihtişamlı bir aile değiliz. Görünüşü kurtarıyoruz sadece..." dedi Jia She acıklı bir şekilde.

"Ning Konağı'ndan Zhen Bey nasıl?" diye sordu Feng. "Geçen gün gördüm onu, sohbet sırasında oğlunun yeni eşinden söz etti. İlk karısının tırnağı bile olamazmış, öyle diyor. Kimlerdenmiş? Adını bile sormadım."

"Eski bir aile olan Hulardan. Babası bir zamanlar Bölge Valisi olan Bay Hu." dedi Jia Zheng.

"Biliyorum." dedi Feng. "Evinde çok komik şeyler olduğunu duymuştum. Önemli olan kızın iyi olması."

"Büyük Sekreterlik'teki birinden duyduğuma göre, Yucun yine terfi etmiş." diyerek konuyu değiştirdi Jia Lian.

"Öyle mi? Bunu duyduğuma sevindim." dedi Jia Zheng. "Resmî olarak duyuruldu mu?"

"Büyük ihtimalle." dedi Jia Lian.

"Evet. Ben de bugün Sivil İşler Bakanlığındayken duydum." dedi Feng. "Sizin bir akrabanız olduğunu biliyorum, yanılıyor muyum, beyefendi?"

"Evet, öyle." dedi Jia Zheng.

"Yakın mı?"

"Uzun bir hikâye. Aslında Zhejiang'daki Huzhou vilayetinden kendisi. Evden ayrılıp Suzhou'ya gelmiş; orada pek bir varlık gösterememiş. Arkadaş olduğu Zhen Shiyin adındaki beyefendi ona yardım etmiş. Daha sonra Yucun saray imtihanını yüksek bir dereceyle geçmiş, vilayetlerden birindeki yamen makamına getirilmiş. Zhen ailesinin hizmetçilerinden birini odalık olarak almış. Sanıyorum şimdiki karısı o. Yaşlı Zhen Shiyin ise yaşadığı bir sürü felaketten sonra çok fakir düşmüş ve hiçbir iz bırakmadan ortadan kaybolmuş."

"O dönemde Yucun görevinden uzaklaştırıldığı zaman bizim ailemizle henüz tanışmamıştı. Enişte Lin Ruhai o zamanlar Yangzhou Tuz Denetim Kurulu Vekili'ydi ve Yucun'ı kızına öğretmen olarak tutmuştu. İşlerinden atılanlar için yeniden göreve iade şansı verildiğini öğrenen Yucun, bundan yararlanmak için başkente gelmeye karar vermiş. O sıralarda tesadüfen yeğenim de -yani Ruhai'in kızı- bizi ziyarete gelecekti; babası Yucun'dan ona eşlik etmesini istemiş. Bana da bir tavsiye mektubu göndermişti ve mümkün olan yerlerde ondan övgüyle bahsetmemi istedi. Üzerimde iyi bir izlenim bıraktı; ondan sonra sıkça görüşmeye başladık. Yucun'da gördüğüm en sıra dışı şeyi iyi hatırlıyorum:

Bizim aile geçmişimizi çok iyi biliyordu. Bilmediği hiçbir şey yoktu: Atalarımız kimler, unvanlarını nasıl kazandılar, Rong ve Ning ailelerinin bütün dalları, kaç kişi olduğumuz, kim olduğumuz, nerelerde yaşadığımız, ne işler yaptığımız. Tam bir bilgi madeniydi! Bu yüzden sevdim onu." Jia Zheng gülerek sözlerine devam etti. "Çok kısa süre içinde resmî basamakları nasıl tırmanacağını öğrendi. Kısa süre içinde Sivil İşler Bakanlığı Bakan Yardımcılığına, sonra da Savaş Bakanı Müsteşarlığına yükseldi. Bir olay yüzünden rütbesi üç derece indirilmişti ama görünüşe bakılırsa şimdi yine terfi etmiş."

"İnsan hayatındaki değişimleri tahmin etmek ne kadar zor." dedi Feng Ziying.

"Her şeyin bir kalıbı var." dedi Jia Zheng. "Mesela incini düşün. Büyük olan talihli bir insana benziyor; küçükler de onun bağımlıları, etkisi altına sığınıyorlar. Eğer büyük olan giderse, küçükler çaresiz kalıyorlar. Eğer bir ailenin reisinin başı beladaysa, karısı ve çocukları ondan alınıyor, akrabalarından mahrum kalıyor, hatta arkadaşlarını bile göremiyor. Refah göz açıp kapayana kadar parçalanıp gidiyor, tıpkı bahar bulutlarının geçişi, güz yapraklarının düşüşü gibi. Akrabamız Yucun nispeten zorluk yaşamadı. Ama daha yakınlarımıza bakalım. Zhen ailesi pek çok açıdan bizim gibi. Onlar da Saray'a olan hizmetlerinden dolayı yüceltildiler. Yaşam tarzları her zaman bizimkine çok yakındı. Onları sık sık görürdük. Hatırlıyorum da birkaç yıl önce, başkenttelerken, saygılarını iletmek için hizmetkârlarını bize göndermişlerdi. Hepsi iyi görünüyorlardı. Ama üzerinden çok geçmeden mülklerine el kondu, kim bilir şimdi ne hâldeler. Epeydir onlardan haber almıyoruz. Kalbim onlarla."

"İnci meselesi nedir?" diye sordu Jia She. Jia Zheng ve Feng Ziying, Anne İnci'yi anlattılar ona.

"Bizim korkmamıza gerek yok." dedi Jia She, önceki konuya devam ederek. "Bize bir şey olmaz."

"Elbette öyle." dedi Feng. "Saray'da haklarınızı koruyan Majesteleri, kıskanılacak bağlantılarınız, bir sürü ilişkiniz ve büyük hanımefendiden genç kuşaklara kadar kusursuz bir aileniz olduğu sürece..."

"Olabilir." dedi Jia Zheng sert bir şekilde. "Ama bizim saygıdeğerliğimiz, yetenek ve başarı eksikliğimizle fazlasıyla dengeleniyor. Ödünç alınmış zamanları yaşıyoruz, bir gün hepsi tükenecek."

"Bu tatsız konuya bir son verelim." dedi Jia She. "Biraz daha içelim."

Öyle yaptılar ve birkaç turdan sonra yemek servis edildi. Yemeğin ardından çay geldi ve Feng'ın uşağı içeri girip kulağına bir şeyler fısıldadı. Feng izin istedi.

"Ne dedin sen öyle?" diye sordu Jia She uşağa.

"Kar yağıyor, efendim. İlk saat de vurdu."

Jia Zheng bir hizmetkârı dışarı gönderdi, geri gelen adam yerdeki karın iki santimden fazla olduğunu bildirdi.

"Umarım malzemeleriniz iyice paketlenmiştir." dedi Jia Zheng.

"Tabii." dedi Feng. "Unutmayın, fikrinizi değiştirirseniz, fiyatları tekrar konuşabiliriz."

"Aklımda tutarım." dedi Jia Zheng.

"O zaman sizden haber bekliyorum. Hava soğudu. Lütfen siz hiç çıkmayın. Hoşça kalın."

Jia She ve Jia Zheng, Jia Lian'e Feng Ziying'i kapıya kadar geçirmesini söylediler.

Devamı için gelecek bölümü oku.

93. BÖLÜM

Zhen ailesinin bir hizmetkârı Jia ailesine sığınmak ister.

Demir Eşik Tapınağı'nda bir skandal açığa çıkar.

Feng Ziying gidince Jia Zheng kapıdaki adamlardan birini çağırttı.

"Bugün Linan Dükü bir ziyafet için davetiye göndermiş. Ne olduğunu biliyor musunuz?" diye sordu.

"Araştırdım, efendim." dedi hizmetkâr. "Çok özel bir kutlama değil; genç bir aktör topluluğunun Nanan Prensi'nin konağına gelişi için verilen bir ziyafetmiş. Birinci sınıf bir toplulukmuş. Dük o kadar beğenmiş ki iki günlük oyun sergileterek dostlarını eğlendirmek istemiş. Arkadaşları arasındaki gayriresmî bir parti olacakmış, hediye göndermeyi gerektirecek bir şey değil."

Hizmetkâr konuşurken, Jia She geldi.

"Gidecek misin?" diye sordu kardeşine.

"Gitmem lazım." dedi Jia Zheng. "Dük her zaman çok candan olmuştur."

Kapıdan başka bir görevli daha geldi.

"Bakanlıktan bir memur geldi, efendim." dedi Jia Zheng'a. "Yarın büroya gitmenizi rica ediyor. Başbakanın sizinle önemli bir işi varmış, her zamankinden biraz daha erken orada olmanızı istemiş."

Jia Zheng kısa bir cevapla onayladı. Sonra Rong gayrimenkullerinin kiralarını toplamakla görevli iki hizmetkâr geldi. Saygılarını sunduktan sonra secde ettiler ve bir kenarda esas duruşta beklediler.

"Siz Hao Köyü'nden misiniz?" diye sordu Jia Zheng.

"Evet, efendim."

Jia Zheng onların işiyle ilgili başka bir şey sormayıp, Jia She ile konuşmaya devam etti. Bir süre sonra kendi dairelerine döndüler. Hizmetkârlar fenerlerle Jia She'ya eşlik ettiler.

Onlar gidince, Jia Lian kira toplayan adamlara döndü.

"Siz neden geldiniz?"

"Onuncu ayın kiralarını elimizden geldiğince hızla topladık." dedi biri. "Yarın buraya ulaşmış olur ama şehrin dışında problem yaşadık. Devriyeler arabalarımıza el koydular, içindekileri yere döktüler. Ağzımızı açtırmadılar. Sevk edilenin ticari mallar değil, Rong Konağı'nın kira ürünleri olduğunu açıklamaya çalıştım ama hiç aldırmadılar. Ben arabacıya devam etmesini söyleyince, polislerden biri onu dövüp iki arabaya el koydu. Ben size rapor vermek için önden geldim, efendim. Şimdi birisini kent yamenine gönderip mallarımızı geri aldırmanız gerekiyor. Eğer bu eşkıya devriyelerine hadlerini bildirebilirseniz, herkes için büyük bir iyilik yapmış olursunuz. Hiç bilmiyorsunuz, efendim, tüccarlar onlardan neler çekiyorlar. Mallarını yere döküyorlar, alıp gidiyorlar; zavallı arabacı karşı çıkmaya yeltenirse beynini patlatıyorlar."

"Bu ne kadar akıl almaz bir şey!" diye bağırdı Jia Lian. Hemen bir not yazdı ve adamlarından birine verdi. "Al bunu, arabalara el koymakla görevli yamene götür. Hemen mallarımızı ve arabalarımızı geri almamız lazım. En ufak bir şeyimizin kaybolmasına bile tahammül edemeyiz."

Sonra Zhou Rui'i çağırttı ama adamın dışarıda olduğunu öğrenince, Lai Wang'ı istedi. O da öğle yemeğinden sonra çıkmış ve henüz dönmemişti.

"Tembel herifler! Lazım olduklarında bulunmazlar! Yıl boyu bizim cebimizden yiyip içip, boş boş geziyorlar."

Adamlarına onları hemen bulmalarını söyleyen Jia Lian dairesine dönüp yattı.

***

Ertesi sabah Linan Dükü'nden bir hatırlatma mesajı geldi.

"Ben bakanlıkta olacağım." dedi Jia Zheng ağabeyine. "Jia Lian de el konan mallarla ilgilenmek için burada kalacak. Sen en iyisi Baoyu'yü yanına alıp git."

Jia She başını salladı.

"Tamam."

Jia Zheng, Baoyu'yü çağırttı ve Linan Dükü'nün tiyatro gösterisine amcasıyla beraber gideceğini söyledi. Çok heyecanlanan Baoyu üstünü değiştirdi, yanında götürmek üzere üç hizmetkârını seçti: Mingyan, Saohong, Chuyao. Jia She'ya saygılarını sunmak için dışarı çıktı. Arabalarına binip dükün konağına gittiler. Konaktaki kapı görevlisi geldiklerini bildirmek için içeri gitti ve kısa bir süre sonra geri gelip onlara eşlik etti. Jia She, Baoyu'yü avluya doğru yönlendirdi. Neşeli bir kalabalık doldurmuştu avluyu. Düke saygılarını sundular ve öteki misafirlerle selamlaştılar; sonra oturup keyifli bir sohbete dâhil oldular. Çok geçmeden tiyatro topluluğunun idarecisi, fil dişi bir tablette oyun programını getirdi. Bir dizini yere koyup selamladı.

"Sevdiğiniz oyunları seçer misiniz, beyler?" dedi.

Herkes kıdem sırasına göre seçimini yaparken, sıra Jia She'ya geldi. O da seçtikten sonra, Baoyu'yü gören idareci, yanına gidip nazikçe selamladı.

"Efendi Bao, listemizden iki oyun seçme nezaketinde bulunur mu?" dedi.

Baoyu adamın yüzünü inceledi. Pudra beyazı yanakları, ruj kadar kırmızı dudaklarıyla sudan yeni çıkmış lotus kadar parlak, esintide salınan yeşim ağacı kadar zarifti. Eski dostu Jiang Yuhan'dı! Kendi tiyatro topluluğuyla kente geldiğini duymuştu. Hatta neden kendisini görmeye gelmediğini merak etmişti. Böyle resmî bir topluluk içinde karşılaşınca, hemen ayağa fırlayamadı. Sadece, "Ne zaman geldin?" diye sormakla yetindi.

Jiang hızla sağına soluna bakıp gizlice gülümseyerek fısıldadı.

"Burada olduğumu biliyorsunuzdur."

Baoyu sohbeti sürdürmeye çekindi ve aklı karışmış bir şekilde listeden oyun seçimini yaptı. Jiang sahneye dönünce, misafirler onun hakkında konuşmaya başladılar.

"Kim o?" diye sordu birisi.

"Genç kız rollerini oynardı." dedi bir başkası. "Artık bunun için fazla büyüdüğünden idareci olmuş. Prensin tiyatro topluluğunu yönetiyor. Ondan önce genç erkek rollerini de oynuyordu. Çok para kazanmış, birkaç dükkânı var. Ama sahneden uzak duramıyor, tiyatro topluluğu yönetmeye başlamış."

"Şimdiye kadar evlenmiş olmalı." dedi bir başkası.

"Yok." dedi biri. "Bu konuda sert görüşleri var. Evliliğin bir kere yapılacak bir şey olduğunu, bir ömür boyu süreceğini, ciddiye alınması gerektiğini düşünüyor. Eşinin zengin ya da fakir, soylu ya da aşağı tabakadan olması önemli değilmiş; kendi yeteneklerine uygun olması yetermiş. Bu yüzden hâlâ bekâr."

"Acaba bu harika delikanlıyla evlenecek şanslı kız kim olacak?" diye merak etti Baoyu.

O sırada gösteri başladı. Shensi'den batıya kadar kunqu, daha gürültülü gaoqiang, yiqiang ve bangzi gibi çok çeşitli oyunlar sergilendi.[1] Muhteşem bir gösteriydi. Öğlen masalar hazırlandı; şarap ve yiyecek servisi yapıldı. Öğleden sonraki programda yer alan bir iki oyunun ardından Jia She gitmek üzere hareketlendi. Ama Dük yanına gelip, kalması için ısrar etti.

"Daha çok erken." dedi. "Hem Jiang Yuhan'ın, en önemli eserleri olan *Çiçek Kraliçesi*'nden bir sahne sergileyeceğini duydum."

Baoyu bunu duyunca, amcası biraz daha kalsın diye için için dua etti. Jia She tekrar oturdu.

---

1) Shengqiang, geleneksel Çin operasında, aryalar sırasında çalınan müziğin yüzlerce bölgesel tarzının sınıflandırılmasını sağlayan bir kavramdır. Müziğin sınıflandırılması, tarzın evrimsel sürecini anlamaya da yardımcı olur. Günümüzdeki başlıca dört shengqiang, bangzi qiang, pihuang qiang, kun qiang ve gao qiang (yiyang qiang)'dır. (ç.n.)

Kısa süre sonra *Çiçek Kraliçesi*'ne sıra geldi. Jiang Yuhan, yağ satıcısı Efendi Qin rolünü oynuyordu. Sarhoş bir çiçekçi kızla oturduğu sahnede, sevgi dolu bir yakınlıkla, beraber içerek düet yapıyorlardı. Baoyu kızla pek ilgilenmiyor, erkek kahramandan gözlerini alamıyordu. Jiang Yuhan'ın ses tınısı, net telaffuzu ve ritim duygusuyla şarkısını söyleyişinden büyülenmişti. Bu performansın sonunda, Jiang Yuhan'ın hiç şüphesiz çok duygulu ve sıradan olanlarla karşılaştırılamayacak kadar eşsiz bir aktör olduğunu anladı. *Müzik Kitabı*'nda yazanlar geldi aklına: "İçeride kıpırdanan duygular seste vücut bulur. Bu ses sanatla biçimlenince müzik çıkar ortaya."

"Gerçek müzik âşıklarının sesi tanımayı ve müziğin özüne inmeyi çok önemsemelerine şaşmamak lazım!" diye düşündü. "Ben de esasını kavramalıyım. Şiir duyguları ifade eder ama müzik insanın özüne değer. Bundan sonra bu konuda ciddiyetle çalışmam gerek."

Bu sefer ev sahibine engelleme fırsatı vermeden gitmek üzere kalkan Jia She, onu hülyalarından uyandırdı. Baoyu'nün, amcasının peşine düşmekten başka seçeneği yoktu.

Eve vardıklarında Jia She doğru kendi dairesine giderken, Baoyu de bakanlıktan yeni dönen babasına rapor vermeye gitti. Jia Zheng, Jia Lian'le el konan malları hakkında konuşuyordu.

"Bugün bir adamımızla not gönderdim." diyordu Jia Lian. "Ama kent mandarini yerinde değilmiş. Memuru, beyefendinin bu konudan haberi olmadığını ve böyle bir emir vermediğini söylemiş. Bunun, polis kuvvetlerindeki bazı serserilerin korkunç bir yolsuzluğu ve dolandırıcılığı olduğunu belirtmiş. Bunlar Jiaların malları olduğundan, hemen konuyla ilgilenip suçluları bulacağına söz vermiş; arabaları ve malları yarına kadar iade edeceğini garanti etmiş. Tek bir şeyimiz kaybolmuşsa, efendisine bildirmemizi, gerekli tedbirin mutlaka alınacağını söylemiş. Ama şimdi efendisi yerinde olmadığından, bizden sabırlı olup bu olayla kendisini sıkıntıya sokmamamızı istemiş."

"Özel bir emir almadan bunu yapmaya kim cüret edebilir?" dedi Jia Zheng.

"Anlamadın galiba, amca." dedi Jia Lian. "Bu tür şeyler her zaman oluyor. Herhâlde yarın mallarımızı geri alırız." Bu konu bitince Jia Lian odadan çıktı. Baoyu, babasına dükün evinde olanları anlattı. Jia Zheng ona birkaç soru sordu, sonra da Büyükanne Jia'ya gönderdi.

Jia Lian, önceki gün kayıplara karışan iki hizmetkârı unutmamıştı. Jia Zheng'ın yanından ayrılınca, bütün çalışanların toplanması için talimat verdi. Bu sefer çabuk karşılık aldı. Önce genel bir azarlamayla giriş yaptıktan sonra, başkâhya Lai Da'yı çağırdı.

"Bütün çalışanların listesini getirip yoklama yap. Sonra bir bildiri yaz. Eğer tek bir kişinin izin almadan ortadan kaybolduğunu, çağrıldığı anda gelmediğini ya da başka türden bir ihmal görürsem, suçluyu derhâl kırbaçlatıp kovacağımı herkesin bilmesini istiyorum."

"Emredersiniz, efendim!" dedi Lai Da birkaç kere. Derhâl gidip bunları dışarıda toplanan hizmetkârlara iletti. Hepsi konuyu dikkate aldı.

***

Çok geçmeden ana kapıda beklenmedik bir hareketlilik oldu. Keçeden bir şapka, mavi pamuklu bir ceket, deri yamalı ayakkabı giymiş, güçlü kuvvetli bir adam gelip, kapı görevlilerinin önünde eğilerek selam verdi. Görevliler adamı tepeden tırnağa inceleyip, nereden geldiğini sordular.

"Güneydeki Zhen ailesinden." dedi adam. "Efendimden bir mektup getirdim, lütfen Sör Zheng'a verir misiniz?"

Adamın Zhen ailesinden geldiğini öğrenen kapı görevlileri ayağa kalkıp ona yer verdiler.

"Yorgunsundur. Otur. Mektubunu teslim edeceğiz."

İçlerinden biri hemen gidip Jia Zheng'a adamın geldiğini bildirdi ve mektubu verdi. Jia Zheng açıp okumaya başladı.

Sevgili Zheng,

Kuşaklar boyunca iki aile yakın bir arkadaşlık ve karşılıklı anlayış içinde yaşadı. Biz sizin şanlı ailenize hep büyük bir

saygı besledik. Çirkin kabahatim için bin ölüm cezası bile yetmezdi ama istisnai bir merhamet lütfuyla, daha hafif bir ceza alarak sınıra sürgüne gönderildim. Hiçbir şeyimiz kalmadı, ailemiz dağıldı. Uşağımızın oğlu Bao Yong yıllarca bana çok iyi hizmet etti. Çok büyük bir beceriye sahip olmasa da dürüst ve güvenilir bir gençtir. Eğer onu alıp evinizde bir iş verebilirseniz, size sonsuz bir minnet duyarım. Mektubumun amacı budur, ilk fırsatta tekrar yazarım.

Dostunuz Zhen Yingjia

Jia Zheng gülümsedi.

"Bizimkiler bize fazlayken şimdi Zhenler kendilerininkini göndermek istiyor." diye düşündü yüksek sesle. "Ama Zhenlerin tavsiye ettiği birisini geri çeviremeyiz, bir yer bulmamız lazım."

Kapı görevlisine döndü.

"Adamı bana gönderin ve kalacağı bir yer ayarlayın. İşe yarayacağı bir pozisyon vardır." dedi.

Kapı görevlisi gidip Bao Yong'u getirdi. Delikanlı kendisini yere atıp, Jia Zheng'ın önünde üç kere secde ettikten sonra ayağa kalktı.

"Efendim selamlarını yolladı." Tek dizini yere koyup, "Bao Yong da saygılarını sunuyor, efendim." dedi.

Jia Zheng, Zhen Yingjia'yı sordu ve Bao Yong'u inceledi. Yaklaşık bir buçuk metre boyunda, geniş omuzlu, güçlü yapılı, gür kaşlı, yumru gözlü, uzun sakallı, esmer tenli biriydi. Kolları yanlarında, saygılı bir şekilde duruyordu.

"Doğduğundan beri Zhenlerle misin, yoksa birkaç yıldır mı hizmet ediyorsun?" diye sordu Jia Zheng.

"Doğduğumdan beri, efendim."

"Neden şimdi ayrılmak istiyorsun?"

"Ben istemedim, efendim. Beyefendi ısrar etti, tıpkı onlara olduğu gibi size de hizmet edebileceğimi söyledi. Bu yüzden geldim."

"Efendin ve ailesi düştükleri bu güç durumu hiç hak etmediler."

"Böyle şeyleri söylemek belki bana düşmez ama efendim çok iyi bir insan. Herkese karşı çok dürüst olduğundan bunlar başına geldi."

"Ama dürüstlük çok büyük bir erdemdir."

"Çok fazlası her zaman işe yaramıyor. Bazıları bundan rahatsız oluyorlar."

"Eğer durum buysa, adaletin yerini bulacağından eminim." dedi Jia Zheng gülerek.

Bao Yong tam bir şey diyecekken, Jia Zheng devam etti.

"Efendinin Baoyu adında bir oğlu olduğunu duydum, doğru mu?"

"Doğru, efendim."

"Derslerine çalışıyor mu peki?"

"Çok ilginç bir soru, efendim. Bu tuhaf bir hikâye. Efendi Baoyu bazı açılardan babasına benziyor. Çok dürüst biri. Son zamanlara kadar hayatını kız kardeşleri ve kuzenleriyle oynamaya adamıştı. Beyefendi ve hanımefendiden birkaç kere dayak yedi ama pek faydası olmadı. Bir iki yıl önce, hanımefendi başkente gittiğinde, Efendi Bao çok ciddi şekilde hastalandı. Uzun bir süre hayatından umut kesildi. Babası da neredeyse endişeden ölecekti. Cenaze kıyafetleri bile hazırlanmıştı. Sonra çok şükür iyileşti. Ayağa kalkınca, bir kemer altından geçtiğini, orada bir kadınla karşılaştığını, kadının kendisine dolaplarla dolu bir tapınak gösterdiğini söyledi. Bu dolaplarda bir sürü kayıt defteri varmış. Sonra kızlarla dolu bir odaya girmiş, meğer onlar hayalet ve iskeletmiş. Çok korkup çığlık atınca uyanmış. Bu olaydan sonra babası onu doktora gösterdi ve yavaş yavaş iyileşti. Bu sefer kız kardeşleri ve kuzenleriyle dilediğince oynamasına göz yumuldu. Ama tamamen değişeceği kimin aklına gelirdi ki! Artık eski oyunlarından zevk almaz oldu. Şimdi işi gücü dersler ve kitaplar. Kimse ilgisini dağıtamıyor. Aile işlerinde babasına yardım etmeyi de öğreniyor."

Jia Zheng sessizce düşüncelere daldı.

"Şimdi gidebilirsin. Sana uygun bir iş çıktığında, bir görev vereceğiz." dedi sonra.

"Teşekkür ederim, efendim." dedi Bao Yong ve odadan çıktı. Hizmetkârlar ona kalacağı yeri gösterdiler. Bu konuyu burada bırakıyoruz.

***

Birkaç gün sonra Jia Zheng erkenden kalkıp, ana kapıdan çıkarak Bakanlığa giderken, kapı görevlileriyle hizmetkârların toplanıp sohbet ettiklerini fark etti. Sanki kendisine söyleyecekleri bir şey varmış gibi fısıldaşıp mırıldanıyorlar ama doğrudan söyleyemiyorlardı. Birisini yanına çağırdı.

"Neler oluyor öyle? Köşelerde fısıldaşmalar da ne?" diye sordu.

"Söylemeye cesaret edemedik, efendim..." dedi hizmetkâr.

"Neyi?" dedi Jia Zheng.

"Şey, efendim. Bu sabah kalkıp kapıyı açtığımda, üzerinde kötü şeyler yazan bir kâğıdın kapıya sıkıştırıldığını gördüm."

"Neymiş? Nasıl şeyler?"

"Sudaki Ay Manastırı'nda olan rezilliklerle ilgili."

"Göster bakayım!"

"Almaya çalıştım ama o kadar sıkı yapıştırılmış ki çıkaramadım. Yazılanları kopyalayıp kâğıdı oradan kazıdım. Li De bir tane daha buldu. Bana gösterdi, onda da aynı şeyler yazıyordu. Durum bu, efendim."

Adamdan kâğıdı alan Jia Zheng okumaya başladı.

Jia Qin şanslı bir genç,

Aile tapınağının sorumlusu.

Onca kızın arasında tek erkek,

İçkisi, kumarı, fuhşu!

Serserinin teki orayı yöneterek,

Rong Konağı'nı rezil edecek!

Jia Zheng öfkeden köpürdü. Başı döndü, gözleri yuvalarından fırladı. Kapıdaki görevlilere bu konudan kimseye söz etmemelerini tembihledi ve başka bir not var mı diye etrafın didik didik aranmasını emretti. Hemen Jia Lian'i çağırttı.

"Söylesene, Demir Eşik Tapınağı'nda kalan rahibeler ve Taocu rahibe adaylarının durumlarını bizzat kontrol ettin mi hiç?" diye sordu.

"Bizzat kendim etmedim." dedi Jia Lian. "Orası genç Qin'in sorumluluğunda."

"Sence bu işi becerebilecek durumda mı?"

"Böyle sorduğuna göre, yanlış bir şey yaptı herhâlde?" dedi Jia Lian.

"Baksana şuna!"

Jia Lian notu okudu.

"Rezalet bu!" diye bağırdı.

Tam o sırada Jia Rong, üzerinde "Jia Zheng'ın dikkatine! Çok özel ve gizli!" yazan bir zarfla geldi.

Jia Zheng zarfı açınca, önceki notta yazanların olduğu imzasız bir mektup buldu.

"Lai Da'ya söyleyin, derhâl üç, dört arabayla Sudaki Ay Manastırı'na gidip bütün rahibe adaylarını buraya getirsin. Bu tamamen sır olarak saklanmalı. Saray'dan çağrıldıklarını söylesin."

Emri alan Lai Da hemen gitti.

***

Yirmi dört Budist ve Taocu rahibe adayı tapınağa ilk geldiklerinde, yaşlı rahibelerin nezaretine verilmişlerdi. Onlardan günlük derslerini alıyorlar ve dualarını ezberliyorlardı. Aylar geçtikçe ve İmparator Eşi onları bir kere bile çağırtmayınca, çalışmalarını giderek gevşettiler. Üstelik büyüyorlar ve hayatın daha çok farkına varıyorlardı. Jia Qin genç bir hayalperestti. Fangguan gibi güzel aktrislerin bir manastıra kapanma kararlarını geçici bir heves olarak görüyordu. Kız onun Sudaki Ay Manastırı'ndaki tek ilgi odağı

hâline geldi. Ama onun çok ciddi olduğunu ve kendisinin arzularına boyun eğmeye hiç yanaşmadığını gördü şaşkınlık içinde. Sonra tekrar ilgisi tapınağa yöneldi. Oradaki genç rahibe adaylarından ikisi, Budist Qinxiang ile Taocu Hexian çok çekici ve sıcakkanlı kızlardı. Onunla şarkı söyleyerek ya da müzik çalarak hoş saatler geçiriyorlardı.

Onuncu ayın ortasında, Jia Qin her zamanki gibi aylıkları dağıtmak için geldi. Hemen gitmeye niyeti yoktu, bir fikri vardı.

"Aylıklarınızı getirdim." dedi kızlara. "Maalesef bugün kapılar kapanmadan çıkmaya yetişemeyeceğim, burada kalmam gerekiyor. Böyle soğuk bir gecede, tesadüfen yanımda olan şarabı ve fıstıkları paylaşıp, küçük bir parti yapmaktan daha iyi ne olabilir?"

Kızlar çok heyecanlandılar ve hemen masaları hazırlamaya başladılar. Sudaki Ay Manastırı'ndaki rahibeleri bile davet ettiler. Sadece Fangguan onlara katılmayı reddetti. Birkaç kadeh şaraptan sonra Jia Qin içki oyunu oynamayı teklif etti.

"Biz onun nasıl oynandığını bilmiyoruz. Neden parmak tahmini oynamıyoruz? Kaybeden şarap içer, çok eğlenceli olur." dedi Qinxiang.

Yaşlı rahibeler itiraz ettiler.

"Daha öğlen saatleri geçeli çok az zaman oldu. Bu saatte parti yapmak doğru olmaz. Bir iki kadeh içelim, sonra dileyenler gitsinler. Bay Qin'e eşlik etmek isteyenler kalıp içerler. Biz hiç karışmayacağız." dedi birisi.

Tam o sırada gönüllü rahibelerden biri birden odaya daldı.

"Hemen durun! Rong Konağı'ndan uşak Lai geldi." dedi.

Kızlar ortalığı toplamaya giriştiler ve Jia Qin'e saklanmasını söylediler. O ana kadar sarhoş olan Jia Qin atıp tutmaya başladı.

"Ne diye saklanayım? Ben aylıkları dağıtmaya geldim."

O daha lafını bitirmeden, Lai Da kapıda belirdi. Henüz başlayan eğlencenin belirtileri aşikârdı. Lai Da'nın sadık yüreği öfkeyle doldu. Jia Zheng'ın sıkı gizlilik talimatı olduğundan, soğukkanlılıkla gülümsedi.

"Tesadüfe bakın, demek siz de buradasınız, Bay Qin." dedi.

Qin yalpalayarak ayağa kalktı.

"Bay Lai! Sizi buraya getiren sebep nedir?" diye sordu.

"Burada olmanıza sevindim, beyefendi." dedi Lai Da. "Genç hanımları mümkün olduğunca hızla hazırlayıp kente götürmemiz lazım. Saray'dan çağrıldılar."

Jia Qin ve kızlar daha fazlasını öğrenmek istediler ama Lai Da fazla bir şey söylemedi.

"Gelin haydi. Geç oluyor. Kapılar kapanmadan yetişmek için acele etmemiz lazım." dedi.

Hepsi kendilerini bekleyen arabalara doluştular ve Lai Da güçlü bir öküzün üstüne binip konvoyu kente götürdü.

***

Şimdi Jia Zheng'a dönelim. Normalde bakanlığa giderken çok titizlik gösteren beyefendi, çalışma odasında yalnız başına oturuyor, derin derin nefes alıp imzasız notları düşünüyordu. Jia Lian evden ayrılmaya cesaret edemeyip yakınlarda bekliyordu. Sonunda kapıdan birinin sesi geldi ve bir haberci içeri girdi.

"Bu akşam görevde olması gereken Zhang Ekselansları hastaymış, sizin onun yerini almanızı istiyorlar, beyefendi." dedi.

Jia Zheng her an Lai Da'nın içeri girmesini bekliyordu. Bu şekilde çağrılmaktan çok rahatsız oldu. Jia Lian yanına geldi.

"Lai Da öğle yemeğinden sonra gitmişti, amca. Manastır kentten yüz otuz kilometre uzakta. On birden önce burada olamaz. Bu akşam çağrıldığına göre, bence gitmelisin. Lai Da geri döndüğünde, rahibeleri bir yere kilitlemesini ve yarın sen gelip meseleyle ilgilenene kadar hiçbir şey söylememesini tembihlerim. Qin gelirse, bir şey demem. Bakalım yarın sen onunla konuştuğunda ne tepki verecek."

Bu mantıklı görünüyordu, Jia Zheng istemese de bakanlığın yolunu tuttu.

O gider gitmez, Jia Lian kendi dairesine döndü ve yolda

Xifeng'a ne diyeceğini düşündü. Öncelikle Qin'e bu işi verdiği için onu suçlayacaktı ama sonra hasta olduğunu hatırlayınca yumuşadı. Ona çok baskı yapmasa iyi olacaktı. Adımlarını yavaşlattı.

***

Bu arada hizmetkârlar arasında haberler yayıldı. Kısa süre içinde Pinger'nın kulağına kadar geldi. O da hemen hanımına söylemeye gitti. Xifeng kötü bir gece geçirmişti ve keyifsizdi. Hâlsizliği, çeşitli kabahatler, özellikle de Sudaki Ay Manastırı'yla uygunsuz bağlantıları konusunda vicdanına yer eden her zamanki endişelerini daha da artırıyordu. İmzasız notu öğrenince, birden doğruldu.

"Ne yazıyor?" diye sordu Pinger'ya.

"Pek bir şey yok." dedi Pinger düşüncesizce. "Sudaki Ay Manastırı'ndaki rahibelerle ilgili..."

Bu Xifeng'ı perişan etti. Vicdan azabı hikâyenin gerisini tamamladı. Mahvoldu! Dehşetten konuşamaz hâldeydi. İçinden bir ateş yükseldi, başı dönüyordu. Öksürmeye başladı ve yatağa çöktü, gözlerini önüne dikmişti.

Pinger endişeyle bağırmaya başladı.

"Demir Eşik Tapınağı'ndaki rahibeleri kastettim ben. Rahibe adaylarıyla alakalıymış. Senin üzerine alınmana hiç gerek yok."

Demir Eşik Tapınağı kelimeleri Xifeng'ı kendine getirdi.

"Aptal şey! Bu ne böyle? Tapınak mı, manastır mı?" diye bağırdı.

"Önce manastır sandım." dedi Pinger. "Sonra öğrendim ki tapınakmış. Bu yüzden dilim sürçtü."

"Ben de tapınaktır diye düşünmüştüm." dedi Xifeng. "Benim manastırla bir ilgim yok. Ama Qin'e tapınaktaki rahibelerle ilgilenme işini veren benim. Muhtemelen para aşırıyordur."

"Hayır, hanımım." dedi Pinger. "Parayla bir ilgisi olduğunu sanmıyorum. Birkaç kere skandal lafının geçtiğini duydum."

"Bu beni ilgilendirmez. Lian nerede?"

"Sör Zheng'ın çok sinirli olduğunu söylediler, onu yalnız bırakamadı. Ben nahoş olaylar olduğunu öğrenince hizmetçilere bu konuda konuşmamalarını söyledim. Umarım hanımefendi duymamıştır. Efendi, Lai Da'yı kızları geri getirmesi için manastıra gönderdi. Neler olduğunu öğrenmek için birisini yollayacağım. Şimdi sen sakin ol, hanımım. İyi değilsin, böyle şeyler için endişelenmemen lazım."

Tam o sırada Jia Lian içeri girdi. Xifeng ona detayları sormak istiyordu ama yüzündeki ifadeyi görünce vazgeçti. Çok keyifsiz olduğu belliydi, en iyisi haberi yokmuş gibi davranmaktı.

Lai Wang gelip, "Lai Da geri dönmüş, sizi dışarıda bekliyorlar." dediğinde, Jia Lian yemeğini bitirmemişti henüz.

"Bay Qin de yanında mı?"

"Evet, efendim."

"Lai Da'ya söyle, bu akşam beyefendinin bakanlığa gitmesi gerekti. Şimdilik kızları Bahçe'ye yerleştirsin, yarın beyefendi döndüğünde, onları Saray'a gönderme konusuyla ilgileneceğiz. Bay Qin beni kütüphanede beklesin."

Lai Wang çıktı.

Jia Qin kütüphaneye gitti. Yolda hizmetkârların aralarında fısıldaşarak kendisini gösterdiklerini fark etti. Bir anlam veremedi ama kendisiyle ilgili bir şeyler olduğu belliydi. Sanki Saray'dan bir çağrı falan yokmuş gibi görünüyordu. Olup bitenleri birisine sormayı çok istiyordu ama huzursuz oldu ve gitgide artan bir endişeyle orada bekledi. Jia Lian gelince, onu selamladı ve elleri yanlarında durdu.

"Acaba Majesteleri rahibeleri neden böyle acele istedi?" diye sordu cesaretle. "Alelacele gelmek zorunda kaldım. Neyse ki bugün maaşları dağıtmak için oradaydım, Lai Da'yla birlikte geldim. Ama zaten her şeyi bildiğinizden eminim."

"Neyi bildiğimden? Asıl bilmesi gereken sensin!"

Jia Qin hiçbir anlam veremiyordu, sesini kesip dikildi orada.

"Her şeyi berbat ettin!" diye devam etti Jia Lian. "Sör Zheng öfke saçıyor!"

"Ama ben bir şey yapmadım ki!" diye karşı çıktı Jia Qin. "Her ay tam zamanında aylıkları dağıtıyorum. Kızlar ayinleri ezbere biliyorlar..."

Jia Lian, onun hiçbir şeyden haberi olmadığını anladı. Çocukken beraber oyun oynarlardı, derin bir iç geçirdi.

"Kes sesini! Şuna bir bak!" dedi.

Çizmesinin kenarından notlardan birini çıkardı, Jia Qin'e doğru fırlattı. Jia Qin kâğıdı yerden alıp okudu. Yüzü kül gibi oldu.

"Bunu kim yazmış olabilir? Kimseye bir zararım dokunmadı benim. Neden biri benim adımı böyle lekelemek ister ki? Ben sadece ayda bir kere para dağıtmaya gidiyorum, bütün buniar yalan! Sör Zheng canıma okuyacak, biliyorum yapacak! Utancımdan öleceğim! Annem duysa, beni öldürür!"

Etrafta kimsenin olup olmadığın kontrol etti ve Jia Lian'in önünde diz çöktü.

"Amca! Lütfen bana yardım et! Lütfen." dedi.

Başını yere vurmaya başladı, yüzünden yaşlar süzülüyordu. Jia Lian'in aklından türlü türlü düşünceler geçti.

"Ahlaksızlık, Zheng amcanın en nefret ettiği şeydir. Eğer gerçekten de böyle şeyler olduğunu öğrenirse, başımız büyük belada. Ailemizin ismini de lekeler. Notun isimsiz yazarını da çok sevindirecek, sonra benzer notları da gelir. Yo, en iyisi amcamın yokluğundan faydalanıp, Lai Da'yla konuş, olayı örtbas et. Şu ana kadar böyle şeyler olduğuna dair bir kanıt yok." Bu karara varan Jia Lian sözlerine devam etti. "Hiç beni kandırmaya çalışma. Pis numaralarından haberim olmadığını sanma sakın! Şimdi dinle. Bu işten kurtulmak istiyorsan, Sör Zheng ne kadar baskı yaparsa yapsın, her şeyi inkâr etmelisin, hem de her şeyi. Anladın mı? Şimdi yerden kalk, utanmaz yaratık!"

Jia Lian, Lai Da'yı çağırttı ve fikrini sordu.

"Aslına bakarsanız, efendim, Bay Qin çok yakışıksız davranı-

yordu. Manastıra gittiğimde, hep beraber içki içiyorlardı. Bence notu yazan kişi doğru söylüyor..."

"Duydun mu, Qin?" dedi Jia Lian. "Lai Da sana iftira mı atıyor?"

Jia Qin mosmor oldu ve utancından konuşamadı. Jia Lian, Lai Da'nın elinden tutup yalvardı.

"Acı bu gence, Lai. Onu evde bulduğunu söyle. Beyefendinin yanına götürdüğünde, benimle görüştüğünü söylemene gerek yok. Yarın beyefendiyi rahibelerle konuşmasına gerek olmadığı konusunda ikna et. Bir aracı getirip hepsini sat. Majesteleri tekrar onlara ihtiyaç duyarsa, başkalarını satın alırız."

Lai Da, bir skandalın hiç kimseye faydası olmayacağını düşündü bir süre. Sadece ailenin adı lekelenirdi. Bu yüzden Jia Lian'in teklifini kabul etti.

"Sen şimdi Lai ile git, Qin." dedi Jia Lian. "Ne derse öyle yap."

Jia Qin, bir kere daha secde edip Lai Da'yla gitti. Tenha bir yere geldiklerinde, Lai Da'ya da secde etti.

"Beni affedin ama çok ileri gittiniz, Efendi Qin." dedi Lai. "Kimin canını sıktınız, bilmiyorum. Kim yapmış olabilir sizce?"

Jia Qin bir süre düşündü ama bir düşman gelmedi aklına. Sessizce Lai Da'yı takip etti.

Bu işten nasıl kurtulduğunu öğrenmek için gelecek bölümü oku.

94. BÖLÜM

Büyükanne Jia, yaban elması ağaçlarının çiçek açışını kutlamak için parti verir.

Baoyu'nün Manevi İdrak Taşı'nı kaybetmesi sorun yaratır.

Lai Da, beyefendinin sabah dönüşünü beklesin diye Jia Qin'i götürmüştü.

Küçük rahibe adayları tekrar Bahçe'ye geldikleri için çok heyecanlıydılar ve ertesi gün Saray'a gitme hazırlıkları yapacaklarını sandıklarından, bugün en sevdikleri yerleri ziyaret etme hevesindeydiler. Ama tutsak olduklarını gördüklerinde yaşadıkları üzüntüyü bir düşünün! Lai Da, yaşlı kadınlara ve genç hizmetkârlara, kızların yemeklerini odalarında yemeleri ve kapalı tutulmaları talimatını vermişti. Kızlar kendilerine neden böyle davranıldığını bilmiyorlardı, geceyi merak içinde oturarak geçirdiler. Bahçe'deki dairelerin hizmetçileri onların Saray'a götürülmek üzere geldiklerini duymuşlardı, işin aslını bilmiyorlardı.

Gece görevini tamamlayan Jia Zheng, ertesi sabah erkenden bakanlıktan ayrılmak üzere hazırlanmıştı ama acil bir iş daha verildi. İki bölge başkentinin şehir duvarlarının tamir edilme masrafları için tahmini bir hesap çıkaracaktı. Epey gecikeceğini öngörerek Jia Lian'e bir mesaj gönderip, kendisini beklemeden incelemeyi yürütmesi, Lai Da'yı sorgulayıp, uygun gördüğü şekilde konuyu halletmesi için yetkilendirdi.

Jia Lian, bu talimatları genç Qin adına memnuniyetle karşıla-

dı, amcasının gazabından kurtulacaktı. Biraz daha düşününce, eğer olayı örtbas ederse, Jia Zheng'ın şüphelenebileceği geldi aklına. Wang Hanım'a danışmak akıllıca olabilirdi. En azından Jia Zheng sonucundan memnun kalmazsa tek sorumlusu kendisi olmazdı.

Böyle yapmaya karar veren Jia Lian, Wang Hanım'ı görmeye gitti ve olanları anlattı.

"Zheng amca imzasız not yüzünden çok öfkelendi ve Lai Da'ya genç Qin'i ve bütün kızları sorguya çekilmek üzere hemen getirmesini emretti. Bugün amcam bu pis işle ilgilenemeyecek kadar meşgulmüş. Bu yüzden sana danışmamı istedi. Sence ne yapalım yenge?"

"Hiç böyle bir rezillik duymamıştım!" diye bağırdı Wang Hanım dehşet içinde. "Eğer genç Qin gerçekten bunu yaptıysa, ailemizin onunla bir ilgisi kalmaz! İnsanlar hakkında böyle notlar yazıp asmak da çok çirkin! Sence doğruluk payı var mı? Qin'e sordun mu? Ne diyor?"

"Birkaç dakika önce onu sorguya çektim." dedi Lian. "Tabii ki her şeyi inkâr etti. Ama düşünsene, yenge, yapmış olsa bile kabul eder mi hiç? Şahsen ben hiç sanmıyorum. Kızların her an Saray'a çağrılabileceğini bildiğinden, bir skandal çıkmasından korkar. Gerçeği kolaylıkla öğrenebiliriz. Peki o zaman ne olacak? Sen ne diyorsun?"

"Kızlar neredeler şimdi?" diye sordu Wang Hanım.

"Bahçe'de bir yere kapattık." dedi Jia Lian.

"Herkes orada olduklarını biliyor mu?"

"Şimdiye kadar öğrenmişlerdir herhâlde. Saray'a gideceklerini sanıyorlar. Herkese böyle söylendi."

"İyi." dedi Wang Hanım. "Onlardan derhâl kurtulmalıyız. Zaten ben bizimle kalmalarını hiç istememiştim, Xifeng'la senin fikrindi bu. Sonunda bir sıkıntı çıkacağını söylemedim mi? Lai Da'ya söyle, onlarla tek tek konuşsun ve bir yerlerde akrabaları var mı öğrensin. Ailesi olanların kontratları çıkarılsın, bir tekne kiralanmak üzere hesaptan birkaç tael çekilip, güvenilir bir refakatçiyle

birlikte nereden geldilerse, oraya gönderilsinler. Azat edilsinler, böylece bu mesele kapansın. Eğer bir iki tanesi yanlış davrandı diye hepsini dünyevi yaşama geri göndermeye zorlarsak, bu kalpsizlik olur. Eğer yetim kızlara koca bulan resmî bir aracıya teslim edecek olursak, biz para istemesek bile, kesinlikle birisi çıkıp, başlarına ne geleceğini umursamadan onların üzerinden para kazanmaya kalkışır. O zaman kim bilir neler olur! Qin'e gelince, kesin bir tavırla hakkında ne düşündüğümüzü anlat. Adak toplantıları ya da diğer büyük etkinlikler haricinde bir daha buralarda görünmesin! Başı gerçekten belaya girsin istemiyorsa Sör Zheng'ın karşısına çıkmasa iyi olur. Muhasebecilere ilgili ödenekleri iptal etmelerini söylemeyi de unutma sakın. Tapınağa birisini gönder. Mezarlıkta ruh parası yakılması gibi özel durumlar dışında sülaleden hiçbir erkeğin içeri alınmayacağı konusunda Sör Zheng'ın kesin talimatı olduğunu bildir. Eğer başka bir saçmalık daha olursa, başrahibe dâhil bütün rahibeleri göndeririz."

Jia Lian hepsini kabul edip Lai Da'ya talimat vermeye gitti.

"Wang Hanım böyle yapmanı istiyor." dedi. "Halledince bana haber ver, ben de kendisine ileteceğim. Çabuk ol. Sör Zheng geri döndüğünde, tek yapman gereken hanımefendinin talimatlarını aynen tekrarlamak."

"Bu işe yaramaz insanlarla böyle başa çıkmak hanımefendinin büyüklüğü!" dedi Lai Da. "İyi yürekli hanımımızın dediği gibi, güvenilir birini bulup evlerine gönderilmelerini sağlayacağım. Genç Qin'i de size getiririm. İmzasız notlara gelince, bunu yapanın izini süreceğim, yakaladığım anda unutamayacağı bir ders vereceğim ona!"

Jia Lian başını salladı. "Tamam." dedi.

Hiç zaman kaybetmeden Jia Qin çağrılıp kovuldu. Lai Da, Wang Hanım'ın talimatları doğrultusunda kızlarla ilgilendi.

Jia Zheng o akşam eve döndüğünde, Jia Lian ve Lai Da rapor vermeye gittiler. Jia Zheng gereksiz sıkıntılara katlanacak bir adam değildi; meselenin kapandığına memnun oldu. Jia evinin yirmi dört rahibe adayına yol verdiği haberleri kısa sürede yayıldı ve kentteki tüm genç hovardalar içlerinden birini kapma telaşına

düştüler. Bizim hikâyemiz, sonunda bu kızlara ne olduğu ya da evlerine dönüp dönmedikleriyle ilgilenmiyor; bu konuda tahminde bulunmaya gerek yok.

***

Şimdi Bambu Evi'ne dönelim. Daiyu'nün sağlığındaki hafif düzelme sayesinde Zijuan'in işi azaldı. Rahibe adaylarının geldiklerini duyunca, Saray'a çağrılmalarını gerektiren durumu merak etti ve hizmetçilerinden birinden daha fazlasını öğrenmek umuduyla Büyükanne Jia'nın dairesine uğramaya karar verdi. Oraya vardığında, Yuanyang da işlerini bitirmişti; ikisi sohbet etmek için oturdular. Zijuan rahibelerden laf açtı. Yuanyang Bahçe'ye gelmelerine çok şaşırdı.

"Ben hiç duymamıştım! Daha sonra Bayan Lian'e sorarım, o kesin biliyordur." dedi.

O sırada Bay Fu Shi'nin evinden iki kadın, Büyükanne Jia'ya saygılarını sunmak için geldi. Yuanyang onları karşılamak üzere kalktı. Büyükanne Jia öğlen uykusuna çekildiğinden Yuanyang'la biraz sohbet edip gittiler.

"Nereden geliyor bunlar?" diye sordu Zijuan.

"Tam baş belaları!" dedi Yuanyang. Sürekli büyük hanımefendiyi ziyarete geliyorlar; Bayan Fu'nun ne mükemmel, ne iyi huylu, ne güzel, ne terbiyeli, ne tatlı dilli bir kız olduğunu, nakış bildiğini, yazabildiğini, hesap yapabildiğini, tam bir iyi evlat örneği olduğunu, hizmetçilere karşı nazik bir hanımefendi gibi davrandığını anlatıp duruyorlar. Her seferinde aynı şey, sanki hanımefendiye nadir bir hazine sunuyorlar! Benim hiç tahammülüm yok ama hanımefendinin hoşuna gidiyor gibi. Asıl tuhaf olan da normalde bu tür yaşlı kadınları itici bulan Baoyu'nün bu ikisinden rahatsız olmaması. Birkaç gün önce geldiklerinde, Bay Fu'nun kızının taliplerine (çok fazlaymış) hiç yüz vermediğini, bizimki gibi bir aileye gelin vermeyi çok istediğini söylediler. Yine övgüler yağdırmaya başladılar. Bir şekilde büyük hanımefendiyi memnun edecek şeyler bulmayı başarıyorlar."

Zijuan bir an düşüncelere daldı.

"Madem büyük hanımefendi söyledikleri şeylere çok memnun

oluyor, neden Baoyu'yü bu genç hanımla evlendirmiyor?" diye sordu yapmacık bir umursamazlıkla.

Yuanyang nedenini açıklamak üzereyken içeriden biri seslendi.

"Büyük hanımefendi uyandı!"

Zijuan'i orada bırakıp hemen içeri girdi. Zijuan Bahçe'ye döndüğünde, Bambu Evi'ne doğru giderken kendi kendine düşündü.

"Sanırsın Baoyu dünyadaki tek erkek, hepimiz sürekli onu düşünüp duruyoruz! Zavallı hanımım da giderek daha çok kapılıyor ona. Hep onun yüzünden bunalıma girdiği belli oluyor. Bu yüzden sık sık hastalanıyor. Zaten altın ve yeşim bağlantısının belirsizliği varken bir de Bayan Fu çıktı! Ben hep Baoyu'nün Bayan Lin'i sevdiğini düşünmüşümdür ama Yuanyang'ın dediklerine bakılırsa, gördüğü her kıza kapılıyor. Zavallı hanımım! Onun için boşuna kalp ağrısı çekiyorsun!"

Zijuan, Daiyu için üzülürken, düşündükçe daha da perişan oldu. Böyle boş bir hülya için yüreğini parçalamamasını öğütlemek istiyordu ama daha çok üzülmesinden korkuyordu. Peki nasıl öylece durup acı çekmesini seyredecekti?

Bu sorunu kafasında evirip çevirirken, şefkat duygusu ani bir huzursuzluğa yol açtı ve kendi kendine söylendi.

"Ben ne diye onlar için endişeleniyorum? Bayan Lin, Baoyu ile evlense bile onu mutlu etmek çok zor olur. Baoyu ne kadar candan olursa olsun, hercainin biri olduğunu biliyorum. Başkalarına üzülmemelerini söyleyip kendim üzülüyorum! Yok, bundan sonra ben kendi işime bakıp başka bir şeye karışmayacağım!"

Bu düşünceyle Bambu Evi'ne doğru yoluna devam etti. Oraya vardığında, Daiyu'yü sedirde bir başına otururken buldu. Eski şiirlerini ve bazı yazıları gözden geçiriyordu. Odaya girince başını kaldırıp kendisine baktı.

"Neredeydin sen?" diye sordu Daiyu.

"Öteki hizmetçilerden biriyle biraz sohbet etmeye gitmiştim." dedi.

"Xiren'le mi?"

"Niye ona gideyim?"

Nasıl böyle bir soru sorabildiğine şaşıran Daiyu utandı.

"Aman canım, nereye gittiğinden bana ne! Biraz çay getir." diye tersledi onu.

Zijuan için için gülerek çay doldurmaya gitti. Tam o sırada Bahçe'de bir curcuna duydu ama neler olduğunu anlayamadı. Kendisi çay doldururken, küçük bir hizmetçiyi dışarıya bakmaya gönderdi. Kız kısa bir süre sonra geri geldi.

"Kızıl Neşe Avlusu'ndaki yaban elması ağaçları! Bu yılın başında bazıları kurumuştu, kimse onlara su vermedi. Dün Baoyu ağaçlara bakmaya gidince, dallarında tomurcuklar görmüş. Kimse ona inanmayıp, aldırış etmemiş. Ama bugün birdenbire çok güzel çiçek vermişler! Herkes çok şaşırmış ve görmeye gelmiş. Büyük hanımefendi ve Wang Hanım bile heyecana kapılıp görmeye geliyorlarmış. Bayan Zhu yollardaki yaprakların temizlenmesi için talimat vermiş. Curcunanın nedeni buymuş!"

Daiyu, Büyükanne Jia'nın geleceğini duyunca üstünü değiştirmek için kalktı, Xueyan'i dışarı gönderip, büyük hanımefendi gelir gelmez kendisine haber vermesini söyledi. Az sonra kız koşarak geldi.

"Büyük hanımefendi, Wang Hanım ve diğer hanımlar geldiler. Çabuk olun!"

Daiyu aynaya şöyle bir baktı, çabucak saçını taradı ve Zijuan'le beraber Kızıl Neşe Avlusu'na doğru gitti. Büyükanne Jia, Baoyu'nün avludaki kanepesine oturmuştu. Onu, Xing ve Wang Hanımları selamladıktan sonra, Li Wan, Tanchun, Xichun ve Xing Xiuyan'le de merhabalaştı. Herkesin orada olmadığını fark etti. Xifeng hasta yatıyordu; Shi Xiangyun başkentte bir göreve atanan dayısını görmeye gitmişti; Baoqin, Baochai'le beraber evdeydi; Wen ve Qi kardeşler de artık başka bir yerde yaşıyorlardı çünkü son zamanlarda meydana gelen olaylar yüzünden Bahçe'nin kızları için uygun bir yer olmadığı kanaatine varan anneleri onları götürmüştü. Herkes sohbet ediyor, yaban elmasının tuhaf bir şekilde kışın çiçek açışı hakkında kendince yorum yapıyordu.

"Genellikle üçüncü ayda açıyorlar diye biliyorum." dedi Büyükanne Jia. "Şimdi on birinci aydayız. Ama bu yıl mevsimler gecikti. Sanki onuncu aydaymışız gibi. Pastırma yazı deniyor buna, ağaçların çiçek açmasına neden olacak kadar ısınıyor hava."

"Haklısın, anne." dedi Wang Hanım. "Bunların olağan dışı bir şey olmadığını bize gösterecek senin gibi tecrübeli birine ihtiyacımız var."

Xing Hanım o kadar kolay ikna olmadı.

"Bu ağaçların bir yıl boyunca kuru kaldığını duydum. Neredeyse ölen ağaçların şimdi bu mevsimde birden çiçek açmasını nasıl açıklıyorsunuz?" diye sordu.

Li Wan lafı aldı.

"Bence ikiniz de haklısınız." dedi gülerek. "Naçizane fikrim, Baoyu'nün hayatında mutlu bir olay olacağını bize müjdelemek için çiçek açtılar."

Tanchun hiç sesini çıkarmadan düşünüyordu.

"Bu uğursuzluk olmalı. Doğayla uyum içinde olan her şey gelişip güzelleşiyor; mevsimsiz ve zamansız olanlar solup ölüyor. Bitkiler ve ağaçlar doğal bir devridaime itaat ediyorlar. Eğer bir ağaç zamansız çiçek açıyorsa, bu hayra alamet değildir."

Bu düşünceleri kendine sakladı. Sonra Li Wan'in mutlu bir olay yorumundan etkilenen Daiyu konuşmaya başladı:

"Bir zamanlar dikenli bir çalısı olan çiftçi bir aile yaşıyormuş. Üç oğulları varmış. Bir gün bu çocuklar evden ayrılıp kendi yollarına gitmeye karar vermişler. Onlar gider gitmez, dikenli çalı solup ölmüş. Ama bir süre sonra çocuklar birbirlerini özleyip evlerine geri dönmüş, yine bir araya gelmişler. Bu çalı da hemen canlanmaya başlamış. Görüyorsunuz, bitkiler de sahiplerinin kaderlerini yakından takip ediyorlar. Şimdi Kuzen Bao kendisini çalışmalarına verince, Zheng amca çok memnun oldu, yaban elması da öyle; bu yüzden çiçek açtı."

Büyükanne Jia ve Wang Hanım bu yorumu çok beğendiler.

"Çok yerinde bir hikâye! Ne ilginç bir fikir!"

Jia She ve Jia Zheng da yanlarında Jia Huan ve Jia Lan'la çiçeklere bakmaya geldiler.

"Kesin bunları. Benim düşüncem bu! Burada hayra alamet olmayan bir şey var." dedi Jia She.

"Tam tersi!" dedi Jia Zheng. "Rahat bırakın ağaçları. Kötülük belirtileri batıl inançlarla şekillenir. Hiç aldırmazsanız ortadan kaybolurlar."

"Neler diyorsunuz öyle?" diye araya girdi Büyükanne Jia sert bir şekilde. "Hepimiz mutlu bir olaya şahit olmak için burada toplandık. Ne diye belirtilerden konuşup duruyorsunuz? Ortada iyi bir şans varsa, tadını çıkarın. Kötü şansla ben ilgilenirim. Böyle kasvetli saçmalıklar hakkında tek kelime duymak istemiyorum."

Bu sözler Jia Zheng'ı susturdu; sonra Jia She'yla beraber aniden kalkıp gittiler. Büyükanne Jia hiç istifini bozmadan eğlenmeye karar verdi.

"Mutfağa birini gönderin." dedi. "Şarap ve güzel yiyecekler istiyoruz. Küçük bir parti vereceğiz. Baoyu, Huan ve Lan, siz bunu kutlamak için birer şiir yazın. Bayan Lin pek sağlıklı değil, onu affedebiliriz. Eğer isterse, çocukların şiirlerini düzeltebilir." Sonra Li Wan'e döndü. "Siz de yanıma gelip benimle şarap için." dedi.

"Tamam, büyükanne." dedi Li Wan ve Tanchun'e bakıp güldü. "Hep senin yüzünden, Tan!" dedi.

"Ne yaptım ki?" diye karşı çıktı Tan. "Bizim şiir yazmamız bile istenmedi, ne kabahat işledim?"

"Sen şiir kulübünün kurucusu değil misin?" dedi Li Wan. "Şimdi bu elmalar da senin kulübüne katılmak istiyorlar."

Herkes buna güldü.

Yiyecek ve şarap servisi yapıldı. Hep beraber içtiler ve yaşlı kadını neşeli bir sohbetle eğlendirmek için ellerinden geleni yaptılar. Baoyu kendisine şarap doldurmaya geldi ve orada dururken bir şiir düşündü, sonra kâğıda geçirip büyükannesine okudu.

Yaban elması neden soldu?

Peki bugün niye açtı yeni çiçekler?

'Kış ortası ışığın doğuşunu müjdeler.

Hanımefendiye iyi haber getiriyorum.' der.

Sonra Huan'a sıra geldi. O da yazdığı şiiri okudu.

Baharda tomurcuk verir bitkiler,

Zamanlaması tepetaklak elmanın.

Dünyanın tüm tuhaflıkları içinde,

Tek ağaç bizimki çiçek açan kışın.

Sonra Jia Lian kendi şiirini dikkatle kâğıda geçirip büyükanneye verdi. Yaşlı kadın, Li Wan'den okumasını istedi.

Puslu güzelliğin soldu geçen baharda,

Donmuş yaprakların şimdi açtı karda.

Sakın bilmez demeyin çiçeklere,

İyi talihi haber veriyor bize.

"Ben şiirden pek anlamam ama Lan'ınkinin iyi, Huan'ınkinin biraz zayıf olduğunu söyleyebilirim." dedi Büyükanne Jia. "Haydi bakalım, herkes gelip bir şeyler yesin."

Baoyu onun keyifli olmasına çok sevindi ama sonra kendi kendine düşündü.

"Geçen yıl yaban elmaları kuruduğunda, Qingwen öldü. Şimdi tekrar canlandılar ama Qingwen bir daha hayata dönmeyecek..."

Birden neşesi hüzne dönüştü, sonra Qiaojie'nin geçenlerde söylediklerini hatırladı. Xifeng ona Fivey'yi gönderecekti. Belki de bu çiçekler onun gelişine delaletti. Bu düşünce kasvetini dağıttı ve yine gülümsemeye başladı. Büyükanne Jia bir süre daha kaldıktan sonra Zhenzhu'nun koluna dayanıp, Wang Hanım ve diğerleri eşliğinde dairesine döndü. O giderken Pinger koşarak geldi, ağzı kulaklarındaydı.

"Bayan Lian çiçekleri çok beğendiğinizi duymuş." dedi. "Ken-

disi gelemese de benim gelip size bu paketi vermemi ve refakat etmemi istedi. Efendi Bao ağaçları süslesin diye iki top kırmızı ipek gönderdi ve bu mutlu vesileyi kutluyor."

Xiren paketi almak için geldi ve memnun bir şekilde ışıldayan büyük hanımefendiye gösterdi.

"Xifeng her şeyi düşünür! Ne güzel bir fikir hem de çok orijinal!" dedi Büyükanne Jia.

Xiren, Pinger'ya bakıp güldü.

"Geri döndüğünde Bayan Lian'e Efendi Bao adına teşekkür et." dedi. "Söylediği gibi bu mutlu olay hepimizi çok sevindirdi."

Xiren böyle söyleyince Büyükanne Jia, Xifeng'ın Baoyu'nün evliliğini düşündüğünü anladı ve yüzü aydınlandı.

"Ah!" dedi. "Tabii ya! Benim hiç aklıma gelmedi. Akıllı Feng hasta yatarken bile her şeyi düşünür. Mükemmel bir hediye!"

Maiyetindekilerle yoluna devam ederken, Pinger Xiren'le fısıldaştı.

"Aslında Bayan Lian bu çiçeklerin hayra alamet olmadığını söylüyor. Bu ipekten parçalar kesip ağaçlara asın; kötü şansın iyiye dönüşmesine yardımcı olur. Batıl konuşmalardan da kaçının."

Xiren başını sallayıp Pinger'yı geçirdi.

***

O gün erken saatte Baoyu evde dinleniyordu, kenarları yırtmaçlı, içi kürklü bir tunik vardı üzerinde. Pencereden yaban elmalarının çiçek açtığını görünce bakmak için dışarı çıkmıştı. Çiçeklere baktıkça, daha güzel ve dokunaklı göründüler; içinde hem hüzün hem de sevinç duyguları birbirine karıştı. Düşünce ve duyguları vücut bulmuştu sanki. Sonra Büyükanne Jia'nın geleceğini öğrenince, hemen tilki kürkünden okçu ceketini ve siyah kürk paltosunu giyip onu karşılamaya çıktı ve aceleden yeşim taşını takmayı unuttu.

Büyükanne Jia gittikten sonra içeri girip günlük kıyafetlerini giydi; o zaman Xiren yeşimin eksikliğini fark edip nerede olduğunu sordu.

"Üstümü öyle aceleyle değiştirdim ki çıkarıp sehpaya koydum. Tekrar takmayı unutmuşum." dedi Baoyu.

Xiren baktı ama sehpada göremedi. Her yeri aradı, hiç eser yoktu. Korkmaya başladı, soğuk terler döktü.

"Merak etme." dedi Baoyu. "Odada bir yerdedir. Çıkar ortaya. Ötekilere de sor, biliyor olabilirler."

Xiren, kızlardan birinin şaka olsun diye bir yere saklamış olabileceğini düşündü ve şakacı bir suçlamayla baskı yaptı.

"Sizi rezil yaratıklar! Kendinize başka bir eğlence bulamadınız mı? Haydi, nereye sakladıysanız çıkarın. Çok uzatmayın! Gerçekten kaybolduysa hepimizin başı dertte demektir!"

"Ne diyorsun sen?" dedi Sheyue ciddi bir ifadeyle. "Şaka iyi hoş da bu konuda şaka olur mu? Biz aptal değiliz. Durup düşünmesi gereken kişi sensin. Bizi suçlayacağına nereye koyduğunu hatırlamaya çalış."

Xiren, Sheyue'nin gayet ciddi olduğunu anladı ve dehşet içinde bağırdı.

"Gökler bizi korusun o zaman! Nereye koydun acaba, küçük bey? Hatırlamaya çalış!"

"Hatırlıyorum zaten!" dedi Baoyu. Sehpanın üzerine koyduğumu çok net hatırlıyorum. Bir bakın bakalım!"

Hizmetçiler başkasına söyleyemeyecek kadar korkuya kapılıp, hep beraber aramaya koyuldular. Bütün gün boyu devam ettiler ama yeşimden eser bile yoktu. Her kutuyu boşalttılar, her sandığı aradılar. Bakılmadık bir yer kalmayınca, gün içinde gelen ziyaretçilerden birinin almış olabileceğini düşündüler.

"Kim böyle bir şeye cesaret edebilir?" dedi Xiren. "Herkes ne kadar önemli olduğunu biliyor; Efendi Bao'nın hayatı buna bağlı. Soruşturun ama çok tedbirli olun. Eğer hizmetçilerden biri aldıysa ve bizimle oyun oynuyorsa, önünde secde edip geri vermesi için yalvarın. Eğer küçük bir hizmetçi çalmışsa, kimseye söylemeden, geri almak için gerekeni yapın. Karşılığında ne isterse verin. Bu çok ciddi bir durum. Eğer kaybedersek çok korkunç olur, Efendi Bao'nın kaybolmasından da beter!"

Sheyue ve Qiuwen işe koyuldular. Xiren de peşlerinden çıkıp son talimatları verdi.

"Düşündüm de burada yemekte olanları en sona bırakın. Eğer başka birindeyse onları gücendirip, gereksiz yere düşmanlığa neden olmak istemeyiz."

Araştırma yapmak üzere iki hizmetçi ayrıldı ama gittikleri her yerde aynı şeyle karşılaştılar. Hiç kimse bir şey bilmiyordu. Herkes bu habere aynı derecede şaşırdı. Rapor vermek üzere geri döndüler ve çaresiz bir sessizlikle birbirlerine baktılar. Baoyu de afallamış görünüyordu. Xiren o kadar umutsuzdu ki çaresizce ağlamaya başladı. Ne yapabilirlerdi? Bakmadıkları hiçbir yer kalmamıştı. Ailenin büyüklerine söylemeye korkuyorlardı. Kızıl Neşe Avlusu'nun bütün sakinleri taş kesildiler ve tahta heykellere benziyorlardı.

Haberi duyanlar teker teker gelmeye başladılar, aralarında Tanchun da vardı. Hemen Bahçe kapısının kapatılmasını emretti ve yaşlı bir hizmetçi ile iki genç hizmetçiyi gönderip gördükleri herkese, taşı getirene büyük bir ödül verileceğini duyurmalarını söyledi. Herkes kendi masumiyetini ispat etme çabasındaydı ve ödül kazanma arzusu da eklenince her yeri arama telaşı başladı. Bahçe'deki tuvaletler de dâhil her köşe bucak, her yarık araştırıldı ama boşunaydı. Samanlıkta iğne aramak kadar umutsuzdu. Akşam olurken kayıp yeşimden hâlâ eser yoktu. Li Wan durumun ciddiyetini anladı.

"Benim bir teklifim var. Her zaman yapabileceğim bir teklif değil ama şu anki şartlarda mecburen..."

Hepsi dikkat kesildi.

"Durum o kadar umutsuz ki başka bir şey denemek zorundayız. Baoyu hariç Bahçe'nin bütün sakinleri kızlardan oluşuyor. Hepiniz hizmetçilerinizden soyunmalarını isteyin, böylece herkesi iyice aramış oluruz. Bundan da bir sonuç çıkmazsa, o zaman yaşlı hizmetkârları ve temizlikçileri aratırız. Ne dersiniz?"

Haklı olduğu konusunda fikir birliğine varıldı. O kadar çok kişi varken ve bu kafa karışıklığıyla, herkesin masumiyetini ispatlamanın tek yolu bu gibi görünüyordu. Sadece Tanchun hiçbir yorum yapmadı.

Hizmetçiler kendilerini temize çıkarmaya çok hevesliydiler ve Xiren ilk gönüllü oldu. Hepsi kıyafetlerini çıkardı, Li Wan'in incelemesi için teker teker önünden geçtiler. Tanchun kendisini daha fazla tutamadı.

"Sevgili Wan, ne kadar büyük bir zaman kaybı olduğunu görmüyor musun? Birisi çalmış olsa, sence üzerinde taşıyacak kadar aptal mı? Hem zaten neden çalmak istesinler ki? Bizim için anlamı büyük olabilir ama bu evin dışında hiç değeri olmayan bir şey. Bana sorarsan, birisi inadına yapıyor."

Herkes kimi kastettiğini hemen anladı. Jia Huan o gün pek çok kez Bahçe'ye girip çıkmıştı. Ondan şüphelendiler ama adını anmadılar. Tanchun daha net ifade etmek zorunda kaldı.

"Huan olmalı. Başka kim böyle pis bir oyun oynayabilir? Gizlice odasına birini gönderip buraya getirin onu. Yeşimi vermeye ikna edin ve çenesini kapalı tutmazsa ifşa etmekle tehdit edin, sorunumuz çözülmüş olur."

Diğerleri onayladılar.

"En iyisi sen git. Bu işi ancak sen halledersin." dedi Li Wan, Pinger'ya.

"Peki, hanımefendi." dedi Pinger ve hemen gitti.

Birkaç dakika sonra Jia Huan'la geri geldi. Diğerleri sanki hiçbir şey olmamış gibi yaptılar. Birisi onun için içerideki odaya bir demlik çay götürüp masaya koydu. Sonra hepsi çıkıp meydanı Pinger'ya bıraktılar. Kız ona içtenlikle gülümsedi.

"Efendi Bao'nın yeşim taşı kayboldu. Sen bir yerlerde görmüş olamazsın, değil mi?"

Jia Huan'ın yüzü çirkin bir mora büründü, kıza dik dik baktı.

"Birisinin bir şeyi kaybolunca, bu otomatik olarak beni suçlu yapıyor ve sorguya çekilmem gerekiyor, öyle mi? Hırsızlıktan mahkûm mu oldum?"

Pinger tarzını değiştirmeye karar verdi.

"Senin çaldığını ima etmeye çalışmıyor kimse tabii!" dedi gülümseyerek. "Belki şaka olsun diye bir yere saklayabileceğini ve

sana sorarak nereye bakmaları gerektiği konusunda bir ipucu elde edebileceklerini düşündüler."

"Onun yeşim taşı, değil mi? O zaman bana değil ona sorun! Onu memnun etmeye çok heveslisiniz, sizin sorununuz da bu! İyi bir şey olduğunda benim hiç haberim olmuyor! Ama bir şey kaybolunca hep ben suçlanıyorum!"

Ayağa kalkıp odadan çıktı. Hizmetçiler geri çekilip ona yol verdiler.

Bu, Baoyu'yü öfkelendirmekten başka bir işe yaramadı.

"Ah, şu aptal yaratığın neden olduğu belalar!" dedi. "Tamam, istemiyorum, unutun gitsin! Ne yaptığımıza bir bakın! Huan gidip herkese anlatacak, tam bir velvele kopacak!"

"Küçük beyefendi..." dedi Pinger şaşkın hizmetçilerin arasında durup ağlarken. "Sizin için unutun demesi kolay! Ama unuttuğunuz bir şey var, eğer hanımefendi duyarsa, hepimizi parça parça yapar!"

Ardından hıçkırıklara boğuldu. Kısa süre içinde, olanların artık daha fazla gizlenemeyeceğini anladılar. Büyükanne Jia ve diğer hanımlara ne anlatacakları konusunda bir anlaşmaya varmaları gerekiyordu.

"Orası kolay." dedi Baoyu. "Benim parçaladığımı söyleyin."

"Yok, olmaz!" dedi Pinger. "Anlamıyor musun? Bunu neden yaptığını bilmek isteyecekler, sonra Xiren ve diğerleri için her şey daha beter olacak. Peki ya parçaları görmek isterlerse?"

"O zaman kente giderken kaybettiğimi söylerim."

Herkes bu fikri düşünürken bir anlık sessizlik oldu.

"Muhtemelen bu işe yarar." dedi birisi sonunda. "Ama birkaç gündür okula gitmediniz, başka bir yere de çıkmadınız."

"Çıktım." diye düzeltti Baoyu. "Birkaç gün önce Linan Dükü'ne oyun seyretmeye gittim. O zaman kaybettiğimi söylersiniz."

"Olmaz!" dedi Tanchun. "Kaybedeli o kadar zaman geçtiyse neden şimdiye kadar bildirilmediğini sorarlar."

Makul bir hikâye bulmak için kafa yorarlarken, Odalık Zhao'nun hıçkırık ve feryatlarını duydular.

"Bir şey kaybettiyseniz, neden sinsice oğlumu suçlamak yerine kendiniz aramıyorsunuz? İşte, alın onu! İşe yarayacaksa onu kurban edin! Öldürün! Parçalara ayırın! Ne istiyorsanız yapın!" dedi ve Huan'ı öne sürdü. "Sen hırsızsın! Haydi, itiraf et çabuk!"

Huan bağıra çağıra itiraz etti. Li Wan müdahale etmeye yeltendi ama bir hizmetçi koşarak gelince sakinleşti.

"Hanımefendi geldi!"

Xiren ve hizmetçiler bir yüzleşmenin kaçınılmaz olduğunu anladılar. Baoyu ve kızlar hemen Wang Hanım'ı karşılamaya gittiler. Odalık Zhao'nun öfkesi bir anlığına yatıştı, o da peşlerinden gitti. Hepsinin yüzündeki panik ifadesini fark eden Wang Hanım duyduklarının doğru olduğunu anladı.

"Gerçekten kayıp mı?" diye bağırdı.

Kimse cevap vermeye cesaret edemedi. Wang Hanım içeri girip oturdu ve Xiren'i çağırdı. Xiren titreyerek diz çöktü. Boğuk bir sesle, "Evet!" diye mırıldandı.

"Kalk ayağa!" dedi Wang Hanım. "Her yeri arayalım. Haydi, bu çaresizlik tavırları bir işe yaramaz."

Xiren hıçkırmaktan konuşamıyordu. Sonunda Baoyu, Xiren'in doğruyu ağzından kaçıracağından korkup konuştu.

"Anne, bunun Xiren'le bir ilgisi yok. Geçen gün Linan Dükü'nün evinden dönerken kaybettim."

"Neden o zaman aramadın?"

"Herkesin öğrenmesini istemedim. Mingyan'e sokakları arattım."

"Saçma! Sen de çok iyi biliyorsun ki Xiren ve diğer hizmetçilerin mutlaka fark ederlerdi. Bu onların işi. Sen üstünü değiştirirken hep yanındalar. Bir partiden ya da gezmeden döndüğünde, bir mendilin ya da küçük bir kesen kaybolsa nerede olduğunu sorarlar; şimdi gerçekten yerine konamayacak olan yeşim taşın ortadan kaybolunca, hiçbir şey söylemeyeceklerini mi sanıyorsun?"

Baoyu afalladı. Odalık Zhao, onun bozguna uğramasına için için memnun oldu ve hemen araya girdi.

"Madem dışarıda kaybettiğinden o kadar eminsin, neden Huan'a iftira atmaya çalışıyorsunuz?"

"Yeter!" dedi Wang Hanım sert bir şekilde. "Sen karışma! Biz yeşim taşından söz ediyoruz. Saçmalama!"

Odalık Zhao sustu. Doğruyu söylemek Li Wan ve Tanchun'e düşmüştü. Wang Hanım'ın gözleri yaşardı. Endişe içinde, Büyükanne Jia'ya söylemeye ve Xing Hanım'ın evine gidip, o gün Kızıl Neşe Avlusu'na gelen ev halkını sorgulamaya karar verdi.

Bu arada haberler hasta yatağındaki Xifeng'ın kulağına kadar geldi. Wang Hanım'ın Kızıl Neşe Avlusu'na geldiğini duyunca, uğramak zorunda hissetti kendisini. Fenger'ın koluna girip Bahçe'ye doğru gitti. Wang Hanım ayrılmak üzereyken girdi Bahçe'ye.

"İyi akşamlar, hala." dedi.

Konuşurken sesi titriyordu. Baoyu ve diğerleri onu karşılamaya geldiler.

"Demek sen de haberi duydun!" dedi Wang Hanım, Xifeng'a. "Çok tuhaf değil mi? Birdenbire ortadan kaybolmuş ve hiçbir yerde yok. Düşünsene, Jia Hanımefendi'ninkilerden senin Pinger'ya kadar, hizmetçilerin hangisinde hırsızlık eğilimi ya da kötü bir mizaç var? Jia Hanımefendi'ye söylemeyi ve derinlemesine araştırma yaptırmayı düşünüyorum. Bulunana kadar Baoyu'nün hayatı tehlikede olacak!"

"Biz çok kalabalığız." dedi Xifeng. "Ne derler bilirsin: 'Görünüşe aldanma!' Herkesin dürüst olduğunu garanti edemeyiz. Eğer velveleye verirsek, herkes duyar; hırsız yakalandığında hayatıyla ödeyeceğinden korkup bütün kanıtları, hatta taşı bile yok edebilir. O zaman ne yaparız? Hayır, ne pahasına olursa olsun, benim tavsiyem, Baoyu'nün sıkılıp attığını ve hiç sorun olmadığını duyuralım. Büyük hanımefendi ve Sör Zheng'ın duymaması için herkes dilini tutmalı. Bu arada gizlice her yeri arayalım. Eğer akıllı davranırsak, hem taşı hem de hırsızı buluruz. Ne dersin, hala?"

Wang Hanım uzun bir sessizlikten sonra cevap verdi.

"Tamam, iyi de Sör Zheng'dan saklayabilecek miyiz?" Sonra Jia Huan'ı yanına çağırdı.

"Ağabeyinin taşı kayboldu. Sana sorulunca neden avaz avaz bağırıyorsun? Eğer hırsız duyup da taşı yok ederse, bunu ödersin!"

"Bir daha konuşmayacağıma söz veriyorum!" dedi Jia Huan dehşet içinde.

Bu sefer Odalık Zhao da dilini tuttu.

"Bakmadığınız bir yerler olmalı." dedi Wang Hanım hizmetçilere. "Buralarda bir yerdedir. Uçacak değil ya! Ararken mümkün olduğunca sessiz olun. Xiren, sana üç gün veriyorum. O zamana kadar hâlâ bulamazsanız, büyük hanımefendi ve Sör Zheng'dan daha fazla saklayamayız. Herkes bunun ne demek olduğunu iyi bilir."

Xifeng'ın kendisine eşlik etmesini bekleyen Wang Hanım, hırsızı nasıl yakalayacaklarını danışmak için Xing Hanım'ın dairesine doğru yola koyuldu.

Li Wan ve diğerleri ne yapacaklarını tartışmaya devam ettiler. Bahçe'den sorumlu hizmetkârları çağırtıp, kapıların kilitlenmesini istediler. Uşak Lin'in karısı da çağrılıp gizli talimat verildi.

"İki kapıdaki görevlilere söyle, üç gün boyunca kimsenin dışarı çıkmasına izin verilmeyecek. Bahçe'de özgürce dolaşılabilir ama kimse dışarı çıkamaz. Bir şeyin kaybolduğunu ve bulunana kadar kimsenin çıkamayacağını söyle."

"Tamam, Bayan Zhu." dedi Lin'in karısı. "Affedersiniz, hanımefendi ama geçen gün evde bir şey kayboldu, değerli bir şey değildi tabii ama kocam onu bulmayı aklına koymuştu. Sokak köşelerinde yerleşen kâhinlere gitti. Galiba birinin adı Demir Ağız Liu'ydu. Yorumları çok netti. Kocam talimatlarını yerine getirdi ve kayıp şeyi hemen buldu."

Xiren bunu duyunca, kendilerine yardım etmesini istedi.

"Ah Bayan Lin! Lütfen kocanızdan bizim için bu adama danışmasını isteyin."

"Tamam, hemen yapacağım."

Lin'in karısı derhâl gitti. Xing Xiuyan'in bir teklifi vardı.

"Bana sorarsanız, sokaktaki bu kâhinlerin ve falcıların hepsi şarlatan. Ama güneydeyken Miaoyu'nün kuma yazı yazarak kehanette bulunduğunu duymuştum. Neden ona başvurmuyoruz? Hem zaten Baoyu'nün yeşim taşının gizemli bir geçmişi yok mu? Kehanet nerede olduğunu ortaya çıkarabilir."

Diğerleri bunu duyunca çok şaşırdılar ve Miaoyu'yü tanıdıkları onca zamandır bu yeteneğinden hiç söz etmediğini düşündüler.

"Ah! Sizden başka kimse için bunu yapmayı kabul etmez! Lütfen, bizim için ona sorar mısın? Eğer bulursa ömür boyu size borçlu olurum." dedi Sheyue, Xiuyan'e.

Tam secde etmek üzereyken, Xiuyan onu yerden kaldırdı. Daiyu ve diğerleri de rica ettiler. Xiuyan hızla Yeşil Kafes Manastırı'na gitti.

O gider gitmez, Uşak Lin'in karısı görevini yerine getirip döndü.

"Hanımlar!" dedi sevinçle. "İyi haberlerim var! Kocam adamı buldu, yeşim taşının ortaya çıkacağını söylemiş. Birisi onu geri getirecekmiş."

Xiren ve Sheyue hariç diğerlerini ikna etmesi gerekti çünkü onlar en ufak bir umuda sarılmaya hazırlardı.

"Neyi inceledi? Ne sonuç çıktı?" diye sordu Tanchun.

"Çok şey söylemiş." dedi Lin'in karısı. Bazılarını anlamadım ama 'bedel' anlamına gelen *shang* kelimesini biliyorum. Hiç soru sormadan, 'Bir şey kaybetmişsiniz, değil mi?' demiş."

"Olamaz! Çok iyiymiş!" diye bağırdı Li Wan.

"Sonra adam yukarıda *xiao* yani 'küçük', aşağıda *kou* yani 'ağız' var demiş. Bu nesnenin ağıza sığacak kadar küçük ve bir tür mücevher olduğunu söylemiş."

"Mucize!" çığlıklarının arasında devam etti kadın.

"Sonra 'görmek' anlamına gelen *jian* kelimesini fark etmiş,

bu da nesnenin ortadan kaybolduğunu ifade ediyor. *Dang* ifadesi 'rehin'i temsil ediyor, yani kayıp nesne için rehincilere bakmamız gerektiğini belirtmiş. *Shang* kelimesine *ren* 'adam' ekleyince *chang* 'karşılığını verip geri almak' ortaya çıkmış. Rehin dükkânındaki adamı bulun, bedelini ödeyin ve kaybolan nesneyi geri alın anlamı çıkıyor."

"Ne bekliyoruz?" diye bağırdı kızlar. "Çevreyi araştırın! Rehin dükkânlarına gidersek, önünde sonunda doğru dükkânı buluruz. Taşı bulunca da hırsızı ele geçirmek kolay olur."

"Yeşimi bir bulalım da hırsızı boş verelim." dedi Li Wan. Sonra Uşak Lin'in karısına döndü. "Gidip Bayan Lian'e bize söylediklerini anlat. O da hanımefendiye söyleyip içini rahatlatır. Rehin dükkânlarına birisini göndermesini söyle."

Lin'in karısı hemen gitti.

Artık umut var gibi görünüyordu, nispeten sakinleştiler. Biraz şaşkın bir hâlde Xiuyan'in dönmesini beklerlerken, Mingyan'in kapıdan küçük hizmetçilerden birini el işaretiyle çağırdığını gördüler. Kız hemen gitti.

"Çabuk! İçeri gidip Efendi Bao'ya ve hanımefendilere harika bir haberim olduğunu söyle." dedi.

"Haydi, söyle!" diye bağırdı hizmetçi. "Ne oldu?"

Mingyan ellerini çırparak gülmeye başladı.

"Tamam, söyleyeyim. Sen de gidip onlara ilet. Ödülü aramızda bölüşürüz. Tahmin et bakalım? Kayıp taşın nerede olduğu konusunda çok güvenilir bir haber aldım!"

Bu heyecanın sonucu gelecek bölümde.

95. BÖLÜM

Bir dedikodu gerçek olur ve İmparator Eşi Yuanchun ölür.

Baoyu aklını kaybettikten sonra bir sahtekârlık gerçekleşir.

Mingyan, Kızıl Neşe Avlusu'nun girişinde kayıp yeşim taşını bulduğunu ilan etti. Küçük bir hizmetçi Baoyu'ye haber vermek için içeri koştu hemen. Bunu duyanlar Baoyu'ye hemen çıkıp Mingyan'le konuşmasını söylediler. Kendileri de konuştuklarını dinlemek için üstü kapalı geçide çıktılar. Rahat bir nefes alan Baoyu hemen fırladı.

"Nerede buldun? Haydi, ver çabuk!"

"Maalesef yanımda getiremedim. Bir güvenceye ihtiyacımız var." dedi Mingyan.

"Nasıl buldun peki? Hemen birisini göndereyim de alsın."

"Uşak Lin'in kâhine danışmaya gideceğini duydum." dedi Mingyan. "Ben de onunla gittim. 'Rehin dükkânı' lafını duyunca, devamını dinlemeye gerek duymadım, hemen rehincilere gittim. Taşı tarif ettim, sonunda bir tanesi, 'Bizde!' dedi. Hemen vermesini söyledim ama rehin fişini vermemi istedi. Kaç paraya rehin verildiğini sordum, bir tanesi üç yüz tael, diğeri beş yüz taelmiş. Üç yüzlük olan önceki gün getirilmiş, beş yüzlük bugün."

"Çabuk!" dedi Baoyu. "Hemen gereken parayı alıp ikisini de geri getir. Bakalım gerçeği hangisi."

"Ona inanmıyorsun herhâlde!" dedi Xiren alaycılıkla. "Hatırlıyorum da ben küçükken ağabeyim, yeşim taşı satıcılarının paraya ihtiyaçları olduğunda bir iki tanesini rehin verdiklerini söylerdi. Her rehin dükkânında en az bir tane vardır mutlaka."

Başta herkes Mingyan'in anlattıklarından çok heyecanlanmıştı. Ama sonra Xiren'in dediklerini düşününce, gülmeye başladılar.

"Gir içeri, Efendi Bao. Dinleme o aptalı! Anlattıklarının gerçekle bir ilgisi yok."

Baoyu de güldü. O sırada Xiuyan geri geldi.

Yeşil Kafes Manastırı'na gittiğinde, Miaoyu'yü görür görmez hemen konuya girmiş, kuma yazarak kehanette bulunur mu diye sormuştu. Miaoyu alaycılıkla güldü.

"Ben de senin böyle dünyevi işlerden uzak olduğunu sanırdım, Xiuyan! Bu tür boş konuşmalarla beni uğraştıracağını bilsem, seninle arkadaş olmazdım. Hem zaten kuma yazı yazma işinden hiç anlamam."

Böyle söyleyip konuyu kapattı, Xiuyan de ona gittiğine pişman oldu. Miaoyu'nün ne kadar tuhaf bir mizacı olduğunu biliyordu. Ama madem konuyu açmıştı, eve eli boş dönmek istemedi. Arkadaşının ruhsal güçleri üzerinde ısrar etmeye kalkışmadı, onun yerine Xiren ve diğer hizmetçilerin hayatlarının buna bağlı olduğundan söz ederek Miaoyu'nün desteğini kazanmaya çalıştı. Bunun üzerine kız merhamet göstermeye başladı. Xiuyan ayağa kalkıp birkaç kere önünde eğildi. Miaoyu derin bir iç çekti.

"Biz hep başkalarının emrine amade olmak zorunda mıyız? Ben buraya geldiğimden beri, bunu sır olarak sakladım. Şimdi senin için bir istisna yaparsam, bana hiç rahat vermezler." dedi.

"O kadar ihtiyaçları vardı ki senin iyi yüreğine güvenerek söylemek zorunda kaldım!" dedi Xiuyan. "Senin de üzüleceğini biliyordum. Başka birisi isterse reddedersin. Kimse seni mecbur edemez."

Miaoyu güldü. Manastırın gönüllü çalışanlarından birine tütsü yakmasını söyledi, kendisi de kum tahtası ve kehanet çubuğu ge-

tirmeye gitti. Gereken sihirli sözcükleri yazdıktan sonra Xiuyan'e diz çöküp dua etmesini söyledi. Sonra ikisi beraber ayağa kalkıp çubuğu iki kulpundan tuttular. Çok geçmeden çubuk, tahtanın üzerinde hareket etmeye başladı. Büyük bir hızla kuma şöyle yazdı:

Yazık! Hiç iz bırakmadan gitti.

Mavi Bayır Zirvesi'nin eteğindeki yaşlı çamın dibinde.

Sayısız dağları aşıp arayın dostunuzu!

Gülümseyerek geçin kapımdan, tekrar buluşun onunla!

Çubuk bunları yazdıktan sonra durdu.

"Hangi ruhu uyandırdın?" diye sordu Xiuyan.

"Topal Aziz Li'yi." dedi Miaoyu.

Xiuyan kehaneti not aldı ve Miaoyu'den yorumlamasını istedi.

"Nasıl yapayım?" dedi kız. "Anlamadım ki! Ötekilere götür, pek çoğunun benden daha zeki olduğuna eminim."

Xiuyan daha fazla ısrar etmeyip Kızıl Neşe Avlusu'na döndü. Soru yağmuruna tutuldu.

"Neler oldu, anlatsana!" diye bağırdılar.

Xiuyan, uzun uzadıya anlatmak yerine kehanet notunu Li Wan'e verdi. Baoyu ve kızlar okumak için hemen etrafını sardılar. Sonra aralarında yorum yaptılar: Yeşim taşı aramakla bulunmayacaktı ama geri getirilemeyecek şekilde kayıp da değildi. Kimse onu aramıyorken, hiç beklenmedik bir zamanda ortaya çıkacaktı. Mavi Bayır Zirvesi'ne gelince, nerede olduğu konusunda hiç kimsenin bir fikri yoktu.

"Gizli bir ipucu olmalı." dedi Li Wan. "Bizim Bahçe'mizde böyle bir şey yok, şimdi birden ortaya çıkacak değil. Aklıma gelen tek açıklama, onu kim çaldıysa, birden korkuya kapıldı ve kayalık bir tepenin eteğindeki bir çam ağacının dibine fırlatıp attı. Ama 'Geçin kapımdan' diyor, acaba bu hangi kapı olabilir?"

"Kimin ruhunu uyandırdı merak ediyorum." dedi Daiyu.

"Topal Aziz Li'nin." dedi Xiuyan.

"Eğer bir ölümsüzün kapısıysa, girmek kolay değil!" dedi Tanchun.

Bu arada Xiren deli gibi etrafı araştırmaya başladı. Bahçe'de altına bakmadığı taş bırakmadı ama nafile. Geri döndüğünde, Baoyu bulup bulamadığını sormadı bile; sadece aptal aptal sırıtıyordu.

"Küçük bey!" diye bağırdı Sheyue. "Söylesene, tam olarak nerede kaybettin! Madem cefasını çekeceğiz bari nedenini bilelim!"

"Dışarıda kaybettiğimi söylediğimi duymadınız mı?" diye hatırlattı Baoyu. "Şimdi başka ne diyeyim?"

Li Wan ve Tanchun çok uzun ve yorucu bir gün olduğunu söylediler. Saat on bir olmuştu. Daiyu'nün artık daha fazla dayanamayıp eve gittiğini fark ettiler.

"Hepimiz gidip yatalım. Yarın baştan başlarız."

Topluluk dağıldı. Baoyu doğru yatmaya gitti. Xiren ve diğer hizmetçiler bir türlü uyuyamadılar. Bütün gece oturarak, kâh ağlayıp kâh kara kara düşündüler.

Şimdi onları bırakıp Daiyu'ye dönelim. Eve gittiğinde, düşünceleri yine aklını her zaman meşgul eden, Baoyu ile Baochai arasındaki altın ve yeşim taşı meselesine takıldı. Şimdi vardığı sonuç, her zamankinden daha sevindiriciydi.

"Bu durumda Keşiş ve Taocunun kehaneti doğru olamaz!" dedi kendi kendine. "Eğer altınla yeşim arasında bir bağ olsaydı, Baoyu taşını kaybeder miydi? Belki de aralarındaki bu bağ benim yüzümden kopmuştur."

Bu düşünceler ona alışılmadık bir iç huzuru getirdi. Günün yorgunluğunu unuttu gitti, tekrar okumaya başladı. Kendisi bitap düşen Zijuan, hanımına yatmasını söyleyip durdu. Daiyu yatağına uzansa da düşünmeye devam etti. Bu sefer yaban elması zihnini meşgul ediyordu.

"Baoyu'nün yeşimi sıradan bir taş değil. Onunla doğdu, kaybolmasının bir önemi var. Eğer yaban elması çiçekleri hayra alametse, o zaman neden aynı dönemde yeşim taşı kayboldu? Bir uğursuzluk olmalı. Galiba başına kötü bir şey gelecek!"

Yine huzuru kaçtı. Sonra iyimser bir açıdan bakmaya başladı. Belki de aynı anda çiçeklerin açması ve taşın kaybolması yerinde ve hayırlı bir şeye delaletti. Bu çelişkili duyguların sancıları içinde yatarken ancak sabahın ilk saatlerinde uykuya dalabildi.

Wang Hanım ertesi sabah erkenden hizmetkârlarını rehin dükkânlarına gönderdi, Xifeng da gizlice kendi araştırmalarını başlattı. Birkaç gün geçti ama bütün toplu çabalarına rağmen hâlâ kayıp yeşimden eser yoktu. Neyse ki bu felaket henüz Büyükanne Jia ya da Sör Zheng'ın kulağına gitmemişti. Xiren ve diğer hizmetçiler günbegün daha büyük bir belirsizlik içinde yaşıyorlardı. Birkaç gündür okula gitmeyen Baoyu giderek daha asık suratlı, keyifsiz ve sessiz bir hâl aldı. Wang Hanım, taşı kaybolduğu için üzüldüğünden böyle olduğuna kanaat getirip pek endişelenmedi.

Hanımefendi bir gün düşüncelere dalmış otururken Jia Lian odasına gelip saygılarını sundu.

"Zheng amca bugün Yucun'dan, saygıdeğer ağabeyin Wang Ziteng'ın genel sekreterliğe terfi ettiğini öğrendi. İmparator emriyle başkente çağrılmış. Resmî ataması gelecek yıl, birinci ayın yirmisinde olacakmış. Acil bir mesajla sınırdan çağrılmış. Gece gündüz yolculuk yapıp iki hafta içinde burada olacakmış. Sana bu haberi vermek için geldim, yenge."

Wang Hanım çok memnun oldu. O da son zamanlarda, etrafında ailesinden ne kadar az kişinin kaldığını ve bu eksikliğin ablasının yaşadığı problemlerle daha da pekiştiğini düşünüyordu. Ağabeyi Ziteng onlara faydalı bir etki gösteremeyecek kadar uzaktaydı. Ama şimdi bu yeni ataması ve başkente dönüşüyle, Wang ailesinde Baoyu'nün bile yararına olabilecek bir prestij tazelenmesi bekleyebilir; artık kayıp yeşim için endişelenmeyi bırakıp ağabeyinin dönüşüne odaklanabilirdi.

Bir iki gün sonra Jia Zheng hiç beklenmedik bir anda gelip, gözyaşları içinde ve üzüntüden boğuklaşan sesiyle, "Çabuk!" dedi. "Anneme hemen haber ver, Saray'dan bekleniyormuş. Çok kalabalık bir grupla gitmeye gerek yok. Sadece senin eşlik etmen yeterli. Majesteleri birdenbire hastalanıp komaya girmiş. Dışarıda bir harem ağası bekliyor. İmparatorluk doktoru felç geçirdiğini ve durumunun ümitsiz olduğunu söylemiş."

Wang Hanım gözyaşlarına boğuldu.

"Ağlamanın zamanı değil." dedi Jia Zheng. "Hemen gidip anneme haber ver. Alıştıra alıştıra söyle. Yaşlı kadını korkutmayalım!"

Böyle söyledikten sonra dışarı çıkıp hizmetkârlara talimat verdi. Wang Hanım gözlerini sildi ve Büyükanne Jia'nın dairesine gitti. Sadece Yuanchun'ün hastalandığını ve geçmiş olsun dileklerini sunmak için Saray'a gitmeleri gerektiğini söyledi.

"Ah, merhametli Buda!" diye bağırdı yaşlı kadın. "Yine neden hastalandı? Hatırlarsan geçen sefer çok korkmuştum, sonra dedikodu olduğunu öğrenmiştik. Bunun da yanlış haber olduğunu umalım!"

Wang Hanım bir yandan onunla konuşurken, bir yandan da Yuanyang ve öteki hizmetçilerin sandıktan tören kıyafetlerini çıkarıp yaşlı kadını hazırlamaya başlamalarını istedi. Sonra kendisi de dairesine gidip giyindi ve geri gelerek Büyükanne Jia'yı bekledi. Kısa süre içinde hazır oldular ve ana salondan çıkıp, onları Saray'a götürmek için bekleyen tahtırevanlara bindiler.

Yuanchun, Zümrüdüanka Sarayı'nın İmparator Eşi olduğundan beri, İmparator'un gözdesi olmuş ve el üstünde tutulmuştu; bunun sonucunda şişmanlamıştı. Saray hayatındaki sürekli baskı ve yorgunluktan dolayı felce açık bir hâle gelmişti. Birkaç gün önce, geç saatte bir ziyafetten dönerken üşütünce hastalığı depreşmişti. Bu sefer ciddi bir ataktı. Balgam nefes borusunu tamamen tıkamış, kollarında ve bacaklarında soğuma ve hâlsizliğe neden olmuştu. İmparator'a haber verilmiş, hemen Saray doktoru getirtilmişti. Ama yazdığı ilaçların hiçbirini içemiyor, uygulamaya çalıştıkları nefes açıcı tuzların bile faydası olmuyordu. Kritik durumundan endişe duyan refakatçi hadımlar yine İmparator'a haber vermişler ve gerekli hazırlıkların yapılması için izin istemişlerdi. Bu yüzden yakın ailesi Saray'a çağrıldı.

Büyükanne Jia ve Wang Hanım Saray'da hazır bulundular ve İmparator Eşi'nin yatak odasına alındılar. Balgamdan nefes alamayan Yuanchun konuşacak durum değildi, ağzından salyası akıyordu. Büyükannesinin yanına geldiğini görünce yüzünde çok

dokunaklı bir ifade belirdi; sanki ağlamak istiyor ama bunu bile yapacak gücü bulamıyor gibiydi. Kısa bir süre sonra Jia Zheng ve beraberindekilerin resmî kartları içeri getirildi; nedimesi Majestelerinin dikkatine sundu. Yuanchun'ün bakacak gücü yoktu, yüzü anbean soluyordu.

Haremağaları, bir kere daha İmparator'a rapor vermeye gideceklerdi; diğer odalıkların son kez saygılarını sunmak için geleceklerini tahmin ederek, Jia hanımlarının dışarıya çıkıp, Saray'ın giriş salonlarından birinde beklemelerini rica ettiler. Büyükanne Jia ve Wang Hanım'ın Saray nizamına uymaktan başka çareleri yoktu, zorla da olsa gözyaşlarını tutarak yürekleri parçalanmış bir şekilde odadan çıktılar.

Saray'da çeşitli mesajların iletildiğini görebiliyorlardı. Kısa bir süre sonra bir harem ağası dışarı çıkıp İmparatorluk Gökbilim Dairesi'nden resmî bir görevli çağrıldı. Büyükanne Jia bunun ne anlama geldiğini iyi biliyordu. Cenaze töreni için en uygun günü tespit edecekti. Her şey bitmişti ama yaşlı kadın kıpırdamaya bile cesaret edemiyordu. Çok geçmeden genç bir hadım gelip, resmî duyuruyu yaptı.

"Majesteleri Odalık Jia vefat etmiştir."

On ikinci ayın on dokuzuydu. O yıl, Bahar Başlangıcı on ikinci ayın on sekizine geliyordu; astrolojik açıdan bakıldığında gelecek yılın ilk güneş ayı içinde olduğundan Majestelerinin yaşının kırk üç olduğu hesaplandı.

Büyükanne Jia ayağa kalktı; soğukkanlılığını korumak için elinden geleni yaparak Saray'dan ayrıldı. Tahtırevanına bindi ve eve taşındı. Jia Zheng ve beraberindekilere de haber verilmişti, onlar da perişan bir hâlde eve döndüler. Xing Hanım, Li Wan, Xifeng, Baoyu ve ailenin diğer üyeleri Rong Konağı'nın ana salonunun önündeki avluda, önce Büyükanne Jia, sonra Jia Zheng ve Wang Hanım'ı karşılamak için dizildiler. Hikâyemiz gözyaşı dolu aile karşılaşmasını geçiyor.

Ertesi gün erken saatte ailenin resmî unvanı olan bütün üyeleri, nezaket kurallarının gerektirdiği şekilde tabutun yanında yas tutmak için Saray'a gittiler. Yuanchun'ün mezarının hazırlıkları

Çalışma Bakanlığının sorumluluğuydu. İmparator Eşlerinin mezarlarının inşası konusunda bazı kurallar olsa da Bakan sık sık Jia Zheng'a danışıyor, meslektaşları talimat vermesi için uğruyorlardı. Çok yoğun günlerdi; daha önceki Dul İmparator ve Odalık Zhou'nun cenaze dönemine hiç benzemiyordu. Yuanchun çocuğu olmadan öldüğü için bu vefatın ardından bir unvan aldı: Şerefli ve İffetli İmparator Eşi. Bu, İmparatorluk'un kurallarına da uygundu. Konuyu burada bırakıyoruz.

Jia ailesindeki herkes çok meşguldü; cenaze töreninin sürekliliğini sağlamak için Saray'a gidip geliyorlardı. Neyse ki Xifeng'ın sağlığı biraz düzelmişti de kalkıp evi idare edebiliyordu. Aynı zamanda Wang Ziteng'ın dönüşünü kutlamak için de hazırlık yapıyordu. Kendi ağabeyi Wang Ren, amcasının gayet etkili bir pozisyona gelerek Genel Sekreter olduğunu duyunca ailesiyle beraber başkente geliyordu. Xifeng buna çok memnun oldu. Etrafında daha çok Wang olması onun kendine olan güvenini tazeledi ve sağlığı üzerinde olumlu bir etkisi oldu. Xifeng ayaklanıp işlerle ilgilendiği için Wang Hanım sorumluluklarının yarısını onun omuzlarına yükledi ve ağabeyinin başkente geri dönmesinin beklentisiyle huzur duydu.

Baoyu'nün resmî bir rütbesi olmadığından, ablasının cenaze törenine katılamıyordu. Çalışmaları bırakmıştı, okul müdürü de bu aile sıkıntısı nedeniyle onu kendi hâline bırakmıştı. Jia Zheng da oğlunun dersleriyle ilgilenemeyecek kadar meşguldü. Kahramanımız, kardeşinin ve kuzenlerinin hoş eşlikleriyle oyalanmak için bu ideal fırsatı kullanmayı çok isterdi ama yeşim taşını kaybettiği günden beri, sürekli olarak hiçbir şey yapmadan oturuyor; konuştuğu zamanlar tutarsız şeyler geveliyordu. Büyükanne Jia ve diğerleri Saray'dan döndüklerinde, eğer istenirse onlara saygılarını sunmaya gidiyor, istenmezse olduğu yerde kalıyordu. Bu dönemde Xiren ve diğer hizmetçiler giderek daha çok endişelenmeye başladılar ama sinir krizi geçirmesinden korktuklarından, seslerini çıkarmıyorlardı. Her gün önüne konduğunda çayını içiyor, yemeğini yiyordu. Ama kısa süre sonra onu da bıraktı.

Sonunda Xiren bunun ruh hâli değil, hastalık olduğunu anladı. Boş bir zaman bulunca Bambu Evi'ne gidip Zijuan'le konuştu.

"Keşke hanımın onunla konuşup neşelendirmeye çalışsa." dedi.

Zijuan bu mesajı hemen Daiyu'ye iletti. Ama Daiyu kendisini Baoyu'nün müstakbel eşi olarak gördüğünden, ona daha dikkatli davranması gerektiğini düşünüyordu.

"Eğer beni görmeye gelirse, çocukluk arkadaşlığımızın hatırına ona kibar davranırım. Ama onu görmeye gitmem söz konusu bile olamaz." diyordu kendi kendine.

Bu yüzden Xiren'in ricalarına kulaklarını tıkadı. Xiren sonra gizlice Tanchun'e anlatmaya gitti. Ama o da kasvet içindeydi. Yaban elmasının tuhaf çiçek açışını bir dizi uğursuzluğun ilki olarak görüyordu; ardından yeşim taşının kaybolması, şimdi de ablasının ölümü gelmişti. Aile serveti belirgin bir şekilde düşerken, Baoyu'nün keyfini yerine getirecek durumda değildi. Hem sonra abla kardeş olarak belli bir mesafeyi korumak zorundaydılar. Bir iki kere onu ziyarete gitmişti ama Baoyu kendisine kayıtsız kalınca, o da başka bir çaba göstermemişti.

Baochai de yeşim taşının kaybolduğunu biliyordu. Annesi, Wang Hanım'ın Baoyu'yle nişanlanmasını teklif ettiği gün eve dönüp kızına bundan söz etmişti.

"Bu, Wang teyzenin teklifi olsa da ben henüz onaylamadım." dedi Baochai'e. "Pan eve dönene kadar beklememiz gerektiğini söyledim. Sen ne diyorsun? İstiyor musun?"

"Anne, bana sormana hiç gerek yok." dedi ciddi bir tonda. "Bir kızın geleceği ailesinin ellerindedir. Babam öldüğüne göre karar tamamen senin. İstiyorsan Pan'e danış ama bana sorma."

Xue teyze, kızının bu alçak gönüllülüğünden çok etkilendi; lüks şartlarda yetiştirilmesine rağmen sağlam karakterinin hiç bozulmadığının kanıtıydı. Bir daha ona Baoyu'nün adından söz etmeyecekti. Baochai de bundan sonra bu ismi ağzına bile almamaya çok dikkat etti. Dolayısıyla yeşimin kaybolduğunu duyduğunda, meraklansa da kendisini tutup daha fazlasını soruşturmadı; tam bir kayıtsızlık örneği sergileyerek, etrafındakilerden duyduklarıyla yetindi. Öte yandan Xue teyze, birkaç kere Baoyu'yü sormak için hizmetçi gönderdi. Kendi oğlunu da çok merak ediyor, ağabe-

yinin gelmesini sabırsızlıkla bekliyordu. Pan'in serbest bırakılmasında nüfuzunun etkisi olacağından emindi. İmparator Eşi ölünce Jiaların ne kadar meşgul olduklarını gördü. Ama Xifeng evin idaresini üstlenecek kadar iyi olduğundan, sık sık ziyaret etmeye gerek görmedi.

Bu süre boyunca, her ne kadar sakin kalmaya ve Baoyu'yü teselli edip, ihtiyaçlarını karşılamaya çalışsa da en çok sıkıntı çeken Xiren'di. Baoyu hiçbir şey anlamıyor gibi görünüyordu; Xiren için için acı çekerek seyrediyordu onu.

Birkaç gün sonra Yuanchun'ün tabutu İmparatorluk Mabedi'ne yerleştirildi; Büyükanne Jia ile ailenin kıdemli erkek üyeleri birkaç gün cenaze törenine katıldılar. Baoyu giderek daha da ahmaklaştı. Ateşi ya da ağrısı yoktu ama çok az yiyor, tutarsız konuşuyordu. Xiren, Sheyue ve diğer hizmetçiler ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Birkaç kere Xifeng'a haber vermeye gittiler; o da sık sık Baoyu'yü görmeye geldi. Önce yeşim taşı kaybolduğu ve bulunamadığı için üzüldüğünü düşündü ama sonra içine düştüğü dengesiz durumunu görünce doktor çağırdı. Doktor her gün geldi, birkaç çeşit ilaç yazdı ama yarayacağına zarar verdi. Neresinin ağrıdığı konusunda sorulan sorulara doğru dürüst cevap veremiyordu.

Yuanchun'ün cenaze töreni sona erince, Büyükanne Jia tekrar Baoyu'yü düşünmeye başladı ve Wang Hanım'la beraber Bahçe'ye onu ziyarete geldi. Xiren, Baoyu'ye dışarı çıkıp onu karşılamasını söyledi. Baoyu hâlâ gezinebilecek durumdaydı ve çıkıp büyükannesini selamladı. Xiren de yanında her hareketine destek oluyordu.

"Canım çocuğum!" diye bağırdı Büyükanne Jia. "Çok rahatladım! Bana çok hasta olduğunu söylemişlerdi. Ama görüyorum ki normal hâline dönmüşsün."

Wang Hanım da şaşırmış görünüyordu. Baoyu hiçbir şey demeden, boş boş sırıttı. İçeri girip oturdular. Büyükanne Jia ona soru sorunca, sadece Xiren'in dediklerini tekrarladı. Kısa süre içinde normal hâline dönmek şöyle dursun, aptallaştığını anladılar. Büyükanne Jia giderek daha çok şaşırdı ve canı sıkıldı.

"Geldiğimde iyi görünüyordu." dedi. "Ama şimdi gördüğüm kadarıyla, çok hasta. Aklını kaybetmiş gibi. Birisi bana neler olduğunu söyleyebilir mi lütfen?"

Wang Hanım artık ondan daha fazla saklayamayacaklarını düşündü. Ölümcül bir korku içinde orada duran Xiren'in hatırına, Baoyu'nün hikâyesine sadık kalıp Linan Dükü'nün partisinde yeşim taşını kaybettiğini kulağına fısıldadı.

"Hizmetkârlara her yeri arattık." diye ekledi. "Birkaç falcıya sorduk, hepsi rehin dükkânında olduğunu söyledi, bulmamız an meselesi."

Büyükanne Jia büyük bir endişeyle ayağa kalktı, yanaklarından aşağıya yaşlar süzülüyordu.

"Bu kadar değerli bir şeyi nasıl kaybedebilir? Çok dikkatsizsiniz, onunla gerektiği gibi ilgilenmiyorsunuz! Ya babası? Bu işten sıyrılmış olamaz herhâlde!"

Wang Hanım, Büyükanne Jia'nın çok öfkeli olduğunu görebiliyordu. Xiren ve diğer kızlara diz çökmelerini söyledi. Kendisi de yüzünde bir suçluluk ifadesiyle başını önüne eğdi.

"Seni üzmekten korktum, anne. Babası da çok kızacağı için söylemeye cesaret edemedim." dedi.

"Ama bilmiyor musun?" diye bağırdı Büyükanne Jia. "Yeşim taşı Baoyu'nün hayatı. Onu kaybettiği için bu hâle geldi. Şimdi ne yapacağız? Kentteki herkes bu taşı biliyor. Eğer birisi aldıysa bize geri verir mi? Hemen babasına birini yolla ve eve dönmesini iste. Onunla bu meseleyi konuşacağım."

Wang Hanım, Xiren ve oradakiler bunun muhtemel sonuçlarından korkup, merhamet etmesi için yalvardılar.

"Sör Zheng'ın ne kadar kızacağını düşünsene, anne! Zavallı Baoyu! Onun hatırı için bize bir şans ver. Bulmak için elimizden geleni yapalım!"

"Babasının gazabından korkmanıza gerek yok. Ben buradayım." dedi yaşlı kadın kesin bir tavırla.

Sheyue'ye Jia Zheng'a birisini göndermesini söyledi. Birkaç

dakika sonra Sör Zheng'ın bir arkadaşını ziyarete gittiği haberi geldi.

"Tamam, onsuz yaparız o zaman." dedi Büyükanne Jia. "Şimdilik hiçbir hizmetkâr cezalandırılmayacak. Bu benim talimatım, bütün sorumluluğu ben alıyorum. Lian'i çağırın, hemen bir ödül ilanı yazsın, yeşimi kaybettiği gün Baoyu'nün geçtiği yerlere assınlar. Geri getirene on bin tael, kimde olduğunu söyleyene bin tael verilecek. Birisi getirecek olursa, ödül vermemek diye bir şey söz konusu değil. Bulabilmemizin tek yolu bu. Eğer bizim insanlarımıza bel bağlarsak, ömrümüzün sonuna kadar ararız!"

Wang Hanım, bu eylem planı konusundaki kendi görüşlerini söylemeye cesaret edemedi. Jia Lian çağrıldı ve hızla ilanların asılması söylendi.

"Baoyu'nün eşyalarını benim daireme taşıyın." dedi Büyükanne Jia, uşaklardan birine. "Sadece Xiren ve Qiuwen ona hizmet edecekler. Diğerleri burada kalıp dairesine göz kulak olsunlar."

Bu süreçte Baoyu hiç sesini çıkarmıyor, sadece gülümsüyordu. Büyükannesi, onu elinden tutup dışarı çıkardı. Xiren ve diğerleri kapıya kadar geçirmek için etrafına toplandılar. Büyükanne Jia'nın dairesine geldiklerinde, yaşlı kadın Wang Hanım'a oturmasını söyledi, kendisi de içerideki odanın hazırlanmasına nezaret etti. Bu işler bitince Wang Hanım'ın yanına geldi.

"Onu neden buraya getirdiğimi biliyorsun, değil mi? Öncelikle, artık Bahçe'de oturanların sayısı azaldı. Avlusundaki yaban elmasının birdenbire kuruması, sonra da birdenbire çiçek açmasında tuhaf bir şeyler olduğunu düşünmeden edemiyorum. Şimdiye kadar kötü etkilerin uzaklaştırılması için bu taşa güveniyordu. Ama artık taş kayboldu, kötü ruhlar daha kolay gelebilirler. Bu yüzden benim yanımda kalmasının onun için daha uygun olacağını düşündüm. Birkaç gün dışarı çıkmasa iyi olur. Doktor geldiğinde onu burada muayene edebilir."

"Çok haklısın, anne." dedi Wang Hanım hemen. "Burada olursa, senin iyi şansın onu bu tür etkilerden koruyabilir."

"Şansım mı! Yok öyle bir şey! Burası daha sakin, hepsi bu; bir sürü sutra var, okuyup zihnini rahatlatır. Sor bakalım istiyor mu."

Annesi sorunca, Baoyu sadece gülümsedi. Sonunda Xiren'in teşvikiyle cevap verdi.

"Evet, anne."

Oğlunun acıklı hâli karşısında Wang Hanım'ın gözleri yaşardı ama Büyükanne Jia'nın yanında kendini tuttu. Yaşlı kadın onun sinirlerinin bozulduğunu görebiliyordu, kendi evine dönmesini söyledi.

"Onu bana bırak. Ben bakarım. Babası akşam eve dönünce, gelip beni görmesine gerek yok. Şimdilik bilmesini istemiyorum."

Wang Hanım çıkınca, Büyükanne Jia Yuanyang'a yatıştırıcı ilaçlarını getirmesini söyledi. Baoyu bunları içti. Şimdilik onları burada bırakalım.

***

O akşam Jia Zheng eve dönerken arabasından dışarıdaki bir konuşmayı duydu.

"Zengin olmak istiyorsan, ben kolay bir yolunu biliyorum."

"Ya? Neymiş?"

"Bugün duyduğuma göre, Rong Konağı'ndaki asilzadelerden biri yeşim taşını kaybetmiş. Bir ödül ilanı asmışlar, şeklini, boyutunu, rengini yazmışlar. Getirene on bin, bilgi verene beş bin tael vereceklermiş!"

Jia Zheng her kelimeyi duyamadı ama dehşete düşecek kadarını duymuştu. Hemen eve gitti ve kapıdaki görevlilerden birini çağırtıp sorguya çekti.

"Bugüne kadar ben de hiçbir şey bilmiyordum, efendim." dedi adam. "Bugün Bay Lian, büyük hanımefendinin ilan asma emrini söylediğinde duydum."

"Mahvolduk!" dedi Jia Zheng kendi kendine, acı acı iç çekerek. "Bu çocuk başımızın belası! Doğduğunda herkesin dilindeydi; dedikoduları susturmamız on yılımızı almıştı, şimdi yine yeşim taşını bulmak için sokaklarda bağırıyor, dertlerimizi dünyaya ilan ediyoruz!"

Gecikmeden içeri girip Wang Hanım'ı sorguya çekince, kadın her şeyi anlattı. Ödülün büyük hanımefendinin fikri olduğunu öğrenince, açık açık karşı çıkamayacağını anladı. Onun yerine bu işteki rolü için Wang Hanım'ı eleştirdi ve tekrar dışarı çıkıp, Büyükanne Jia'ya haber verilmeden, ilanların indirilmesini emretti. Zaten bazı serserilerin bu işi çoktan yaptıkları çıktı ortaya.

Buna rağmen bir iki gün sonra bir adam Rong Konağı'nın ana kapısına geldi. Taşı bulduğunu iddia ediyordu. Hizmetkârlar çok sevindiler.

"Versene!" diye bağırdılar. "Biz içeri götürürüz."

"Acele etmeyin!" dedi adam ceketinin içini arayarak. "Ödül ilanını getirdim. Bakın!" dedi ilanı göstererek. "Bunu beyiniz astırdı, değil mi? 'Taşı getirene on bin tael!' Gün gibi ortada. Bugün fakir olabilirim, dostum ama on binim gelince gör. O zaman başka türlü konuşursunuz."

Kapı görevlisi zor bir adam olduğunu anladı.

"En azından bir görelim ki içeri haber verelim." dedi.

Adam önce reddetti ama sonunda ikna oldu ve ceketinin cebinden çıkarıp avucunun içinde gösterdi.

"Aradığınız bu değil mi?" diye sordu.

Bu hizmetkârların hepsi dış görevlerde olduklarından, Baoyu'nün yeşim taşını duymuş olsalar bile hiç görmemişlerdi. İlk defa bu kadar yakından inceleme fırsatı buluyorlardı. Bu onları, haberi verecek ilk kişi olarak içeri koşmaktan alıkoymadı.

Jia Zheng ve Jia She'nın ikisi de evde yoktu. Haberi Jia Lian aldı.

"Gerçek mi, yoksa sahte mi?" diye sordu şüpheyle.

"Gözlerimle gördüm!" dedi biri. "Bize vermedi, beyefendilerden birini görmekte ısrar etti, o zaman parayı alıp taşı verecekmiş."

Jia Lian coşkularından etkilendi ve doğru Wang Hanım ve Büyükanne Jia'ya söylemeye gitti. Haberi duyan Xiren çok sevindi, iki avucunu birleştirip Buda'ya şükretti. Büyükanne Jia sözünde duruyordu.

"Lian'e söyle. Adamı çalışma odasına alsın." dedi Wang Hanım'a telaş içinde. "Bir bakalım, sonra parasını alır."

Jia Lian emredildiği gibi yaptı ve yabancıyı kibarca ve teşekkürlerle içeri davet etti.

"Mümkünse asıl sahibinin bakmasını isterim." dedi. "Sonra paranızı alırsınız, tamamını, size garanti veriyorum."

Adam istemeye istemeye kırmızı ipeğe sarılı, küçük bir paketi verdi. Jia Lian açtı. Işık saçan yeşim duruyordu içinde. Kesin oydu! Doğrusu Jia Lian, Baoyu'nün boynundayken hiç dikkat etmemişti. Bir süre dikkatle baktı. Üzerindeki yazı çok tanıdıktı: "Kötü ruhları yok eder." Bir zafer havasıyla hanımlara göstermek için içeri girdi, bir hizmetkârı yabancının yanında bıraktı.

O arada bütün aile haberi duymuş ve Büyükanne Jia'nın dairesinde toplanmış, hevesle görmeyi bekliyordu. Xifeng, Jia Lian'in geldiğini gördü, hemen elini uzatıp paketi ondan kaptı, daha kendisi bile bakmadan Büyükanne Jia'nın eline bıraktı.

"Şu küçücük şeyden bile kendime pay çıkarmama izin vermiyorsun!" dedi dudak bükerek.

Büyükanne Jia ipek bohçayı açıp taşı inceledi. Hatırladığından çok daha mat görünüyordu. Parmaklarıyla ovaladı. Yuanyang gözlüğünü getirip taktı. Yaşlı kadın tekrar inceledi.

"Ne tuhaf! Kesinlikle o olmalı ama sanki orijinal ışıltısını tamamen kaybetmiş gibi görünüyor." dedi.

Sonra Wang Hanım inceledi. O da kesin olarak tanıyamadı ve Xifeng'dan gelip bakmasını istedi.

"Çok benziyor." dedi Xifeng inceldikten sonra. "Ama rengi aynı değil gibi. Baoyu'ye gösterelim. O söyler."

Xiren hemen yanında duruyordu; taşı gördü. Gözleri aynısı olmadığını söylüyordu ama umut dolu yüreği endişesini dile getirmesine izin vermedi. Xifeng taşı Büyükanne Jia'nın elinden alıp Xiren'le beraber Baoyu'ye göstermeye gitti. O da yeni uyanmıştı.

"Taşın bulundu!" dedi Xiren.

Baoyu'nün gözleri mahmurdu. Taşı eline aldı, çok fazla incelemeden yere attı.

"Neden beni kandırmaya çalışıyorsunuz!" dedi tuhaf bir şekilde gülerek.

Xifeng hemen yerden aldı.

"Ne acayip! Daha doğru dürüst incelemeden nasıl bildin?"

Baoyu sadece güldü. Bu arada Wang Hanım geldi, olanları gördü.

"Bu çok normal." dedi. "Taş onunla beraber dünyaya geldi, onun taşı. Gerçek olup olmadığını bilecek tabii. Birisi ödül ilanını okuyup sahtesini yapmış demek."

İşin aslı anlaşıldı. Jia Lian dış odadan bunu duydu.

"Eğer sahteyse verin bana! Şu sahtekârla bir görüşelim! Böyle ciddi bir konuda bize nasıl oyun ediyormuş bakalım!" dedi.

"Hayır, Lian!" dedi Büyükanne Jia. "Ona geri ver ve gitmesini söyle. Çok fakir olduğu belli, ilanı okumuş, para kazanmanın yolunu bulmuş. Bu anlaşılır bir şey. Şimdi yakalandı, bunu yapmak kaça mal olduysa ziyan oldu. Çok sert davranma. Taşı iade et, bir yanlışlık olduğunu, bizimki olmadığını söyle. Birkaç tael ver. Eğer insanlar iyi muamele edildiğini duyarlarsa, doğru bilgiyle gelmek için cesaretlenirler. Eğer kötü davranırsak, bulsalar da getirmezler."

Jia Lian gitti. Sahtekâr çalışma odasına bekliyordu. Zaman geçip de kimse gelmeyince, sinirlenmeye başlamıştı. Şimdi Jia Lian'in öfkeli bir ifadeyle odaya geldiğini gördü. Konuşmalarının sonucu için lütfen gelecek bölümü oku.

96. BÖLÜM

Xifeng ustaca bir plan yapar.

Bir sırrın ifşası Daiyu'nün aklını başından alır.

Adam, sahte taşla odaya dalan Jia Lian'in öfkesini görünce irkildi. Gergin bir şekilde ayağa kalktı ama daha tek kelime bile edemeden Jia Lian soğuk bir kahkaha atarak onu engelledi.

"Seni utanmaz budala! Şimdi o senin sefil suratına patlatmayı çok isterdim! Kiminle muhatap olduğundan haberin var mı? Ne cüretle bize oyun oynuyorsun?"

Sonra adamlarına seslendi. Emri, dışarıda gök gürültüsü gibi yankılandı ve birkaç hizmetkâr birden geldi.

"İp getirip bağlayın bunu!" dedi Jia Lian.

"Beyefendi döndüğünde, meseleyi anlatıp bu adamı yamene göndereceğim."

"Tamam efendim!" dediler koro hâlinde. Ama hiçbiri yerinden kıpırdamadı.

Sahtekâr önce korkudan donup kaldı. Ama Jia Lian'in dehşetli tavrı ve mahkemeye verilme korkusu sonunda onu harekete geçirdi. Dizlerinin üzerine çöküp, Jia Lian'e doğru deli gibi secde etmeye başladı.

"Bana acıyın, yüce efendim! Fakirlik beni buna mecbur etti. Çok rezil bir şey yaptığımı biliyorum. Hatta bunun için ödünç

para almak zorunda bile kaldım. Lütfen sizde kalsın, küçük beye benim naçizane saygılarımla verin, oynasın!" dedi çabuk çabuk.

Arkasından kafasını defalarca yere vurdu. Jia Lian suratına tükürdü.

"Aptal! Senin çöpünü falan istemiyoruz!"

O sırada Lai Da geldi.

"Sinirinizi bu yaratıkla boşa harcamayın, beyefendi!" dedi yatıştırıcı bir gülümsemeyle. "Bu seferlik bırakın, atın dışarı gitsin."

"Neden? Bu solucan..."

Jia Lian ve Lai Da, zavallı adamın kaderi üzerine tartışırlarken, girişte duran hizmetkârlar ona tavsiyede bulunuyorlardı.

"Haydi, koca ahmak! Bay Lian ve Bay Lai'ye secde et, sonra da toz ol! Ne bekliyorsun? Midene tekme mi?"

Adam derhâl diz çöküp ikisine de secde etti, ellerini başının arkasında kavuşturup fare gibi kaçtı.

Bu olay çevrede "Efendi Jia Baoyu ile Sahte Yeşim Taşı Vakası" olarak konuşuldu.

***

Jia Zheng aynı gün bir ziyaretten eve döndüğünde, o yokken olup bitenlerden kimse söz etmedi. Fener Festivali yaklaşırken, olup bitmiş bir mesele için onu sinirlendirmenin hata olacağını düşündüler. Yuanchun'ün ölümü ve Baoyu'nün hastalığının endişesiyle çok kasvetli ve sıkkın olan aile, yeni yılı ancak formalite icabı kutladı. Kayda değer bir etkinlik olmadan geçip gitti.

Birinci ayın on yedisinde, Wang Hanım her an ağabeyinin gelmesini beklerken, Xifeng içeri girdi.

"Lian kötü bir haberle geldi, hala. Ziteng amcayla ilgili. Başkente doğru hızla geliyormuş, buraya yüz küsur kilometre kala yolda ölmüş. Duydun mu?" dedi.

"Hayır!" diye bağırdı Wang Hanım dehşet içinde. "Sör Zheng dün akşam bana böyle bir şeyden hiç söz etmedi. Lian nereden duymuş?"

"Zhang Ekselanslarının evinde."

Wang Hanım sesini çıkarmadan bakıyordu. Gözyaşlarını sildi.

"Gidip Lian'e haberi teyit etmesini söyle, sonra da hemen bana gelsin." dedi.

Xifeng çıktı. Yalnız kalan Wang Hanım gözyaşlarını koyuverdi. Bir ağabeyi ve bir kızı ölmüştü, oğlu hastaydı; artık acı ve endişe yükünü daha fazla kaldıramıyordu. Göğsünde bir ağrı hissetti. Jia Lian haberin doğru olduğunu söyledi.

"Amcam yolculuktan bitkin düşmüş ve üşütmüş. Shilitun köyüne geldiğinde doktor çağrılmış ama böyle ücra bir yerde buldukları doktor pek işinin ehli değilmiş. Yanlış ilaç vermiş ve ilk dozu öldürücü olmuş. Ailesi de hemen yola çıkmış ama varmışlar mı bilmem."

Bu detaylar Wang Hanım'ı can evinden vurdu. Göğsündeki ağrı o kadar şiddetlendi ki dik oturamaz hâle geldi. Caiyun'den sedire gitmesine yardım etmesini istedi; kendisini kontrol altında tutmak için büyük çaba harcayarak, Jia Lian'e hemen Jia Zheng'a rapor vermesini söyledi.

"Eşyalarını hemen topla ve doğru amcanın ailesinin yanına git, cenaze organizasyonuna yardımcı ol. Mümkün olduğunca çabuk dönüp, neler olduğunu bildir. Sen gelene kadar Xifeng'ın rahat etmeyeceğini biliyorum." dedi.

Jia Lian itiraz etmenin uygun olmayacağını görüyordu. Jia Zheng'dan izin istedi ve Shilitun köyüne doğru yola çıktı.

Jia Zheng, Wang Ziteng'ın ölüm haberini almıştı. Zaten oğlunun, hiçbir doktorun çözüm bulamadığı şekilde akıl sağlığı bozulduğu için canı sıkkın olan beyefendi, bu son darbeye ve Wang Hanım'ın hastalanmasına son derece üzüldü.

O yıl başkentteki resmî görevlilerin kayıtları inceleniyordu. Çalışma Bakanlığı Jia Zheng'a birinci sınıf rütbesi verdi. İkinci ay Sivil İşler Bakanlığı onu İmparator'un huzuruna çıkardı. Majesteleri, kayıtlarda çalışkan, tutumlu, dürüst ve tedbirli olarak belirtilen Jia Zheng'ı derhâl Jiangxi vilayetinin Ziraat Müdürü olarak atadı. Aynı gün, Jia Zheng bu teklif için kabulünü ve şükranlarını

sundu ve gidiş gününü söyledi. Dost ve akrabaları kutlamaya çok heveslendiler ama onun hiç keyfi yoktu. Evde her şeyin karmakarışık olduğu bir dönemde başkentten ayrılmayı hiç istemiyor; bir yandan da bu işi fazla geciktiremeyeceğini biliyordu. Bu ikilemi düşünüp dururken, Büyükanne Jia onu çağırdı. Hemen gitti, hasta olduğu hâlde Wang Hanım da oradaydı. Büyükanne Jia'ya saygılarını sundu, yaşlı kadın oturmasını söyledi.

"Birkaç gün içinde görevine başlamak üzere evden ayrılacaksın. Eğer kulak verirsen, seninle konuşmak istediğim bir şey var." dedi.

"Lütfen söyle, anne. Senin sözün emirdir."

"Bu yıl seksen bir yaşına giriyorum." dedi Büyükanne Jia hıçkırarak. "Sen vilayete göreve gideceksin; ağabeyin evde olduğundan bana bakmak için erken emeklilik başvurusu yapamazsın. Sen gidince, gönlüme en yakın olan bir tek Baoyu kalacak. Ah, zavallı çocuğum, öyle perişan bir hâlde ki onun için ne yapacağımızı bilemiyorum! Önceki gün Lai Sheng'ın karısını gönderip falına baktırdım. Adamın söyledikleri esrarengizdi. 'Bu kişi, kendisine yardımcı ve destek olacak, altın kaderi olan bir hanımla evlenmeli. Talihinin dönmesi için bu evliliğin hemen yapılması gerekir. Yoksa fazla yaşamaz.' demiş. Böyle şeylere inanmadığını biliyorum; ben de bunu konuşmak için seni çağırttım. Annesiyle bunu aranızda tartışın. Onu koruyacak mıyız, yoksa hiçbir şey yapmayıp yok oluşunu mu seyredeceğiz?"

Jia Zheng endişeyle gülümsedi.

"Çocukken senden böyle bir sevgi ve ilgi görmüş olan biri olarak, benim babalık duygularım yok mu, anne? Sadece çalışmalarında sürekli başarısız olmasından bıktım, belki de onun için fazla hırslıyım; tıpkı demiri çeliğe dönüştürmeye çalışmak gibi bir şey. Evlendiğini görmek istemekte çok haklısın. Sana nasıl karşı çıkabilirim? Ben de onu düşünüyorum, hastalığı beni çok endişelendiriyor. Ama sen onu benden uzak tuttuğun için bir şey diyemiyorum. Kendi gözlerimle görüp, durumu hakkında bir fikir edinmek istiyorum."

Wang Hanım kocasının gözlerinin dolduğunu fark etti; ger-

çekten çok endişelendiğini biliyordu. Xiren'den Baoyu'yü odaya getirmesini istedi. Baoyu geldi, Xiren babasına saygılarını sunmasını söyledi, dediğini yaptı. Jia Zheng yüzünün çok zayıf olduğunu gördü, gözlerinin feri sönmüştü. Aptal bir hâli vardı. Odasına geri götürmelerini söyledi.

"Ben de yakında altmış olacağım." diye düşündü. "Bu vilayet görevinden kim bilir kaç yıl sonra geri dönerim. Eğer Baoyu'ye bir şey olursa, hiçbir vârisim kalmayacak. Torunum var ama aynı şey değil. Hem Baoyu büyük hanımefendinin gözdesi. Başına bir talihsizlik gelirse suçlusu ben olurum."

Karısına baktı; yüzü gözyaşından sırılsıklamdı. Onun da ne kadar üzüleceğini düşündü. Ayağa kalktı.

"Eğer tecrübe zenginliğinle ona yardım etmenin bir yolunu bulduysan, ben nasıl karşı çıkabilirim, anne? Senin uygun bulduğun şeyi yapmalıyız. Peki Bayan Xue'nin haberi var mı?"

"Ablam onay verdi." dedi Wang Hanım. "Pan'in davası henüz sonuçlanmadığından, uygun zamanı bekliyoruz."

"Evet, kesinlikle ilk engel bu." dedi Jia Zheng. "Ağabeyi hapiste olan bir kız nasıl evlenecek? Üstelik Majesteleri öldü. Bu durum böyle bir yasaklama getirmese de Baoyu'nün en azından dokuz ay ablası için yas tutması gerekir, bu dönemde evlenmesi uygun olmaz. Zaten benim göreve başlamak üzere buradan ayrılma tarihim Saray'a bildirildi, şimdi erteleyemem. Sadece birkaç günümüz var, bu süre yeterli değil."

Büyükanne Jia oğlunun sözlerini düşündü.

"Doğru söylüyor. Ama bütün bu şartların yerine getirilmesini beklersek, babası gitmiş olacak, sağlığı kim bilir daha ne kadar kötüye gidecek. Belki de o zaman çok geç olur. Bir kereliğine kuralları bir tarafa bırakabiliriz. Başka bir yolu yok."

Kendi kendine bu sonuca varıp tekrar oğluna döndü.

"Eğer senin rızan varsa, ben bütün bu engelleri kaldırmanın bir yolunu biliyorum. Halledilmeyecek hiçbir şey yoktur, buna eminim. Annesiyle beraber Xue Hanım'ın onayını alırız. Pan'e gelince, genç Ke'dan ona gidip, bunu Baoyu'nün hayatını kur-

tarmak için yaptığımızı anlatmasını isteriz. Sebebini öğrenince, kabul edeceğinden eminim. Yas döneminde evlenilmemesi gerektiğini biliyorum elbette. Ayrıca bu kadar hastayken evlenmesi doğru değil. Ama şansını değiştirmek söz konusu. Her iki aile de istekli, hem çocukların beraberliklerini doğrulayan bir altın yeşim bağı var; yıldız fallarını karşılaştırmaya hiç gerek yok. Uğurlu bir gün belirleyip, aile statümüze uygun olarak karşılıklı hediyelerimizi verelim ve bir düğün tarihi tespit edelim. Düğünde müzik olmasın, Saray usulü yaparız: Gelin, sekiz kişinin taşıdığı tahtırevanda, on iki çift fenerle gelir. Güneyde yapıldığı gibi birbirlerini selamlarlar, eski geleneklerimize uygun olarak gelin yatağına otururlar, üstlerine kuru meyve atarız, perdeleri indiririz. Böylesi doğru dürüst bir düğün olması için yetmez mi? Baochai çok düşünceli bir kız. Onun için endişelenmemize gerek yok. Xiren de çok güvenilir biri. Baoyu'nün üzerinde çok sakinleştirici bir etkisi var. Baochai'le de iyi geçiniyor."

"Başka bir şey daha var: Xue Hanım bir keresinde bana bir keşişin, Baochai'in sadece, kendi altın kolyesine uyacak yeşim taşı olan biriyle evlenmesi gerektiğini söylediğini anlatmıştı. Belki de Baoyu'nün karısı olarak burada yaşamaya başlayınca, kolyesi yeşimi geri getirir. Bir evlensinler, her şey yoluna girecek, bütün aile faydasını görecek. Bir avluyu hazırlayıp güzelce süsleyelim, hangisi olacağını sen seç. Dost ve akrabaları davet etmeyelim. İleride, Baoyu biraz daha iyileşince ve yas dönemi bitince parti veririz. Bu şekilde her şey zamanında yapılmış olur, sen gençlerin evlendiğini görürsün ve gönül rahatlığıyla yola çıkarsın."

Jia Zheng'ın bu teklifle ilgili bazı şüpheleri vardı ama Büyükanne Jia'nın fikri olduğundan karşı çıkamayacağını biliyordu.

"Sen her şeyi düşünüp hesaplamışsın, anne." dedi hemen, gülümseyerek. "Hizmetkârlara gördükleri herkese anlatmamalarını tembih edelim. İnsanlar öğrenirlerse hakkımızda konuşurlar. Ben sadece Xue Hanım'ın kabul etmeyeceğinden korkuyorum. Eğer ederse, dediğin gibi yapabiliriz."

"Sen merak etme, Xue Hanım'ı bana bırak." dedi yaşlı kadın. "Ben ona her şeyi açıklarım. Haydi, git sen şimdi."

Jia Zheng çıktı. Çok huzursuzdu. Kısa süre içinde resmî işle-

rine daldı, atamasının evraklarını, dost ve akrabalarının personel tavsiyelerini, her türlü ağırlanma tekliflerini kabul etti. Oğlunun evlilik planlamalarının tüm sorumluluğunu Büyükanne Jia'ya bıraktı, o da organizasyon işlerini Wang Hanım ve Xifeng'a devretti. Jia Zheng'ın tek yaptığı, oğlu için Büyük Mutluluk Salonu'nun arkasında, Wang Hanım'ın evinin hemen yanında, yirmi odalı bir bina tahsis etmekti. Büyükanne Jia bir konuda karara varıp kendisine iletince, "Çok iyi." diye cevap verdi. Ama bunu sonraya bırakalım.

***

Baoyu, babasıyla kısa süre görüşmesinin ardından, Xiren'in yardımıyla iç odadaki sedire dönmüştü. Beyefendi yan odada olduğu için, hizmetçilerin hiçbiri onunla konuşmaya cesaret edemeyince, kısa süre sonra derin bir uykuya daldı. Dolayısıyla babasıyla büyükannesinin arasında geçen konuşmayı duymadı. Xiren ve diğer hizmetçiler ise tam bir sessizlik içinde kulak kabarttılar. Xiren, zaten bu evlilik planıyla ilgili dedikoduları duymuştu ve Baochai'in aile toplantılarına katılmamasıyla bunların doğruluğu daha da pekişmişti. Şimdi artık gerçek olduğunu öğrenince her şey netleşti. Çok memnun olmuştu.

"Sonunda çok mantıklı bir karar verdiler!" diye düşündü. "İkisi çok iyi bir çift olurlar. Benim için de iyi olacak. Bayan Chai burada olunca, sorumluluklarımın çoğundan kurtulurum. Tek problem, Efendi Bao'nın hâlâ Bayan Lin'den başkasını düşünmemesi... Neyse ki henüz haberi yok. Neler planladıklarını bilse, kim bilir ne sıkıntılar yaşardık, düşünmek bile istemiyorum." Bu, daha önceki iyimserliğine gölge düşürdü. "Şimdi ben ne yapacağım? Hanımefendilerin, Efendi Bao ve Bayan Lin'in gizli duygularından haberleri bile yok. Ya duydukları bu sevinçle, Baoyu'yü iyileştirmek için ona planlarını anlatırlarsa? Bayan Lin'le ilk karşılaştığında yeşim taşını yere atıp parçalamak istediğinde; geçen yaz Bahçe'de beni ona benzetip içini açtığında; Zijuan ona Bayan Lin'in gideceğini söylediğinde neler olduğunu gördük! Onu Bayan Chai ile nişanladıklarını ve Bayan Lin'den sonsuza kadar vazgeçmesi gerektiğini söylerlerse, şansı dönmek şöyle dursun, belki de ölür! Eğer ben onlara durumu açıklamazsam, üç kişinin birden hayatı mahvolacak!"

Xiren kararını verdi. Jia Zheng hanımların yanından ayrılır ayrılmaz, Qiuwen'i Baoyu'ye göz kulak olması için bırakıp öteki odaya gitti. Wang Hanım'ın yanına sokulup, Büyükanne Jia'nın dairesindeki arka odada kendisiyle yalnız konuşmak istediğini fısıldadı. Büyükanne Jia, Baoyu'den mesaj getirdiğini düşünerek onlarla fazla ilgilenmeyip, düğün planlamalarıyla meşgul olmaya devam etti. Wang Hanım kalktı, Xiren de peşinden arka odaya gittiler. Kız dizlerinin üzerine çöküp ağlamaya başladı. Wang Hanım neler olduğunu anlayamadı, elinden tuttu.

"Gel bakalım! Mesele nedir? Biri sana yanlış bir şey mi yaptı? Kalk da anlat." dedi.

"Aslında hiç söylememem gereken bir şey ama bu şartlarda söylemek zorundayım."

"Söyle o zaman. Acele etme, sakin ol!"

"Büyük hanımefendiyle, Bayan Baochai'i Baoyu'ye eş olarak seçmekle çok harika bir karar verdiniz." diye başladı Xiren. "Ama acaba Baoyu'nün iki küçük hanımdan hangisine daha yakından bağlı olduğuna hiç dikkat ettiniz mi? Bayan Chai mi, yoksa Bayan Lin mi?"

"Çocukluklarından beri beraber büyüdüklerinden sanırım Bayan Lin'e biraz daha yakın olmalı."

"Birazdan fazla!" dedi Xiren ve Baoyu ile Daiyu arasında her zaman olup bitenleri, meydana gelen olayları ayrıntısıyla anlattı. "Hiç kimseye sözünü etmediğim, yazın olan feveran dışında diğerlerini siz de biliyorsunuz zaten, hanımefendi."

Wang Hanım Xiren'i kendisine doğru çekti.

"Evet, gördüklerimden bazı sonuçlar çıkarmıştım tabii. Şimdi söylediklerin gözlemlerimi doğruluyor. Beyefendinin dediklerini duymuştur, ne tepki verdi?"

"Şu sıralar insanlar onunla konuştukları zaman sadece gülümsüyor, eğer kimse bir şey demiyorsa uyuyor. O yüzden hiçbir şey duymadı."

"Ne yapacağız peki?"

"Bunu söylemek bana düşmez." dedi Xiren. "Siz büyük hanımefendiye anlattıklarımı aktarabilir, bu sorunu çözmenin uygun bir yolunu düşünebilirsiniz."

"O zaman en iyisi sen şimdi git." dedi Wang Hanım. "Gerisini bana bırak. Şimdi bu konuyu açmak için uygun bir zaman olmayabilir; oda kalabalık. Büyük hanımefendiye söylemenin bir fırsatını kollayacağım; ne yapılması gerektiğini konuşuruz."

Wang Hanım, Büyükanne Jia'nın odasına geri döndü. Yaşlı kadın Xifeng'la konuşuyordu. Wang Hanım'ın geldiğini gördü.

"Xiren ne istiyormuş? Nedir bu gizli fısıldaşmalar?" diye sordu.

Wang Hanım doğrudan konuya girip, Baoyu'nün Daiyu'ye karşı hislerini aynen Xiren'in söylediği şekilde anlattı. Sözlerini bitirince, Büyükanne Jia uzun bir süre sessiz kaldı. Ne Wang Hanım ne de Xifeng tek kelime edebildiler. Sonunda yaşlı kadın derin bir iç çekti.

"Diğer her şeyin bir çözümü var. Daiyu için endişelenmemize de gerek yok ama eğer Baoyu gerçekten bu kadar sevdalıysa çıkmazdayız demektir!" dedi.

Xifeng da çok düşünceli görünüyordu.

"Çıkmaz değil." dedi sonunda. "Ben bir çözüm biliyorum. Ama kabul eder misin bilmiyorum, hala."

"Neymiş?" dedi Wang Hanım. "Söyle, annem de duysun. Sonra hep beraber tartışırız."

"Aklıma gelen tek çözüm var." dedi Xifeng. "İki şeyi gerektiriyor: beyaz yalan ve sağduyulu bir yer değiştirme."

"Yer değiştirme mi? Ne demek o?" diye sordu Büyükanne Jia.

"Öncelikle, Baoyu henüz bir şey bilmediğine göre, Sör Zheng'ın onu Bayan Lin'le nişanlamayı teklif ettiğini söyleyelim. Sonra tepkisine bakalım. Hiçbir tepki göstermezse, o zaman benim planıma gerek kalmaz. Ama eğer bu habere çok sevinirse o zaman işler biraz karışır."

"Diyelim memnun oldu?" dedi Wang Hanım. "Sonra ne olacak?"

Xifeng, Wang Hanım'ın kulağına uzun uzun bir şeyler fısıldadı. Wang Hanım gülümseyerek başını salladı.

"Güzel... Çok dâhiyane bir fikir, gerçekten!" dedi.

"Siz ikiniz ne fısıldaşıyorsunuz öyle? Bana da söyleyin!" dedi Büyükanne Jia.

Xifeng, yaşlı kadının fikrini hemen anlayamayacağından ve bilmeden açık vereceğinden çekiniyordu. Yanına gidip kulağına fısıldadı. Yaşlı kadın önce çok şaşırdı. Xifeng gülümseyerek biraz daha açıklama yaptı.

"Neden olmasın?" dedi Büyükanne Jia sonunda. "Ama Baochai için çok kötü olmaz mı? Peki Daiyu? Ya kulağına giderse?"

"Sadece Baoyu'ye söyleyeceğiz." dedi Xifeng. "Başka hiç kimse bundan söz etmeyecek. Böylece kimse duymayacak!"

O sırada bir hizmetçi gelip Jia Lian'in döndüğünü bildirdi. Wang Hanım, Büyükanne Jia'nın onu sorgulayıp üzücü haberleri öğreneceğinden endişelenerek Xifeng'a anlamlı bir bakış attı. Xifeng, Lian'i engellemek için dışarı çıktı ve dudaklarıyla Wang Hanım'ın dairesine gelip beklemesini işaret etti. Çok geçmeden Wang Hanım da geldi. Xifeng'ın ağlamaktan gözleri kıpkırmızı olmuştu. Jia Lian, Wang Hanım'a saygılarını sundu, Shilitun'a yolculuğundan ve Wang Ziteng'ın cenaze hazırlıklarından söz etti.

"İmparatorluk emriyle Genel Sekreter olarak terfi etti ve ölümünden sonra Wenqin Dükü unvanını aldı." dedi Jia Lian. "Saray, ailesinin Nanking'e kadar cenaze kortejine eşlik etmesi için talimat verdi; bütün yerel mandarinler yol boyunca onlarla ilgilenecekler. Bütün aile dün güneye gitmek üzere yola çıktı. Amcamın dul eşi size saygılarını iletmemi istedi. Sizinle konuşmak istediği çok şey varmış ama şu anda başkente gelemediği için çok üzgün olduğunu söyledi. Xifeng'ın ağabeyinin başkente geldiğini duyunca, yolda karşılaşırlarsa onunla bize son havadisleri göndereceğine söz verdi."

Okurun tahmin edebileceği gibi, Wang Hanım üzüntüyle dinledi.

"Neden sen biraz yatmıyorsun, hala?" dedi Xifeng. "Akşam Baoyu'nün meselesini konuşuruz."

Bu yatıştırıcı sözlerden sonra Xifeng, Jia Lian'le beraber kendi dairesine döndü ve ona kararlaştırdıkları şeyleri anlatıp, çiftin yeni evi için avlunun temizlenerek yenilenmesi konusunda talimat vermesini söyledi. Ama bu konuda şimdilik bu kadar yeter.

***

Bir ya da iki gün sonra, bir sabah Daiyu kahvaltısını yapıp, Zijuan'i yanına alarak Büyükanne Jia'yı ziyarete gitmeye karar verdi. Hem saygılarını sunmak istiyor hem de bu ziyaretin kafasını dağıtacağını düşünüyordu. Daha Bambu Evi'nden henüz çıkmıştı ki mendilini evde unuttuğunu hatırlayıp Zijuan'i almaya gönderdi. Kendisine yetişmesi için yavaş yürüyeceğini söyledi. İçe İşleyen Koku Köprüsü'nü geçip, Baoyu'nün arkasına çiçekleri gömdüğü kayalıklara geldi. Birdenbire hıçkırık sesi duydu. Hemen durup kulak kabarttı. Kimin sesi olduğunu da ne için gözyaşı döküldüğünü de anlayamadı. Gerçekten çok şaşırtıcıydı. Temkinli bir şekilde yoluna devam etti, köşeyi dönünce hıçkırıkların sahibini gördü: İri gözlü ve kalın kaşlı bir hizmetçiydi. Daiyu kızı görmeden önce, Jia Konağı'nın pek çok hizmetçisinden birinin mutsuz bir aşk hikâyesinden dolayı buraya gelip, gizlice ağladığını tahmin etmişti. Ama şimdi bu fikre güldü. "Böyle çirkin bir yaratık aşkı ne bilir?" diye düşündü. "Ayak işleri yapan bir kız olmalı, herhâlde kıdemli bir hizmetçiden azar işitmiştir." Daha dikkatle baktı ama tanıyamadı. Daiyu'yü gören kız ağlamayı kesip, gözyaşlarını silerek ayağa fırladı.

"Ne oldu sana? Neden ağlıyorsun?" diye sordu Daiyu.

"Ah Bayan Lin!" dedi kız yeniden boşalan yaşlar arasında. "Söyleyin sizce de bu adil mi? Onlar biliyordu ama benim haberim yoktu. Dilim sürçtüyse, kardeşimin bana vurması mı gerekiyordu?"

Daiyu neden söz ettiğini hiç anlamadı.

"Kardeşin kim?" diye sordu gülerek.

"Zhenzhu." dedi hizmetçi kız.

Bunun üzerine Daiyu onun Büyükanne Jia'nın dairesinde çalıştığı sonucuna vardı.

"Adın ne senin?"

"Bana Numskull diyorlar."

Daiyu güldü.

"Neden vurdu sana peki? O kadar yanlış ne söyledin ki?"

"Ben de onu öğrenmek istiyorum zaten. Efendi Bao'nın Bayan Chai'yle evlenme meselesiydi."

Bu sözler Daiyu'nün kulaklarında gök gürültüsü etkisi yarattı. Kalbi deli gibi çarpmaya başladı. Bir an için sakinleşmeye çalıştı ve kıza kendisiyle gelmesini söyledi. Kız onunla beraber, Bahçe'nin bir zamanlar şeftali çiçeklerini gömdüğü kuytu köşesine gitti.

"Efendi Bao'nın Bayan Chai ile evlenmesinden söz edince neden seni dövsün ki?" diye sordu.

"Büyük hanımefendi, Wang Hanım ve Bayan Lian, beyefendi çok yakında gideceği için, Xue Hanım'la bu evlilik meselesini mümkün olduğunca çabuk organize etmeye karar vermişler. Evliliğin şansını döndürmesini istiyorlarmış, sonra..."

Kızın sesi yavaş yavaş kesildi. Daiyu'ye gözlerini dikip baktı, gülerek devam etti.

"Sonra ikisi evlenir evlenmez, size bir koca bulacaklarmış, Bayan Lin."

Daiyu'nün dehşetten dili tutuldu. Hizmetçi hiç aldırmadan devam etti.

"Ama Bayan Chai'yi utandırmamak için gizli tutmaya karar verdiklerini ben nereden bileyim? Tek yaptığım, Efendi Bao'ya hizmet eden Xiren'e, 'Yakında Bayan Chai gelince burada bir telaş olacak, değil mi? Yoksa Bayan Bao mu demek lazım?' demekti. Sadece bu kadar. Siz bunda Numskull'ın canını yakacak bir şey görüyor musunuz, Bayan Lin? Hemen yanıma gelip, suratıma bir tane patlattı, emirlere uymadığımı, saçma sapan konuştuğumu, kovulacağımı söyledi! Hanımefendilerin bundan söz etmemizi istemediklerini ne bileyim? Kimse bana söylemedi, o da gelip vurdu!"

Tekrar hıçkırarak ağlamaya başladı. Daiyu'nün yüreği, sanki içine aynı anda yağ, soya sosu, şeker ve sirke dökülmüş gibi hissediyordu. Hangi tadın daha hâkim olduğunu bilmiyordu, tatlı mı, ekşi mi, acı mı, yoksa tuzlu mu? Birkaç dakikalık sessizlikten sonra titrek bir sesle konuşmaya başladı.

"Tamam, saçmalama artık! Bu kadar yeter, yine dayak yiyeceksin. Git haydi!"

Kendisi de Bambu Evi'ne doğru geri döndü. Vücudu sanki yüz ton ağırlığın altında kalmış, dizlerinin bağı çözülmüş, ayakları pamuğa basıyormuş gibiydi. Güçlükle adım atıyordu. Çok uzun gibi gelen bir sürenin sonunda hâlâ İçe İşleyen Koku Köprüsü'nün kıyısına gelememişti. O kadar ağır yürüyordu ki sanki ayağının altından yer kayacak gibiydi. Sersemlik ve şaşkınlık içinde yoldan çıktı ve mesafeyi daha da açtı. Köprüye varınca kıyı boyunca sürüklenip, ne yaptığını bilmeden geldiği yöne geri döndü.

Bu zaman zarfında Zijuan mendili alıp gelmiş ama Daiyu'yü hiçbir yerde bulamamıştı. Sonunda onun kar gibi bembeyaz bir hâlde, gözlerini önüne dikmiş, sendeleyerek daireler çizdiğini gördü. Daiyu'nün ilerisinde bir hizmetçinin gözden kaybolduğunu da fark etti ama kim olduğunu çıkaramadı. Çok şaşırıp adımlarını sıklaştırdı.

"Neden geri dönüyorsun, hanımım?" diye sordu yumuşak bir sesle. "Nereye böyle?"

"Baoyu'ye bir şey soracağım." dedi Daiyu, sanki rüyadaymış gibi.

Zijuan, neler olduğunu anlayamadı ve Büyükanne Jia'nın dairesine doğru gitmesine yardımcı oldu. Girişe geldiklerinde Daiyu'nün zihni açılmıştı. Hizmetçisine dönüp neden geldiğini sordu.

"Mendilini getirmiştim." dedi Zijuan gülümseyerek. "Seni köprüden hızla geçerken görünce nereye gittiğini sordum ama hiç aldırmadın."

"Ya!" dedi Daiyu gülümseyerek. "Ben de Baoyu'yü görmeye geldiğini sandım. Yoksa neden buraya geleceksin?"

Zijuan kafasının karışık olduğunu anladı. Bahçe'deki o hiz-

metçinin söylediği bir şey yüzünden olduğunu tahmin etti ve sorusuna cevaben sadece hafif bir gülümsemeyle başını salladı. Ama kendi kendisine, aklını kaybetmiş genç bir beyefendiyle hüzünlenmiş bir küçük hanımın arasındaki karşılaşmanın nasıl olacağını merak etti. Tüm endişelerine rağmen bu görüşmeyi engellemeye kalkışmadı ve Daiyu'nün içeri girmesine yardım etti. Komik olan, Daiyu'nün şimdi gücüne kavuşmuş gibi görünmesiydi. Zijuan'in kapı perdesini kaldırmasını beklemeden girdi. İçerisi çok sakindi. Büyükanne Jia öğleden sonra kestirmek için odasına çekilmişti. Hizmetçilerden bazıları sıvışıp oyun oynamaya gitmişler, bazıları şekerleme yapıyorlar, diğerleri de Büyükanne Jia'ya odasında refakat ediyorlardı. Perdenin hışırtısını duyan Xiren kimin geldiğine bakmak için çıktı. Daiyu'yü görünce kibarca selamladı.

"Lütfen gelip oturun, küçük hanım." dedi.

"Efendi Bao evde mi?" diye sordu Daiyu gülümseyerek.

Xiren bir şeylerin ters gittiğini bilmiyordu, tam cevap vermek üzereyken, Zijuan'in Daiyu'nün arkasından hanımını göstererek ve el işareti yaparak bir şeyler anlattığını gördü. Xiren ne demek istediğini anlamadı ama sormaya da kalkışmadı. Daiyu kararlılıkla Baoyu'nün odasına girdi. Delikanlı yatağında oturuyordu, onu görünce kalkıp karşılamaya yeltenmedi, olduğu yerden kıpırdamadan kıza bakıp aptal aptal güldü. Daiyu de oturup aynı şekilde Baoyu'ye bakarak güldü. Herhangi bir selamlaşma ya da nezaket ifadeleri olmadı, hatta tek kelime edilmedi. Orada öyle yarım akıllı bir çift gibi gülerek birbirlerine bakıyorlardı. Xiren hayretler içinde onları seyrediyordu.

"Baoyu neden hastalandın?" diye sordu Daiyu birden.

Baoyu güldü.

"Bayan Lin yüzünden." dedi.

Xiren ve Zijuan korkudan sapsarı kesildiler. Konuyu değiştirmeye çalıştılar ama çabaları sessizlik ve anlamsız gülümsemelerle karşılandı. O zaman Xiren, Daiyu'nün zihninin de Baoyu'nünki kadar karışık olduğunu anladı.

"Bayan Lin hastalıktan yeni kalktı." diye fısıldadı Zijuan'e.

"Qiuwen'e söyleyeyim geri dönmenize yardımcı olsun. Eve gidip yatması lazım."

Sonra Qiuwen'e döndü.

"Zijuan'le beraber Bayan Lin'e eve kadar eşlik et. Yolda saçma sapan konuşmamaya dikkat edin." dedi.

Qiuwen gülümsedi ve hiçbir şey demeden Zijuan'in yanına geldi. İkisi beraber Daiyu'yü ayağa kaldırmaya yeltendiler. Daiyu onların yardımı olmadan kalktı, hâlâ Baoyu'ye bakıp gülümseyerek başını salladı.

"Haydi, küçük hanım!" dedi Zijuan. "Artık eve dönüp dinlenme zamanı."

"Tabii ya!" diye bağırdı Daiyu. "Tam zamanı!"

Gitmek üzere döndü. Hâlâ gülüyor ve hizmetçilerden yardım istemiyordu. Normalin iki katı hızla yürüyordu. Qiuwen ve Zijuan arkasından koştular. Büyükanne Jia'nın dairesine gelen Daiyu yanlış yöne doğru yürümeye devam etti. Zijuan yanına gidip elinden tuttu.

"Bu taraftan, hanımım."

Hâlâ gülümsemeye devam eden Daiyu kendisini Zijuan'in yönlendirmesine bırakıp Bambu Evi'ne gitti. Eve vardıklarında Zijuan büyük bir rahatlamayla içini çekip Buda'ya şükretti.

Daha sözlerini bitirmeden Daiyu'nün tökezleyip, çığlık atarak yere kapaklandığını gördü. Ağzından kan fışkırmaya başladı.

Bunu atlatıp atlatamadığını öğrenmek için gelecek bölümü oku.

97. BÖLÜM

Daiyu şiirlerini yakarak sevdasına son verir.

Xue Baochai'in düğün töreni yapılır.

Daiyu'nün Bambu Evi'ne girerken, Zijuan'in rahatlama nidasını duyunca tökezleyip düşerek, nasıl kan kustuğunu görmüştük. Neyse ki Zijuan ve Qiuwen hemen yardımına koşup onu içeri götürdüler. Qiuwen gittikten sonra Zijuan ve Xueyan yatağının yanında durup yavaş yavaş kendine gelişini seyrettiler.

"Neden başımda dikilmiş ağlıyorsunuz?" diye sordu.

Zijuan onun tekrar mantıklı konuşmaya başladığını duyunca rahatladı.

"Büyük hanımefendiden dönerken, pek iyi görünmüyordun. Çok korktuk, ne yapacağımızı bilemedik. Onun için ağlıyorduk."

"Henüz ölmüyorum!" dedi Daiyu, acı bir gülümsemeyle. Ama daha cümlesini bitiremeden iki büklüm oldu ve nefesi kesildi.

O gün Baoyu ile Baochai'in evleneceklerini duyunca, uzun zamandır korktuğu şeyin şimdi gerçek olacağını öğrenmenin şokuyla öyle bir telaşa düştü ki aklını kaçırdı. Kan kusunca zihni giderek açıldı. Önce hiçbir şey hatırlayamasa da Zijuan'in ağladığını görünce Numskull'ın sözleri yavaş yavaş aklına geldi. Bu sefer duygularına yenik düşmedi ve bir an önce ölüp bu duruma bir son vermek istedi.

Zijuan ve Xueyan çaresizce bekliyorlardı. Hanımefendilere haber vermek istiyorlardı ama geçen seferki gibi, gereksiz telaşa düşürdükleri için Xifeng'ın kendilerini azarlamasından korktular. Gerçi Qiuwen, Büyükanne Jia'nın dairesine dönünce, yüzündeki dehşet ifadesiyle her şeyi ele vermişti. Öğle uykusundan kalkan yaşlı kadın ne olduğunu sorunca şahit olduğu her şeyi anlattı.

"Ne korkunç!" diye bağırdı Büyükanne Jia dehşet içinde. Hemen Wang Hanım ve Xifeng'ı çağırttı, haberi verdi.

"Ama ben herkese ağızlarını sıkı tutmalarını tembihlemiştim!" dedi Xifeng. "Kim ele vermiş olabilir? İşte şimdi başka bir problemimiz oldu!"

"Şimdilik bunu boş ver." dedi Büyükanne Jia. "Nasıl olduğunu öğrenelim."

Wang Hanım ve Xifeng'ı yanına alıp Daiyu'yü ziyarete gitti. Kızı koma hâlinde, kireç gibi bir suratla güçlükle nefes alırken buldular. Sonra öksürmeye başladı. Bir hizmetçi tükürük hokkası getirdi, kan ve balgam tükürüşünü korku içinde seyrettiler. Daiyu güçlükle gözlerini açtı, Büyükanne Jia'yı yatağının yanında görünce konuşmak için çabaladı.

"Büyükanne! Beni boşuna sevmişsin."

Yaşlı kadın perişan oldu.

"Korkma çocuğum! Biraz dinlenmen lazım."

Daiyu gülümsedi ve tekrar gözlerini kapattı. Bir hizmetçi içeri girip Xifeng'a doktorun geldiğini bildirdi. Hanımlar çekildiler, Doktor Wang, Jia Lian'le beraber girdi. Daiyu'nün nabzına baktı.

"Şimdilik korkulacak bir şey yok. Bastırılmış öfke karaciğerin kanını kurutarak sinir bozukluğuna neden olmuş. Kan akışını düzenleyen bir ilaçla iyileşecek." dedi.

Doktor Wang, Jia Lian eşliğinde çıkıp reçete yazdı.

Büyükanne Jia bu sefer Daiyu'nün çok ciddi hasta olduğunu düşünüyordu. Onlar odadan çıkınca, Wang Hanım ve Xifeng'a döndü.

"Kötümser olup ona kötü şans getirmek istemem ama zavallı

çocukcağızın çok küçük bir iyileşme umudu olmasından korkuyorum. Öbür dünya ve tabut hazırlıklarını başlatın. Kim bilir belki bu onun şansını tersine çevirir. İyileşmesi hepimiz için büyük bir lütuf olur. Ama en kötüsüne hazırlıklı olmak, gafil avlanmaktan daha mantıklı. Gelecek birkaç gün çok meşgul olacağız."

Xifeng gerekli ayarlamaları yapacağını söyledi. Büyükanne Jia Zijuan'i sorguladı ama kızın Daiyu'yü kimin üzdüğü konusunda hiçbir fikri yoktu. Yaşlı kadın düşündükçe daha da şaşırdı.

"İkisinin bir arada büyüyüp, çocukken beraber oynadıktan sonra birbirlerine çok düşkün olmalarını anlıyorum." dedi Wang Hanım ve Xifeng'a. "Ama artık büyüyüp olgunlaştılar, aralarına belli bir mesafe koymalarının zamanı geldi. Daiyu benim sevgimi kazanmak istiyorsa, düzgün davranması gerekir. Böyle şeyleri göz ardı edebileceğimi düşünüyorsa çok yanılıyor. Aklına başka düşünceler sokması hiç doğru değil, o zaman bütün sevgim boşa gider! Bana anlattıklarınız canımı sıktı."

Yaşlı kadın kendi dairesine dönünce Xiren'i çağırttı. Kız, daha önce Wang Hanım'a anlattığı her şeyi ona da tekrarladı ve önceki gün Daiyu ile Baoyu arasında geçenleri de ekledi.

"Demin onu gördüğümde aklı başında görünüyordu. Bir türlü anlamıyorum. Biz nezih bir aileyiz. Yakışıksız şeylere müsamaha gösteremeyiz. Bu, aptalca romantik bağlılıklar için de geçerli! Eğer hastalığının kaynağı böyle bir şey değilse, onu iyileştirmek için ne kadar para harcadığımız hiç önemli değil. Ama aşk acısı çektiği için hastalandıysa, hiçbir ilaç iyi gelmez, o zaman benden de anlayış beklemesin."

"Kuzen Lin için endişelenmene gerek yok, büyükanne." diye araya girdi Xifeng. "Lian düzenli olarak doktoru getiriyor. Biz şimdi düğün organizasyonuna odaklanalım. Bu sabah yeni odaların neredeyse hazır olduğunu duydum. Wang halamla beraber Xue halayla görüşsek iyi olur. Ama bir şey var: Baochai oradayken düğünü konuşmamız uygun olmaz. Belki Xue halamı bu akşam buraya çağırabiliriz, o zaman her şeyi hallederiz."

Büyükanne Jia ve Wang Hanım bu teklifi beğendiler.

"Artık bugün geç oldu, yarın kahvaltıdan sonra hep beraber gidelim."

Büyükanne Jia'nın yemeği getirildi, Xifeng ve Wang Hanım kendi dairelerine döndüler.

***

Ertesi gün kahvaltıdan sonra Xifeng geldi. Planladığı gibi Baoyu'nün ağzını aramak için onun odasına gitti.

"Tebrikler, Kuzen Bao! Zheng amca senin düğünün için uğurlu günü seçmiş! Çok güzel bir haber değil mi?"

Baoyu boş bir gülümsemeyle baktı ona ve hafifçe başını salladı.

"Seni evlendiriyor." diye devam etti Xifeng, zoraki bir gülümsemeyle. "Kuzen Lin'le. Mutlu musun?"

Baoyu bir kahkaha kopardı. Xifeng onu dikkatle gözledi ama anladı mı, yoksa aklı başında değil mi, karar veremedi.

"Zheng amca iyileşirsen Bayan Lin'le evleneceğini söyledi. Ama tabii böyle yarım akıllı davranırsan olmaz."

Baoyu'nün ifadesi birden ciddileşti.

"Ben yarım akıllı değilim. Siz öylesiniz." dedi. Ayağa kalktı.

"Kuzen Lin'i görmeye gidiyorum, içi rahat etsin."

Xifeng hemen onu durdurdu.

"Biliyor zaten. Müstakbel gelinin olduğundan senin karşına çıkmaya utanıyor."

"Biz evlendiğimizde ne olacak? O zaman görecek mi beni?"

Xifeng bunu hem komik hem de tedirgin edici buldu.

"Xiren haklıymış." diye düşündü. "Daiyu'den söz edince, budala gibi konuşsa da en azından neler olduğunu anlıyor. Eğer bizim planımızı anlar ve Daiyu'nün gelin olmadığını öğrenirse, başımız gerçekten büyük belada demektir."

"Eğer doğru düzgün davranırsan görecek tabii." dedi sorusuna cevaben. "Ama budala gibi davranmaya devam edersen olmaz."

"Ben Kuzen Lin'e yüreğimi verdim. Benimle evlenirse, onu da yanında getirip yerine takar." dedi Baoyu.

Deli deli konuştuğunu düşündü Xifeng. Yanından ayrılıp, öteki odaya geçti, gülerek büyükanneye baktı. Yaşlı kadın da Baoyu'nün sözlerini hem komik hem de can sıkıcı bulmuştu.

"Konuşmalarınızı duydum." dedi Xifeng'a. "Şimdilik bunu görmezden gelelim. Xiren'e söyle onu sakinleştirmek için elinden geleni yapsın. Gel haydi, gidelim."

Wang Hanım da onlara katıldı ve üç hanım Xue teyzeye gitti. Oraya varınca, Xue Pan'in olayıyla ilgileniyormuş gibi yaptılar. Xue teyze teşekkürlerini ifade etti ve son haberleri verdi. Çaylarını içtikten sonra Xue teyze tam Baochai'i çağırtmak üzereyken, Xifeng onu durdurdu.

"Burada olduğumuzu Kuzen Chai'ye söylemeye gerek yok, hala." dedi nazik bir gülümsemeyle. "Büyükanne sadece hatır sormaya gelmedi. Söylemek istediği önemli bir şey var, daha sonra hep beraber tartışalım diye seni davet ediyor."

Xue teyze başını salladı.

"Tabii."

Biraz daha sohbet ettikten sonra üç hanım kalktı.

O akşam Xue teyze kararlaştırdıkları gibi geldi ve Büyükanne Jia'ya saygılarını sunduktan sonra kardeşinin dairesine gitti. Önce Wang Ziteng'ın ölümü için kaçınılmaz bir hüzün sahnesi yaşandı.

"Demin büyük hanımefendinin yanındayken Bao beni selamlamaya geldi, gayet iyi görünüyordu." dedi Xue teyze sonra. "Belki biraz zayıflamış olabilir ama Xifeng ve senin anlattıklarınızdan beklediğim kadar hasta değildi."

"Hayır, o kadar ciddi değil." dedi Xifeng. "Sadece büyükanne endişelendi. Sör Zheng gitmeden önce Baoyu'nün evlendiğini görürse içi rahat eder diye düşündü, yeni görevinden kim bilir ne zaman döner. Baoyu açısından da şansının dönmesini sağlayabilir. Kuzen Chai'nin altın kolyesi kötü etkileri yok ederse, iyileşebilir."

Xue teyze de bu fikri desteklemeye hazırdı ama Baochai'in kendisini haksızlığa uğramış hissedeceğinden endişeleniyordu.

"Benim için bir sakıncası yok." dedi. "Ama her şeyi iyice düşünmeliyiz."

Xifeng'ın planına uygun olarak Wang Hanım araya girdi.

"Şu anda sizin ailenin reisi olmadığından, alışılmış çeyiz işlerine hiç girişmeyin." dedi. "Yarın Ke'yı Pan'e gönderip, düğün işlerine devam ettiğimizi ve davası için de elimizden geleni yaptığımızı bildir." Baoyu'nün Daiyu'ye olan duygularından hiç söz etmedi. "Sen rıza gösterdiğine göre, ne kadar çabuk evlenirlerse, hepimizin içi o kadar rahat eder."

O sırada Büyükanne Jia ne karara vardıklarını öğrenmek için Yuanyang'ı gönderdi. Xue teyze hâlâ Baochai'in duyguları için endişelense de bu şartlar altında başka bir seçeneği olmadığını görüyordu ve teklif ettikleri her şeyi kabul etti. Yuanyang bunu Büyükanne Jia'ya iletti. Memnun olan yaşlı kadın, Yuanyang'ı geri gönderip, Xue Hanım'ın Baochai'e neden bu şekilde hareket ettiklerini açıklamasını istedi, böylece kendisine haksızlık edildiğini düşünmeyecekti. Xue teyze bunu da kabul etti; sonra Xifeng ile Jia Lian'in resmî aracı olmaları kararlaştırıldı. Xifeng dairesine çekildi, Xue teyze ve Wang Hanım geceye kadar oturup konuştular.

Ertesi gün Xue teyze dairesine dönüp, Baochai'e teklifin ayrıntılarını anlattı ve kendi rızası olduğunu söyledi.

Baochai önce sessizce başını önüne eğdi. Sonra ağlamaya başladı. Xue teyze onu yatıştırmak için elinden geleni yaptı ve bu kararın ardındaki mantığı açıklamak için her çareye başvurdu. Baochai odasına çekildi, Baoqin ona eşlik etmek ve neşelendirmek için yanına geldi. Xue teyze Ke ile de konuşup talimat verdi.

"Yarın gitmen lazım. Pan'in davasındaki son gelişmeleri öğren ve mesajımızı ilet. Mümkün olduğunca çabuk geri dön."

Xue Ke, dört gün sonra geri geldi.

"Bölge hâkimi kasıtsız adam öldürme hükmünü onayladı. Son duruşmadan sonra bildirisi Yüksek Bölge Mahkemesi'ne onaya sunulacak. Biz tazminat parasını hazır tutalım. Kuzen Chai'ye gelince, Kuzen Pan kararınızı kabul ediyor. Formalitelerin azaltılmasının bizi fazla masraftan da kurtaracağını söylüyor. Onu bek-

lemeniz gerekmiyormuş, en uygun bulduğunuz şekilde devam etmenizi istedi."

Pan'in yakında serbest kalıp eve döneceğini öğrenmek Xue teyzenin içini rahatlattı. Artık evliliğe bir engel yoktu. Baochai'in bu şekilde evlenmeye pek gönüllü olmadığını biliyordu.

"Gerçekten istediği bu olmasa da o benim kızım, her zaman itaatkâr ve terbiyelidir. Rızam olduğunu biliyor, benim arzularıma karşı çıkmaz." diye düşünerek kendisini ikna etmeye çalıştı.

"Nişan kartı hazırlamamız lazım." dedi sonra Xue Ke'ya. "Altın yaldızlı bir kâğıt al, Baochai'in doğum saplarını ve dallarını yaz, Kuzen Lian'e götür. Hediyelerin verilmesi için hangi günün uygun olduğunu öğren ve bizimkileri göndermemiz için gerekli organizasyonu yap. Düğüne dost ve akrabalarımızı davet etmeyeceğiz. Senin de söylediğin gibi Pan'in arkadaşlarının hepsi serseri. Bizim akrabalarımız da çoğunlukla Jialar ve Wanglar. Jialar damadın akrabaları, şu anda başkentte Wanglardan kimse yok. Xiangyun nişanlandığında Shiler bizi davet etmemişlerdi, bizim de onlarla bağlantı kurmamıza gerek yok. Bir tek dükkânımızın idarecisi Zhang Dehui'yi davet etmemiz gerektiğini düşünüyorum, yaşlı ve tecrübeli biri olarak bize yardımcı olur."

Xue Ke bu talimatları yerine getirdi, bir hizmetkârla nişan kartını Jia ailesine gönderdi. Ertesi gün Jia Lian, Xue teyzeyi ziyarete gelip saygılarını sundu.

"Takvime baktım, en hayırlı gün yarın. İki ailenin yarın karşılıklı hediyelerini vermelerini teklif etmek için geldim. Halacığım umarım fazla titizlik göstermezsin." dedi ve düğün gününün yazılı olduğu kartı verdi.

Xue teyze kibarca başını sallayarak kabul etti. Jia Lian hemen dönüp Jia Zheng'a rapor verdi.

"Büyükannene de bilgi ver." dedi Jia Zheng. "Kimseyi davet etmediğimiz için düğünün çok sade olacağını söyle. Takdirini hediyeler konusunda gösterebilir. Başka bir konuda bana danışmanıza gerek yok."

Jia Lian başını eğdi ve mesajını Büyükanne Jia'ya iletmeye gitti. Bu arada Wang Hanım, Xifeng'a, Büyükanne Jia'nın ince-

lemesi için Baoyu adına verilecek hediyeleri getirmesini söyledi. Baoyu'yü de görsün diye çağırmasını istedi. Baoyu her şeyden çok memnundu.

"Bütün bunları Bahçe'ye getirip sonra tekrar geri götürmek zaman kaybı. Gönderen de kabul eden de bizim ailemiz." dedi.

Herkes aksine ne söylerse söylesin, Wang Hanım ve Büyükanne Jia bunu, Baoyu'nün aklının başında olduğunun bir kanıtı olarak gördüler ve birbirlerine memnuniyetle böyle söylediler. Yuanyang ve diğer hizmetçiler gülmeden edemediler. Hediyeleri getirdiler ve birer birer gösterdiler.

"Altın bir kolye ve altın değerli taş karışımı diğer mücevherler, hepsi seksen parça; resmî kıyafetler için kırk top dragon desenli brokar; yüz yirmi top, çeşitli renklerde ipek ve saten; dört mevsim için yüz yirmi giysi. Mutfakta koyun ve şarap hazırlamaya zaman olmadığından yerine para kondu."

Büyükanne Jia onayladı.

"Xue Hanım'a bunu boş bir formalite olarak kabul etmemesini söyle." dedi Xifeng'a. "Zamanı gelince, Pan döndüğünde, sıkıntılarından kurtulduğu zaman bunlarla Chai için kıyafet hazırlar. Bu arada düğün günü için yatak takımlarını biz hallederiz."

"Tamam, büyükanne." dedi Xifeng. Dairesine döndü. Jia Lian'i Xue teyzeye gönderdi, sonra Zhou Rui ve Lai Wang'ı çağırtıp talimat verdi.

"Bu hediyeleri götürürken ana kapıyı kullanmayın. Bahçe'deki küçük, yan kapıdan girin, orası açıktır. Ben de hemen geliyorum. Yan kapı Bambu Evi'nden uzakta. Eğer öteki evden sizi gören olursa, Bambu Evi'nde bu konudan hiç söz etmemelerini söyleyin."

"Tamam, hanımefendi."

İki adam, hediyeleri taşıyan bir grup hizmetkârın başını çekip Xue Hanım'ın evine yöneldi.

Baoyu kandırılmıştı. Yeni beklentisi sağlığının düzelmesini sağlasa da hâlâ saçma sapan konuşuyordu. Hediyeleri götürenler geri geldiklerinde hiçbir isim anılmadan konu halledilmiş

oldu. Aile ve bütün çalışanlar her şeyi bildikleri hâlde, Xifeng'ın kesin gizlilik talimatına itaatsizlik edemediler.

***

Bu arada Daiyu, aldığı bütün ilaçlara rağmen her geçen gün daha da hastalandı. Zijuan onu keyiflendirmek için elinden geleni yaptı. Bizim hikâyemiz onu Daiyu'nün yatağının başında durup yalvarırken buldu.

"Hanımım, işler öyle bir noktaya geldi ki ne düşündüğümü dosdoğru söyleyeceğim. Yüreğini yiyip bitiren şeyin ne olduğunu biliyoruz. Ama korkularının asılsız olduğunu görmüyor musun? Baoyu'nün hâline bir baksana! Bu kadar hastayken nasıl evlenecek? Bu aptalca dedikodulara kulak asma, üzülmeyi bırak, iyileşmeye bak."

Daiyu, hayalet gibi güldü ama hiçbir şey söylemedi. Yine öksürmeye başladı ve çok daha fazla kan tükürdü. Zijuan ve Xueyan yanına geldiler ve onun nefes almak için nasıl mücadele ettiğini gördüler. Onu toparlamaya çalışmanın boşuna olduğunu anladılar ve orada durup ağlamaktan başka bir şey yapamadılar. Her gün Zijuan üç dört kere Büyükanne Jia'ya gidiyordu ama Yuanyang büyük hanımefendinin Daiyu'ye karşı tavrının sertleştiğini bildiğinden, mesajlarını iletmiyor, Daiyu'nün adından bile söz etmiyordu. Büyükanne Jia düğün organizasyonuyla çok meşguldü, Daiyu'den herhangi bir haber gelmeyince, kızın kaderine pek ilgi göstermedi, tıbbi bakım almasını yeterli buldu.

Daiyu daha önce hastalandığında, Büyükanne Jia'dan en küçük hizmetçiye kadar evdeki herkes ziyaretine gelirdi. Ama şimdi tek bir kişi bile gelmiyordu. Tek gördüğü yüz Zijuan'inkiydi. Sonunun yaklaştığını hissediyor ve birkaç kelime etmeye çabalıyordu.

"Sevgili Zijuan! Canım kardeşim! Yakın dostum! Bana gelmeden önce büyükannemin hizmetçisi olsan da yıllar içinde benim için kardeş gibi oldun..."

Arada nefes almak için duruyordu. Zijuan bir acı hissetti ve hiçbir şey diyemeden ağlamaya başladı. Uzun bir sessizlikten sonra Daiyu tekrar konuşmaya başladı, arada soluklanmak için duraklıyordu.

"Sevgili kardeşim! Böyle yatmaktan hiç memnun değilim. Lütfen doğrulmama yardım et, sen de yanıma otur."

"Bence bu hâlinle oturmamalısın, hanımım. Cereyandan üşütebilirsin."

Daiyu sessizce gözlerini kapattı. Kısa bir süre sonra tekrar oturmak istedi. Zijuan ve Xueyan artık bu isteğini daha fazla reddedemediler. Yumuşak yastıklarla iki tarafından destekleyip oturttular, Zijuan de yaslansın diye yanına oturdu. Ama yatak âdeta Daiyu'ye batıyordu, kalan gücüyle kendisini kaldırıp acıyı hafifletmeye çalıştı. Xueyan'e yanına gelmesini söyledi.

"Şiirlerim..."

Sesi kesildi, tekrar nefes almaya çalıştı. Xueyan, birkaç gün önce incelediği el yazmalarını kastettiğini tahmin etti ve hemen getirip kucağına koydu. Daiyu başını salladı, sonra gözlerini kaldırıp yakında duran sandığa baktı. Xueyan bunu nasıl yorumlayacağını bilemedi ve şaşkın şaşkın durdu. Daiyu ona sabırsızlıkla bakıyordu. Tekrar öksürmeye başladı ve yine ağız dolusu kan tükürdü. Xueyan hemen su getirdi, Daiyu ağzını çalkalayıp tükürük hokkasına tükürdü. Zijuan mendille dudaklarını sildi. Daiyu mendili elinden alıp sandığı işaret etti. Konuşmaya çalıştı ama yine nefesi kesildi, gözlerini kapattı.

"En iyisi uzan, hanımım." dedi Zijuan. Daiyu başını salladı. Zijuan mendillerinden birini istediğini sandı ve Xueyan'e sandığı açıp, düz beyaz, ipek mendilini getirmesini söyledi. Daiyu mendile bakıp yatağa bıraktı. Büyük bir çaba harcayarak nefes verdi.

"Üzerinde yazı olan..."

Zijuan sonunda Baoyu'nün ona gönderdiği, kendisinin de şiirlerini yazdığı mendilleri kastettiğini anladı. Xueyan'e onları getirmesini söyledi ve tavsiyede bulunarak Daiyu'ye verdi.

"Uzanıp dinlenmelisin, hanımım. Yine kendini üzmeye başlama. Daha iyi hissettiğin bir zaman bakarsın."

Daiyu bir eliyle mendilleri aldı ve hiç bakmadan, büyük bir gayretle diğer elini yaklaştırıp parçalamaya çalıştı. Ama o kadar hâlsizdi ki acıklı bir şekilde titremekten başka bir şey yapamadı.

Zijuan, bütün bu öfkenin sebebinin Baoyu olduğunu biliyordu, onun adını anmadan tavsiyesini sürdürdü.

"Hanımım, kendini tüketmenin bir faydası yok."

Daiyu hafifçe başını salladı ve mendilleri geceliğinin koluna sakladı.

"Lambayı yak." dedi.

Xueyan hemen yaktı. Daiyu lambaya baktı, sonra gözlerini kapatıp sessizce oturdu. Yine nefessiz kaldı.

"Mangalı getir." dedi.

Zijuan üşüdüğünü sanıp itiraz etti.

"Uzan da üstünü örtelim. Mangalın dumanı sana iyi gelmez." dedi.

Daiyu başını salladı, Xueyan istemeye istemeye mangalı getirdi, yerdeki kaidesinin üzerine koydu. Daiyu eliyle sedirin üzerine koymasını işaret etti. Xueyan kaldırıp yerde kullanılan kaideyi alarak sedire yerleştirdi, sonra gidip sedir için olan kaideyi getirmeye gitti. Daiyu arkasına dayanacağına hafifçe öne eğildi, Zijuan elleriyle destekledi onu. Daiyu mendilleri aldı. Alevlere bakarak dalgın dalgın başını salladı ve mangala attı. Zijuan dehşete kapıldı ama alevlerin içinden almayı çok istemesine rağmen elini çekip Daiyu'yü desteksiz bırakmaya cesaret edemedi. Xueyan dönene kadar mendiller alev almıştı.

"Hanımım!" diye bağırdı Zijuan. "Ne yapıyorsun?"

Daiyu sanki onu duymamış gibi şiirlerine uzandı, şöyle bir bakıp tekrar sedire bıraktı. Zijuan onları da yakacağından korkup, Daiyu'yü kendisine dayayarak tek eliyle şiirleri almak için uzandı. Ama o daha yetişemeden Daiyu tekrar alıp ateşe attı. Zijuan mangala uzanamadı, çaresizce seyretmekten başka yapabileceği bir şey yoktu.

Tam o sırada Xueyan geldi. Daiyu'nün ateşe bir şey attığını gördü ve ne olduğunu bilmeden koşup kurtardı. Kâğıtlar tutuşmuştu bile. Ellerinin yanmasına hiç aldırmadan aldığı kâğıtları yere atıp ayağıyla çiğnedi. Ama ateş görevini yapmış, geriye yanık kâğıt parçaları kalmıştı.

Daiyu gözlerini kapattı, geriye doğru yığıldı, neredeyse Zijuan de onunla beraber yuvarlanacaktı. Kalbi deli gibi çarpan hizmetçi kız Xueyan'e seslenerek Daiyu'yü yatırmasına yardım etmesini istedi. Birisini çağırmak için çok geçti. Ya Daiyu o gece ölürse? Yanında sadece kendisi, Xueyan ve Bambu Evi'ndeki iki küçük hizmetçi olacaktı. Huzursuz bir gece geçirdiler. Sonunda sabah oldu, Daiyu biraz daha iyi görünüyordu. Ama kahvaltıdan sonra birden öksürmeye ve kusmaya başladı, yine gergin ve ateşliydi. Zijuan nöbet geçirdiğini anladı. Xueyan ve diğer iki hizmetçiyi çağırdı, başında durmalarını söyleyip, Büyükanne Jia'ya haber vermeye gitti. Ama yaşlı kadının evine vardığında, sadece birkaç yaşlı dadı ve temizlikçi kadından başka kimseler yoktu.

"Büyük hanımefendi nerede?" diye sordu Zijuan.

"Bilmiyoruz." dediler koro hâlinde.

Çok tuhaftı! Baoyu'nün odasına gitti, orası da boştu; bir hizmetçi aynı cevabı verdi, bilmiyordu. Zijuan gerçeği aşağı yukarı tahmin etti. Nasıl bu kadar kalpsiz ve zalim olabiliyorlardı? Son birkaç gündür tek bir kişi bile Daiyu'yü ziyarete gelmemişti! Bunun acısı bütün gücüyle çarptı yüzüne, içinde büyük bir kırgınlık hissetti, hemen geri döndü.

"Gidip Baoyu'yü bulayım, bakayım nasılmış! Acaba benim karşımda pişkinliğe vurabilecek mi? Geçen yılı unutmadım, Bayan Lin'in güneye gideceğini uydurduğumda nasıl da üzüntüden hastalanmıştı! Şimdi bu işlere kalkıştı demek! Erkeklerin kalpleri buz gibi soğuk olmalı! Ne rezil insanlar!"

Kızıl Neşe Avlusu'na geldiğinde avlu kapısını açık buldu. Birdenbire anladı.

"Tabii ya! Eğer evleniyorsa yeni bir evi olacaktır. Ama nerede?"

Kararsızlık içinde etrafına bakarken Baoyu'nün hizmetkârı Moyu'nun hızla geçtiğini gördü. Arkasından seslenince çocuk gülerek yanına geldi.

"Burada ne arıyorsunuz, Bayan Zijuan?" diye sordu.

"Efendi Bao'nın evlendiğini duydum." dedi Zijuan. "Eğlenceyi seyretmek istedim. Ama galiba yanlış yere gelmişim. Düğünün ne zaman yapılacağını da bilmiyorum."

"Ben söyleyeyim." dedi Moyu sır verir gibi. "Sakın Xueyan'e söylemeyin. Bize sizden birine söylememe emiz tembih edildi. Düğün bu akşam. Tabii burada değil. Beyefendi Bay Lian'e başka bir daire hazırlatmasını söyledi. Benden istediğiniz bir şey var mı?"

"Yok. Gidebilirsin."

Moyu hemen fırladı. Zijuan düşüncelere dalıp orada bir süre durdu. Birden Daiyu geldi aklına. Ölmüş olabilirdi! Gözleri yaşardı, dişlerini sıktı.

"Baoyu! Eğer ölürse, ondan böyle umursamaz bir şekilde kolayca kurtulacaksın! Ama gönlüne göre mutlulukla evlendiğinde, tekrar yüzüme nasıl bakacaksın?"

Yürürken ağlıyordu. Hıçkırıklar içinde Bahçe'den geçti. Bambu Evi'nden çok uzakta değildi. İki küçük hizmetçi kapıda kendisini bekliyordu.

"İşte Bayan Zijuan! Nihayet!"

Zijuan pek hayra alamet olmadığını anladı. Sessiz olmalarını işaret ederek hemen içeri girdi. Daiyu'nün karaciğerinin ateşi yüzüne vurup yanaklarını alevlendirmişti. Bu kötüye işaretti. Daiyu'nün yaşlı sütannesi Wang'ı çağırıp bakmasını istedi. Tek bir bakış yaşlı kadını ağlatmaya yetti. Zijuan, böyle bir durumda kendilerine cesaret vermesi için yaşlı Wang'a başvurmuştu ama çaresiz kadın Zijuan'i daha da perişan etti. Sonra birden Zijuan'in aklına başka birisi geldi, genç hizmetçilerden birini gönderip onu çağırttı. Seçimi biraz tuhaf gelebilirdi ama dul bir kadın olarak Li Wan'in kesinlikle Baoyu'nün kutlamasına dâhil edilmeyeceğini düşünmüştü. Hem zaten Bahçe'nin genel işlerinden sorumlu olduğu için onu çağırmak normaldi.

Hizmetçi deli gibi içeri daldığında, Li Wan, evde Jia Lan'ın şiirlerini düzeltiyordu.

"Bayan Zhu! Bayan Lin ölüyor! Herkes ağlıyor!" diye bağırdı kız.

Li Wan dehşet içinde ayağa kalktı, tek kelime etmeden Bambu Evi'ne doğru koştu; Suyun ve Biyue de peşinden gittiler. Giderken bir yandan da kendi kendine hayıflanarak ağlıyordu.

"Ah zavallı kuzenim, beraber ne günler geçirdik! Ne güzel, ne yetenekliydin! Onun gibisi bulunmaz. Ancak Buz Perisi ve Ay Tanrıçası onunla rekabet edebilir! Bu yaşta nasıl kimsenin geri gelmediği, o uzak diyara gitmek için bizi terk eder? Hep Xifeng'ın o düzenbaz planı yüzünden Bambu Evi'ne gidip ona kardeşçe sevgimi gösteremedim! Ah zavallı çocukcağız!"

Bambu Evi'nin kapısına gelmişti. İçeride hiç ses yoktu. Endişelenmeye başladı.

"Çok geç kaldım herhâlde! Çoktan öldü de yasları bile bitti mi? Acaba kıyafetlerini ve tabutunu hazırladılar mı?" diye düşündü.

Adımlarını hızlandırdı, içeri daldı. Odanın kapısında duran genç bir hizmetçi onu gördü.

"Bayan Zhu geldi!" diye seslendi.

Zijuan onu karşılamak için dışarı çıktı.

"Nasıl?" diye sordu Li Wan.

Zijuan cevap vermeye çalıştı ama sadece boğuk bir hıçkırık sesi çıkarabildi. Gözyaşları, kopan bir kolyeden dökülen inci taneleri gibi süzüldü yanaklarından. Daiyu'nün yattığı yeri işaret etti sessizce. Zijuan'in acınası hâlinden anlayıp daha fazla sormadı, kendi gözleriyle görmek için yatağa yaklaştı. Daiyu'nün konuşacak gücü bile kalmamıştı. Li Wan birkaç kere ona seslenince, hafifçe gözlerini araladı, dudakları titredi. Hâlâ nefes alıyordu ama bir şey söylemesi ya da gözyaşı dökmesi imkânsızdı.

Li Wan dönüp bakınca Zijuan'in odada olmadığını gördü. Xueyan'e nereye gittiğini sordu.

"Dışarıdaki odada." dedi kız.

Li Wan hemen çıktı ve onu boş yatakta, yüzü yemyeşil, gözleri kapalı, yanakları yaş içinde buldu. Başını koyduğu işlemeli yastıkta gözlerinden ve burnundan akanların oluşturduğu tabak boyutunda bir leke vardı. Li Wan ona seslenince gözlerini yavaş yavaş açtı, hafifçe doğruldu.

"Aptal kız!" diye çıktı Li Wan. "Ağlamanın sırası mı? Hemen gidip cenaze kıyafetlerini getir, giydir onu. Çok geç kalmayı mı

bekliyorsun? Bu dünyadan çıplak mı gitsin? Şerefini kirleteceksin!"

Bu sözler Zijuan'i yeniden ağlattı. Li Wan de ağlıyordu, üzüntüyle gözlerini silip Zijuan'in omuzunu okşadı.

"Ah canım! Bak beni nasıl üzdün, ağlattın. Çabuk eşyaları hazırla. Biraz daha gecikirsek her şey bitecek." dedi.

Onlar böyle üzüntülüyken, dışarıdan ayak sesleri duydular, birisi büyük bir telaş içinde odaya dalıp Li Wan'in irkilmesine neden oldu. Pinger'ydı. Yaşla ıslanmış yüzlerini görünce birden durakladı ve dehşet içinde onlara baktı bir süre.

"Sen neden orada değilsin?" diye sordu Li Wan. "Burada ne arıyorsun?"

O konuşurken Uşak Lin'in karısı da geldi.

"Bayan Lian çok endişelendi ve burada durum nasıl diye bakmam için beni gönderdi." dedi Pinger. "Bayan Zhu, siz burada olduğunuza göre ona merak etmemesini söylerim."

Li Wan başını salladı.

"Bayan Lin'i bir de ben göreyim." diye devam etti Pinger. Sonra gözünde yaşlarla Daiyu'nün yatak odasına girdi.

Li Wan, Uşak Lin'in karısına döndü.

"Tam zamanında geldin. Gidip kocanı bul, Bayan Lin için tabut ve gereken diğer şeyleri hazırlamasını söyle. Her şey gerektiği şekilde organize edildiğinde, bana haber versin. Eve gitmeye gerek yok."

"Peki, hanımefendi." dedi kadın ama yerinden kıpırdamadı.

"Evet? Başka bir şey var mı?" diye sordu Li Wan.

"Bayan Lian ve büyük hanımefendinin orada Zijuan'e ihtiyaçları varmış." dedi kadın.

Li Wan bir şey demeden, Zijuan cevap verdi.

"Bayan Lin, lütfen gider misiniz? Ölmesini bile bekleyemiyorsunuz! Korkmanıza gerek yok, zaten ölünce onu bırakacağız. Nasıl bu kadar..." Bu çıkışından mahcup olup birden sustu, sonra

biraz daha yumuşak bir tonda devam etti. "Ayrıca hasta birisinin başında beklediğimizden böyle bir durum için uygun olmayabiliriz. Bayan Lin henüz yaşıyor, her an bana ihtiyacı olabilir."

Li Wan uzlaşma sağlamaya çalıştı.

"Aslında, bu kızla Bayan Lin arasında geçmiş yaşamlarından gelen bir yakınlık var." dedi. Xueyan'i de kendi evinden getirmişti ama o Zijuan kadar vazgeçilmez değil. Şu anda ikisini ayıramayız." dedi.

Lin'in karısı, Zijuan'in çıkışına bozulmuştu ama Li Wan onu savununca kendisini tutmak zorunda kaldı. Zijuan'in gözyaşlarını görünce hafifçe gülümseyerek baktı.

"Bayan Zijuan'in kabalığını görmezden geleceğim. Ama şimdi büyük hanımefendiye ne diyeceğim? Bayan Lian'e bunları nasıl söyleyeceğim?"

O konuşurken, Pinger gözlerini silerek Daiyu'nün odasından çıktı.

"Neyi söyleyeceksin Bayan Lian'e?" diye sordu.

Lin'in karısı aralarında geçen konuşmayı ona aktardı. Pinger düşünceli bir şekilde başını önüne eğdi.

"Neden Xueyan'i götürmüyorsun?" diye sordu kısa bir süre sonra.

"O uygun olur mu?" diye sordu Li Wan.

Pinger yanına gidip kulağına bir şeyler fısıldadı. Bunun üzerine Li Wan başını salladı.

"Tamam, o zaman Xueyan'i göndermek bizim için de daha iyi olur." dedi.

Bayan Lin, Pinger'ya kabul edip etmediğini sordu.

"Tabii, fark etmez." dedi Pinger.

"O zaman lütfen hemen benimle gelmesini söyler misiniz?" dedi kadın. "Büyük hanımefendi ve Bayan Lian'e bunun ikinizin fikri olduğunu bildireceğim. Daha sonra siz Bayan Lian'e kendiniz söylersiniz."

"Tabii." dedi Li Wan ters bir şekilde. "Şimdi senin kadar yaşını başını almış ve tecrübeli birisinin böyle küçük bir meselede bile sorumluluğu alamayacağını mı söylemek istiyorsun?"

Lin'in karısı gülümsedi.

"Sorumluluğu alamayacağımdan değil. Büyük hanımefendi ve Bayan Lian her şeyi ayarladılar, bizim gibiler neler olduğunu bilmiyoruz. Bu şartlar altında sizden ve Bayan Pinger'dan söz etmek en doğrusu."

Pinger, Xueyan'e gelmesini söylemişti zaten. Son birkaç gündür Daiyu Xueyan için "Aptal, cahil!" dediğinden aralarında bir mesafe vardı; kızın hanımına karşı sadakat duyguları zayıflamıştı. Ayrıca büyük hanımefendi ve Bayan Lian'den gelen emirlere itaat etmemesi söz konusu bile olamazdı. Bu yüzden de hemen saçını düzeltti ve gitmek üzere hazırlandı. Pinger en iyi kıyafetini giyip Bayan Lin'le gitmesini söyledi. Kendisi biraz daha kalıp Li Wan'le konuştu. Ayrılmadan önce Li Wan ona, yolda Lin'in karısına uğramasını, kocasına mümkün olduğunca çabuk Daiyu için gereken hazırlıkları yapmasını hatırlatmasını söyledi. Pinger kabul edip hemen çıktı. Bahçe'de köşeyi dönünce, ileride Lin'in karısının Xueyan ile yürüdüğünü gördü, ona seslenip beklemesini söyledi.

"Xueyan'i ben götürürüm. Sen kocana hazırlıkları yapmasını söyle. Ben Bayan Lian'e senin yerine rapor veririm."

"Tamam, Bayan Pinger." dedi Lin'in karısı ve gitti.

Pinger, Xueyan'i gelinin evine götürdü, raporunu da verdikten sonra kendi işlerine baktı.

***

Xueyan, tam bir faaliyet içindeki düğün hazırlıklarını görüp, Daiyu'nün ölüm döşeğinde olduğunu düşününce, büyük bir acı duydu. Ama Büyükanne Jia ve Xifeng'ın huzurunda duygularını belli etmeye yeltenemedi.

"Beni ne diye istediler acaba?" diye merak etti. "Bekleyip göreceğim. Baoyu, Bayan Lin'e sırılsıklam âşıktı. Şimdi onu terk etti. Acaba hastalığı gerçek miydi, yoksa numara mı? Bayan Lin'i

üzmemek için her şeyi uydurdu herhâlde. Belki de yeşim taşını kaybetmiş numarası yapıp aptallaşmış gibi davranarak, Bayan Lin'i başından atıp, Bayan Chai ile içi rahat bir şekilde evlenmeyi düşündü. Onu dikkatle inceleyeyim, bakalım beni görünce aptal numarası yapacak mı? Herhâlde düğün gününde de rol yapacak değil."

Parmak uçlarına basarak içeri girip odanın kapısından baktı.

Baoyu'nün kafası kayıp taşından dolayı hâlâ bulanık olsa da Daiyu'yle evleneceği -onun gözünde bu, zamanın başlangıcından beri yerde ve gökte meydana gelen en mutlu, en muhteşem şeydi!- beklentisinin getirdiği sevinç, zihinsel açıdan tam değilse de fiziksel olarak yeniden iyileşmesine neden olmuştu. Xifeng'ın yaratıcı planı tam da istenilen etkiyi yaratmıştı. Baoyu, Daiyu'yü görmek için dakikaları sayıyordu. Bugün bütün rüyalarının gerçekleşeceği gündü, mest olmuş durumdaydı. Hâlâ bazen budalaca laflar ediyordu ama diğer açılardan tamamen iyileşmiş gibi görünüyordu. Xueyan bunları gözlemledi ve ona karşı nefret, hanımına karşı üzüntüyle doldu. Tabii Baoyu'nün neşesinin asıl nedenini bilmiyordu.

Xueyan görünmeden kaçarken, Baoyu Xiren'e hemen damatlık kıyafetini giydirmesini söyledi. Wang Hanım'ın odasında oturmuş Xifeng ve You Shi'nin hazırlık koşuşturmalarını seyrediyor, kendisi de o müthiş anı sabırsızlıkla bekliyordu.

"Kuzen Lin Bahçe'den gelmiyor mu? Neden bu kadar uzun sürdü?" diye sordu Xiren'e.

"Uygun anı beklemesi gerekiyor." dedi Xiren, gülmemek içi zor duruyordu.

Xifeng, Wang Hanım'a döndü.

"Yasta olduğumuz için sokakta müzik çalamayız." dedi. "Ama müzik olmadan, sessizce birbirlerine selam vererek gelecekleri geleneksel bir kutlama çok sönük olacak, bu yüzden müzikten biraz anlayan kadın hizmetçilerle konuştum, aktrislerle ilgilenenler gelip biraz çalacaklar, kutlama havasına katkı olur."

Wang Hanım başını salladı ve bunun iyi bir fikir olduğunu söyledi. Büyük bir gelin tahtırevanı ana kapıdan içeri getirildi. Tahtırevan, iki sıra hâlinde hizmetçilerin taşıdıkları on iki çift saray

fenerinden oluşan bir yoldan geçerken, aile müzisyenleri çalarak onları karşıladılar. Çok özel ve orijinal bir manzaraydı. Törencibaşı gelinin tahtırevandan inmesini rica etti. Baoyu, kırmızılar içindeki baş nedimenin, yüzünde tül olan gelini tahtırevandan indirdiğini gördü. Bir hizmetçi de refakat ediyordu. Baoyu onun Xueyan olduğunu görünce çok şaşırdı. Bir an için kafası karıştı.

"Neden Zijuan değil de Xueyan?" diye sordu kendi kendine. "Tabii ya. Xueyan, Daiyu'nün güneyden getirdiği hizmetçisi, Zijuan bizim hizmetçilerden biri, o olamazdı!"

Böyle bir mantık yürüterek, sanki tülün ardından Daiyu'yü görmüş kadar sevindi. Törencibaşı ayin okudu. Gelin ve damat diz çöküp, yere ve göğe saygılarını sundular. Büyükanne Jia onların dört kere önünde eğilmeleri için davet edildi. Onun ardından Jia Zheng ile Wang Hanım ve ailenin diğer büyüklerinin önünde eğildiler. Sonra hepsi beraber salona, oradan da gelin odasına kadar çifte eşlik ettiler. Gelin yatağına oturdular, üzerlerine kuru meyveler atıldı; Jialar gibi eski Nanking ailelerinde gelenek olan türlü türlü uygulamalarla muhatap oldular. Burada hepsinden söz etmeye gerek yok.

Hatırlanacağı gibi, Jia Zheng, Büyükanne Jia'nın dilekleri doğrultusunda planı kabul etmişti ama Baoyu'nün şansının değişeceği teorisi konusundaki şüpheleri hâlâ devam ediyordu. Bugünse Baoyu'nün ağırbaşlı tavırlarını görünce memnun oldu.

Gelin, yatağında yalnız başına oturuyordu, damadın tülünü kaldırma zamanı gelmişti. Bu an için hazırlıklarını yapan Xifeng, Büyükanne Jia, Wang Hanım ve oradaki diğer hanımlardan gelip kendisine yardım etmelerini rica etti. Bu heyecan Baoyu'nün tekrar aptal hâllerine dönmesine neden olmuş gibiydi. Çünkü geline yaklaşınca, "Şimdi daha iyi misin, kuzen?" diye sordu. "Son görüşmemizden bu yana çok zaman geçti. Neden yüzünü bu aptal şeye sardın?"

Tam tülü kaldırmak üzereyken, Büyükanne Jia soğuk terler döktü ama Baoyu tereddüt etti.

"Kuzen Lin'in ne kadar hassas olduğunu biliyorum. Onu kızdırmamaya dikkat etmeliyim." diye düşündü.

Bir süre daha bekledi. Ama fazla dayanamadı, gelinin yanına

yaklaşıp tülü kaldırdı. Baş nedime tülü elinden aldı. Xueyan, yerini Yinger'a bırakıp oradan ayrıldı. Baoyu geline baktı. Baochai'di! Bir elinde fener olan Baoyu, diğer eliyle gözlerini ovuşturdu, tekrar baktı. Baochai'di. Gelinliğin içinde ne kadar da güzel görünüyordu! Yumuşacık tenine, omuzlarının kıvrımlarına ve şakaklarından dökülen lülelere baktı! Gözleri nemliydi, dudakları hafifçe titriyordu. Çiyle ıslanmış beyaz bir zambağa benziyordu; yanaklarının kırmızısı sise bürünmüş kayısı çiçeği gibiydi. Baoyu bir an şaşkınlık içinde baktı ona. Sonra yanında Yinger'ın durduğunu, Xueyan'in kaybolduğunu fark etti. Çaresiz bir şaşkınlık duygusuna kapıldı, rüya gördüğünü düşünerek hareketsiz kalakaldı. Hizmetçiler elinden lambayı aldılar ve sandalyeye oturttular. Gözlerini önüne dikip tek kelime etmeden oturuyordu. Büyükanne Jia, bunun bir krizin daha yaklaştığını gösterdiğinden endişelendi ve yardımına koştu. Bu arada Xifeng ve You Shi Baochai'i içerideki odaya götürdüler. Kız başını önüne eğmiş, tek kelime etmiyordu.

Bir süre sonra Baoyu düşünebilecek kadar toparlandı. Büyükanne Jia ve Wang Hanım'ın karşısında oturduklarını gördü.

"Neredeyim ben? Herhâlde bu bir rüya!" diye fısıldadı Xiren'e.

"Rüya mı? Bu senin hayatının en mutlu günü!" dedi Xiren. "Saçmalama! Dikkat et, Sör Zheng dışarıda."

"Orada oturan güzel kız kim?" diye sordu Baoyu, içeriyi işaret ederek.

Bu Xiren'in o kadar komiğine gitti ki bir süre cevap veremedi, elini yüzüne kapatıp gülmesini gizledi.

"Senin gelinin, yeni Bayan Baoyu." dedi sonunda.

Diğer hizmetçiler kahkahalarını tutamayıp arkalarını döndüler.

"Aptal aptal konuşma! Bayan Baoyu de ne demek? Kimmiş o?"

"Bayan Chai." dedi Xiren.

"Peki ya Bayan Lin?"

"Beyefendi senin Bayan Chai ile evlenmene karar verdi. Bayan Lin'in bununla ne ilgisi var?"

"Ama az önce onu görmüştüm, Xueyan de vardı. Demin ortadan kayboldular! Siz benimle nasıl bir oyun oynuyorsunuz?"

Xifeng yanına gelip kulağına fısıldadı.

"Bayan Chai orada oturuyor, böyle konuşmayı bırak. Onu kırarsan, büyükannen sana gücenir."

Baoyu daha da şaşırdı. O akşam olup biten gizemli olaylar zaten nazik olan zihinsel durumuna eklenince öyle bir çaresizliğe düştü ki ağlamaktan başka bir şey yapamadı. "Kuzen Lin'i bulmam lazım!" deyip duruyordu. Büyükanne Jia ve diğer hanımlar onu yatıştırmaya çalıştılar ama çabalarından hiç etkilenmedi. Üstelik Baochai öteki odada olduğundan söylediklerine dikkat etmeleri gerekiyordu. Baoyu ciddi şekilde kötüleşti. Onu toparlamaya çalışmaktan vazgeçip yatağına yatırdılar ve birkaç parça sakız reçinesi tütsüsü yakılmasını emrettiler, kısa süre içinde odayı ağır ve yatıştırıcı bir duman kapladı. Herkes ürpertici bir sükûnet içinde bekliyordu. Biraz sonra tütsü etkisini göstermeye başladı ve Baoyu derin bir uykuya daldı. Hanımlar biraz rahatlayarak şafağa kadar oturup beklemeye devam ettiler. Büyükanne Jia, Xifeng'dan, Baochai'e yatıp dinlenmesini söylemesini istedi. Baochai hiçbir şey duymamış gibi yaparak üzerindekilerle uzandı.

Jia Zheng bütün bu süre boyunca dış odada kaldı; bu yüzden daha önce edindiği güven verici izlenimi bozacak hiçbir şey görmedi. Ertesi gün, yeni görevine başlaması için belirlenen gündü. Kısa bir dinlenmeden sonra kutlamaları bırakıp dairesine döndü. Büyükanne Jia da Baoyu derin uykudayken oradan ayrılıp, dinlenmek üzere dairesine gitti.

Ertesi sabah Jia Zheng aile mabedinde atalarına saygılarını sunduktan sonra annesiyle vedalaşmaya geldi. Önünde eğildi.

"Ben, değersiz oğlun, uzağa gitmek üzereyim. Tek arzum, soğuk havada kendini sıcak tutman ve sağlığına dikkat etmen. Görevime vardığım anda, size yazıp nasıl olduğunuzu soracağım. Benim için endişelenme. Baoyu'nün evliliği senin dileklerine uygun şekilde gerçekleştirildi; artık bana kalan tek şey, ona yol gösterip, irfanını aşılamanı rica etmek."

Büyükanne Jia, yolculuğu süresince Jia Zheng'ı endişelendirmemek için Baoyu'nün durumundan hiç söz etmedi.

"Sana söylemem gereken bir şey var." dedi sadece. "Dün akşam tören yapılmış olsa da Baoyu'nün evliliği gereğince tamam-

lanmış sayılmaz. Sağlığı buna izin vermedi. Gelenekler, bugün seni yolcu etmesini gerektirir, biliyorum. Ama son zamanlardaki şartlar, önceki hastalığı, şansının dönüşü, hâlâ hassas olan nekahet dönemi ve dünkü hareketlilik göz önünde bulundurulduğunda, dışarı çıkarsa üşüteceğinden korkuyorum. Bu yüzden sana bırakıyorum. Eğer evlatlık vazifesini yerine getirip seni yolcu etmesini bekliyorsan, hemen çağırt ve ona göre talimat ver. Ama eğer onu seviyorsan, bağışla ve burada vedalaşmasına izin ver."

"Neden beni yolcu etsin?" dedi Jia Zheng. "Ben sadece onun ciddiyetle derslerine çalışmasını istiyorum. Bu bana daha büyük bir keyif verir."

Büyükanne Jia bunu duyduğuna çok memnun oldu. Jia Zheng'a oturmasını söyledi ve Yuanyang'a bazı gizli talimatlar vererek Baoyu ile Xiren'i getirmesi için gönderdi. Yuanyang gittikten birkaç dakika sonra Baoyu içeri girdi, her zamanki gibi babasına karşı görevini yerine getirdi. Neyse ki babasını görünce zihni yeterince açıldı ve fazla bir gaf yapmadan formaliteleri gerçekleştirdi. Jia Zheng, bazı teşvik sözleri söyledi, hepsine doğru cevaplar verdi. Sonra Jia Zheng, Xiren'den onu odasına götürmesini istedi; kendisi de Wang Hanım'ın dairesine gitti. Hanımefendiye, kendisinin yokluğunda Baoyu'nün manevi huzurunun sorumluluğunu verdi.

"Daha önceki haşarılıklarının hiçbirisi olmasın!" dedi. "Gelecek yılın vilayet imtihanlarına kendisini hazırlaması şart."

Wang Hanım elinden geleni yapacağına söz verdi ve başka hiçbir şeyden söz etmeden Baochai'i getirmesi için birini gönderdi. Baochai, yeni evli bir geline yakışır şekilde kayınpederini yolcu etti ve Jia Zheng gittikten sonra orada kaldı. Ailenin diğer hanımları onu iç kapıya kadar geçirdiler. Kuzen Zhen ve diğer Jia erkekleri onun öğütlerini saygıyla dinlediler. Gidişine kadeh kaldırdılar, bir grup dost ve akrabayla beraber, şehir duvarlarının beş altı kilometre ötesindeki Acıklı Ayrılık Hanı'na kadar eşlik ettiler, orada vedalaştılar.

Jia Zheng'ın gidişi konusunda daha fazla söze gerek yok. Şimdi babası gittikten hemen sonra yine kötüleşen Baoyu'ye dönelim. Zihni giderek daha da bulanıklaştı; hiçbir şey yiyip içemiyordu. Bu krizi atlatıp atlatamayacağı gelecek bölümde ortaya çıkacak.

98. BÖLÜM

Mutsuz Kırmızı İnci'nin ruhu, üzüntü içinde Ayrılık Acısı Diyarı'na döner.

Nekahet dönemindeki taş, sevdiğinin evinde gözyaşı döker.

Babasının yanından dönen Baoyu, her zamankinden daha uyuşuk ve kasvetli bir hâle bürünmüştü. Kıpırdamaya mecali yoktu; hiçbir şey yemedi, doğru yatmaya gitti. Yine doktor çağrıldı, yine nabzına bakıldı, reçete yazıldı, hiçbir faydası olmadı. Etrafındaki insanları tanıyamıyordu. Yardımla oturtulduğu zamanlar sağlıklı biri gibi görünüyordu. Bir şey yapması beklenmediği sürece, ne kadar ciddi derecede hasta olduğunu gösteren bir belirti yoktu. Birkaç gün böyle sürüp, ailenin endişesini artırdı. Düğününden sonraki dokuzuncu gün, geleneklere göre yeni evli çift gelinin ailesini ziyarete giderdi. Eğer gitmezlerse Xue teyze çok gücenirdi. Ama Baoyu'nün bu hâliyle giderlerse ne diyeceklerdi? Daiyu'ye olan aşkı yüzünden hastalandığını bilen Büyükanne Jia, Xue teyzeye her şeyi itiraf etmek istiyordu ama bunun onu daha çok kırmasından ve düşmanlık yaratmasından korkuyordu. Jia ailesinin yeni üyesi olarak çok hassas bir pozisyonda olan Baochai'e teselli olması da çok zordu. Böyle bir teselli ancak gelinin annesinin ziyaretiyle sağlanabilirdi ama Dokuzuncu Gün'ü kutlamayıp onu gücendirirlerse bu da zordu. Büyükanne Jia bu konudaki görüşlerini Wang Hanım ve Xifeng'a açtı.

"Sadece Baoyu'nün zihni geçici olarak etkilendi. Küçük bir

gezintiden zarar gelmez. İki küçük tahtırevan hazırlatalım, ona yardım etmesi için bir hizmetçi gönderelim. Bahçe'de dolaşırlar. Dokuzuncu Gün gerektiği gibi kutlandıktan sonra Xue Hanım'ı davet ederiz, Baochai'i teselli eder, biz de Baoyu'yü sağlığına kavuşturmak için elimizden geleni yaparız. Herkes için iyi olur." dedi.

Wang Hanım kabul etti ve hemen hazırlıklara girişti. Baochai yeni gelin, Baoyu de yarı deli olduğundan ikisi de yönetilmeye itiraz etmediler. Baochai her şeyin farkında olmasına rağmen bu saçma evlilik kararı için içten içe annesini suçlarken, bu aşamaya geldikten sonra itiraz etmenin bir faydası olmadığını biliyor, susuyordu. Xue teyze ise Baoyu'nün bu içler acısı hâlini görünce kabul ettiğine bin pişman olmuştu, formalite icabı törenlerdeki rolünü oynuyordu.

Eve döndüklerinde Baoyu'nün durumu daha beter oldu. Ertesi sabah yatakta bile oturamadı. Bu kötüleşme günbegün devam etti, ilaç ya da su dahi içemez hâle geldi. Xue teyze de oradaydı, diğer hanımlarla beraber büyük bir umutsuzluk içinde şehirdeki en iyi doktorların arayışına girdiler ama hastalığı doğru teşhis edebilecek birisini bulamadılar. Sonunda, şehrin dışındaki harap bir tapınakta oturan, Bi Zhan adında, sefil bir doktor keşfettiler. O, bu hastalığı iç ve dış faktörlere bağladı: Sevinçten hüzne ani geçişin yarattığı duygusal şok, mevsime uygun giyinmemek ve yetersiz beslenmeyle kötüleşip safra birikimine ve salgı akışının tıkanmasına neden olmuştu. Kısacası, içerideki rahatsızlık dış faktörlerle pekişmişti. Bu teşhisine uygun bir reçete yazdı, ilaçlar o akşam uygulandı. Saat on civarında etkisini göstermeye başladı. Baoyu yavaş yavaş kendine geldi, su istedi. Büyükanne Jia, Wang Hanım ve diğerleri yatağının başında toplandılar ve sonunda gece nöbetine biraz olsun ara verebileceklerini hissettiler. Xue teyze, biraz dinlenmek için Baochai ile beraber Büyükanne Jia'nın dairesine davet edildi.

Baoyu, zihni biraz açılınca hastalığının ciddiyetini anladı. Herkes gidince, Xiren'le yalnız kaldı. Kızı yanına çağırıp elini tuttu.

"Lütfen söyler misin, Kuzen Chai buraya nasıl geldi?" diye sordu gözünde yaşlarla. "Babamın beni Kuzen Lin'le evlendirdiğini hatırlıyorum. Onu neden gönderdiler? Kuzen Chai nasıl onun ye-

rini aldı? Onun burada olmaya hakkı yok! Böyle söylemek istiyorum ama onu kırmaktan korkuyorum. Kuzen Lin ne hissediyor? Çok üzgün mü?"

Xiren ona gerçeği söylemeye cesaret edemedi.

"Bayan Lin hasta." diyebildi sadece.

"Gidip onu görmem lazım." diye ısrar etti Baoyu.

Kalkmaya yeltendi ama günlerdir bir şey yiyip içmediğinden gücü çok zayıflamış, hareket edemez hâle gelmişti ancak acı acı ağlayabildi.

"Öleceğimi biliyorum! Aklımda çok önemli bir şey var. Büyükanneme söyle, Kuzen Lin de hasta, ben de hastayım. İkimiz de ölüyoruz. Öldüğümüzde bize yardım etmek için çok geç olacak. Bizim için bir oda hazırlanır ve çok geç olmadan oraya alınırsak, en azından hâlâ hayattayken beraber bakılır, ölürken de beraber oluruz. Yap bunu, benim hatırım için."

Xiren, onun sözlerinden o kadar etkilendi ki hıçkırarak ağlamaya başladı. Yinger'la kapının önünden geçen Baochai her kelimesini duydu ve onu azarladı.

"Dinlenip iyileşmeye çalışacağına bu kasvetli konuşmalarla kendini daha çok hasta ediyorsun! Büyükanne senin için çok endişeleniyor, onu daha da üzüyorsun. Seksenini geçti artık, belki senin başarılarınla onurlanmayı beklemiyordur ama en azından senin yüzünden çektiklerini biraz da olsa ödeyebilirsin. Annenin seni büyütürken katlandığı acılardan söz etmiyorum bile. Bir tek sen kaldın elinde. Sen de ölürsen, nasıl kahrolacağını düşünsene! Bana gelince, zaten kaderim yeterince kötü, bir de sen dul bırakma! Ölmeyi çok istesen de üçümüz yüzünden yukarıdaki yüce güçler buna izin vermeyecekler. Dört beş gün iyi bakılır ve güzelce dinlenirsen, hastalığın geçecek, gücün tekrar yerine gelecek, yine eski hâline döneceksin."

Baoyu bir süre bu vaaza cevap bulamayıp sustu. Sonunda aptal aptal güldü.

"Bunca zaman benimle konuşmadın şimdi de ders mi veriyorsun? Nefesini boşa harcama!" dedi.

Baochai onun cevabından cesaret alıp bir adım daha ileri gitti.

"Sana doğruyu söyleyeyim o zaman. Birkaç gün önce senin bilincin yerinde değilken Kuzen Lin öldü."

Baoyu ani bir hareketle doğrulup oturdu ve dehşet içinde bağırdı.

"Bu doğru olamaz!"

"Doğru. Böyle bir konuda yalan söyler miyim? Büyükannen ve annen birbirinize ne kadar düşkün olduğunuzu bildiklerinden, sen de ölürsün diye korkup sana söylemediler.

Baoyu hıçkırıklar arasında feryat ederek ağlamaya başladı, yatağa yığıldı kaldı. Birden gözleri kararda. Nerede olduğunu bilmiyor, kendini kaybolmuş gibi hissediyordu. Kendisine doğru bir adamın geldiğini sandı ve ona nerede olduğunu sordu.

"Burası cehennem yolu." dedi yabancı. "Henüz senin vaktin gelmedi. Neden geldin?"

"Bir arkadaşımın öldüğünü öğrendim, onu bulmaya geldim. Ama galiba yolumu kaybettim."

"Arkadaşın kim?"

"Suzhoulu Lin Daiyu."

"Lin Daiyu hayattayken sıradan bir fâni değildi, ölünce de sıradan bir hayalet olmadı. Sıradan bir fâninin, doğduğunda birleşip fiziki bir bedene hayat veren, öldüğünde dağılıp buhara dönüşen iki ruhu olur. Böyle sıradan bir mevcudiyetin dahi cehennemde izini sürmenin imkânsız olduğu düşünülürse, Lin Daiyu'yü aramanın ne kadar nafile bir çaba olduğunu anlarsın. En iyisi dön hemen."

Baoyu durup bir süre düşündükten sonra yeniden sordu.

"Eğer dediğin gibi, ölüm dağılıp gitmekse cehennem diye bir yer nasıl olabilir?"

"Hem var hem yok." dedi adam üstünlük taslayan bir gülüşle. "Bu, hayat ve ölüm fikrine körü körüne bağlı olan insanoğlunu uyarmak için planlanmış bir derstir. İnsanlar, ölümden korktuk-

ları için, talihiyle yetinmeyen, anlamsızca şehvete düşerek ya da aklını kaçırarak ömrünü kısaltan ya da ortada bir neden yokken ölüme giden aptallar için Göklerin gazabı hakkında uyarıcı hikâyeler anlatırlar. Cehennem, böyle ruhların hapsedildikleri ve günahlarının cezasını çekmek için sayısız işkenceler gördükleri yerdir. Senin Lin Daiyu'yü araman, boş bir kandırmaca vakasıdır. Daiyu, çoktan Hayalî Diyar'a döndü, eğer onu gerçekten bulmak istiyorsan, zihnini geliştirip maneviyatını güçlendirmen gerekir. Sonra bir gün onu tekrar görürsün. Ama eğer hayatını bir tarafa fırlatıp atarsan, kendi kendine getirdiğin vaktinden erken bir ölümün suçlusu olacak ve cehenneme mahkûm edileceksin. O zaman aileni görmene izin verilse bile Daiyu'yü bir daha asla göremezsin."

Konuşması bitince, adam kolundan bir taş çıkarıp Baoyu'nün kalbine attı. Adamın sözleriyle kalbine atılan taşın etkisi birleşip Baoyu'yü öyle korkuttu ki ne tarafa gideceğini bilse hemen eve dönecekti. Şaşkınlık içinde bir ses duydu, dönüp bakınca Büyükanne Jia, Wang Hanım, Baochai, Xiren ve diğer hanımların etrafında çember oluşturduklarını gördü, ağlayarak kendisine sesleniyorlardı. Yatağında yatıyordu. Masanın üzerinde kırmızı bir lamba vardı. Ay pencereden içeri parlak ışığını saçıyordu. Yine fânî dünyada, evinin lüksü içindeydi. Bir anlık düşüncesi ona az önce yaşadıklarının bir rüya olduğunu söyledi. Soğuk soğuk ter döktü. Zihninin tuhaf bir şekilde berrak olduğunu hissetse de düşünceleri çaresiz terk edilmişlik duygusunu yoğunlaştırdı ve birkaç kere derin derin içini çekti. Baochai, başından beri Daiyu'nün öldüğünü biliyordu. Büyükanne Jia, hastalığını daha da şiddetlendirmesinden korktuğu için hizmetçilerin Baoyu'ye söylemelerini kesinlikle yasaklamıştı ama Baochai asıl meseleyi biliyordu. Hastalığının kökeninde Daiyu'ye olan özlemi vardı, taşını kaybetmesi ikinci sırada geliyordu. Ona kötü haberi birdenbire vererek, bağını bir seferde, kesin olarak kopartmanın akıl ve beden sağlığını yerine getireceğini umdu. Büyükanne Jia, Wang Hanım ve diğerleri onun niyetini bilmediklerinden önce tedbirsizliğine kızdılar. Ama Baoyu'nün tekrar bilincinin yerine geldiğini görünce rahat bir nefes aldılar ve çalışma odasından Doktor Bi'yi çağırıp hastasını yeniden muayene etmesini istediler. Doktor dikkatle nabzını ölçtü.

"Ne kadar tuhaf!" dedi. "Nabzı muntazam atıyor, üzerindeki baskı dağılmış. Yarın şimdi yazacağım canlandırıcıyı alsın, hızla ve tamamen iyileşecek."

Doktor çıktı, hanımlar keyifli bir şekilde evlerine döndüler.

Xiren önce Baochai'in kötü haberi birden vermesine çok içerlediyse de dile getiremedi. Öte yandan Yinger, yalnız kaldıklarında hanımına çok aceleci davrandığı için kızdı.

"Sen bu konularda ne biliyorsun ki?" dedi Baochai. "Bana bırak. Bütün sorumluluğu ben alıyorum."

Baochai, etrafındakilerin fikirlerine ve eleştirilerine kulak asmadı; Baoyu'nün iyileşmesini yakından izledi; bir akupunkturcunun iğneyle yaptığı gibi akıllıca deşti.

Bir iki gün sonra Baoyu hafif bir düzelme hissetmeye başladı ama hâlâ Daiyu aklına geldikçe zihinsel dengesi kolayca bozuluyordu. Xiren sürekli yanı başında, onu teselli ediyordu.

"Beyefendi, daha güvenilir mizacından dolayı Bayan Chai'yi gelin olarak seçti. Bayan Lin'in senin için çok zorlu ve kaprisli olduğunu düşündü. Ayrıca ömrünün çok uzun olmadığından korktu. Büyük hanımefendi de senin kendin için en iyisini bilecek durumda olmadığını ve doğruyu bilirsen çok üzülüp daha fazla hasta olacağını düşündü; bu yüzden Xueyan'i çağırdı ve senin için her şeyi kolaylaştırmaya çalıştı."

Bu onun acısını hafifletmedi, tesellisiz bir şekilde ağlayıp duruyordu. Ama hayatına son vermeyi düşündüğü her sefer rüyasındaki yabancının sözleri aklına geldi. Sonra ölümünün annesi ve büyükannesi için ne büyük üzüntüye neden olacağını düşündü. Kendisini onlardan koparıp alamayacağını biliyordu. Daiyu ölmüştü; Baochai binde bir rastlanacak bir hanımefendiydi; ayrıca altın ve yeşim arasındaki kehanette de bir doğruluk payı olabilirdi. Bu düşünce zihnini biraz olsun yatıştırdı. Baochai her şeyin düzelmeye başladığını görüyordu, kendisi de sakinleşti. Her gün Büyükanne Jia ve Wang Hanım'a karşı vazifelerini titizlikle yerine getiriyor; bu işler bitince Baoyu'nün acısını hafifletmek için elinden geleni yapıyordu. Baoyu hâlâ uzun süre oturamıyordu ama sık sık Baochai'i yanında otururken görünce karşı cinse kar-

şı zayıflığına yenik düşüyordu. Baochai onu samimiyetle teselli etmeye çalışıyordu.

"Önemli olan sağlığına dikkat etmen. Artık evli olduğumuza göre, önümüzde koca bir ömür var."

Onun öğütlerini dinlemeye çok hevesliydi. Ama büyükannesi, annesi, Xue teyze ve diğerleri gün içinde sırayla ona bakmaya geliyorlardı. Baochai, yan odada yalnız uyuduğu ve Büyükanne Jia'nın hizmetçilerinden bir ya da ikisi Baoyu'nün başında beklediği için Baoyu'ye iyice dinlenip iyileşmekten başka bir seçenek kalmamıştı. Zaman geçtikçe Baochai zarif ve kendini adamış bir eş olduğunu kanıtladı; Baoyu, Daiyu'ye duyduğu aşkın küçük bir parçasının ona yöneldiğini fark etti. Ama bu hikâyemizin başka bir bölümünü ilgilendiriyor.

***

Şimdi düğün gününe dönelim. Hatırlanacağı gibi Daiyu, hava hâlâ aydınlıkken bilincini kaybetmişti ve hayata pamuk ipliğiyle bağlıydı. Zayıf solukları ve istikrarsız kalp atışları Li Wan ve Zijuan'in umutsuzluk içinde gözyaşı dökmesine neden oldu. Akşama doğru yine bilinci yerine geldi. Hafifçe gözlerini açtı, bir şeyler içmek istiyor gibiydi. Xueyan gitmişti; sadece Li Wan ve Zijuan başucunda bekliyorlardı. Zijuan, küçük bir bardak kaynatılmış longan suyuyla tatlandırılmış armut suyu getirdi, bir iki kaşık dolusu içirdi. Daiyu gözlerini kapatıp dinlendi.

Bilinç durumu, anbean değişiyor, bir bozuluyor, bir düzeliyordu. Li Wan, bu huzur hâlinin ölümden önceki son geçici iyileşme olduğunu anladı ama sonun birkaç saat sonra geleceğini düşünerek, kısa bir süreliğine Çeltik Kokan Köy'e döndü.

Daiyu tekrar gözlerini açtı. Odada Zijuan, sütannesi ve birkaç küçük hizmetçiden başka kimseyi göremeyince, Zijuan'in elini tuttu ve büyük bir çabayla bir şeyler söylemeye çalıştı.

"Ben ölüyorum! Yıllarca her ihtiyacımı karşıladıktan sonra ikimizin her zaman beraber olacağını sanmıştım. Ama şimdi..."

Birden sustu, nefesi kesildi, gözlerini kapattı ve Zijuan'in elini sımsıkı tutarak hareketsiz yattı. Zijuan kıpırdamaya bile yeltenmedi. Daiyu'nün daha iyi göründüğünü düşünüyordu, hatta

hastalığı atlatacağını umdu. Ama bu sözlerle tüyleri diken diken oldu. Uzun bir duraklamadan sonra Daiyu tekrar konuşmaya başladı.

"Kardeşim! Benim burada kimsem yok. Erdemli bir hayat sürdüm. Beni memleketime gömmelerini isteyeceğine söz ver."

Gözlerini tekrar kapatıp sustu. Zijuan'in elini daha da sıktı ve bir kere daha nefesi kesildi. Tekrar almaya başladığında, verdiği nefes süresi uzayıp, aldığı süre kısaldı ve zayıfladı. Bu o kadar sıklaştı ki Zijuan dehşete kapıldı. Hemen Li Wan'i çağırttı. O anda Tanchun geldi.

"Hanımım! Gelip Bayan Lin'e bir bakın!" diye fısıldadı Zijuan onun kulağına. Konuşurken gözünden yağmur gibi yaşlar boşandı. Tanchun yatağa yaklaştı, Daiyu'nün elini tuttu. Buz gibiydi, gözleri donuk ve cansızdı. Tanchun ve Zijuan, Daiyu'nün yıkanması için su isterlerken ağlıyorlardı. Li Wan de aceleyle geldi. Tanchun ve Zijuan'le birbirlerine baktılar ama tek kelime bile edecek hâlde değillerdi. Bir bezle yüzünü silerlerken, Daiyu birden bağırmaya başladı.

"Baoyu! Baoyu! Nasıl yapabildin..."

Bütün vücudundan soğuk ter boşandı ve daha fazla konuşamadı. Onu sakinleştirmeye ve desteklemeye çalıştılar. Giderek daha çok terliyor ve soğuyordu. Tanchun ve Li Wan hizmetçilere çok çabuk saçını tarayıp giydirmelerini söylediler. Gözleri yukarı doğru yuvarlandı. Ah eyvah!

Tatlı ruhu rüzgâra karıştı gitti;

Artık tüm hüzünleri geceye sürüklenen bir rüya gibi.

Tam Baoyu ile Baochai'in evlendikleri anda Daiyu son nefesini verdi. Zijuan ve Daiyu'nün diğer hizmetçileri feryatlarla ağlarlarken, Li Wan ve Tanchun onun tatlı hâllerini hatırladılar, yapayalnız ölüşüne hayıflanarak, acı ve samimi gözyaşları döktüler. Bambu Evi düğün yerinden uzakta olduğundan misafirler olan biteni duymadılar ama Bambu Evi'nden, feryatlar arası duraklamalarda, uzaktaki hafif müzik sesi duyuluyordu. Kulak kabarttıklarında kaybolup gitti. Tanchun ve Li Wan dışarı çıkıp dinlediler ama tek duyabildikleri bambuların rüzgârdaki hışırtısıydı. Ay ışığı

duvarda titreşen bir gölge oluşturuyordu. Tüyler ürpertici ve ıssız bir geceydi.

Hemen Uşak Lin'in karısını çağırdılar, Daiyu gerektiği şekilde hazırlandı. Başına hizmetçileri koydular. Ertesi sabaha kadar Xifeng'a bildirilmedi. Büyükanne Jia ve Wang Hanım fazlasıyla meşgul ve gerginlerdi. Jia Zheng evden ayrılmak üzereydi; Baoyu ise her zamankinden daha beter uyuşmuş durumdaydı. Xifeng şimdi onlara haber verecek olursa, Büyükanne Jia ve Wang Hanım'ın sağlıklarının bozulmasından korktu. Zaten o kadar endişe doluydular ki bu şoku kaldıracak durumda değillerdi. Kendisi Bahçe'ye gitmeye karar verdi. Bambu Evi'ne varıp içeri girdiğinde gözyaşlarını tutamadı. Li Wan ve Tanchun'le konuştu ve defin hazırlıklarının gerektiği şekilde yapıldığını öğrendi.

"İyi." dedi her zamanki canlı ses tonunu kısarak. "Ama keşke bana daha önce söyleseydiniz. Çok merak ettim."

"Nasıl söyleseydik?" dediler. "Sör Zheng gidiyordu."

"Belki de doğru yaptınız." dedi Xifeng düşününce. "Şimdi geri dönüp bu sevdalı çiftin öteki parçasına bakayım. Ne büyük telaş! Gerçekten ne yapacağımı bilmiyorum. Onlara bugün söylemem lazım. Ama söylersem, büyükanneye çok fazla gelebilir."

"Nasıl uygun buluyorsan öyle yap." dedi Li Wan.

Xifeng başını sallayıp hızla çıktı. Gittiğinde doktor Baoyu'nün yanındaydı. Durumunda endişelenecek bir şey olmadığını duyunca, Büyükanne Jia ve Wang Hanım'ın rahatladıklarını gördü ve daha fazla gecikmeden söylemeye karar verdi. Baoyu'nün hiçbir şekilde duyamayacağı bir yerde, mümkün olduğunca yumuşak bir şekilde bildirdi. Haber yıkıcı bir etki yarattı. Büyükanne Jia gözyaşlarına boğuldu.

"Benim yüzümden! Ben yaptım ona bunu! Ama o da neden böyle inatçı ve aptal davrandı?"

Yas tutmak için hemen Bahçe'ye gitmek istedi ama Baoyu'yü de düşününce iki arada kaldı. Wang Hanım ve diğerleri, kendi acılarını ellerinden geldiğince saklayarak onu vazgeçirmeye çalıştılar.

"Gitmesen iyi olur, anne. Kendine dikkat etmen lazım."

Büyükanne Jia onların tavsiyelerine uydu ve kendi yerine Wang Hanım'ı göndermekle yetindi.

"Ruhuna benden mesaj götür. Söyle ona: 'Vedalaşmaya gelmemem kalpsiz olduğum için değil, torunumun bana burada ihtiyacı olduğu için. Biliyorum sen de benim kızımın çocuğusun ama Baoyu bir Jia, onu bu hâlde bırakamam. Eğer gidersem ve ölürse, bir daha babasının yüzüne nasıl bakarım?' "

Yaşlı kadın yine çöktü. Wang Hanım onu teselli etmeye çalıştı.

"Senin Daiyu'yü ne kadar çok sevdiğini hepimiz biliyoruz, anne. Ama kader ona erken ölüm kararı verdi. Artık öldü, mümkün olan en iyi cenaze töreninden başka onun için yapabileceğimiz bir şey yok. Belki en azından bu, ona olan sevgimizin bir ifadesi olur ve hem onun hem de ölen annesinin ruhuna huzur verir."

Bu sözler, Büyükanne Jia'yı yeniden ve daha şiddetli ağlattı. Xifeng, aşırı üzüntünün sağlığını bozmasından endişelendi ve kafasını dağıtmak için Baoyu'nün bulanık zihnini bahane olarak kullandı. Gizlice talimat verdiği bir hizmetçi odadan çıktı. Kısa süre sonra başka bir hizmetçi gelip Baoyu'nün büyükannesini görmek istediğini söyledi. Büyükanne Jia hemen ağlamayı kesti.

"Bir şey mi oldu yoksa?" diye sordu yaşlı kadın.

Xifeng güldü.

"Tabii ki yok bir şey, büyükanne. Herhâlde seni özledi." dedi.

Büyükanne elini Zhenzhu'nun omuzuna koyup, Xifeng'la beraber çıktı. Baoyu'nün evine yaklaşırlarken, Wang Hanım'ın Bambu Evi'nden döndüğünü gördüler. Hemen kısa bir rapor verdi, olanlar Büyükanne Jia'ya çok dokunaklı geldi. Ama Baoyu'yü görmeye gidiyordu, gözyaşlarını tutup, acısını bastırmak zorunda kaldı.

"Sen gidip her şeyin usulüne uygun olduğunu gördüğüne göre, benim gitmeme lüzum kalmadı, bu işi sana bırakıyorum. Onu görmek beni çok üzer. Her şeyin gerektiği şekilde yapılması konusunda sana güveniyorum."

Wang Hanım ve Xifeng bunun en doğrusu olduğunu söylediler. Büyükanne, Baoyu'ye doğru yoluna devam etti.

"Beni neden çağırdın?" diye sordu onu görünce.

Baoyu belli belirsiz gülümsedi.

"Dün akşam Kuzen Lin'i gördüm, bana güneye geri döneceğini söyledi. Senden başka onu kalmaya ikna edecek kimse yok, büyükanne. Benim hatırım için yapar mısın?" dedi.

"Tabii ki yaparım." dedi Büyükanne Jia. "Merak etme sen."

Xiren, Baoyu'yü tekrar yatırdı. Büyükanne Jia Baochai'in odasına gitti. Henüz Dokuzuncu Gün kutlanmamıştı ve Baochai yeni çevresini yadırgamıştı. Büyükanne Jia içeri girince, yüzünün gözyaşı içinde olduğunu gördü. Ona çay ikram etti, yaşlı kadın oturmasını söyleyince, çekinerek sedirin kenarına ilişti.

"Kuzen Lin'in hasta olduğunu duydum. Umarım biraz daha iyidir." dedi.

Büyükanne Jia ağlamaya başladı.

"Ah çocuğum! Sana söyleyeceğim ama sakın Baoyu'ye anlatmayacağına söz ver. Kuzen Lin yüzünden bu acıları çekiyorsunuz. Ama şimdi sen Baoyu'nün karısısın, sana doğruyu söylemem gerek. Kuzen Lin siz evlendiğiniz zaman öldü. Bu sefer Baoyu'nün hastalanmasının nedeni oydu. Siz üçünüz bir zamanlar Bahçe'de komşuydunuz, eminim ne demek istediğimi anlıyorsun."

Baochai'in yanakları kızardı. Ölen arkadaşını düşünüp ağlamaya başladı. Büyükanne Jia biraz daha konuştuktan sonra gitti. O andan itibaren Baochai, Baoyu'yü iyileştirmenin bir çaresini bulmak için kafa yordu. Acele hareket etmek istemediğinden, evliliklerinin dokuzuncu günü evini ziyarete gitmesinin sonrasında Baoyu'ye kötü haberi verdi. Artık iyileşmeye başladığından emin olunca, ondan bir şey saklamalarına gerek kalmamıştı. Ama günbegün belirli bir ölçüde iyileşiyor olsa da Daiyu'ye olan saplantılı aşkını hiçbir şey zayıflatamıyordu ve tabutunun başında ağlayıp yas tutmakta ısrarlıydı. Büyükanne Jia, henüz tamamen iyileşmediği ve böyle bir şeyin onu yine altüst edeceği gerek-

çesiyle bunu yapmasını yasakladı. Ama odasında hapsolunca, bunalımı dayanılmaz bir hâl aldı ve yine eskisi gibi kriz geçirmeye başladı. Sonuçta doktor hastalığının psikolojik olduğunu göz önünde bulundurarak, ilaçların faydasını artırıp, tedavisini hızlandıracağı için gitmesine izin verilmesini tavsiye etti. Bunu duyan Baoyu hemen Bambu Evi'ne gitmek istedi. Bu sefer Büyükanne Jia istemeden de olsa izin verdi ve bambu bir sandalye getirerek onu taşımalarını söyledi. Kendisi ve Wang Hanım da ona öncülük ettiler. Oraya vardıklarında Daiyu'nün tabutunu görünce Büyükanne Jia neredeyse ağlama krizine girecekti; Xifeng ve oradakilerin sürekli araya girmeleriyle yatıştı. Wang Hanım da ağlıyordu. Li Wan, Büyükanne Jia ve Wang Hanım'a içerideki odaya geçmelerini söyledi, ağlamaya devam ederek gittiler. Baoyu geldiğinde aklı, işler bu hâle gelmeden, hatta daha Daiyu hastalanmadan önceki günlere gitti. Bildik odayı görmek ona hiç iyi gelmedi; bağıra bağıra ağlamaya başladı. Bir zamanlar ne kadar da yakınlardı! Ölüm aralarına ne büyük bir uçurum koymuştu. Onun bu üzüntüsü hepsini çok endişelendirdi. Hastalığının hemen ardından buraya gelmesinin tehlikeli olmasından korktular ve onu teselli etmeye çalıştılar. Ağlamaktan kendini kaybetmişti. Yapabilecekleri tek şey, onu yatırıp dinlenmesini sağlamaktı. Baochai de dâhil, ona eşlik edenler de acı acı ağlıyorlardı. Baoyu kendisini biraz toparlayınca, Zijuan'i görüp, Daiyu'nün son sözlerinin ne olduğunu öğrenmek için ısrar etti. Zijuan, Baoyu'ye karşı büyük bir kin besliyordu ama şimdi üzüntüden mahvolduğunu görünce biraz yumuşadı. Ayrıca Büyükanne Jia ve Wang Hanım da oradaydılar, onların yanında Baoyu'ye saygısızlık etmeye yeltenemedi. Dolayısıyla hanımının tekrar birden hastalanma hikâyesini, mendilleri ve şiirleri yakışını, ölmeden önceki sözlerini olduğu gibi anlattı. Baoyu sesi kısılana, soluğu kesilene kadar ağladı. Tanchun, Daiyu'den söz açılmasından yararlanıp, ölmeden hemen önce güneye gömülmek istediğini söyledi. Büyükanne Jia ve Wang Hanım yine ağlamaya başladılar. Neyse ki Xifeng teselli kelimeleriyle hazır bekliyordu. Hemen üzüntülerine hâkim olmaları için onları ikna etti. Sonra da kibarca dairelerine dönmelerini önerdi. Baoyu oradan ayrılmaya yanaşmıyordu. Büyükanne Jia ısrar edince kendisini zorla oradan koparıp odasına döndü. Büyükanne, hem yaşından hem de Baoyu'nün hasta-

landığı andan itibaren evde hüküm süren daimî huzursuzluktan dolayı, zorlanma belirtileri gösteriyordu. Son acı ve matem sahnesi onu o kadar derinden etkiledi ki ateş ve baygınlık hissine kapıldı ve Baoyu için bütün endişesine rağmen bütün bunların üstesinden gelemeyeceğini anlayarak odasına çekilip uyudu. Teselli edilemez derecede etkilenen Wang Hanım da Caiyun'e, Baoyu'yle ilgilenen Xiren'e yardım etmesini tembihleyerek aynı şeyi yaptı.

"Yine kötüleşirse hemen gelip bana haber ver." dedi.

Baochai, Baoyu ile Daiyu arasındaki bağın ne kadar güçlü olduğunu ve acısını doğal seyrinde yaşaması gerektiğini bildiğinden, onu teselli etmek yerine, onu sert şekilde azarlamaya devam etti. Onu gücendirmek istemeyen Baoyu, kısa süre içinde ağlamalarına bir son verip acısını hafifletmeye çalıştı. Gidip yattı ve gece olaysız bir şekilde geçti. Ertesi sabah erkenden nasıl olduğunu görmek için geldiklerinde, hâlâ hâli ve enerjisi yoktu ama daha kötüsünü atlatmış gibi görünüyordu. Ona daha itinayla bakmaya başladılar ve giderek gücünü toplamaya başladı. Neyse ki Büyükanne Jia hastalanmadı. Bu şok en çok Wang Hanım üzerinde etki göstermiş gibiydi, yine kalp sıkıntısı çekiyordu.

Xue teyze ziyarete geldiğinde, damadının çok daha iyi olduğunu görünce rahatladı. Birkaç gün kaldı. Bu günlerden birinde Büyükanne Jia, onu konuşmak için davet etti.

"Baoyu'nün hayatını sana borçluyuz." diye başladı sözlerine. "Sanırım artık tehlikeyi atlattı. Olaylar bu hâle geldiğinden dolayı Baochai için çok üzülüyorum. Baoyu yüz günlük nekahet döneminde, artık iyileşti; Majesteleri için matem süreci de bittiğine göre, evliliklerini tamamına erdirmenin zamanı geldi. Bunun için takvimden uğurlu bir gün seçmeni istiyorum."

"Çok güzel bir fikir." dedi Xue teyze. "Ama neden bana soruyorsunuz? Baochai çok zeki bir kız olmayabilir ama çok mantıklıdır, bu gibi şeyleri anlar. Onun mizacını bildiğinizi düşünüyorum. Eğer ikisi tam bir uyum içinde yaşayabilirlerse, bu sizin içinizi rahatlatır, kardeşime huzur verir, benim de yüreğime su serper. Günü siz seçin. Kutlamalara dost ve akrabalarımızı çağıracak mıyız?"

"Çağırmamız gerekir." dedi Büyükanne Jia. "Ne de olsa bu onların hayatlarındaki en önemli gün. O kadar çok problem ve sıkıntı yaşadık ama sonunda hepsi çözülmüş gibi görünüyor. Bence davetiye gönderip, doğru dürüst bir parti vermeliyiz. Bütün dostlarımızı ve akrabalarımızı davet edelim. Hem Baoyu iyileştiği için bir şükran kutlaması hem de bu mutlu günde içki içmek bütün çektiklerimiz için bir telafi olur. Onca kalp ağrısından sonra biraz eğlenceyi hak ettiğimi düşünüyorum."

Xue teyze çok memnun oldu. Baochai'in çeyizi için hazırlık planlarından söz etti. Büyükanne Jia karşı çıktı.

"Hepimiz aynı aileden olduğumuza göre senin bu sıkıntılara girmene hiç lüzum yok. İhtiyaçları olan her eşyaları var. Baochai'in en sevdiği şeyleri getir tabii ama lütfen başka bir şeyle uğraşma. Evet, Baochai çok sakin ve anlayışlı bir kız, benim zavallı torunuma hiç benzemiyor. Onun aşırı hassas mizacı bu yaşta ölümüne neden oldu."

Xue teyze ağlamaya başladı. Neyse ki o anda Xifeng geldi.

"Büyükanne, hala, ne oluyor?" diye sordu gülerek.

"Bayan Lin'den konuşuyorduk." dedi Xue teyze. "Çok üzücü."

Xifeng yine gülümsedi.

"Kendinizi üzmeyin. Bakın size yeni duyduğum bir fıkrayı anlatayım."

Büyükanne Jia gözyaşlarını sildi ve hafifçe gülümsemeye çalıştı.

"Bu sefer kiminle dalga geçeceksin? Haydi, seni dinliyoruz. Bizi güldürmezsen, elimizden kolay kurtulamazsın."

Xifeng elleriyle bazı hareketler yaptı ama daha tek kelime edemeden, gülmekten iki büklüm oldu. Aklında neler olduğunu öğrenmek için gelecek bölümü oku.

99. BÖLÜM

Ahlaksız dalkavuklar, kendi günahlarını örtbas etmek için efendilerinin erdemini kullanırlar.

Pekin gazetesinde yeğeninin adını okuyan Jia Zheng endişeye kapılır.

Önceki bölümde, Xifeng'ın, Daiyu'nün ölümünden söz edilince Büyükanne Jia ve Xue teyzenin üzüldüğünü görüp, komik bir hikâyeyle onları neşelendirmeye çalıştığını söylemiştik.

"Bizim yeni evli çiftten başka kim olabilir?" diyebildi sonunda.

"Ne olmuş onlara?" diye sordu Büyükanne Jia.

Xifeng yine taklit yapmaya başladı.

"Biri burada oturuyor, öteki şurada... Biri bu tarafa eğilmiş, öteki şu tarafa... Biri..."

Büyükanne Jia bir kahkaha atarak araya girdi.

"Haydi, hikâyeni anlat artık rica ederim! Seni daha fazla seyredersek, öleceğiz!"

"Evet ya, dalga geçmeyi bırak da hikâyene geç!" dedi Xue teyze, gülerek.

"Demin Kuzen Baoyu'nün dairesinin önünden geçerken, içeriden bir kahkaha sesi geldi. Kim olabilir diye merak edip kâğıt penceredeki küçük bir delikten baktım. Kuzen Chai sedirin bir

ucuna, Baoyu de önüne oturmuş, elbisesinin kolundan tutup yalvarıyordu: 'Ah Kuzen! Neden benimle konuşmuyorsun? Bir kelime etsen, tamamen iyileşeceğim!' Ama Chai öbür tarafa dönüp onunla hiç ilgilenmedi. Baoyu önünde eğildi, sonra iyice sokulup elbisesini tuttu ama Chai hemen çekip elinden kurtardı. Baoyu'nün son hastalığından beri ayakta zor durduğunu biliyorsunuz; Chai elbisesini öyle çekince kızın üzerine devriliverdi! Kıpkırmızı kesilen Chai bağırmaya başladı. 'Çok kötüsün! Hiç asaletin de kalmamış!' " Bunun üzerine Büyükanne Jia ve Xue teyze bir kahkaha kopardılar.

"Bao sırıtarak ayağa kalktı." diye devam etti Xifeng. " 'En azından üzerine düşüp benimle konuşmanı sağladım!' dedi."

"Kızımın bazı kusurları var." dedi Xue teyze neşeyle gülerek. "Artık evli olduklarına göre biraz eğlenmekten ne çıkar sanki. Lian'le senin nasıl olduğunuzu hiç görmemiş mi?"

Xifeng kıpkırmızı oldu.

"O ne biçim laf öyle?" diye karşı çıktı. "Ben sizi neşelendirmek için hikâye anlatıyorum, siz konuyu bana çeviriyorsunuz."

"Chai öyle davranmakta çok haklı." dedi Büyükanne Jia gülerek. "Evliliğin sevgiye dayanmasını inkâr edemem ama her zaman belli bir sınırı aşmamak gerekir. Chai'nin asalete önem vermesine memnun oldum; Baoyu'nün hâlâ aptal bir çocuk olması beni üzüyor ama anlattığın bazı şeylerden, gelişme göstereceği sonucunu çıkarıyorum. Evet, başka bir hikâye var mı?"

"Yakında hiç eksikliğini çekmeyeceğiz." dedi Xifeng. "Evlilikleri tamamına erdiğinde, Baoyu kayınvalidesine bir torun verir..."

"Seni maymun!" diye bağırdı Büyükanne Jia. "Kuzenin Lin'in ölümünün bizi üzdüğünü düşünüp neşelendirmeye çalışman büyük incelik. Ama artık çok ileri gidiyorsun. Tamamen unutturacak mısın? Adımlarına dikkat etsen iyi olur. Hayattayken sana çok düşkün değildi; bundan sonra Bahçe'de yalnız gezmesen iyi olur, yoksa hayaleti üstüne atlayıp intikamını alabilir!"

"Ama bana hiç kin gütmedi ki!" dedi Xifeng gülümseyerek. "Son nefesinde lanetlediği kişi Baoyu'ydü."

Büyükanne Jia ve Xue teyze bunu da şakalarından biri olarak kabul ettiler ve dikkate almadılar.

"Evet, büyükanne."

Bir süre daha sohbet ettikten sonra Xifeng kendi yoluna gitti. Uşaklardan birini takvime bakmaya gönderdi. Seçilen günde, aile Baoyu ile Baochai'in evliliğini gereğince tamamına erdirdi; bir ziyafet ve tiyatro oyunuyla misafirlerini ağırladılar. Ama ayrıntılara girmeyeceğiz.

***

Şimdi nekahet dönemindeki Baoyu'ye dönelim.

Zaman zaman Baochai onun kitaplarından birini alıp tartışmaya giriyordu. Böyle anlarda, Baoyu'nün sıradan bir diyaloğu yürütebilecek kadar aklı başında oluyordu. Ama zihni kesinlikle öncekinden çok daha donuktu ve gerilemenin nedenini kendisi de anlayamıyordu. Baochai, kendi kendine Sihirli Yeşim'i kaybettiği için bu durumda olduğunu söylüyordu. Xiren, Baoyu'yü sık sık azarlıyordu.

"Aklın nereye uçtu? Keşke aptallıklarını unutmuş olsaydın daha iyiydi ama hâlâ eskisi gibisin. Onlar duruyor, aklın gitti!"

Baoyu bu eleştirilere hiç kızmıyor, aptalca sırıtarak karşılık veriyordu. Yabani tarafları üstünlüğü ele geçirdiğinde, kendisini Baochai'in sağduyusunun kontrolüne bırakıyordu ve zaman geçtikçe, Xiren onu daha az paylamaya, sadece ihtiyaçlarını karşılamakla yetinmeye başladı. Diğer hizmetçileri Baochai'in sakin, ölçülü tavırlarına saygı duyuyorlardı. Artık onların hanımı olunca, nazik ve samimi mizacı gönüllü itaatlerini elde etmişti.

Baoyu görünüşteki bu sakinliğin altında derin bir huzursuzluk ve özellikle de Bahçe'yi ziyaret etmek için sürekli bir arzu hissetmeye devam ediyordu. Büyükanne Jia ve diğer hanımefendiler böyle bir gezintinin üşümesine ya da terlemesine neden olacağından ve Bahçe'nin çok kasvetli ve can sıkıcı durumunun keyfini kaçıracağından korkuyorlardı. Daiyu'nün tabutu şehir duvarlarının dışındaki tapınağa götürülmüştü ama Bambu Evi ve onunla ilgili anılar hiç şüphesiz onu yeniden üzecek ve kötüleşmesine neden olacaktı. Bu yüzden gitmesini yasakladılar.

Şimdilerde Bahçe'nin büyük bir kısmı terk edilmiş durumdaydı. Baoyu'nün kuzenlerinden Baoqin, Xue teyzeyle beraber oturmak üzere taşınmış; Shi Xiangyun dayısının başkente dönmesi nedeniyle evine gitmişti ve evlilik tarihi belirlendiğinden Jiaları daha nadir ziyaret ediyordu. Baoyu'nün düğününe ve sonraki partiye gelmiş, her iki seferde de Büyükanne Jia'yla kalmıştı. Baoyu artık evli bir erkek, kendisi de nişanlı olduğundan neşeli şakalaşmaları kendisine yasaklamıştı. Yeni evli çifti görünce Baochai ile konuştu ama Baoyu'ye kibar bir "Merhaba"dan başka bir şey demedi. Xing Xiuyan, Yingchun evlendikten sonra halası Xing Hanım'la beraber oturmaya başlamıştı; Li kardeşler de arada bir anneleriyle beraber Bahçe'yi ziyarete geliyorlar ve eve dönmeden önce bir iki gün Li Wan'le kalıyorlardı. Şimdilerdeki Bahçe sakinleri sadece Li Wan, Tanchun ve Xichun'dü. Büyükanne Jia üçünün de yanına taşınmasını istemiş ama Yuanchun'ün ölümü ve sonraki türlü türlü telaş yüzünden gerekli ayarlamaları yapmaya zaman bulamamıştı. Şimdi hava ısınmaya başlamış, Bahçe daha kasvetli bir hâl almıştı; bu yüzden yaşlı kadın sonbahara kadar her şeyi olduğu gibi bırakmaya karar verdi. Bu konuya sonra döneriz.

***

Jia Zheng, gitmeden önce ayarladığı yaverleri ve sekreterleriyle beraber yeni görevi için yola çıkmıştı. Gündüzleri yolculuk yapıp, geceleri dinlenerek görev yerine vardı. Üstlerine rapor verip hemen yeni bürosuna gitti, resmî mührü törenle teslim alıp göreve başladı. İlk idari hareketi, kendi yetki alanı içindeki alt vilayetler ve ilçelerin bütün ambarlarında bulunan tahılların envanterini çıkartmak oldu.

Jia Zheng'ın resmî görevli olarak önceki tecrübeleri hep başkentte olmuş ve büyük şehir bürokrasisinin teorik taraflarıyla sınırlı kalmıştı. Denetçi olarak vilayete atanmış ve yerel idarelerle hiç uğraşmamıştı. Bu yüzden de büyük ölçüde göz yumulan rüşvet şekilleri şöyle dursun, aracılar tarafından alınan paylar ya da cahil köylüler üzerinde uygulanan haraçlardan hiç haberi olmamıştı. Böyle şeylerin olduğunu duymuştu tabii ama kaçınılması gereken kötülükler olarak görüyordu, kendi yönetiminin çok dürüst olacağı konusunda kararlıydı. Göreve başladığında özel sekreterleriyle görüştü ve her türlü yolsuzluğu kesinlikle yasakla-

yan ve araştırıldığında bulunması hâlinde yetkililere bildirileceğini belirten resmî bir tebliğ yayınlattı.

Önce yerel memurlar korkuya kapıldılar ve yeni amirlerine yaranmak için ellerinden geleni yaptılar ve muhatap oldukları kişinin çok katı olduğunu anladılar. Jia Zheng'ın başkentteki çalışanları, yıllarca ekstra para almadan çalıştıktan sonra amirleri taşra görevine atanınca borç harç yeni kıyafetler alıp kendilerine çekidüzen verdiler. Bir kere taşraya kapağı attıklarında, servet kazanacaklarından ve paranın Ziraat Müdürü personelinin kucağına akacağından emindiler. Ama şimdi amirlerinin yönetmelikleri harfiyen uygulama kararlılığı ve yerel memurların takdim ettikleri tek bir hediyeyi bile inatla geri çevirmesi nedeniyle bütün planları suya düştü.

Hademe, başkâtip ve yamendeki diğer yerel personel zihinlerinden bir hesap yaptılar.

"Bu durum iki hafta daha sürerse, bütün kıyafetlerimizi rehin vereceğiz, alacaklılarımız borcumuz için sıkıştıracaklar, o zaman ne olacak? Orada yüklü bir para suratımıza bakıyor, elimizi uzatıp alamıyoruz!"

Bu insanlar Jia Zheng'ın başkentte kişisel olarak işe aldığı personele şikâyette bulununca, öfkeli bir cevap aldılar.

"Siz bu işe bütün paranızı yatırmadınız, asıl şikâyet etmesi gereken biziz, siz değil! İşe girmek için para yatırdık ama bir ayı aşkın süredir burada çalıştığımız hâlde hiçbir şey elde edemedik. Böyle giderse zararımızı bile karşılayamayacağız. Yarın hep beraber gidip istifa edeceğiz."

Aynen öyle yaptılar. Ertesi gün hep beraber içeri girip Jia Zheng'a istifalarını verdiler.

"Peki. Buraya gelmekte özgürdünüz. Dönmekte de özgürsünüz." dedi şaşkın hâldeki Jia Zheng. "Buradaki işi beğenmediyseniz, lütfen kalmaya mecbur hissetmeyin kendinizi."

Bu grup homurdanarak kendi yollarına gitti. Sonra aile hizmetkârları kendi aralarında bir savaş meclisi topladılar.

"Onlar için her şey kolay. Gitmekte özgürler. Peki ya biz? Biz istesek de gidemeyiz."

Bunların içinde Li Shi (Ten) adında bir kapı görevlisi vardı; tartışmada öne çıkan bir rol aldı.

"Sizi tavuklar!" diye dalga geçti. "Bu kadar çaresiz olmayın! Onların yanında söylemedim ama şimdi gittiklerine göre size bir iki ipucu verebilirim. Bizim beyefendi yakında benim elime düşecek! Ama sizin de beni desteklemeniz lazım. Birlik olalım, eve ceplerimiz dolu dönelim. Tabii bu işin dışında kalmak isterseniz, benim için fark etmez. Kendi başıma da idare ederim. Hepinizin üstesinden gelirim."

"Haydi ama Ten, dostum! Biz sana bağlıyız!" diye sızlandı diğerleri. "Beyefendi bir tek sana güveniyor. Sen yardım etmezsen, bizim işimiz biter."

"Peki. Ama sizin de bana güvenmeniz lazım. Bütün pis işleri bana yaptırıp parayı aldıktan sonra dönüp de hak ettiğimden fazlasını aldığımı söylemeyin. Eğer aramız açılırsa hepimiz için çok zor olur."

"Buna imkân yok. Parasız olduğumuzu biliyorsun. Hiç yoktan iyidir."

Onlar böyle konuşurlarken, ambar memuru geldi ve Zhou Rui'i sordu. Kendini beğenmiş bir havayla, bir ayağını dizine koyarak ve göğsünü şişirerek sandalyesine yayılan Ten, Bay Zhou ile ne işi olduğunu sordu. Memur iki eli yanlarında, esas duruşta dikilerek sıkıntılı bir şekilde gülümsedi.

"Yeni Ziraat Müdürü bir aydır burada; onun kesin emirleri göz önünde bulundurulduğunda, yerel memurlar herhangi bir lütuf talep edemeyeceklerini iyi bilirler, bu yüzden hiçbiri ambarların kapılarını açmadı. Her zamanki müzakerelere girmeleri engellendi. Şimdi, eğer tahıl zamanında içeri alınıp dağıtılmazsa, sizin burada olmanızın ne anlamı var?"

"Ne saçma bir soru!" dedi Ten. "Müdür Beyefendi sözünün eridir. Tabii ki taahhütlerini yerine getirecektir. Aslında iki gün önce dağıtımı hızlandıracaktı ama benim tavsiyem üzerine erteledi. Şimdi neden Bay Zhou'yu görmek istiyorsun, söyle bakalım."

"Dağıtımı hızlandırma emri içindi, hepsi bu!"

"Saçmalık! Bana numara yapma, dostum! Öyle gizli planlarla içeri sızmaya kalkışma! Yoksa Müdür Bey'e söyler, seni kovdururum."

"Benim sülalem üç kuşaktır bu yamende hizmet verdi. Benim de burada saygın bir pozisyonum var, alın teriyle para kazanmayı başardım. Bu müdür terfi edip, başka bir yere gidene kadar kitabına uygun davranmakta bir sakınca yok. Şimdi giden sefil güruh gibi değilim." Böyle dedikten sonra izin istedi. "Gitsem iyi olacak, efendim."

Ten gülücükler saçarak ayağa kalktı.

"Haydi canım, şakadan anlamıyor musun? Birkaç kelime yüzünden endişelenme hemen."

"Endişelenmedim. Sizin şöhretinize zarar verecek bir şey söylemek istemedim."

Ten, memurun yanına gidip elini tuttu.

"Söylesene, adın ne senin?" diye sordu.

"Zhan Hui[1] efendim." dedi memur gergin bir şekilde. "Gençliğimde yıllarca başkentte çalıştım."

"Bay Zhan! Elbette! Adını duymuştum! Gel haydi, hepimiz uyum içindeki kardeşleriz. Bana söylemek istediğin bir şey varsa, bu akşam gel de güzelce sohbet edelim."

"Hepimiz ne kadar becerikli olduğunuzu biliyoruz, Bay Li." dedi memur, rahatça içini çekerek. "Gerçekten bir an için beni endişelendirdiniz!"

Hepsi buna güldü.

O akşam Zhan ve Li, geç saatlere kadar odaya kapanıp konuştular. Ertesi gün, Li Jia Zheng'ın yanına gitmek için bir bahane buldu ve aklındaki önlemlerden birini çıtlattı; tahmin edileceği gibi sert bir şekilde azarlandı.

Ertesi gün Jia Zheng resmî bir ziyarette bulunacaktı, maiyetindekilere hazır olmaları için talimat verdi. Epey bir zaman geç-

---

1) Rüşvet ile eş sesli kelime.

tikten sonra içerdeki yamende gonk üç kere çaldı ama salonda davula vuracak hiç kimse yoktu. Sonunda bu görevi yerine getirecek birisi bulundu ve Jia Zheng ölçülü adımlarla özel odasından dışarı çıktı, her zamanki ulak ve çığırtkan güruh yerine tek bir görevli vardı. Şimdilik bu ihmalin peşine düşmemeye karar vererek, dışarıdaki tahtırevana binip taşıyıcıları bekledi. Yine uzun bir süre geçtikten sonra hepsi gelip onu yamenden götürmek üzere hazır oldular. O zaman Ziraat Müdürü'nün gidişi zayıf bir top atışıyla ilan edildi. Tören bandosunda sadece bir davulcu ve bir borazancı vardı. Bunun üzerine Jia Zheng çok sinirlendi.

"Bugüne kadar her şey düzen içindeydi. Şimdi bu laçkalık ne demek oluyor?"

Maiyetindekilere bir baktı, yolun karşısında aylak aylak duruyorlardı. Jia Zheng ziyaretini mümkün olduğunca çabuk tamamladı ve döner dönmez görevleri başında olmayanları çağırttı, dayakla tehdit etti. Bazıları çok gerekli olan şapkalarını kaybettiklerini, bazıları üniformalarını rehin vermek zorunda kaldıklarını söylediler, diğerleri de üç gündür yemek yemediklerini, bu yüzden de ağır taşıma işlerini yapamayacak kadar bitkin olduklarını iddia ettiler. Jia Zheng, çok öfkelendi ve bir iki tanesini kırbaçlatıp konuyu kapattı. Ertesi gün, baş aşçı daha fazla para istemeye geldi; Jia Zheng kendi cebinden para vermek zorunda kaldı. Ondan sonra da benzer olaylar birbirini takip etti ve kısa süre içinde bölge yamenindeki birimlerin tam bir nizamsızlık içinde olduğu ortaya çıktı. Sonunda kapı görevlisi Li Shi'yi çağırttı.

"Benim personelime ne oldu böyle? Onlara biraz disiplin duygusu aşılaman lazım. Bir şey daha var: Yanımızda getirdiğimiz para bitti. Bölge kasasından para çekme zamanı henüz gelmedi, ekstra ödeme almak için birini göndermek zorundayız." dedi.

"Her gün personelle tartışıyorum, efendim." dedi Li Shi. "Ama hiçbir sonuca varamıyorum. İşlerine olan ilgilerini kaybettiler. Dağıldılar, efendim. Para konusuna gelince, ne kadar ihtiyacınız olduğunu sorabilir miyim? Birkaç gün içinde valinin yaş günü olduğunu duydum, bütün memurlar ona binlerce tael gönderecekler. Biz ne kadar gönderelim?"

"Bunu bana daha önce söylemen gerekirdi." dedi Jia Zheng.

"Aslında yerel mandarinlerin kabahati, efendim. Sizi bilgilendirmiyorlar. Biz burada yeni olduğumuz ve onları tanımaya çalışmadığımız için böyle oluyor. İşinizde gözlerinin olmasına hiç şaşırmam; valiyi tebrik etmeyip işinizden olmanızı umuyorlardır."

"Çok saçma! Beni Majesteleri atadı buraya. Valinin yaş gününü kutlamadım diye işimden atılacak değilim!"

"Haklısınız tabii, efendim. Sorun şu ki başkent çok uzakta, Majesteleri kendisinin bilgilendirilmesi konusunda valiye güveniyor. Eğer vali birisi hakkında kötü şeyler söylerse, doğrusu ne olursa olsun, o kişinin kendisini koruma ümidi kalmaz. Eminim büyük hanımefendi ve diğer hanımlar sizin burada muhteşem bir başarı göstermenizi istiyorlardır."

Jia Zheng onun ne demek istediğini anladı.

"Neden daha önce söylemedin?" diye sordu yine.

"Önce cesaret edemedim, efendim. Sonra siz sorunca söylememek doğru olmazdı. Ama söylemek zorunda olduğum şeylerin sizi sinirlendireceğinden eminim."

"Mantıklı olduğu sürece sorun değil. Devam et." dedi Jia Zheng.

"Efendim, Meselenin aslı, bu yamendeki personel ek gelir peşinde. Memurlarınız ve habercileriniz bu işlere gelmek için para ödediler. Hepsinin bakmak zorunda oldukları aileleri var. Onların açısından bakıldığında, siz burada olduğunuzdan beri, buradaki insanların şikâyet etmelerine neden oldunuz."

"Ne demek o? Ne konuda şikâyet ediyorlar?"

"Buralı insanların bakış açısı çok basittir. Bütün resmî görevliler ilk geldiklerinde böyle davranırlar. Ne kadar sert olurlarsa, o bölgede çalışan mandarinleri yıldırıp zor duruma düşerler. Tahıl vergisinin toplanma zamanı geldiğinde, yamen personeli talimatlarınızı iletir, tek tael bile alamayacaklarını bildirirler. Bu da işlerin eskisi gibi olmasını tercih eden köy halkı için gereksiz bir problem ve gecikme demektir. Bir parça para öde, işler hızla yürüsün! Yani kısacası efendim, hakkınızda iyi konuşmak yerine hâlden anlamadığınız için homurdanıp dururlar."

"Akıllı akrabalarınıza bir baksanıza! Mesela hep dost olduğunuz Bay Jia Yucun! Birkaç yıl içinde başarılı oldu çünkü çok kurnaz. Dünyada işlerin nasıl yürüdüğünün farkında; üstlerini ve personelini nasıl idare edeceğini, her şeyin nasıl tıkır tıkır işleyeceğini iyi biliyor..."

"Çok saçma!" dedi Jia Zheng. Benim böyle bir düşüncem olmadığını mı ima ediyorsun? Üstlerimi ve astlarımı memnun etmeye gelince, dolandırıcılarla entrika çevirmemi mi istiyorsun? Farelerle uyuyan kedi ol, diyorsun!"

"Sizi düşündüğüm için aklımdan geçenleri dosdoğru söylüyorum, efendim. Eğer bu şekilde devam etmenize seyirci kalırsam, eğer sizi uyarmazsam ve sonuçta şöhretiniz zarar görürse, hakkımda iyi düşünmezsiniz."

"Yani tam olarak ne öneriyorsun?"

"Hemen harekete geçmenizi tavsiye ediyorum. Hâlâ hayatınızın en parlak dönemindeyken, Saray'ın gözdesiyken ve büyük hanımefendi sağlıklıyken, mantıklı olanı yapın, çıkarlarınızı koruyun. Aksi hâlde, daha yıl bitmeden, resmî masrafları karşılamak için kişisel bütçenizi bitireceksiniz. O zaman hükûmetteki hiç kimse size en ufak bir anlayış göstermeyecek. Kimse fakir olduğunuza inanmayacak. Gizli bir para kaynağının üzerinde oturduğunuzu düşünecekler. Eğer işler yolunda gitmezse, hiçbiri size yardıma gelmez. Kendinizi temize çıkarmanız imkânsız olacak. O zaman benim tavsiyelerime uymak için çok geç olur."

"Kısacası, ahlaksız olmamı söylüyorsun. Görevimi terk etmek, aile onurumu lekelemenin yanında hiç kalır."

"Siz akıllı bir adamsınız, efendim. Eğer aile onuru için endişeleniyorsanız, o zaman bir an için, yıllar önce başlarını derde sokan bir grup memuru düşünün. İyi dostlarınızdı, iyi insanlardı, onların dürüstlüklerine güvenirdiniz. Şimdi aile onurları nerede? Ya diğer akrabalarınız, dolandırıcı dedikleriniz? Hepsinin işleri yolunda, gittikçe güçleniyorlar. Onların sırrı neydi? Nasıl uyum sağlayacaklarını biliyorlardı. Sıradan insanları kolladığınız kadar mandarinleri de kollamalısınız. Eğer kendi yolunuzdan ilerler ve bölge mandarinlerinin biraz kazanmalarını engellerseniz, hiçbir

iş halledilmez. Siz dışarıdaki görünüşü kurtarın, içerideki işleri bana bırakın. Ben sizi hiç karıştırmadan hallederim. Sadece yardım etmeye çalışıyorum, efendim. Bunca yıldan sonra size bunu borçluyum."

Jia Zheng buna ne cevap vereceğini bilemedi.

"Sanırım ben de kendi varlığımı sürdürmeye bakmalıyım." dedi sonunda. "Ne gerekiyorsa yap. Ama ben bunun içinde yer almam."

Hızla kendi odasına döndü. Li Ten bir havaya girip odasına gitti ve intikam planları yapmaya girişti. Jia Zheng'ın arkasından, yamenin içinden ve dışından diğer insanları kapsayan, detaylı bir para sızdırma operasyonu organize etti. Yüzeysel olarak yamendeki işler yine günbegün öyle düzgün yürütülüyordu ki Jia Zheng'ın kafası rahattı, hiçbir şeyden şüphelenmeden Li Ten'e tam bir güven duyuyordu. Çalışmalarına dair üstlerine rapor edilen suçlamalar, onun dürüstlüğüne duyulan güven nedeniyle hiç önemsenmiyordu. Olup bitenler konusunda doğru bilgiler edinen özel sekreterleri onu uyarmaya çalıştılar. Dinlemeyi reddedince bazıları istifa etti, diğerleri de sırf dostluk adına kalmaya devam ettiler. Böylelikle o yılki devlet tahılı toplandı ve hiçbir aksilik olmadan başkente sevk edildi.

Bir gün Jia Zheng, boş bir zamanında çalışma odasında oturup bir şeyler okurken, baş memur bir mektup getirdi. Resmî mühür ve imzalıydı: "Raimen ve Kıyı Bölgesi Garnizon Kumandanı'ndan Jiangxi Ziraat Müdürü Yameni'ne."

Jia Zheng zarfı açıp okumaya başladı:

Saygıdeğer Beyefendi,

Geçen yıl, görev icabı başkente geldiğimde, Nanking'den dostunuz olarak birkaç kere sizin misafirperverliğinizin keyfine varma ayrıcalığına erdim. O zamanlar, benim iki aile arasındaki bağı bir evlilik ittifakıyla güçlendirme teklifimi zarafetle kabul etmiştiniz. O günden beri sürekli aklımda ama bu uzak bölgeye deniz savunması için gönderildikten sonra bu konuda baskı yapmak istemedim. Bu şartların planlarımıza böyle bir engel getirmesi benim için büyük bir üzüntü kaynağı olmuştu.

Şimdi asil varlığınız güney semalarını aydınlattığına göre, bu engel de ortadan kalktı. Mektubunuzu alınca, size yazıp tebriklerimi sunmak istedim.

Eski bir asker sizi buradan naçizane selamlıyor! Bu uzak kıyılarda bile, sizin iyiliğinizin sıcaklığını hissediyorum.

Şimdi bu birleşme teklifimi tekrarlarsam rıza göstereceğinizi umabilir miyim? Oğlumu lütufkâr onayınızla şereflendirdiğinizi hatırlıyorum; kızınızın zarif varlığının evimize büyük bir neşe getirmesini dört gözle bekliyoruz. Kabulünüzü tekrar onaylayacak olursanız, hiç gecikmeden bir aracı göndereceğim. Kızınız için çok uzun bir yolculuk olsa da tekneyle gerçekleştirilebilir. Görkemli bir tören açısından çok fazla bir şey sunamasam da kendisini aldırmak için en azından uygun şekilde döşenmiş bir tekne gönderebilirim. Bu kısa mektupla yeni atamanıza en içten tebriklerimi gönderiyorum. Olumlu cevabınızı hevesle bekleyen, naçiz ve hürmetkâr hizmetkârınız,

Zhou Qiong

"Kader, evlilik meselelerinde gerçekten de kesin bir rol oynuyor gibi görünüyor." diye düşündü mektubu okuduktan sonra. "Geçen yıl bu teklifi yaptığını hatırlıyorum. Bu teklifte birkaç faktör vardı: Zhou başkentte bir göreve atanmıştı, iki Nankingli aileden gelen dostlardık ve oğlu yakışıklı bir gençti. Öylesine bir teklif olduğundan evde hiç sözünü etmemiştim. Sonra Deniz Savunması'na atanınca bu mesele kapandı. Şimdi kaderin beklenmedik talihi beni buraya gönderdi ve Zhou tekrar konuyu açtı. Onlar gayet uygun bir aile, sanırım Tanchun için iyi bir evlilik olabilir. Ama ben burada yalnızım, önce eve yazıp danışmam gerekir."

O böyle düşünürken, kapı görevlilerinden biri, onu valiyle toplantıya çağıran resmî bir not getirince hemen yola çıktı. Oraya varınca, konakladığı yerde valinin talimatlarını beklerken masada duran *Pekin* gazetesini karıştırmaya başladı ve Ceza Kurulunun bir raporuna gözü takıldı:

"İş seyahatine çıkan Nankingli Xue Pan..."

"Korkunç!" diye bağırdı dehşet içinde. "Konuyu yine gündeme getirmişler!"

Haberi dikkatle okudu. Raporun özü, "bir kavgada" Zhang San'ı öldüren Xue Pan'in, ölenin akrabaları ve görgü şahitleriyle dolap çevirerek "kasıtsız adam öldürme" cezasıyla kendini kurtardığıydı. Jia Zheng elini masaya vurdu.

"İşi bitti!"

Raporu sonuna kadar okudu.

Başkentin Garnizon Kumandanı'nın yayımladığı dava özeti şöyleydi: Nankingli Xue Pan yolculuğu sırasında Taiping kentinden geçerken Li'nin Hanı'nda konakladı. Zhang San, han sahibi yaşlı Li için çalışan garsonlardan biriydi ve Xue Pan kendisini önceden tanımıyordu. Söz konusu gün, Xue Pan han sahibine şarap sipariş etti ve Taiping'de oturan arkadaşı Wu Liang'ı içki içmeye davet etti. Misafiri gelince garson Zhang San'a şarabı getirmesini söyledi. Şarap ekşiydi, Xue Pan daha iyisini getirmesini istedi. Zhang San, bu şarap özel olarak sipariş edildiğinden değiştirmenin mümkün olmadığını belirtti. Xue Pan onun bu tavrını küstahça bulup, şarabı suratına atmak için kadehini kaldırdı. Ne yazık ki fazla güç gösterince kadeh elinden kaydı. Zhang da o sırada yerdeki yemek çubuğunu almak için eğilmişti. Kadeh onun kafasına çarptı ve ciddi miktarda kan kaybı olması nedeniyle orada can verdi. Yaşlı Li hemen olay yerine geldi ama yardım için artık çok geçti. Ölen gencin annesi Bayan Zhang'a haber verdi, kadın hana gelince oğlunun çoktan öldüğünü gördü. Yetkilileri çağıran kadın yerel yamene şikâyette bulundu. Sulh hâkimi bir tahkikat açtı, adli tabip olağan incelemesini yaptı. İki hayati gerçek raporunda yer almadı: Birincisi, şakaktaki yarığın üç buçuk santim uzunluğunda olması; ikincisi, Zhang'ın sırtında da çürüklerin olduğu. Sonra bu dava bölge mahkemesine gönderildi; orada Xue Pan'in sadece şarabı atmak niyetinde olduğu, kadehin elinden kaydığı, bu şekilde kazara Zhang San'ın ölümüne neden olduğu onaylandı. Kasıtsız adam öldürme kanununa göre yargılandı ve para cezasına çarptırıldı. Sanığın, çeşitli görgü şahitlerinin ve ölen gencin akrabalarının ifadeleri dikkatle incelendiğinde tutarsızlık olduğu ortaya çıktı. Kanunun cinayetle ilgili ayrıntılı hükümlerine başvuruldu, burada kavganın "iki kişi arasında gerçekleşen boğuşma" dövüşün "tarafların birbirlerine vurdukları kavga" olduğu ifade ediliyordu. Suçun kasıtsız adam öldürme

olarak sınıflandırılması için kavga ya da dövüşe dair herhangi bir kanıt olmaması gerekiyordu. Bu nedenle dava, gerçeklerin tam olarak tespit edilmesi için bölge valisi bürosuna gönderildi; böylece suç için nihai karara varılabilecekti. Valiliğin son bulgularının özetiyse şöyle: Zhang San şarabı yenilemeyi reddettiğinde Xue Pan sarhoştu. Zhang San'ı sıkıca yakalayıp sırtına vurdu. Bunun üzerine Zhang San, Xue Pan'e sövmeye başlayınca o da kadehini ona fırlatıp, kafatasında ciddi bir yara açtı. Kemikte meydana gelen çatlama beyinde hasara ve ölüme neden oldu. Diğer bir deyişle, Zhang'ın ölümü doğrudan Xue Pan'in kadehini fırlatması nedeniyle gerçekleşti. Dolayısıyla Xue Pan'in bu suçun cezasını hayatıyla ödemesi gerekir. Darbe sonucu adam öldürmeye dair kanuna göre, İmparator onayı alınana kadar gözaltında tutulacak, sonra boğularak cezası infaz edilecektir. Wu Liang kırbaç cezasına çarptırılacak ve ağır hapse mahkûm edilecektir. Yanlış rapor gönderen kent ve bölge sulh hâkimleri de...

Rapor bu noktada "devam edecek" ibaresiyle kesiliyordu.

Jia Zheng, Xue teyzenin ricasıyla, yerel sulh hâkimine baskı uygulatarak Xue Pan davasının hükmünü tersine çevirenin kendisi olduğunu düşündü. Sulh hâkimi görevinden ihraç edilecek olursa ve bir araştırma yapılırsa, kendisi de işin içine karışacaktı. Bu çok tedirgin edici bir şeydi. Gazetenin bir sonraki sayısını da okudu ama davadan söz edilmiyordu. Diğer bütün sayılara da göz gezdirdi ama raporun sonucunu bulamadı. Giderek daha da huzursuz oldu ve Li Ten geldiğinde derin düşünceler içindeydi.

"Valinin bürosuna gidebilir misiniz, efendim? Davullar iki kere çalındı."

Jia Zheng kilometrelerce uzakta olduğundan hiçbirini duymadı. Li Ten tekrarlamak zorunda kaldı.

"Ne yapabilirim?" diye mırıldandı Jia Zheng, kendi kendine.

"Bir sorun mu var, efendim?" diye sordu Li Ten.

Jia Zheng ona gazetedeki rapora ilişkin endişelerini açtı.

"Bunun için o kadar endişelenmeyin, efendim." dedi Li. "Aslında bana sorarsanız, Bay Xue çok şanslı. Başkentteyken kendisinin o hana pek çok hanımı davet ettiğini duydum, garsonu

dövüp öldürdüğü akşam hep beraber sarhoş olup bir velveleye neden olmuşlar. Aileye iyilik yapan tek kişi yerel mandarin değilmiş. Belli ki Bay Lian bu dava için küçük bir servet harcamış ve ilgili bütün yamenlere rüşvet vererek Bay Pan'i kurtarmaya çalışmış. Kurulun raporunda bundan söz etmemesi çok tuhaf. Şimdi bu durum gün ışığına çıkınca, işe dâhil olan insanlar birbirlerinin suçunu örtbas etmekle meşgullerdir. Her şeyi halının altına süpürmeye çalışırlar. Küçük bir ihmal davası olarak görünmesini isterler. Ondan sonra başlarına gelecek en kötü şey işlerini kaybetmek olacaktır. Rüşvet alındığını kabul etmek istemezler. Siz hiç merak etmeyin, efendim, ben meselenin aslını öğrenirim. Artık valiyi daha fazla bekletmesek iyi olur."

"Anlamıyorsun!" dedi Jia Zheng. "Ben yerel sulh hâkimi için üzülüyorum. Bu iyiliği yapmak için işinden oldu. Bununla da kurtulamayabilir."

"Onun için endişelenmenin bir faydası yok, efendim." dedi Li. "Uzun zamandır dışarıda sizi bekliyorlar. Artık valiyi görmeye gitmeniz lazım."

Valinin Jia Zheng'dan ne istediğini öğrenmek için gelecek bölümü oku lütfen.

100. BÖLÜM

Jingui'yi hayal kırıklığına uğratan Xiangling daha beter bir düşman kazanır.

Baoyu, Tanchun'ün çok uzaktaki bir aileye gelin gidişine üzülür.

Jia Zheng, valinin yanında o kadar uzun süre kaldı ki dışarıda onu bekleyen görevliler çağrılma nedeni üzerine yorum yapmaya başladılar. Hiçbir bilgi edinemeyen Li Ten, beyefendinin gazetede sözü geçen sorunla ilgili olarak getirtildiğini düşündü ve beterinden korktu. Sonunda görüşme sona erdi, Li, derhâl Jia Zheng'ı karşılamaya gitti ve eve kadar ona eşlik etti. Yolda yalnız kalır kalmaz daha fazla dayanamayıp sordu.

"Neden o kadar uzun kaldınız, efendim? Çok önemli bir şeydi herhâlde?"

Jia Zheng gülümsedi.

"Pek değil. Kızımla oğlunu evlendirmeye çalışan Haimen Garnizon Kumandanı, valinin akrabasıymış ve mektup yazıp, benim huzurumla yakından ilgilenmesini istemiş. Vali çok dost canlısı biri, hatta bana 'Artık biz de akraba sayılırız!' diyecek kadar ileri gitti."

Li için için sevindi çünkü olayların bu hâle gelmesi kendi planlarında daha cesurca davranmasına imkân verecekti. Jia Zheng'ı hevesle bu evliliği hızlandırmaya teşvik etti.

Jiangxi ile başkent arasındaki iletişim çok yavaş olduğundan Jia Zheng'ın Xue Pan meselesine kişisel olarak karıştırılıp karıştırılmadığını bilmesi çok zordu. Bu kadar uzaktan, olayların akışını Xue Pan lehine de çeviremezdi. Yamenine dönünce, tam olarak neler olup bittiğini öğrenmek, aynı zamanda Büyükanne Jia'ya mesaj gönderip, evlilik teklifini bildirmek için bir aile hizmetkârını başkente yolladı. Eğer yaşlı kadın kabul ederse, Tanchun'ün düğün hazırlıkları için hemen gönderilmesini teklif etti. Hizmetkâr büyük bir hızla başkente gitti. Önce Wang Hanım'a rapor verdi, sonra Sivil İşler Bakanlığına gitti. Yaptığı araştırmalar, Xue Pan davasında mağdur olan tek kişinin işini kaybeden, Taiping sulh hâkimi olduğunu, Jia Zheng'ın adının hiçbir şekilde karışmadığını öğrendi. Bunun üzerine Jia Zheng'a rahatlatıcı bir haber gönderdi ve daha sonraki gelişmeleri izlemek için orada kaldı.

***

Hatırlanacağı gibi, Xue teyze, Xue Pan'in davasının başında, suçu "kasıtsız adam öldürme"ye çevirtmek amacıyla, konuya dâhil olan çeşitli mercilere rüşvet vermek için büyük miktarda para harcamıştı. Ceza bedelini ödemek için de aile rehin dükkânını satmayı teklif etmişti. Şimdi Ceza Kurulunun yeni hükmünü duyunca, daha fazla rüşvet gönderdi ama boşuna. Hüküm onaylandı ve Xue Pan, mahkemenin sonbahar oturumlarının sonrasında ölüm cezası uygulanana kadar hapiste kalacaktı. Kadın gece gündüz gözyaşı döktü.

Baochai onu birkaç kere ziyarete gelip teselli etmeye çalıştı.

"Ağabeyim şanssız bir günde doğmuş herhâlde, anne! Büyükbabamdan kalan servetle çok sakin ve rahat bir yaşam sürebilirdi. Ama onun yerine bir felaketten diğerine sürüklendi. Önce Nanking'e gelip Xiangling'le ilgili rezilliği yaşadı. Zavallı gencin ölümünden suçlandı, neyse ki o günlerde bağlantılarımız ve paramız vardı da onu kurtarabildik. Böyle bir sıkıntının kendisine çekidüzen vermesini beklersin ama yok, daha buraya gelir gelmez, yine aynı şey başladı. Onun yüzünden neler çektiğini, ne gözyaşları döktüğünü düşünmek bile istemiyorum, anne. Sonra evlendi, biz de hayatın hepimiz için biraz daha huzurlu olacağını sandık. Ama belli ki kaderin başka planları varmış. Sonunda o

korkunç kadın, tahammül edilemez tavırlarıyla onu evden uzaklaştırdı. O zaman bile bitmedi. 'Kader dar bir alanda hareket eder, beladan kaçmak zordur.' derler. Çok geçmeden bu yeni cinayet olayına karıştı! Kuzen Ke ile elinizden geleni yaptınız. Harcadığınız onca para bir yana, yardım istemekten ve onu kurtarmanın yollarını düşünmekten hiç vazgeçmediniz. Kaderle mücadele edemezsin ki! Bütün yaptıklarının bedelini ödemek zorunda."

"Çoğu anne baba yaşlılıklarında kendilerine bakması için çocuklarına bel bağlar. Fakir ailelerde bile bir insan, annesine bir kâse pirinç sağlamak için elinden geleni yapar. Peki Pan ne yaptı? Hazır serveti çarçur etti, senin hayatını mahvetti. Böyle söylememem gerektiğini biliyorum ama gerçek bu! Evlat değil, senin başının belası o, seni imtihan etmek için gönderilen bir dert. Sen bu gerçeği kabul etmiyor ve gece gündüz ağlayarak kendini yıpratıyorsun. Jingui ve sinir krizlerine de yeterince katlandın. Seni bu hâlde görmek beni çok endişelendiriyor. Keşke hep burada, yanında olabilsem de huzurun korunmasını sağlamaya çalışsam ama yapamıyorum. Baoyu yarım akıllı olsa da beni geri göndermez."

"Geçen gün Sör Zheng eve bir mesaj gönderdi, gazetedeki raporu okuyunca hayretler içinde kaldığını söyledi. Pan'in lehine müdahale etmek için adamlarından birini de göndermiş. Görüyorsun ya, Pan'i başına açtığı bu beladan kurtarmak için uğraşan ne kadar çok insan var. Neyse ki ben yakınlardayım. Uzakta olsaydım ve bunların olduğunu duysaydım, seni merak etmekten ölürdüm. Lütfen anne, biraz ara ver. Pan hâlâ hayatta olduğu için şükret. Durumu değerlendirmek için bu fırsatı kullan. Dükkândaki yaşlı çalışanlara ne kadar borcumuz ve alacağımız olduğunu hesaplamalarını söyle, bakalım ne kadar paramız kalmış."

"Canım kızım." dedi Xue teyze gözünde yaşlarla. "Son birkaç gündür ağabeyinle o kadar meşguldüm ki kendi problemlerimizden söz etmeye zamanım olmadı. Ne zaman beni görmeye gelsen, ya sen beni neşelendirmeye çalışıyorsun ya da ben sana yamenden gelen son haberleri veriyorum. En kötüsünü henüz söyleyemedim. Saray tedarikçileri arasından çıkarıldık. İki rehin dükkânımız satıldı bile, satışlardan aldığımız paraları harcadık, öteki rehin dükkânının müdürü binlerce taelle kaçtı, bunun için

başka bir davaya dâhil olduk. Kuzenin Ke her gün alacaklı olduğumuz paraların peşinden koşuyor. Borçlarımız muhtemelen on binlerce taele ulaşmış olabilir. Bunları ödeyebilmek için Nanking Anonim Şirketindeki payımızı ve bazı mal varlıklarımızı da satmak zorundayız. İki gün önce, Nanking'deki rehin dükkânımıza iflas yüzünden el konduğunu duyduk. Eğer bu doğruysa, yolun sonuna geldik demektir!"

Xue teyze hüngür hüngür ağlamaya başladı. Baochai de ağlıyor ama bir yandan da onu teselli etmeye çalışıyordu.

"Maddi açıdan kendini sıkıntıya sokmanın anlamı yok, anne. Bırak Kuzen Ke ilgilensin bu işlerle. Talihimiz döndüğü anda çalışanlarımızın bizden yüz çevirerek bu şekilde gittiklerini görmek üzücü tabii. Kendilerini kurtarmaya çalışmalarını anlıyorum ama bazılarının dışarıdaki insanları bizi dolandırmaya teşvik ettiklerini de biliyorum. Pan'in arkadaşlarına gelince, onlardan yardım beklemek zaman kaybından başka bir şey değil. Onlar sadece parti için varlar. Belanın belirtisini görünce ortadan toz oluyorlar."

"Eğer beni seviyorsan, tavsiyelerime kulak ver, anne. Bu yaşında artık kendine daha çok dikkat etmen, daha az endişelenmen gerekir. Unutma, beterin beteri de olsa, bir şekilde halledersin. Kılık kıyafet ve eşyayı unut gitsin. Jingui'nin olsun hepsi. Uşak ve hizmetçilerin çoğu kalmak istemeyecektir, bu yüzden bırak gitsinler. Ben Xiangling için üzülüyorum. Yaşadığı onca şeyden sonra onu yanında tutmalısın. Eğer bir şeylerin eksikliğini çekersen, yeter ki bizde olsun, ben sana yardım ederim. Baoyu'nün hiç aldırmayacağından eminim. Xiren de çok iyi bir kız. Bizim sıkıntılarımızı biliyor; aslında senin adın her geçtiğinde gözleri doluyor. Baoyu'nün hiçbir şeyden haberi olmadığı için endişelenmiyor. Bir bilse deli olurdu."

"Canım kızım!" dedi Xue teyze bitirmesine izin vermeden. "Ne olursa olsun ona söyleme. Daiyu yüzünden neredeyse ölüyordu, daha yeni yeni düzelmeye başladı. Eğer hastalığı aniden nüksederse, senin için büyük dert olur. O zaman bütün vaktini ona bakarak geçirmen gerekirse, benim bütün huzurum kaçar."

"Ben bunu düşündüm." dedi Baochai. "Zaten bu yüzden ona söylemedim."

Tam o anda Xue Pan'in karısı Jingui koşarak dışarıdaki odaya girdi, bağırmaya başladı.

"Artık yaşamanın ne anlamı kaldı? Kocam için her şey bitti. Numara yapmaya gerek yok! Yapabileceğimiz tek şey, infaz yerine gidip olay çıkarmak! Artık kaybedeceğimiz bir şey kalmadı."

Böyle diyerek başını ahşap duvara vurmaya başladı, saçları dağılıp omuzlarına döküldü. Xue teyze sadece öfkeyle, sessizce ona bakıyordu. Baochai "sevgili yenge"sini ikna etmeye çalışıyordu ama boşuna.

"Sevgili Bayan Bao!" dedi Jingui. "Senin işlerinin gayet yolunda olduğunu biliyoruz. Sen ve sevgili kocan Bao mutlu mesut yaşıyorsunuz! Ama ben yapayalnızım. Artık görüntüyü kurtarmaya çalışmayı da bıraktım!"

Annesinin evine dönmek istediğini bildirdi ve hızla sokağa doğru atıldı. Neyse ki onu durdurmak için yeterince insan vardı; sonunda onu sakinleştirmeyi başardılar. O sıralarda hâlâ Xue teyzeyle kalan ve kendi düğün hazırlıklarıyla ilgilenen Baoqin, Jingui'nin davranışlarından öyle dehşete kapıldı ki ondan sonra artık yoluna çıkmamaya karar verdi.

Xue Ke ne zaman evde olsa, Jingui en kışkırtıcı elbiselerinden birini seçip giyiyor, yanaklarını yoğun bir şekilde pudralayıp rujunu sürüyor, kaşlarına kalem çekip, saçlarına cezbedici bir şekil veriyordu. Bir şekilde onun odasının önünden geçmenin bahanesini buluyor, numaradan öksürüyor ya da masum bir şekilde içeride kim var diye soruyordu. Eğer onunla karşılaşırsa, hemen yolunu kesip, şuh bir şekilde gevezelik ederek baştan çıkarmaya çalışıyor, sahte gülücükler saçıyor, surat asıyor, bir şeyler mırıldanıyor, bütün kadınsı cazibesini kullanıyordu. Hizmetçiler neyin peşinde olduğunu anlayınca, ortadan toz oluyorlardı. Jingui, Baochan'in Xue Ke'yı elde etme planını uygulamaya devam ediyordu. Xue Ke'ya gelince, elinden geldiğince ondan kaçmaya çalışıyordu, başaramadığında, başını daha büyük belaya sokacağından korkarak medeni olmaya çalışıyordu.

Ama Jingui'nin tutkusu gözlerini gerçeğe karşı kör etmişti, Xue Ke'nın nazik tavrı arzularının alevini körüklüyordu. Ama ha-

yallerini bozan tek bir şey gözünden kaçmıyordu. Bu, arzularının muhatabı olan kişi her şeyini Xiangling'e emanet ediyordu. Kıyafetlerinin düzenlenmesi, tamiri, yıkanması hep onun işiydi. İkisi konuşurken Jingui odaya girecek olsa, sanki özel konuşmalarına müdahale etmiş gibi hemen birbirlerinden uzaklaşıyorlardı. Bu onun kıskançlık damarlarını kabartıyordu. Bununla birlikte, Xiangling'e karşı en ufak bir tavrın Xue Ke'yı aleyhine döndürmesinden korktuğu için bu konuda onunla yüzleşmiyordu. Zamanını beklemeye karar verdi ve rakibine karşı derin ve acı bir hınç biriktirmeye devam etti. Bir gün Baochan gülücükler saçarak yanına geldi.

"Efendi Ke'yı gördün mü, hanımım?"

"Hayır."

"Bizi o bağnaz sözleriyle kandırdığını söylemiştim sana. Ona şarap gönderdiğimizde, içmediğini söylemişti ama demin onu Bayan Xue'nin yanında gördüm, sarhoştu, yüzü kıpkırmızıydı. Bana inanmıyorsan, gidip kapıda bekle. Bu tarafa gelecek. Durdurup sorarsın. Bakalım ne diyecek."

"Şimdi gelmeyeceğinden eminim. Zaten soğuk nevalenin teki. Konuşmalarımız boşa gider."

"Yine aptallık ediyorsun, hanımım. Neden denemiyorsun? O oyun oynuyorsa, biz de oynarız. Oynamıyorsa, başka bir yol düşünürüz."

Belki de haklı olabileceğini düşündü Jingui. Baochan'i Xue Ke'ya bekçilik etmesi için kapıya gönderdi. Kendisi de hemen makyaj masasına gitti. Aynayı açtı, tepeden tırnağa kendisine baktı. Biraz daha ruj ve bir çiçekli mendille savaşa hazırdı ya da öyle sayılırdı. Bir şeyin eksik olduğunu hissetti ama son bir dokunuş olarak neye ihtiyacı olduğunu düşünemeden Baochan dışarıdan seslendi.

"Bugün çok neşeli görünüyorsunuz, Efendi Ke! Bir yerlerde içtiniz herhâlde?"

Bu işaretti. Jingui kapı perdesini kaldırdı ve tam Xue Ke cevap verirken dışarı çıktı.

"Müdürümüz Bay Zhang'ın yaş günüydü, yarım kadeh içmek zorunda kaldım. Yüzüm hâlâ alev alev yanıyor."

Daha lafını bitirmeden, Jingui saldırıya geçti.

"Başkalarının şarabı bizimkinden daha lezzetli galiba..."

Xue Ke iğnelediğini anladı ve daha da kızardı. Ona doğru bir adım attı ve kibarca gülümsedi.

"Tabii ki değil, yenge." dedi.

Böylece sohbet başladı. Baochan onları yalnız bırakıp içeri girdi. Jingui, sevdiğine kızmış gibi yapmaya niyetlendi ama yanaklarının kızarıklığında öyle çekici bir çocuksuluk, gözlerinde öyle masum bir şaşkınlık vardı ki yüreği eridi ve sahte düşmanlığı uzak diyarlara uçup gitti. Güldü.

"Yani zorla içtin, öyle mi?" diye sordu.

"Kesinlikle. Ben içemiyorum ki."

"Bunu duyduğuma sevindim. Kuzenin gibi içip içip başını belaya sokmaktan iyidir. En azından senin karın boş yatakta uyumayacak."

Manalı bir şekilde gözlerini kısıp baktı ona. Yanakları parlamaya başladı. Xue Ke ciddi tehlikeyi fark etti ve hâlâ imkân varken kaçmaya karar verdi. Ama çok yavaştı. Jingui onun elinden kaçıp gitmesine izin vermeyecekti! Bir saniye içinde üzerine atılıp pençesine aldı.

"Yenge!" diye bağırdı Xue Ke dehşet içinde. "Bu hiç hoş değil! Kim olduğunu unutma!"

Tepeden tırnağa titriyordu. Jingui tedbiri elden bıraktı.

"Gelsene içeri. Sana söylemek istediğim çok önemli bir şey var."

İşler çok kritik bir noktaya geldiğinde arkasından biri seslendi.

"Bayan Pan! Xiangling bu tarafa geliyor!"

Jingui hışımla arkasına baktı. Baochan kapı perdesini kaldırmış görüşmenin seyrine bakıyordu. Sonra Xiangling'i görünce hemen Jingui'yi uyarmak istemişti. Jingui panik içinde Xue Ke'yı

bıraktı, o da kaçma fırsatını yakalamış oldu. Aslında Xiangling hiçbir şey fark etmeden kendi yoluna gidiyordu ama Baochan bağırınca kafasını kaldırıp Jingui'nin Xue Ke'yı odasına sokmaya çalıştığını gördü. Hemen geri dönüp, yüreği ağzında geldiği yöne doğru yürümeye başladı. Jingui bir süre orada durup, sıvışan Xue Ke'nın arkasından öfkeli bir kederle bakakaldı. Sonra bir hiddet homurtusuyla evine çekildi, hevesi kursağında kalmıştı. Yan kapıdan giren Xiangling onlarla karşılaştığında Baoqin'e gidiyordu, sonra kendi odasına döndü.

Jingui'nin Xiangling'e olan hıncı göğsünde iyice ağırlaştı; zehir iliklerine kadar ilerledi.

***

Aynı gün daha sonra Baochai, Büyükanne Jia'nın dairesine gitti ve Wang Hanım'ın Jia Zheng'ın Tanchun için teklif ettiği nişandan söz ettiğini duydu.

"Delikanlının Nangingli bir aileden olmasına sevindim." dedi Büyükanne Jia. "Ama madem daha önce buraya gelmiş, neden Zheng hiç söylemedi, bilmem."

"Biz de bilmiyorduk." dedi Wang Hanım.

"Bu evliliğin olumlu taraflarını görebiliyorum." dedi Büyükanne Jia. "Tek itirazım çok uzak olması. Zheng şimdi orada görev yapıyor ama daha sonra buraya döndüğünde zavallı Tan yapayalnız kalacak."

"Biz resmî işleri olan aileleriz, nereye tayin edilecekleri belli olmaz." dedi Wang Hanım. "Delikanlının babası da başkente çağrılabilir. Olmasa bile, 'Düşen yapraklar köklerine geri döner.' derler. Önünde sonunda eve dönerler. Hem zaten Zheng'ın amiri de bu evlilikten yana, karşı çıkması o kadar kolay değil. Bence aşağı yukarı kararını vermiş, sadece senin resmî onayını almak için yazmış, anne."

"Eğer ikiniz de istiyorsanız, o zaman sorun yok." dedi Büyükanne Jia. "Sadece Tanchun'ün gittikten kim bilir ne kadar süre sonra ziyarete geleceğini düşünmek beni üzüyor. Bir iki yıldan uzun sürerse, galiba sağ kalıp onu göremem."

Konuşurken ağladı.

"Evlilik yetişkin her kızın başına gelecek bir şey." dedi Wang Hanım. "Kocasının ailesi yerli de olsa ikisinin aynı bölgede kalacağının bir garantisi yok. Kocası her zaman evden uzak bir yere gönderilebilir. Resmî iş hayatının tehlikelerinden biri budur. En önemlisi beraber mutlu olmaları. Mesela Yingchun. Kocasının ailesi yakınlarda oturuyor ama bu ona mutluluk getirmiyor. Ona ne kadar kötü davrandığını duyuyoruz, hatta yemek bile vermediği oluyormuş. Bizim gönderdiğimiz hiçbir şeye el süremiyormuş. Duyduğuma göre, her şey giderek daha da kötü oluyormuş. Bizi ziyarete gelmesine izin vermiyor, ikisi kavga ederken, bizim ona borcumuz olduğunu hatırlatıp duruyormuş. Zavallı çocukcağız! Geleceği çok umutsuz görünüyor. Geçen gün onu merak ettim ve hizmetçileri Sunların evine gönderdim. Yingchun yan odada saklanmış, yanlarına bile çıkamamış. Hizmetçiler içeri girmek için ısrar etmişler, zavallıcık soğuktan tir tir titriyormuş, üzerinde eski püskü kıyafetler varmış. Üstelik ne kadar da soğuktu! Onların yanında kendisini kaybetmiş ve perişan hâlini bize söylememeleri için yalvarmış. 'Böyle sıkıntı çekmek benim kaderimmiş!' demiş. Bir daha ona yiyecek ya da giyecek göndermeyelim. Ona vermiyorlar. Kocası şikâyet edip dövüyor sonra. Görüyorsun, anne, Ying yakınımızda olabilir ama bu kadar yakın olmak dayanamayacağımız bir sıkıntı çekmesine neden oluyor. Annesi görmezden geliyor, babası da hiç karışmak istemiyor. Bizim en düşük seviye hizmetçilerimizden bile beter durumda!"

"Tan benim öz kızım olmasa da eminim Zheng onun için elinden geleni yapmak ister. Delikanlıyı görüp beğenmiş olmalı, yoksa bu evliliği onaylamazdı. Senin de kabul etmeni umuyorum, sonra seyahate çıkması için uğurlu günü seçer, Zheng'ın yanına kadar eşlik edecek düzgün birini göndeririz. Eminim Zheng her şeyin en uygun şekilde yapılmasını sağlayacaktır."

"Tamam, o zaman." dedi Büyükanne Jia. "Zheng'ın görüşüne katılıyor ve gerekli düzenlemeleri yapma işini sana bırakıyorum. Takvimden en uygun yolculuk gününü seç. İşte, mesele halledildi."

"Tamam, anne."

Baochai hepsini duydu ve hiç itiraz etmediği hâlde kendi kendine üzüldü.

"Tan, içimizdeki en iyilerden biri. Şimdi o da evlendirilip gönderiliyor. Sayımız giderek azalıyor." diye düşündü.

Wang Hanım'ın kalkıp gitmek üzere olduğunu görünce Baochai onu kapıya kadar geçirdi ve kendi evine döndü. Baoyu'ye Tanchun'ün nişanıyla ilgili bir şey söylemedi ama daha sonra Xiren'i kendi başına nakış işlerken gördüğünde ona anlattı. Xiren de haberlere çok üzüldü.

Öte yandan, Odalık Zhao çok memnundu.

"Kızım bana hiç saygı göstermedi." diye düşündü. "Annesi olduğumu kimse tahmin bile edemez! Hizmetçilerinden daha kötü muamele ediyor bana! Nüfuzu olanlara dalkavukluk ediyor ve annesiyle kardeşinden başka herkesi destekliyor. O böyle davrandıkça Huan hiçbir yere varamaz. Babası onu çağırınca ben de istediğim gibi davranırım! Onun bana saygı göstermesini beklemiyorum artık! Umarım Ying kadar perişan olur. Buna çok memnun olurum."

Tebrik etmek için Tanchun'ün dairesine gitti.

"Yaşam seviyeni yükseltiyorsun, canım!" dedi sevinçle. "Yeni evindeki hayatının buradakinden daha çok istediğin şekilde olacağından eminim, bu yüzden bu evliliğe rıza gösterdiğine hiç şüphem yok. Ama unutma, ben senin annenim ama bana bir yararın dokunmadı. Hakkımda kötü düşünme. Gidince beni tamamen unutma."

Tanchun, bu kin gösterisine cevap vermeyip başı eğik bir şekilde nakışını işlemeye devam etti. Odalık Zhao kendisine aldırış edilmediğini görünce öfkeyle gitti.

Tanchun annesinin gülünç tarafını gördü ve yalnız kalınca, öfkeyle üzüntü karışımı bir hisle ağladı. Sonunda yorgun ve morali bozuk bir hâlde, Baoyu'ye uğramak için dışarı çıktı.

"Söylesene, Tan, öldüğünde Kuzen Lin'in yanında olduğunu ve uzaktan müzik sesi geldiğini biliyorum." dedi Baoyu, Tan odasına girince. "Bunun ardında açıklanmamış bir sır olduğunu

düşünüyor musun? Sence Kuzen Lin gerçekten bir melek mi, ölünce cennetteki evine mi döndü?"

Tanchun güldü.

"Yine hayal kurmaya başladın. Çok tuhaf bir geceydi, bu doğru; müzik daha önce duyduklarıma hiç benzemiyordu. Kim bilir belki de haklısındır." dedi.

Baoyu bunu varsayımının doğrulanması olarak kabul etti. Birkaç ay önce gördüğü rüyasında karşılaştığı garip adamın sözlerini hatırladı. Adam, Daiyu'nün sıradan bir ölümlü olmadığını, ölümsüzlük diyarından gelen bir ziyaretçi olduğunu söylemişti. Bu kafasında başka bir canlı hatırayla karıştı: Önceki yıl oyunda seyrettiği Ay Tanrıçası. Tanrıça ve Daiyu aynı semavi güzelliğe, aynı uhrevi çekiciliğe sahipti. Bir süre sonra Tanchun gidince, birdenbire ve ezici bir dürtüyle Zijuan'in yakınlarda olmasını istedi. Büyükanne Jia'dan onu kendi dairesine göndermesini istedi. Zijuan, bu sefer de geçen sefer olduğu gibi, Baoyu'nün isteğine itaat etmeye pek gönüllü değildi ama emir Büyükanne Jia ve Wang Hanım'dan gelince karşı çıkamadı. Baoyu'nün yanına gittiğinde, hiçbir şey demeden iç çekerek, hem acı (hanımı için) hem de beğenmeme (Baoyu'yü) ifade ediyor gibiydi. Yalnız kaldıklarında Baoyu onun elini tutup nazikçe kendisine Daiyu'den söz etmesini isteyince, rastgele cevaplar verdi. Baochai bu tavrını gördü ve kızmak yerine genç hanımına duyduğu sadakatini için için onayladı. Xueyan'e gelince, düğünde yardımcı olmak için geldiği hâlde, Baochai onu aptal buluyordu ve Büyükanne Jia ile Wang Hanım'dan onu uşaklardan birisiyle evlendirip başka bir yere göndermelerini istedi. Dadı Wang güneye götürülen Daiyu'nün tabutuna eşlik etmek üzere görevlendirilirken, küçük hizmetçiler Büyükanne Jia'nın dairesine verildiler.

Bambu Evi'nin geriye kalan sakinlerinin bu şekilde dağılmaları Baoyu'nün acısını ve genel kasvetini daha da derinleştirdi. Sonra birden onun ölümü zihninde başka bir ışık yaktı. Daiyu öldüğünde aklı tam olarak başındaydı ya da Tanchun öyle demişti; bu zihin berraklığı tuhaf müzikle birleşince, onun bu dünyadan ayrılıp daha yüce bir yere gittiğini kesin olarak kanıtlıyordu. İşte bu sevinç nedeniydi! Yeni kavuştuğu bu sevinç kısa sürdü çün-

kü yan odada Baochai ile Xiren'in Tanchun'ün evlilik meselesini konuştuklarını duydu. Bir keder çığlığıyla sedire kendini atıp ağlamaya başladı. Baochai ve Xiren koşarak geldiler, ne olduğunu sordular ama ağlamaktan konuşamadı. Bir süre sonra kendisini biraz toparladı.

"İşte bu son darbe!" dedi. "Kardeşlerim ve kuzenlerim birer birer benden alınıyorlar! Kuzen Lin periler diyarına gitti; ablam öldü, zaten hayattayken de çok az beraber olabilmiştik; Ying zalimin biriyle evlendi; şimdi de Tan evlenmek için dünyanın öbür ucuna gidiyor; onu bir daha hiç göremeyeceğim! Xiangyun'e gelince, kim bilir onun sonu ne olacak? Baoqin nişanlandı, daha fazla bizimle olamayacak. Kimse kaldı mı? Neden beni burada tek başıma bıraktılar?"

Xiren onu teselli etmeye hazırdı ama Baochai elini sallayarak susturdu.

"İkna etmeye çalışma. Ben ona bir soru sorayım." dedi ve Baoyu'ye döndü.

"Tam olarak ne istiyorsun? Bütün kuzenlerin burada kalıp sırf yaşlılığında sana eşlik etmek için kız kurularına mı dönsünler? Senin lütufkâr iznini alıp kendi hayatlarını sürdürmesinler mi? Tan, evden bu kadar uzağa gönderilen ilk ablan ve bu, babanın kararı olduğundan karşı çıkılamaz. Diğerlerine gelince, onların da kendilerine ait planları olabileceği hiç aklına gelmedi mi? Biliyorsun, dünyada kardeşlik sevgisine sahip tek kişi sen değilsin. Ama bu duyguya sahip olan herkes senin gibi yapsa, ben şimdi burada seninle oturamaz, hâlâ kendi evimde olurdum. Gerçekten! Kitap okumanın zihni geliştirmesi ve hayata daha mantıklı bir bakış açısı getirmesi beklenir. Ama seninki her zamankinden daha karışık gibi görünüyor! Gerçekten de böyle düşünüyorsan, Xiren ve ben de gidip başka yerde yaşayalım. O zaman sen kuzenlerini ve ablalarını çağırırsın, sana bakarlar."

Baoyu ikisinin de ellerini tuttu.

"Biliyorum, çok haklısın. Ama neden o kadar çabuk oldu ki bunlar? Ben ölene kadar bekleyemezler miydi?"

Xiren eliyle Baoyu'nün ağzını kapattı.

"İşte yine başladın! Ne saçma! Daha yeni iyileşmeye başladın, Bayan Bao'nın da iştahı ancak yerine geldi. Yine olay çıkarırsan, seninle ilişkimi keserim!"

Baoyu onların haklı olduklarını biliyordu. Ama yüreğinde mantıklı bir bakış açısı bulamıyordu.

"Söylediklerinde çok haklısın." diye sızlandı. "Ama ne yapayım? Çok perişan hissediyorum!"

Baochai, başka bir şey demedi ama gizlice Xiren'i sakinleştirici getirmesi için gönderdi. Onu yatıştırmak için ellerinden geleni yaptılar ve Xiren Baochai'e, Tanchun'ün gitmeden önce Baoyu'ye uğramamasını teklif etti.

"Endişeye gerek yok." dedi Baochai. "Bir iki gün içinde, daha mantıklı bir bakış açısına kavuştuğunda, uzun bir konuşma yapmaları iyi olur. Tan, çok akıllıdır, başkalarının hassasiyetlerini sömürecek biri değildir. Ona etkili bir öğüt vereceğinden ve bu düşüncelerinden uzaklaştıracağından eminim."

Bu arada Yuanyang, Baoyu'nün kötüleştiğini duyan Büyükanne Jia'dan bir mesaj getirdi. Xiren onu rahatlatmalı ve hiçbir şekilde üzülmesine izin vermemeliydi. Xiren, Büyükanne Jia'nın talimatlarına uyacağına söz verdi Yuanyang'a ve kız biraz daha oturduktan sonra döndü.

Büyükanne Jia da Tanchun'ün gidiş hazırlıkları konusunda endişeliydi. Tanchun bütün çeyiziyle beraber gitmeyeceği hâlde, yine de tüm kişisel ihtiyaçlarını karşılamaları gerekiyordu. Büyükanne Jia, Xifeng'ı çağırttı, ona Jia Zheng'ın kararını söyledi ve bu düzenlemeleri ona bıraktı. Bu işi nasıl hallettiğini öğrenmek için gelecek bölümü oku.

101. BÖLÜM

Manzara Bahçesi'nde, ayın parladığı bir gece, bir hayalet eski bir uyarıyı tekrarlar.

Saçılmış Çiçekler Manastırı'nda tuhaf bir kehanet haberi verilir.

Xifeng, eve dönünce Jia Lian'in henüz gelmediğini gördü ve Tanchun'ün bavullarının ve çeyizinin hazırlıklarına nezaret etti.

O akşam geç saatlerde, alaca karanlık akşama dönerken birden Tanchun'ü ziyarete gitmek geldi aklına. Fenger ve diğer iki hizmetçiye kendisine eşlik etmelerini söyledi. Birini fenerle önden gönderdi. Kendileri de çıkarlarken parlak bir ay yükselmişti. Xifeng feneri taşıyan hizmetçiye gelmesine gerek kalmadığını, eve dönebileceğini söyledi. Sonra çalışanların kullandıkları çay odasının önünden geçerlerken içeriden gelen sohbet seslerini duydu. Arada hıçkırıklar ve kahkahalarla kesilen, hararetli bir tartışma oluyor gibiydi. Xifeng bazı yaşlı hizmetçilerin toplanıp dedikodu yaptıklarını düşündü. Merak edip Xiaohong'u içeri gönderdi.

"Dikkatle dinle." dedi. "Ne hakkında konuştuklarını öğren bakalım."

"Tamam, hanımım." dedi Xiaohong ve içeri girdi.

Xifeng, Fenger'la beraber Bahçe'ye doğru yoluna devam etti. Kapı aralıktı; hafifçe itip içeri girdiler. Sanki Bahçe'de ay daha

parlak gibiydi ve ağaçlar koyu bir gölge saçıyordu. Derin bir sessizlik, aşırı ıssızlık ve terk edilmişlik havası yaratmıştı. Sonbahar Tazeliği Stüdyosu'na giden yola yönelmek üzerelerken, ağaçların arasından ani bir rüzgâr esip, yaprakları sağanak hâlinde döktü, dalların içinden kederli bir uğultuyla geçti ve kargalarla diğer kuşları ürküttü. Xifeng akşamın erken saatlerinde biraz şarap içmişti, rüzgâr onu ürpertti.

"Ne kadar soğuk!" dedi Fenger arkasından, ısınmak için üstündekilere sarınırken. Xifeng'a da soğuk geldi.

"En iyisi sen eve gidip bana kakım kürklü, kolsuz ceketimi getir. Ben Tan'ın evinde beklerim seni." dedi.

Fenger, kendisi için de daha kalın bir şeyler alma fırsatı doğduğuna sevindi ve ikiletmedi.

"Tamam, hanımım." dedi, hemen dönüp eve doğru koştu.

Xifeng ancak biraz ilerlemişti ki arkasında sanki bir hayvan nefes alıyormuş gibi bir ses duydu. Tüyleri diken diken oldu. Dönüp bakınca, simsiyah, parlak bir yaratığın burnunu kendisine doğru uzatmış kokladığını gördü; bir çift göz fener gibi parlıyordu. Dehşete kapılıp çığlık atınca, büyük bir köpek olduğu anlaşılan yaratık gür kuyruğunu sürüyerek kaçtı. Bir tepeye çıkıp durdu, sonra Xifeng'a doğru dönüp ön patilerini havaya kaldırarak selamladı.

Tam bir panik hâlinde tir tir titreyen Xifeng, Sonbahar Tazeliği Stüdyosu'na doğru hızla koşmaya başladı. Neredeyse varmak üzereyken, büyük bir kayayı geçince, ilerisindeki karanlığın içinden bir anda geçip giden bir şey gördü. Bir anlık tereddütten sonra Bahçe'deki dairelerden birinin hizmetçisi olduğunu tahmin etti ve seslendi.

"Kim var orada?"

Xifeng soruyu tekrarladı ama kimse çıkmadı. Neredeyse bayılacaktı ve aklı karmakarışık bir hâldeyken arkasında bir mırıldanma duyduğunu sandı.

"Yenge, beni tanımadın mı?"

Hızla döndü ve bir kızın durduğunu gördü. Yüz hatlarının gü-

zelliği ve kıyafetinin zarifliğiyle çok tanıdık bir hâli vardı. Ama yine de Xifeng kimin eşi olabileceğini düşünemedi.

"Yenge!" dedi kız. "Görüyorum ki hâlâ tek derdin görkem ve zenginlik; yıllar önce gelecek zor zamanlar için plan yapman konusundaki uyarılarım tamamen göz ardı edilmiş." Kız acıklı bir kahkaha attı. "Beni bir zamanlar nasıl da severdin! Bütün hatıralarım hafızandan silinip gitti mi?"

Xifeng birden tanıdı. Jia Rong'un karısı Qin Keqing'di.

"Olamaz!" diye bağırdı. "Ama sen öleli çok oluyor! Burada ne arıyorsun?"

Hayalete tükürüp kaçtı. Ama koşarken taşa takılıp düşünce, sanki rüyadan uyanıyormuş gibi bir duyguya kapıldı. Bütün vücudundan ter boşanırken, korkudan tir tir titriyordu ama aklı başındaydı; Fenger ve Xiaohong'un kendisine doğru geldiklerini fark etti. Perişan hâlinin istemediği bir yoruma neden olmasından endişelenerek hemen yerden kalktı.

"Ne yaptınız da bu kadar geç kaldınız? Haydi, verin ceketimi!" diye payladı onları.

Fenger hemen giydirmek için atıldı, Xiaohong da kolundan tutup Sonbahar Tazeliği Stüdyosu'na doğru yönlendirdi.

"Ben oraya gittim bile, uyuyorlardı. Haydi, eve dönelim." diye yalan uydurdu Xifeng.

İki hizmetçiyle beraber eve doğru hızla yola koyuldu. Jia Lian eve gelmişti, yüzünden pek keyifli olmadığı belli oluyordu. Ne olduğunu sormak istediyse de azarlanacağını düşünerek vazgeçti ve doğru yatmaya gitti.

Ertesi sabah Jia Lian şafakta kalktı, Saray'ın Resmî Görüşme Salonu'nun sorumlusu Harem Ağası Qiu Shian'la bazı özel meseleler hakkında görüşmek niyetindeydi. Çıkmadan önce çok az zamanı vardı; önceki gün getirilen ve masasında duran gazeteye göz atmaya başladı. İlk gördüğü haber, Sivil İşler Bakanlığının rutin raporuydu. Bakanlık, Üst Düzey Sekreter pozisyonuna acil bir atama istiyordu ve geçmiş örneklerine uygun ilerlemek üzere İmparatorluk yetkisini almıştı. Sonraki rapor Ceza Kurulununkiy-

di. Yunnan Vilayeti Valisi Wang Zhong'un, ateşli silah ve barut kaçakçılığına karışan bir çetenin tutuklanmasıyla ilgili bir bildirisinden söz ediyordu. Çetenin toplam on sekiz üyesi vardı; çete lideri Bao Yin, Zhenguo Dükü ve Kıdemli Saray Öğretmeni Jia Hua'nın evinde hizmetkârlık yapıyordu. Jia Lian bir an durdu ve bu son haberi zihninde evirip çevirdi. Sonra başka bir habere geçti. Suzhou Sulh Hâkimi Li Xiao tarafından yapılan bir suçlamaydı. Bu davadaki suç, bir mandarinin; evindeki hizmetkârlarının, pozisyonlarını kötüye kullanarak, askerlere ve sivillere kötü muamele etmelerine izin vermesiydi. Masum bir evli kadına tecavüz edilip, ailesinin diğer iki üyesiyle birlikte öldürüldüğünü anlatıyordu. Suçlu, miras yoluyla üçüncü derece unvanını alan Jia Fan'ın ailesinde uşak olduğunu kabul ediyordu.

Jia Lian, özellikle bu son haberden huzursuz oldu. Devamını da okumak istedi ama harem ağasıyla olan randevusuna geç kalacaktı. Resmî kıyafetlerini giyip kahvaltısını yapmadan, sadece Pinger'nın getirdiği çaydan bir iki yudum aldıktan sonra evden çıktı, atına binip yola koyuldu.

Pinger, onun kıyafetlerini kaldırdı ve hâlâ yatakta olan Xifeng'ın hizmetine gitti.

"Gece boyu dönüp durduğunu duydum, hanımım. Gözünü kırpmadın. Masaj yapayım, belki biraz kestirirsin."

Xifeng cevap vermedi. Pinger, bunu kabul olarak algılayıp, sedirin üzerine çıktı, yanına oturdu, nazik bir şekilde masaj yapmaya başladı. Xifeng, tam uyumak üzereyken, Qiaojie'nin yan odada ağladığını duyup gözlerini açtı. Pinger dışarıya seslendi.

"Dadı Li, sen ne yapıyorsun? Qiaojie ağlıyor. Gidip pışpışlasana, seni tembel uykucu!"

Dadı Li birden uyandı ve öfkesini Qiaojie'den çıkardı. Kendi kendine söylenerek poposuna birkaç şaplak attı.

"Seni kahrolası, küçük velet! Çok uzun yaşamazsın nasılsa! Bu saatte annen ölmüş gibi zırlayacağına, sesini kes de uyu!"

Dişlerini gıcırdattı, üstüne bir de çocuğu çimdikledi. Qiaojie yeniden ağlamaya başladı.

"Yeter artık!" diye bağırdı Xifeng. "Şuna bak! Benim küçücük çocuğuma işkence ediyor. Gidip şu ihtiyar sürtüğe hayatının dayağını atsana! Qiaojie'yi de yanıma getir."

"Kızma, hanımım." dedi Pinger yatıştırıcı bir gülümsemeyle. "Dadı Li, Qiaojie'ye asla zarar vermez. Kazayla olmuştur. Eğer onu döversem, insanları daha şafak sökmeden dövdüğümüz konusundaki dedikoduların arkası kesilmez."

Uzun bir sessizlikten sonra Xifeng derin bir iç geçirdi.

"Daha ben hayatta ve zindeyken şu olanlara bak. Yarın ölsem, zavallı yavruma neler olacağını düşünemiyorum!" dedi.

"Nasıl böyle konuşursun, hanımım?" dedi Pinger tekrar gülmeye çalışarak. "Güne böyle kasvetli başlama!"

Xifeng acı acı güldü.

"Seni bu kadar iyimser yapan şey ne? Ben çok uzun yaşamam. Bir süredir bunun farkındayım. Yirmi beş yıllık ömrüme dönüp baktığımda, şikâyet edeceğim bir şey yok. Çoğu insanın hiç görmediği şeyleri görüp tattım. Payıma düşenden fazla konfor ve lükse sahip oldum. Her kaprisim yerine getirildi, kimse beni alt etmeyi başaramadı. Eğer kaderime genç ölmek yazıldıysa, bunu kabul etmekten başka bir şey yapamam."

Pinger'nın gözlerinden yaşlar boşandı. Xifeng güldü.

"Üzülmüş numarası yapma! Ölüp yolundan çekilsem hoşuna gider! Sonra etine batan dikenden kurtulup, mutlu ve huzurlu bir hayat sürersiniz. Senden tek bir şey istiyorum, her ne olursa olsun, benim küçüğümü sakın unutma!"

Pinger şimdi hüngür hüngür ağlamaya başladı. Xifeng yine güldü.

"Kendine gel, rica ederim! Hemen ölmüyorum. Ağlamaya başlamak için henüz çok erken. Beni zamanından önce mezara göndermek mi istiyorsun?"

Pinger gözlerini sildi.

"Söylediklerin çok üzücüydü, hanımım!" dedi.

Sırtını ovmaya devam etti, sonunda Xifeng uykuya daldı.

Pinger, sedirden iner inmez, dışarıdan ayak sesleri duydu. Jia Lian gelmişti. Randevusuna geç kalmıştı ve Harem Ağası Qiu, Saray'a gitmek üzere çıkmıştı. O da hiçbir şey elde edemeden eve dönmek zorunda kalmıştı. Ruh hâlinin kasvetli olduğu belliydi.

"Ötekiler kalkmadılar mı daha?" diye sordu Pinger'yı görür görmez.

"Hayır, efendim."

Kapı perdesini hışımla açıp odaya girdi.

"Harika! Bu saatte hâlâ yataktasınız! Aile krizi var, ayaklarını uzatıp yatıyorlar!" diye bağırdı.

Sabırsızlık içinde çay istedi, Pinger hemen fırlayıp çay doldurdu. O sabah erken saatte, Jia Lian gittikten sonra hizmetçiler ve refakatçi kadınların hepsi tekrar yatmışlardı. Hiçbiri bu kadar erken dönmesini beklemediğinden ev tam bir karmaşa içindeydi. Taze çay yoktu. Pinger'nın en iyi yapabildiği soğuk bir fincan çayı ısıtmaktı. Jia Lian bunu anlayınca, öfkeden köpürdü ve fincanı yere attı. Xifeng kırılan porselenin çatırtısına uyandı ve ter içinde yatakta oturdu, etrafına bakınıp çığlık attı. Kocasının öfke içinde sedirin yanında oturduğunu gördü. Pinger da eğilmiş, fincan kırıklarını topluyordu.

"Neden bu kadar erken döndün?" diye sordu. Uzun bir aradan sonra cevap gelmeyince, sorusunu tekrarladı. Sonunda Jia Lian bağırdı ona.

"Hiç gelmesem hoşuna giderdi, değil mi? Bir yerlerde düşüp ölmemi isterdin!"

"Ne gereksiz laflar bunlar!" dedi Xifeng huzursuz bir şekilde gülümseyerek. "Sadece neden bu kadar erken döndüğünü merak ettim, hepsi bu. Hemen sinirlenmene gerek yoktu."

"Adamı göremedim, eve gelmekten başka yapacak bir şey yoktu." Sesi hâlâ yüksekti.

"O zaman sabırlı olup yarına kadar beklemen lazım." dedi Xi-

feng bitkin bir gülümsemeyle. "Bir dahaki sefere biraz daha erken gidersen, görürsün."

"Burada, göz hizama kadar işe battım, kimsenin yardım eli uzattığı yok, başkaları için sağa sola koşturup duruyorum! Neden peki? Başı belada olan evinde rahat rahat oturuyor! Hiçbir şeyle uğraşmıyor! Hatta oyunlarla, eğlencelerle doğum günü partisi verecek kadar cüretkâr, ben de onun berbat ettiklerini temizlemek için boşa çabalıyorum!"

Yere tükürdü, sonra Pinger'ya sövdü. Xifeng öfkeden boğuluyordu. İlk tepkisi onunla kavga etmek oldu ama bir an düşündükten sonra kendisine hâkim olmasının daha doğru olduğuna karar verdi ve gülümsemeye çaba gösterdi.

"Peki neden bu kadar sinirleniyorsun? Sabahın bu saatinde neden bana bağırıyorsun? Başka insanlar için uğraşmanı ben mi söyledim? Eğer sen söz verdiysen, o zaman sabırlı olup, istedikleri gibi bitireceksin. Hem zaten başı ciddi dertte olan birisinin parti verecek hâlinin olması inanılacak şey değil."

"Aynen öyle! Belki yarın bizzat kendin sormak istersin!"

"Kime?"

"Ağabeyine!"

"Sen ondan mı söz ediyordun?"

"Tabii! Başka kim olacak?"

"Senden hangi işi halletmeni istedi ki?"

"Haberin yok mu?"

"Çok tuhaf! Başının belada olduğunu hiç duymadım."

"Duymadın tabii. Wang ve Xue halalar da bilmiyorlar. Onları endişelendirmek istemedim. Sen de hep hasta olduğunu söyleyip duruyorsun, bu yüzden senden saklamaya karar verdim. Sözünü etmek bile beni çileden çıkarmaya yetiyor. Eğer baskı yapmasan, bugün de söylemezdim. Hiç şüphesiz ağabeyinin çok harika bir adam olduğunu sanıyorsun! Ama insanlar ona ne diyorlar, biliyor musun?"

"Ne?"

"Wang Ren."

Xifeng şaşkın bir kahkaha attı.

"Onun adı bu değil mi zaten?"

"Sen öyle sanıyorsun. O Wang Ren değil; 'edep ve doğruluk duygusunu kaybetmiş' anlamında olan!"

"Ama bu hakaret! Kim söyler böyle bir şeyi?"

"Fazlasını hak ediyor! Şimdi sana anlatayım da nasıl bir ağabeyin olduğunu kendin gör. Zisheng amcan için yaş günü partisi verdiğini biliyor muydun?"

Xifeng bir an için düşündü.

"Ah! Sen söyleyince aklıma geldi, ben de onu soracaktım, Zisheng amcanın yaş günü kışın değil miydi? Baoyu her yıl giderdi. Ne tuhaf! Çok net hatırlıyorum. Zheng amca terfi ettiğinde, Zisheng amca oyuncuları göndermişti, ben de aklıma kaydetmiştim. Bu asla onun yapacağı bir şey değildi. Zisheng amca çok cimridir, Ziteng amcaya hiç benzemez. Aslında iki kardeş birbirleriyle kanlı bıçaklıydılar. Ziteng amcam öldüğünde nasıl davrandığını görmedin mi? Akraba olduklarına bile inanmak zor! Hatta yaş günü geldiğinde, ona borçlu kalmamak için biz de oyuncu gönderelim demiştim. Henüz yaş gününü kutlama zamanı gelmedi. Neler oluyor?"

"Hâlâ en ufak bir fikrin yok. Kıymetli ağabeyin Ren'in, başkente döndüğü zaman ilk yaptığı şey, anma töreni yaparak Ziteng amcanın ölümünden fayda sağlamak oldu. Engellemeye çalışırız diye korkup bize söylemedi. Cenaze bağışlarından birkaç bin tael kazandı. Sonra Zisheng amcan bütün parsayı topladığı için ona çok kızdı. Bu onu biraz zor durumda bırakınca, başka bir numara düşündü. Zisheng amcanı yatıştırmak için yaş günü bahanesini kullanıp davetlilerden para koparmaya girişti. Yaz olmuş, kış olmuş, dostlar ve akrabalar asıl yaş gününün ne zaman olduğunu biliyorlar ya da bilmiyorlar, bunlara hiç aldırmadı. İnsanlar ne düşünürlerse düşünsünler! Onun 'gurur' kavramından haberi bile yok!"

"Peki ben neden bu sabah bu kadar erken kalktım? Geçenlerde Denetim Kurulu bir bildiri yayımladı. Kıyıdaki bazı sıkıntılarla ilgiliydi. Büyük amcan Wang Ziteng'ın hizmet döneminde ortaya çıkan bütçe açığından ve kendisi öldüğü için bu açığın kardeşi Wang Zisheng ve yeğeni Wang Ren tarafından kapatılmasından söz ediliyor. Bunun üzerine ikisi büyük bir korkuya kapılıp, benden araya adam sokmamı istediler. O kadar umutsuz ve dehşet içindeydiler ki bu durumun sonunda seni ve Wang halayı da etkileyeceğini düşünerek kabul ettim. İç Saray'dan yaşlı Qiu'nun bunu benim için halledeceğini, belki Ziteng amcanın halefinin hesaplarda oynama yapmasını sağlayabileceğini düşündüm. Ama maalesef geç kaldım, Saray'a gitmişti. Onlar parti verirlerken, ben sabahın köründe orada bir hiç uğruna uğraşıp durdum. Bu, insanı çileden çıkarmazsa başka ne çıkarır, söylesene!"

Xifeng, hem yenilgiyi kabul etmek mizacına aykırı olduğundan hem de ailesine olan sadakatinden, haksız olduğunu bildiği hâlde ağabeyini savunması gerektiğini hissetti.

"Ne kadar kötü davranırsa davransın o senin kayınbiraderin. Ona yardım edersen, hem ölen hem de yaşayan iki amcam için de büyük bir iyilik yapmış olacaksın. Aile itibarımız tehlikede. Bu yüzden yalvarırım yardımcı ol. Aksi takdirde neler olacağını biliyorsun, senin öfkenden beni sorumlu tutarlar ve sonsuza kadar arkamdan lanet okurlar!"

Ağlamaya başladı. Yatakta oturup saçını taradı ve üzerine bir şeyler giydi.

"Böyle tepki göstermene gerek yok." dedi Jia Lian. "İğrenç davranan senin ağabeyin; ben sana bir şey demedim ki. Bu sabah ben giderken, iyi olmadığını bildiğimden seni rahatsız etmedim. Ama hizmetçiler uyumaya devam ediyorlardı. Ailelerimiz böyle bir şeye asla müsamaha göstermezler. Sen çok gevşedin. Herkesi memnun etmeye çalışıyorsun, sorun bu! Ne zaman eleştiride bulunsam, hemen ayağa fırlıyorsun. Yarın bir kusurlarını bulsam, sorumluluğu üstüne mi alacaksın? Bu çok saçma!"

Xifeng gözlerini sildi.

"Artık kalkma zamanı geldi." dedi ve biraz durakladıktan sonra

devam etti. "Eğer böyle düşünüyorsan, ailem için bir şeyler yapmaya çalış, lütfen. Halam duyduğunda sana ne kadar minnettar olur, biliyorsun."

"Tamam, tamam." diye homurdandı Jia Lian. "Tereciye tere satmaya kalkma!"

"Neden kalkıyorsun, hanımım?" diye araya girdi Pinger. "Henüz çok erken. Beyefendi çok sinirlenmiş, acısını bizden çıkarmaya çalışıyor. Bayan Lian geçmişte sizin için yeterince sıkıntıya katlanmadı mı? Neleri göğüslemek zorunda kaldı! Belki böyle söylememeliyim ama sizin için yaptıklarını düşününce, bu konuda böyle yaygara koparmak çok adil görünmüyor, özellikle de o kadar çok insan işin içine karışınca. Onun duygularını hiç mi düşünmüyorsunuz? Neden bütün suçu üstüne alsın ki? Kalkmakta geciktik ve siz de bize sinirlendiniz, ne de olsa hizmetçiyiz biz. Kendisini ne kadar yorduğu ve sağlığını bozduğu düşünülürse, şimdi kavga çıkarmak hiç hoş değil."

Pinger'nın gözleri doldu. Jia Lian'in önceki öfkesi ne kadar güçlü olsa da sevgili karısı ve güzel odalığının hem yalvaran hem de sivri dilli karşı çıkışlarına daha fazla dayanamadı.

"Tamam, unutun gitsin!" dedi acı bir gülümsemeyle. "Onunla başa çıkmak bile yeterince zor, bir de sen savunmaya geçiyorsun. Burada dışlandığımı biliyorum. İkiniz de ölüp yolunuzdan çekilmem için can atıyorsunuz."

"Böyle konuşma." dedi Xifeng. "Bize ne olacağını kim bilir? Muhtemelen ben senden önce ölürüm. Ne kadar erken olursa, o kadar huzur bulurum."

Tekrar ağlamaya başlayınca, Pinger onu yatıştırmaya çalıştı. Artık hava iyice aydınlanmış, güneş pencereleri yıkıyordu. Jia Lian, konuşmaları bu kördüğümden çıkarmanın imkânsız olduğunu görüp odadan ayrıldı.

Xifeng sabah tuvaletini bitirmek üzereyken, Wang Hanım'ın küçük hizmetçilerinden biri geldi.

"Hanımefendi, eğer bugün amcanızı ziyarete gidecekseniz, Bayan Bao'yı da yanınıza alır mısınız diye soruyor."

Kocasının söylediklerinden sonra Xifeng'ın çok morali bozulmuştu. Kendi ailesinin onu böyle kötü bir şekilde hüsrana uğratması da çok küçük düşürücüydü; üstüne üstlük hâlâ önceki gece Bahçe'de başına gelenlerin şokunu yaşıyordu; dolayısıyla hiçbir yere gidecek durumda değildi.

"Hanımefendiye söyle, halletmem gereken bir iki işim var, bugün gidemeyeceğim. Zaten verdikleri parti gerçek bir kutlama değil. Eğer Bayan Bao gitmek istiyorsa, kendi başına gidebilir."

"Peki, hanımefendi." dedi hizmetçi ve bu mesajla Wang Hanım'ın yanına döndü.

Xifeng tuvaletini tamamladı, giyindi ve partiye gitmese de en azından bir not göndermesi gerektiğini düşündü. Ayrıca Baochai evleneli çok olmamıştı, belki yalnız gitmek istemezdi. Hiç olmazsa manevi destek olsun diye onu ziyaret etmeye karar verdi. Wang Hanım'a kısa bir süreliğine uğradıktan sonra bir bahaneyle ayrılıp Baoyu'nün dairesine gitti. Baoyu giyinik bir hâlde sedire uzanmış, saçını tarayan Baochai'e, büyülenmiş bir şekilde bakıyordu. Xifeng bir süre kapıda durup onları seyretti. Baochai arkasına dönünce, onu görüp ayağa fırladı ve buyur etti. O yüzünde şakacı bir gülümsemeyle otururken, Baoyu de sedirden indi. Baochai, Sheyue'yi azarladı.

"Bayan Lian'in geldiğini neden söylemedin?"

"Kendisi gelince bize susmamızı işaret etti." dedi Sheyue gülerek.

Xifeng, Baoyu'ye döndü.

"Ne bekliyorsun? Gitsene! Büyüdün ama hâlâ çocuk gibi davranıyorsun. Bir hanımefendi yalnız başına süslenmek ister, sen yanına oturmuş seyrediyorsun! Artık karı kocasınız, bütün gün onu seyretme imkânın var. Ya hizmetçiler? Seninle dalga geçmelerine aldırmıyor musun?"

Xifeng güldü ve dilini şaklatarak Baoyu'ye baktı. Sözleri onu huzursuz etmek şöyle dursun pek etkilemiş gibi bile görünmüyordu. Baochai kıpkırmızı oldu ve ne diyeceğini bilemedi. Xiren elinde çayla içeri girince, Baochai, misafirine pipo ikram ederek utancını gizlemeye çalıştı. Xifeng ayağa kalkıp gülerek kabul etti.

"Kuzen Chai, bakma sen bize. En iyisi hemen gidip giyin." dedi.

Bu arada Baoyu kalkıp odada dolaşmaya başladı, bir an bir şey arıyor, başka bir an bir şeyi kurcalıyordu.

"Git şuradan!" dedi Xifeng. "Bir kocanın dışarı çıkmak için karısını beklediği nerede duyulmuş?"

"Bu kıyafetler uygun değil." dedi Baoyu. "Geçen sefer Zisheng amcaya giderken giymem için büyükannemin verdiği tavus kuşu tüyü pelerin çok daha iyiydi."

"Onu giy o zaman!" dedi Xifeng dalga geçerek.

"Bu mevsimde nasıl giyeyim?"

Xifeng, yanlışlıkla dikkatleri amcasının partisinin zamanlamasına, dolayısıyla da düzenbazlığına çektiğini fark etti. Baochai de Wanglarla akraba olduğundan, onun için çok da önemli değildi. Ama hizmetçilerin önünde kendi ailesinin itibarını riske attığı için canı sıkıldı. Aklı çok farklı şekillerde çalışan Xiren, hemen Baoyu'nün sözlerine kendi açıklamalarını ekledi.

"Siz anlamadınız sanırım, hanımefendi. Doğru zaman bile olsa o pelerini giyemez."

"Neden?" diye sordu Xifeng.

"Açıklayayım, hanımefendi." dedi Xiren. "Efendi Bao bazen çok tuhaf olabiliyor. Büyük hanımefendi, iki yıl önce onu dayısının partisine giderken giysin diye vermişti. Bir kaza sonucu pelerinde bir delik açıldı. O sıralar annem çok hastaydı, ben de ona bakmaya gitmiştim. O zaman Qingwen yanımızdaydı, çok hasta olmasına rağmen bütün bir gece uyumadan pelerini örerek tamir ettiğini öğrendim döndüğümde. O kadar düzgün örmüş ki büyük hanımefendi ertesi gün fark etmedi bile. Geçen yıl bir gün, hava çok soğukken, ben belki ihtiyacı olur diye Mingyan'e pelerini okula götürmesini söyledim. Ama Baoyu onu görünce Qingwen'i hatırlamış ve bir daha asla giymek istemediğini söylemiş. Onu kaldırmamı istedi benden."

"Zavallı Qingwen!" dedi Xifeng daha Xiren lafını bitirmeden. "Ne hoş bir kızdı! Çok da becerikliydi! Keşke o kadar sivri dilli olmasaydı! Birisi Wang Hanım'a laf taşımış olmalı, yoksa ona asla o kadar sert davranıp, gencecik yaşında ölüme sürüklemezdi."

"Bu bana bir şeyi hatırlattı. Yakın bir zamanda Aşçı Liu'nun kızını gördüm, galiba adı Fivey'ydi, Qingwen'e çok benzediğini fark ettim. Benim için çalışmasını istedim, annesi de bu fikri kabul edecek gibiydi. Sonra Baoyu'nün evinde Xiaohong'un yerini alırsa daha iyi olur diye düşündüm. Ama Pinger, Wang Hanım'ın Qingwen gibi güzel kızları Baoyu için hizmetçi olarak almak istemediğini söyledi. Ben de bu fikirden vazgeçtim. Şimdi artık evli olduğuna göre, bir itiraz olmayacağından eminim. Fivey'ye hemen burada çalışmaya başlamasını söyleyeyim. Nasıl olur, Bao? O zaman Qingwen'i özlersen, kafanı kaldırıp Fivey'ye bakarsın."

Baoyu odadan çıkmak üzereydi ama Xifeng'ın Fivey'den söz ettiğini duyunca, şaşkın şaşkın durdu. Xiren onun yerine atıldı.

"Tabii ki memnun olur. Uzun zamandır onu istiyordu zaten ama hanımefendinin bu fikre karşı olduğunu biliyordu."

"Güzel o zaman. Yarın gelmesini söylerim." dedi Xifeng. "Annenle ben konuşurum."

Baoyu'nün memnuniyetinin sınırı yoktu; hemen Baochai'i süslenmesini bitirmek için rahat bırakıp keyifle Büyükanne Jia'ya gitti.

Xifeng, Baoyu ile Baochai'in birbirlerine olan düşkünlükleri ile kendisinin Jia Lian'le son tartışmalarını karşılaştırınca, aradaki zıtlığın ne kadar can sıkıcı olduğunu fark etti. Hemen gitmek istedi. Ayağa kalktı.

"Şimdi gidip Wang halayı görelim mi?" diye sordu Baochai'e gülerek.

Odadan çıkarken hâlâ gülüyordu; Baochai ona eşlik etti. Önce Büyükanne Jia'nın dairesine uğradılar; Baoyu'nün yaşlı kadına Zisheng dayısını ziyarete gideceğini söylediğini duydular. Büyükanne Jia başını salladı.

"Git tabii. Ama sakın çok içme ve erkenden eve dön. Yeni yeni iyileşmeye başladığını unutma."

"Tamam, büyükanne." dedi Baoyu ve çıktı.

Daha avluya yeni gelmişti ki geri dönüp yeniden içeri girdi, Baochai'in yanına gidip kulağına bir şeyler fısıldadı.

"Tabii ki. Git şimdi." dedi Baochai gülerek. Bir an önce gitmeye teşvik etti.

Büyükanne Jia, Xifeng ve Baochai sohbet etmek için oturdular ama daha üç cümle edemeden Qiuwen geldi.

"Efendi Bao, Mingyan'le Bayan Bao'ya bir mesaj göndermiş." dedi.

"Yine ne unutmuş da onu göndermiş?" diye sordu Baochai.

"Kızlardan birine Mingyan'e sormasını söyledim. Bayan Bao'ya bir şey söylemeyi unutmuş. Gelecekse çok gecikmemesini, gelmeyecekse cereyanda kalmamasını söylemiş."

Büyükanne Jia, Xifeng ve genç yaşlı bütün hizmetçiler bir kahkaha kopardılar. Baochai kıpkırmızı kesildi ve Qiuwen'e tükürdü.

"Aptal şey! Bunda bu kadar telaşlanacak ne var?"

Qiuwen kıkırdadı ve küçük bir hizmetçiyi Mingyan'e çıkışması için gönderdi. O da Baoyu'nün yanına koşarken, omuzunun üzerinden hizmetçiye cevap verdi.

"Küçük bey, bana hemen gelip bu mesajı iletmemi söyledi. Yapmasam onunla başım derde girerdi. Şimdi de beni azarlıyorlar!"

Hizmetçi güldü ve içeri girip hanımlara bu sözleri iletti. Büyükanne Jia, Baochai'e döndü.

"Sen gitsen iyi olacak, canım, yoksa merak edip duracak." dedi.

Hem bu sözler hem de Xifeng'ın acımasız alayları karşısında, Baochai daha fazla kalamayacak kadar utandı.

***

Baochai gittikten sonra Saçılmış Çiçekler Manastırı'ndan Başrahibe Daliao geldi. Büyük hanımefendiye saygılarını sunduktan sonra Xifeng'ı da selamladı. Oturup çay içti.

"Uzun zamandır nerelerdeydin?" diye sordu Büyükanne Jia.

"Geçen birkaç gün manastırda çok ayin oldu." dedi Daliao. "Çok fazla soylu hanımefendi ziyarete geldi; hiç zaman bulamadım. Bugün sizi ziyarete gelmemin özel bir nedeni var. Yarın katılmayı uygun bulacağınızı sandığım özel bir ayinimiz olacak."

"Ne tür bir ayin?" diye sordu Büyükanne Jia.

"Geçen ay, Ekselansları Wang'ın evinde kötü ruhlar belirmiş." dedi başrahibe. "Hanımefendi gece boyunca kocasının ruhunu bile görmüş. Dün manastıra gelip anlattı bana ve Saçılmış Çiçekler Bodhisattvası'nın mabedinde tütsü adamak istediğini söyledi. Karada ve denizdeki herkesin arınması, ailenin bütün üyelerinin korunması ve huzuru, ölenlerin gökteki yerlerine yükselmeleri ve bütün yaşayanların bu hayattaki refahları için kırk dokuz günlük bir ayin olacak. Bunun hazırlıklarıyla o kadar meşguldüm ki gelip size saygılarımı sunmak için ancak fırsat bulabildim."

Xifeng bu tür batıl inançları her zaman küçümserdi. Ama önceki gece Qin Keqing'in hayaletiyle karşılaşması onu şüpheyle doldurmuştu. Şimdi de Daliao'nun sözleri ilgisini çekti. Neredeyse böyle ayinlerin etkisine inanmaya başlayacaktı.

"Kim bu Saçılmış Çiçekler Bodhisattvası?" diye sordu başrahibeye. "Nasıl oluyor da talihsizliği defedip, kötü ruhları uzaklaştırabiliyor?"

Daliao onun aklına bir tohum atıldığını hissetti.

"Siz sorduğunuz için, bizim azizlerimizden biraz söz etmeme izin verin, hanımefendi." dedi. "Onun hikâyesi, çok eski ve doğruluğu kanıtlanmış, mucizevi olaylarla dolu bir hikâyedir. Batı Cenneti'ndeki Dev Ağaçlar Diyarı'nda, ağaç keserek geçinen bir aileden, başında üç boynuz ve alnında dört gözle doğmuş. Neredeyse bir metre boyundaymış ve kolları o kadar uzunmuş ki elleri yere değiyormuş. Bir canavarın vücut bulduğunu düşünmüşler ve buzlu bir dağ yamacına bırakmışlar. Ama bu dağın, yiyecek bulmaya gelen, sihirli bir maymunun uğrak yeri olduğunu bilmiyorlarmış. Maymun bu turlarından birinde çocuğu bulmuş ve başının tepesinden göğe doğru çıkan ve kaplanlarla kurtları kendisinden uzak tutan bir hale olduğunu görmüş."

"Maymun, onun çok özel biri olduğunu fark etmiş ve Bodhisattva çocuğu mağarasına götürüp büyütmüş. Maymun kısa süre içinde çocuğun doğuştan müthiş bir algılama gücüne ve Zen gizemlerini açıklamak için sezgiye sahip olduğunu anlamış. Maymunla her gün felsefe tartışıyorlar ve meditasyon yapıyorlarmış. Sözleri o kadar mükemmelmiş ki bunları duyan gökyüzünden aşağıya çiçekler saçılıyormuş. Bin yıl geçtikten sonra göğe

yükselmiş. Sutraları açıkladığı dağ eteğinde, bugün bile çiçeklerin saçıldığı görülüyor. Orada okunan her duanın çok etkili olduğu kanıtlanmıştır. Pek çok mucize gerçekleşti ve sıkıntıdaki pek çok kişiyi kurtararak kutsallığını ortaya koydu. Zaman içinde insanlar oraya bir manastır inşa ettiler ve azizin heykelini yaptılar, önünde adak sunuyorlar."

"Bunların doğru olduğuna dair bir kanıt var mı?" diye sordu Xifeng.

"Hâlâ mı şüphe duyuyorsunuz, hanımefendi? Nasıl bir kanıta ihtiyaç var? Buda'ya dair ne tür bir kanıt var? Eğer hepsi uydurma olsaydı, bir ya da iki kişiyi kandırırdı, yıllar boyunca ona inanan onca akıllı insanı değil. Düşünsenize hanımefendi, yüzyıllardır Budist adaklarının yapılma nedenini. Ülkenin korunmasında ve insanların zenginleştirilmesinde etkili olduğu kanıtlanmıştır. İnsanlar bu nedenle inanıyorlar."

Xifeng neredeyse ikna olmuştu.

"Bu durumda, yarın sizi ziyarete geleceğim ve bizzat teste tabi tutacağım. Manastırda kehanet çubuklarınız var mı? Onlara başvurmak istiyorum. Soruma makul cevap alırsam sizin inancınızı benimseyeceğim."

"Bizim kehanet çubuklarımız özellikle çok etkilidir, hanımefendi." dedi Daliao. "Yarın deneyin ve kendiniz görün."

"Neden sonraki güne kadar beklemiyorsunuz?" diye araya girdi Büyükanne Jia. "Ayın ilk günü olacak. O zaman denemek daha iyi olur."

Daliao, çayını içti ve manastıra dönmeden önce Wang Hanım'ı ziyarete gitti.

Xifeng o günün devamında ve sonraki gün zor dayandı. Ayın birinde sabah erkenden, arabasını hazırlattı ve Pinger ile bir grup hizmetçi kadın eşliğinde Saçılmış Çiçekler Manastırı'na doğru yola koyuldu. Daliao ve diğer rahibeler onu karşıladılar, içeri aldılar ve çay ikram ettiler. Ellerini yıkadıktan sonra hepsi beraber ana ibadet salonuna geçip tütsü yaktılar. Xifeng kafasını kaldırıp heykellere bakmak yerine, bir iman sahibi gibi secde edip mihraptan bambu kutusu içindeki kehanet çubuklarını aldı. Sessizce dua etti, ruhla karşılaşmasını ve kronik hastalığını anlattı, sonra

bambu kutuyu üç kere salladı. Bir tanesi kutudan fırlayıp düştü. Xifeng secde edip aldı onu. Üzerinde "No: 33. Çok İyi Şans" yazıyordu. Daliao hemen *Kehanet Kitabı*'na başvurdu; 33 numaralı maddenin altında şu satır yazıyordu:

"Wang Xifeng, şık kıyafetler içinde, dinlenmek için eve döner."

Xifeng kendi adını duyunca çok şaşırdı.

"Eskilerde Wang Xifeng adında biri var mıydı?" diye sordu.

"Elbette, hanımefendi." dedi Daliao. "Bu kadar derin bilgilerinizle, Geç Han Hanedanlığı'ndaki Wang Xifeng'ın hikâyesini ve imtihanına giderken başına gelenleri duymadınız mı?"

Zhou Rui'in karısı, Xifeng'ın hemen yanı başında duruyordu.

"İki yıl önceki Fener Festivali'nde hikâyeci kadın anlattı bunu. Sizin adınızı kullanmasının doğru olmadığını söylemiştik ona." dedi gülümseyerek.

"Tabii ya!" dedi Xifeng gülerek. "Unutmuşum."

Metnin devamını da okudu.

"Evden uzakta yirmi yıl geçtikten sonra,

Güzel kıyafetler içinde geri dönüyor.

Arının çiçeklerden çektiği balı alır başkaları,

Bütün uğraşları boşa gidiyor.

Yolcu geliyor.

Haber gecikiyor.

Dava başarılı sonuçlanıyor.

Evlilik yeniden değerlendiriliyor."

Xifeng bundan pek bir anlam çıkaramayınca Daliao açıklamaya girişti.

"Tebrikler, hanımefendi! Kehanetin ne esrarengiz cevabı! Siz burada, başkentte büyüdünüz, Nanking'deki eski evinizi ziyaret etme şansınız olmadı. Ama şimdi Sör Zheng bu göreve getirilince, ailesini yanına çağırabilir, o zaman siz de 'şık kıyafetler içinde, dinlenmek için eve döneceksiniz.' " Daliao konuşurken bir yan-

dan da kehaneti bir kâğıda yazıp hizmetçilerden birine verdi. Xifeng hâlâ tam anlamıyla ikna olmamıştı. Daliao, misafiri için vejetaryen bir yemek hazırlattı ama Xifeng yemeye yanaşmadı. Bir lokma aldıktan sonra çubuklarını bıraktı ve gitmek üzere kalktı. Daliao'ya tütsü için biraz katkıda bulundu ve rahibe onu kalmaya ikna edemeyeceğini anlayıp yolcu etti.

Xifeng eve dönünce, Büyükanne Jia, Wang Hanım ve diğerleri olup biten her şeyi öğrenmek istediler. Hizmetçilerden birine, yorumuyla beraber kehaneti okumasını söyledi. Hanımlar çok memnun oldular.

"Belki Sör Zheng hepimizi çağırtmayı planlıyordur! Ne hoş bir yolculuk olur!"

Onların böyle hep birlikte kabul etmeleri üzerine, kehanetin olumlu yorumuna dair Xifeng'ın içindeki şüpheler dağıldı gitti.

***

Şimdi hikâyemiz Baoyu'ye dönüyor. Söz konusu gün, öğlen şekerlemesinden uyanınca, Baochai'in dışarıda olduğunu fark etti ve nerede olabileceğini merak ederken, Baochai geri döndü.

"Neredeydin?" diye sordu. "Uzun zamandır dışarıdasın."

"Kuzen Feng'ın kehanetine bakıyordum."

Baoyu her şeyi dinlemeye çok hevesliydi. Baochai anlattı ve kehaneti aktarması bitince, yorum yaptı.

"Herkes bunun hayra alamet olduğunu söylüyor ama ben şahsen kelimelerin gözün gördüğünden başka anlamı olduğunu düşünüyorum. 'Şık kıyafetler içinde dinlenmek için eve döner.' Bekleyip göreceğiz."

"İşte yine her zamanki gibi şüphecisin." diye takıldı ona Baoyu. "Hep ilginç anlamların peşindesin. Şanslı bir şey olmalı; herkes bunu söyler. Senin kendine göre bir teorin vardır. Ne demek oluyor sence?"

Baochai anlatacaktı ama bir hizmetçi gelip, Wang Hanım'ın kendisini çağırdığını haber verdi. Nedenini öğrenmek istiyorsan gelecek bölümü oku.

102. BÖLÜM

Karanlık güçler, Ning Konağı sakinlerinin dengesini altüst eder.

Manzara Bahçesi'ndeki kötü ruhları kovmak için büyü ve kutsal su kullanılır.

Baochai hemen Wang Hanım'ın dairesine gitti.

"Biliyorsun Tanchun evleniyor." diye başladı Wang Hanım, Baochai saygılarını sunduktan sonra. "Sen ve Li Wan, gitmeden önce onunla konuşup neşelendirmeye çalışın. Ne de olsa kuzeniniz. Çok hassas bir kız, ikinizin arasının ne kadar iyi olduğunu biliyorum. Baoyu'nün haberi duyar duymaz, çok üzülüp ağladığının da farkındayım. Onu ikna etmeye çalış. Ben son günlerde pek iyi olmadığımdan fazla bir şey yapamıyorum; Feng da günün yarısını yatakta geçiriyor. Sen akıllı bir kızsın. Bundan sonra ailenin sorumluluklarının büyük bir kısmını sen yükleneceksin. Birilerini gücendirme korkusuyla geride durma sakın. Zamanla bu koca evin bütün ağırlığı senin omuzlarında olacak."

"Tamam, anne."

"Bir şey daha var." diye devam etti Wang Hanım. "Dün Feng, Aşçı Liu'nun kızıyla geldi ve sizin evdeki hizmetçi açığını doldurmak istedi."

"Evet, anne. Pinger bugün işe başlasın diye getirdi. Seninle Kuzen Feng'ın bu konuda hemfikir olduğunuzu söyledi."

"Evet. Aslına bakarsan, bu Feng'ın fikriydi. Mesele edip, is-

teklerine karşı çıkmaya değmeyeceğini düşündüm. Ama yine de seni uyarmak istiyorum, bu kız bana pek güvenilir gelmiyor. Sorun çıkarabilir. Bir süre önce çok cilveli olduklarından Baoyu'nün bir iki hizmetçisini kovdum. Mutlaka biliyorsundur. Zaten sen de bu yüzden Bahçe'den ayrılmıştın. Şimdi siz evli olduğunuza göre her şey çok değişti. Ama yine de dikkatli ol diye uyarmak istedim. Unutma, sizin evinizdeki en güvenilir kişi Xiren'dir."

"Tamam, anne."

Baochai bir süre daha kaldıktan sonra gitti. Yemekten sonra Tanchun'e uğradı, uzun uzun konuştular, elinden geldiğince rahatlatıp tavsiyelerde bulunmaya çalıştı. Sohbetlerinin ayrıntılarına girmemize gerek yok.

Tanchun ertesi gün gidiyordu. Baoyu'yle vedalaşmaya geldi. Tabii ki gitmesini hiç istemeyen Baoyu için beklendiği gibi ayrılmak çok acı oldu. Ama Tanchun onunla, hayatın zorunlulukları üzerine sakin sakin ve felsefi bir şekilde konuşunca, önce sessizce başını önüne eğse de sonunda biraz keyiflendi. Kendi geleceğini Baoyu'nün daha iyi anlaması ve eskisi kadar hazin görmemesi Tanchun'ü biraz rahatlattı. Bütün aileyle vedalaştıktan sonra tahtırevanına bindi ve hem kara hem deniz yoluyla gideceği güney yolculuğuna çıktı.

***

Bir zamanlar, çok seçkin bir genç hanımlar topluluğuna ev sahipliği yapan Manzara Bahçesi, İmparator Eşi'nin ölümünden beri bozulmaya terk edilmişti. Baoyu evlendi, Daiyu öldü, Xiangyun ve Baoqin ayrıldı, Bahçe sakinlerinin sayısı hazin bir şekilde azaldı. Sonra havalar soğuyunca, Li Wan, kuzenleri Li Qi ve Li Wen, Xichun ve Tanchun de daha önceki evlerine taşındılar; artık sadece güzel günlerde ya da mehtap olduğu gecelerde eğlenmek için Bahçe'de toplanıyorlardı. Tanchun de artık evde olmadığı ve Baoyu nekahet dönemi nedeniyle eve kapandığı için Bahçe'nin keyfini sürecek kimse kalmadı. Sonuçta görevleri gereği hâlâ orada kalmak zorunda olan bir avuç bakıcı haricinde tamamen terk edilmiş bir yere dönüştü.

Tanchun'ün gideceği gün, You Shi onu uğurlamak için Rong Konağı'na geldi. Evine dönmek için geç kalmıştı; arabaya bin-

mek istemedi ve Ning Konağı'na geçiş için Bahçe'de açılan yan kapıyı kullanmaya karar verdi. Oradan geçerken etrafa hâkim olan ıssızlık duygusuyla çarpıldı. Binalar aynen duruyordu ama Bahçe duvarının iç kısmı boyunca uzanan alanın ot yataklarına dönüştüğünü fark etti. Derin bir melankoli duygusu çöktü içine. Eve varır varmaz, ateşi çıktı. Bir iki gün mücadele ettikten sonra sonunda yatağa düştü. Gündüzleri ateş pek ciddi olmasa da geceleri katlanılmaz oluyor, sayıklamaya başlıyordu. Kuzen Zhen hemen doktor çağırttı. Doktor, üşüttüğünü, bunun da komplikasyona neden olduğunu ve sindirim sistemini berbat ettiğini söyledi. Sayıklamasının ve sanrılarının nedeni de buydu. Bağırsakları düzelince iyileşecekti.

You Shi doktorun yazdığı ilaçtan iki doz aldı ama hiçbir düzelme belirtisi göstermedi. Tam tersine öncekinden de kötü oldu. Kuzen Zhen çok endişelendi ve Jia Rong'u çağırttı.

"Şehirdeki en iyi doktorları bul ve birini hemen getirt. İkinci bir görüş almalıyız." dedi.

"Ama geçen gün gelen doktor en iyisiydi zaten." diye itiraz etti Jia Rong. "Galiba annemin hastalığı ilaçla geçecek türden değil."

"Saçmalama! O ne demek?" dedi Kuzen Zhen. "İlaçlarını vermeyip ne yapacağız? Bırakalım da ölsün mü?"

"Onu demek istemedim." dedi Jia Rong. "Aklımdan geçen şuydu: Annem geçen gün Rong Konağı'na gidince, Bahçe'den geçerek geri gelmiş. Eve varır varmaz ateşi çıkmış. Yolda kötü ruhların etkisinde kalmış olabilir. Şehirde mükemmel bir kâhin olduğunu duydum, adı Yarı Fâni Mao. Güneyden gelmiş ve *Değişimler Kitabı*'nın[1] uzmanıymış. Bence ona danışmalıyız. Baka-

---

1) *I Ching*, 5000 yıl önce yazılan bir kehanetler kitabının ismidir. Çin bilgeliğine ait birçok kadim öğreti ya da uygulama, kaynağını ve ilhamını ondan alır. Kitaptaki kavramlardan yola çıkarak düzenlenen en bildik uygulama, günümüzde de hâlâ etkili olan Feng Shui'dir. Konfüçyüs, kendi adı ile anılan öğretisinin temellerini *I Ching* bilgeliğiyle atmıştır. Sadece iki çizgiden oluşan bir alfabeyle yazılan kitapta kişi ve evren için, Ying ve Yang enerjisine göre kehanetler öngörülür. Kitabın temel bileşeni trigram adı verilen üç çizgili bir semboldür. Bir trigramdaki üç çizginin her biri düz veya kesik olabilir. Düz çizgi Yang, kesikli çizgi Yin'i ifade eder. Trigramlar tek başına kararlar ve seçimler konusunda yeterli olmadıklarından, bunların heksagramları oluşturmak için, altı çizginin kullanıldığı iç ve dış dünyaları iki katına çıkarmasını gerektirir. Heksagramın ilk üç satırı aşağıdan yukarıya Alt Trigram'ı oluşturur ve iç dünyayı sembolize eder; dört, beş ve altıncı çizgiler Üst Trigram'ı oluşturur ve dış dünyayı temsil eder. (ç.n.)

lım bu meseleye ışık tutabilecek mi. Eğer bir yere varamazsak, o zaman başka bir doktor ararız."

Kuzen Zhen kabul etti ve hemen kâhini getirttiler. Adam gelince, Jia Rong'la beraber çalışma odasında oturdular ve Yarı Fâni Mao çayını içtikten sonra konuya girdi.

"Saygıdeğer müşterim hangi konuda *Değişimler Kitabı*'na başvurmamı istiyor acaba?" diye sordu.

"Annemle ilgili." dedi Jia Rong. "Hastalandı. Onun için bir açıklama bulabilir misiniz?"

"Pekâlâ." dedi Mao. "Öncelikle ellerimi yıkamak için temiz bir su rica ediyorum. Sonra biraz tütsü yakıp küçük bir sunak hazırlayabilir misiniz? Ben de ne yapabileceğime bir bakayım."

Hizmetkârlar bu istekleri yerine getirdiler. Mao cübbesinden kehanet silindirini çıkarıp sunağa yaklaştı, önünde büyük bir saygıyla eğildikten sonra dua mırıldanarak silindiri sallamaya başladı.

"Yüce Netice, Yin ve Yang, Evrenin Üretici Güçleri adına; Büyük Nehir'de açığa çıkan, Evrendeki Sonsuz Değişimleri içeren kutsal işaretler, hiçbir içten ricayı karşılıksız bırakmayan Azizler adına. Burada Bay Jia, annesinin hastalığı için, Dört Aziz Fu Xi, Kral Wen, Zhou Dükü ve Konfüçyüs'ten yukarıdan aşağıya bakıp içten yakarışına etkili bir cevap lütfetmelerini diliyor. Eğer kötülük gizleniyorsa, açığa çıksın; iyilik varsa, o görünsün. Öncelikle Alt Trigram'ın Üç Çizgisi'nin söylenmesini istiyoruz."

Silindiri baş aşağı çevirdi ve madenî paralar tepsiye döküldü.

"Ah! En etkilisi: İlk atışta Hareketli Yin geldi." dedi.

İkinci kez atınca Hareketsiz Yang, üçüncüde bir Hareketli Yin daha geldi. Yarı Fâni Mao paraları topladı.

"İç işaretler açığa çıktı. Şimdi Üst Trigram'ın Üç Çizgisi'ni soralım ve böylece heksagramı tamamlayalım."

Bunlar da Hareketsiz Yang, Hareketsiz Yin, Hareketsiz Yang şeklinde geldi. Mao, silindiri ve paraları cübbesinin içine yerleştirip oturdu.

"Lütfen oturun." dedi. "Şimdi bunları ayrıntısıyla inceleyelim. Bu ilgisiz bir diyagram. Üçüncü işaret, erkek kardeşlerin yağmalamalarını ve belli bir talihsizliği gösterir. Ama siz saygıdeğer annenizin hastalığını sorduğunuz için, önemli olan ilk işarettir. Bu anne baba işaretinde düşman bir hayalet var. Beşinci işaret başka bir hayaleti daha gösteriyor; dolayısıyla maalesef annenizin hastalığı çok ciddi.

"Bununla birlikte, dengeleyici bir faktör de var, su elementi şimdi hâkim durumda, sonra tahta ve ateş geliyor. Çocuk işareti hayaletleri bastırıyor. İki gün içinde su durulacak ve her şey iyi olacak."

"Ama anne baba işaretindeki hayalet beni korkutuyor çünkü bu babanızın sağlığının da etkilenebileceğini gösteriyor. Bu alametler, ciddi çelişkiler ve yıkımları da gösteriyor. Su hâkim ve yer zayıf durumdayken, talihsizlikle karşılaşmaya hazır olun."

Böyle dedikten sonra arkasına yaslanıp, sanki tahmininin doğruluğunu vurguluyormuş gibi sakalını öne doğru uzattı.

Başlangıçta Jia Rong bu saçmalıklar karşısında hiç istifini bozmadan durdu. Ama Mao, ne söylediğini bilen bir adam olarak onu gittikçe daha çok etkiledi. Kuzen Zhen için talihsizlik kehanetinde bulununca, onu iyiden iyiye ciddiye almaya başladı.

"Yorumlarınız çok bilgece, efendim." dedi. "Ama acaba annemi etkisine alan hastalık konusunda biraz daha kesin konuşabilir misiniz?"

"Heksagramdaki işaretler, ateşin suyla savaştığını gösteriyor; bu da soğuk ve sıcağın birleştiği bir iç tıkanıklık olduğunu ifade ediyor. Ama ne yazık ki kandil çiçeğiyle yapılan kehanet bile bu konuyu daha kesin olarak belirleyemez. Bunun için, On İkili Döngü metoduna başvurmanız gerekir."

"Bu sizin erbabı olduğunuz bir kehanet metodu mu?" diye sordu Jia Rong.

"Belli ölçüde." dedi Mao.

Jia Rong göstermesini istedi ve ilgili sap ve dalları yazdı. Mao, kehanet pusulasını çıkardı, koordinatları Göksel Generaller'e göre ayarladı. Ortaya On Birinci Dal'da Beyaz Kaplan çıktı.

"Bu şekillenme 'Ruhun Dağılması' olarak adlandırılıyor. Beyaz Kaplan uğursuzdur ama talihin zirvesinde meydana gelirse zarar vermesi engellenir. Şimdiki durumda ise, talihsizlik ve ölüm zamanında evin başına felaket geldiğinden, kaplanlar çok yırtıcı ve insanlara saldırıyorlar. Bu tıpkı büyük bir şokun sonucundaki ruhsal dağılmaya benziyor. Akut bir fiziki ve zihinsel dehşet, şiddetli bir melankoli hâlini temsil ediyor; hastalıkta ölümü, hayatta talihsizliği öngörüyor. Kaplan gün batarken yaklaşıyor, bu da akşam saatlerinde hastalandığı anlamına geliyor. Bu şekillenmede Kaplan eski bir binada saklanıyor, kötülük yapıyor ya da gayet açık şekilde kendisini ortaya koyuyor. Siz anne babanızı soruyorsunuz. Yang'da ya da gün ışığında Kaplan erkeklere sıkıntı verir; Yin'de ya da akşamları kadınlara sıkıntı verir. Yani bu şekillenme, hem anneniz hem de babanız için kötü olduğunu gösteriyor."

Jia Rong afallayıp kalakaldı ve bembeyaz kesildi.

"Hepsi çok inandırıcı geliyor." dedi Mao devam etmeden önce. "Ama bu *Değişimler Kitabı*'ndaki heksagramla çelişiyor. Sizce durum ne kadar tehlikeli?"

"Paniğe kapılmayın." dedi Mao. "Biraz daha dikkatle incelememe izin verin."

Düşünceli bir şekilde başını eğdi ve birkaç dakika kendi kendine mırıldandı.

"Her şey güzel. Kurtulduk! Pusulam Altıncı Dal'da Kurtarıcı Ruh'u gösteriyor. Bir başka deyişle, burada Ruhun Düzelmesi'ne götüren bir Ruh Çözülmesi söz konusu, yani sevince giden üzüntü. Kaygılanacak bir şey olmadığı anlamına geliyor. Sadece biraz tedbir gerekli."

Jia Rong ona ücretini ödedi ve yolcu ettikten sonra babasına rapor vermeye gitti.

"Kâhin, annemin hastalığını akşam vakti eski bir binadan aldığını söyledi, bir cesetten çıkan Beyaz Kaplan ruhuyla karşılaşmış." dedi.

"Geçen akşam Bahçe'den geçerek geldiğini söylememiş miydin?" diye sordu Kuzen Zhen. "Herhâlde orada karşılaştılar. Feng yengen de Bahçe'den geçiyordu, sonra o da hastalandı. Olağa-

nüstü bir şeyle karşılaşmadığını söylemişti ama hizmetçiler ve refakatçi kadınlar başka şey anlatıyorlardı. Tepede, fener kadar büyük gözlü, tüylü bir canavar gördüğünü söylediler. Hatta konuşmuş bile. O kadar korkmuş ki koşarak eve gitmiş ve hemen hastalanmış, yatağa düşmüş."

"Tabii ya!" diye bağırdı Jia Rong. "Hatırlıyorum! Baoyu'nün uşağı Mingyan, Qingwen'in Gülhatmi Perisi'ne dönüştüğünü söylemişti. Demek Bahçe'de dolaşıyor. Kuzen Lin öldüğünde, havada müzik sesi vardı, demek o da oralarda bir yerde, başka bir çiçekle ilgileniyor. Ah! Bütün bu hayalet ve perileri düşünmek insanın tüylerini ürpertiyor! Herkes orada otururken ne kadar güvenliydi; hayat dolu bir yerdi. Ama şimdi ıssız! Annem oradan geçerken, muhtemelen çiçeklerden birinin üstüne bastı ya da bu perilerden birine çarptı. Mao'nun heksagramı çok isabetli olmuş."

"Tehlikeli bir durum olduğunu söyledi mi?" diye sordu Kuzen Zhen.

"Ona göre, iki gün içinde iyileşecek ama öngördüğü her şey olmaz umarım."

"Ne demek o?" diye sordu Kuzen Zhen.

"Eğer haklıysa, o zaman seni de sıkıntı bekliyor demektir, baba."

Onlar konuşurlarken, iç odalardan bir kadın hizmetçinin çığlığı geldi.

"Bayan Zhen kalkıp Bahçe'ye gitmek için ısrar ediyor! Hizmetçiler onu tutamıyorlar."

Kuzen Zhen ve Jia Rong, You Shi'yi sakinleştirmek için koştular.

"Kırmızılı olan beni almaya geliyor!" diye bağırıyordu. "Yeşilli de peşimde!"

Oradakiler You Shi'nin davranışlarını komik ve ürkütücü buldular. Kuzen Zhen hizmetkârlardan birini, ruh parası alıp Bahçe'de yakması için gönderdi. O gece You Shi çok terledi ve oldukça sakinleşti; giderek iyileşmeye başladı.

Kısa süre içinde Bahçe'ye ruhların dadandığına dair laf çıktı ve bakıcılar görevlerini yapamayacak kadar korktular. Bitkiler bakımsız kaldı, ağaçlar budanamadı, çiçekler de sulanmadı. Hava kararınca kimse Bahçe'de dolaşmadı, sonuçta yaban hayatı sakinleri hâkimiyetlerini ilan ettiler. İşler öyle kötüye gitti ki güpegündüz bile hizmetkârlar Bahçe'ye gruplar hâlinde ve sopalarla çıkıyorlardı.

Birkaç gün sonra Kuzen Zhen öngörüldüğü gibi hasta oldu. Doktor çağırtmadı, ilaç almadı, onun yerine Bahçe'ye gidip dua etti ve ruh parası yaktı. Durumu ağırlaşınca, odasında daha hararetli bir şekilde dua etti. O iyileştikten sonra sıra Jia Rong'a geldi, ondan sonra da diğerlerine. Bu durum birkaç ay devam etti ve her iki ev halkı sürekli bir korku içinde yaşamaya başladı. En ufak bir hışırtı ya da kuş ötüşü bile şüphe uyandırıyor, kötü ruh barındırdığı düşüncesiyle her bitki ya da ağaçtan korkuluyordu. Bahçe terk edildiği ve artık ürün de vermediği için, yine dairelerde ekstra gelir sıkıntısı doğdu, bu da Rong Konağı'nın zaten var olan ezici maddi problemini artırdı. Bahçe'nin bakıcıları artık orada kalmakla bir şey kazanamayacaklarını anladılar. Hepsi ayrılmak istiyor ve şeytani ağaç canavarları ve çiçek hayaletlerinin varlığına dair bir dizi hikâye uyduruyorlardı. Sonunda amaçlarına ulaştılar, Bahçe'den çıkarıldılar, kapı sıkı sıkı kilitlendi ve artık kimse girmeye cesaret edemedi. Güzelim salonlar, heybetli kameriyeler, zarif odalar ve teraslar kuşlara yuva, yabani hayvanlara sığınak oldu.

***

Hatırlanacağı gibi, Qingwen'in kuzeni Wu Gui, Bahçe'nin arka kapısının karşısında oturuyordu. Qingwen'in öldükten sonra çiçek perisine dönüştüğü Wu Gui'nin karısının kulağına gelmişti. Bunun üzerine önlem alıp akşamları dışarı çıkmadı. Bir gün Wu Gui alışverişe gitti ve her zamankinden daha geç saatlere kadar dışarıda kaldı. Karısı soğuk algınlığına yakalandı ve yanlış ilaç aldı. Wu Gui eve dönünce, onu sedirin üzerinde ölü olarak buldu. Hafifmeşreplik konusunda şöhreti olduğundan, konağın diğer çalışanları bir hayaletin Bahçe duvarını aşıp, canı çıkana kadar onunla birlikte olduğu sonucuna vardılar.

Bu olay Büyükanne Jia'yı büyük bir telaşa düşürdü. Baoyu'nün dairesindeki korumaları artırdı ve sürekli olarak izlenmesini ve devriye gezilmesini emretti. Genç hizmetçilerden bazıları civarda kırmızı suratlı, tuhaf yaratıkların gizlice dolaştığını söylüyor, bazıları da çok güzel bir kadın hayaletin varlığına şahitlik ediyorlardı. Kısa sürede bu tür dedikodular çoğaldı ve Baoyu büyük bir korku içinde yaşamaya başladı. Baochai daha az etkilenmişti ve hizmetçileri, daha fazla korku tellallığı yaparlarsa dayak yiyecekleri konusunda uyardı. Bu, ortalığı biraz yatıştırsa da her iki konakta hâlâ büyük bir korku havası vardı, daha fazla bekçi alındı, bu da masrafları artırdı.

Jia She, bunların tek kelimesine bile inanmayan yegâne kişiydi.

"Bahçe'de hiçbir tuhaflık yok! Hayaletmiş! Ne acayip bir düşünce!" dedi.

Güzel bir günü bekledi ve hafif bir esinti varken, elleri sopalı, büyük bir uşak ordusu eşliğinde Bahçe'yi bizzat incelemeye gitti. Herkes gitmemesi konusunda onu uyardı ama kulak asmadı. Bahçe'ye girdiklerinde, ortam çok kasvetli ve bunaltıcıydı; hiç tekin görünmüyordu. Jia She vazgeçmeyince hizmetkârları da yan gözle etrafa kaçamak bakışlar atarak, istemeye istemeye peşinden gittiler. Aralarındaki genç bir delikanlı korkudan ölecek gibiydi ve birden bir vınlama duydu, dönüp bakınca parlak renkli bir şeyin hızla geçtiğini gördü. Dehşet içinde çığlık attı ve dizlerinin bağı çözülüp yere yığıldı. Jia She arkasına bakıp ne olduğunu sordu.

"Kendi gözlerimle gördüm! Gördüm! Sarı suratlı, kızıl sakallı, yeşiller içinde bir canavardı! Şuraya, ağaçların arkasındaki mağaraya uçtu." dedi.

Jia She da ürperdi.

"Başka gören oldu mu?" diye sordu.

Hizmetkârlardan bazıları hemen bundan yararlanmaya kalktılar.

"Gün gibi ortadaydı, efendim. Siz çok öndeydiniz, korkutmak istemedik. Birbirimize sokulduk ve hiçbir şey olmamış gibi yaptık."

Jia She daha fazla ilerleyecek cesareti bulamadı. Geri dönüp

mümkün olduğunca çabuk eve gitti, kendisine eşlik edenlere de olanlar hakkında tek kelime etmemelerini, sadece Bahçe'de olaysız bir tur attıklarını söylemelerini tembihledi. Kendisinin de artık Bahçe'ye hayaletlerin dadandığına inandırılması gerekmedi ve ruh kovma ayini düzenlemeleri için Taocu Adak Kurulu'ndan rahip çağırmanın mantıklı olduğunu düşünmeye başladı. Bu arada, doğaları gereği sorun çıkarmaya meraklı hizmetkârları, efendilerinin ne kadar korktuğunu gördüler ve bu olayı gizlemek yerine, allayıp pullayıp anlatarak, dinleyenleri hayretten ağzı açık bıraktılar.

Sonunda, Jia She resmî bir ruh kovma töreni yapmaktan başka bir çare kalmadığına karar verdi. Takvimden hayırlı bir gün seçildi, Bahçe'ye bir sunak, Yeniden Birleşme Salonu'na bir sahne kuruldu. Üç Saf Varlık'ın tasvirleri yerleştirildi, yanlarına Yirmi Sekiz Takımyıldızı, Dört Büyük General Ma, Zhao, Wen ve Zhou, bunların aşağısına Otuz Altı Semavi General'in şematik suretleri kondu. Hava çiçek ve tütsü kokusuyla dolu, salon fenerler ve mumlarla ışıl ışıldı. Çanlar, davullar, ayin enstrümanları ve diğer eşyalar salonun iki kenarına dizilmiş, simgesel bayraklar beş önemli noktaya (dört köşeye ve ortaya) çekilmişti. Taocu Adak Kurulu bu tören için kırk dokuz rahip yardımcısı görevlendirdi ve onlar bütün günü sunağı arındırarak geçirdiler. Sonra üç rahip, duman tüten buhurdanları sallayıp kutsal su serperek salonda dolaştı. Bu iş tamamlanınca büyük Dharma Davulu gümbürdedi. Rahipler Yedi Yıldız Taçlarını taktılar, Sekiz Trigram desenli, dokuz renkli cüppelerini, ayaklarına da bulutlara tırmanma sandaletlerini giydiler. Ellerinde fil dişi asalarla, azizlere saygı dolu bir şekilde yakardılar. Bütün bir gün boyunca, talihsizliğin yok edilip, kötü ruhların gönderilmesi ve uğurlu titreşimlerin artırılması için etkili olduğu bilinen *Temel Fesih Kanunu*'nu okudular. Sonra bir yazıyla Semavi Generaller çağrıldı. Şöyle yazıyordu:

BİR DAVET

ÜÇ KUTSAL KRALLIK ADINA: SON, İLK, SAF;

YÜCE BAŞRAHİP VE ONA BAHŞEDİLEN SİHİRLİ GÜÇ ADINA,

YÖRENİN BÜTÜN İYİLİKSEVER RUHLARI

BU SUNAĞA İBADETE ÇAĞRILIYOR.

Rong ve Ning konaklarının bütün erkekleri, rahiplerin varlığından cesaret alarak kötü ruh avını seyretmek için Bahçe'ye toplandılar.

"Ne etkileyici!" dediler hep beraber. "Bütün bu iyiliksever ruhlar ve güçler en azılı kötülere bile korku salarlar!"

Törenin devamını seyretmek için sunağın önünde toplandılar. Bayrak taşıyan rahip yardımcıları, kuzey, doğu, güney, batı ve merkezde olmak üzere salondaki yerlerini alıp emir beklediler. Üç rahip sunağın alt basamaklarında durdular. Birinde Sihirli Kılıç ve Kutsal Su, birinde siyah Yedi Yıldızlı Bayrak, birinde de şeftali ağacından Şeytan Sopası vardı. Müzik sustu. Gonk üç kere çaldı, rahipler dua okurlarken, rahip yardımcıları da bayraklarla daireler çizmeye başladılar. Rahipler sunaktan indiler ve Jia erkeklerine kendilerini Bahçe'deki her bina, kameriye, stüdyo, salon, oda, üstü kapalı yürüyüş yolu, tepe eteği ve su kenarına götürmelerini söylediler. Hepsine kutsal su serptiler ve Sihirli Kılıç'ı salladılar. Döndükleri zaman gonk tekrar çaldı, Yedi Yıldızlı Bayrak havaya kaldırıldı ve indirilirken rahip yardımcıları kendi küçük bayraklarıyla etrafını sardılar, Şeytan Sopası üç kere havayı dövdü.

Jialar bunun zirve anı olduğunu düşündüler; sonunda kötü ruhlar yakalanmıştı. Herkes bu anı görmek için toplandı ama hiçbir şey olmamış gibiydi. Ne bir hayalet ne de bir ses; sadece rahiplerden biri, yardımcılarına kavanozları getirmelerini söylüyordu. Rahipler bunların içine görünmeyen ruhları hapsettiler ve resmî mühürlerle ağızlarını kapattılar. Başrahip mühürlerin üzerine kırmızıyla bazı sihirli işaretler çizdi ve kavanozları bir kenara koydu, tapınağa götürülmeleri için talimat verdi. Bir pagodanın altına yerleştirilecek, orada içindekiler güvenli bir şekilde saklanacaktı. Geçici sunak kaldırıldı ve Semavi Güçler'e teşekkür edildi. Jia She başrahibin önünde minnetle secde etti.

Sonradan Jia Rong ve ailenin genç erkekleri yalnız kaldıklarında çok güldüler.

"Kötü ruhları yakalama işleri! Bari yakaladıkları canavarları görmemize izin verselerdi! Ne saçmalık! Muhtemelen bir tane bile yakalayamamışlardır!"

"Aptallar!" diye tersledi Kuzen Zhen, onları duyunca. "Kötü ruhlar öyle davranmazlar! Bazı zamanlar bir şekle bürünürler,

bazen de havaya dönüşürler. O kadar çok semavi general buradayken, herhâlde şekle bürünecek değillerdi. Havaya dönüşmüşlerdir. Bu hâlde yakalandılar ve zararsız hâle getirildiler. Sihir bu şekilde çalışıyor."

Genç kuşaklar pek de ikna olmadılar ve daha izlenebilir şeytani aktiviteleri görene kadar yorumlarını kendilerine sakladılar. Kötü ruhların kesinlikle yakalandığı bildirilen hizmetkârlar sonuçta eskisi kadar endişelenmemeye başladılar. Bundan sonra başka bir olay ya da ortaya çıkma görülmedi. Kuzen Zhen ve diğer hastalar tam olarak iyileşirlerken, bunu rahiplerin sihirlerinin etkisine atfettiler.

Sadece bir genç hizmetkâr olup biteni çok komik buldu ve bu eğlencesini diğerleriyle de paylaştı.

"Daha önce neler olduğunu bilmem ama o gün Sör She ile Bahçe'ye gittiğimizde gördükleri, yerden havalanarak uçup giden, büyük bir sülünden başka bir şey değildi. Shuaner o kadar korktu ki hayalet falan gördüğünü sandı ve yaygara kopardı. Diğerlerinin çoğu da ona inanıp arka çıktılar. Sör She ciddiye aldı. Bize de seyirlik bir şey çıktı işte!"

Ama hiç kimse onun hikâyesine inanmadı. Kimse bir daha Bahçe'de yaşamaya da yanaşmadı.

***

Birkaç gün sonra olaylar bir şekilde yatışınca, Jia She bazı hizmetkârları, istenmeyen kişiler gece girmeye çalışmasınlar diye bekçilik etmeleri için Bahçe'ye geri göndermeyi düşündü. Bu konuda talimat vermek üzereyken, Jia Lian geldi.

"Ziteng amcanın ailesini ziyaretten geliyorum." dedi, saygılarını sunduktan sonra. "Ben oradayken, çok önemli haberler duydum. Zheng amca vali tarafından itham edilmiş! Hakkındaki suçlama, astlarını kontrol edemeyişi ve aşırı miktarda devlet tahılına el konması. Vali işten ayrılmasını istemiş."

Jia She afalladı.

"Bu asılsız bir dedikodudur. Daha geçen gün Zheng amcandan mektup geldi. İyi haberlerle doluydu. Tanchun'ün sağ sa-

lim vardığını, müstakbel ailesinin yanına götürmek için hayırlı bir günü belirlediğini yazıyordu. Yolculuk hiçbir aksilik olmadan geçmiş. Kesinlikle endişelenecek bir şey yok. Üstelik, vali Tanchun'ün müstakbel kocasının da akrabası, hatta bu evliliği kutlamak için parti vermiş. Kendi akrabasını nasıl itham edebilir? Böyle bir spekülasyona hiç gerek yok. En iyisi sen Sivil İşler Bakanlığına gidip işin aslını öğren, sonra da bana bilgi ver." dedi.

Jia Lian hemen çıktı ve birkaç saat sonra döndü.

"Korktuğum gibi olmuş, baba. Zheng amca itham edilmiş. Ama İmparator'un lütfuyla davası normal kanallardan geçmemiş. Majesteleri bizzat ilgileniyormuş. İmparatorluk tebliğini öğrendim:

"Jia Zheng'ın astlarını kontrol edemeyişi, çok büyük miktarda devlet tahılına el konması ve sıradan insanların zalimce sömürülmesi onun idaresi altında gerçekleştirilmiş olup, işten atılmayı hak etmektedir. Ancak bu, kendisinin ilk taşra görevi olduğundan ve idareci olarak çok tecrübesi olmadığı için astlarınca kandırıldığından, sadece rütbesi üç derece indirilmiş ve İmparator'un lütfuyla, Çalışma Bakanlığındaki Müsteşarlık görevine geri gönderilmiştir. Derhâl başkente dönecektir."

"Bu resmî bir haber. Ben Sivil İşler Bakanlığındayken Jiangxi'den bir sulh hâkimi resmî bir görüşme için geldi. Zheng amcaya pek çok konuda borçlu olduğunu söyledi; ona çok değer veriyordu ama maharetli bir idareci olmadığını düşünüyordu. Adamları arkasından türlü türlü dalavereler çevirmişler ve insanlardan para koparmışlar, şöhretine leke düşürmüşler. Vali bir süredir bunlardan haberdarmış, o da Zheng amcanın iyi biri olduğunu biliyormuş. Sonunda neden itham ettiğini hiç bilmiyorum. Belki de işlerin artık kendi elinden çıktığını ve ardında daha ciddi problemler yattığını düşündü. İtham konusu olarak nispeten bu küçük meseleyi kullanarak Zheng amcayı daha korkunç bir kaderden kurtardı."

Jia She, Jia Lian'in lafını kesti.

"Hemen Wang yengene gidip bunları anlat. Ama şimdilik büyükannene haber verme." dedi.

Jia Lian, Wang Hanım'a haber vermeye gitti. Sonrası için gelecek bölümü oku.

103. BÖLÜM

Jingui kendi ördüğü ağa düşüp ölür.

Yucun, yüce Zen gerçeklerini bilmeden eski bir arkadaşıyla karşılaşır.

Jia Lian, Wang Hanım'a Jia Zheng'ın başına gelenleri olduğu gibi anlattı. Ertesi gün Sivil İşler Bakanlığına bir kere daha gitti ve dönünce yine Wang Hanım'a bilgi verdi, Jia Zheng hakkında doğru yerlere haber göndermek için elinden geleni yaptığını söyledi.

"Yani haberin doğru olduğundan eminsin?" diye sordu kadın. "Zheng amcan çok memnun olacak, hepimiz rahat bir nefes alacağız. Zaten taşra görevine hiçbir şekilde uygun değildi. Şimdi eve dönmeseydi, o serseriler bir gün onu mahvedeceklerdi."

"Sen bunları nereden biliyorsun, yenge?" diye sordu Jia Lian.

"Zheng amcan bu göreve gittiğinden beri, eve para göndermek yerine ailenin bütçesini harcayıp bitirdi. Onunla beraber gidenlere bir baksana. Daha gideli ne kadar oldu ki karıları türlü türlü altın ve gümüş takılarla donattılar kendilerini, neler olduğu ortada. Belli ki kocaları amcanın arkasından para kırıyorlar. O da yanlarına kâr kalmasına izin vermiş. Eğer biraz daha ileri gitseydi, sadece işinden olmakla kalmayıp, miras olarak aldığı aile mevkisini de kaybedecekti!"

"Haklısın, yenge." dedi Jia Lian. "Haberi ilk duyduğumda çok

şaşırdığımı itiraf etmeliyim. Ama şimdi olayın bütün gerçeklerini öğrenince, rahatladım. Böylesi Zheng amca için çok daha iyi. Burada başkentte, birkaç yıl daha itibarını tehlikeye atmadan, huzur içinde çalışabilecek. Büyükanne bile bütün hikâyeyi duyunca endişelenmeyecek. Ama yine de ona alıştıra alıştıra anlatsan iyi olur."

"Öyle yapacağım." dedi Wang Hanım. "Şimdi sen gidip başka neler öğrenebileceğine bir bak."

Jia Lian çıkmak üzereyken, Xue teyzenin kadın hizmetkârlarından biri telaş içinde geldi. Doğru Wang Hanım'ın odasına gidip, nezaket girişi yapmadan direkt konuya girdi.

"Hanımım bizim evde korkunç şeyler olduğunu size söylememi istedi! Bu sefer işler çok kötü bir hâl aldı." dedi.

"Ne oldu?"

"Korkunç bir şey! Çok korkunç!"

"Seni aptal yaratık!" diye bağırdı Wang Hanım öfkeyle. "Eğer ciddi bir şey olduysa, hemen ne olduğunu söylesene!"

"Efendi Ke gitti, evde hiç erkek yok! Bu bir kriz ve ne yapacağımızı bilmiyoruz. Lütfen hanımefendi, bize bu işi halletmeleri için beyefendileri gönderir misiniz?"

Wang Hanım, söylediklerinin tek kelimesini bile anlamadı.

"Hangi işi?" diye sordu sabırsızlıkla.

"Bayan Pan! Öldü!" deyiverdi kadın birden.

"Ne!" diye bağırdı bunu duyan Wang Hanım. "Demek ondan kurtulduk! Bütün bu telaş onun için miydi?"

"Ama doğal bir ölüm değil, hanımefendi. Yani, ölüş şekli. Bir cinayet! Lütfen, hanımefendi, hemen birisini gönderin!"

Sonra Xuelerin evine dönmek üzere çıktı. Wang Hanım hem huzursuz hem de memnun oldu.

"Ne aptal bir kadın bu! Lian, git de bir bak bakalım. Bu yaşlı yaratığın dediklerini anlamaya çalışmak zaman kaybı olacak."

Yaşlı kadın onun sözlerinin "Git de bir bak bakalım." kısmını

duymadı, sadece "zaman kaybı olacak" kısmı geldi kulağına ve öfke içinde koşarak eve gidip, kendisini dört gözle bekleyen Xue teyzeye rapor verdi.

"Evet? Wang Hanım kimi gönderecek?"

Yaşlı kadın derin bir iç çekti.

"Kriz anında ailelerin zerre kadar faydaları yoktur! Hanımefendi bizim için parmağını bile oynatmayacak. Tek yaptığı, benim aptal yaratık olduğumu söylemek."

Bu Xue teyzeyi çok sinirlendirdi.

"Eğer hanımefendi yardım etmeyecekse, bizim Bayan Bao'mız ne dedi?" diye sordu.

"Ona söylemedim ki!" dedi yaşlı kadın. "Hanımefendi bile bir şey yapmadıktan sonra ondan ne bekleyebiliriz?"

Xue teyze kadına tükürdü ve öfkeyle bağırdı.

"Sen aklını mı kaçırdın? Hanımefendi bir Jia ama Baochai benim çocuğum. O beni yüzüstü bırakmaz."

Bu fark kadının kafasına birden dank etti.

"Tabii ya! En iyisi hemen gidip onu bulayım."

Onlar böyle konuşurlarken, Jia Lian içeri girdi. Xue teyzeye saygılarını sundu ve baş sağlığı diledikten sonra açıklama yapmaya girişti.

"Wang yenge Bayan Pan'in öldüğünü duymuş, sizin hizmetkârınızı sorguladı ama pek bir şey elde edemedi. Çok endişelendi, olup biteni öğrenmem ve size yardım etmem için beni gönderdi. Yapılması gereken bir şey varsa, bana söyleyin, hemen yapayım."

Xue teyze bunları duyduğunda öfkeden ağlıyordu.

"Sana minnettarım, Lian. Kardeşimin bana destek olacağını biliyordum. Maalesef bu kadın sizi tamamen yanlış anlamış. Beni yanılttı. Lütfen otur, sana her şeyi anlatayım." Kısa bir duraklamadan sonra devam etti. "Nasıl diyeyim... Kısacası geliniminki doğal ölüm değil. Galiba intihar?" dedi Jia Lian. "Kuzen Pan'in hapiste olmasından duyduğu üzüntü onu intihara mı sürükledi?"

"Keşke öyle olsaydı! Ne yazık ki hayır. Açıklayayım. Birkaç aydır sürekli olay çıkarıyor, çıplak ayakla, saçı başı darmadağın, deli gibi dolaşıp duruyordu. Pan'in ölüm cezasıyla karşı karşıya olduğunu duyunca, başta ağlama krizi geçirdikten sonra makyaj yapmaya başladı. Karşı çıkacak olsam, daha kötü şeyler yapıyordu. Bu yüzden görmemezlikten gelmeye çalıştım. Sonra bir gün birdenbire benim hiç bilmediğim bir nedenle bana geldi ve Xiangling'in kendisine refakat etmesini istedi. Ben, zaten yanında Baochan olduğunu, Xiangling'e hiç ihtiyacı olmadığını söyledim. Ondan hiç hoşlanmadığı hâlde neden sorun çıkarmaya çalıştığını sordum. Israr etti, benim de Xiangling'i ona göndermekten başka seçeneğim kalmadı. Zavallı kız benim emirlerime karşı koyamadı ve hasta olduğu hâlde gitti."

"Ona ne kadar iyi davrandığını görünce şaşırdım. Memnun da oldum. Chai gizli bir amacı olduğundan şüphelendiği hâlde, ben ona inanmaya karar verdim. Birkaç gün önce Xiangling hastalanmış; Jingui de ona çorba pişirmiş. Hatta kendi elleriyle yedirmeye kalkmış. Zavallı Xiangling! Çok talihsiz bir kaza olmuş. Jingui, yatağının yanına gelirken kâseyi elinden düşürmüş, hem yanmış hem de kâse kırılmış. Bu yüzden Xiangling'i suçlamasını beklerdim ama hayır, hiç sinirlenmemiş, hemen gidip bir süpürge getirmiş, parçaları süpürmüş ve yeri temizlemiş. Sonra ikisi yine dost kaldılar."

"Dün akşam Baochan'e kendisi ve Xiangling için iki kâse çorba yapmasını söylemiş. Bundan kısa bir süre sonra evlerinde bir yaygara koptuğunu duyduk. Önce Baochan avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı, sonra Xiangling çığlıklarla, sendeleyerek dışarı çıktı; bir yandan da duvara tutunarak yardım istiyordu. Hemen içeri girdim ve Jingui'yi yerde kıvranırken buldum; burnundan ve gözlerinden kan fışkırıyordu. İki eliyle midesini tutuyor, ayaklarıyla havayı tekmeliyordu. Aklımı kaçıracaktım! Ne olduğunu sordum ama cevap verecek hâlde değildi. Acı dolu birkaç dakika sonra öldü. Bana zehirlenme gibi geldi."

"Sonra Baochan gözünde yaşlarla Xiangling'i yakalayıp hanımını zehirlemekle suçladı. Ama ben onun öyle bir insan olduğunu hiç sanmıyorum. Hem zaten yataktan bile kalkamayacak kadar hastaydı; böyle bir şeyi yapacak gücü nereden bulacak?

Baochan ısrarla aynı şeyi söyleyip durdu, hâlâ da söylüyor. Sevgili Lian! Ben şimdi ne yapacağım? Bu şartlar altında yaşlı kadınlardan Xiangling'i bağlamalarını ve Baochan'in nezareti altında bir odaya kilitlemelerini istemekten başka seçeneğim yoktu. Baoqin ve ben de bütün gece nöbet bekledik; sabah kapılar açılır açılmaz size haber gönderdik. Lian, sen böyle şeyleri bilirsin. Yapmam gereken en doğru şey nedir?"

"Jingui'nin ailesi biliyor mu?" diye sordu Jia Lian.

"Kimseye haber vermeden önce meseleyi kendimiz çözmeye çalışalım diye düşündüm."

"Ben bu olayı yetkililere bildirip, onların bir karara varmalarını tavsiye ediyorum. Normal olarak Baochan'den şüphelenmemiz gerekir ama onun hanımını zehirlemekle ne elde edeceğini sorabilirler. Xiangling'in yapmış olması onlara daha akla yatkın gelebilir."

Onlar konuşurlarken, Rong Konağı'ndan yaşlı hizmetçiler Baochai'in geldiğini haber verdiler. Aslında genç kuzeninin karısı olduğu hâlde o gelince Jia Lian gitmeye gerek görmedi. Ne de olsa, Baochai de kuzeniydi ve küçüklüğünden beri tanıyordu. Baochai annesini ve Jia Lian'i selamladı ve içerideki odaya, Baoqin'in yanına gitti. Xue teyze de onlara katılıp olan biteni anlattı.

"Aslında Xiangling'i bağlamakla suçlu olduğunu kabul etmiş olmuyoruz muyuz?" dedi Baochai hemen. "Eğer çorbayı Baochan yaptıysa, o zaman onun sorumlu olması gerekir; onu bağlayıp sorgulamanız lazımdı. Xia ailesine haber verip, ölümü yetkililere bildirmeliyiz."

Bu yorum Xue teyzeye çok mantıklı geldi. Jia Lian'e de fikrini sordu.

"Chai kesinlikle haklı. En iyisi ben gidip Ceza Kurulundan biriyle görüşeyim ve soruşturmada yardımcı olmalarını isteyeyim. Ama şimdi Xiangling'i serbest bırakıp Baochan'i bağlamamız durumu sıkıntıya sokar."

"Ben zaten başta Xiangling'i bağlamak istememiştim." dedi Xue teyze. "Ama hastalığının üstüne gelen bu haksız suçlamanın, çaresizlikle başka şeyler yapmasına neden olacağından

korktum. İntihar etmeye kalkışabilirdi, o zaman başımızda iki ölüm vakası olurdu. Onun güvende olması için bağlattım ve Baochan'e teslim ettim."

"Yine de Baochan'in eline koz vermiş olduk." dedi Jia Lian. "Şimdi prensip olarak birisini bağladıysak, diğerini de bağlamalıyız bence. Eğer birini serbest bırakacaksak, diğerini de bırakmamız lazım. Jingui öldüğü zaman ikisi de onun yanındaydı. Bu arada Xiangling'i teselli etmek için birini gönderelim."

Xue teyze hizmetçi kadınına Jingui'nin evinin kapılarını açmasını söyledi, Baochai de kendi hizmetçilerinden ona eşlik edip Baochan'i bağlamasına yardım etmelerini istedi. Gittiklerinde Xiangling'i hüngür hüngür ağlarken buldular; Baochan de zevkle seyrediyordu. Hizmetçiler onu bağlamak için üstüne gelince, kıran kırana mücadele etti ama kadınlar çok kuvvetliydiler. Tüm bağırmalarına rağmen onu bağladılar ve iki şüpheliyi daha iyi görebilmek için kapıyı açık bıraktılar.

Jingui'nin ailesine de haber gönderildi. Xialar normalde başkentin dışında oturuyorlardı ama son zamanlarda şartları kötüleşmişti; hem bu nedenle hem de Jingui'ye yakın olmak için şehre taşınmışlardı. Jingui'nin babası ölmüştü ve ailesinin tek yaşayan üyeleri annesi ve aileye yeni katılan üvey ağabeyi Xia San'dı. Hiçbir işe yaramayan bu delikanlı, ailenin elde kalan tüm kaynaklarını har vurup harman savurmuştu. Artık şehirde yaşadıklarından, Xue evini sık sık ziyaret eder olmuştu. Jingui hercai bir yaratıktı, vefalı ve hasret çeken eş rolüne pek uymuyordu. Xue Ke'yı tuzağına düşürmeyi başaramayışı, onu en küçük bir lokmaya bile aç hâle getirmişti. Artık üvey ağabeyini bile arzularını tatmin etmek için uygun bir vasıta gibi görmeye başlamıştı. Xia San biraz ağırkanlıydı. Onun niyetini hemen sezmiş olmasına rağmen gemisini doğrudan limanına sürmekten geri duruyordu. Jingui, ailesini daha sık ziyarete gidiyor ve nihayetinde Xia San'ın teslim alınmasına giden yolu döşeyecek hediyeler götürüyordu.

Jingui'nin ani ölümünden sonraki gün, Xia San hevesle bu ziyaretlerden birini bekliyordu. Xue hizmetkârları gelince, kız kardeşinin hediye paketlerinden birini gönderdiğini sandı. Ama onlar bunun yerine Jingui'nin öldüğünü, hem de eldeki verile-

re göre zehirlendiğini söylediklerinde, öfkeyle bağırıp çağırmaya başladı. Haberi duyan Bayan Xia gözyaşları içinde büyük bir velvele çıkardı.

"Orada her şey yolundaydı! Nasıl olur da kendisini zehirlemeye kalkar? İçlerinden biri yapmıştır!"

Hem ağlıyor hem de şiddetle karşı çıkıyordu. Xia San'ı yanına çağırdı ve araba gelmesini bile beklemeden yürüyerek yola koyuldu. Xialar, pek öyle görgülü olmayan tüccar insanlardı ve ellerinde pek bir şey kalmadığından fakirleşmişlerdi. Xia San başı çekti; analığı da peşinden, hem ağlayıp hem söylenerek kapıdan çıktılar. Sakat bir hizmetçi kadın da onlara katıldı. Yoldan geçen eski püskü bir arabayı çevirip, hep beraber hızla Xuelerin evine doğru gittiler. Oraya vardıklarında Bayan Xia selamsız sabahsız, hıçkırıklarla, "Çocuğum! Canım yavrum!" diyerek içeri daldı.

Jia Lian, Ceza Kurulundan destek getirmeye gitmiş, Xue teyze, Baochai ve Baoqin'i yalnız bırakmıştı. Bayan Xia'nın bu dramatik girişi onları çok şaşırttı ve önce hiçbir şey diyemeyecek kadar korktular. Baochai ve Baoqin içerideki odaya çekildiler. Xue teyze bu mütecavizleri ikna etmeye çalıştıysa da Bayan Xia ona aldırış bile etmedi.

"Benim kızım sizden ne iyilik gördü ki?" diye bağırdı kadın. "Gece gündüz dayak ve hakaretlere katlandı. Sonunda onu kocasından ayırmaya kalktınız, hatta damadımı da hapse attırmayı başardınız. Saygın akrabalarınız sayesinde sen ve kızının rahatınız yerinde ama benim kızımın varlığı size battığı için ondan temelli kurtulmak istediniz, sonunda onu zehirleyecek birini buldunuz. Güya kendisini zehirlemiş!"

Xue teyzenin üzerine saldırınca kadıncağız geriye çekildi.

"Bayan Xia! Rica ediyorum, gidip kızınızı kendi gözlerinizle görün ve böyle sert ithamlarda bulunmadan önce Baochan'le konuşun!"

Xia San da orada olduğundan, Baochai ve Baoqin Xue teyzeyi savunmaya gelemediler; endişeyle içerideki odada beklediler. Tesadüf eseri, Wang Hanım, Zhou Rui'in karısını duruma bakmak için göndermişti. Kadın içeri girip de bu yaşlı kadının Xue

teyzeyi hakaretlerle tehdit ettiğini görünce Jingui'nin annesinin sorun çıkardığını anladı ve yanına yaklaştı.

"Herhâlde siz Bayan Xia'sınız, hanımefendi? Bayan Pan'in kendisini zehirlediğini biliyorsunuzdur! Ölüm sebebi bu, Bayan Xue ile hiçbir ilgisi yok! Ona bu şekilde iftira atamazsınız!"

"Sen de kimsin?" diye sordu Jingui'nin annesi.

Takviye kuvvetin gücüyle güveni biraz yerine gelen Xue teyze, Bayan Zhou yerine cevap verdi.

"Akrabamız Jiaların çalışanıdır kendisi!"

"Ya! Öyle mi?" diyerek dudak büktü Bayan Xia. "Sizin muhteşem akrabalarınızı hepimiz biliyoruz! Zaten onlar sayesinde oğlunuzu hapse attırdığınıza hiç şüphe yok. Herhâlde şimdi de kızımın cinayetinden bu sayede sıyrılmayı umuyorsunuz!" Sonra Xue teyzeyi yakaladı. "Haydi, söyleyin! Nasıl yaptınız? Gösterin onu bana!"

Zhou Rui'in karısı onu sakinleştirmek için atıldı.

"Elbette. Gidip bakın. Ama önce lütfen ellerinizi Bayan Xue'nin üzerinden çekin!"

Sonunda kadını Xue teyzeden uzaklaştırmayı başardı. Xia San da kuytudan çıkıp annesinin imdadına yetişti.

"Onların hizmetçisisiniz diye anneme bu şekilde saldırıp, bu işten sıyrılabileceğinizi mi sanıyorsunuz?" dedi.

Bayan Zhou'ya bir sandalye fırlattı ama neyse ki ıskaladı. İç odada Baochai ile birlikte olan hizmetçiler bu hengâmeyi duydular ve neler olduğunu görmek için koşarak geldiler. Bu kavgada Bayan Zhou'nun zararlı çıkacağından korkarak, savaşçıları yatıştırmaya çalıştılar. Onların tehditleri de tatlı sözleri de bir işe yaramadı. Anne oğulun karşı çıkışları ve yaygaraları daha da sertleşti.

"Rong Konağı'ndaki akrabalarınızın ne kadar güçlü olduklarını hatırlatmanıza hiç gerek yok! Bize ne! Şimdi Jingui öldü, artık bu işi sonuna kadar götüreceğiz!"

Bayan Xia yine bütün gücüyle Xue teyzeye saldırdı. Hizmetçiler ne kadar kalabalık olsalar da ona engel olamadılar. Tıpkı

atasözünün dediği gibi: "Gözü dönmüş birini on bin kişi bile tutamaz!"

İşte tam o sırada Jia Lian, yedi sekiz uşakla beraber geri döndü. Olup bitenleri görünce adamlarına Xia San'ı dışarı çıkarmalarını emretti ve hanımlara da kavgaya derhâl bir son vermelerini söyledi.

"Bu kavgayı kesip, meseleyi daha medeni bir şekilde halledebilirsiniz sanırım! Şimdi buraları toplayın. Araştırma yürütmek üzere Ceza Kurulundan beyefendiler gelmek üzereler."

Jia Lian geldiğinde Bayan Xia tam gaz saldırısına devam ediyordu. Bir uşak ordusuyla gelen bu tuhaf adam onu sindirdi; adamlarından bazıları emirler yağdırıyor, bazıları saygıyla esas duruşta bekliyorlardı. Kadın, onun Jia ailesinin hangi üyesi olduğunu merak etti. Sonra evlatlığının götürüldüğünü gördü. Ceza Kuruluna haber verildiğini ve kısa süre içinde bir soruşturma yürütüleceğini duydu; bütün planları suya düştü. Aslında kızının cesedini inceleyip, büyük bir velvele koparmaya ve adalet arayışına girmeye niyetleniyordu ama onlar kendisinden önce davranıp yelkenlisinin rüzgârını kesmişlerdi. Xue teyze hiçbir şey yapamayacak kadar korkmuştu. Bayan Zhou, Jia Lian'e bilgi verdi.

"Bu insanlar içeri daldılar ve bu kadın daha Bayan Pan'i bile görmeden Bayan Xue'ye iftira atmaya başladı. Onu yatıştırmaya çalışırken bu zorba araya girdi, genç hanımların önünde ağza alınmayacak şeyler söylemeye başladı. Rezillikten başka bir şey değildi!"

"Şimdi onunla tartışmanın hiç gereği yok." dedi Jia Lian. "Sadece zaman kaybı olur. İşkence altında sorguya çekildiğinde, iç odaların sadece kadınlar için olduğunu ve oraya girmeye hakkı olmadığını hatırlayacaktır! Annesi kızının cesedini yalnız başına incelemeye gelebilirdi. Onun da gelmesi, yetkililere yağmalama niyeti olduğunu düşündürecek."

Jia Lian'in adamları, dışarıda şu ya da bu şekilde Xia San'ı kontrol altında tutmayı başardılar. Bayan Zhou da bunca Jia destekçisinin varlığından cesaretlenerek Bayan Xia'ya verip veriştirdi.

"Gerçekten, hanımefendi, sizin doğrusunu bilmeniz gerekirdi. Geldiğinizde işin aslını sorabilirdiniz. Ya kızınız kendi kendisini zehirledi ya da bu işi Baochan yaptı. Gerçeği sorup soruşturmadan, daha cesedi bile görmeden, neden iftira atıp duruyorsunuz? Bizim bir kenarda durup, gelinlerinin ölüm sebebini bile araştırmayacak bir aile olduğumuzu mu düşündünüz? Baochan ve Xiangling bağlanıp hapsedildiler. Kızınız Xiangling'in hastalığıyla ilgilenmek için onu kendi odasına almıştı. Bu nedenle Bayan Pan öldüğünde Xiangling de oradaydı. Sizin de gelip soruşturma esnasında burada bulunmanızı ve yetkililerin tespitlerini duymanızı umuyorduk zaten."

Jingui'nin annesi yenilgiye uğradığının farkındaydı ve Zhou Rui'in karısının arkasından Jingui'nin odasına gitti. Kızının cesedinin sedirin üzerinde kaskatı uzandığını ve yüzünün pıhtılaşmış kanla sıvalı olduğunu görünce yıkılıp hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

"Hanımefendi Xiangling'e çok iyi davranıyordu! Odasını bile onunla paylaştı! Ama Xiangling onu zehirlemek için fırsatı kaçırmadı!" diye bağırdı onu gören Baochan.

Xue ailesi ve hizmetkârlar hemen itiraz ettiler.

"Saçmalık! Bayan Pan ölmeden hemen önce çorbayı pişiren kimdi? Sen!"

"Ben pişirip servis yaptım." dedi Baochan. "Ama sonra odadan çıktım. Ben dışarıdayken Xiangling kalkıp zehir katmış!"

O daha lafını bitiremeden, Jingui'nin annesi Xiangling'in üzerine atıldı ve ancak hizmetkârlar hep beraber davranıp onu durdurabildiler. Sonra Xue teyze konuşmaya başladı.

"Bu bana arsenik zehirlenmesi gibi geliyor. Biz evde arsenik bulundurmayız. Bunu yapan her kimse, şehirden zehri alması için birisini görevlendirmiş olmalı. Soruşturma sonucu gerçek ortaya çıkar. Şimdi Ceza Kurulunun incelemesi için ona çekidüzen verelim."

Bütün kadın hizmetkârlar toplanarak Jingui'yi kaldırıp cenaze için hazırladılar.

"Erkekler gelecekleri için bütün kadın eşyalarını da kaldırsanız iyi olur." dedi Baochai.

Onlar etrafı toplarlarken, sedirin minderinin altından buruşuk bir paket çıktı. Jingui'nin annesi hemen atılıp aldı. Boş olduğunu görünce fırlatıp attı. Baochan bunu fark etti.

"Bakın! İşte kanıt! O paketi hatırlıyorum ben. Birkaç gün önce, eve fareler dadanmıştı. Bayan Pan, evine ziyarete gittiğinde ağabeyinden zehir almasını istemişti. Bu onun paketi. Döndüğünde mücevher kutusuna koymuştu. Xiangling onu orada görüp Bayan Pan'i zehirlemek için kullanmış olmalı. Bana inanmıyorsanız, mücevher kutusuna bakın bakalım orada mı?" dedi.

Jingui'nin annesi mücevher kutusunu açtı, birkaç gümüş saç iğnesinden başka hiçbir şey yoktu.

"Mücevherlerine ne oldu?" diye sordu Xue teyze şaşkınlık içinde.

Baochai, hizmetçilere sandıkları ve dolapları açmalarını söyledi. Hepsi bomboştu.

"Bütün bunları kim almış olabilir?" diye sordu. "En iyisi Baochan'i sorgulamak."

Jingui'nin annesi birdenbire çok endişelendi.

"Baochan benim kızımın eşyalarını ne bilsin?" diye karşı çıktı.

"Haydi ama hanımefendi." diye araya girdi Zhou Rui'in karısı. "Bu pek de mantıklı bir soru değil! Bayan Baochan sürekli Bayan Pan'le beraberdi. Tabii ki bilir."

Baochan, köşeye sıkıştığını anlayınca doğruyu söylemek zorunda kaldı.

"Hanımefendi ne zaman evine gitse bir şeyler götürürdü. Benim yapabileceğim bir şey yoktu." dedi.

Xuelerden büyük bir öfke gürlemesi geldi.

"Demek öyle, Bayan Xia! Ne kadar iyi bir annesiniz! Demek kızınıza bizim mallarımızı çaldırıyordunuz, kaynaklar tükenince de bize şantaj yapmak için onu intihara zorladınız! Soruşturma sırasında bu ilgilerini çekecektir!"

"Dışarı çıkıp Bay Lian'e, Xiaların gitmelerine hiçbir şekilde izin verilmemesini söyleyin!" dedi Baochai.

Jingui'nin annesi büyük bir korkuya kapıldı ve Baochan'e küfürler yağdırmaya başladı.

"Seni küçük şıllık! Pis dedikoducu! Benim kızım ne zaman onların eşyalarını çaldı?"

"Cinayetin yanında çalmak bir şey mi?" dedi Baochan, sert bir şekilde. "Bir hırsızlığı örtbas etmek için bana katil denmesine izin verememem!"

"Eğer kayıp eşyaları bulursak, katilin kim olduğunu öğreniriz." dedi Baoqin. "Birisi hemen gidip Bay Lian'i bulsun. O Xia San'a bu arsenik meselesini sorabilir. Soruşturmada bunu bilmek isterler."

Jingui'nin annesi panik oldu.

"Baochan aklını kaçırmış olmalı! Benim kızım ne zaman arsenik aldı? Bana sorarsanız, bunu yapan Baochan'in kendisi!"

"Bu kadarı da çok fazla!" diye bağırdı Baochan öfkeyle. "Beni suçlamanızı kabul edemem, hele de sizin! Siz ikiniz her zaman Bayan Pan'e haklarını savunmasını söyleyip duruyordunuz! Bay Pan'in ailesi için hayatı çekilmez yapmasını, onlar battıktan sonra evdeki her şeyi toplayıp kendisine iyi bir koca bulmasını tavsiye ediyordunuz! Bunu inkâr mı ediyorsunuz?"

Jingui'nin annesi cevap vermeden önce Zhou Rui'in karısı sevinçle bağırdı.

"Kendi hizmetçilerinizden biri sizi ihbar ediyor! Evet, bakalım şimdi ne diyeceksiniz!"

Jingui'nin annesi yine Baochan'e küfretti ve dişlerini gıcırdattı.

"Ben sana her zaman iyi davranmadım mı? Beni mezara mı göndermek istiyorsun? Soruşturmada bunları senin yaptığını söyleyeceğim!"

Baochan ona öfkeyle baktı, sonra Xue teyzeye döndü.

"Lütfen Xiangling'i bırakın, hanımefendi. Masum birine böyle

zarar vermek doğru değil. Ben soruşturmada gerçekleri anlatırım!"

Baochai onun yerine Baochan'i serbest bırakmalarını söyledi hizmetçilere.

"Haydi, Baochan, sen her zaman dürüst bir kızsın. Neden sinsice işlere karıştın? Bunun sıkıntısını çekersin sonra. Eğer diyecek bir şeyin varsa, hemen söyle. Bize doğrusunu anlat ve bütün mesele kesin olarak halledilmiş olsun."

Baochan soruşturmada işkence göreceğinden korktu ve sonunda çözüldü.

"Bayan Pan her gün hayatın başına getirdiklerinden şikâyet edip duruyordu. 'Neden böyle aptal bir anneden doğdum? Beni Efendi Ke ile evlendireceğine, sersem budala kuzenini koca diye seçti! Eğer bir günümü Efendi Ke ile geçirmeyeceksem ölürüm daha iyi!' diyordu. Sonra Xiangling'den ne kadar nefret ettiğini söylüyordu. Başlangıçta pek önemsemedim ama sonra Xiangling'e karşı ne kadar dostça davrandığını fark edince, yine gözüne girdiğini sandım. Bayan Pan'in iyilik olsun diye onun için çorba yaptırdığını düşündüm. Sonra aklında bambaşka bir şey olduğunu keşfettim! Hem de korkunç bir şey!"

"Bu çok saçma!" diye araya girdi Jingui'nin annesi. "Eğer Xiangling'i ortadan kaldırmaya niyetlendiğini ima ediyorsan, o zaman zehri kendisinin yutmuş olmasını nasıl açıklayacaksın?"

Baochai, Xiangling'e döndü.

"Sen bize dün neler olduğunu anlat, Xiangling. O çorbadan içtin mi?"

"Birkaç gün önce o kadar hastaydım ki kafamı kaldıracak hâlim yoktu; Bayan Pan bana çorba getirtmeyi teklif etti. Reddedemedim. Ben yatakta doğrulup oturmaya çalışırken, o getirdiği çorbayı kazayla yere döktü. Temizlemek için çok uğraştı, buna ben sebep oldum diye kendimi çok kötü hissettim. Sonra dün tekrar çorba teklif etti, yutabileceğimi hiç sanmadığım hâlde biraz denemek istedim. Tam içmeye hazırlanırken, birden başım döndü. Baochan'in çorbayı götürdüğünü hayal meyal hatırlıyorum. Hatta içmediğime memnun bile oldum. Ama sonra tekrar

uyuklamak üzereyken, Bayan Pan gelip biraz içmemi söyledi. Kendisi de içiyordu. Zoraki birkaç yudum aldım."

"İşte!" diye bağırdı Baochan, Xiangling'e lafı tamamlama fırsatı vermeden. "Ben size devamını anlatayım. Dün Bayan Pan bana iki kâse çorba yapmamı söyledi, biri kendisi, diğeri Xiangling için. Çok sinirlenmiştim! Xiangling kim ki ben ona hizmet ediyordum! Kâselerden birini bilerek fazladan tuz koydum ve onu Xiangling'e vermek için kenarını gizlice işaretledim. Çorbayı getirir getirmez, Bayan Pan, evine ziyarete gideceği için çocukların arabayı hazırlamalarını istedi. Ben de onlara bildirmek için çıktım, işimi halledip geri döndüğümde, Bayan Pan önünde tuzlu çorbayla oturuyordu. Çorbayı tadarsa çok tuzlu olduğu için bana kızacağından korktum. Neyse ki ben ne yapacağımı düşünürken, o tuvalete gitti. Ben de kâseleri değiştirdim. Demek bunu yapmak kaderde yazılıymış. Bayan Pan geri gelince, tuzlu çorbayı Xiangling'e götürdü ve biraz içmesi için yalvardı. Kendisi de aslında Xiangling'e içirmeye niyetlendiği çorbadan içmeye başladı. Xiangling tuzu fark etmemişe benziyordu; ikisi de çorbalarını bitirdiler. Ben de Xiangling'in nasıl bir damak tadı var diye düşünerek, kendi kendime güldüm. Bayan Pan'in Xiangling'i zehirlemeye çalıştığını ve ben dışarıdayken çorbasına arsenik kattığını hiç bilmiyordum. Sonra o dışarı çıkınca ben kâseleri değiştirmiş oldum. O hiç fark etmedi. Ne derler bilirsiniz: 'İlahi adalet vardır, herkes ektiğini biçer!' "

Herkes Baochan'in hikâyesinin ayrıntılarını düşündü ve hem mantıklı hem de tutarlı buldular. Xiangling serbest bırakıldı ve yatağına yatırıldı.

Bu arada Jingui'nin annesi giderek daha çok korkmaya başladı ve Baochan'in suçlamalarını çürütmenin yollarını düşündü. Xue teyze ve ailenin diğer üyeleri uzun uzadıya tartıştıktan sonra bu şartlarda Xia San'ın Jingui'nin suç ortağı olduğu sonucuna vardılar. Hâlâ bu konuda hararetli bir şekilde tartışırlarken, dışarıdan Jia Lian'in bağırdığını duydular.

"Tamam, bu kadar gevezelik yeter! Ortalığı toparlayın! Kuruldan bir görevli yolda."

Bayan Xia ve oğlu deli gibiydiler. Soruşturmanın kendileri için

kötü sonuçlanması kaçınılmaz görünüyordu. Sonunda Bayan Xia, Xue teyzeye yalvardı.

"Lütfen özürlerimi kabul edin. Belli ki bunlar kızımın kabahatiymiş ve hak ettiği şey başına gelmiş. Eğer bir soruşturma yapılırsa, bu sizin aileniz için de kötü olur. Size yalvarıyorum, bu meseleyi kapatın."

"Bu imkânsız!" diye karşı çıktı Baochai. "Yetkililere bildirildi bile. Artık kapatamayız!"

Bayan Zhou arabuluculuk yapmak istedi.

"Olayı kapatmanın tek yolu, Bayan Xia'nın gidip soruşturmadan vazgeçmelerini istemesi. O zaman biz de itiraz etmeyiz."

Dışarıda tutulan Xia San, Jia Lian'in gözünü korkutması sonucunda, memurun yolunu kesip, soruşturmanın durdurulması için yazılı talepte bulundu. Diğerleri de bunu onayladılar. Xue teyze bir tabut satın alınması ve diğer tüm cenaze organizasyonunun gerçekleştirilmesi için talimat verdi. Ama bu noktada hikâyemiz başka bir tarafa dönüyor.

***

Jia Yucun, başkente başkan oldu; ayrıca vergi toplanması da onun sorumluluğundaydı. Bir gün, yeni ekilmiş bir tarım bölgesini denetlemek üzere çıktı. Yolda Bâtını Anlayış Bölgesi'nden geçerken, Sazlı Geçit Nehri kıyısındaki bir köye gelince tahtırevanı su kenarında durdurdu ve karşıya geçmek için maiyetindekilerin kendisine yetişmelerini bekledi. Köyün dış tarafında harap hâlde, küçük bir tapınak gördü. Budaklı, yaşlı birkaç çam ağacının dalları yıkıntıların arasından yükseliyordu. Jia Yucun tahtırevanından inip yavaş yavaş tapınağa doğru yürüdü. Heykellerin yaldızları dökülmüş, salon tam bir virane hâlindeydi. Bir kenarda kırık bir taş tablet duruyordu, üzerindeki yıpranmış yazı zor okunuyordu. Yucun, avludan tapınağın arka salonuna geçerken, bir servi ağacının gölgesinde, saz çatılı bir sundurma gördü. İçinde Taocu bir keşiş, oturmuş, gözleri kapalı meditasyon yapıyordu. Yucun adama yaklaşıp yüzüne bakınca, tuhaf bir aşinalıkla sarsıldı. Daha önce bir yerlerde görmüştü ama nerede olduğunu hatırlayamadı. Hizmetkârları Taocuyu kaba bir şekilde meditas-

yonundan uyandırmak istediler ama Yucun onları durdurdu ve saygıyla yaklaşıp seslendi.

"Saygıdeğer efendim!"

Taocu gözlerini aralayıp hafifçe gülümsedi.

"Sizi buraya getiren sebep nedir, beyefendi?" dedi.

"Denetleme göreviyle bu taraflara gelmiştim." dedi Yucun. "Böyle huşu içinde meditasyon yaptığınızı görüp, bundan ruhani becerinizin hikmetini anlayarak sizden bazı gerçekleri dinlemek istedim."

"Her gelişimizin ve gidişimizin daima yazgılı bir yeri vardır." dedi Taocu.

Yucun, bu yaşlı adamda çok gizemli bir şeyler olduğunu hissetti. Yerlere kadar eğilerek sordu.

"Nerede rahiplik yapıyordunuz? İnzivaya çekildiğiniz bu tapınağın adı nedir? Kaç kişi var burada? Eğer aradığınız saf bir tefekkürse, kutsal dağlardan biri daha müsait bir yer olabilirdi. Eğer hayır işleri yapmak istiyorsanız, işlek yerler daha uygun olmaz mıydı?"

"Bir su kabağı bana yeter de artar bile." dedi Taocu. "Kutsal dağlara hiç ihtiyacım yok. Bu tapınağa gelince, unutulup giden kökenini açıklayan, ufalanmış bir taş tabletten başka bir şey kalmamış. Gölge bedeni takip ederken, neden hayır işleri yapayım? 'Kutuda satın alınmayı bekleyen bir mücevher ya da kılıfında yükseklere uçmayı bekleyen bir iğne değilim.' "

Yucun her zaman akıllı bir adamdı. "Su kabağı"ndan ve kendisinin Su Kabağı Tapınağı'nda kalan fakir bir gençken yazdığı dizelerinden söz etmesi, aklına eski günlerdeki komşusu yaşlı Zhen Shiyin'i getirdi. Taocuyu tekrar dikkatle inceleyince onu tanıdı ve hayırsever adamın yüzünün hiç değişmediğini gördü. Maiyetindekileri gönderdi.

"Bana doğruyu söyleyin, efendim." dedi gizlice. "Siz Bay Zhen değil misiniz?"

Yaşlı adamın yüzünden belli belirsiz bir gülümseme geçti.

"Ha gerçek, ha yalan. Gerçeğin yalan, yalanın da gerçek olduğunu anlamanız gerekir." dedi.

Yaşlı adamın kelimeleriyle, isimleri üzerine cinas yapması Yucun'ın iyiden iyiye emin olmasını sağladı: Zhen 'gerçek' ile 'Jia' da 'yalan' ile eş sesliydi. Yeniden eğilerek selam verdi.

"Sizin cömertliğiniz sayesinde başkente gidince, talihim yüzüme güldü ve imtihanı geçip sizin bölgenize atandım. İşte ilk defa orada, aydınlanmaya eriştiğinizi, tozlu dünyadan feragat edip ölümsüzler diyarına yükseldiğinizi öğrendim. İzinizin peşine düşmek istememe rağmen benim gibi sıradan ve bu fâni dünyanın tozuyla kirlenen bir insanın sizin mübarek yüzünüzü görme şansına eremeyeceğine kanaat getirdim. Sizinle yine karşılaştığıma çok sevindim! Size yalvarıyorum, saygıdeğer efendim, cehaletimi giderin. Eğer ricamı kabul etme lütfunda bulunursanız, geçiminizi sağlayayım, başkent yakınlarındaki evimde sizi ağırlayayım, her gün erdeminizden faydalanayım."

Taocu ayağa kalktı ve o da eğilerek karşılık verdi.

"Ben meditasyon hasırımın ötesinde hiçbir şey bilmiyorum." dedi. "Zatıâlinizin söylediklerinin tek kelimesini bile anlamadım."

Tekrar yerine dönüp oturdu. Yucun şüphe duymaya başladı.

"Ama kesinlikle o olmalı." diye düşündü. "Yüzü ve sesi çok tanıdık! On dokuz yıl sonra bile görüntüsü hiç değişmemiş. Ölümsüzlüğe erdiği için herhâlde, zaten bu yüzden eski kimliğini açıklamaya yanaşmıyor. Kendisini bambaşka biri olarak düşünüyor. Ama o benim velinimetim. Şimdi onu tekrar bulduğuma göre, minnetimi göstermenin bir yolunu düşünmem lazım. Eğer maddi şeyler onu etkilemiyorsa, karısından ve kızından söz etmek de etkilemez."

"Saygıdeğer efendim, geçmişinizi açığa çıkarmak istemediğinizi anlıyorum. Ama öğrencinizi tanıdığınıza dair bir işaret lütfedemez misiniz?"

Tam yere kapanmak üzereyken, adamları gelip, havanın kararmak üzere olduğunu ve bir an önce nehri geçmeleri gerektiğini söylediler. Yucun tereddüt içinde kaldı, Taocu konuşmaya başladı.

"Hızla karşı tarafa geçin, beyefendi. Tekrar karşılaşacağız. Gecikmeyin, fırtına kopacak. Eğer başka bir gün lütfedip yine gelirseniz, sizi nehrin geçidinde görmeyi dört gözle bekleyeceğim."

Gözlerini kapattı ve yine meditasyonuna dalıp gitti. Yucun istemeye istemeye vedalaşıp tapınaktan çıktı. Nehrin kıyısına geldiğinde, tekneye binip karşıya geçmeye hazırlanırken, hızla kendisine doğru koşan bir adam gördü.

Kim olduğunu öğrenmek için bir sonraki bölümü oku.

104. BÖLÜM

Sarhoş Elmas, küçük bir yavru balığın büyük dalgalar yaratabileceğiyle övünür.

Bizim sevdalı kahramanımız geçmişin yasını tutar.

"Demin gittiğiniz tapınak yanıyor, beyefendi!" dedi adam.

Jia Yucun, arkasını dönüp baktı, yerden alevler yükseldiğini gördü, bir kül bulutu gökyüzünü karartıyordu.

"Ne kadar tuhaf!" diye düşündü. "Birkaç dakika önce ayrıldım oradan, henüz uzaklaşmadım bile. Nasıl başlamış olabilir? Ya yaşlı Bay Zhen öldüyse?"

Geri dönüp bakması karşıya geçmesini geciktirecekti. Öte yandan gitmeyince de suçluluk duyacaktı. Biraz düşündü.

"Yaşlı Taocu kaçabildi mi acaba, gördün mü?" diye sordu.

"Ben de arkanızdan çıktım, efendim. Karnım çok ağrıyınca tuvalete gitmem gerekti. O zaman dönüp baktım. Alevleri görünce hemen size haber vermek için buraya koştum. Kimsenin dışarı çıktığını görmedim."

Vicdan azabı duymasına rağmen Yucun görevini her şeyin önünde tutan bir adamdı ve daha fazla oyalanıp işlerini zora koşacak kadar endişelenmedi.

"Yangın sönene kadar burada bekle." dedi hizmetkârına. "Sonra gidip yaşlı adamdan bir iz var mı diye bak. Hemen bana bildir."

"Peki, efendim." Adam bu talimatları yerine getirmek için istemeye istemeye kaldı.

Jia Yucun nehri geçti ve denetim turuna devam etti ve birkaç durakta durduktan sonra geceyi resmî konaklama yerinde geçirdi. Ertesi sabah görevlerini tamamladı ve şehrin kapısında kendisini karşılayan her zamanki haberci kalabalığı eşliğinde büyük bir tantanayla sokaklardan geçti. Yolda, tahtırevanın içinden çığırtkanlardan birinin bağırtısını duyunca ne olduğunu sordu. Bir adam sürüklenerek getirilip tahtırevanın dibinde diz çöktürüldü. Bağıran çığırtkan da diz çöktü ve olan biteni anlatmaya başladı.

"Bu sarhoş sizin yolunuzdan çekileceğine, yalpalayarak tahtırevanınızın önüne geldi. Yoldan uzaklaşmasını söyledim ama küstahlık yaptı, kendini yolun ortasına attı ve ona vurduğumu iddia etti."

"Bu bölge olduğu gibi benim sorumluluğumda ve burada yaşayan herkes benim yetkim dâhilinde." dedi Jia Yucun, doğrudan sarhoşa hitap ederek. "Sizin bunu çok iyi biliyor ve benim bölgedeki varlığımdan haberdar olmanız lazım, beyefendi. Bu sarhoş hâlinizle yapmanız gereken şey benim yolumdan çekilmek. Ama siz bunun yerine, uygunsuz varlığınızla yolu kirletiyor, üstelik adamlarımdan birine iftira atma küstahlığına kalkışıyorsunuz! Derdiniz nedir?"

"Kendi paramla içiyorum, değil mi?" diye söylendi adam. "Sarhoş olduğumda yattığım yer İmparator'un toprağı. Majesteleri yatamayacağımı söylemedi! Siz ne diye karışıyorsunuz?"

"Belli ki bu adam kendisini yasaların da üzerinde görüyor!" diye çıkıştı Jia Yucun öfkeyle. "Adı neymiş?"

"Ni Er." dedi adam. "Ama Sarhoş Elmas derler."

Jia Yucun çok sinirliydi.

"İyice bir dövün şunu!" diye emretti. "Bakalım elmas yeterince sert miymiş!"

Adamları Ni Er'ı yere sıkıca bastırdılar ve sopayla birkaç kere sert bir şekilde vurdular. Adam sopa darbelerinin verdiği acıyla ayıldı ve merhamet dilenmeye başladı. Yucun ona güldü.

"Elmas ha! Tamam, bırakın artık! Alıp yamene götürün. Orada sorguya çekeriz." dedi.

Habercilerden bir bağırtı yükseldi, yalvarmalarına hiç aldırmadan Sarhoş Elmas'ı bağlayıp, tahtırevanın arkasına doğru sürüklediler.

Yucun, önce Saray'a gidip görevi hakkında rapor verdi, sonra yamene döndü ve günlük işlerine daldı. O kadar yoğundu ki Sarhoş Elmas aklına bile gelmedi. Ama sokakta adamın dövüldüğünü seyredenler hiç zaman kaybetmeden bu hikâyeyi arkadaşlarına anlattılar. Böylece çok kısa bir süre içinde, sarhoş kabadayı Ni Er'ın Başkan Jia ile başının derde girdiği ve çok zor durumda olduğu haberi her yere yayıldı. Bu dedikodu sonunda karısının ve kızının kulaklarına kadar geldi ve o akşam eve gitmeyince kızı en kötüsünden korkarak, bütün kumarhanelerde onu aradı. Adamın arkadaşları söylentiyi doğruladılar ve Elmas'ın kızı kim bilir babasının başına neler geldiğini düşünerek ağlamaya başladı.

"O kadar üzülme!" dediler. "Başkan Jia, Rong Konağı'ndaki Jiaların akrabası. Genç Jia Yun babanın ahbabı değil miydi? Neden annenle gidip araya girmesini istemiyorsunuz? O zaman mesele hallolur."

Elmas'ın kızı bunu düşündü.

"Haklılar. Babam, yan komşu Jia Yun'ün dostu olduğunu söyleyip dururdu. Belki de gidip onu görsem iyi olur."

Hemen eve döndü ve annesine olanları anlattı. Ertesi sabah ikisi Jia Yun'ü görmeye gittiler. Genç o gün evdeydi ve onları içeri davet etti. Annesi de hizmetçilerden çay ikram etmelerini istedi. Anne kız ona Elmas'ın tutuklanışını anlatıp kurtarması için yalvardılar.

"O iş kolay." diye böbürlendi Jia Yun, hiç tereddüt etmeden. "Rong Konağı'na uğrar, bu konudan söz ederim, mesele kısa sürede çözülür. Bu Başkan Jia, her şeyini Rong Konağı Jialarına borçlu. Onların tek kelimesiyle Elmas yine özgür bir adam olur!"

Elmas'ın karısı ve kızı sevinçle ve büyük bir beklentiyle evlerine döndüler. Gözaltında tutulduğu yamende Elmas'ı ziyaret ettiler ve iyi haberleri verdiler; Jia Yun ve Jia ailesinin müdahalesiyle kısa süre içinde serbest bırakılacaktı. Ni Er rahat bir nefes aldı.

Ne yazık ki daha önceki istekleri Xifeng tarafından geri çevrilen Jia Yun, bir kere daha onun karşısına çıkmayı gözü yememiş, o günden beri Rong Konağı'na adımını atmamıştı. Konağın kapısındaki adamlar, gelenlere aileyle olan ilişkilerine göre muamele ediyorlardı. Eğer ailenin misafiri samimiyet ve saygıyla ağırladığı biliniyorsa, o kişi iyi karşılanıp hemen içeriye bildiriliyordu. Öte yandan, eğer birisine bir kere soğuk davranılmışsa, hizmetkârlar da onları örnek alıyorlardı. Böyle biri yine gelirse, akraba bile olsa, gelişi içeri bildirilmiyor ve çok uzatmadan gönderiliyordu. Şimdi Jia Yun gelip Jia Lian'e saygılarını sunmak isteyince, kapıda çok soğuk karşılandı.

"Bay Lian evde değil. Döndüğünde, sizin uğradığınızı kendisine bildiririz."

Jia Yun, ısrar edip Bayan Lian'i görmek isteyebilirdi ama kapı görevlilerini kızdırmaktan korktu ve istemeye istemeye dönüp eve gitti. Ertesi gün Elmas'ın karısı ve kızı yine gelip başının etini yediler.

"Ama Bay Yun! Siz Jiaların istedikleri her şeyi halledebileceklerini söylemiştiniz! Siz de aileden birisiniz, bu çok büyük bir şey değil ki. Mutlaka başarırsınız! Bizi böyle yüzüstü bırakamazsınız!"

Jia Yun, aşağılanmış hissetti ve işin içinden sıyrılmaya çalıştı.

"Dün akrabalarım kimseyi gönderemeyecek kadar meşguller-di. Bugün bir şeyler yapacaklarından eminim, sonra da Elmas serbest bırakılacak. Endişelenmenize hiç gerek yok."

Elmas'ın karısı ve kızı yine haber beklemeye başladılar. Jia Yun, Rong Konağı'nın ön kapısından girmeyi başaramayınca, Bahçe'de Baoyu'yle temasa geçebileceğini düşünerek arka tarafı denedi. Ama Bahçe kapısının kilitli olduğunu görünce çok şaşırdı ve bir kere daha mutsuz ve morali bozuk olarak eve dönmek zorunda kaldı.

"Daha birkaç yıl önce, Sarhoş Elmas bana borç para vermişti." diye düşündü. "Bayan Lian'e koku almak için kullanmıştım o parayı, o da bana ağaç dikme işini vermişti. Ama bu sefer hediye almaya gücüm yetmiyor diye geri çevriliyorum. Onun övünecek nesi var ki? Atalarımızdan kalan parayı borç verip fahiş faizler alı-

yor, bizim gibi fakir aile halkı, ihtiyaç olduğunda bir tael borç bile alamıyor. Herhâlde kendisini çok akıllı sanıyor, kendi geleceğini korumanın bir yolunu bulmuş. Ama ne kadar kötü bir şöhreti olduğundan haberi yok. Eğer ağzımı kapalı tutarsam, iyi hoş ama eğer bildiklerimi insanlara söylersem, mahkemede hesap verir!"

Evde Sarhoş Elmas'ın karısını ve kızını kendisini beklerlerken buldu. Bu sefer, farklı bir şekilde de olsa, girişiminin meyve vermediğini kabul etmek zorunda kaldı.

"Jialar Elmas için birisini göndermişler ama maalesef Başkan Jia onu serbest bırakmıyor. Bay Leng Zixing'i araya koyabilirseniz belki bir şansınız olabilir. O, Jialara hizmet eden Zhou Rui'in akrabasıdır."

"Sizin gibi, ailenin saygıdeğer bir üyesi hiçbir şey yapamamışken, bir uşağın ne faydası dokunabilir." diye sızlandılar anne kız.

Bu çok küçük düşürücüydü!

"Bugünlerde hizmetkârların efendilerinden daha nüfuzlu olduklarını bilmiyorsunuz galiba!" diye karşı çıktı.

Elmas'ın karısı ve kızı onunla boşa zaman kaybettiklerini anladılar.

"Bizim yüzümüzden sıkıntıya girdiğiniz için size minnettarız, Bay Yun." diye mırıldandılar alaycılıkla. "Babamız çıktığında kendisi de size teşekkür edecektir..."

Sonra gittiler. Sonunda Sarhoş Elmas'ın serbest bırakılmasına yardım edecek başka birisini buldular ve yaşlı adam, baştaki birkaç sopa darbesinden başka bir ceza almadan, serbest bırakıldı. Aile ocağına dönünce, Jialaların araya giremediğini anlattılar ona. İlk şişesini bitiren Sarhoş Elmas, hemen Jia Yun'ü bulup ona bir ders verme niyetinden söz etti.

"Rezil herif! Nankör, sinsi! Karnı açken, işe ihtiyacı olduğunda kim yardım eli uzattı? Şimdi benim başım dertteyken, beni yüzüstü bırakıyor demek? Güzel! Size söylüyorum, eğer istersem Jialaların burunlarını çamura sürterim!"

Kadınlar, endişeyle onun bu cafcaflı tehditlerini engellemeye çalıştılar.

"Yine sarhoş oldun, baba! Aklını kaçırdın! Bu şişe birkaç gün önce felaketin oldu, onun yüzünden dayak yedin! Şu hâline bak! Daha morlukların bile geçmeden yine başladın."

"Dayak beni korkutur mu sandın?" diye böbürlendi Sarhoş Elmas. "Yeter ki onlara karşı bir koz bulayım. Tek ihtiyacım bu! Bir tane buldum zaten. Şimdi onları yakaladım! Evet ya, içeride birileriyle arkadaş oldum ve bazı şeyler öğrendim. Onlara göre, bu şehrin dışında da bir sürü Jia varmış ve birkaç gün önce bir sürü Jia hizmetkârı içeri atılmış. Bunu duyduğuma çok şaşırdım. Genç Jialar ve hizmetkârlarının kötü olduklarını biliyordum da yaşlı olanların iyi insanlar olduklarını düşünürdüm. Nasıl başları belaya girdi acaba? Biraz soruşturunca, sözünü ettikleri Jialaın şehrin dışında oturanlar oldukları ortaya çıktı ama yine de buradakilerle akrabalıkları var. Her neyse, bir şeyler olmuş ve yakalanıp mahkeme kararını beklemek üzere buraya getirilmişler. İşte şimdi elimde kozum var! Gülüyorum artık! O Yun nankör dilencinin teki! Dostlarımla beraber ailesinin yaptıkları dalavereler, zorbalıklar, yüksek faizle tefecilik, başkasının karısını kaçırma olayları hakkında laf yayabiliriz... Eğer bunlar duyulur ve denetçinin kulağına giderse, yandılar! O zaman Elmas Ni Er kimmiş öğrenirler!"

"Haydi, git yat, seni sarhoş ihtiyar!" diye bağırdı karısı. "Kimin karısını kaçırmışlar? Hayatımda böyle saçma bir şey duymadım!"

"Bütün gün evde oturunca dışarıda neler olduğunu nereden bileceksin?" diye karşı çıktı Sarhoş Elmas. "İki yıl önce, kumarhanelerden birinde Zhang diye bir gençle tanıştım. O bana nişanlısını Jialaın aldığını söyledi. Fikrimi sordu. Ben de unutmasını söyledim. Şimdi kim bilir nerede, son yıllarda hiç görmedim. Eğer karşılaşırsak, ona ne diyeceğimi biliyorum. Şu Yun denilen adamı canlı canlı pişirsin. Dizlerinin üzerinde sürüngürsün! İşte artık elimde kozum var..."

Sonra kendi kendine abuk sabuk bir şeyler mırıldanarak yatağına yığılıp kaldı ve horul horul uyumaya başladı. Karısı ve kızı söylediklerini sarhoş saçmalamaları olarak kabul edip unuttular. Sarhoş Elmas ertesi gün erkenden kalkıp kumarhanenin yolunu tuttu. Onu burada bırakıyoruz.

***

Yine Jia Yucun'a dönelim. Eve döndükten sonraki sabah, iyi bir uyku çekmenin yenilenmesiyle karısına (hatırlanacağı gibi, bir zamanlar Suzhou'daki Zhen ailesine hizmetçilik ediyordu) Zhen Shiyin ile karşılaşmasından söz etti. Kadın kalpsizliği yüzünden ona çıkıştı.

"Neden geri dönüp aramadın? Eğer yanarak öldüyse, ona bunu yaptığımız için ömrümüz boyunca suçlu olacağız!" dedi ve ağlamaya başladı.

Jia Yucun kendisini temize çıkarmaya çalıştı.

"Ben nasıl müdahale edebilirdim? O bizim gibi fâni insanların dünyasında yaşamıyor ki! Karışırsam kırılabilirdi!"

O sırada Yucun'a bir mesaj getirildi.

"Dün zatıâlinizin tapınaktaki yangını araştırması için gönderdiğiniz haberci rapor vermeye geldi."

Yucun onu görmek için çıktı. Adam tek dizini yere koymuş bekliyordu.

"Söylediğiniz gibi, Taocuyu bulmak için tapınağa geri döndüm, efendim. Kulübesi yerle bir olmuştu, hatta arkasındaki duvar bile yıkılmıştı ama yaşlı adamdan hiçbir iz yoktu. Diri diri yanmış olmalı... Geride sadece meditasyon minderi ve su kabağı kalmıştı. Nasıl olduysa sapasağlam duruyorlardı. Ceset falan var mı diye etrafı dolaştım ama tek bir kemik bile yoktu. Bana inanmazsınız diye minderle su kabağını size göstermek için getirecektim ama elime alır almaz küle döndüler."

Yucun bu anlatılanlardan Zhen Shiyin'in yangın sahnesinden çıkışının sıradan bir ölüm olmadığı, daha ziyade mucizevi bir ruhanileşme olduğu sonucunu çıkardı. Haberciyi gönderip tekrar içeri girdi. Anlayamayacağını ve canının sıkılacağını düşünerek karısına Shiyin'in ateşe dönüşmesinden hiç söz etmedi. Onun yerine sadece yaşlı adamdan hiç iz bulunmadığını, muhtemelen kaçıp gittiğini söyledi.

Sonra çıkıp çalışma odasına geçti, kısacık karşılaşmaları esnasında Zhen Shiyin'in kendisine söylediği kelimeleri düşündü. Sonra hizmetkârlarından biri içeri gelip, bazı belgeleri incelemesi

için Saray'dan çağrıldığını bildirdi. Yucun aceleyle tahtırevanına binip Saray'a gitti. Oraya vardığında bazı konuşmalara kulak misafiri oldu.

"Jiangxi Ziraat Müdürü Jia Zheng, bir suçla itham edilmiş, bugün mahkemede itiraf edecekmiş."

Yucun, Kabine Bürosuna girdi ve orada toplanan bakanları selamladı. Önce görevini yerine getirdi, resmî belgeleri inceledi. Majestelerinin sahil güvenliğin durumunu hiç beğenmediği yazıyordu belgelerde. Sonra Kabine Bürosundan çıktı, Jia Zheng'ı bulmaya gitti. Sıkıntısını paylaşacak, çok ciddi bir suç olmadığı konusunda teselli edecek ve başkente yolculuğunun nasıl geçtiğini soracaktı. Jia Zheng başına gelen talihsizlikleri ayrıntısıyla anlattı.

"Bağışlanmak için Saray'a başvurdun mu?" diye sordu Yucun.

"Evet." dedi Jia Zheng. "Majestelerinin yemekten dönüp buyruğunu bildirmesini bekliyorum."

Onlar konuşurlarken, Jia Zheng İmparator'un huzuruna çağrıldı; apar topar gitti. Onu merak eden bakanlar kabul odalarından birinde bekliyorlardı. Uzun süren bir görüşmenin sonunda Jia Zheng dışarı çıktı, yüzü terden boncuk boncuktu, dört bir yandan üzerine üşüştüler.

"Evet?" diye sordular. "Nasıl gitti?"

"Korkudan ödüm patladı!" dedi Jia Zheng, dili dışarıda, nefes nefese bir hâlde. "Merak ettiğiniz için size çok teşekkür ederim, beyler. Memnuniyetle bildiriyorum, bu işten hiç zarar görmeden çıktım."

"Majesteleri sizi hangi konuda sorguladı?"

"İlk sorusu, Yunnan'daki silah kaçakçılığıyla ilgiliydi. Elebaşının, eski bir İmparatorluk öğretmeni olan Jia Hua'nın hizmetkârı olduğu bildirilmiş. Bu da Majestelerine benim babamın kuzenini hatırlatmış, gerçekten o mu diye sordu. Ben de hemen secde edip, babamın kuzeninin Jia Daihua olduğunu söyledim. Majesteleri güldü. Sonra bir zamanlar Savaş Kurulu Başkanı olan ama sonra rütbesi indirilip belediye başkanı yapılan Jia Hua'nın akrabam olup olmadığını sordu."

Jia Yucun da oradaki insanların arasındaydı. Kendisinin de resmî adı Hua'ydı, Yucun takma ismiydi; bunu duyunca korkuyla yerinden sıçradı.

"Ne cevap verdiniz, beyefendi?" diye sordu.

"Eski öğretmen Jia Hua'nın Yunnanlı olduğunu, belediye başkanı olan Hua'nın ise Zhejianglı olduğunu belirttim. Majesteleri sonra geçenlerde Suzhou denetçisinin suçladığı Jia Fan'ın bizim aileden olup olmadığını sordu. Yine secde edip, öyle olduğunu söyledim. Sanki yüzü bulutlanır gibi oldu. 'Bir adamın, kendi evinin hizmetkârlarının azıp da masum vatandaşların eşlerini kaçırmalarına göz yumması çok utanç verici!' dedi. Tek kelime edemedim. 'Bu Jia Fan neyiniz oluyor?' diye sordu. Uzak bir akraba olduğunu söyledim. Majesteleri homurdandı ve çıkmamı söyledi. Çok korkutucu bir tecrübe olduğunu siz de kabul edersiniz!"

"Bu iki olayın sizin davanızla aynı döneme rastlaması çok şaşırtıcı." dedi diğerleri.

"Davalar kendi içlerinde o kadar da önemli değil." dedi Jia Zheng. "Ama bizim için kötü olan, iki beyefendinin de Jia sülalesinin üyesi olması. Bir bakıma bu beklenen bir şey, ne de olsa biz çok büyük bir aileyiz ve yüzyıllar boyunca koca İmparatorluğa dağılmış durumdayız."

"Şu anda sülalenin bizim tarafını doğrudan ilgilendiren bir skandal olmayabilir ama bundan sonra Jia adının Majestelerinin aklında ön planda olmasından korkuyorum. Bu pek de memnun olduğum bir ihtimal değil."

"Haydi canım, korkulacak bir şey yok." dediler. "Unutmayın, gerçek her zaman kazanır."

"Resmî hayatı bırakmayı çok isterdim ama emekli olmaya cesaret edemiyorum. Miras yoluyla gelen unvanlar, ailenin hiçbir dalının feragat edemeyeceği bir zorunluluk."

"Şimdi Çalışma Bakanlığındaki görevinize yeniden getirildiğinize göre, bence hayatınız çok fazla endişe dolu olmayacak." diye araya girdi Yucun.

"Başkentteki görevler temelde daha az külfetli olabilir ama

taşrada iki kere görev yaptıktan sonra beni kim bilir hangi talihsizliklerin beklediği meçhul." dedi Jia Zheng.

"Biz sizin dürüstlüğünüze çok saygı duyuyoruz, beyefendi." dedi diğerleri. "Ağabeyinizin de karakteri övgüye değer. Bununla birlikte belki yeğeniniz ve genç kuşaklara karşı biraz daha sert olabilirdiniz."

"Çok doğru, evde çok az zaman geçiriyorum." dedi Jia Zheng. "Yeğenimin davranışlarını gerektiği gibi kontrol edemedim. Bu, benim de huzursuzluk duyduğum bir mesele. Konuyu siz açtınız diye söylüyorum, aileme karşı her zaman çok iyi niyetli olduğunuzu bildiğim için, biraz daha açık olursanız çok sevinirim. Mesela, Ning Konağı'ndaki Kuzen Zhen'in ailesinde herhangi bir usulsüzlük mü duydunuz?"

"Sadece birkaç bakan yardımcısı ve bazı Saray haremağalarıyla ters düştüğünü duyduk. Şimdilik endişe edilecek bir durum yok ama gelecekte daha ihtiyatlı olması konusunda onu uyarsanız iyi olur."

Sohbet bitince, bakanlar Jia Zheng'ı selamlayıp ayrıldılar. Jia Zheng eve döndü. Bütün genç Jia erkekleri kapıda karşıladılar onu. Önce Büyükanne Jia'yı sordu, sonra da gençler tek dizlerini yere koyup teker teker onu selamladılar. Ardından hep beraber konağa girdiler. Wang Hanım ve diğer hanımefendiler, Büyük Mutluluk Salonu'nda onu resmî bir şekilde karşıladılar. Sonra Jia Zheng, Büyükanne Jia'yı dairesinde ziyaret etti. Bütün haberleri verdi, yaşlı kadın Tanchun'ü sorunca düğünün tüm ayrıntılarını anlattı.

"Benim hemen ayrılmam gerekti, bu yüzden Çifte Dokuz Festivali'ni onunla beraber kutlayamadım. Sonra onu görmesem de kocasının ailesinden birileri beni ziyarete geldiler ve çok iyi olduğunu söylediler. Kayınpederi ve kayınvalidesi, size saygılarını gönderdiler. Bu kış ya da gelecek bahar başkente taşınacaklarmış, tabii böylesi çok daha iyi. Ama kıyı bölgelerdeki son yolsuzluklardan sonra yakın zamanda taşınabileceklerini sanmıyorum."

Büyükanne Jia, başta Jia Zheng'ın rütbesinin indirildiği ve başkente döndüğü haberine çok üzüldü. Her şey bir yana bu,

evden çok uzakta olan Tanchun'ün aileden iyice soyutlanacağı anlamına geliyordu. Ama Jia Zheng, İmparator ile görüşmesinin olumlu sonuçlarını anlatınca ve Tanchun'le ilgili içini rahatlatınca, keyfi yerine geldi. Oğlunu gönderirken gülümsüyordu. Sonra Jia Zheng ağabeyini ve gençleri görmeye gitti. Ertesi gün ilk iş, aile mabedinde dua etmeye karar verdiler.

Bu görevler yerine getirilince, Jia Zheng kendi dairesine çekilip, Wang Hanım ve diğer hanımlarla, ondan sonra da Baoyu, Jia Lan ve Jia Huan'la konuştu. Baoyu'nün, bayağı düzeldiğini ve göreve gittiği zamankinden daha gürbüz ve sağlıklı olduğunu görünce rahat bir nefes aldı. Delikanlının aklının karıştığından hâlâ haberi yoktu ve bu gözle görülür, dış düzelme onu memnun etti ve endişelerine ilaç oldu. Büyükanne Jia'nın düğün işlerini halledi̇ş şekline dair bütün endişelerini bir tarafa bıraktı. Baochai de her zamankinden daha olgun ve temkinli görünüyor; genç Lan hoş ve kültürlü bir delikanlı oluyordu. Jia Zheng gördüklerinden büyük memnuniyet duydu. Manzaradaki tek kusur Jia Huan'dı. Onda en ufak bir değişiklik yok gibi görünüyordu; hâlâ babasında küçücük bir sevgi ya da gurur kırıntısı oluşturamıyordu.

Birkaç dakikalık sessizlikten sonra Jia Zheng birden başka bir şey düşündü.

"Sanki biri eksik değil mi?" diye sordu.

Wang Hanım, Daiyu'yü kastettiğini anladı. Mektuplarında onun öldüğünden hiç söz etmemiş; şimdi yuvaya dönüş keyfini de kötü bir haberle berbat etmek istememişti. Hastalığı yüzünden aralarında olamadığını söyledi. Bu kandırmaca Baoyu'nün içini yaktı ama babasına saygısından soğukkanlılığını korudu.

Wang Hanım bütün çocukları ve torunları "hoş geldin partisi"ne çağırdı ve beyefendinin dönmesi şerefine içtiler. Xifeng, her ne kadar Jia She ve Xing Hanım'ın gelini olsa da evin idarecisi olarak orada bulunuyor, Baochai'e şarap servisinde yardımcı oluyordu. Jia Zheng, birer kadeh daha içtikten sonra herkesin evlerine çekilmesini söyleyerek partiyi kısa kesti. Hizmetkârlar da ertesi gün atalara adak sunumundan sonra uğramaları emredilerek gönderildiler.

Jia Zheng ve Wang Hanım sonunda yalnız kaldılar ve baş başa sohbet ettiler. Wang Hanım hâlâ ciddi bir konu açmaya yanaşmıyordu. Jia Zheng, ağabeyi Wang Ziteng'ın ölümünden söz edince, üzgün görünmemek için elinden geleni yaptı. Xue Pan'den konu açılınca da sadece kendi başına kendisinin dert açtığını söyledi. Müsait bir an geldiğinde Daiyu'nün ölüm haberini verdi. Bu, Jia Zheng için büyük bir şok oldu ve onu derinden etkiledi. Gözünden yaşlar süzüldü, derin derin iç çekti. Wang Hanım da gözyaşlarını tutamadı. Onlara refakat eden Caiyun ve diğer hizmetçiler elbisesinin kolunu çekiştirince, hemen toparlandı ve sohbeti daha eğlenceli konulara çevirdi. Kısa süre sonra yattılar.

Ertesi sabah erkenden, ailenin bütün genç erkekleriyle beraber ecdat tapınağında bir tören düzenlendi. Daha sonra Jia Zheng, tapınağın yanındaki sundurmada Kuzen Zhen ve Jia Lian'le oturdu; evde olup bitenleri sordu. Jia Zhen gayet temkinli bir şekilde bilgi verdi.

"Eve daha yeni geldiğim için şimdi sizi sorguya çekmek niyetinde değilim, Zhen." dedi Jia Zheng. "Ama şu kadarını söyleyeyim, ben yokken, standartlardan sapmalar olmasına göz yumduğunu duydum. Son derece dikkatli ve tedbirli olman gerekirdi. Gençlerin hepsinden daha büyüksün, onlara örnek olman lazım ki dışarıdaki insanlarda kırgınlık yaratmasınlar. Bu senin için de geçerli Lian. Bu rutin bir eve dönüş konuşması değil. Sizi uyarmak için sebeplerim var. Kulağıma bazı haberler geldi. Tekrar söylüyorum, bundan sonra daha dikkatli olmalısınız."

Kuzen Zhen ve Jia Lian, kıpkırmızı oldular ve ancak "Peki, efendim." şeklinde cevap vermeye cüret edebildiler. Jia Zheng bu konuyu daha fazla uzatmadı ve kendi kabul salonlarına gitti, orada bütün erkek hizmetkârlar onu selamlayıp saygılarını sunduktan sonra, iç tarafa geçip kadın hizmetkârların saygılarını kabul etti. Bu konuda daha fazla ayrıntıya girmeyeceğiz.

***

Şimdi Baoyu'ye, önceki gün Wang Hanım Daiyu'nün hastalığından söz ettiğinde içten içe üzüldüğü o ana dönelim. Jia Zheng sonunda aile toplantısından ayrılmasına izin verince evine

geldi. Yolun büyük bir kısmında ağlayarak eve girince, Baochai ile Xiren'i sohbet ederlerken buldu ve hüznünü yalnız başına yaşamak için hemen dış odaya geçti. Baochai, Xiren'den Baoyu'ye çay götürmesini istedi, sonra da babasıyla pek yakındaki görüşmesinde çalışmalarında bir ilerleme kaydetmediği ortaya çıkınca, hiç şüphesiz cezalandırılacağı için biraz gergin olduğunu tahmin ederek Baoyu'nün yanına gitmeye karar verdi. Onu rahatlatmak kendisine düşüyordu. Baoyu bu yanlış anlamayı kendi lehine çevirdi.

"Tamam, sorun yok. Sen gidip yatabilirsin. Biraz oturup düşüncelerimi toplamaya ihtiyacım var. Son zamanlarda hafızam çok zayıfladı; babamın önünde kendimi aptal durumuna düşürürsem problem olur. Uyu sen. Xiren kalıp benimle ilgilenir." dedi.

Baochai onun suyuna gitmenin doğru olacağını düşünerek başıyla onayladı. O gidince Baoyu Xiren'i buldu.

"Zijuan'i çağırır mısın? Onunla konuşmak istediğim bir şey var. Ona olup biteni açıklarsan, belki bana kızmaktan vazgeçer." diye fısıldadı kulağına.

"Yalnız kalıp düşüncelerini toplamaya ihtiyacın olduğunu söylüyordun. Şimdi şu hâline bak! Neler geliyor aklına öyle? Ona soracakların yarını bekleyebilir herhâlde?" dedi Xiren.

"Ama bu akşam özgürüm. Yarın kim bilir neler olur. Babam çağırtabilir, o zaman kendime ait bir dakikam bile olmaz. Sevgili Xiren! Lütfen dediğimi yap."

"Sen de çok iyi biliyorsun ki Bayan Bao çağırmadığı sürece kesinlikle gelmez."

"Önce sen ona her şeyi açıklarsan mutlaka gelecektir."

"Ne söylememi istiyorsun?"

"Şu ana kadar neler hissettiğimi ve Zijuan'in neden bana düşman olduğunu sen çok iyi biliyorsun. Hepsi Daiyu yüzünden. Çok büyük bir yanlış anlama! Onun sandığı gibi vefasız canavarın teki olmadığıma ikna et. Sen ve diğerleri beni öyle görmesine neden oldunuz."

Böyle derken içeriye doğru bakıp orayı işaret etti.

"Ben onunla evlenmek istemedim. Büyükanne ve diğerleri mecbur bıraktılar. Beni oyuna getirdiler. Daiyu'yü ölüme sürüklediler. Hepsi onların suçu! Keşke ölmeden önce onu bir kere görüp, gerçeği söyleyebilseydim! Ona ihanet ettiğimi düşünerek öldü. Kuzen Tan'in dediklerini sen de duydun. Son nefesinde benden acı ve kinle söz etmiş. Bu yüzden Zijuan hanımına sadakatsizlik ettiğimi düşünerek bana düşman kesildi."

"Sence ben kalpsiz miyim? Qingwen'in ölümünü bir düşün! O sadece hizmetçimdi ve benim için Daiyu kadar kıymetli değildi ama yine de öldüğünde, ona bir ağıt yazdım ve ruhuna adak sundum. Artık bunu senden saklamama hiç gerek yok. Daiyu kendi gözleriyle gördü. Şimdi o öldü, o Qingwen'den daha mı aşağı? Ama hiçbir adak sunumu bile yapamadım. Ruhu bunu kalpsizliğimin bir kanıtı olarak görmez mi? Bana karşı her zamankinden daha büyük bir acı hissetmez mi?"

"Hiç anlamıyorum. Eğer ağıt yazmak ve adak sunmak istiyorsan yap. Sana engel olan mı var?"

"İyileştiğim günden beri yapmak istiyorum zaten ama bütün ilhamımı kaybetmişim. Başka birisi için olsa ilham olmadan da idare edebilirdim ama Daiyu için en temizi ve en iyisi olmalı. İşte bu yüzden Zijuan'i görmem gerekiyor. Bana hanımının duygularını ve her şeyi nasıl öğrendiğini anlatmasını istiyorum. Hastalanmadan önce nasıl olduğunu hatırlıyorum. O zamanlar Daiyu'nün bana karşı neler hissettiğini biliyorum ama ondan sonraki her şey kafamda bulanık durumda. Sen bana sağlığının düzeldiğini söylememiş miydin? Peki neden böyle birdenbire öldü o zaman? Hastayken ben onu görmeye gitmeyince ne dedi? Sonra ben hasta olduğumda beni neden görmeye gelmediğini söyledi mi? Onun eşyalarını buraya getirttim ama Bayan Bao dokunmama izin vermez. Nedenini hiç anlamıyorum!"

"Çünkü üzülmenden çok korkuyor. Başka neden olacak?"

"Buna inanmıyorum. Daha fazlası olmalı. Madem Daiyu beni seviyor ya da özlüyordu, neden ölmeden önce şiirlerini yaktı? Hatıra olarak bana bırakabilirdi! Bütün bunlar çok karmaşık. Peki öldüğünde duyulan müzik sesi ne? Herhâlde ya bir peri oldu ya da ölümsüz olarak göğe yükseldi? Durum buysa gerçekten ölüp

ölmediğini bile bilmiyorum. Sadece tabutunu gördüm, içinde olup olmadığını nereden bileyim?"

"Yok artık! Giderek daha çok saçmalıyorsun! Yani sağken tabuta konduğunu mu söylemeye çalışıyorsun? Sonra da içinden çıkıp gitti?"

"Hayır! Bambaşka bir şey söylüyorum. Biliyorsun, insanlar ölümsüzlüğe ulaşırlarsa, bu dünyadan iki şekilde ayrılırlar: Ya dünyadaki bedenleri içinde ya da ruhani bedenleri efsunlu bir şekilde başka bir diyara nakledilerek. Ah, Xiren, lütfen bana yardım et! Zijuan'e söyle de gelsin."

"Bütün bunları ona doğru dürüst açıklayabilmem için bana fırsat ver. O zaman gelmeyi kabul ederse, ne âlâ! Etmezse, tekrar uzun uzadıya konuşmayı denerim. Gelse bile, muhtemelen seni görünce bazı şeyleri söylemeyecektir. Bana sorarsan, en azından yarına kadar bekle. Sabah Bayan Bao büyük hanımefendiyi ziyarete gidince, Zijuan'le konuşurum. Bu şekilde bir yere varabiliriz. Onunla konuşur konuşmaz sana gelip anlatırım."

"Galiba haklısın. Ama ne kadar sabırsızlandığımı bilemezsin."

O anda Sheyue geldi.

"Bayan Bao, saatin gece yarısını geçtiğini, küçük beyin yatması gerektiğini söylüyor. Xiren sohbete dalıp zamanı unuttu herhâlde..."

"Tabii ya! Çok geç olmuş!" dedi Xiren. "Artık yatma zamanı. Başka bir şey varsa sabahı bekleyebilir."

Baoyu hiç istemeden yatak odasına gitmek üzere kalktı, yanından geçerken Xiren'in kulağına fısıldadı.

"Sakın yarın yapacaklarını unutma!"

"Unutmam!" dedi Xiren gülerek.

"Yine başladınız!" dedi Sheyue, Xiren'e sırnaşarak. Sonra Baoyu'ye döndü. "Neden Bayan Bao'ya gidip Xiren'le uyumak istediğini söylemiyorsun? O zaman şafağa kadar konuşmaya devam edersiniz. Merak etme, hiçbirimiz sizi rahatsız etmeyiz!"

Baoyu elini havaya kaldırdı.

"Bu çok yersiz bir laf, Sheyue!" dedi.

"Seni şıllık!" dedi Xiren öfkeyle. "Hep bir iğneleme! Dikkatli olsan iyi olur! Bugünlerde o küçük dilini ağzından söküp alacağım!" Sonra Baoyu'ye döndü. "Bak nelere sebep olduğunu gördün mü? Hep senin kabahatin! Gecenin birine kadar beni lafa tutuyorsun!"

Baoyu o gece uyuyamadı, sabah hâlâ aynı kasvetli düşüncelerle doluydu kafası.

Yeni gün dışarıdan gelen bir mesajla başladı.

"Beyefendinin akrabaları ve dostları, dönüşünü evde bir tiyatro gösterisiyle kutlamak istediler. Ama beyefendi bunun uygun olmadığını söyledi; onun yerine kendisi sade bir parti verecekmiş; bütün aile ve dostları davetli. Yarından sonraki gün belirlendi. Önceden bildirmek üzere gönderildim."

Kimlerin davet edildiğini öğrenmek için gelecek bölümü oku.

105. BÖLÜM

İmparatorluk Muhafızları Ning Konağı'na baskın yaparlar.

Denetçi Li, Pingan Valisi hakkında suçlamada bulunur.

Parti günü gelmişti. Jia Zheng, Büyük Mutluluk Salonu'nda misafirlerini ağırlıyordu. Lai Da hızla salona gelip, İmparatorluk Muhafızları Komiseri Zhao'nun bir İşlemeli Ceketliler[1] grubuyla beraber dışarıda olduğunu bildirdi.

"Ziyarete geldiğini söyledi; kartını istediğimde, böyle formalitelere gerek olmadığını, yakın arkadaşınız olduğunu bildirdi, efendim. Sonra arabasından inip içeriye doğru yürüdü. Lütfen efendim, küçük beylerle dışarı çıkıp onu karşılar mısınız?"

"Bu Zhao ile benim ne işim olabilir?" diye düşündü Jia Zheng. "Acaba ne için geldi? Hem de bu saatte. Şimdi misafirlerimi bırakıp da onu ağırlayamam ki! Diğer taraftan onu davet etmemek de kabalık..."

Orada bunları düşünerek dururken, Jia Lian acele etmesi için sıkıştırdı.

"Amca, biraz daha bekletirsen, kapıya dayanırlar."

O daha bu sözleri söylerken, bir uşak gelip, Komiser Zhao'nun

---

1) Çin'de imparatorun gizli askerî polisidir. Doğrudan imparatora bağlı olup, asiller ve imparatorun akrabaları da dâhil olmak üzere, herhangi birini tutuklama, sorgulama ve cezalandırma konusunda tam yetkiye sahiptir. (ç.n.)

iç kapıdan girdiğini haber verdi. Jia Zheng onu karşılamak için hızla avluya çıktı. Az sonra Zhao göründü, sessizce gülümsüyordu. Yürüyüşüne devam edip salona girdi. Bazılarını Jia Zheng'ın da tanıdığı beş, altı emir subayı arkasından geliyordu; Jia Zheng onları selamladığı hâlde hiçbiri karşılık vermedi. Jia Zheng çaresiz peşlerinden salona girdi ve oturmalarını söyledi. Misafirlerden bazıları Zhao'yu tanıyorlardı ama komiser, başı havada, onların yanından geçti; Jia Zheng'dan başka hiç kimseyle muhatap olmadı; onun elini tutup sürekli bir gülümsemeyle basmakalıp bir şeyler söyledi. Misafirler havada bela kokusu aldılar ve kimisi konağın arka tarafındaki özel dairelere kaçtı, kimisi de endişe dolu bir saygıyla, hiç kıpırdamadan yerlerinde kalakaldı.

Jia Zheng zoraki bir şekilde gülümsemeyi başardı ve tam Zhao'nun latifelerine cevap vermek üzereyken, panik içindeki bir uşak salona girdi.

"Majesteleri Xiping Prensi!"

Jia Zheng bir kere daha dışarı fırladı ve prensin çoktan avluya girdiğini gördü. Komiser Zhao ustalıkla Jia Zheng'ın önüne geçip prensi selamladı ve emir subaylarına talimat verdi.

"Majesteleri geldiler; adamlarınızı toplayıp konağın ön ve arka kapılarında yerlerinizi alın."

Zhao'nun emir subayları derhâl emrini yerine getirmeye giderlerken, Jia Zheng ve diğer erkekler de bu durumun hiç de hayra alamet olmadığı sezgisiyle, dizlerinin üzerine çöküp Xiping Prensi'nin önünde secde ettiler. Prens iki eliyle Jia Zheng'ı ayağa kaldırdı ve rahatlatıcı bir gülümsemeyle, "Çok özel nedenlerim olmasa sizi bu saatte rahatsız etmezdim. İmparatorluk hükmüyle ağabeyiniz Jia She için görevlendirildim. Ama görüyorum ki tam da özel bir toplantının ortasında gelmişiz. Dost ve akrabalarınız buradalarken devam etmek pek uygun olmayacağından, kendilerinden salonu boşaltmalarını rica ediyorum. Sadece ev hâlkı kalabilir." dedi.

"Çok lütufkârsınız majesteleri!" diye araya girdi Komiser Zhao. "Ama Ning Konağı'ndaki harekâta başkanlık eden majesteleri durumu biraz daha fazla ciddiye alarak bütün kapıların kapatılmasını emretti."

Misafirler bu ifadeden, her iki konakta da bir sıkıntı olduğu sonucunu çıkarıp, kendilerinin de kapana kısıldığından korktular. Prens hiç istifini bozmadı.

"Bu beyler gitmekte özgürler." dedi Prens tatlılıkla gülümseyerek. "Adamlarım dışarıya kadar kendilerine eşlik etsinler. Subaylarınıza söyleyin, misafirler herhangi bir aramaya tabi tutulmayacaklar ve gecikmeden gitmelerine izin verilecek."

Misafirler bunu duyar duymaz, bir duman bulutu gibi ortadan kayboldular, geriye sadece Jia She, Jia Zheng ve sapsarı kesilip korkudan titreyen aile sakinleri kaldılar. Kısa bir süre sonra muhafızlar içeri doluştular ve her kapıda yerlerini aldılar. Uşak ya da efendi olsun herkesin hareket özgürlüğünü engellediler. Zhao yüzünde hain bir ifadeyle Prens'e döndü.

"Majesteleri lütfedip emri okurlarsa, biz de görevimizi yerine getiririz." dedi.

Subaylar kollarını sıvayıp, tuniklerini yukarı kaldırdılar ve emri dinlemek için esas duruşta beklediler. Prens temkinli bir şekilde girizgâhına başladı:

"Majestelerinin talimatlarıyla, İşlemeli Ceketlilerin Komiseri Zhao Quan ile beraber Jia She'nın mülkünde arama yürütmekle görevlendirildim."

Prens terasa çıkarken Jia She yere kapaklanıp secde etti. Prens güneye doğru dönüp emri ilan etmeye başladı:

"Dinleyin! Muhatabımız olan Jia She, bir vilayet memuruyla birlik olup, nüfuzunu savunmasız vatandaşlara zulmetmek için kullanmış; lütfumuza layık olmadığını ortaya koymuş, atalarının isimlerini lekelemiştir. Sonuç olarak, miras yoluyla edindiği unvan feshedilmiştir."

"Tutuklayın!" diye gürledi Zhao. "Diğerlerini de alın, gözetim altında tutun."

Bu, oradaki diğer Jia erkeklerini ifade ediyordu: Jia Zheng, Jia Lian, Kuzen Zhen, Jia Rong, Jia Qiang, Jia Zhi ve Jia Lan. Baoyu daha önce, keyifsiz olduğu bahanesiyle, bir şekilde gizlice Büyükanne Jia'nın dairesine kaçabilmişti. Jia Huan ise zaten böyle toplantılara pek katılmazdı. Geri kalan herkes gözetim altındaydı.

Zhao, emir subaylarına diğer memurlara ve polislere de hemen emir vermelerini söyledi. Konağın odalarını aralarında paylaşıp tek tek arayacaklar ve ayrıntılı bir envanter çıkaracaklardı. Bu emirler ve çevik bir soğukkanlılıkla yerine getiriliş şekli, yaşlı ya da genç tüm Jia ailesinin maneviyatı üzerinde ürkütücü bir etki bıraktı. Oradan uzaklaştırılırlarken, dehşet içinde birbirlerine baktılar. Zhao'nun polisleri ve kişisel şakşakçıları sinsi bir beklentiyle ellerini ovuşturdular.

"Anladığım kadarıyla Sör She ile Sör Zheng ayrı ayrı evlerde oturuyorlar." dedi Xiping Prensi. "Emir, bize sadece Sör She'nın mülkünü araştırma yetkisi verdiğinden, Majestelerinden başka bir talimat gelene kadar diğer daireler kilitlenip mühürlensin."

Zhao ayağa kalktı.

"Majesteleri, aslına bakarsanız, Sör She ile Sör Zheng ayrı evlerde oturmuyorlar. Tam tersine, Rong Konağı'nın her iki tarafı tek bir kişi, yani Jia Lian tarafından idare ediliyormuş; kendisi Sör She'nın oğlu, Sör Zheng'ın yeğenidir. Bu yüzden bütün konağı aramamız gerekir." dedi.

Prens sesini çıkarmayınca, Zhao devam etti.

"Bu durumda, ben hem Jia She hem de Jia Lian'in evlerinin aranmasına bizzat nezaret edeceğim."

"Aceleye gerek yok." dedi Prens. "Önce özel odalara haber gönderin ki hanımlar çekilmek için zaman bulabilsinler. Birkaç dakikalık gecikme çok önemli değil."

Ama o daha lafını bitirmeden, Zhao'nun Jia erkeklerini alıp götüren adamları arama yapmak için gruplara ayrıldılar ve her biri yol göstermeleri için yanına bir uşak alıp görevlerine başladılar.

"Hiçbir kabalık yapılmayacak!" diye bağırdı Prens. "Ben de işlemlere nezaret edeceğim."

Vakur bir şekilde ayağa kalktı ve kendi maiyetindekilere hitap etti:

"Hiçbiriniz yerinizden kıpırdamayın. Burada bekleyin, sonra envanteri beraber inceleyeceğiz."

Tam o sırada bir muhafız aramadan dönüp önünde diz çöktü.

"Majesteleri, özel odalarda Saray kullanımına has bazı giysiler, etekler ve pek çok yasak malzemeler bulundu. Sizin talimatlarınızı alana kadar dokunulmamasını söyledim, efendim."

Bu arada başka bir arama ekibi gelip prensin önünde toplandı.

"Doğu tarafındaki evde iki kutu dolusu tapu, bir kutu da kanunsuz faiz oranları içeren senet bulundu." dediler.

"Tefeciler!" diye tısladı Zhao. "Her şeylerine el konmasını hak ediyorlar. Lütfen siz burada istirahat edin, Majesteleri. İzin verin konağın bütün mallarını haczedelim, sonra gerekli yetkilendirme için talimat bekleriz."

O sırada, bir emir subayı prensle konuşmak için geldi.

"Kapıdaki askerler, Majestelerinin özel temsilcisi olarak bir başka bildiriyi sunmak üzere Pekin Prensi'nin geldiğini bildirdiler. Komiserin gidip kendisini karşılaması istendi." dedi.

Zhao bu habere çok memnun oldu.

"Başıma bu huysuz prensin verilmesi benim şansım!" diye düşündü. "Neyse şimdi diğeri geldi de işimizi ciddiyetle yapabileceğiz!"

Onu karşılamak için ön avluya gittiğinde, Pekin Prensi'nin güneye dönüp yeni emri okumaya başladığını gördü:

"İşlemeli Ceketlilerin Komiseri Zhao Quan'ın dikkatine! Dinleyin! Zhao'nun komutasındaki polisler, sorguya alınacak olan Jia She haricinde hiç kimseyi tutuklamayacaklar. Xiping Prensi önceki talimatlar doğrultusunda diğer bütün aramalara nezaret edecek."

Xiping Prensi çok memnun oldu. Pekin Prensi'yle oturdu ve Zhao'ya, Jia She'yı alıp yamenine dönmesini söyledi. Arama ekipleri prensin geldiğini öğrenince bir kere daha avluda toplandılar. Zhao'nun sahneden çekileceği haberi karşısında hayal kırıklığına uğradılar ve öylece durup üzüntü içinde yeni emirleri beklediler. Pekin Prensi kendi seçtiği, daha dürüst görünen iki yetkili ve bir düzine kadar da polis memurunu orada bırakıp diğerlerinin hepsini gönderdi.

"Ben de Zhao'ya çok sinirlenmeye başlamıştım." dedi Xiping Prensi. "Tam zamanında getirdiniz bu emri. Biraz daha geç kalsaydınız, Jialar için çok kötü olacaktı."

"Saray'da, sizin bu göreve verildiğinizi ve aramaların sizin nezaretinizde olduğunu duyunca çok rahatladığımı söylemeliyim. İşlerin kontrolden çıkmamasını sağlayacağınızı çok iyi biliyordum. Ama bu alçak Zhao'ya güvenemedim. Söylesenize, Sör Zheng ve genç Baoyu neredeler? Umarım bu adamlar büyük bir yıkım yapmamıştır!"

"Jia Zheng ve diğer beyefendiler hizmetkârların müştemilatında gözetim altında tutuluyorlar." diye bilgi verdi görevliler. "Adamlar aramaları esnasında bütün konağın altını üstüne getirdiler."

"Sör Zheng'ı hemen buraya getirin!" dedi Pekin Prensi. "Onunla konuşmak istiyorum."

Jia Zheng getirildi. Diz çöküp gözünde yaşlarla merhamet diledi. Pekin Prensi ayağa kalkıp iki elinden tuttu.

"İçiniz rahat olsun, dostum." dedi.

Prens kendisine yeni emri bildirince, Jia Zheng sevinç gözyaşlarıyla kuzeye dönüp secde ederek, Majestelerine şükranlarını sundu. Sonra talimat almak üzere geri geldi. Xiping Prensi konuştu bu kez.

"Dostum, Komiser Zhao buradayken, polis memurları yasak kıyafetler ve yüksek faiz içeren senetler bulduklarını rapor ettiler. Bunları örtbas etmek pek kolay değil. Kıyafetler hiç şüphesiz Majesteleri Hanımefendi'nin kullanımı için olduğundan, bunu raporumda makul bir şekilde bildirebilirim. Ama senetler için ne diyeceğiz? Şimdi yetkililerle birlikte gidip, onlara Sör She'nın bütün mal varlığının hesabını verin. Hiçbir şeyi saklamamanız çok önemli, aksi takdirde kendiniz için her şeyi çok zorlaştırırsınız."

"Buna nasıl cüret ederim!" dedi Jia Zheng. "Ama Majestelerini bir konuda bilgilendirmek isterim, atalarımızdan kalan mal varlığımız ağabeyimle aramızda resmî olarak paylaşılmadı; sadece evlerimizde olan eşyalarımız bireysel olarak bize ait."

"Güzel!" dedi iki prens. "O hâlde sadece Sör She'nın evindeki eşyaları beyan edin."

***

Şimdi, o gün hanımların kendi aralarında parti verdikleri, Büyükanne Jia'nın dairesine dönelim. Baoyu de onlara katılmıştı ve Wang Hanım, eğer erkeklerin partisine gitmezse babasının ona kızabileceği konusunda onu uyardı.

Xifeng da hasta olmasına rağmen gelmişti.

"Baoyu'nün onların yanında olmaktan korktuğunu hiç sanmıyorum, sorumluluklarından kaçmadığına eminim, halacığım. Ama orada misafirleri ağırlayacak o kadar çok insan var ki o bize yardımcı olmayı tercih etti. Bu da çok yerinde bir düşünce. Eğer Zheng enişte yardıma ihtiyaç duyarsa, Baoyu'yü her zaman gönderebilirsin." dedi zayıf bir sesle.

Büyükanne Jia buna güldü.

"Feng hasta olsa da ağzında dili hep vardır!" dedi.

Parti giderek ısınıyor, sohbet daha eğlenceli bir hâl alıyordu. Sonra birden Xing Hanım'ın hizmetçilerinden biri çığlık çığlığa, koşarak geldi.

"Büyük hanımefendi! Hanımefendi! Çok kor... çok korkunç bir şey oldu! Yüzlerce haydut, kocaman çizmeleri ve şapkalarıyla, evin içine daldılar, bütün sandıkları ve kutuları altüst ettiler, eşyalarımızı çalmaya başladılar!"

Hanımlar hayretler içinde ona bakakaldılar. Sonra Pinger odaya girdi, saçı başı darmadağınıktı, Qiaojie'yi elinden tutmuş hıçkırıklarla odaya sürükledi.

"Gökler bize merhamet etsin! Mahvolduk! Qiaojie'yle yemek yiyorduk. Lai Wang elleri arkadan zincirlenmiş bir hâlde geldi. 'Çabuk! Hemen içeri gidip hanımefendilere saklanmalarını söyle. Prens evi aramaya geliyor!' dedi. Neredeyse korkudan ölecektim! Hemen bazı önemli şeyleri kurtarmak için içeriye giderken bir haydut ordusu beni kenara itip içeri daldı. Çok geç olmadan çabuk ihtiyacınız olan kıyafetleri ve eşyaları toplayın." dedi telaş içinde.

Xing Hanım ve Wang Hanım şaşkına dönmüşlerdi. Xifeng, Pinger'yı gözlerini fal taşı gibi açarak dinledikten sonra yere yığılıp kaldı; Büyükanne Jia, daha Pinger lafını bitirmeden ağlamaya başladı, tek kelime edecek hâlde değildi. Odada bir panik durumu hâkim oldu, hizmetçiler telaş içinde birbirlerinin üstüne devrilirlerken, dışarıdan çığlık sesleri geldi.

"Hanımlar çekilin! Majesteleri Prens geliyor!"

Baochai ve Baoyu çaresiz bir şekilde dururlarken, hizmetçiler ve yaşlı dadılar dört bir yana kaçıştılar. Sonra Jia Lian koşarak geldi.

"Şimdi her şey yolunda! Prens problemi çözdü!" dedi.

Ona tüm olup bitenleri sormak istediler ama Jia Lian kendisi de olanlardan o kadar etkilenmişti ki hiçbir bilgi verebilecek durumda değildi. Önce yerde baygın yatan Xifeng'ı gördü ve korkuyla bağırdı; sonra Büyükanne Jia'nın da bayıldığını fark etti ve daha beterinden korktu. Pinger, Xifeng'ı kendisine getirmeyi başardı ve hizmetçilerden birinin yardımıyla ayağa kaldırdı. Büyükanne Jia da sonunda ayıldı, hıçkırıklarla sedire uzandı ve sanki her an bayılacakmış gibi nefes darlığı çekiyordu. Li Wan onu yatıştırmak için elinden geleni yaptı. Jia Lian de sonunda, olanları ve iki prensin kendilerine gösterdiği insaniyeti anlatabilecek kadar sakinleşmişti ama Büyükanne Jia ve Xing Hanım için büyük bir şok olacağından korkarak Jia She'nın tutuklandığından söz etmedi. Sonra kendi dairelerinin durumuna bakmak için gitti. Çekmece ve dolapların kırılarak açıldığını ve her şeyin yağmalandığını gördü. Neredeyse hiçbir şey kalmamıştı. Şaşkınlık içinde etrafına bakındı, gözleri doldu. Dışarıdan çağrıldığını duydu, çıkıp bakınca Jia Zheng'ın iki prens ve bir yetkiliyle envanter çıkardığını gördü. Bütün eşyalar bir bir sayılıyordu:

Öd ağacından bir Uzun Ömür Budası; bir Merhamet Tanrıçası; bir Buda kaidesi; öd ağacından, iki tespih; bir takım altından Buda; bir takım altın kaplama, bronz ayna; Yeşim Buda; yeşimden üç Uzun Ömür ve Sekiz Ölümsüz heykelciği; ikisi altın ve yeşim, ikisi öd ağacından dört adet Ruyi asası; antika porselen vazolar ve kaplar; içleri antika sanat eseriyle dolu on yedi sandık; bir büyük, iki küçük yeşim kap; iki çift, büyük, yuvarlak yeşim

tabak; iki büyük cam paravan; iki küçük sedir paravanı; dört büyük cam tabak; dört yeşim, iki akik tabak; som altından, dört büyük tabak; altı çift altın kâse; altın kakmalı desenleri olan, sekiz kâse; kırk, altın kaşık; altmış büyük gümüş kâse; altmış gümüş tabak; dört demet, altın kakmalı, fildişi yemek çubuğu; on iki, altın kaplama, saplı sürahi; üç çift, küçük tükürük hokkası; iki bardak altlığı; yüz altmış tane gümüş fincan ve tabağı; on sekiz siyah, tilki kürkü; elli altı samur kürkü; kırk dört, kızıl kahve ve kırk dört beyaz tilki kürkü; on iki Moğol vaşak derisi; yirmi beş, özel dikilmiş Yunnan tilki postu, yirmi altı su samuru kürkü; üç fok derisi; altı kaplan postu; üç kahverengi ve siyah çizgili tilki kürkü; yirmi sekiz su samuru kürkü; kırk kırmızı astragan; altmış üç siyah astragan; yirmi özel dikilmiş misk faresi kürkü; yirmi dört parça Moğol sincabı kürkü; dört top kadife; iki yüz altmış üç gri sincap kürkü; otuz iki boy Japon ipeği; otuz boy ithal yünlü kumaş; otuz üç boy şayak; kırk boy kadife kumaş; yüz otuz top düz saten; yüz seksen top ipek bürümcük; otuz iki top ipek krep; yirmi ikişer top ipek, yünlü ve deve tüyü kumaş; otuz top Tibet sığırı yünü; on sekiz top dragon desenli saten; otuz bohça, çeşitli renklerde pamuklu kumaş; yüz otuz iki muhtelif kürk giysi; üç yüz kırk muhtelif, kapitone, çizgili, astarsız, bürümcük ve ipek giysi; dokuz çift kemer tokası; beş yüzden fazla pirinç ve kalay kurşun karışımı eşya; on sekiz saat; dokuz dizi boncuk; on üç dizi inci; yüz yirmi üç adet mücevher ve değerli taş kakmalı, altın başlık; sarı İmparatorluk sateninden üç takım sırt ve kol minderi; sekiz takım Saray elbisesi ve eteği; iki adet beyaz yeşim kemer; on iki top sarı saten; yedi bin tael düşük kalite gümüş; yüz elli iki tael saf altın; yedi bin beş yüz dizi bakır sikke.

Ailenin Rong koluna İmparator lütfuyla bahşedilen bütün mobilyalar ve mülkler de benzer şekilde listelendi; tapular ve hizmetkârların senetleri kutulara konup mühürlendi.

Jia Lian bütün olup bitenleri bir kenardan seyretti ve kendi eşyalarının listeye alınmayacağını duyunca çok şaşırdı. Prenslerden biri Jia Zheng'a bir soru sorarak bu şaşkınlığa bir son verdi.

"Daha önce el konan eşyalar arasında, yüksek faizlerle verilen borçlara ilişkin senetler vardı, bunların sorumlusu kim? Doğruyu söylemelisiniz, beyefendi."

Jia Zheng diz çöküp, secde etti.

"Ne yazık ki ben evin idaresi konusunda pek fazla dikkatli değilim. Bu tür işlerden hiç haberim yok. Hiç şüphesiz yeğenim Jia Lian sorularına cevap verecektir." dedi.

Jia Lian de öne atılıp diz çöktü.

"Bu belgelerin olduğu sandık benim evimde bulunduğundan, bilgim olduğunu reddedemem elbette. Sadece Majestelerinin affına sığınabilirim! Amcamın hiçbirinden haberi yok." dedi.

"Babanız tutuklandı." dedi Prens, Jia Lian'e. "Bu suç da onunkiyle aynı zamanda ele alınabilir. Biz her şeyi itiraf etmenizi tavsiye ediyoruz." Sonra adamlarına döndü. "O hâlde Jia Lian'i bir muhafızın gözetimi altında tutun; diğerleri serbest bırakılabilir ama konağın sınırlarından çıkmasınlar." dedi ve en son da Jia Zheng'la konuştu. "Bundan sonra çok ihtiyatlı olmalısınız. Burada kalıp Majestelerinin son emrini bekleyin. Biz şimdi geri dönüp rapor vereceğiz, bu arada muhafızlar kalıp eve göz kulak olacaklar."

Tahtırevanlarına binip konaktan çıktılar. Jia Zheng iç kapıya kadar onlara eşlik etti ve diz çökerek uğurladı. Pekin Prensi geçerken ona doğru elini uzattı, içinin rahat olmasını söyledi. Prensin yüzünde bir şefkat ifadesi vardı.

Onlar gittikten sonra Jia Zheng biraz kendisini toparladı ama hâlâ derin bir şok içindeydi. Jia Lan gelip, Büyükanne Jia'nın biraz rahatsız olduğunu söyleyerek ona uğramasını isteyince, hemen kalkıp gitti. Her kapı girişinde çılgına dönmüş hizmetçiler ve yaşlı kadınlarla karşılaştı, hepsi de sonra ne olacağını merak ediyorlardı. Durup onlara soru soramayacak kadar dalgın olan Jia Zheng hızla Büyükanne Jia'nın dairesine girdi ve Wang Hanım, Baoyu ve diğerlerinin orada toplandıklarını gördü. Yüzleri gözyaşlarıyla ıslanmıştı. Odada hâkim olan sessizlik arada bir Xing Hanım'ın feryatlarıyla bozuluyordu. Jia Zheng'ın geldiğini görünce odadakilerden "Çok şükür!" çığlıkları yükseldi. Hemen Büyükanne Jia'ya moral verdiler.

"Beyefendi güvende ve sapasağlam! Bizim yanımızda! Lütfen artık üzülme, büyükanne!"

Yaşlı kadın hafifçe nefes verip gözlerini araladı.

"Ah, oğlum! Bir daha seni hiç göremeyeceğimi sandım!"

Konuşurken hıçkırıklara boğuldu. Odadaki herkes aynı şeyi yaptı. Jia Zheng, bu üzüntünün yaşlı kadının sağlığına zarar vereceğinden korkarak gözyaşlarına hâkim oldu.

"Lütfen sakin ol, anne. Olanların ciddiyetini inkâr edemem elbette ama İmparator'un yüce gönüllülüğü ve iki prensin nazik lütufları sayesinde, bize çok merhametli davranıldı. Ağabeyim sorguya alındı; tahkikat yapıldığında, Majestelerinin ona karşı da hoşgörülü olacağından eminim. Şu ana kadar evden tek bir şey alınmadı."

Büyükanne Jia, büyük oğlunun götürüldüğünü öğrenince tekrar yıkıldı. Jia Zheng onu teselli etmek için elinden geleni yaptı.

Odadan ilk çıkan Xing Hanım oldu. Kendi dairesini inceledi, bütün kapıların kâğıt parçalarıyla mühürlenip, asma kilit takıldığını gördü. Hizmetçiler ve yaşlı kadınlar içeride tutuluyorlardı. Sığınabileceği hiçbir yer yoktu. Umutsuzluk içinde haykırdı. Sonunda Xifeng'ın dairesinin yolunu tuttu. Xifeng'ın yan girişleri de aynı şekilde mühürlenmişti ama ana salona giren kapı açıktı, içeriden hıçkırık sesleri geliyordu. Salona girdi ve Xifeng'ın kanepede gözleri kapalı yattığını gördü, yüzü kül gibiydi. Pinger yanında durmuş ağlıyordu. Xing Hanım, Xifeng'ın öldüğünü sanıp ağlamaya başladı.

"Ağlamayın, hanımefendi! Bayan Lian'i buraya baygın getirdik. Biraz uyudu, sonra uyanıp ağlamaya başladı. Şimdi biraz yatıştı. Lütfen siz de sakin olun, hanımefendi. Büyük hanımefendi nasıl?" dedi Pinger.

Xing Hanım sorusuna cevap vermeden Büyükanne Jia'nın yanına döndü. Orada Jia Zheng'ın ailesi etrafını sardı. Berbat kaderini düşündü: Kocası ve oğlu tutuklanmıştı, gelini ölüm döşeğindeydi, yeni evlenen kızı kötü muamele görüyordu, şimdi de kendisinin sığınacak bir yeri yoktu. Sanki dünya başına yıkılmış gibiydi. Diğerleri onun hâline acıdılar ve teselli etmek için ellerinden geleni yaptılar. Li Wan bir uşak gönderip geçici olarak kalacak bir yer hazırlatırken, Wang Hanım kendi hizmetçi ve kadın refakatçilerinden bazılarını onun hizmetine verdi.

Bu arada Jia Zheng çalışma odasına dönmüş, sakalını sıvazlayıp gergin bir şekilde ellerini ovuşturarak oturmuş, prenslerin vereceklerin raporun sonucunu heyecan içinde bekliyordu. Muhafızlardan birinin dışarıda bağırdığını duydu.

"Siz hangi evin sakinisiniz? Buraya geldiğinize göre adınızı deftere yazmamız gerekiyor. Şunu bağlayıp Ceketlilere teslim edin."

Jia Zheng kapıdan çıktı ve söz konusu olan kişinin Ning Konağı'ndan "sadık yaşlı uşak" Jiao Da olduğunu gördü.

"Sen burada ne arıyorsun?" diye sordu.

Öfkeyle ayağını yere vuran Jiao gürledi.

"Ben bu işe yaramaz beyefendileri defalarca uyarmadım mı? Ama onlar hep beni can düşmanları olarak gördüler! Ama siz, beyim, benim neler çektiğimi biliyorsunuz! Şimdi olanlara bakın! Zhen Bey ve Efendi Rong, prensin biri tarafından zincirlendiler. Kadınlar da tartaklanıp, muhafızlar tarafından boş odalara kilitlendiler. Köleler değersiz domuzlar gibi hapsedildiler. Her şey yazılıp çizilip kenara kaldırıldı, güzelim mobilyalar kırıldı, porselenler parçalandı... Şimdi de ellerini bana uzattılar! Ben seksen yıl efendim için bir sürü adam bağladım, şimdi aynısı benim başıma geldi. Ben Rong Konağı'ndanım dedim ama inanmadılar, beni sürüklediler. Her şey çok kötü olmuş! Hayattan bıktım! Her yer mahvolmuş! Artık pes ettim. Sonuna kadar çarpışırım!"

Muhafızlara balıklama saldırıverdi, onlar da yaşına hürmeten ve Prens'in emirlerine karşı çıkmak istemediklerinden, sadece engellemeye çalıştılar.

"Sakin ol, ihtiyar. Biz burada emirleri yerine getiriyoruz. Telaş etmeden emirleri bekle!"

Yaşlı adamın sözleri içine otursa da Jia Zheng hiçbir şey demedi.

"Demek işler bu raddeye vardı!" diye düşündü. "Bittik biz! Bu duruma düşeceğimizi hiç düşünmemiştim!"

Çalışma odasına döndü. Biraz sonra hâlâ orada oturmuş, Saray'dan haber gelmesini beklerken, Xue Ke koşarak avluya gelip nefes nefese konuştu.

"Ancak gelebildim! Zheng enişte nerede?"

Jia Zheng onu karşılamak için dışarı çıktı.

"Bize gelebilmene sevindim." dedi. "İçeri girmek için nasıl izin alabildin?"

"Gücüm yettiğince yalvardım, para teklif ettim, sonunda izin verdiler."

Jia Zheng ona baskını anlattı ve neler olduğuna dair bilgi almasını istedi.

"Dost ve akrabalarımızla iletişime geçemiyoruz. Bu çok tehlikeli. Sen bize haber getirebilecek tek kişisin!" dedi.

"Ning Konağı'na yapılan suçlamaları duydum." dedi Xue Ke. "Ama bu tarafta da işlerin bu kadar kötü olduğunu bilmiyordum."

"Peki neyle suçluyorlar?" diye sordu Jia Zheng.

"Bugün bir iş için Ceza Kurulundaydım. Kuzen Pan'in cezasını araştırıyordum ama ben oradayken, tesadüfen iki denetçinin Kuzen Zhen hakkındaki iddianamesini duydum. Bir tanesi, soylu ailelerin çocuklarını yoldan çıkartıp kumara teşvik etmek. Bu önemsiz olan suçlama. Diğeri, masum bir adamın nişanlısını zorla odalık olarak alması. Kız karşı çıkınca ya da iddia o şekilde, ona fiziki şiddet uygulamış ve ölümüne neden olmuş. Bu suçların kanıtlanması için ilgili denetçi bizim Bao Er adındaki hizmetkârımızı tutukladı ve Bay Zhang diye birini de şahit olarak getirdi. Bu durum Denetçiler Kurulunu da işin içine karıştırıyor çünkü bu Zhang denilen adam bir süre önce onlara başvurmuş ama karar bozulmuş."

Xue Ke lafını tamamlamadan Jia Zheng ayaklarını yere vurdu.

"Olaylar nereye vardı! Bittik biz!" diyerek iç geçirdi, yanaklarından yaşlar süzüldü. Xue Ke onu teselli etmeye çalıştı, sonra da bilgi toplamak için çıktı. Birkaç saat sonra geri geldi.

"İşler kötü görünüyor." dedi. "Ceza Kurulunda, iki prens ve Saray'a verdikleri rapor hakkında hiçbir şey bulamadım. Ama başka bir şey öğrendim. Bu sabah erken saatlerde, Li adında bir denetçi, Pingan Valisi'ne karşı bir ithamda bulunmuş. Onu

başkentte bir memuru ayartıp, sıradan insanlara baskı yapmaya zorlamakla suçlamış. Birtakım başka suçlar da söz konusu."

"Bunun bizimle ne ilgisi var?" dedi Jia Zheng sabırsızca. "Bizimkilerden ne haber?"

"İki dava birbiriyle bağlantılı." dedi Xue Ke. "Denetçi Li'nin suçlamasını yönelttiği memur She enişte. Bu da onun adli bir hataya karıştığı anlamına geliyor. Bu ciddi bir suç. Bütün meslektaşlarınız bu işten uzak durmak istiyorlar, yani bize bilgi verecek hiç kimse yok. Partinize katılan dost ve akrabalarınız da ya evlerine gittiler ya da fırtına dinene kadar bir yerlerde saklanıyorlar. Hatta sülalenin birkaç üyesi, aile gözden düştüğüne göre, atalarından kalan unvanı şimdi kimin alacağını açık açık sorgulamaya başladılar bile. Hepsinin gözü var..."

Jia Zheng yine ayaklarını yere vurarak araya girdi.

"Bütün bunlar ağabeyimin aptallığından! Ning Konağı'nın düştüğü şu rezil duruma bak! Ama neyse, bu kadar yeter! Bu büyük hanımefendi ve Lian'in karısının hayatına mal olacak! Sen en iyisi geri dönüp araştırmalara devam et. Ben de gidip annem nasıl diye bakayım. Bir şey öğrenirsen hemen bana haber ver."

Onlar konuşurlarken içeriden bir çığlık geldi.

"Büyük hanımefendi ölüyor!"

Jia Zheng korku içinde içeri girdi. Yaşıyor mu, yoksa öldü mü? Öğrenmek için sonraki bölümü oku.

106. BÖLÜM

Wang Xifeng, geçmişte yaptığı kötülüklerin sonuçlarından dolayı vicdan azabı duyar.

Büyükanne Jia, ailenin felaketlerden kurtulması için dua eder.

Feryatlar üzerine Jia Zheng, Büyükanne Jia'nın odasına daldı. Tüm olup bitenler sonunda etkisini göstermiş ve yaşlı kadın bayılıp kalmıştı; kesik kesik nefes alıyordu. Wang Hanım, Yuanyang ve diğer hizmetçilerin yardımıyla onu tekrar kendine getirdi. Kan sulandırıcı ve sakinleştirici karışımı haplarından birini almaya ikna ettiler; bu sayede biraz düzeldi ama hâlâ gergindi ve ağlıyordu. Jia Zheng başucunda durup onu yatıştırmaya ve biraz neşelendirmeye çalıştı.

"Ağabeyim Jia She ve benim yüzümden, ailenin başına bu talihsizlikler geldi. Seni üzdük, anne. Moralini bozma. Her şeyi yoluna koymak için elimizden geleni yapacağız. Eğer bu yüzden hasta falan olursan, çok büyük bir vicdan azabı çekeriz."

"Ben sekseni geçtim." dedi yaşlı kadın. "Bir genç kız olarak buraya gelip babanla evlendiğimden beri hep huzur ve refah içinde bir yaşam sürdüm. Atalarımız sayesinde kutsandım ve sıkıntılardan korundum. Böyle korkunç şeyler ne duydum ne de gördüm. Bunlar için fazlasıyla yaşlıyım. Sizin cezalandırıldığınızı görmeye dayanamam. Ölüp bütün bu endişelerden kurtulsam keşke!"

Yine ağlamaya başladı. Jia Zheng'ın eli ayağına dolaştı, ne yapacağını bilemedi.

Birden dışarıdan bir ses geldi.

"Saray'dan beyefendiye mesaj var!"

Jia Zheng hemen fırlayıp dışarı çıktı. Pekin Prensi'nin yaveri, ana kabul salonunda onu bekliyordu; geldiğini görür görmez selamladı.

"Haberler harika, beyefendi!"

Jia Zheng geldiği için çok teşekkür ederek oturmasını istedi.

"Majestelerinin talimatları nedir acaba?" diye sordu.

"Efendimiz ve Xiping Prensi, Majestelerine ortak bir rapor sundular. Sizin lehinize uzun bir konuşma yaparak, pişmanlığınızdan ve Saray'ın size gösterdiği hoşgörüye duyduğunuz minnetten söz ettiler. Majesteleri, İmparator Eşi'nin ölümünden dolayı çok anlayışlı ve duyarlı davranarak, sizi cezalandırmamaya ve Çalışma Bakanlığındaki eski görevinize iade edilmenize karar verdi. Denetim altına alınan aile mülkünüzün, sadece Sör She'ya ait olan kısmına el konulacak. Kalanı size geri verilecek. Majesteleri, büyük bir gayretle görevinizi yürütmeye devam etmenizi istiyor. Senetlere gelince, efendimin bu konuyla bizzat ilgilenmesini istendi. Yasa dışı olarak yüksek faizle borç verilmesine dair bu tür senetler, ilgili hükümler doğrultusunda haczedilecek. Standart oranlarla faizlendirilen senetler, diğer tapularla beraber size iade edilecek. Jia Lian'den görevi ve unvanı geri alınacak ama başka bir ceza verilmeden serbest bırakılacak."

Jia Zheng yerinden kalktı ve İmparatorluk merhameti için uygun bir yöne dönüp secde etti. Ayrıca prensin kendi lehine müdahalesi için de minnetini ifade etmek üzere yaverin önünde eğildi.

"Lütfen Majestelerine teşekkürlerimi iletin. Yarın ben de bizzat gelip kendisine minnetimi sunarak, İmparator Hazretlerine secde edeceğim." dedi.

Prensin yaveri gitti. Kısa süre sonra İmparatorluk Emri resmî olarak bildirildi; hükmü yerine getirmekle yükümlü görevliler iş-

lemlere titizlikle nezaret ettiler, belirlenen mallara el koyup, diğer her şeyi sahiplerine iade ettiler. Jia Lian serbest bırakılırken, Jia She'nın kadın ya da erkek bütün köle hizmetkârları alınıp kamu hizmetine verildiler.

Jia Lian hiç de gıpta edilecek bir durumda değildi. Bazı senet ve belgeleri geri verildi ama resmî olarak el konan hiçbir malı iade edilmedi; yağmalanan dairesinde mobilyalardan başka bir şey kalmadı. Serbest bırakılma ve çok korktuğu cezadan kurtulmanın verdiği rahatlama, ömrü boyunca gözü gibi baktığı kendisinin ve Xifeng'ın tasarruflarının -yaklaşık altmış yetmiş bin tael kadardı- bir anda elden gitmesiyle, kısa sürede yerini büyük bir kayıp duygusuna bıraktı. Üstüne bir de babasının İmparatorluk Muhafızları tarafından hapsedilmesi ve Xifeng'ın çok kritik olan sağlık durumu eklenince, gerginlik tahammül sınırlarını aşmıştı. Şimdi de Jia Zheng onu çağırtmış ve gözyaşlarına güçlükle hâkim olmaya çalışarak azarlıyordu.

"Ne yazık ki son zamanlarda, resmî işlerimle o kadar meşguldüm ki aile meselelerine yeterince ilgi gösteremedim. Sana ve karına güvenebileceğimi düşünmüştüm. Elbette babanın yaptıklarını kontrol altında tutacak değilsin ama şimdi açığa çıkan bu tefeciliğin sorumlusu kim? Bu, bizim gibi aileler için hiç uygun bir şey değil. Şimdi belgelere el kondu ama asıl önemli olan para kaybı değil, şöhretimize inen korkunç darbe!"

Jia Lian diz çöktü.

"Amca, ailemizin işlerini yürütürken hiçbir zaman özel kazanç elde etmeye kalkışmadım. Bütün hesapları Lai Da, Wu Xindeng, Dai Liang ve diğerleri tuttular. Lütfen onları çağırt ve kendi ağızlarından dinle. Son birkaç yıldır masraflarımız gelirlerimizi çok aştı. Çok sayıdaki teminatsız alacağı tahsil etmeyi başarmama rağmen hesaplardaki açıkları telafi edemedim. Wang yengem bunu teyit edecektir. Faizle borç verilen paraya gelince, benim de nereden çıktığına dair hiçbir fikrim yok. En iyisi Zhou Rui ve Lai Wang'a sormak."

"Yani şimdi sen, bırak konağın tamamını, kendi dairende olup bitenlerden bile haberin olmadığını mı söylüyorsun? Şu anda bu meselenin daha fazla peşine düşmeyeceğim. Bu kadar ucuz kur-

tulduğun için çok şanslısın! Git de baban ve Kuzen Zhen'e neler olacağını öğrenmeye çalış!"

Jia Lian, haksızlığa uğradığını düşündü ama gözyaşlarını içine attı ve amcasının talimatlarına boyun eğip gitti.

Yalnız kalan Jia Zheng, derin derin iç çekerek ailesinin başına gelen talihsizlikleri düşündü.

"Demek büyükbabam ve büyük amcam, boşuna İmparatorluğa sadakatle hizmet edip, aileye miras yoluyla geçen iki unvan ve büyük bir şeref kazandırmışlar. Şimdi iki ev birden utanca büründü, iki unvan da elimizden alındı. Görünen o ki genç kuşakların hiçbiri bu yozlaşmayı engelleyebilecek beceride değiller. Gökler bize acısın! Demek asil soyumuz bu hâllere de düşecekmiş! Majestelerinin olağanüstü merhameti sayesinde, ben ve mülküm zarar görmeden kurtulduk. Şimdi her iki ev de günlük hayatlarını idame ettirebilmek için benim elime bakıyorlar. Ben yalnız başıma hepsini birden nasıl destekleyebilirim? Şimdi Lian'in dedikleri de yeni bir darbe! Elde avuçta bir şey kalmadığı gibi, ciddi bir borç batağı içindeyiz. Demek yıllardır zenginmişiz gibi davranıyorduk! Benim aptallığımdan! Nasıl bu kadar kör olabildim? Keşke büyük oğlum sağ olsaydı! En azından bana biraz destek olurdu. Baoyu, her ne kadar büyümüş olsa da işe yaramazın teki!"

Böyle sessiz sedasız düşünürken, elinde olmadan ağlıyordu, gömleğinin yakası ıslandı.

"Annem de bu yaşına geldi; ona bizim bakmamız gerekirken, bir de üzüntüden öldürüyoruz. Bütün bu felaketlerin sorumlusu benden başkası değil!"

Böyle vicdan azabı ve derin bir kasvet içinde kara kara düşünürken, bir uşak bazı dost ve akrabaların geldiklerini haber verdi. Jia Zheng onları karşıladı ve her birine ilgileri için teker teker teşekkür etti.

"Bu talihsizlikler, ben genç kuşaklara bazı şeyleri düzgün şekilde aşılayamadığımdan başımıza geldi." dedi özür diler gibi.

"Biz aynı fikirde değiliz." dedi içlerinden biri. "Uzun zamandır Sör She'nın tutumunu şüpheli buluyorduk. Zhen Bey de çok ki-

birli ve hovarda. Şimdi onların kabahatleri su yüzüne çıktı ve denetim geçirdi. Suç tamamen onların. İşin en üzücü tarafı onların kabahatlerinin size yansıması, beyefendi."

"Ben benzer çok durum biliyorum ama hiçbiri böyle bir suçlamaya karışmadı. Zhen Bey bir şekilde birilerini kırmış..." dedi bir başkası.

"Denetçinin bu davaya karışmasının bir açıklaması var." dedi bir diğeri. "Duyduğumuza göre, sizin evdeki hizmetkârlardan bazıları ve pek de dürüst olmayan bazı arkadaşlarınız nahoş dedikodular yaymışlar, bu da denetçinin kulağına gitmiş. Daha fazla ileriye götürmeden önce doğrulamak istemiş ve aynı hizmetkârları bilgi vermeye ikna etmiş. Personelinize ne kadar iyi davrandığınızı bildiğimden, böyle bir şeyin olabileceğine pek ihtimal vermiyorum."

"Hizmetkârlar böyledir." dedi bir başkası. "Efendilerinin cömertliğinden yararlanmaya kalkarlar. Burada dostlar arasında olduğumuza göre, sanırım düşündüğümü açıkça söyleyebilirim. Sizin ne kadar dürüst olduğunuzu biliyorum, beyefendi ama siz görevdeyken, şöhretiniz lekelendi. Bu hizmetkârlarınızın işi. Bundan sonra daha tedbirli olmalısınız. Bu seferlik mal varlığınızı zararsız kurtardınız ama eğer Majesteleri dürüstlüğünüzü sorgulamaya kalkarsa, sizin için pek de hoş olmayabilir."

Jia Zheng tedirgin oldu.

"Ne demek istiyorsunuz? Şöhretim ne şekilde lekelendi?" diye sordu.

"Elbette bunun somut bir kanıtı yok." diye cevap geldi. "Ama Ziraat Müdürü olduğunuz dönemde, hizmetkârlarınıza zorbalık yapmaları için talimat verdiğiniz konuşuluyordu."

"Gökler şahidimdir, böyle bir düşünce aklımdan bile geçmedi!" diye bağırdı Jia Zheng. Adamlarım arkamdan dalavere çeviriyor ve insanlara zulmediyorlarmış. Böyle bir dedikodu yayılırsa, ben biterim!"

"Geçmiş için üzülmenin bir faydası yok." diye yorum yaptı gruptan biri. "Şimdiki personelinizi çok iyi incelemelisiniz. Aralarındaki itaatsizleri ayıklayın ve onlarla ciddi şekilde uğraşın."

O anda bir kapı görevlisi içeri girdi.

"Sör She'nın damadı Bay Sun, uşağıyla bir mesaj göndermiş. Beyefendi kendisi gelemeyecek kadar meşgulmüş. Bu adam, Sunların, Sör She'nın borçlarını sizin ödemenizi beklediklerini bildirmekle görevlendirilmiş."

Jia Zheng çok kasvetli ve yılgın görünüyordu. Üstünkörü onayladı. Arkadaşları ise alay eder gibi güldüler.

"Bu Sun Shaozu'nun da kötü bir şöhreti vardı, pek de haksız yere değilmiş. Kayınpederinin evi yağmalanıyor, mülküne el konuyor, yardım teklif etmek şöyle dursun, bir de para peşine düşmüş. Akıl almaz bir şey!"

"Şimdi onu konuşmayalım!" dedi Jia Zheng. "Bu evlilik ağabeyimin hatası. Yeğenimin bu gencin elinden çok çekeceğini bilmem gerekirdi, şimdi de sıra bana geldi."

O konuşurken Xue Ke geldi.

"Duyduğuma göre, Komiser Zhao iyiden iyiye bu davanın peşine düşmüş. Galiba She amca ve Kuzen Zhen'i zor günler bekliyor."

"Bu konuda Prens'in yardımına başvurmalısınız." diye tavsiyede bulundular Jia Zheng'ın arkadaşları. "O müdahale etmezse sıkıntı yaşayabilirsiniz."

Jia Zheng misafirlerine teşekkür etti, tavsiyelerine uyacağını söyledi. Onlar da izin isteyip kalktılar.

Işıkların yakılma zamanı gelmişti. Jia Zheng akşam saygılarını sunmak için Büyükanne Jia'ya gitti. Yaşlı kadın biraz daha iyi görünüyordu. Jia Zheng kendi odasına dönüp, yine Jia Lian ve Xifeng'ın tedbirsiz davranışlarını kara kara düşünmeye başladı. Su yüzüne çıkan tefecilikleri bütün aileye zarar verecekti, ikisini de suçladı. Ama Xifeng'ın ciddi şekilde hasta olduğu ve baskında her şeyini kaybettiği geldi aklına; bunun büyük bir darbe olduğundan emindi ve şimdilik ona kızmamaya karar verdi ama hiçbir şey demese de öfkesi devam ediyordu. Gecenin geri kalanı olaysız geçti.

Ertesi sabah erken saatlerde Jia Zheng, İmparator'un merha-

metine teşekkür etmek için Saray'a, sonra da Pekin ve Xiping prenslerinin konaklarına gitti, secde edip, Jia She ve Kuzen Zhen lehine araya girmeleri için yalvardı. Prensler rahatlatıcı şekilde karşılık verdiler. Jia Zheng, desteklerini almak için başka dost ve meslektaşlarını da ziyarete gitti.

***

Hikâyemiz Jia Lian'e dönüyor. Resmî makamlarda yaptığı araştırmalarda babası ve Kuzen Zhen'in gerçekten de ciddi bir suçlamayla karşı karşıya olduklarını öğrendi. Yardım edebileceği hiçbir şey olmadığını görünce morali bozuk bir şekilde eve döndü. Dairesinde, Pinger Xifeng'ın yatağının kenarında oturmuş ağlıyor; yan odada Qiutong söylenip duruyordu. Jia Lian Xifeng'a yaklaşıp ne kadar hâlsiz olduğunu görünce kendisine hâkim oldu ve onu azarlamadı.

"Olan oldu!" dedi Pinger gözünde yaşlarla. "Kaybettiklerimizi geri alamayız. Siz Bayan Lian'e bakın, beyefendi. Doktor çağırtsanız iyi olur."

"Tu!" diye tükürdü Jia Lian. "Ben kıl payı hayatımı kurtardım; sence onun için uğraşır mıyım?"

Bu sözler Xifeng'dan kaçmadı; gözlerini açıp Jia Lian'e sessizce baktı. Yanaklarından yaşlar süzüldü. Jia Lian odadan çıktı.

"Biraz daha gerçekçi olman lazım!" dedi Xifeng, o gidince Pinger'ya. "Şimdi işler bu hâle gelince, artık beni aklından çıkar. Ben bir an önce ölüp, bütün bunlardan kurtulmayı diliyorum! Eğer hâlâ senin için bir önemim varsa, ben gidince küçük Qiaojie'me göz kulak olman için sana yalvarıyorum. Benim için bunu yaparsan, ruhum öteki dünyada sana minnettar olacak."

Pinger ağlamaya başladı.

"Haydi ama." dedi Xifeng. "Sen aptal değilsin! Buraya gelip yüzüme söylemeseler de bütün olup bitenler için beni suçladıklarını biliyorum. Bu doğru değil. Dışarıda buna önayak olanlar var. Ama borç dağıtıp, başımı belaya sokmanın benim aptallığım olduğunu kabul ediyorum. Bütün planlarım sonuçsuz kaldı. Ömrüm boyunca verdiğim mücadele boşunaymış. Sonum herkesinkinden kötü oldu, iyice alçaldım. Yanlış insanlara güvenmişim!

Kuzen Zhen, Bay Zhang'ın nişanlısını odalık olarak aldı ve ölüme sürükledi. Suçlarından biri bu değil mi? Bu Bay Zhang'ın kim olduğunu biliyorsundur? You Er'ın hikâyesi açığa çıkarsa, Bay Lian de işin içine karışır. O zaman bütün itibarımı kaybederim. Keşke her şeye bir son verebilseydim! Ama nasıl? Altın yutup ya da zehir içip intihar edecek cesaretim yok. Sen de doktor çağırtmaktan söz ediyorsun. Bu, beni sevdiğinin göstergesi değil, acımın süresinin uzatılması!"

Pinger, her kelimesiyle daha da perişan oldu. Onun için yüreği parçalandı ve kötü bir şey yapmasından korkup gözetim altında tutmaya karar verdi.

Neyse ki Büyükanne Jia'nın bu içler acısı sahnelerden haberi yoktu. Jia Zheng'ın görevine iade edilmesi ve Baoyu ile Baochai'in sürekli yanında olmaları, onun iyileşmesine ve iç huzuruna kavuşmasına yardımcı oldu. Her zaman Xifeng'a zaafı vardı; Yuanyang'ı yanına çağırdı.

"Benim eşyalarımın bazılarını Xifeng'a götür, Pinger'ya biraz para ver ki ona iyi bakabilsin. Hele bir iyileşsin, ben yine eşyalarımı gözden geçirir, onun için başka şeyler de bulurum." dedi.

Wang Hanım'a da Xing Hanım'ın ihtiyaçlarını karşılamasını söyledi. Tüm malı mülkü ve hizmetkârlarıyla beraber bütün Ning Konağı'nın envanteri çıkarılmış ve her şeye el konmuştu. Büyükanne Jia, You Shi ile Jia Rong'un karısını aldırmak için Ning Konağı'na bir araba gönderdi. Konağın bir zamanlar lüks içindeki dairelerinde, sadece perişan hâldeki bu iki kadın ve Kuzen Zhen'in iki odalığı, Peifeng ve Xieyuan kalmışlardı. Bir tek hizmetkâr bırakılmamıştı. Büyükanne Jia, onlar için Xichun'ün evinin yanındaki daireyi tahsis etti; dört yaşlı refakatçi kadın ve iki hizmetçi verildi; yemeklerinin ve diğer günlük ihtiyaçlarının ana mutfaktan karşılanması emredildi. Onlara giysi ve diğer temel ihtiyaç malzemeleri de gönderdi. Ayrıca muhasebecilere, onlara da Rong Konağı sakinlerinin aldıkları kadar aylık dağıtmalarını emretti.

Ama hapiste olan Jia She, Kuzen Zhen ve Jia Rong'un masraflarını (özellikle de rüşvet için) hesaplardan karşılayabilmek söz konusu değildi. Xifeng'ın beş parası yoktu; Jia Lian de borç

batağındaydı. Jia Zheng her zamanki beceriksiz tarzıyla ancak, "Bazı arkadaşlarımla görüştüm, ellerinden geleni yapacaklarından eminim." diyordu.

Jia Lian para bulmanın hiçbir yolunu düşünemedi. Xifeng'ın ailesine başvurmanın bir faydası yoktu; Xueler iflas etmişlerdi; büyük amcası Wang Ziteng ölmüştü, diğer Wanglar da yardım edecek durumda değillerdi. Sonunda ümitsizlik içinde, kırsaldaki Rong arazilerinin bin tael gümüşlük bir bölümünü acilen satması için gizlice birisini gönderdi. Bu parayı hapisteki aile üyelerinin ihtiyaçlarını karşılamak için kullandı. Hizmetkârlar efendilerinin bu durumlara düştüklerini görünce kimisi bundan avantaj sağlamayı akıllarına koyup, ailenin doğudaki mülklerinden gelen kiraları aşırmanın türlü yollarını icat ettiler. Şimdi hikâyenin daha ilerisini tahmin ediyoruz.

***

Büyükanne Jia, ailenin miras yoluyla gelen unvanlarını kaybettiğini öğrenmiş; bir oğlunun ve diğer iki aile üyesinin hapiste duruşma beklediklerini haber almış; Xing Hanım ve You Shi'nin hiç kesilmeyen feryatlarını duymuştu; Xifeng'ın da ciddi şekilde hasta olduğunu biliyordu. Biraz olsun Baoyu ve Baochai ile avunuyordu ama onlar bile sürekli içini kemiren hüzün ve acıyı rahatlatamıyorlardı. Bir gün akşama doğru, Baoyu'yü kendi dairesine gönderdi ve kanepesinden yardımsız güçlükle kalkarak Yuanyang ve diğer hizmetçilere, konağın etrafındaki bütün Buda heykellerinin önünde tütsü yakmalarını emretti. Ayrıca avlusuna da büyükçe bir buhurdan koydurdu. Bastonuna dayanarak yanına gitti. Hupo dua etmek istediğini anladı ve dizlerini koysun diye kırmızı bir minder getirdi. Yaşlı kadın tütsü sunumunu yaptı, diz çöküp birkaç kere secde etti; gözünde yaşlarla Buda'ya yakardı:

"Ey Yüce Buda! Ben naçiz hizmetkârın, Shi ailesinde doğdum, Jiaların evine gelin geldim, şimdi bize merhamet göstermen için içtenlikle yalvarıyorum. Kuşaklardır hiçbir kusur işlemedik, şiddet ya da kibir yollarına ayak basmadık. Ben âciz ve yetersiz şekilde de olsa, kocama destek olup, oğullarıma yardım ederken, elimden geldiğince doğruluktan ayrılmadım, kötülüğe bulaşmadım. Ama galiba genç kuşaklar düşüncesiz davrandılar, Gökle-

ri gücendirdiler; şimdi evimiz talan edildi, mülkümüz elimizden alındı. Oğlum ve iki genç insan hapse atıldı, kader onlara kaş çatıyor. Bütün bu talihsizliklerin sorumlusu benim çünkü genç kuşaklara doğru davranış kurallarını öğretemedim. Şimdi Yüce Göklere secde diyor ve bizi koruması için yalvarıyorum. Hapistekiler üzüntülerinin sevince dönüştüğünü görsünler; hastalar bir an önce sağlıklarına kavuşsunlar; bütün ailenin suçunun yükünü ben taşıyayım! Oğullarımı ve torunlarımı bağışla! Bana merhamet et, yakarışlarıma kulak ver; bana erken ölüm bahşet ki çocuklarımın ve torunlarımın günahlarının kefaretini ödeyeyim!"

Mırıldandığı bu dua sona erince, Büyükanne Jia yığılıp öyle acıklı bir şekilde ağlamaya başladı ki hıçkırıklardan boğulacaktı. Yuanyang ve Hupo onu yatıştırdılar, ayağa kaldırıp evine götürdüler.

Wang Hanım, kısa bir süre sonra Baoyu ve Baochai ile beraber akşam saygılarını sunmak için geldi. Büyükanne Jia'nın gözü yaşlı hâli onlara o kadar dokundu ki üçü de ağlamaya başladı. Baochai'in üzülmek için kendince nedenleri vardı. Ağabeyinin geleceği tehlikedeydi; cezası indirilecek mi, yoksa hapisten çıkarılacak mı kimse bilmiyordu. Kendisine gelince, Jia Zheng ve Wang Hanım son olanlardan doğrudan etkilenmeseler de etrafındaki Jia ailesinin ufalanıp gittiğini görüyor, bu arada kocası her zamanki gibi çaresiz ve aptalca davranmaya devam ediyordu. Geleceğini düşündükçe hıçkırıkları, Büyükanne Jia ve Wang Hanım'ınkinden de yürek parçalayıcı bir hâl aldı. Onun üzüntüsü Baoyu'yü de çok etkiledi.

"Büyükannem bu yaşında endişeden huzur yüzü görmedi; annemle babam da üzüntüden mahvoldular. Ablalarım ve kuzenlerim, tıpkı rüzgâra kapılan bulutlar gibi dağılıp gittiler; her gün daha çok yalnız kalıyorum; geçmişteki mutlulukların ve Bahçe'de şiir kulübü kurduğumuz altın günlerin anılarından başka dayanağım yok. Kuzen Lin'in ölümünden beri, bu uyuşukluğu ve bunalımı üstümden atmak için yapabileceğim hiçbir şey kalmadı. Zaten ağabeyi için yeterince endişelenen, annesi için üzülen ve çok nadiren gülümseyen Chai daha fazla perişan olmasın diye gözyaşlarıma hâkim olmaya çalışıyorum." diye düşündü.

Baochai'i o kadar üzgün görmek artık daha fazla dayanamayacağı bir şeydi; sonunda çaresizce gözyaşlarına boğuldu. Tabii bu da her birinin kendince nedenleri olan Yuanyang, Caiyun, Yinger ve Xiren'i hüngür hüngür ağlattı. Ve insanı güçsüz bırakan bu hüzün dalgası diğer hizmetçilere de yayılınca, yatıştırıcılık görevini üstlenecek kimse kalmadı. Bir feryat korosu odayı doldurdu ve dışarıda, gece nöbetinde olan kadınların kulaklarına kadar geldi. Onlar da Jia Zheng'a haber gönderdiler.

O sırada Jia Zheng, alışkanlık hâline getirdiği üzere çalışma odasında oturmuş, kara kara düşünüyordu. Dehşet içinde yerinden fırladı ve Büyükanne Jia'nın dairesine gitti. Yolda uzaktan gelen feryatları duydu ve yaşlı kadın için en kötüsünden korktu. Oraya varana kadar yüreği ağzına geldi. Kadıncağızı hıçkırıklar içinde ama en azından sağ ve iyi bulunca rahat bir nefes aldı.

Orada toplananlara bakıp kızdı.

"Böyle bir zamanda büyük hanımefendiyi teselli edeceğinize, ağlayıp sızlayarak her şeyi daha da kötüleştiriyorsunuz!"

Birdenbire sessizlik oldu ve herkes şaşkınlık içinde birbirine baktı. Jia Zheng, Büyükanne Jia'ya birkaç yatıştırıcı söz söyledi, sonra yine ötekilerle konuştu.

"Biz Büyükanne Jia'yı neşelendirmeye geldik." diye düşündüler diğerleri. "Onu avutacaktık. Nasıl böyle kendimizi kaybedip her şeyi daha da beter hâle getirdik?"

Onlar böyle hayretler içindeyken, yaşlı bir refakatçi kadın, Shi evinden iki kadınla birlikte geldi. Büyükanne Jia'nın önünde eğildikten sonra diğerlerini de selamlayıp mesajlarını ilettiler.

"Beyefendi Marki, Hanımefendi Markiz ve küçük Hanım Shi size bir mesaj gönderdiler. Haberleri duydular ve geçici bir sıkıntı olduğuna inanıyorlar. Sör Zheng ve hanımefendi için çok endişelendiler ve özellikle beyefendinin içinin rahat olmasını, onun korkacağı bir durum olmadığını söylememizi istediler. Genç Bayan Shi bizzat gelecekti ama birkaç gün içinde evleniyor."

Büyükanne Jia, hizmetkârlara minnetini sunmanın uygun olmadığını düşündü.

"Geri döndüğünüzde, lütfen beyefendi ve hanımefendiye teşekkürlerimi iletin. Ailemizin başına gelenler kaderimizde varmış. Öbür gün bizzat gelip Marki ve Markiz'e ilgileri için teşekkürlerimi sunacağım. Xiangyun'ün evliliğine gelince, ona eş olarak çok iyi bir genç bulduklarından eminim. Gencin ailesi hakkında bir şeyler öğrenmeyi çok isterim."

"Pek zengin değiller." dedi kadınlardan biri. "Ama çok iyi bir delikanlı, çok da uysal bir mizacı var. Onu birkaç kere gördük, Efendi Bao'ya çok benziyor. Edebî yetenekleri olduğu da söyleniyor."

Büyükanne Jia buna çok memnun oldu.

"Ne güzel! Xiangyun çok şanslı bir kız. Biz güneyliler olarak, her ne kadar burada yaşıyorsak da bugüne kadar güney geleneklerine bağlı kaldığımızdan, henüz damadı görmedik. Geçenlerde kendi ailemi, özellikle de Xiangyun'ü düşündüm. Onu her zaman çok sevmişimdir. Küçük bir kızken yılın yarısını benimle geçirirdi. Büyüdüğünde ona kendim iyi bir eş bulmak isterdim ama dayısı evden çok uzakta olduğundan inisiyatifi alamadım. Demek kader yüzüne güldü ve iyi bir eş buldu, artık içim rahatladı. Bu ay içinde evleneceklerini biliyorum; törende bir kadeh şarap içmeyi çok isterdim ama maalesef bu bile mümkün değil. Son kargaşa bütün gücümü tüketti. Lütfen dönünce kendilerine selamlarımı iletin, hepimiz iyi dileklerimizi gönderiyoruz. Küçük hanıma da beni merak etmemesini söyleyin. Artık sekseni geçtim, eğer ölürsem, şikâyet edecek bir şeyim yok. Hayattan payıma düşeni aldım. Tek arzum, kocasıyla beraber mutlu bir ömür sürmeleri. O zaman mezarımda rahat yatarım."

Büyükanne Jia konuşurken gözyaşlarını tutamadı.

"Lütfen kendinizi üzmeyin, hanımefendi." dedi Shi hizmetçilerinden biri. "Bayan Shi'nin evlenip Dokuzuncu Gün'ü kutladıktan sonra kocasıyla gelip size saygılarını sunacaklarından eminim. O zaman kendi gözlerinizle görür, mutlu olursunuz."

Büyükanne Jia başını salladı.

Kadınlar gittiler. Görünüşe göre, Xiangyun'ün evleneceği haberinden tek etkilenen Baoyu'ydü. Dalgınlaştı ve kendi kendine düşünmeye başladı.

"Neden sanki kızlar büyür büyümez evlenmek zorundalar? Bir kere evlendiler mi hemen değişiyorlar. Sevgili Yun bile dayısının isteklerine boyun eğmek zorunda kaldı. Bir daha karşılaşırsak, hiçbir şey eskisi gibi olmayacak. Bana karşı mesafeli olmak zorunda kalacak. Böyle dışlanacaksam yaşamamın ne anlamı var?"

Yine ağlamaklı oldu. Ama Büyükanne Jia'nın hatırına, ağlamamaya çalıştı; sessizce oturup düşüncelere daldı.

Jia Zheng, hâlâ yaşlı kadının sağlığı için endişeliydi ve nasıl olduğunu görmeye geldi. Biraz düzeldiğini görünce tekrar gidip Lai Da'yı çağırttı ve evlerde görevli bütün hizmetkârların kayıtlarını istedi. Teker teker isimlerin üzerinden geçti. Artık burada olmayan Jia She'nınkiler hariç, otuzdan fazla aile, toplam iki yüz on iki erkek ve kadın hizmetkâr vardı. Jia Zheng, o anda konakta çalışan kırk bir erkek hizmetkârı çağırtıp, geçmiş yılların hesapları konusunda sorguladı, onlarla beraber farklı birimlerin gelirlerini ve masraflarını kontrol etti. Başkâhya, denetlemesi için hesap defterlerini getirdi. Jia Zheng hesapların denk olmadığını bir bakışta gördü. Masraflar gelirlerden daha ağır basıyordu; son birkaç yıldır İmparator Eşi Hanımefendi ile alakalı olarak ilave harcamalar yapılmıştı. Dışarıdan borç alındığını ortaya koyan bazı kalemler de vardı. Doğu bölgesindeki aile arazilerinden gelen kiralara bakınca, son yıllarda gelirin, büyükbabasının zamanındakinden yarı yarıya azaldığını, aile masraflarınınsa on kat arttığını fark etti. Gayet aşikâr olan kötü idare onu çok şaşırttı. Öfkeyle ayaklarını yere vurdu.

"Bu korkunç bir şey! Lian'in bu işlerde becerikli olduğunu sanıyordum! Şimdi görüyorum ki yıllardır görünüşü kurtarmak için gelecek yılların kirasını bile önceden harcıyormuşuz! Servetimizi katbekat aşmışız! Bu tedbirsizlik mahvımıza neden olacak. Artık tasarruf etmeye başlamak için çok geç kaldım!"

Ellerini arkasında kenetleyip, odada bir aşağı bir yukarı yürümeye başladı ama ailenin kökleşmiş mali sıkıntısına hiçbir çare bulamadı. Uşakları, beyefendinin ev idaresinden hiç anlamadığını ve bu konuda boşuna kafa yorduğunu biliyorlardı.

"Endişelenmenin bir faydası yok, beyefendi." dediler. "Her evin durumu aynı. Prenslerinki bile. Hesaplarını bir görseniz, dengeleyemediklerini fark edersiniz. Sadece görünüşü kurtarıyor, el-

lerinden geldiğince günü çıkarmaya çalışıyorlar. İmparator, aile mülkünün size ait kısmını vermekle lütuf gösterdi. Onlara bile el konsaydı, şu ya da bu şekilde idare ederdiniz!"

"Saçmalama!" diye bağırdı Jia Zheng öfkeyle. "Siz hizmetkârlar, hepiniz beş para etmez adamlarsınız! Efendilerinizin işleri yolundayken, paralarını dilediğiniz gibi harcarsınız; hiçbir şeyleri kalmadığında ilk fırsatta toz olursunuz. Sizin için biz ölsek de bir, yaşasak da! Her şeyimize el konmadığı için şanslı olduğumuzu söylüyorsun, sen ne biliyorsun ki? Bu şöhretimizle iflastan kaçınmak için akla karayı seçeceğimizin farkında mısın? Siz sanki zenginmişsiniz gibi etrafta böbürlenip, önemliymişsiniz gibi konuşarak sağda solda insanları dolandırırken, bizim hiçbir şansımız kalmayacak. Felaket vurduğunda, sonuçlarına katlanışımızı görmekten memnuniyet duyarsınız. İçinizden biri olan Bao Er adındaki uşağın dedikoduları yüzünden ağabeyim ve Zhen Bey'in suçlandığını öğrendim. Neden onun adı bu listede yok?"

"Bao Er resmî olarak kayıtlarımızda yer almıyor, efendim." cevabı geldi. "Kendisi aslında Ning Konağı'na kayıtlı. Lian Bey onu güvenilir bulduğundan karısıyla beraber buraya almış. Karısı öldükten sonra Ning Konağı'na geri döndü. Siz görevdeyken, büyük hanımefendi, diğer hanımefendiler ve küçük beyler de İmparator Eşi'nin matemine gittiklerinde, Zhen Bey evin idaresini üstlenmişti, Bao Er'ı yanında buraya getirdi. Bao Er sonra tekrar Ning Konağı'na döndü. Siz bu tür işlere karışmayalı çok uzun zaman oldu, detayları unutmanız gayet normal, efendim. Herhâlde listede olmayan tek isim onunki sanıyorsunuz. Aslında her uşağın birkaç akrabası, hatta kendi uşakları bile var!"

"Rezillik!" diye bağırdı Jia Zheng.

Bu ekonomik sıkıntılara acil bir çözüm hâlâ aklına gelmiyordu. Hizmetkârları gönderdi. Genel bir hareket planı belirledi ama Jia She ve Kuzen Zhen için ne ceza verileceğini görene kadar beklemeye karar verdi.

Bir ya da iki gün sonra, çalışma odasında bazı hesaplara kafa yorarken, bir uşak koşarak gelip, acilen Saray'dan çağrıldığını söyledi. Jia Zheng büyük bir endişe içinde hemen yola koyuldu. Sonucunun hayırlı olup olmadığını öğrenmek için gelecek bölümü oku lütfen.

107. BÖLÜM

Büyükanne Jia, ailesine olan bağlılığından kişisel tasarrufunu adil bir şekilde paylaştırır.

Jia Zheng, İmparator'un lütfuyla, ağabeyinin miras yoluyla gelen unvanını alır.

Jia Zheng Saray'a varınca, prensleri ve onu karşılamak için toplanan Danışma Meclisi'ni selamladı.

"Majesteleri sizi çağırtmamızı emretti." dedi Pekin Prensi. "Bir iki soru sormamızı istedi."

Jia Zheng derhâl diz çöktü. Sorgulama başladı.

"Ağabeyinizin, kişisel kazanım için taşra memurlarıyla bir olup entrika çevirdiğinden haberiniz var mıydı? Peki nüfuzunu kullanıp masum bir vatandaşa zorbalık yaptığından? Oğlunun kumara ve ahlaksız bir hayata dalmasına izin verdiğinden? Aynı delikanlının masum birisinin nişanlısını zorla yatağına alıp kız dediklerini yapmayınca onu ölüme sürüklediğinden? Bütün bunların farkında mıydınız?"

Jia Zheng elinden geldiğince cevap vermeye çalıştı.

"Majestelerinin lütfuna borçlu olduğum Eğitim Müdürü görevimi tamamladıktan sonra, hemen yardım tedbirlerine nezaret ettim. Geçen kışın sonunda eve dönünce, bazı inşaat işlerinin denetlenmesi için görevlendirildim. Hemen ardından da Jiangxi Ziraat Müdürü olarak atandım. Bu son görevimde, bir suçlamaya

maruz kalarak başkente döndüm; şimdi Çalışma Bakanlığındaki eski pozisyonuma iade edildim. Bütün bu resmî görevlerim sırasında gece gündüz sebatla çalıştım ama bu arada evimin düzenini sağlamayı ihmal ettim. Bu mazur görülmez kusurum, oğullarımı ve yeğenlerimi ahlaki davranış kurallarına uygun olarak yetiştirme konusundaki başarısızlığım ve İmparatorluk lütfuna layık olamayışım için ancak Majestelerinin beni uygun şekilde cezalandırmasını dileyebilirim."

Pekin Prensi, içeri gidip bunu İmparator'a iletti. Kısa bir süre sonra İmparator Emri'yle geri dönüp meclise bildirdi.

"Denetçiler Kurulundan Jia She'ya dair bir itham aldık. Taşra memurlarıyla birlikte entrika çevirdiği ve savunmasız bir vatandaşa karşı kişisel nüfuzunu kötüye kullandığı bildirildi. Denetçi'nin adını verdiği taşra memuru Pingan Valisi'ydi. Rapora göre, Jia She, adaleti yanıltmak amacıyla anılan valiyle görüşüyormuş. Sorgulamaya tabi tutulan Jia She, adı geçen valinin evlilik yoluyla akrabası olduğunu ve tamamen özel bir ilişkileri bulunduğunu doğrulamıştır. Denetçi suçun bu kısmını ispat edememiştir. Öte yandan diğer tarafı doğrulanmıştır, yani Jia She kişisel nüfuzunu kötüye kullanarak Stony adındaki bir adamdan zorla bazı antika yelpazeler almış. Yelpazeler değersiz şeyler olduğundan, söz konusu suç zorbalıkla hırsızlık kadar ciddi bulunmamıştır. Sonrasında Stony'nin intiharı bile kendi meczupluğuna atfedilmiş olup, 'ölümüne sebep olmak' şeklinde değerlendirilmemiştir. Jia She'ya müsamaha göstermeyi uygun buluyor, dolayısıyla Moğolistan sınırındaki askerî garnizonda çalışma cezasına çarptırıyoruz; orada gayretle çalışarak kendisini affettirecektir."

"Jia Zhen'in suçuna gelince, bir başkasının nişanlısını zorla alıkoymuş ve isteklerine boyun eğmeyen kadının ölümüne neden olmuştur. Denetçinin kayıtlarına başvurulduğunda, söz konusunu hanımefendi You Erjie'nin, henüz anne karnındayken Zhang Hua ile nişanlandığı tespit edilmiştir. Resmî nikâh kıyılmamış olup, Zhang çok fakir olduğu gerekçesiyle nişanı bozmak istemiştir. Hanımefendinin annesi ise kızının Jia Zhen değil, genç kuzeni tarafından odalık olarak alınmasına rıza göstermiştir. Dolayısıyla bu zorla alıkoyma davası değildir. Bayan You Sanjie davasına gelince, buradaki suç, intiharının hemen ardından gizlice

gömülmüş olması ve ölümünün yetkililerden saklanmasıdır. Detaylı soruşturma sonucunda, Bayan You Sanjie'nin Jia Zhen'in karısının kardeşi olduğu ve kendisinin onu evlendirme niyetinde olduğu öğrenilmiştir. Jia Zhen'in doğrudan kötü muamelesi ya da baskısı değil, hanımefendinin karakteri konusundaki yaygın ve kötü niyetli söylentiler, kendisinin duyduğu utanç ve pişmanlık, nişanlısının nişan hediyelerini geri isteme ısrarı intiharına neden olmuştur. Miras yoluyla gelen bir unvanın sahibi olarak Jia Zhen'in, yasalardan habersiz oluşu ve ölümü yetkililere bildirmeyişi ciddi bir şekilde cezalandırılmasını gerektirmektedir. Kendisinin sadık ve seçkin bir vatandaşın torunu olduğu göz önüne alındığında, yasaların gerektirdiği gibi ağır şekilde cezalandırılmasına lüzum görülmemiş, takdir yetkisi kullanılarak unvanının elinden alınıp, deniz sınır bölgesine gönderilmesi, orada gayretli çalışmalarıyla kendisini affettirmesi uygun bulunmuştur. Bu tür işlere karışmak için çok genç olan Jia Rong'un suçsuz olduğuna karar verilmiştir. Jia Zheng ise yıllarca başkentin dışında itinayla ve sebatla hizmet verdiğinden, evini düzgün şekilde idare edemeyişinin doğurduğu sonuçlardan beraat etmiştir."

Jia Zheng, bu Emir'e minnet gözyaşlarıyla karşılık verdi ve hemen önce İmparator yönüne, sonra prense dönerek secde etti ve İmparator'a bağlılıklarının iletilmesi için yalvardı.

"Basit bir secde yeterli." dedi prens. "Başka bir şeye gerek yok."

"Beni suçlardan aklama ve aile mülkünün bana düşen kısmını iade etme lütfu için Majestelerine minnetimin sınırı yok." dedi Jia Zheng. "Büyük bir pişmanlık duyuyorum. Lütfen miras yoluyla bana kalan bütün gelirimi, tasarruflarımı ve atalarıma ait mülkleri İmparatorluğa devretmeme izin verin."

"Majesteleri vatandaşlarına karşı çok müşfik ve merhametlidir." dedi prens. "Yargılarında çok titiz ve ferasetlidir. Ödülü de cezayı da adaletli dağıtır. Onun istisnai lütfuyla kutsanarak mülkünüzü bu şekilde geri aldınız. Bunun karşısında sizin başka bir talepte bulunmanız uygun olmaz."

Diğer beyler de aynı fikirdeydiler.

Jia Zheng tekrar önce İmparator'a, sonra da Prens'e secde etti ve Saray'dan ayrılıp, dönüşünü endişe içinde bekleyen Büyükanne Jia'ya haber vermek üzere hızla eve gitti. Kadın ya da erkek bütün Jia halkı Rong Konağı'nın girişinde, görüşmesinin sonucunu öğrenmek için merakla bekliyordu. Sağ salim eve döndüğünü gördüklerinde rahat bir nefes aldılar. Yanlarından hızla geçip Büyükanne Jia'ya giderken kimse ona soru sormaya yeltenemedi. Yaşlı kadına Emir'in bütün detaylarını anlattı. Büyükanne Jia bazı suçlamaların düşürülmesine çok memnun olmakla birlikte, ailenin iki unvanı kaybetmesine ve Jia She ile Kuzen Zhen'in uzak bölgelere sürgüne gönderilmelerine üzüldü. Xing Hanım ve You Shi haberleri duyunca gözyaşlarına boğuldular.

"Hiç merak etme, anne." dedi Jia Zheng. "She ağabeyim Moğolistan sınırına çalışmaya gönderilse de yine milletimize hizmet edecek ve kötü muamele görmeyecek. Eğer layıkıyla çalışırsa, belki de geri gönderilir. Zhen'e gelince, o daha genç, biraz zorlu çalışmadan bir zarar gelmez. Bu, önünde sonunda almamız gereken bir dersti. Sonsuza kadar atalarımızdan kalan servetin keyfini sürecek değildik."

Bu tür birkaç şey daha söyleyip Büyükanne Jia'yı teselli etti. Yaşlı kadın zaten hiçbir zaman Jia She'ya pek düşkün olmamıştı ve Kuzen Zhen de onun torunu değildi. Ama Xing Hanım ve You Shi avutulmaz hâldeydiler.

"Mahvolduk!" diye düşündü Xing Hanım. "Kocam bu yaşında sürgünde, ben kime bel bağlayayım? Lian oğlum olsa da o her zaman babasından çok Zheng amcasına bağlıdır. Şimdi hepimiz Jia Zheng'a tabi olmamıza rağmen Lian ve Xifeng o tarafa daha çok meyilliler. Ben tamamen yalnız kalacağım. Artık hayatımın geri kalanında yalnızlık ve sefaletten başka bir şey beklemiyorum."

Ning Konağı'nın sorumluluğu her zaman You Shi'deydi ve Kuzen Zhen haricinde, evdeki çalışanların saygısını kazanan tek kişiydi. O ve Kuzen Zhen çok mutlu bir çiftti. Şimdi Kuzen Zhen bir utanç yaşayıp sürgüne gönderilmiş, her şeylerine el konmuş ve Rong Konağı'nın desteğine muhtaç hâle gelmişlerdi. Gerçi

Büyükanne Jia onu çok severdi ama yine de hayırseverliğe bağımlıydı; üstelik hâlâ özgür olamayacak kadar genç olan Rong ve karısı bir yana, Peifeng ve Xieyuan'i de beraberinde getirecekti.

"Kız kardeşlerimin korkunç sonu hep Lian'in yüzünden." diye düşündü. "Ama Xifeng ile ikisi burunları bile kanamadan sıyrıldılar bu işten, biz de böyle çaresiz bir duruma düştük."

Büyükanne Jia, You Shi'nin hıçkıra hıçkıra ağlamasından çok etkilendi.

"Şimdi cezaları ilan edildiğine göre, ağabeyin ve Zhen'in vedalaşmak için eve gelmelerine izin verilecek mi? Rong aklandı, herhâlde serbest bırakılır." dedi Jia Zheng'a.

"Normal şartlar altında böyle bir ziyarete izin verilmez." dedi Jia Zheng. "Ama ben ağabeyimle Kuzen Zhen'in, seyahat hazırlıkları yapmak üzere eve gönderilmeleri için izin lütfederler mi diye sorunca, Ceza Kurulu böyle bir imtiyaz sağlamayı kabul etti. Sanırım Rong da serbest bırakılıp onlara eşlik edecektir. Lütfen endişelenme, anne. Ben onlar için elimden geleni yapacağım."

"Ben artık yaşlandım ve işe yaramaz biri oldum." dedi Büyükanne Jia. "Ailenin mali durumunu soruşturmayalı yıllar oldu. Ning tarafının her şeyine el konduğunu biliyorum, tabii buna ev de dâhil. Bizim tarafta ise She ve Lian'in her şeyleri alındı. Şimdi söyle bana, bizim ne kadar paramız kaldı? Doğu bölgesindeki arazilerimiz ne kadar eder? İkisi sürgüne gidince, yanlarında götürmeleri için birkaç bin tael gümüş vermemiz lazım."

Jia Zheng bir çıkmaza girmişti.

"Doğruyu söylersem bu büyük bir darbe olacak. Ama saklayacak olursam da geleceği planlamak şöyle dursun, günlük ihtiyaçlarımızı nasıl karşılayacağız, kim bilir." diye düşündü.

"Eğer sen sormasaydın asla bunlarla canını sıkmak istemezdim, anne. Ama sen sorduğun ve Lian de burada olduğu için söylemek zorundayım, dün aile hesaplarımızı inceledim ve gerçeği gördüm. Şöyle ki hazinemiz uzun zamandır tamamen boş durumda, hatta boştan da öte. Ciddi bir borç içindeyiz. Bir şekilde para bulmak ve gecikmeden She ağabeyimin davasına dâhil olan yetkilileri yatıştırmak zorundayım. Bu şekilde müda-

hale etmezsek, Majestelerinin cömert ilgisine rağmen ikisinin de sıkıntı çekmesinden korkuyorum. Bu parayı nasıl bulacağımı hâlen bilmiyorum. Doğu arazilerine bel bağlayamayız. Gelecek yılın kiraları çok önceden kullanılmış bile. Tek çaremiz, şans eseri ellerinde kalan kıyafet ve mücevherleri satıp, ağabeyimin ve Zhen'in seyahat masraflarını karşılamak. Daha sonra kendimizi nasıl idare edeceğimiz de başka bir problem." dedi annesine.

Büyükanne Jia yine gözyaşı dökmeye başladı.

"Gerçekten durum bu kadar umutsuz mu? Bu kadar düşmüş olabilir miyiz? Hiç böyle bir şey yaşamamıştım. Eski günlerde kendi ailemi hatırlıyorum; bizim on katımız büyüktü ama yıllarca kaynaklarının daha ötesinde yaşamayı başardılar. En sonunda dahi böyle bir felaket gelmedi başlarına. Aşamalı bir şekilde olmuştu. Sona varmaları bir iki yıl sürmüştü. Ama senin söylediklerine göre, biz bir yıl bile dayanamayacak gibiyiz!"

"Keşke hâlâ atalarımızdan kalma iki maaşımızı alabiliyor olsaydık." dedi Jia Zheng. "O zaman borç alabilirdik. Ama şu anki duruma göre, hiç kimse bize beş para vermez."

Onun yanakları da gözyaşıyla ıslanmıştı.

"Yardım için akrabalarımıza başvurmanın bir faydası yok." diye devam etti. "Bize iyilik borçlu olanlar parasız; ötekilerin de yardım etmeleri pek mümkün değil. Dün hesapları inceden inceye kontrol etmedim, sadece personelin kayıtlarına şöyle bir baktım. Bu kadar çok kişiyi beslemek şöyle dursun, kendimizi bile ayakta tutamayız."

Jia Zheng'ın mali durum açıklamasındaki bu detaylar Büyükanne Jia'yı daha derin bir kasvete soktu. O sırada Jia She, Kuzen Zhen ve Jia Rong gelip, saygılarını sundular. Onları görünce içinde bulundukları durumun korkunçluğunu daha iyi kavradı. Bir eliyle Jia She, diğeriyle Zhen'i tutup hıçkırarak ağlamaya başladı. İki adam utançla başlarını eğip diz çöktü.

"Ailemize leke sürdük! Atalarımızın kazandıkları şanı kaybettik! Sana keder getirdik! Öldüğümüzde gömülmeyi bile hak etmiyoruz!" dediler.

Bu sözler üzerine odayı bir inilti doldurdu.

"Haydi ama!" dedi Jia Zheng. "Şimdi hiç zaman kaybetmeden seyahat masraflarını karşılamanın bir yolunu düşünmemiz lazım. Bir ya da en fazla iki gün bizimle kalabilirler."

Büyükanne Jia kederini saklamak için elinden geleni yaptı.

"Şimdi ikiniz de gidip eşlerinizle konuşun." dedi, gözyaşlarına hâkim olarak. Sonra Jia Zheng'a döndü. "Kaybedilecek zaman yok. Görünüşe göre borç bulmaya çalışmak boşuna! Çok az zamanımız var. Benim bir şeyler yapmam lazım. Ah, her şey çok karmaşık. Böyle gitmesine müsaade edilemez!"

Yuanyang'ı çağırdı ve bazı gizli talimatlar vererek gönderdi.

Bu arada Jia She ve Kuzen Zhen odadan çıkmışlar, dışarıda ağlayarak Jia Zheng'la konuşuyorlar; geçmişteki düşüncesizlikleri için duydukları pişmanlığı dile getiriyor, önlerinde bekleyen acı sürgünden söz ediyorlardı. Sonra gidip eşleriyle beraber sızlandılar. Jia She artık yaşlanıyordu, ayrılık kendisi ve Xing Hanım için, Kuzen Zhen ve You Shi için olduğu kadar yürek parçalayıcı değildi.

Jia Lian ve Jia Rong babalarının ellerinden tutup ağladılar. Sınır hizmeti, askerî sürgünden daha hafif bir cezaydı ama yine de uzun ve sancılı bir çileydi. Kendilerini ellerinden geldiğince buna hazırlamaları gerekiyordu.

Büyükanne Jia, Xing Hanım, Wang Hanım, Yuanyang ve bir grup hizmetçiye, kendisinin sandıklarını ve kutularını didik didik aralamalarını, evlendiğinden beri yıllardır bir kenara koyduğu bütün kişisel eşyalarını çıkarmalarını söyledi. Sonra Jia She, Jia Zheng, Kuzen Zhen ve diğer erkekleri çağırıp, malları dağıtırken orada bulunmalarını istedi. Jia She'ya üç bin tael gümüş vererek başladı.

"İki binini yolculuk ve sonraki masraflar için yanına al, bini-ni de karına bırak. Bu üç bin de senin, Zhen. Binini yanına al, iki bini karına ver. Her ne kadar bizimle yaşayacak olsalar da bağımlı olmasınlar, ayrı yemek düzeni de kurabilsinler. Zamanı geldiğinde, Xichun'ün evlilik organizasyonunu ben yapacağım. Xifeng'a gelince, onun için çok üzülüyorum, uzun zamandır çok uğraşıp didiniyor, meğer bir hiç uğrunaymış! O da üç bin tael

alacak, kendisi için dilediği gibi harcayacak, Lian'e beş para vermeyecek. Şimdi çok hasta olduğunu biliyorum, gelip alacak durumda değil, Pinger götürüp ona verebilir. Burada kocama ait kıyafetler var; giysilerin bazılarını ve mücevherleri de ben gençken kullanıyordum. Artık bunlara ihtiyacım yok. Erkek kıyafetlerini She, Zhen, Lian ve Rong aralarında paylaşsınlar. Eşleri de kadın eşyalarını alsınlar. Beş yüz tael gümüş, gelecek yıl Daiyu'nün cenazesini güneye götürmesi için Lian'in."

Bu paylaştırma işi bitince, Jia Zheng'a döndü.

"Bahsettiğin borcun hemen ödenmesi lazım. Bu altınları al ve kullan. Onların kabahatleri yüzünden bu çözümleri almak zorunda kaldım ama sakın senin oğlum olduğunu unuttuğumu sanma. Zaman içinde sen de hakkın olan payı alacaksın. Baoyu evlendi, burada kalan birkaç bin taellik altın ve gümüşü o alsın. Ve Li Wan! O bana karşı her zaman çok saygılı bir torun oldu, küçük Lan da çok tatlı bir çocuk! Biraz da onlar için ayırdım. Yapabileceklerim bu kadar!"

Jia Zheng, her şeyi ne kadar temiz bir şekilde hallettiğini görünce çok duygulandı, ağlamaklı oldu.

"Biz seni yüzüstü bıraktık, anne!" dedi hıçkırıklar içinde diz çökerek. "Bu yaşında sana karşı evlatlık vazifemizi yerine getiremedik ama sen bize tüm cömertliğini yağdırıyorsun! Senin iyiliğin karşısında utancımız katlanıyor!"

"Ah, saçmalama!" diye bağırdı yaşlı kadın. "Merak etme, bu kriz olmasaydı, hepsini kendime saklayacaktım! Neyse şimdi ciddi konuşalım. Personelimiz çok fazla. Resmî görevi olan bir tek sen kaldın, Zheng. Yani birkaç hizmetkârdan fazlasına ihtiyacımız yok. Kâhyalara söyle, personeli toplayıp gerekli düzenlemeleri yapsınlar. Her ev mümkün olduğunca az hizmetkârla idare edecek. Eğer bizim evimize de el konsaydı hiçbiri kalmayacaktı. Aynı şey hanımların daireleri için de geçerli. Hizmetçilerin bazılarına koca bulmamız lazım, kalanlara da özgürlüklerini veririz. Mülkümüz elimizden alınmamış olsa da Bahçe'yi vermenin iyi olacağını düşünüyorum. Lian'e taşra arazilerimizi gözden geçirme görevini verin. Uygun görüldüğü şekilde bazıları satılsın, bazıları elde kalsın. En önemlisi, bundan sonra hiçbir ihtişam ya da gösteriş

olmayacak! Gerçekçi olmamız lazım. Başka bir şey daha söylemek istiyorum. Elimizde Nanking'deki Zhen ailesine ait para var. Karın saklıyor, Zheng. Birisi hemen onlara geri götürüp versin. Eğer başımıza başka bir şey gelirse, onları da yakmayalım!"

Jia Zheng, bu tür konularda kendi beceriksizliğinin farkına varıp, bu talimatlara suçluluk içinde "Tamam, anne." diye cevap veriyor, bir yandan da kendi kendine düşünüyordu.

"Nasıl bir organizasyon kabiliyeti var! Onunla kıyaslanınca biz işe yaramaz beceriksizleriz!"

Büyükanne Jia'nın çok yorgun olduğunu gördü ve biraz yatıp dinlenmesi için yalvardı.

"Burada çok az bir şey kaldı." dedi kadın. "Ben öldüğümde bir kısmını cenaze masraflarım için kullanır, geri kalanını hizmetçilerime verirsiniz."

Onun ölümden söz etmesi hepsini üzdü ve hemen diz çöktüler.

"Lütfen için rahat olsun, anne. Zamanla eğer senin talihine sahip olursak ve bir kere daha Majestelerinin lütfunu kazanırsak, geçmiş hatalarımızı telafi eder, aile servetini eski hâline getirip, yüz yaşına kadar sana bakarız."

"Eğer bunu yapabilirseniz, o zaman ben de öldüğümde atalarımızın yüzlerine gururla bakabilirim. Sakın sadece rahat bir hayatın keyfini sürmeyi bildiğimi ve asla fakirliğe dayanamayacağımı sanmayın! Hiç de öyle değil. Sadece bütün bu olup bitene çok şaşırdım, o kadar. Geçen birkaç yıldır o kadar refah içinde görünüyordunuz ki ben hiçbir şeye karışmadan, kendi işime bakacak kadar huzurluydum. Böyle riskli bir durumda olduğumuz bir an bile aklıma gelmedi. Elbette imkânlarımızın daha ötesinde yaşadığımızın farkındaydım ama bir şekilde üstesinden geldiğimizi sanıyordum. Lükse o kadar alıştık ki birden adapte olup masraflarımızı kısamadık. İşte şimdi bu tasarruf fırsatını kullanıp, her şeyi yoluna koyalım, aksi takdirde ailemiz âlemin maskarası olacak. Fakirlikten korktuğumu düşünebilirsiniz ama öyle değil. Ben hep aile geleneklerimizi ve şerefimizi her şeyden üstün tutmuşumdur. Hayatımın her günü, sizin kuşağınızın atalarımızdan

daha çok parlayacağını umdum. Ama mevcut durumumuzun olduğu gibi korunması da yeterliydi. Bu ikisinin, arkamdan utanç verici bir dalavere çevirecekleri hiç aklıma gelmezdi!"

Büyükanne Jia bu şekilde yüksek sesle düşünürken, Fenger alelacele içeri girip Wang Hanım'ın yanına gitti.

"Hanımefendi! Bayan Lian bu sabah Saray'dan gelen haberleri duymuş. O kadar çok ağladı ki çok hâlsiz kaldı! Pinger size haber vermemi istedi."

"Nasıl peki?" diye sordu Büyükanne Jia, daha kız lafını bitirmeden.

"Bugün hiç iyi değildi." dedi Wang Hanım, Fenger'ın yerine.

"Tüh!" diye bağırdı yaşlı kadın ayağa kalkarak. "Bu gençlerden bana hiç huzur yok! Galiba beni mezara göndermek istiyorlar."

Hizmetçilerinden kendisine yardım etmelerini istedi ve Xifeng'ı görmeye gideceğini söyledi. Jia Zheng hemen ona engel oldu ve sakinleştirmeye çalıştı.

"Bunlar senin için fazla üzücü, anne. Zaten bizim problemlerimize çözüm bulmak için kendini yeterince zorladın. Biraz dinlenmen lazım. Karım gidip ona bakar. Sen kendini daha fazla üzme artık. Eğer sana bir şey olursa, ben kendimi nasıl affederim?"

"Şimdi gidebilirsiniz." dedi Büyükanne Jia. "Daha sonra gelin. Söylemek istediğim birkaç şey daha var."

Evlada özgü teselli girişimi böylelikle püskürtülen Jia Zheng, başka bir şey söylemeye yeltenmedi. Suçluların yolculukları için gerekli hazırlıklara nezaret etmeye gitti ve Jia Lian'e onlara eşlik edecek hizmetkârları seçmesini söyledi.

Yuanyang, Xifeng'ın hediyelerini taşıtmak ve Büyükanne Jia'yı Xifeng'ın evine götürmek için bir grup hizmetçi kadını görevlendirdi. Xifeng çok hâlsiz, hatta neredeyse bilinçsizdi. Pinger'nın gözleri ağlamaktan kızarıp şişmişti. Büyükanne Jia ve Wang Hanım'ın Baoyu ve Baochai eşliğinde yolda olduğunu duyunca, Pinger hemen karşılamak üzere çıktı.

"Şimdi nasıl?" diye sordu Büyükanne Jia, Pinger'yı görür görmez.

Pinger yaşlı kadını korkutmaktan çekindi.

"Biraz daha iyi, hanımefendi." dedi.

Onları içeri aldı ve Xifeng'ın yatağına gidip perdeleri hafifçe kenara çekti. Xifeng gözlerini açtı, Büyükanne Jia'nın odaya girdiğini görünce utandı. Daha önce bütün ailenin kendisine yüz çevirdiğini, artık kimsenin onu umursamadığını ve ölmesine ya da yaşamasına hiç aldırmadıklarını düşünmüştü. Ama şimdi Büyükanne Jia onu bizzat ziyarete gelmişti. Keyfi yerine geldi, hatta oturmak için çaba harcadı ama yaşlı kadın Pinger'ya onu tekrar yatırmasını söyledi.

"Kıpırdama, canım." dedi Xifeng'a. "Biraz daha iyi misin?"

"Evet, büyükanne, iyiyim. Çok daha iyiyim." dedi Xifeng, gözyaşlarını tutarak. "Ama gelin olarak buraya geldiğimden beri senin, annemin ve Wang halamın beni ne kadar sevdiğinizi ve bu sevgiye çok fazla karşılık veremediğimi düşününce çok üzülüyorum. Kader bana nasıl da zalimce davrandı; aklımı başımdan aldı; sana ve Wang halama karşı görevlerimi yerine getirmemi ve övgülerinizi almamı engelledi... Yine de bana güvendiniz, evin idaresini verdiniz. Ve benim tek yaptığım her şeyi herkes için mahvetmek oldu! Sizin yüzünüze nasıl bakacağım? Bu ziyaretinizi hiç hak etmedim! Sanırım Gökler beni cezalandıracak, geriye kalan günlerimi benden alacak..."

Şiddetli bir şekilde hıçkırmaya başladı.

"Bütün bu saçmalıklar dışarıdan başladı." diyerek teselli etti onu Büyükanne Jia. "Seninle hiçbir ilgisi yok. Sana ait eşyaların alındığını biliyorum ama hiç merak etme. Ben sana bir sürü hediye getirdim, bir bak hepsine."

Kadın hizmetkârlarından birine hediyeleri getirip göstermesini söyledi. Xifeng gözü doymaz bir mal düşkünüydü. Şimdi birdenbire dünyevi mallarını kaybetmesi moraline ağır bir darbe indirmişti. Ailedeki herkesin bütün bu olanlardan onu sorumlu tuttuğunu düşünerek kendisine işkence ediyordu; dolayısıyla yaşama arzusunu kaybetmişti. Büyükanne Jia'nın bu yeni sevgi gösterisi onun için en ihtiyaç duyduğu kuvvet ilacıydı. Hem Büyükanne Jia'ya eşlik ettiğine bakılırsa, Wang Hanım da hiç küskün gibi

görünmüyordu; Jia Lian de aklanmıştı. Yattığı yerden Büyükanne Jia'ya secde etti.

"Lütfen benim için endişelenme, büyükanne. Eğer senin hayır dualarını almaya devam edersem ve tekrar sağlığıma kavuşursam, seve seve en aşağı hizmetçin olup, en sıradan işlerini yaparım; geri kalan ömrüm boyunca kalbimi ve ruhumu sana ve Wang halama hizmet için adarım."

Onun bu minneti Büyükanne Jia için fazlasıyla dokunaklıydı; hüngür hüngür ağlamaya başladı. Baoyu de aynı şeyi yaptı. Daha önce hiç buna benzer bir aile krizine şahit olmamıştı. Son dönemlere kadar hayatı çoğunlukla huzurlu ve güzel meşgalelerle dolu geçmiş; gerçek acılardan korunmuştu. Ama şimdi ne tarafa dönse, elem ve gözyaşı görüyordu. Bu, onun ahmak hâlini daha da belirginleştiriyor; ağlayan birini gördüğünde hemen aynı şekilde karşılık veriyordu.

Ziyaretçilerinin ne kadar keyifsiz olduklarını gören Xifeng, birkaç neşeli sözcük bulmak için çabaladı. Sonra Büyükanne Jia ve Wang Hanım'a, iyileşir iyileşmez gelip saygılarını sunacağına söz vererek, dairelerine dönmeleri için yalvardı. Konuşurken yastığından başını kaldırdı.

"Ona çok iyi bak." dedi Büyükanne Jia, Pinger'ya. "Eğer bir şeye ihtiyacın olursa, gelip bana haber ver."

Wang Hanım'ı da alıp dairesine gitti. Yolda her taraftan gelen feryatları duydu. Dayanılacak gibi değildi. Wang Hanım'ı gönderdi ve Baoyu'ye, She amcası ve Kuzen Zhen ile vedalaşıp hemen dönmesini söyledi.

Yalnız kalınca gözyaşları içinde kanepesine yığıldı. Yuanyang, onu teselli etmek için bildiği bütün yolları denedi; sonunda yaşlı kadın uyuyakaldı.

Anlaşılacağı üzere, Jia She ve Kuzen Zhen'in, sürgünleri konusundaki düşünceleri pek de hoş değildi. Onlara eşlik etmek için seçilen adamlar da aynı şekilde, hiç gitmek istemiyorlar, kaderlerinden şikâyet edip duruyorlardı. Yaşarken ayrılık, ölümün ayrılığından çok daha acıydı; üstelik böyle bir ayrılığa şahit olmak ayrılığın kendisinden de beterdi. Bir zamanlar ihtişam ve

seçkinliğe sahne olan Rong Konağı'nda şimdi feryat figan sesleri yankılanıyordu.

Jia Zheng, formaliteler konusunda her zaman çok titiz olmuştu; her şeye rağmen Jia She'ya, bir ağabeye gösterilmesi gerektiği şekilde saygı gösterdi. İki kardeş evde el sıkıştılar; sonra Jia Zheng atına atlayıp şehir duvarlarının dışına kadar gitti, orada bir kadeh şarap içerek yapılacak veda töreni için bekledi. Jia She'ya, ataları sayesinde kendilerine gösterilen hoşgörüyü unutmamasını ve buna layık olduğunu göstermesini tavsiye etti. Jia She ve Kuzen Zhen gözyaşlarını sildiler ve kendi yollarına gittiler.

Jia Zheng, Baoyu'yle beraber eve döndü. Rong Konağı'nın kapısına geldiklerinde, dışarıda toplanan, gürültülü bir kalabalık gördüler.

"Bugün bir İmparatorluk Emri yayımlandı! Rongguo Dükü unvanı Jia Zheng'a devredildi!"

Toplanan insanlar bu iyi haberi getirdikleri için bahşiş bekliyorlardı ama kapı görevlileri kuvvetle direniyorlardı.

"Bu unvan zaten aileye aitti, miras yoluyla efendilerimize kaldı. Bahşişi gerektiren bir şey değil!"

"Haydi ama! Şanı bir düşünün! Böyle bir unvan en şerefli şeydir. Sör She yaptıklarından sonra bunu geri almayı hayal bile edemezdi! Şimdi Majesteleri, gökyüzünden daha engin hikmeti ve merhametiyle, bunu Sör Zheng'a bahşetti! Aileniz için bir mucize sayılır! Kesinlikle bahşişi hak ediyor!"

Jia Zheng eve girdi ve kapı görevlilerinden konuya dair ayrıntılı bilgi aldı. Memnuniyeti, ağabeyinin rezilliğinden dolayı mümkün olan bu şans karşısında duyduğu utançla karıştı. Bir an duygularına kapılıp ağladı. Sonra hemen bu haberi Büyükanne Jia'ya iletmeye gitti. Yaşlı kadın sevinçle elini tutup, bu şerefe layık olduğunu kanıtlamasını istedi. Büyükanne Jia'nın üzgün olabileceğini ve teselliye ihtiyaç duyacağını düşünerek gelen Wang Hanım da bu haberi duyunca çok sevindi. Sadece Xing Hanım ve You Shi kendi talihsizliklerini derinden hissettiler ve duygularını saklamaya özen gösterdiler.

***

Ailenin, işler kötüye gittiğinde ortadan kaybolan, yaltakçı dost ve akrabaları, Jia Zheng'a ağabeyinin unvanının verildiğini öğrenince, İmparator'un Jialara karşı hâlâ lütufkâr olduğu sonucuna vararak, tebriklerini sunmak için Rong Konağı'na üşüştüler. Ama Jia Zheng'ın duyguları bambaşkaydı. Mizacı gereği vicdan muhasebesi yapan bir adam olduğundan, bu iyi şansı için kendisini kutlamak şöyle dursun, içten içe mahcubiyet duymuş ve minnetini ne şekilde göstereceğini bilememişti. Ertesi gün, resmî olarak teşekkürlerini ifade etmek üzere Saray'a gitti ve Manzara Bahçesi'yle beraber kendisine iade edilen konağın, İmparator tarafından hediye olarak kabul edilmesini teklif eden resmî bir talepte bulundu. Bu ricasına karşı yayımlanan bildiri, bunun gereksiz görülerek reddedildiğini haber verdi ve vicdanı biraz olsun rahatlayan Jia Zheng eve döndü, kendisini heves ve sadakatle görevine adadı.

Ailenin maddi durumu her zamanki kadar riskliydi. Gelir hâlâ masrafların çok altındaydı. Doğru insanlarla bağlantıya geçmek ya da birilerinin teveccühünü kazanmaya çalışmak Jia Zheng'ın yapacağı şeyler değildi. Hizmetkârları onun ne kadar dürüst bir insan olduğunu ve Xifeng'ın da hastalığından dolayı şu anki krizi çözecek duruma olmadığını biliyorlardı. Jia Lian günbegün borç biriktirmiş, şimdi giderek daha çok mülk ve arazi satmak zorunda kalmıştı. Hizmetkârlar bunların olacağını görmüşlerdi. İçlerinden bazıları oldukça varlıklıydılar ve Jia Lian'in para için kendilerine başvurmasından korkuyorlardı. Bazıları fakir numarası yaparak bundan sıyrılmaya çalışıyor; bazıları izin isteyip başka iş arıyorlardı.

Tek istisna Bao Yong'du. O bu krizden çok kısa bir süre önce, yeni gelmiş olmasına rağmen çok çalışkan ve sadık bir hizmetkâr olduğunu kanıtlamış; diğer hizmetkârların efendilerinin durumundan fayda sağlamaya çalışmalarından dehşete düşmüştü. Diğerleri arasındaki mevkisi itibarıyla, onlara karşı duygularını dile getirecek durumda olmadığından, her akşam yemeğini yiyip öfkesini yatağına götürmekten başka bir şey yapamıyordu. Diğerleri, kendilerine ayak uydurmadığı için ondan hiç hoşlanmıyorlar ve Jia Zheng'a, beceriksiz, ayyaş ve baş belası olduğu konusunda şikâyette bulunuyorlardı.

"Olsun!" diyordu Jia Zheng. "Onu Zhenler tavsiye ettiler. Kötü davranamayız. Fakir olsak da hâlâ bir boğazı daha besleyebilecek durumdayız."

Hizmetkârlar onu kovdurmayı başaramayınca, aynı şikâyetlerle Jia Lian'e başvurdular. Ama Jia Lian yetkisini kullanacak hâlde değildi; sonunda Bao Yong'u boş verdiler.

Bir gün Bao Yong, çok öfkeliydi ve rahatlamak için birkaç kadeh şarap içtikten sonra yürüyüş yapmak için Rong Konağı'nın ana girişinden dışarıya çıktı. Orada bir konuşmaya kulak misafiri oldu.

"Şuradaki büyük konağı görüyor musun?" dedi iki adamdan biri, Rong Konağı'nı işaret ederek. "Geçen günkü baskından sonra ne hâldeler acaba..."

"İyilerdir!" dedi diğeri. "Kızlarından birinin İmparator'un odalığı olduğunu duydum. Ölmüş ama böyle bir bağlantı o kadar çabuk kopmaz. Prensler, dükler, markiler ve kontlarla kadeh tokuşturuyorlar. Hiç dost eksikliği çekmezler. Eski Savaş Bakanı, şimdiki Başkan akrabaları oluyor. Arkalarında böyle insanlar oldukça sıkıntıları olur mu?"

"Ya!" dedi ilki. "Güya burada oturuyorsun ama hiçbir şeyden haberin yok. Diğer dostlarını bilmem ama sözünü ettiğin Başkan Jia rezilin teki! Neden böyle diyorum biliyor musun? Onu defalarca Rong Konağı'nda gördüm. Geçmişte onlarla çok işi olmuştu. Denetçi, Jia ailesine karşı ithamda bulununca, İmparator ondan meseleyi incelemesini ve gerçekleri ortaya çıkarmasını istedi. Peki o ne yaptı? Ailenin her iki koluna çok şey borçlu olduğu için, kendi dostları lehine olayı örtbas edeceğinden şüphelenirler diye korkup tekmeyi bastı. Haklarında çok kötü şeyler söyledi. Her iki eve baskın yapılmasının nedeni de bu zaten. Bugünlerde insanların dostlarına karşı davranışları çok şaşırtıcı, değil mi?"

Bu rastgele sohbet, ne manaya geldiğini çok iyi anlayan birisinin kulağına gelmişti.

"Demek bu dünyada böyle bir alçak nefes alıp yaşıyor!" diye düşündü Bao Yong. "Acaba beyefendinin nesi oluyor? Onu bir görsem, bağırsaklarını deşerdim!"

Vahşi ve biraz da karmaşık bir intikam duygusu Bao Yong'un sadık göğsünü doldurdu. Sonra birden resmî habercilerin yolu açmak için bağırtılarını duyuldu, Bao Yong durduğu yerden seyircilerden birinin fısıltısına kulak kabarttı.

"İşte, bahsettiğimiz Başkan Jia geliyor!"

Bao Yong, haklı bir öfkeyle dolup taştı ve içtiği şarabın telkiniyle cesaretlendi.

"Alçak!" diye bağırdı hiç sakınmadan. "Aşağılık nankör! Jiaların sana yaptıkları iyilikleri unuttun mu?"

Jia Yucun, tahtırevanının içinden "Jia" adını duydu ve neler oluyor diye görmek için öne doğru eğildi. Sokaktaki sarhoşun biriydi, uğraşmaya değmezdi. Tahtırevan yoluna devam etti. Tedbirli olamayacak kadar sarhoş olan Bao Yong da kendisinden gayet hoşnut bir şekilde kurumlanarak eve yürüdü. Birkaç soruşturma yaptı ve hizmetkârlar gerçekten de Jia Yucun'ın mevkisini Jia ailesinin hamiliğine borçlu olduğunu teyit ettiler.

"Demek nankör alçağın biriymiş! Zaten ben de öyle dedim!" diye övündü Bao Yong. "Onun için yaptıkları onca şeyden sonra tekmeyi basmış! Ona ağzının payını verdim, cevap bile veremedi!"

O ana kadar, ondan nefret eden diğer hizmetkârlar, Jia Zheng'ı onu kovmaya ikna edememişlerdi. İşte bu hep bekledikleri bir bahane oldu ve sarhoş olup sokakta rahatsızlık çıkardığını beyefendiye rapor etmek için fırsatı kaçırmadılar. Yetkilileri daha fazla kışkırtma konusunda zaten çok gergin olan Jia Zheng, Bao Yong'un bu asi hareketini duyunca çok sinirlendi. Derhâl onu çağırtıp, şiddetle azarladı. Zhenlerle olan bağlantısını düşününce, onu ciddi derecede cezalandırmanın yanlış olacağını hissederek, bir daha asla dışarı çıkmamasını söyleyip, Bahçe'ye göz kulak olma görevini verdi.

Bao Yong çok dürüst bir adamdı. Bir kere birisi için çalışınca, o kişi bütün sadakatiyle hizmet edip koruyacağı efendisi olurdu. Jia Zheng'ın anlatılan hikâyelere kulak verip onu bu şekilde azarlamasına çok içerledi. Ama tek kelime bile etmedi. Sadece eşyalarını topladı ve Bahçe'ye gidip yeni görevine başladı.

Sonra olanları öğrenmek için gelecek bölümü oku.

108. BÖLÜM

Baochai'in yaş günü sahte bir neşeyle kutlanır.

Bambu Evi'nden gelen ağlama sesleri yeni bir keder yaratır.

İmparator'un, Jia Zheng'ın Rong Konağı ve Manzara Bahçesi'ni hediye olarak Saray'a devretme dileğini reddettiğinden söz etmiştik. Artık Jia ailesinden hiç kimse Bahçe'de oturmuyordu; kapıları daimî olarak kilitliydi. Rong Konağı'ndaki geçici meskenleri Bahçe duvarına bitişik olan You Shi ve Xichun için orası ürkütücü ve ıssız bir yerdi. Biraz da bu nedenle Bao Yong orada bekçi olarak görevlendirilmişti.

Jia Zheng artık kendisini ev işlerine adamıştı ve Büyükanne Jia'nın talimatları doğrultusunda, personel sayısında azalma ve mümkün olan diğer şekillerde tasarruf sağlamaya çalışıyordu. Ama kısa süre içinde bu işin çok ağır olduğunu anlayıp Xifeng'ın yardımına başvurdu. Wang Hanım artık pek sevmiyor olsa da Xifeng hâlâ Büyükanne Jia'nın gözdesiydi. Jia Zheng, her şeye rağmen onun bu tür işler konusundaki doğal becerisini şöyle ya da böyle hâlâ koruduğuna hükmetmişti. Xifeng, seve seve sorumluluğu kabul etti ama İşlemeli Ceketlilerin tahribatı ve bu baskının maddi etkilerinden sonra Rong Konağı için bir şey yapmanın imkânsız olduğunu gördü. İleride gelmesi beklenen bir para kaynağı yoktu. En yukarıdakinden en alta kadar tüm hanımefendiler ve hizmetçileri lüks içinde yaşamaya alışmışlardı; bu yeni ve büyük ölçüde küçültülmüş şartlar altında, eski günlük

lükslerinin artık karşılanamayacağını görünce söylenmeye başladılar. Xifeng, görevlerini yerine getirmek için elinden gelenin en iyisini yapıyor ve hasta olmasına rağmen Büyükanne Jia'yı mümkün olduğunca memnun etmeye çalışıyordu.

Jia She ve Kuzen Zhen, sonunda sürgün yerlerine vardılar. Yanlarına aldıkları para sayesinde, hiç olmazsa şimdilik rahatları yerindeydi; ikisi de eve mektup yazıp, iyi olduklarını ve kendilerini merak etmemelerini haber verdiler. Büyükanne Jia'nın içi rahatladı; bu haber eşlerine de teselli oldu.

Birkaç gün sonra, artık evli olan ve kendi ailesine Dokuzuncu Gün ziyaretini yapan Shi Xiangyun, Büyükanne Jia'yı ziyarete geldi. Yaşlı kadın, kocası hakkında güzel şeyler duyduğunu bildirince, Xiangyun evliliğinin iyi gittiğini, kendisini hiç merak etmemesini söyledi. Daiyu'nün ölümünden söz edip, karşılıklı gözyaşı döktüler; sonra Yingchun ve çektiği çileler aklına gelince Büyükanne Jia'nın üzüntüsü ikiye katlandı. Xiangyun bir süre daha yanında kalıp onu neşelendirmek için elinden geleni yaptıktan sonra diğerlerine uğradı; akşam olunca dinlenmek için Büyükanne Jia'nın evine geri döndü. Sohbet sırasında Xue ailesinden söz edilirken, Xiangyun Büyükanne Jia'dan, Pan'in haylazlığının sonucunda Xuelerin nasıl bir yıkımla karşı karşıya kaldıklarını öğrendi. Pan'in ölüm cezası şimdilik askıda olduğundan hâlâ yaşıyor olsa da gelecek yıl hayatının tehlikede olup olmayacağı belli değildi.

"Pan'in karısını duymamışsındır." diye devam etti Büyükanne Jia. "Sonu çok kötü oldu, korkunç bir skandala sebebiyet veriyordu. Her şeyi gören Buda'nın bilgeliği, kendi hizmetçisinin bize her şeyi anlatmasını sağladı. Bütün tuhaflıklarına rağmen Xia Hanım bile gerçekler karşısında hiçbir şey yapamadı ve soruşturmadan vazgeçme talebinde bulundu. Xue Hanım, Pan'in karısı için üstünkörü bir cenaze töreni yaptı. 'Bütün akrabalar aynı kaderi paylaşır!' dedikleri doğruymuş. Xueler çok kötü durumdalar! Yanında sadece genç Ke kaldı. O kadar iyi bir delikanlı ki! Güçlü bir görev anlayışı var! Kuzeni Pan'in cinayet davası çözülüp, serbest bırakılana kadar kendi düğününü ertelemek istedi. Tabii bu, halasının yanında kalmaya mecbur olan zavallı Xiuyan için çok zor bir şey! Baoqin için de durum pek parlak sayılmaz;

Akademisyen Mei'in oğlu babasının matem döneminde olduğu için onlar da evlenemiyorlar. Ah canım, ah! Şu ya da bu şekilde akrabalarımızın hepsi bizimle aynı durumda sayılırlar. Dur bakayım, başka ne haberlerim var. Wang ailesinden, Wang Hanım'ın büyük ağabeyi Ziteng öldü; Xifeng'ın ağabeyi Ren rezilliğe bulaştı; amcası Zisheng da kötü durumda. Ağabeyinin kendisine kalan borçlarını kapatamıyor, yardım için bize başvurdu. Evleri basılıp eşyalarına el konalı beri Zhenlerden de haberimiz yok."

"Gittiğinden beri Tan'den haber var mı?" diye sordu Xiangyun.

"O evlendikten sonra Zheng amcan görevinden eve dönünce, buradan çok uzak olsa da Tan'in yeni evinde çok mutlu olduğunu söyledi. Doğrudan kendisinden haber almadık, onu çok merak ediyorum. Burada başa çıkmamız gereken o kadar çok problem var ki onun için bir şey yapmaya fırsatım olmadı. Sonra Xichun var. Hâlâ ona bir koca bulamadım. Huan'a gelince, ne kadar az şey söylesek o kadar iyi! Sen gittiğinden beri burada çok şey değişti, hem de ne yazık ki kötü şekilde. Zavallı kuzenin Chai, bize gelin geleli, bir gün bile huzur yüzü görmedi. Baoyu hâlâ sersem hâlde. Ah canım! Yani hepimiz berbat durumdayız."

"Ben burada büyüdüm." dedi Xiangyun. "Tabii ki herkesi çok iyi tanıyorum. Ne kadar değiştiklerini gayet iyi görüyorum. Başta, uzun zamandır uzakta olduğumdan, bana karşı biraz mesafeli mi davranıyorlar diye düşünmüştüm ama sonra öyle olmadığını gördüm. Eskisi gibi neşeli olmaya çalışıyorlar ama konuşmaya başlayınca moralleri bozuluyor. Bu yüzden yanlarında çok kalmayıp, buraya geldim, büyükanne."

"Olan bitenleri çok fazla dert edemeyecek kadar yaşlandım artık ben." dedi Büyükanne Jia. "Ama gençler hemen yıkılıveriyorlar. Onları neşelendirmenin bir yolunu bulmak istiyorum ama yeterli enerjiyi toplayamıyorum."

"Bir fikrim var." dedi Xiangyun. "Yarın değil öbür gün Baochai'in yaş günü değil mi? Ben de kalıp onu tebrik edeyim, hepimiz güzel bir gün geçirelim. Ne dersin, büyükanne?"

"Olamaz! Artık bunuyorum galiba!" diye bağırdı Büyükanne Jia. "Sen demesen tamamen unutmuştum. Haklısın tabii! Yarın

aşçılara biraz para vereyim, bir parti yapalım. Chai, Baoyu'yle evlenmeden önce, birkaç kere yaş gününü kutlamıştık. Ama ailemizin bir üyesi olduğundan beri hiç yapmadık. Zavallı Baoyu, ne kadar haylaz ve neşe doluydu; bizim sorunlarımızdan o kadar kötü etkilendi ki iki kelimeyi bir araya getiremez oldu. Hâlâ Wan'e güveniyorum. O, işler kötü de olsa, iyi de olsa, hiç değişmiyor. Küçük Lan'la beraber günlerini sükûnet içinde geçiriyor. Harika bir kız!"

"En çok değişen de Xifeng!" dedi Xiangyun. "Bambaşka görünüyor artık, hiç canlılığı kalmamış. Yarın onlara biraz takılıp, neşelendirmeye çalışayım. Ama galiba dile getirmeseler de bu kadar talihli olmama sanki biraz içerliyorlar ve..."

Birden durdu ve kıpkırmızı oldu. Büyükanne Jia ne demek istediğini anladı.

"Bu konuda endişelenmene hiç gerek yok, canım. Kuzenlerinle hep beraber büyüdünüz siz. Birlikte oynar, birlikte konuşup gülerdiniz. Böyle düşünme. Hepimiz hayatın iniş çıkışlarını kabul etmeyi öğrenmeliyiz. Var olduğu sürece refahın keyfini sürüp, gerektiğinde fakirliğe de sabırla tahammül etmeliyiz. Kuzenin Chai'nin her zaman geniş bir bakış açısı vardır. Eski günlerde ailesinin durumu iyiyken, asla caka satmamıştı. Zor zamanlar yaşamaya başladıklarından beri de sapasağlam duruyor. Artık ailemizin bir parçası; Baoyu ona karşı nazik olduğunda, her zamanki gibi sakin ve memnun; Baoyu arada bir sıkıntı çıkardığında da hiç bozulduğunu görmedim. Bu kıza harika bir mizaç bahşedilmiş. Kuzenin Daiyu bambaşkaydı. Başkalarını kolay eleştirir, kendisi de kolay kırılırdı. Zavallı çocukcağızın bu kadar erken ölmesine şaşırmamak lazım. Xifeng'a gelince, hayatta çok şey gördü; kendisini küçük sıkıntı ve güçlüklere kolay kolay bırakmaması lazım. Bu da onun karakterinin zayıflığı... Evet, Chai'nin yaş günü için az bir miktar para ayıracağım, onunla küçük bir parti verelim, hiç olmazsa biraz eğlensin."

"İyi bir fikir, büyükanne." dedi Xiangyun. "O zaman gidip bütün kızları davet edeyim, yeniden bir araya gelelim."

"Evet, öyle yap." dedi Büyükanne Jia ve neşeyle Yuanyang'a seslendi.

"Yüz tael gümüş çıkar, muhasebecilere yarından itibaren iki günlük parti için yiyecek ve içecek istediğimizi söyle." dedi.

Yuanyang parayı yaşlı bir hizmetkâr kadına verip muhasebeye gönderdi. O günün geri kalanı olaysız geçti.

Ertesi gün bir uşak Yingchun'ü almak üzere gönderildi. Xue teyze ve Baoqin davet edildiler, Xiangling'i yanlarında getirmeleri söylendi. Li Hanım ile Li Wen ve Li Qi'yi de çağırdılar.

Tüm hazırlıklar Baochai'den gizli tutuldu. Sadece Büyükanne Jia'nın hizmetçilerinden biri, ona annesinin Büyükanne Jia'nın evine davet edildiğini haber verdi. Baochai çok sevinerek giyinip onu görmeye gitti. Kuzen Baoqin ile Xiangling, Li Hanım ile Li kardeşleri görünce aile sıkıntılarının sona erdiğini duyup geldiklerini sandı. Li Hanım ve Büyükanne Jia'ya saygılarını sundu; annesiyle biraz sohbet etti ve Li kardeşlerle selamlaştı.

"Şimdi hanımlar lütfen otursunlar." dedi Xiangyun. "Kuzenimizi tebrik edip, bu özel gününde ona uzun ve mutlu bir ömür dileyeceğiz."

Baochai bir an için afalladı. Sonra kendi kendine, "Tabii ya! Yarın benim yaş günüm!" diye düşündü.

"Büyükanneyi ziyarete gelmeniz çok iyi ama benim için bunca zahmete girmeseydiniz keşke." diyerek karşı çıktı.

Baoyu, Xue teyze ve Li Hanım'ı selamlamaya gelince bunları duydu. Zaten kendisi de Baochai'in yaş günü için bir şeyler yapmayı düşünüyordu ama son zamanlarda yaşadıklarından sonra Büyükanne Jia'ya bir şey demek istememişti. Xiangyun'ün inisiyatifi ele almasına memnun oldu.

"Evet, yarın onun yaş günü." dedi. "Ben de sana hatırlatacaktım, büyükanne."

"Utan utan!" dedi Xiangyun, şakacı bir şekilde gülerek. "Sanki büyükannenin senin hatırlatmana ihtiyacı var! Bunca insanı kim davet etti sanıyorsun? Tabii ki kendisi!"

Baochai buna pek inanmadı ama sonra Büyükanne Jia'nın annesine söylediklerini duydu.

"Zavallı Chai. Baoyu'yle evleneli bir yılı geçti, arka arkaya olanlar yüzünden yaş gününü kutlayamadık. Bugün bu işi doğru dürüst yapalım dedim, sizi ve Li Hanım'ı davet ettim. Hepimiz için güzel bir sohbet fırsatı olur."

"Daha yeni iyileşmiştiniz, Jia Hanım." dedi Xue teyze. "Görevini en iyi şekilde yapmayı düşünmesi ve size sevgi, saygı göstermesi gereken asıl kişi kendisi. Bu kadar uğraşmanıza hiç gerek yoktu."

"Baoyu, büyükannenin en sevdiği torunu." dedi Xiangyun. "Tabii ki Baochai'e de çok düşkün. Hem zaten Chai bunu hak ediyor!"

Baochai sessizce başını eğdi.

Bu arada Baoyu, Xiangyun'ün samimiyetine hayret etti.

"Xiangyun evlenince değişir diye düşünmüştüm; bu nedenle dün ona karşı mesafeli davrandım. Kendisinin uzak durmak isteyeceğini sanmıştım. Ama şimdi dediklerini duyunca, eskisi gibi olduğunu anladım. Acaba neden evlilik benim karımı her zamankinden daha alçakgönüllü, daha mahcup ve suskun bir hâle getirdi?"

Bu düşünceler aklından geçerken, küçük bir hizmetçi Yingchun'ün geldiğini haber verdi. Kısa bir süre sonra da Li Wan ve Xifeng içeri girdiler. Birbirleriyle selamlaştılar. Yingchun babasının gidişinden söz açtı.

"Gitmeden önce buraya gelip onu görmek istedim ama kocam izin vermedi. Bizim kötü şansımızın ailesine bulaşmasını istemiyormuş. Söylediğim hiçbir şeyi dinlemedi, yapabileceğim bir şey yoktu. İki üç gün ağladım." dedi.

"Bugün nasıl izin verdi peki?" diye sordu Xifeng.

"Zheng amcaya unvan verildiğine göre, ilişkimizi tazelemekte bir sakınca yokmuş."

Birden ağlamaya başladı.

"Zaten canım sıkılıyordu." diye çıkıştı Büyükanne Jia. "Bu nedenle hep beraber Baochai'in yaş gününü kutlayıp, biraz eğ-

lenelim diye sizi davet ettim. Bol bol kahkahayla neşeleneceğiz sandım, şimdi bu mutsuz şeylerden söz edip, beni üzüyorsun."

Yingchun ve diğerleri sustular.

Xifeng, biraz cesaretlenip yaşlı kadını neşelendirmek için çabaladı ama insanları güldürme becerisini kaybetmiş gibiydi, uğraşları başarısız oldu. Büyükanne Jia, Baochai için mutlu bir gün olmasını istediğinden, Xifeng'ı kasten teşvik etti. Xifeng da bunu anlayıp harekete geçti.

"Bugün çok daha neşelisin, değil mi büyükanne?" dedi. "Uzunca bir zamandan sonra hepimiz tekrar burada bir araya geldik. Ne güzel!"

Bu sözleri söylerken, etrafına bakınca, Xing Hanım ve You Shi'nin olmadığını görüp sustu. "Hepimiz" kelimesi yaşlı kadının da aklına onları getirdi, hemen birisini gönderip davet etti. Xing Hanım, You Shi ve Xichun, bir partiye katılmak isteyecekleri son şey olsa da Büyükanne Jia'dan gelen davetleri kabul etmeleri gerektiğini biliyorlardı. Başlarına gelen talihsizliklere rağmen Büyükanne Jia'nın Baochai'in yaş gününü kutlamayı düşünmesi, onun hangi tarafta olduğunu ortaya koyuyordu. Cansız ve neşesiz bir şekilde geldiler. Büyükanne Jia, Xiuyan'i sordu; Xing Hanım yeğeninin partiye katılmasını engelleyecek bir hastalık uydurdu. Büyükanne Jia, müstakbel kocasının halası Xue teyze orada olduğu için Xiuyan'in gelmediğini çok iyi biliyordu.

Şarap ve şekerleme servisi yapıldı.

"Erkekleri çağırmaya gerek yok." dedi Büyükanne Jia. "Bugün hanımlar günü olsun."

Baoyu de evli bir erkek olmasına rağmen büyükannenin gözdesi olduğundan onun eğlence katılmasına izin verilmişti. Xiangyun ve Baoqin ile masaya değil de Büyükanne Jia'nın yanındaki sandalyeye oturdu. Baochai ile beraber dolaşıp herkesin kadehlerini doldurdu.

"Şimdi ikiniz de oturun." dedi Büyükanne Jia. "Beraber içelim. Akşam herkese saygılarını sunarsın. Ama eğer resmiyete kalkışırsanız keyfimi bozar, partinin neşesini kaçırırsın."

Baochai itaat edip oturdu. Büyükanne Jia herkese seslendi.

"Çok rica ediyorum bugün biraz gevşeyelim. Sadece bir iki hizmetçi burada kalsın. Yuanyang sen Caiyun, Yinger, Xiren ve Pinger'yı arka tarafa götür, orada içip eğlensinler." dedi.

"Ama henüz Bayan Bao'ya secde etmedik ki?" diye itiraz etti Yuanyang. "Bunu yapmadan nasıl gidelim?"

"Ben ne diyorsam onu yapın. Haydi, gidin şimdi!" diye emretti Büyükanne Jia. "İhtiyacımız olursa sonra çağırırız sizi."

Yuanyang ve diğer hizmetçiler dediğini yaptılar.

Büyükanne Jia misafirlerini içmeye zorladı. Ama kısa süre içinde hiçbirinin parti havasında olmadığını anladı.

"Neyiniz var sizin böyle?" diye sordu ters bir şekilde. "Neden kimse biraz olsun neşelenmiyor?"

"Yiyip içiyoruz." dedi Xiangyun. "Başka ne yapmamızı istiyorsun?"

"Hepsi çocukken, kaygısız ve mutlu olmaları kolaydı. Şimdi büyüdüler, artık kendilerini bırakmayacak kadar mahcup ve terbiyeliler. Bu yüzden böyle durgun görünüyorlar." dedi Xifeng.

"Konuşacak bir şey yok ki büyükanne." diye fısıldadı Baoyu. "Ağzımızı açacak olsak birisini üzüyoruz. Onun yerine içki içme oyunu oynasak daha iyi."

Büyükanne Jia başını yana eğmiş onu dinliyordu.

"Oyun oynayacaksak Yuanyang'ı geri çağırmamız lazım." dedi.

Baoyu, ikiletmedi, hemen arka tarafa, Yuanyang'ı bulmaya gitti.

"Büyükannem oyun oynamak istiyor, yardımına ihtiyacı var." dedi.

"Küçük bey, şurada biraz huzur içinde oturup bir şeyler içemeyecek miyiz? Mutlaka bizi rahatsız etmenin bir yolunu buluyorsunuz." dedi Yuanyang.

"Benimle hiçbir alakası yok. Gerçekten. Büyükannem dedi. Seni çağırayım diye gönderdi beni."

"Tamam o zaman." dedi Yuanyang, kaderine razı olarak. "Siz burada kalın, şarabınızı için. Ben hemen dönerim."

Büyükanne Jia'nın odasına döndü.

"İşte geldi!" dedi Büyükanne Jia, onu görünce. "İçki içme oyunu oynayacağız."

"Küçük bey beni istediğini söyledi, hanımefendi." dedi Yuanyang. "Ben de geldim. Ne tür bir oyun düşünüyorsunuz?"

"O edebî oyunlardan biri olmasın. Çok sıkıcı! Gürültücü bir şey de olmasın. Yeni ve eğlenceli bir şeyler düşün." dedi yaşlı kadın.

Yuanyang bir süre düşündü.

"Xue Hanım da misafirlerin arasında olduğuna göre, yaşı gereği kafasını çok fazla yoracak bir şey istemez herhâlde. O zaman zar kâsesini getireyim, şarkı isimleri için zar atalım. Kaybeden bir kadeh şarap içsin."

"İyi fikir." dedi Büyükanne Jia. Hizmetçilerinden birine zar kâsesini masaya koymasını söyledi.

"Dört kere zar atacağız." dedi Yuanyang. "Eğer birleşimden belli bir isim çıkmazsa atan kişi ceza olarak bir kadeh şarap içecek. Eğer bir isim oluşursa, diğerlerinin içecekleri kadeh sayısı birleşime bağlı olacak."

"Kolay görünüyor." dediler. "Dediğin gibi yaparız."

Yuanyang kimin başlayacağına karar vermek için iki zar attı. Önce kendisine bir kadeh içmesi için ısrar ettiler, sonra sayınca sıranın Xue teyzede olduğu anlaşıldı. Dört defa zar attı.

"Bunun adı *Shang Dağı'nın Dört Yaşlı Keşişi*. Yaşı ilerlemiş olanlar birer kadeh içecekler." dedi Yuanyang.

Büyükanne Jia, Li Hanım, Xing Hanım ve Wang Hanım itaat ettiler.

Büyükanne Jia kadehini dudaklarına götürürken, Yuanyang konuşmaya devam etti.

"Bu, Xue Hanım'ın sırası olduğuna göre ona uyacak bir şarkı

adı söylemesi lazım. Onun yanında oturan kişi bir dize şiirle tamamlayacak. Her iki durumda da kaybeden bir kadeh içecek."

"Ama hile yapıyorsun!" diye bağırdı Xue teyze. "Hiç şansım yok!"

"Devam et, haydi!" diye onu cesaretlendirdi Büyükanne Jia. "Yapmazsan bütün eğlencesi kaçar. Bir dene. Senden sonra da sıra bende. Bir dize düşünemezsem beraber içeriz."

Xue teyze çabaladı.

"Şarkının adı *Yaşlandıkça Artar Çiçeğe Düşkünlük*." dedi.

Büyükanne Jia başını salladı ve dizesini söyledi.

"*Boş bir anda çocukları taklit eder erkekler*." Zar kâsesi Li Wen'e geçti, o da iki dört, iki tane de iki attı.

"Bunun da bir adı var." dedi Yuanyang. *İki Yolcu Tiantai Dağlarında Kayboldu.*

Li Wen *Şeftali Çiçeği Deresinde İki Âlim* şarkı adını söyledi, yanında oturan Li Wan de dizesini okudu.

Zalim Qin'den kaçmak için arıyor Şeftali Çiçeği Deresi'ni.

Herkes birer kadeh içti ve zar kâsesi Büyükanne Jia'ya geçti; o da iki tane iki ve iki tane üç attı.

"Galiba ceza olarak bir kadeh içmem gerekiyor." dedi.

"Hayır." dedi Yuanyang. "Bunun da bir adı var: *Bir Kırlangıç Yavrularını Nehrin Üzerinden Geçiriyor*. Herkes birer kadeh içecek."

"Yavrularının çoğu yuvadan uçup gitti, değil mi büyükanne?" diye takıldı Xifeng.

Herkes ona manalı bir bakış atınca hemen sustu.

"Şimdi şarkı adı olarak ne diyeceğim?" diye sordu Büyükanne Jia. "*Dede Torunlarına Öncülük Ediyor* olur mu?"

Li Qi yanında oturuyordu ve dizesini söyledi.

Söğüt çiçeklerini yakalayan çocukları seyrediyor tembelce.

Herkes bu seçimi alkışladı.

Baoyu kendisine sıra gelmesini hevesle bekliyordu. Sonunda geldi. Bir iki, iki üç ve bir tane de bir attı.

"Bu nedir?" diye sordu.

Yuanyang güldü.

"Geçersiz! Ceza olarak bir kadeh iç ve tekrar at." dedi.

Baoyu öyle yaptı. Bu sefer iki üç ve iki dört attı.

"Bu daha iyi." dedi Yuanyang. "Karşılığ, *Zhang Chang Karısının Kaşlarını Boyuyor*."

Baoyu onun dalga geçtiğini biliyordu, Baochai de kıpkırmızı oldu. Xifeng anormal bir şey görmedi ve Baoyu'ye hemen bir şarkı bulmasını söyledi.

"Sonra sıranın kime geldiğine bakarız." dedi.

Baoyu mahcup oldu.

"Cezayı öderim. Zaten yanımda oturan kimse yok."

Sonra zar kâsesi Li Wan'e geçti. Zarı attı, Yuanyang ortaya çıkan başlığı *On İki Güzel* olarak açıkladı. Baoyu, Li Wan'in yanına gidip zarlara baktı, noktalarının yarısı kırmızı, yarısı yeşildi.

"Çok güzel değil mi?" diye bağırdı.

Birden rüyasını ve Jinlingli On İki Güzel'in kayıtlarını hatırladı. Şaşkın bir hâlde yerine döndü.

"Rüyamda on iki kişiydiler." diye düşündü. "Ama benim kuzenlerimin çoğu dört bir yana dağıldılar. Ne kadar az kaldılar!"

Etrafına baktı. O gün Xiangyan ve Baochai oradaydılar ama Daiyu'nün yokluğu ona ani ve ezici bir darbe indirdi; ağlamak üzere olduğunu hissetti. Diğerlerinin üzüntüsünü fark etmelerini istemediğinden, çok sıcak basmış gibi yaparak üzerini değiştirmeye gitti.

Xiangyun onun gittiğini görünce iyi bir atış yapamadığı ve herkese yenildiği için sinirlendiğini düşündü. Kendisi de oyundan çok sıkılmıştı.

"Aklıma bir şey gelmiyor." dedi, zarla *On iki Güzel*'i atan Li Wan. "Zaten bir eksiğimiz var. En iyisi ceza şarabını içip sıramı savayım."

"Bu oyun eğlenceli olmaktan çıktı, bırakalım daha iyi." dedi Büyükanne Jia. "Yuanyang son kez atsın, böylece bitsin!"

Küçük bir hizmetçi gelip kâseyi Yuanyang'ın önüne koydu, o da yaşlı kadının dediğini yaptı. İki tane iki ve bir beş attı. Son zar tıkırdayarak dönmeye devam ederken, Yuanyang, "Aman sakın bir beş daha gelmesin!" diye bağırdı.

Sonunda zar durdu; beş nokta gün gibi ortadaydı.

"Tüh!" dedi Yuanyang. "Kaybettim!"

"Bunun bir adı yok mu?" diye sordu Büyükanne Jia.

"Var." dedi Yuanyang. "Ama buna uyan bir şarkı adı bilmiyorum."

"Söyle sen, bir şey düşünmeye çalışayım."

"Buna *Dalgalar Su Otlarını Sürüklüyor* deniyor."

"Bunun zor bir tarafı yok ki." dedi Büyükanne Jia." İşte sana şarkı: *Su Kestanelerinin Arasında Sonbahar Balığı*."

Yuanyang'ın yanında oturan Xiangyun dizesini söyledi:

Güney Nehri'ne sonbahar inerken, beyaz su otları şarkı söyler.

"Tam yerinde!" diye bağırdılar.

"Oyun bitti!" diye ilan etti Büyükanne Jia. "İki kadeh daha içip yemeğimizi yiyelim."

Etrafına bakıp Baoyu'nün hâlâ gelmediğini fark etti.

"Baoyu nerede? Neden dönmedi?"

"Üzerini değiştirmeye gitti." dedi Yuanyang.

"Kiminle gitti?"

"Küçük beyin gittiğini görünce Xiren'e onunla gitmesini söyledim." dedi Yinger.

Hanımlar rahat bir nefes aldılar. Geri dönmesini biraz daha beklediler, hâlâ ortalarda görünmeyince, Wang Hanım küçük hizmetçilerden birini bakmaya gönderdi. Hizmetçi Baoyu'nün yeni evine gitti ama orada Fivey'den başka kimse yoktu. Mumlan diziyordu.

"Küçük bey nereye gitti?" diye sordu hizmetçi.

"Büyük hanımefendinin partisine gitti."

"Hayır, yok. Ben şimdi oradan geliyorum. Büyük hanımefendi onu alayım diye gönderdi beni. Orada olsa bunu yapmazdı."

"O zaman nerede olduğunu bilmiyorum. Başka bir yere bak."

Hizmetçi geri dönmek zorunda kaldı ve yolda Qiuwen'le karşılaştı.

"Küçük beyi gördün mü?" diye sordu ona.

"Ben de onu arıyorum." dedi Qiuwen. "Hanımefendiler ve diğerleri yemeğe başlamak için onu bekliyorlar. Nereye gitmiş olabilir? Hemen dönüp büyük hanımefendiye, onu bulamadığını değil de şaraptan rahatsız olduğunu ve yemek yemek istemediğini söyle. Biraz uzandıktan sonra geri gelecekmiş de. Onsuz yemeklerine başlasınlar."

Küçük hizmetçi Qiuwen'in mesajını Zhenzhu'ya, o da Büyükanne Jia'ya iletti.

"Zaten çok bir şey yemiyor." dedi yaşlı kadın. "O zaman yemeği kaçırsa da olur, dinlensin. Bugün gelmesine gerek olmadığını söyleyin. Karısı burada, o yeter."

"Anladın mı?" diye sordu Zhenzhu küçük hizmetçiye.

"Evet, Bayan Zhenzhu." dedi kız gerçekleri söylemeye cesaret edemeyerek. Dışarı çıkıp biraz oyalandıktan sonra geri geldi ve mesajı Baoyu'ye ilettiğini söyledi. Kimse oralı olmadı. Yemeklerini yediler, sonra sohbet ettiler.

***

Hikâyemiz onları orada bırakıp Baoyu'ye dönüyor. Aniden gelen bir acı duygusuyla partiden ayrılıp, dışarıda amaçsızca dolaşmaya başlamıştı. Xiren arkasından koşup ne olduğunu sordu.

"Yok bir şey." dedi. "Birden kendimi perişan hissettim. Onlar içmeye devam etsinler, biz de You Hanım'ın evine doğru yürüyelim mi?"

"Ama You Hanım da partide." dedi Xiren. "Kimi ziyarete edeceksin?"

"Hiç kimseyi." dedi Baoyu. "Sadece nasıl bir yerde oturduğunu görmek istedim."

Xiren de onunla gitti, yolda sohbet ettiler. Kısa süre sonra You Shi'nin evine geldiler. Evin hemen yanındaki Bahçe'ye açılan kapının aralık olduğunu fark ettiler. Baoyu You Shi'nin evine hiç girmedi; kapının eşiğinde oturmuş sohbet eden iki yaşlı kadına doğru ilerlerdi.

"Bu kapı açık mı tutuluyor?"

"Her zaman değil." dedi biri. "Ama bugün büyük hanımefendinin belki Bahçe'den meyve isteyebileceğini söylediler, o yüzden açık bıraktık."

Baoyu kapıya doğru gitti, açık olduğunu teyit etti, tam kapıdan geçecekken Xiren endişeyle geri çekti onu.

"Gitmesen iyi olur. Bahçe'ye hayaletler dadanmış. Yıllardır boş duruyor. Ötekiler gibi sen de nahoş bir şeyle karşılaşabilirsin." dedi.

Baoyu cesarete kapılacak kadar sarhoştu.

"Ben öyle şeylerden korkmam!"

Xiren onu bütün gücüyle çekip, içeri girmesine izin vermedi.

"Bugünlerde Bahçe çok sessiz ve huzurlu." dedi yanlarına gelen yaşlı kadın. "Rahipler gelip kötü ruhları kovalı beri, yalnız başımıza meyve ve çiçek toplamaya gidiyoruz. Bay Bao gitmek istiyorsa biz ona eşlik edebiliriz. Kalabalık olunca korkulacak bir şey yok."

Baoyu çok memnun oldu; Xiren de onu vazgeçirme çabalarını bırakmak zorunda kaldı, peşlerinden gitti.

Baoyu, Bahçe'ye girerken, ne tarafa baksa bir ıssızlık selam-

ladı onu. Çiçekler ve ağaçlar herkese solgun göründü; âdeta ölü gibiydiler. Pek çok binanın duvarlarının boyaları uzun zamandır dökülmüştü. Uzakta bir bambu kümesi gördü; tecrit edilmiş hâldeki parlak, yeşil bir leke gibiydi.

Baoyu bir süre manzarayı seyretti.

"Ben hastalanıp Bahçe'den ayrıldığımdan beri, büyükannemle yaşıyorum. Buraya gelmeyeli aylar oldu. Ne kadar bakımsız kalmış! Ama şuradaki yemyeşil bambu kümesi ne güzel, Bambu Evi'dir orası kesin." dedi.

"Uzun zamandır uzaktasın." dedi Xiren. "Yön duygunu kaybetmişsin. Biz konuşa konuşa gelirken Kızıl Neşe Avlusu'ndan geçtik. Baksana!" O sırada geri dönüp ileriyi işaret etti. "Bambu Evi o tarafta."

Baoyu gösterdiği yöne baktı.

"Yanından geçtiysek geri dönüp bir bakalım." dedi.

"Çok geç oluyor." dedi Xiren. "Büyük hanımefendi yemeğe başlamak için seni bekliyor. Partiye dönsek iyi olur."

Baoyu sesini çıkarmadı. Geçmişte defalarca ayak bastığını düşündüğü yoldan yürümeye devam etti ve Bambu Evi'ne doğru yöneldi. Zeki okur, altı aylık bir ayrılıktan sonra Baoyu'nün nasıl yolunu kaybettiğine şaşırmış olmalısın. İşin aslı, Baoyu'nün yön duygusunda bir yanlışlık yoktu; onun Bambu Evi'ni görünce vereceği tepkiyi tahmin ettiğinden, Xiren yolda özellikle lafa tutmuş, sonra tüm çabalarına rağmen içgüdüsel olarak yine o tarafa -tam da kötü ruhların içine doğru- yöneldiğini görünce Bambu Evi'nin geride kaldığına onu ikna etmeye çalışmıştı. Ama Baoyu aklına koymuştu bir kere, yönünü belirlemişti, öyle kolay kolay dikkati dağılmazdı.

Hızla ileri atılınca Xiren de ister istemez peşine düştü. Baoyu birdenbire durdu, sanki bir şey dinliyor ya da görüyor gibiydi.

"Ne oldu?" diye sordu Xiren.

"Orada yaşayan kimse var mı?"

"Pek sanmıyorum."

"İçeriden bir ağlama sesi geldiğine yemin edebilirim. Biri olmalı!"

"Hayal görüyorsun sen!" dedi Xiren. "Çünkü hep buraya gelir ve Daiyu'yü ağlarken bulurdun."

Baoyu ikna olmadı ve biraz daha yaklaşıp, yakından dinlemek istedi. Yaşlı kadınlar ileri atıldılar.

"Artık çok geç oldu, küçük bey. Geri dönme zamanı geldi. Bahçe'nin başka bir yerine gitmekten korkmayız ama buranın yolu o kadar karanlık ki ne olacağı belli olmaz... Bayan Lin öldüğünden beri, sürekli ağlama sesi geldiğini söylüyorlar. Kimse bu tarafa yaklaşmıyor."

Baoyu ve Xiren bunu duyunca irkildiler.

"Gördün mü? Ben sana demiştim!" diye bağırdı Baoyu, gözlerine yaşlar dolarken. "Ah, Kuzen Lin! Kuzen Lin! Seni nasıl kırabildim! Lütfen bana kızma! Benim için kötü düşünme! Bu seçimi annemle babam yaptılar. Benim yüreğim sana her zaman sadık!"

Her kelimesiyle daha da perişan oldu, sonunda acı bir çığlık attı. Xiren ne yapacağını kara kara düşünürken, Qiuwen ve bir grup hizmetçi kadın ona doğru geldiler.

"Sen aklını mı kaçırdın?" diye bağırdı Qiuwen. "Onca yer içinde Bay Bao'yı buraya mı getirdin? Büyük hanımefendi ve Wang Hanım çok merak ettiler, her yerde onu aratıyorlar. Şimdi kapıdaki kadınlar ikinizin buraya geldiğinizi söylediler. Hanımefendiler duysalar korkudan ölürler! Bana kızdılar ve bir arama ekibiyle hemen buraya gelmemi istediler. Çabuk olun, gitsek iyi olacak!"

Baoyu hâlâ acı acı hıçkırıyordu ama Xiren ve Qiuwen onu zorla sürüklediler. Gözünün yaşlarını silip, büyükannesinin endişesini ileterek çıkıştılar. Sonunda direnmeyi bırakıp peşlerinden geri döndü.

Xiren, Büyükanne Jia'nın ne kadar üzüldüğünü tahmin ederek Baoyu'yü yaşlı kadının evine geri götürdü. Hiç kimse gitmemişti; hepsi Baoyu'nün dönmesini bekliyordu.

"Xiren!" diye bağırdı Büyükanne Jia sert bir şekilde. "Ben de seni aklı başında bir kız sanırdım. Bu yüzden Baoyu'yü sana

emanet ediyordum. Onu nasıl Bahçe'ye götürürsün? Ancak iyileşmeye başlamıştı, kötü bir şey olsa yine eski hâline döner. Biz ne yaparız o zaman?"

Xiren kendisini savunmak için tek kelime edemedi, sadece utançla başını önüne eğdi. Baochai de Baoyu'nün ne kadar solgun olduğunu görünce çok şaşırdı. Baoyu, Xiren'i suçlamalarına dayanamayıp onu savunmaya geçti.

"Biz oraya gittiğimizde hava aydınlıktı, korkacak bir şey yoktu ki. Çok uzun zamandır Bahçe'de dolaşmamıştım, partide şarap içince biraz yürümek istedim. Neden kötü bir şey olsun?"

Bu sözler üzerine, kendisi de Bahçe'den çok korkan Xifeng ürperdi.

"Bao, bu kadar düşüncesiz olamazsın!" dedi.

"Bu düşüncesizlik değil!" diye karşı çıktı Xiangyun. "Sadakat! Muhtemelen Gülhatmi Perisi'ni bulmaya gitmiştir. Belki de başka bir..."

Baoyu cevap vermedi. Wang Hanım da konuşamayacak kadar endişeliydi.

"Demek Bahçe'de korkulacak bir şey yok?" dedi Büyükanne Jia. "Neyse, şimdi bundan söz etmeyelim ama bir daha orada yürümek istersen, en azından birkaç kişiyle beraber git. Senin bu yaramazlığın olmasaydı, misafirlerimiz çok önce gitmiş olacaklardı. Haydi, gidin şimdi, güzelce uyuyun. Sabah erkenden kalkıp gelin. Yarın, bugünü telafi edip, doğru düzgün eğlenmenizi sağlayacağım. Bu sefer her şeyi berbat etmesine izin vermeyeceğiz."

Herkes büyükanneyle vedalaştı ve grup dağıldı. Xue teyze o gece Wang Hanım'da, Xiangyun Büyükanne Jia'da kaldı; Yingchun de Xichun'e gitti. Diğer herkes kendi evine döndü.

Baoyu eve gittiğinde hâlâ perişan hâldeydi. Baochai, durmadan iç çekmesinin nedenini biliyor, özellikle kulak asmıyordu. Sadece böyle devam ederse, ciddi bir bunalıma girip, eski hâline geri döneceğinden endişeleniyordu. İç odaya geçip Xiren'i çağırdı ve Bahçe'de olup biteni ayrıntısıyla anlatmasını istedi. Xiren'in cevabı gelecek bölümde.

109. BÖLÜM

Baoyu, mis kokulu bir ruh beklerken, yanlışlıkla Fivey'ye sevgi gösterir.

Yingchun, kadere borcunu öder ve Ezeli Gerçek Âlemi'ne döner.

Bahçe'de olanları ayrıntısıyla öğrenen Baochai, yeniden kederlenmenin Baoyu'yü tekrar hasta düşürmesinden korktu. Buna engel olma çabasıyla, sanki sıradan bir sohbet ediyormuş gibi bilerek Daiyu'nün ölüm anından söz açtı.

"İnsanlar, yaşarlarken birbirlerine karşı bazı duygular beslerler." dedi. "Ama ölümden sonra insan başka bir âleme girer ve bambaşka bir varlık olur. Hâlâ hayatta olan birinin kara sevdası devam edebilir ama ölen kişi, yani bu kara sevdanın muhatabının bundan haberi yoktur. Hem zaten Bayan Lin bir peri olduysa, sıradan ölümlülere olumlu bakmayacak, onlarla bu tozlu dünyada bir araya gelmeye tenezzül etmeyecektir. Bu tür şeyleri hayal etmek, belayı davet eder ve insanı kötü ruhların ele geçirmesine açık hâle getirir."

Aslında Xiren'le konuşuyordu ama niyeti Baoyu'ye duyurmaktı. Xiren bunu fark edip aynı şekilde cevap verdi.

"Tabii, o bir peri falan değil. Bu söz konusu bile olamaz. Eğer Bayan Lin'in ruhu Bahçe'de dolaşıyorsa, neden bir kere bile rüyama girmedi? Biz hep iyi arkadaştık, ayrıca..."

Baoyu dışarıdan dinliyordu ve Xiren'in fikrini dikkatle düşündü.

"Çok tuhaf! Kuzen Lin'in öldüğünü ilk öğrendiğimde, onu her gün düşünüyordum. Neden hiç rüyamda görmedim? Cennet'te olduğu ve beni bulunduğu yüce seviyede onunla iletişim kuramayacak bir fâni olarak gördüğü içindir herhâlde. Ne yapacağımı biliyorum. Bu gece bu odada uyuyacağım. Belki Bahçe'den yeni döndüğüm için duygularımı fark etmiş olabilir ve bu sefer rüyamda beni ziyaret etmeye tenezzül edebilir. Eğer gelirse, ona nereye gittiğini sorarım, böylece düzenli olarak ona adak sunarım. Öte yandan tek bir rüya ziyareti bile yapamayacak kadar saf ve temizse, o zaman onu tamamen aklımdan çıkarırım."

Bu kararı aldıktan sonra Baochai'e bildirdi.

"Bu gece burada uyuyacağım. Beni merak etme."

Baochai ona doğrudan karşı çıkmadı ama uyardı.

"Sakın aptalca fikirlere kapılma. Bahçe'de olduğunu duyunca annenin ne kadar merak ettiğini görmedin mi? Endişeden konuşamıyordu! Aklını başına al ve kendine dikkat et. Yine dışarı çıkıp aptalca bir şey yaparsan büyükanne öğrenir ve sana dikkat etmediğimiz için bizi suçlar."

"Ciddi değildim." dedi Baoyu. "Bir süre daha burada oturduktan sonra içeri gelirim. Sen de yorgunsundur. Gidip yat, beni bekleme."

Baochai daha sonra geleceğini düşündü ve umursamaz bir havayla, "İyi o zaman." dedi. "Ben yatıyorum. Xiren sana bakar."

Bu, tam da Baoyu'nün dilediği bir şeydi. Baochai yatana kadar bekledi, sonra Xiren ve Sheyue'ye yatağını hazırlamalarını söyledi. Sık aralıklarla ikisinden birini içeri gönderip, Baochai'in uyuyup uyumadığını kontrol ediyordu. Baochai uyuyor numarası yaptı ama bütün gece gözünü bile kırpmadı. Uyuduğunu sanan Baoyu, "Siz de gidip yatın. Artık üzgün değilim. Bana inanmıyorsan, ben uyuyana kadar burada kalıp sonra içeri gir. Ama daha sonra rahatsız edilmek istemiyorum." dedi.

Xiren bir süre daha kaldı, onun yatağına gittiğini görünce çay getirdi. Sonra kapıyı kapatıp iç odaya çekildi. Birkaç ufak tefek işten sonra yattı. Onunki de yalandan bir uykuydu, Baoyu ihtiyaç duyarsa hemen fırlamak için bütün gece uyumadan yattı.

Baoyu gece nöbetindeki iki yaşlı kadını da gönderdi. Yalnız kalınca sessizce doğrulup oturdu, dua etti ve tekrar yattı. Önce uykusu gelmedi ama giderek zihni huzura erdi, sonunda dalıp bütün gece mışıl mışıl uyudu. Uyandığında hava aydınlanmıştı. Gözlerini ovuşturdu, yatakta oturdu ve düşündü. Hiç rüya görmemişti. Hiçbir şey olmamıştı. İçini çekti ve bir şiiri okudu kendi kendine:

Ölüm ayırdığından beri yıllar uzun ve kederli;

Onun ruhu rüyalarıma bile gelmedi.

Baoyu'nün aksine, bütün gece boyunca gözünü bile kırpmayan Baochai, onun Bo Juyi'nin *Bitmeyen Hüznün Şarkısı* şiirinin ünlü dizelerini okuduğunu duydu.

"Ne kadar da yersiz sözler! Kuzen Lin hayatta olsaydı, onu Yang Guifei'yle kıyasladığın için yine sana küserdi!"

Baoyu, Baochai kendisini duyduğu için utandı. Yataktan kalktı ve kuzu kuzu iç odaya gitti.

"Gece gelecektim ama uzanıp uyuyakalmışım." dedi.

"Gelip gelmemen benim için ne fark eder?" dedi Baochai.

Xiren de uyumamıştı. İkisinin konuşmalarını duyunca hemen gidip çay doldurdu. O sırada Büyükanne Jia'nın küçük bir hizmetçisi geldi.

"Bay Bao gece iyi uyudu mu?" diye sordu. "Uyuduysa, Bayan Bao'yla beraber, sabah tuvaletlerini bitirir bitirmez, büyük hanımefendiye uğrayabilirler mi?"

"Büyük hanımefendiye söyle, Bay Bao çok güzel uyudu, ikimiz de hemen geliyoruz." dedi Baochai.

Hizmetçi bu mesajla gitti. Baochai hemen tuvaletini tamamladı; Yinger ve Xiren'le birlikte önce Büyükanne Jia'ya saygılarını sundu; sonra da tekrar büyükannenin yanına dönmeden Wang Hanım ve Xifeng'a uğradı. O arada annesi de gelmişti.

"Dün gece Baoyu nasıldı?" diye merak ediyordu herkes.

"Eve gider gitmez uyudu." dedi Baochai. "Çok iyi."

Bunu duyunca çok memnun oldular ve türlü türlü konularda sohbet ettiler. O sırada küçük bir hizmetçi gelip, Yingchun'ün eve gideceğini haber verdi.

"Bay Sun birisini gönderip Xing Hanım'a şikâyette bulunmuş. Hanımefendi de Bayan Xichun'e haber gönderip, Bayan Yingchun'ün daha fazla alıkonmamasını ve bir an önce evine dönmesini söyledi. Bayan Yingchun şu anda hanımefendinin evinde. Çok üzgün, ağlıyor. Vedalaşmak için buraya gelecek." dedi kız.

Büyükanne Jia'nın canı sıkıldı.

"Neden kader Ying gibi tatlı bir çocukla Sun gibi bir canavarı bir araya getiriyor? Hayatının geri kalanında ona katlanmak zorunda. Onun için hiç kurtuluş yolu yok! Zavallıcık!" dedi.

Onlar konuşurlarken, Yingchun içeri girdi, yanakları ıslaktı. Aile hâlâ Baochai'in yaş gününü kutluyor gibi görünüyordu, bu nedenle vedalaşırken ağlamamak için elinden geleni yaptı. Büyükanne Jia, Yingchun'ün gecikmemesi gerektiğini bildiği için onu oyalamaya kalkışmadı.

"En iyisi hemen yola koyulman." dedi. "Ama lütfen, işler ne kadar kötü olursa olsun, güzel tarafını görmeye çalış! O neyse odur, değiştirmek için yapabileceğin bir şey yok. Birkaç gün içinde birisini gönderip tekrar seni davet ederim."

"Ah büyükanne!" diyerek hıçkırmaya başladı Yingchun. "Beni hep sevmişsindir! Ama bunun hiçbir faydası yok. Bir daha buraya asla gelemeyeceğimi biliyorum."

Yanaklarından sicim gibi yaşlar süzülüyordu.

"O da ne demek? Nedenmiş?" dediler diğerleri. "Elbette geleceksin! Zavallı Tan gibi, dünyanın öteki ucunda olmadığına şükret. Onun eve gelme şansı hiç yok."

Tanchun'ün adı geçince Büyükanne Jia ve diğer hanımlar ağlamaya başladılar. Bir kere daha, Baochai'in yaş günü olduğu gerçeği, içlerinden birinin daha iyimser bir havaya bürünmesine neden oldu.

"Kim bilir, sahilde barış sağlanırsa, Tan'in kayınpederi belki tekrar başkente atanır, o zaman onu görebiliriz."

"Tabii ya!" dedi herkes.

Yingchun, elinden geldiğince acısını içine atıp ayrıldı. Onu yolcu ettiler, sonra Büyükanne Jia'nın odasına geri döndüler. Parti gün boyu ve akşama kadar devam etti. Yaşlı kadının yorulduğunu görünce herkes kendi evine dağıldı.

Büyükanne Jia'yla vedalaşan Xue teyze, Baochai'le konuşmaya gitti.

"Ağabeyin bu yıl hayatta kaldı; eğer İmparator af çıkarır da cezası hafifletilirse, bedelini ödeyip serbest kalabilir. Son yıllar benim için dayanılmaz derecede yalnız ve kötü geçti! Belki de kuzenin Ke'nın düğününü yapsam iyi olur diye düşünüyorum. Ne dersin?"

"Bu konuda çok endişeliydin, değil mi anne?" dedi Baochai. "Pan'in evliliği çok kötü gidince, Ke'nınki de öyle olur diye korktun. Benim tavsiyem düşündüğünü yapman. Xiuyan'in mizacını biliyorsun, bu bakımdan korkulacak bir şey yok. Şu sıralar hayat onun için çok zor. Bir kere bizim aileye gelin gelirse, ne kadar fakir olursak olalım, şimdi olduğu gibi başkalarına bağımlı olmasından çok daha iyidir."

"O zaman fırsatını bulunca büyük hanımefendiye söyler misin? Benim evde kimsem yok; onun düğün için hayırlı günü seçmesini rica ediyorum." dedi Xue teyze.

"Ke ile konuş, günü ikiniz seçin." dedi Baochai. "Sonra Büyükanne Jia ve Xing yengeye bildirirsin. Eminim Xiuyan'den kurtulduğuna sevinecektir."

"Bugün Xiangyun'ün eve gideceğini duydum." dedi Xue teyze. "Büyük hanımefendi Baoqin'in birkaç gün daha burada seninle kalmasını istiyor. O da yakında evlenecek, onunla sohbet etme fırsatını bulmuş olursun."

"Tamam, anne."

Xue teyze biraz daha kızının yanında kaldı, sonra diğerleriyle de vedalaşıp eve gitti.

***

Şimdi Baoyu'ye dönelim. O akşam kendi evine gittiğinde bir gece önce yaşadıklarını düşündü. Daiyu'nün rüyasına gelmediği inkâr edilemezdi. Bu, iki şeyden birini ifade ediyordu: Ya gerçekten de periye dönüşmüştü ve kendisi gibi kaba saba biriyle ilişkiden uzak duruyordu ya da kendisi çok sabırsızdı. İkincisine ihtimal vermeye ve bu tecrübesini biraz daha sürdürmeye karar verdi.

"Nedense dün akşam dışarıda yatınca, iç odada olduğundan çok daha derin uyudum. Sabah da sakin ve tazelenmiş olarak kalktım. Düşünüyorum da birkaç gece daha bunu denesem. Ama tabii sen ve Xiren şimdi buna karşı çıkarsınız..."

Baochai, sabahın erken saatinde onun şiir okuduğunu duyunca, Daiyu'nün hatırasından ilhama kapıldığını anlamıştı. Bu saplantısının sadece kelimelerle tedavi edilemeyeceğini biliyordu ve iki geceyi daha dışarıda geçirmesine müsaade edip, kendi kendine bundan vazgeçmesini sağlamaya karar verdi. Hem gerçekten de mışıl mışıl uyumuştu. Kendisi gözünü bile kırpmadığından biliyordu.

"Yok canım!" dedi. "Neden karşı çıkalım? Orada uyumak istiyorsan uyu. Sadece aptalca fikirlere kapılma yeter. Orada yalnız başına yatarken kötü ruhların uğursuzluğunu üstüne çekme."

Baoyu güldü.

"Neden yapayım?" dedi.

Xiren bu plana karşıydı.

"Bence içeride uyumalısın. Dışarıda sana göz kulak olmak çok zor oluyor. Üşütebilirsin."

Baoyu'nün cevap vermesine fırsat kalmadan, Baochai Xiren'e anlamlı bir bakış attı.

"Peki madem!" dedi Xiren, meseleyi hemen anlayarak. "Bari yanında biri olsun ki ihtiyaç duyduğunda sana içecek getirsin."

Baoyu güldü.

"Sen olabilirsin."

Xiren utançtan kızardı, sesini çıkarmadı. Baochai, son zamanlarda Xiren'in bu tür konuşmalara karşı çok hassas olduğunu biliyordu, onu korudu.

"Xiren şimdi benimle olmaya alıştı. Bence o burada kalsın. Sheyue ve Fivey seninle ilgilenebilirler. Hem zaten Xiren bütün gün benim etrafımda dört dönmekten yorgun düşüyor. İyice dinlenmeyi hak ediyor."

Baoyu gülümseyerek dışarı çıktı.

Baochai, Sheyue ve Fivey'ye Baoyu için dış odada yatak hazırlamalarını söyledi.

"Tetikte uyuyun." dedi. "İçecek bir şey isterse götürmeye hazır olun."

"Tamam, hanımefendi." dediler ve çıktılar. Baoyu'yü kanepede, meditasyon yapan bir keşiş gibi avuçlarını birleştirip, dimdik otururken buldular. Bir şey demeye cüret edemeyip, gülümseyerek seyrettiler. Baochai, bir şeye ihtiyaç var mı diye bakması için Xiren'i gönderdi. Xiren bu manzarayı komik buldu.

"Uyku vakti!" diye fısıldadı. "Gecenin bu saatinde neden meditasyona başladın?"

Baoyu gözlerini açıp ona baktı.

"Hepiniz yatabilirsiniz." dedi. "Ben biraz daha oturup sonra yatacağım."

"Dün gece Bayan Bao sabaha kadar uyumadı." dedi Xiren. "Yine mi aynı şeyi yapacaksın?"

Baoyu, kendisi yatmazsa diğerlerinin de yatmayacaklarını anladı ve yatağına gitti. Xiren, Sheyue ve Fivey'ye son talimatlarını verdi, sonra kapıyı kapatıp iç odaya yatmaya gitti.

Sheyue ve Fivey kendi yataklarını yaydılar; yatmadan önce Baoyu'nün uyumasını beklediler. Ama Baoyu uyuyamadı. Onların yataklarını hazırladıklarını görünce Xiren yokken Qingwen ve Sheyue'nin kendisine nasıl baktıklarını hatırladı. Gece Sheyue dışarı çıkmış, Qingwen de onu korkutmak için bir oyun yapmaya çalışmış, çok ince kıyafetlerle dışarı çıkınca, üşütmüştü. Bu yüzden hastalanıp ölmüştü. Zihni Qingwen'in hatıralarıyla doldu. Sonra birden Xifeng'ın Fivey'yi Qingwen'e benzettiğini hatırladı. Qingwen'e karşı eski duyguları belli belirsiz bir şekilde Fivey'ye çevrildi. Orada uyuyormuş gibi yaparak yatarken, gizlice kıza ba-

kıyordu. Seyrettikçe benzerliği onu daha çok etkiledi ve daha çok heyecanlandı. İç odadan çıt çıkmıyordu; uyuduklarını düşündü. Ama Sheyue'nin uyuyup uyumadığından emin olması gerekiyordu. Birkaç kere seslendi, cevap gelmedi ama Fivey duydu.

"Ne istiyordunuz, küçük bey?" diye sordu kız.

"Ağzımı çalkalamak istiyorum."

Fivey, Sheyue'nin uyuduğunu görünce hemen yatağından kalktı, lambanın fitilini kırptı ve Baoyu'ye bir fincan çay ve tükürük hokkası getirdi. Çok acele kalktığından, pijamasının üzerine pembe ipekten bir gömlek geçirivermişti. Saçları gevşek bir topuzla tepesinde toplanmıştı. Baoyu ona bakınca Qingwen'in mezarından kalkıp geldiğini hayal etti. Birden kızın ölürken söylediklerini hatırladı: "Eğer böyle olacağını bilseydim, çok farklı davranırdım..." Sersemlemiş bir şekilde Fivey'ye baktı, kendisine uzattığı fincanın farkında bile değildi.

Fangguan gittikten sonra Fivey, Kızıl Neşe Avlusu'nda çalışma fikrinden vazgeçmişti. Ama sonra Xifeng onun Baoyu'nün hizmetine verilmesini söyleyince, Baoyu'den bile çok heyecanlanmıştı. Geldikten sonra Baochai ve Xiren'in davranışlarından etkilenmiş, onlara karşı saygı ve hayranlık duymaya başlamış, Baoyu ise tam tersine tam bir budalaya dönüşmüştü, eski hâlinin yarısı kadar bile yakışıklı görünmedi gözüne. Ayrıca Wang Hanım'ın Baoyu'yle flört eden kızları kovduğunu biliyordu; bu yüzden Baoyu'ye karşı eskiden beslediği bütün aptalca ve romantik fikirleri aklından atmaya karar vermişti. Ama şimdi aptal efendisi bariz bir şekilde kendisinden hoşlanıyordu. Tabii Baoyu'nün Qingwen'e olan hislerini kendine çevirdiğinden habersizdi.

Yanakları alev alevdi. Yüksek sesle konuşmaya cesaret edemeyip, fısıltıyla konuştu.

"Efendi Bao, lütfen ağzınızı çalkalayın."

Baoyu gülümsedi ve fincanı aldı. Fivey ağzını çalkaladı mı, çalkalamadı mı daha anlayamadan, Baoyu'nün kıkırdamaya başladığını gördü.

"Sen Qingwen'le arkadaş değil miydin?" diye sordu Baoyu.

Fivey ne demek istediğini anlamadı.

"Arkadaştım tabii. Kardeş gibiydik."

Baoyu sesini daha da alçalttı.

"Qingwen çok hastayken onu ziyarete gittiğimde sen de oradaydın, değil mi?"

Fivey gülümseyip başını salladı.

"Söylediklerini duydun mu?"

"Hayır." dedi Fivey başını sallayarak.

Baoyu kızın elini tuttu. Kendinden geçmiş gibi görünüyordu. Fivey kıpkırmızı oldu, kalbi deli gibi çarpıyordu.

"Efendi Bao!" diye fısıldadı. "Aklınızdan geçenleri söyleyin! Ama lütfen böyle davranmayın."

Baoyu elini bıraktı.

" 'Eğer böyle olacağını bilseydim, çok farklı davranırdım...' Qingwen aynen böyle söyledi. Duymuşsundur mutlaka?"

Fivey, "çok farklı davranma" ile aklından neler geçtiğini anladı. Karşı çıkması gerektiğini hissetti.

"Böyle söylediyse, kendisinden utanması gerekirdi! Terbiyeli olan hiçbir kız böyle bir şey söylemez!" dedi.

"Bana vaaz vermeye kalkma!" diye çıkıştı ona Baoyu sinirli bir şekilde. "Ona çok benzediğin için sana bunu söyledim. Neden ona böyle kara çalıyorsun?"

Fivey, Baoyu'nün gerçek niyetini anlayamadı.

"Çok geç oldu." dedi. "Uyumanız lazım, böyle oturmayın. Üşütebilirsiniz. Bayan Bao ve Xiren'in ne dediklerini duymadınız mı?"

"Üşümüyorum." dedi Baoyu. Bunu söylerken Fivey'nin üzerinin çok ince olduğu aklına geldi, tıpkı Qingwen gibi soğuk alacaktı.

"Neden kalın bir şey giymiyorsun?" diye sordu.

"Siz çağırınca önemli olduğunu düşündüm." dedi kız. "Giyine-

cek zamanım olmadı. Beni bu kadar uzun süre lafa tutacağınızı bilseydim, giyinirdim."

Baoyu, yatağının üzerinde duran açık mavi, ipek kapitone ceketi kıza verip giymesini söyledi. Kız geri çevirdi.

"Sizde kalsın. Üşümüyorum. Benim kendi ceketim var."

Yatağına gidip uzun bir sabahlık giydi. Bir süre kulak kabarttı. Sheyue derin bir uykudaydı. Yavaşça Baoyu'nün yanına döndü.

"Sakin bir gece geçirmek istediğinizi sanmıştım." dedi.

Baoyu gülümsedi.

"Doğruyu söylemek gerekirse, hiç öyle bir niyetim yoktu. Aslında bir periyle karşılaşmayı umuyordum..."

Onun sözleri Fivey'nin şüphelerini güçlendirdi.

"Kimi kastediyorsunuz?"

"İstersen anlatırım sana." dedi Baoyu. "Ama uzun bir hikâye. En iyisi gel, yanıma otur."

"Siz öyle sarınmış otururken nasıl geleyim?" diye karşı çıktı kız, kızarıp cilveyle gülerek.

"Neden olmasın? Bir ya da iki yıl önce bir gece, hava çok soğuktu. Qingwen, Sheyue'ye bir oyun oynamak için ayaktaydı, üşüteceğinden korktum, ısıtmak için yorganımın altına aldım onu. Bunun nesi kötü? İnsan bu kadar tutucu olmamalı!"

Fivey onun aklını çelmeye çalıştığını düşündü. Söylediği her kelimede samimi olduğunu bilmiyordu. İçinde bulunduğu çıkmazı düşündü. Pek kolay kaçacak gibi değildi ama kalacak olursa, öyle ayakta dikilmesi ya da yanına oturması da aynı derecede uygunsuzdu. Bir süre Baoyu'ye bakıp yüzünü buruşturdu.

"Böyle aptalca şeyler söylemeyin! İnsanlar duyabilirler. Şöhretinize hiç şaşmamak lazım. Yanınızda Bayan Bao ve Xiren gibi iki güzel hanımefendi varken, hâlâ flört etmeye çalışıyorsunuz! Böyle konuşmaya devam ederseniz, sizi Bayan Bao'ya söylerim. O zaman utanacak duruma düşersiniz!"

Kız konuşurken dışarıdan bir ses geldi, ikisi de irkildiler ve

Baochai'in iç odada öksürdüğünü duydular. Baoyu dudaklarıyla işaret edince, Fivey lambayı söndürüp yatağına gitti. Aslında akşamın erken saatlerinde, bir önceki geceden uykusuz olan ve günlük işlerden yorgun düşen Baochai ve Xiren hemen uyumuşlardı; Baoyu ile Fivey'nin konuşmaları esnasında mışıl mışıl uyuyorlardı. Avludan gelen ani ses onları da uyandırdı. Kulak kabarttılar ama her yer sessizdi. Bu arada Baoyu tekrar yatmış, kendi kendine düşünüyordu.

"Bu sesi kesin Kuzen Lin yapmıştır! Geldi ve benim Fivey'yle konuştuğumu duyunca, bizi korkutmak istedi."

Aklından bin türlü düşünce geçerken, yatağında dönüp durdu ve sabahın üçünden sonra ancak uyuyabildi. Baoyu'nün hareketleri Fivey'nin vicdan azabı çekmesine neden oldu. Baochai öksürünce, konuştuklarını duyduğunu sandı ve bütün gece endişeden uyuyamadı. Sabah erkenden kalktı, Baoyu'nün uyuduğunu görüp odayı toplamaya başladı. Sheyue de uyanmıştı.

"Neden bu kadar erken kalktın?" diye sordu Fivey'ye. "Bütün gece uyanık olduğunu söyleme sakın."

Bu sözler üzerine Fivey onun da gece olanları duyduğunu sandı. Hiçbir şey demeden aptal aptal gülümsedi. Baochai ve Xiren de kalktılar, kapıyı açıp dış odaya girince, Baoyu'nün uyuduğunu görerek şaşırdılar. Arka arkaya iki gece böyle derin uyuması hayret vericiydi.

Baoyu uyanınca hepsinin tepesinde dikildiğini gördü. Hemen oturup gözlerini ovuşturdu. Önceki geceyi düşündü. Hayır, yine rüya görmemiş, hiç kimseyle karşılaşmamıştı. Eski bir deyişle kendisini teselli etti: "Periler ve fâniler farklı yollardan yürürler, asla karşılaşmazlar."

Yatağından inerken, Fivey'nin Baochai ve Xiren'le ilgili sözleri hâlâ kulaklarında çınlıyordu: "İki güzel hanımefendi." Evet, ona hak verdi ve Baochai'e bakmaya gitti. Baochai onun yine kara düşüncelere daldığını sandı ve Daiyu'yle ilgili olduğunu hissetti ama yine de rüya görüp görmediğini sormadı. Bir süre sonra Baoyu'nün delici bakışlarından rahatsız oldu.

"Dün gece periyle karşılaştın mı?" diye sordu.

Baoyu, bu sözlerden dün gece Fivey'yle konuştuklarını duyduğuna hükmetti. Gergin bir şekilde gülerek, sahte bir şaşkınlıkla cevap verdi.

"O da ne demek?"

Fivey de giderek daha çok suçluluk ve evham duymaya başladı. Sessizce Baochai'in tepkisini gözlemledi. Baochai gülerek kendisine döndü.

"Dün gece Bay Boa uykusunda konuştu mu?" diye sordu.

Bunun üzerine Baoyu anlamsız bir şeyler mırıldanarak süklüm püklüm odadan çıktı. Fivey kıpkırmızı oldu ve mümkün olduğunca kaçamak cevap verdi.

"Başlangıçta bir şeyler söyledi ama ne olduğunu anlayamadım. 'Böyle olacağını bilmek'le, 'çok farklı davranmakla' ilgili bir şeylerdi. Ne söylemeye çalıştığını anlamadım, uyumasını söyledim. Sonra ben uyumuşum, başka bir şey dediyse de duymadım."

Baochai başını önüne eğip düşündü.

"Belli ki Daiyu'yle ilgili bir şey. Eğer dış odada uyumasına izin verirsem, daha çok tuhaf fikirlere kapılacak ve kim bilir ne tuhaf görüntüler, ne çiçek perileri çıkacak başımıza. Bu hassasiyeti, karşı cinse olan zayıflığından kaynaklanıyor. Onu nasıl ikna edebilirim acaba? Yoksa bunun sonu gelmeyecek."

Bu düşünceyle kulaklarına kadar kızardı ve telaş içinde odasına dönüp sabah tuvaletini yaptı.

***

İki günlük yaş günü kutlamaları sırasında Büyükanne Jia biraz fazla yemişti; ikinci günün akşamı keyifsizleşti. Ertesi gün midesi şişti ve sancılandı. Yuanyang, Jia Zhang'a haber vermek istedi ama yaşlı kadın engel oldu.

"Birkaç gündür biraz açgözlülük yaptım. Bir süre bir şey yemezsem düzelirim. Ortalığı velveleye verme."

Bunun üzerine Yuanyang kimseye bir şey söylemedi.

O akşam Baoyu eve gidince, Baochai'in Büyükanne Jia ve Wang Hanım'a saygılarını sunup döndüğünü gördü. Sabahki olayı hatırlayıp utancından kızardı. Bu durum Baochai'den kaçmadı. Bu tür duygulara maruz kalan birisi için en iyi çarenin, bu duyguları kullanmak olduğuna karar verdi.

"Bu gece de dış odada mı uyuyacaksın?" diye sordu.

Baoyu meseleyi daha fazla sürdürmeye pek niyetli görünmüyordu.

"Benim için fark etmez." dedi.

Baochai uygun bir cevap bulamadı.

"Yani ne demek istiyorsun?" diye sordu Xiren. "Dışarıda öyle deliksiz uyuyabildiğine inanmıyorum."

Fivey, Baoyu'yü savunmak için atıldı.

"Efendi Bao, uykusunda konuşmanın dışında çok huzurlu bir gece geçirdi. Ne dediğini anlamayınca cevap vermemenin en iyisi olduğuna karar verdim."

"Bu gece ben dışarıda yatacağım." dedi Xiren. "Bakalım uykumda konuşacak mıyım. Efendi Bao'nın yatağını iç odaya götürebilirsiniz."

Baochai hiç sesini çıkarmadı. Baoyu de itiraz edemeyecek kadar pişmanlık duyuyordu; uysallıkla Xiren'in planına itaat etti. Zaten Baochai'in içini rahatlatmaya niyetliydi. Baochai, çok fazla düşünme ve kederin Baoyu'nün sağlığını bozmasından korktuğu için ona karşı çok yumuşak davranıyordu. Kendisini onun sevgisinin merkezine koymaya ve yüreğinde Daiyu'nün yerini alıp kendisine çekmeye çalışıyordu. Xiren o akşam dış odada uyumaya gidince, Baoyu duyduğu pişmanlığı göstermek istedi. Baochai'in de bunu reddetmeye hiç niyeti yoktu tabii. Sonuç olarak, evlilikleri o gece ilk defa fiziksel olarak tamamına ermiş oldu. Evlilik birlikteliğinin tadına vardılar. Ama bu, hikâyemizin bir başka bölümünü ilgilendiriyor.

***

Baochai ve Baoyu sabah kalkınca, Baoyu hazırlanıp Büyü-

kanne Jia'yı ziyarete gitti. Yaşlı kadın da o sabah birden sevgili torunu ve onun hürmetkâr karısına bir şey vermeyi düşünmüş, Yuanyang'a sandıklarından birini açıp, aile yadigârı olan, Han Hanedanlığı'nın antika yeşim yüzüğünü çıkarmasını söylemişti. Baoyu'nün orijinal yeşimiyle kıyaslanacak bir şey olmadığını biliyordu ama yine de nadir bulunan bir yeşimdi. Yuanyang getirip Büyükanne Jia'ya verdi.

"Bunu daha önce gördüğümü sanmıyorum." dedi kız. "Bunca yıldan sonra nerede olduğunu nasıl hatırladınız? Tam olarak hangi sandık ve hangi kutuda olduğunu bildiniz. Tarifinizle elimle koymuş gibi buldum. Neden çıkarmamı istediniz, hanımım?"

"Haberin olmadığını biliyorum." dedi yaşlı kadın. "Büyükbabam babama vermişti, sonra ben evlenince, babam beni çağırtıp hediye etmişti. Han Hanedanlığı zamanında kullanılan, değerli bir taş olduğunu söylemişti. Hatıra olarak saklamamı istemişti. O zamanlar çok gençtim, pek önemsemedim. Bir sandığa kaldırdım. Burada yaşamaya başlayınca, etrafımda o kadar çok değerli şeyler gördüm ki bana çok özel gelmedi. Hiç takmadım. Altmış yıldır sandıkta duruyordu. Bugün Baoyu'nün ne kadar iyi bir torun olduğunu düşündüm. Kendi yeşim taşını kaybettiğinden bunu ona vermek istedim, tıpkı babamın bana verdiği gibi."

O sırada Baoyu saygılarını sunmaya geldi.

"Gel bakalım." dedi Büyükanne Jia gözleri ışıldayarak. "Gel de şuna bir bak."

Baoyu, kadının uzandığı kanepeye doğru yaklaştı. Büyükanne Jia yeşim yüzüğü verdi. Baoyu alıp inceledi. Çevresi yedi buçuk santim kadar, elips bir kavun şeklinde, kırmızımsı renkteydi. Çok iyi bir işçiliği vardı. Baoyu hayran kaldı.

"Beğendin mi?" dedi Büyükanne Jia. "Bu büyük büyükbabamdan kaldı. Şimdi ben de sana veriyorum."

Baoyu güldü, bir dizinin üzerine çöküp teşekkür etti. Hemen gidip annesine göstermek istedi.

"Annen görünce babana söyler." diye takıldı ona yaşlı kadın. "O da torunumu oğlumdan daha çok sevdiğimi düşünür. Onlara göstermemiştim."

Baoyu gülerek çıktı. Baochai büyükanneyle sohbet etmek için biraz daha kaldı.

Yaşlı kadın iki gün perhiz yaptı ama yine de midesinin ağrılı şişliği geçmedi; öksürmeye başladı, başı dönüyordu. Xing Hanım, Wang Hanım ve Xifeng onu ziyarete geldiklerinde keyfinin yerinde olduğunu gördüler ama Jia Zheng'a hasta olduğunu haber verdiler. Hemen gelen Jia Zheng, ayrılırken doktor çağırttı. Doktor, muayeneden sonra Büyükanne Jia yaşındaki biri için bunun normal olduğunu söyledi. Yanlış beslenme sonucu hafif bir soğuk algınlığı geçirdiğini, doğru ilaçlarla düzeleceğini bildirdi. Bir reçete yazdı, Jia Zheng ilaçlarda sıra dışı bir şey olmadığını görüp, hizmetçilerden birine malzemeleri kaynatıp Büyükanne Jia'ya içirmesini söyledi.

Jia Zheng sabah ve akşam Büyükanne Jia'yı ziyaret etti. Üç gün sonra hiçbir iyileşme belirtisi olmayınca, Jia Lian'den daha iyi bir doktor bulmasını istedi.

"Hemen iyi bir doktor bulup, büyükanneni muayene etmesini söyle. Bizim her zamanki doktorlar hiçbir işe yaramıyorlar galiba." dedi.

Jia Lian bir an düşündü.

"Bir süre önce, Baoyu hastayken, sonunda pek de profesyonel olmayan bir doktor bulmuştuk, onu iyileştirmişti. Yine onu çağıralım mı?" dedi.

"Tıp incelikli bir sanat." diye düşündü Jia Zheng yüksek sesle. "Bazen adı sanı duyulmayan doktorlar en iyisi olabiliyor. Gönder birini de getirt bakalım."

Jia Lian hemen çıktı ve doktorun öğrencilerini eğitmek için şehirden ayrıldığı ve on günden önce dönmeyeceği haberiyle geri geldi. Bu mesele çok acil olduğundan, Jia Lian başka bir doktor çağırtmıştı, geliyordu. Jia Zheng merakla bekledi.

Bu hastalık süresince, bütün hanımefendiler sırayla Büyükanne Jia'ya refakat ettiler. Yine böyle odasında toplandıkları bir seferinde, Bahçe'nin yan kapısında görevli kadınlardan biri bir mesajla geldi.

"Bahçe'deki Yeşil Kafes Manastırı'ndan Rahibe Miaoyu, Büyükanne Jia'nın hasta olduğunu duyup ziyarete gelmiş."

"Pek buraya gelmez." diye yorum yaptılar. "Hemen getirin."

Xifeng, Büyükanne Jia'nın yanına gitti, Miaoyu'nün eski arkadaşı Xiuyan de onu karşılamak için dışarı çıktı. Miaoyu, saçları kazınan rahibelere özgü bir başlık takıyordu; açık mavi, ipek bir elbise, üzerine de uzun, yama işi, kenarları siyah ipek çevrili, kolsuz bir ceket giymişti. Gri desenli, beyaz ipekten, uzun eteği, sarı bir kuşakla bağlanmıştı. Elinde bir sineklik ve tespih, yanında bir refakatçisiyle, bu dünyaya ait olmayan bir havayla içeri süzüldü. Xiuyan onu selamladı.

"Ben Bahçe'de otururken sık sık seni görmeye geliyordum ama son zamanlarda Bahçe ıssız bir hâl aldı, yalnız başıma oradan geçmem güçleşti. Yan kapı da genellikle kapalı. Bu nedenle uzun zamandır ziyaretine gelemedim. Seni yeniden görmek ne güzel!" dedi.

"Siz hayatın koşuşturmacası içine dalmışsınız." dedi Miaoyu. "Bu yüzden, Bahçe'de oturduğun zaman da pek sık gelmiyordum. Ama en son yaşadığınız sıkıntıları duydum ve büyük hanımefendinin hastalandığını öğrendim. Hep aklımdaydınız, Baochai'i de görmek istiyordum. Kapıların açık ya da kapalı olması benim için fark etmez. Gelmek istersem, gelirim. İstemezsem, ne kadar çağırsanız da beni buraya getirtemezsiniz."

Xiuyan güldü.

"Hiç değişmemişsin!" dedi.

O anda Büyükanne Jia'nın dairesine gelmişlerdi. Hanımlar onu selamladılar. Miaoyu, doğruca yaşlı kadının yatağına gitti. Hatırını sordu, bir süre sohbet etti.

"Sen inançlı bir insansın." dedi yaşlı kadın. "Söylesene, iyileşecek miyim?"

"Sizin gibi hayırsever ve erdemli bir insan çok uzun yaşayacaktır, Jia Hanım." dedi Miaoyu. "Sadece hafif bir soğuk algınlığı. Bir iki doz ilacın işe yarayacağını düşünüyorum. Sizin yaşınızda en önemli şey, dinlenmek ve endişelenmemektir."

"Ama biliyorsun ben pek de endişeli biri değilimdir." dedi Büyükanne Jia. "Yine her zamanki gibi eğleniyordum. Çok önemli bir şeyim yok, sadece biraz rahatsız hissediyorum, karnım şiş. En son gelen doktor biraz gerildiğimi söyledi. Hâlbuki sen de iyi bilirsin, kimse benim canımı sıkmaya cüret edemez. Doktorun ne dediğini bilmediğinden eminim. Lian'e ilk gelen doktorun haklı olduğunu söyledim. Sadece midem bozuldu ve biraz üşüttüm. Lian yarın yine onu getirtsin." Sonra Yuanyang'ı çağırdı. "Mutfağa söyle, sebze yemekleri hazırlasınlar, Rahibe Miaoyu'ye ikram edelim."

"Ben yemeğimi yedim." dedi Miaoyu. "Hiçbir şey istemiyorum."

"Tamam, hiçbir şey yemesen bile, bizimle kalıp sohbet et." dedi Wang Hanım.

"Tabii. Buraya gelmeyeli çok uzun zaman oldu. Hepinizi görmek istiyorum."

Bir süre sohbet ettikten sonra izin istedi. Etrafına şöyle bir bakınca Xichun'ü gördü.

"Çok zayıf görünüyorsun, Xi!" dedi. "Resme düşkünlüğün seni yormuş galiba?"

"Yıllardır resim yapmıyorum." dedi Xichun. "Şimdi kaldığım oda pek aydınlık değil. Hem zaten bugünlerde canım istemiyor."

"Şimdi nerede kalıyorsun?" diye sordu Miaoyu.

"Senin girdiğin kapının doğusundaki odada." dedi Xichun. "Uğramak istersen, buraya çok yakın."

"Ruh hâlimin uygun olduğu bir gün gelirim." dedi Miaoyu.

Xichun ve diğerleri, sohbet ederek onu uğurladılar. Tekrar içeri dönerlerken, hizmetçiler doktorun Büyükanne Jia'nın yanında olduğunu söylediler. Bunun üzerine herkes kendi yoluna gitti.

Herkesin tahminlerinin aksine, Büyükanne Jia giderek kötüleşti. Hiçbir tedavi fayda etmedi, bir de ishal oldu. Jia Zheng, durumunun ciddileştiğini fark edince çok endişelendi. Bakanlığa haber gönderip izin istedi ve evde kaldı. Wang Hanım'la bera-

ber gece gündüz başında beklediler; bizzat ilaçlarını hazırlayıp içirdiler. Bir gün biraz yiyip içtiğini görünce rahat bir nefes aldıklarında, yaşlı bir kadının kapıdan başını uzattığını fark ettiler. Wang Hanım kim olduğunu öğrenmek için Caiyun'ü gönderdi. Yingchun'ün Sun ailesine giderken yanında götürdüğü bir hizmetkâr olduğu anlaşıldı.

"Niye geldin?"

"Epeydir dışarıda bekliyordum." dedi kadın. "Kimseyi göremedim, içeri dalmak istemedim. Çok endişelendim."

"Ne oldu?" diye sordu Caiyun. "Yine Bay Sun'ın Bayan Ying'e eziyet ettiğini söyleme sakın!"

"Genç hanım ölüyor!" dedi yaşlı kadın. "Önceki gün yine kavga ettiler, hanımım bütün gece ağladı. Sonra dün kriz geçirdi, nefes alamadı. Doktor falan çağırmadılar, bugün daha da kötü oldu."

"Büyük hanımefendi de hasta!" dedi Caiyun. "Lütfen gürültü yapma!"

Wang Hanım, konuşulanları içeriden duydu. Yaşlı kadının duyarsa üzüleceğinden korkup, Caiyun'e kadını uzaklaştırmasını söyledi. Ama Büyükanne Jia'nın aklı başında olduğundan, konuşulanları duymuş ve büyük bir kısmını anlamıştı.

"Ying ölüyor mu?" diye bağırdı.

"Yok canım!" dedi Wang Hanım. "Bu kadınlar akıllarını kaybetmişler. Son birkaç gündür biraz hâlsizmiş, onun için endişelenip doktor istemeye gelmişler."

"Benim doktorum olur." dedi Büyükanne Jia. "Gidip hemen muayene etmesini söyleyin." dedi ama canı çok sıkıldı. "Üç torunumdan en büyük olanı, iyi bir talihin keyfini sürüp öldü; üçüncüsü evlenip çok uzaklara gitti, artık onu göremeyeceğim; şimdi de Ying, hayatı ne kadar zor olsa da bir şekilde daha iyi günler göreceğini sanmıştım. O da ölüyor, ne kadar da gençti! Ben de yaşamak için bir nedeni olmayan bir ihtiyar olarak hâlâ buradayım!"

Wang Hanım ve Yuanyang, onu teselli etmek için ellerinden

geleni yaptılar. Baochai ve Li Wan o gün yoklardı; Xifeng da hasta olduğundan birkaç gün gelemedi. Wang Hanım, bütün bu ruhi baskılardan dolayı Büyükanne Jia'nın hastalığının ağırlaşacağından korktu ve hemen diğer hanımları çağırtıp, kendisi de dairesine döndü.

"Şu aptal hizmetçi kadın!" diye dert yandı Caiyun'e. "Bundan sonra ben büyük hanımefendinin yanındayken, her ne olursa olsun sakın beni rahatsız etmeyin."

Caiyun söz verdi ve başka bir şey demedi. Bu arada yaşlı kadın Xing Hanım'ın dairesine henüz gitmişti ki Yingchun'ün öldüğü haberi geldi. Xing Hanım gözyaşlarına boğuldu. Jia She'nın yokluğunda, aileyi temsilen Jia Lian'i Sunlara göndermek zorunda kaldı. Büyükanne Jia o kadar hastaydı ki hiç kimse bu haberi ona söylemeye cüret edemedi.

Ah ne yazık! Böylesine zarif bir yaratık için nasıl da hazin bir son, çiçeklere özgü güzelliği bir yıllık evlilikte ezilip gitti!

Büyükanne Jia bu durumda olunca, Jiaların hiçbiri evden ayrılamadılar. Sunlar, tahmin edileceği gibi Yingchun için üstünkörü bir cenaze töreni yaptılar.

Büyükanne Jia, yavaş yavaş kötüleşmeye devam etti ama hâlâ tek düşüncesi torunları ve yeğenleriydi. Bir keresinde Xiangyun'ü dert etti kendine ve nasıl olduğunu öğrenmek için birisini gönderdi. Gönderdiği kadın geri gelince Yuanyang'ı yaşlı kadının başucunda buldu; Wang Hanım ve diğerleri de oradaydılar. Onları rahatsız etmek istemeyen kadın, Hupo'yu bulmaya gitti.

"Büyük hanımefendi Bayan Xiangyun'den haber getirmem için beni gönderdi." dedi Hupo'ya. "Hüngür hüngür ağlıyordu! Kocası birdenbire hastalanmış, doktorlar hiç ümit olmadığını söylemişler. En iyi ihtimalle vereme dönüşür ve dört beş yıl daha yaşarmış! Bayan Xiangyun'ün nasıl perişan olduğunu anlatamam! Büyük hanımefendinin hastalandığını da duymuş ama evden ayrılamıyormuş. Kocasının hastalığından büyük hanımefendiye söz etmememi istedi. Eğer Bayan Xiangyun'ü soracak olursa, gelemediği için bir bahane uydurmamı söyledi."

Hupo derin bir iç çekti. Uzun bir sessizlikten sonra hizmetçiyi

gönderdi. O da Büyükanne Jia'ya söylemenin iyi bir fikir olmadığını düşündü ve Yuanyang'a bir bahane uydurmasını söylemek için içeriye girdi. Büyükanne Jia kireç gibi bembeyazdı, odadaki herkes kendi aralarında fısıldaşıyordu.

"Gidiyor galiba!"

Hupo tek kelime edemedi. Jia Zheng, Jia Lian'i çağırıp kulağına bir şeyler fısıldadı. Jia Lian parmak uçlarına basarak söylediklerini yapmaya gitti. Dışarıda, evin kalan personelini bir araya topladı.

"Büyük hanımefendi yakında gidiyor. Her şeyin düzenli olmasına çok dikkat edin. Öncelikle, tabut tahtalarını getirin, bir inceleyelim, içini kaplamak için ölçü alalım. Bütün daireleri dolaşıp herkesin ölçüsünü alın ve terziye teslim edip, herkese bir takım matem kıyafeti dikmesini söyleyin. Avluya cenaze tentesi kurulsun, tabut taşıyıcılar tutulsun. Mutfaktaki personel sayısını artırın." dedi.

"Bay Lian!" dedi Lai Da, herkesin adına. "Bu işler için endişelenmenize hiç gerek yok. Biz her şeyi düşündük zaten. Ama parayı nereden bulacağız?"

"Borç almamıza gerek yok." dedi Jia Lian. "Büyük hanımefendi kendi tedbirini almış. Beyefendi az önce bana, hiçbir masraftan kaçınılmamasını söyledi. Layıkıyla yapılmalı. Çok şahane bir tören sergilememiz lazım."

"Peki efendim."

Lai Da ve diğerleri hemen kendi işlerine gittiler; Jia Lian de kendi dairesine döndü.

"Bayan Lian nasıl?" diye sordu Pinger'ya.

Pinger dudaklarını büzerek içeriyi işaret etti.

"Gidip kendin gör." dedi.

Jia Lian içeri girdi. Xifeng giyinmeye çalışıyordu ama çok hâlsizdi. Sedirin üzerine yığıldı, sedir sehpasına abandı.

"Galiba dinlenme zamanı değil." dedi Jia Lian. "Büyükannenin günleri sayılı, senin de orada olman lazım. Çabuk ol, söyle de

buralara çekidüzen versinler. Sen de toparlan! En kötüsü olursa, bir süre buraya gelemeyiz."

"Toplayacak neyimiz kaldı ki?" dedi Xifeng acı acı. "Ivır zıvır, uğraşmaya değecek bir şey yok! Sen git, belki Sör Zheng seni ister. Ben de giyinip gelirim."

Jia Lian, Büyükanne Jia'nın dairesine döndü ve Jia Zheng'a, her şeyin halledildiğini ve görev paylaşımı yapıldığını bildirdi. Jia Zheng başını salladı. İmparatorluk Doktoru'nun geldiği bildirildi ve Jia Lian onu karşılamaya gitti. Büyükanne Jia'nın nabzına bakıldı, sonra doktor Jia Lian'i bir kenara çekip, usulca, "Jia Hanımefendi'nin nabzı çok zayıf. En kötüsüne hazırlıklı olmalısınız." dedi.

Jia Lian anladı ve bu mesajı Wang Hanım ve diğerlerine aktardı. Wang Hanım, manalı bir bakışla Yuanyang'ı çağırdı ve Büyükanne Jia'nın cenaze kıyafetlerini hazırlamasını istedi. Yuanyang hemen fırladı.

Yaşlı kadın gözlerini açtı ve çay istedi. Xing Hanım bir fincan ginseng çayı getirdi ve dudaklarına götürdü.

"Bu değil!" dedi yaşlı kadın. "Normal çay getirin."

İsteğine karşı çıkamadılar ve hemen normal çay getirdiler. Bir yudum aldı, sonra bir yudum daha ve oturmak istediğini söyledi.

"Anne, lütfen ne istiyorsan bize söyle!" diye yalvardı Jia Zheng diğerlerinin de adına. "Ama oturmaya kalkıp kendini yorma."

"Biraz çay içip kendime geldim." dedi yaşlı kadın. "Şimdi biraz oturup sohbet etmek istiyorum."

Zhenzhu ve diğer hizmetçiler iki yanından onu desteklediler. Bir an için canlanmış görünüyordu.

Yaşayacak mı, yoksa ölecek mi? Gelecek bölümde.

110. BÖLÜM

Büyük hanımefendi huzur içinde vefat eder.

Xifeng bütün gücünü tüketir ve ailenin takdirini kaybeder.

Büyükanne Jia yatağında oturdu ve konuşmaya başladı.

"Altmış küsur yıldır Jia ailesinin bir ferdiyim. Uzun bir ömrüm oldu ve mutluluktan yeterli payı aldım. Zheng'dan aşağıya kadar bütün evlatlarımın ve torunlarımın çok iyi olduklarını söyleyebilirim. Baoyu'ye gelince, onu o kadar sevdim ki..."

Gözleri Baoyu'yü aradı, Wang Hanım delikanlıyı yatağa doğru itti. Büyükanne Jia elini yorganın altından çıkarıp uzattı, Baoyu'yü tuttu.

"Oğlum, ailen için elinden gelenin en iyisini yapacağına söz ver!" dedi.

"Söz, büyükanne." dedi Baoyu boğuk bir sesle. Gözleri yaşardı. Ağlamamak için kendisini zor tuttu ve büyükannesini dinlemeye devam etti.

"Torunumun çocuğunu da görmek istiyorum, o zaman içim rahat edecek. Benim küçük Lan'ım nerede?"

Li Wan, Lan'ı ileri doğru itti. Büyükanne Jia, Baoyu'yü bırakıp Lan'ın elini tuttu.

"İyi bir çocuk olup, annene karşı vazifelerini her zaman yerine getirmelisin. Büyüdüğün zaman da ona şan ve şeref vermelisin! Şimdi Feng nerede?"

Xifeng yatağının kenarında duruyordu, hemen yanına gitti.

"Buradayım, büyükanne."

"Çocuğum, senin problemin çok zeki olman! İleride daha şefkatli ve kaderinle barışık ol, iyilikler yap! Laf söyleyecek durumda olmadığımı biliyorum; ben de hayatım boyunca pek fazla şey yapamadım. Dürüst olmaya ve talihsizliklere sabırla katlanmaya çalıştım. Çok ibadet eden bir insan değildim. Yapabildiğim en iyi şey, bir yıl kadar önce Elmas Sutra kopyalatmaktı. Hepsi gereğince dağıtıldı mı merak ediyorum."

Xifeng, henüz dağıtılmadığını söyledi.

"Ne kadar çabuk olursa, o kadar iyi." dedi yaşlı kadın. "Büyük oğlum She ile Zhen'in sürgünde olduklarını biliyorum, burada olamıyorlar. Ama o küçük şeytan Xiangyun nasıl o kadar kalpsiz olabildi? Neden beni görmeye gelmedi?"

Yuanyang ve diğer bazı hizmetçiler nedenini biliyorlardı ama hiçbir şey demediler.

Büyükanne Jia, Baochai'e baktı. Derin bir iç çekerken, yüzüne kırmızılık yayıldı. Jia Zheng bunun ölüm alameti olduğunu anladı. Ginsengli çorba getirdi ama Büyükanne Jia'nın dişleri kenetlenmişti. Gözlerini kapattı, bir kere daha ağzını açtı, bütün odaya bir baktı. Wang Hanım ve Baochai ileri atılıp, ona destek oldular, Wang Hanım ve Xifeng da onu giydirdiler. Yaşlı bir refakatçi kadın yatırılacağı yatağı hazırladı, örtüleri örttü. Büyükannenin boğazında hafif bir hırıltı vardı, yüzünden bir gülümseme geçti ve gitti. Seksen iki yaşındaydı. Refakatçi kadın onu yatağa yatırmak için atıldı.

Jia Zheng ve diğer erkekler dış odada, Xing Hanım ve diğer hanımlar da yatağın yanında diz çöktüler; her iki taraftan da feryatlar yükseldi. Dışarıdaki hizmetkârlar hazırlıklarını tamamladılar ve içeriden haber gelir gelmez, ana girişinkinden hanımların dairelerine gidenler dâhil bütün kapılar açıldı. Her iç kapıya beyaz kâğıt yapıştırıldı. Avluya cenaze çadırı kuruldu; ana girişe anıt kemer dikildi. Evin bütün fertleri matem kıyafetlerini giydiler.

Jia Zheng, kayıplarını ve üç yıllık matem süreçlerinin başladığını Tören Bakanlığına bildirdi; bakanlık da konuya ilişkin olarak

İmparator'un talimatlarını almak için bir bildiri sundu. Büyük bir şefkat ve sevecenlik timsali olan Majesteleri, ailenin önceki kuşaklarının verdikleri hizmetleri ve elde ettikleri başarıları, özellikle de ölen hanımefendinin İmparator Eşi Jia ile ilişkisini göz önünde bulundurarak, bin tael gümüş bağış izni verdi ve Tören Bakanlığı memurlarını adak sunumları ve tabutun önünde saygı gösterisi için görevlendirdi. Jia ailesi hizmetkârları bütün akrabalara ve aile dostlarına Jia Hanımefendi'nin ölümünü bildirmek için dört bir yana dağıldılar. Jialaın büyük bir düşüş yaşadıklarını bilseler de hâlâ İmparator'un lütfuna nail olduklarını görerek hepsi taziyeye geldiler. Cenazenin tabuta konup sergilenmesi için en hayırlı gün seçildi.

Jia She evden uzakta olduğundan, Jia Zheng ailenin reisi olarak görev yapıyordu. Büyükanne Jia'nın iki erkek torunu Baoyu ve Jia Huan ve torununun oğlu Jia Lan, genç nesiller olarak tabutun başında nöbet tutacaklardı. Öteki torunu Jia Lian, Jia Rong ve diğer birkaç kadın ve erkek akrabayla beraber hizmetkârları organize etmekle meşguldü. Xing Hanım, Wang Hanım, Li Wan, Xifeng ve Baochai'in baş matemciler olarak sürekli tabutun başında olmaları gerekiyordu. Diğer hanımlardan birinin töreni organize etmek üzere seçilmesi gerekiyordu. Üç ihtimal söz konusuydu: You Shi, Kuzen Zhen gittiğinden beri muhtaç bir pozisyonda Rong Konağı'na yerleşmiş ve geri planda kalmıştı, bu tarafın ev idaresi konusunda pek bir şey bilmiyordu; Jia Rong'un yeni karısı bu konularda yeteneklerine pek güvenmiyordu; bir de Xichun vardı, o daha çok gençti ve Rong tarafında büyümüş olsa da aile içi meselelerden hiç anlamıyordu. Bu hanımların hiçbiri makul bir aday olamazdı.

Bu işe uygun tek kişi elbette ki Xifeng'dı. Jia Lian dışarıdaki işlerden sorumlu olduğundan, onun da içeriden sorumlu olması ve hanım misafirlerle ilgilenmesi mantıklıydı. Geçmişte de kendisine büyük bir güven duyar ve Büyükanne Jia'nın cenaze törenini, görevinin zirve noktası ve kendisinin ne kadar vazgeçilmez olduğunu kanıtlamanın bir fırsatı olarak görürdü. Xing ve Wang Hanımlar, onun Qin Keqing'in cenaze töreninin gayet ustalıkla üstesinden geldiğini hatırladılar ve bu başarıyı tekrarlayabileceğine güvendiler. Bunun üzerine onu matem gerekliliklerinden alıp

bir kere daha idareci olarak ondan tüm sorumluluğu üstlenmesini istediklerinde Xifeng reddedemedi.

"Ne de olsa, buranın sorumluluğu hep bendeydi." diye düşündü. "Hizmetkârlar benden emir almaya alışkınlar. Xing Hanım'la You Shi'ninkilerle başa çıkması zordu, onlar da gittiler zaten. Büyükanne Jia'nın nakit parası olduğundan muhasebeden para almak için hesap defteri de kullanmayacağız, dolayısıyla hiçbir sıkıntı olmayacak. Lian'in dışarıdan sorumlu olması da faydalı olur. Kendimi pek iyi hissetmesem de itibarımı sarsmadan becerebileceğimi düşünüyorum. Qin Keqing'in cenaze töreninden daha kolay olmalı."

Ölen kişinin ruhunu karşılama töreninin yapıldığı üçüncü günün geçmesini bekledi. Sonra sabah ilk iş olarak hizmetkârlara görev dağılımı yaptı. Zhou Rui'in karısına hizmetkârları toplamasını ve kayıt defterini getirmesini söyledi. Kayıtları dikkatle inceleyince, toplam yirmi bir erkek hizmetkâr, on dokuz refakatçi kadın ve bir düzine kadar da hizmetçi kız olduğunu gördü. Bunlar yeterli değildi.

"Yani Jia Hanımefendi'nin cenaze töreninde, Qin Keqing'inkinden daha az hizmetkâr mı olacak!" diye düşündü, üzüntüyle. Kırsaldaki çiftliklerden de getirttiği hâlde, hâlâ ciddi derecede eksik vardı. Bu sıkıntıyı zihninde evirip çevirirken, hizmetçilerden biri geldi.

"Bayan Yuanyang sizi görmek istiyor, hanımım." dedi kız.

Xifeng istemeye istemeye Büyükanne Jia'nın dairesine gitti. Yuanyang iki gözü iki çeşme ağlıyordu. Xifeng'ı görünce onu sıkıca tutup bağırdı.

"Lütfen oturun, Bayan Lian, önünüzde secde etmeme izin verin! İnsanın matem döneminde böyle şeyler yapmaması gerekir, biliyorum ama mecburum."

Yuanyang diz üstü çökünce Xifeng ona engel olmak için uzandı.

"Haydi ama! Ne demek oluyor bu? Aklından geçenleri bana da söylesene!" dedi.

Yuanyang diz çökmekte ısrar etti, Xifeng da onu ayağa kaldırmak için çabaladı.

"Büyük hanımefendinin cenaze işleri tamamen sizin ve Bay Lian'in ellerine kaldı." dedi Yuanyang hıçkırarak. "Bu iş için biraz para bıraktı. Hayattayken kendisi için beş para harcamadı; şimdi cenaze törenine sıra geldi, size yalvarıyorum, hanımefendi, onun için gereği neyse yapın ve layıkıyla gönderin! Beyefendinin dediklerini duydum. 'Şiir Klasiği' ve 'Konfüçyüs' falan diyordu, hiçbir şey anlamadım. Sadece bir cümle yakaladım: 'Cenazelerde gerçek matem, gösterişten çok daha önemlidir.' dedi. Bayan Bao'dan ne demek istediğini açıklamasını istedim, beyefendinin cenaze töreninin sade olmasını istediğini söyledi. Yürekten hissedilen kederin, gerçek bir bağlılık şekli olduğuna inanıyormuş; savurganlığa gerek yokmuş. Ama benim gördüğüm kadarıyla büyük hanımefendi gibi birisi için her şey biraz daha görkemli olmalı. Farkındayım, ben sadece bir hizmetçiyim, bu konularda konuşmaya hakkım yok ama büyük hanımefendinin hayattayken ikimizi de çok sevdiğini biliyorum. Artık o öldü ve onu yakışır şekilde göndermeyi kendisine borçluyuz. Bu tür şeylerde ne kadar iyi olduğunu biliyorum, hanımefendi. Sizin desteğinizi istiyorum, böylece en iyisinin hangisi olduğuna birlikte karar verebiliriz. Bütün hayatım boyunca onunla birlikteydim, ölüm bizi ayıramaz! Bu işin doğru dürüst yapıldığını görmezsem, bir daha onun yüzüne nasıl bakarım?"

Xifeng, Yuanyang'ın bu feveranına çok şaşırdı.

"Hiç merak etme! Tabii ki her şey layıkıyla yapılacak. Sör Zheng tasarruftan söz edebilir ama bizim uymamız gereken belli standartlar var. Gerekirse tüm parayı onun için harcarız."

"Ölmeden önce, aile arasındaki paylaşımdan geriye kalan her şeyin bize verilmesini istemişti. Cenaze masrafları için yeterince para kalmazsa, büyük hanımefendinin bize bıraktığı her şeyi alıp rehin verin. Beyefendi ne derse desin, büyük hanımefendinin son arzusuna karşı çıkamaz. Her şey bölüştürülürken kendisi de buradaydı."

"Sen hep aklı başında biriydin." dedi Xifeng. "Şimdi ne oldu sana böyle?"

"Üzülmemek elimde değil." dedi Yuanyang. "Xing Hanım'ın hiçbir şeye aldırmadığını, beyefendinin de fazla tedbirli olduğu-

nu biliyorum. Belki siz de beyefendi gibi düşünüyor olabilirsiniz. Eğer siz de doğru dürüst bir cenaze töreninin bizi sıkıntıya sokacağından korkuyorsanız, o zaman hiç kimse büyük hanımefendiye hakkını vermeyecek demektir. Bu da en kötüsü olur! Ben sadece bir hizmetçi olduğumdan kişisel endişelerimin bir önemi yok. Ama aile için ne büyük bir utanç olacağını bir düşünün!"

"Hatırlatmana hiç gerek yok." dedi Xifeng. "Merak etme. Ben her şeyle ilgilenirim."

Yuanyang, elinden geleni yapması için bir kere daha yalvardı ve sonsuza kadar minnet duyacağını söyledi.

"Ne tuhaf bir yaratık!" diye düşündü Xifeng. Büyükanne Jia'nın dairesinden çıkarken. "Acaba aklından neler geçiyor? Haklı olduğu kesin tabii. Büyükanne Jia'nın cenazesi çok güzel olmalı. Onun şikâyetlerine kulak asacak değilim! Her şeyi aile geleneklerimize uygun şekilde yapacağım."

Lai Wang'ın karısını çağırtıp, onunla Jia Lian'e haber gönderdi, gelip kendisini görmesini istedi.

"Neden beni çağırdın?" diye sordu, bir süre sonra gelen Jia Lian. "Sen içeride üzerine düşeni yap. Hiçbir problem çıkmasın. Eğer şüpheye düşersen, Zheng amcanın talimatlarını uygula."

"İşte, buyurun bakalım!" dedi Xifeng. "Sözlerinle Yuanyang'ı haklı çıkarıyorsun!"

"Nedenmiş?"

Xifeng, Yuanyang ile konuştuklarını aynen iletti.

"Hizmetçilerin dedikleri kimin umurunda?" dedi Jia Lian. "Demin Zheng amcamın yanındaydım. 'Annemin cenaze törenini görkemli bir şekilde yapmak isteriz elbette ama bazı insanlar kullandığımız paranın ona ait olduğunu bilseler bile, haberi olmayanlar, bir yerlerde para sakladığımızı ve hâlâ zengin olduğumuzu düşünebilirler. Eğer parasının tamamını kullanmazsak, kalanını hiç kimse talep edemez. Her iki durumda da onun için harcanmış olacak. O güneyliydi, orada atalarımızdan kalma mezarlığımız olsa bile üzerinde bina falan yok. Tabut güneye nakledilince, kalan parayla oraya binalar inşa eder, adak sunumla-

rı için arazi satın alırız. Biz de bir gün güneye dönersek, hazır durumda olurlar. Dönmesek bile, sülalenin daha fakir ailelerinin orada oturmalarına izin veririz. Dönemsel adak sunumlarını yapar, düzenli aralıklarla mezarları temizlerler.' dedi bana. Sence bu mantıklı değil mi? Herhâlde bütün parayı cenaze töreni için harcamamızı beklemiyorsun?"

"Para piyasaya çıktı mı?"

"Hayır." dedi Jia Lian. "Annem Zheng amcamın bu teklifini duyunca, övgüler yağdırdı ve tasarruf etme çabalarında amcamla Wang yengemi bütün gücüyle destekledi. Bu durumda ben ne yapabilirim? Benim de çadır ve tabut taşıyıcıları için birkaç yüz tael borcum var ama nakit para henüz çıkarılmadı. Gidip istesem, paranın orada durduğunu, önce bütün işleri bitirip sonra hesap çıkarmamı söylerler. Borç alacağımız kimse de yok. Parası olan hizmetkârlar ortadan kayboldular. Bir yoklama yapmaya kalktım, kimisi hasta, kimisi taşrada çıktı, ihtiyaçları olduğundan burada bizimle kalanlar da işimize yaramazlar. Para kazanmanın peşindeler."

Xifeng bir an için düşüncelere daldı.

"O zaman nasıl becereceğiz?" diye sordu.

O sırada bir hizmetçi içeri girdi.

"Xing Hanım'dan size bir mesaj var, hanımım. Bugün üçüncü gün olmasına rağmen her şeyin karmakarışık olduğunu söylüyor. Cenaze adakları sunulduktan sonra misafirlerin ikramlar için bekletilmemesi gerekirmiş! Birkaç kere servis yapılmasını istemek zorunda kalmış. O zaman bile ana yemekler gelmemiş, hâlâ pilav yokmuş. Daha iyisini yapabilirmişiz."

Xifeng, hemen öğle yemeği servisinin yapılması için talimat vermeye gitti; orta hâlli bir şeyler çıkarmayı başardılar. Ne yazık ki o gün anormal bir misafir kalabalığı vardı, personel de asık suratlı ve kayıtsızdı. Xifeng onlara bizzat nezaret etmek zorunda kaldı, sonra dışarı çıkıp Lai Wang'ın karısına bütün refakatçi kadınları toplamasını söyledi. Her birine talimat verdi. Hepsi, "Peki, hanımefendi." diyerek kabullense de hiçbir şey yapmadılar.

"Baksanıza saat kaç oldu? Neden hâlâ akşam adakları ve yemek hazırlıkları yapılmadı?" diye sordu Xifeng.

"Eğer yeterince mutfak eşyamız olsaydı yemek servisi problem olmazdı, hanımefendi." diye cevap geldi.

"Aptallar!" diye bağırdı Xifeng. "Tabii ki işinizi yapmanız için gereken şeyler size verilecek!"

Hizmetkârlar gönülsüz bir şekilde "imkânsız" görevlerini gerçekleştirmeye gittiler. Xifeng da Xing ve Wang Hanımlardan gerekli kap kacaklarını kullanmak için izin istemeye gitti. Ama etrafları hâlâ misafir kalabalığıyla öyle doluydu ki tek kelime konuşmak mümkün olmadı. Akşam olmak üzereydi; ümitsizlik içinde Yuanyang'ı görmeye gitti ve Büyükanne Jia'nın yedek yemek takımını istedi.

"Bana neden soruyorsunuz?" dedi Yuanyang. "Bay Lian iki yıl kadar önce onları rehin verdi. Geri alıp almadığını kendisine sorun."

"Gümüş ya da altın olanları sormuyorum." dedi Xifeng. "Günlük olanlar da iş görür."

"Sizce buraya taşındıklarından beri Xing Hanım ve Bayan You ne kullanıyorlar?" dedi Yuanyang manalı bir şekilde.

Xifeng doğruyu söylediğini biliyordu. Hemen Wang Hanım'ın dairesine gitti; Yuchuan ve Caiyun'den servis takımlarını istedi. Caiming'e çabucak bir liste çıkarıp malzemeleri uşaklara teslim etmesini söyledi.

Yuanyang, Xifeng'ı bu kargaşa içinde görünce şikâyet etmek için geri çağırmak istemedi.

"Her zaman o kadar becerikli olan Bayan Lian acaba bu sefer neden eline yüzüne bulaştırıyor? Son birkaç gündür her şey karman çorman hâlde. Büyük hanımefendinin sevgisinin karşılığı bu mu?" diye düşündü.

Xing Hanım'ın bilerek Xifeng'ı parasız bıraktığından haberi yoktu. Jia Zheng'ın tasarruf konusundaki görüşleri Xing Hanım'ın gelecek endişeleriyle çok uyumluydu. Cenaze töreninden tasarruf edilecek bir taelin bile sadece aile bütçesine değil, kendi maddi rahatlığına katkı sağlayacağını biliyordu. Aslında cenaze töreninin sorumlusunun Büyükanne Jia'nın büyük oğlu

olduğu gerçeğinden de güç alıyordu. Jia She evde değildi ama Jia Zheng geleneklere sıkı sıkıya bağlıydı; ne zaman kendisine danışılsa, "Xing Hanım'ın da fikrini alın." diye cevap veriyordu. Xing Hanım, Xifeng'ı savurgan, Jia Lian'i de güvenilmez buluyor, böylece cenaze bütçesinin her taeline sıkı sıkı sahip çıkıyordu. Yuanyang, cenaze masrafları için paranın çoktan verildiğini sandığından, yaşanan krizi Xifeng'ın azim ve sadakat eksikliğine veriyordu. Ölen hanımının tabutu başında feryatları iki katına çıktı.

Xing ve Wang Hanımlar, Yuanyang'ın şikâyetçi olduğunu çok iyi biliyorlardı ama Xifeng'a doğru dürüst malzeme sağlamadıkları için durumun böyle olduğunu kabullenmek yerine, onlar da Xifeng'ı eleştirmeye başladılar.

"Yuanyang haklı. Xifeng bizi hayal kırıklığına uğrattı."

O akşam Wang Hanım, Xifeng'ı çağırtıp azarladı.

"Zor şartlar altında yaşıyor olabiliriz ama yine de standartlarımızı korumak zorundayız. Son iki üç gündür hizmetçiler misafirlerimizi doğru dürüst ağırlayamıyorlar. Belli ki gerektiği şekilde talimat veremiyorsun. Lütfen biraz daha aile ruhumuza uygun çaba gösterir misin?"

Xifeng hiçbir şey diyemedi. Masrafları karşılaması için para verilmediğinden söz edebilirdi ama o mesele de Jia Lian'in yetkisindeydi ve Wang Hanım "içeri"deki hizmet ihmalini kastediyordu. Cevap veremedi.

"Aslına bakarsan, gelinleri olarak bu işleri gençlere bırakmayıp, Wang halanla benim ilgilenmemiz gerekirdi ama tabutun başından ayrılamadığımız için sorumluluğu sana verdik." dedi Xing Hanım. "İşini savsaklamaman gerekir."

Xifeng kıpkırmızı oldu. Kendisini savunmak için bir şeyler diyeceği sırada, dışarıda davullar çalındı. Akşamüstü adak kâğıdı sunumu zamanı gelmişti. Toplanan matemcilerden bir feryat yükseldi ve Xifeng konuşma fırsatını kaybetti. Bunu sonraya bıraktı ama adak sunumunun hemen ardından Wang Hanım derhâl işlerinin başına geçmesini istedi.

"Biz buradakileri hallederiz. Sen gidip yarının hazırlıklarıyla ilgilen." dedi.

Xifeng bir şey diyemedi; elinden geldiğince üzüntüsünü ve gözyaşlarını içine atıp çıktı. Personeli yeniden topladı ve bir kere daha görevlerini hatırlattı.

"Hanımlar, lütfen bana acıyın! Siz işinizi doğru dürüst yapmadığınız için her şeyden beni sorumlu tutuyorlar. Ailemizi alay konusu yapıyorsunuz! Yarın özel bir çaba göstermenizi rica ediyorum."

"Ama hanımım, ilk defa sorumluluk almıyorsunuz ki." dediler. "Bizi bilirsiniz, emirlerinize asla itaatsizlik etmeyiz. Ama bu sefer hanımlar fazla talepkârlar. Mesela son yemek: Kimisi burada yemek istiyor, kimisi kendi odasında. Filanca hanıma yemeğini veriyoruz, falanca hanım gelmiyor bile. Her şeyle nasıl başa çıkalım? Yalvarıyoruz size, hanımefendilerin hizmetçileriyle konuşun, bu kadar velveleci olmasınlar."

"Büyük hanımefendinin hizmetçilerini memnun etmek çok zordur." dedi Xifeng. "Wang Hanım'ın hizmetçilerine talimat vermem de imkânsız. Kiminle konuşayım?"

"Ama Bayan Lian! Ning Konağı'ndaki cenaze töreninde herkesi dövdürüyor, azarlıyordunuz; o kadar serttiniz ki kimse size karşı çıkamıyordu. Şimdi bunların otoritenize meydan okumalarına izin mi vereceksiniz?"

"O zaman hanımefendiler bende hata aramıyorlardı. Ama burası Ning Konağı değil. Şimdi herkesin gözü önündeyiz. Hepsi bende hata arıyor. Üstelik para istediğimde alamıyorum. Bir şeye ihtiyaç olduğunda sipariş versem de bir şey olmuyor, ne yapayım?"

"Ama dışarıdaki işler Bay Lian'in sorumluluğunda. Herhâlde ihtiyacınız olan parayı verecektir."

"Siz öyle sanıyorsunuz!" dedi Xifeng. "Onun da eli kolu bağlı. Paranın kontrolü onda değil. Kendisi de satın alma işleri için para istemek zorunda. Elinde para yok."

"Büyük hanımefendinin bıraktığı para onda değil mi?"

"Uşaklara sorun, anlatsınlar."

"Demek o yüzden onlar da şikâyet edip duruyorlardı! Çok bü-

yük ve zorlu bir iş olduğunu, başka bir şey yapma fırsatı bulamadıklarını söylüyorlardı. Para olmayınca işler nasıl yürüyecek?"

"Bu kadar konuşmak yeter!" dedi Xifeng. "Şimdi hepiniz kendi işinize bakın ve elinizden gelenin en iyisini yapın. Hanımefendilerden başka bir şikâyet daha duyarsam, peşinize düşerim."

"Hiç sesimizi çıkarmadan, her dediğinizi yapacağız, hanımım. Ama her biri başka bir şey talep eden hanımları memnun etmek çok zor olacak."

Xifeng onlara yalvardı.

"Sevgili hanımlar! Lütfen bana yardımcı olun! Hizmetçilerle konuşayım, sonra tekrar görüşürüz."

Hizmetkârlar kendi işlerine gittiler. Xifeng kendisini mağdur hissetti. İçine düştüğü durumu düşündükçe, daha da kapana kısıldı.

Uykusuz geçen bir geceden sonra, sabahın ilk ışıklarıyla Xing ve Wang hanımlara rapor vermesi gerekiyordu. Hizmetçileri disipline sokmak istiyordu ama Xing Hanım'ı gücendirmekten korktu. Wang Hanım'a açılabilirdi ama Xing Hanım çoktan Wang Hanım'ı kendisine karşı doldurmuştu. Hizmetçiler de hanımefendilerin Xifeng'ı desteklemediklerini görünce hayatı onun için zorlaştırmaya başladılar. Tek istisna Pinger'ydı. O bütün sadakatiyle Xifeng'ın yanındaydı.

"Bayan Lian her şeyin düzgün yapılmasını istiyor." dedi diğerlerine, onları kazanma çabasıyla. "Ama Sör Zheng ve hanımefendiler çok sıkı bir tasarruf uygulanması için emir verdiklerinden onun yapabileceği hiçbir şey yok."

Budist sutralar okundu, Taocu ayinler yapıldı. Jia Hanımefendi'nin ruhuna sayısız yakarışlar ve adaklar gönderildi ama söz konusu olan tasarruf uygulamalarıyla, matemciler ayinlere canla başla dâhil olamadılar ve dinî tören üstünkörü gerçekleşti. Her gün soylu odalıklar ve unvanlı hanımefendiler gelmeye devam ettiler ama Xifeng hizmetçileri denetlemekle o kadar meşguldü ki hiçbirini karşılayamadı. Daha bir hizmetçiyi harekete geçirir geçirmez, diğeri ortadan kayboluyordu. Öfkeleniyor, yalvarıyor; tam bir şeyin üstesinden geliyor, derken yeni bir

problem çıkıyordu. Grup grup gelen misafirler bir şekilde ağırlanıp gönderiliyordu. O ana kadar bazı şeylerin ters gittiğini gören tek kişi Yuanyang değildi. Xifeng kendisi de cenaze töreninin tam bir fiyasko olduğunun farkındaydı.

Xing Hanım, müteveffanın büyük oğlunun karısı olduğu hâlde, organizasyon işlerine karşı kayıtsızlığını, "İçten bağlılığın özü kederdir." bahanesiyle haklı çıkarıyordu. Aynı şey, Wang Hanım ve Li Wan hariç ailenin diğer hanımefendileri için de geçerliydi. Li Wan, Xifeng'ın yaşadığı güçlükleri görüp, yüksek sesle onu desteklemese bile, kendi kendine iç geçirip düşünüyordu.

" 'Şakayık güzelliğini büyük ölçüde yapraklarına borçludur.' derler. Annem ve Xing Hanım her zaman Xifeng'a bel bağlamışlardır ama şimdi hizmetçiler ona itaat etmeyince ne yapabilir ki? Tan evde olsaydı, bu kadar kötü olmazdı. Şimdi kendi hizmetçileri bile yerlerinde sayıp, arkasından konuşuyorlar, kendi çıkarlarına uygun bir şey olmadığından ve aptal durumuna düştüklerinden şikâyet edip duruyorlar. Babam ataya saygıya çok inanan biridir ama ev idaresinden hiç anlamaz. Cenaze töreni gibi büyük bir olayda, her şeyin düzgün işlemesini istiyorsan para harcaman gerekir. Zavallı Feng! Bunca yıldan sonra, tam da büyükannemin cenazesinde başarısız olacağı kimin aklına gelirdi?"

Bir fırsatını bulunca kendi hizmetçileriyle konuştu.

"Başkaları yapıyor diye sakın siz de Bayan Lian'e saygısızlık etmeyin. Sadece matem kıyafetleri giyip tabut başında durmanın cenaze için yeterli olduğunu sanmayın. Birkaç günü bu şekilde atlatmakla biteceğini düşünmeyin sakın! Başkalarını zor bir durumda görürseniz, yardım eli uzatın. Bu bir aile meselesi. Herkes elinden geleni yapmalı."

Li Wan'in güvenilir hizmetçileri karşılık verdiler.

"Çok haklısınız, hanımefendi. Bayan Lian'e karşı çıkmak aklımızın ucundan bile geçmedi. Ama Yuanyang ve diğerleri onu suçluyorlar..."

"Ben Yuanyang'la konuştum." dedi Li Wan. "Olanların Bayan Lian'in suçu olmadığını, onun büyük hanımefendiye layık bir tören düzenlemek için elinden geleni yaptığını söyledim. Ama para

alamıyor. Dünyadaki hangi zeki gelin pirinçsiz pilav yapabilir? Yuanyang artık gerçeği biliyor, bundan sonra Bayan Lian'i suçlamayacak. Yuanyang çok tuhaf davranıyor ama bu onun normal hâli değil. Büyük hanımefendi sağken onu sever ve korurdu, o zaman caka satmazdı ama şimdi o ölünce, desteğini de kaybetti ve tuhaf davranmaya başladı. Eskiden ona ne olacak diye endişelenirdim. Büyük beyefendinin evde olmadığına şükretsin, onun pençesinden kurtuldu. Yoksa ne yapacaktı?"

Tam o sırada Jia Lan içeri girdi.

"Yatma zamanı geldi, anne." dedi. "Misafirler bütün gün gelip gittiler, sen de çok yoruldun. Artık dinlenmen lazım. Ben de birkaç gündür kitaplarıma dokunmadım bile. Bugün büyükannem evde uyuyabileceğimi söyleyince çok sevindim, böylece çalışabileceğim. Aksi takdirde matem dönemi bittiğinde her şeyi unutacaktım."

"Sen çok iyi bir çocuksun!" dedi annesi. "Elbette çalışman güzel ama bugün senin de dinlenmen lazım. Cenaze töreni bitince tekrar kitaplarına dönersin."

"Eğer sen yatacaksan, ben de yatağa girip biraz tekrar yaparım." dedi Jia Lan.

Hizmetçiler övgüler yağdırdılar ona.

"Ne harika bir çocuk! Çok genç ama ufacık bir çalışma fırsatını bile değerlendiriyor! Amcasına hiç benzemiyor. Bay Bao artık evli bir adam olmasına rağmen hâlâ çocuk gibi davranmaya devam ediyor. Son günlerde Sör Zheng'ın yanında diz çökerken ne kadar da huzursuz görünüyor, bir an önce kalkıp Bayan Bao'nın yanına gitmek ve kulağına kim bilir neler fısıldamak için can atıyor. O yüz vermeyince, Bayan Baoqin'e gider, o da kaçmaya çalışır, Bayan Xiuyan konuşmaya yanaşmaz, sonunda Bayan Xiluan ve Sijie'ye başvurur. Onlar her lafına itibar ediyorlar. Görünüşe bakılırsa, Bay Bao'nın hâlâ hayatta tek bir ilgi odağı var, genç hanımlarla aylaklık etmek! Onca yıl büyük hanımefendinin gösterdiği sevgiye karşı en ufak bir minneti yok. Efendi Lan'ın tırnağı bile olamaz! Bayan Zhu, sizin gelecek için endişelenmenize hiç gerek yok!"

"Çok iyi bir çocuk olabilir ama henüz çok genç." dedi Li Wan. "O büyüyene kadar ailemize ne olacağını kim bilir? Efendi Huan ne yapıyor, söylesenize!"

"O daha da beter!" dedi hizmetçilerden biri. "Sinsice etrafta dolaşıp, herkesin işine burnunu sokan serserinin teki! Güya yas tutuyor ama genç hanımlar gelince, paravanların ardından onları gözetliyor."

"Artık o da büyüdü." dedi Li Wan. "Geçen gün ona bir eş bulmaktan söz ediyorlardı, cenaze yüzünden ertelendi. Tamam artık, başka dedikodu yok. Bizimki gibi büyük ailelerde bu kadar çok olay olurken, her şeyin yolunda gitmesi beklenemez. Sormak istediğim bir şey daha vardı. Yarından sonraki gün için cenaze alayında kullanılacak arabalar ayarlandı mı?"

"Bayan Lian bugünlerde o kadar meşgul ki bu konuda bir talimat verdiğini duymadık. Dün Bay Lian'in bu işi Bay Qiang'ın sorumluluğuna verdiğini söylüyorlardı. Bizim yeterli araba ve sürücümüz olmadığından, akrabalardan almayı planlıyorlarmış."

Li Wan acı acı gülümsedi.

"Araba ödünç alınır mı?" dedi.

"Şaka mı yapıyorsunuz, hanımım? Alınır tabii ama herhâlde onlar da cenaze alayına katılmak için kendi arabalarını kullanacaklar, bu durumda dışarıdan kiralamak gerekebilir."

"Hizmetkârlar için kiralanır da hanımefendiler için doğru düzgün, beyaz cenaze arabası bulunur mu?"

"Xing Hanım ve Ning Konağı'ndan Bayan You ile Bayan Rong'un da arabaları yok. Kiralamazlarsa nasıl gelecekler?"

Li Wan içini çekti.

"Eski günlerde akrabalarımızdan birini kiralık arabada görünce ayıplardık. Şimdi onlar bize gülecekler. Yarın kocalarınıza bizim arabaları ve atları önceden hazırlamalarını söyleyin. Son anda telaş olmasını istemeyiz."

"Tamam, hanımefendi."

Li Wan'in hizmetçileri kendi işlerine gittiler.

***

Şimdi hikâyemiz Shi Xiangyun'e dönüyor. Daha önce, kocası

hasta olduğundan, Büyükanne Jia'nın ölümünden sonra sadece bir kere gelebilmişti. Cenaze alayının yola çıkmasına iki gün kaldığını düşününce, kocasının verem olduğu ve durumunun tehlikeli olmadığı anlaşıldıktan sonra bir kere daha uğramaya karar verdi. Son kez başında bekleneceği günün öncesinde geldi. Büyükanne Jia'nın kendisini ne kadar sevdiğini hatırladı. Sonra kendi kaderini düşündü. Ne kadar da iyi bir kocayla evlenmişti; asil, yetenekli, nazikti. Kesinlikle kökleri önceki yaşama dayanan bir hastalık yavaş yavaş ve önlenemez şekilde onu elinden alıyordu. O gece yeniden alevlenen bir kederle ağlayıp durdu; Yuanyang ve diğer hizmetçiler boşuna teselli etmeye çalıştılar.

Baoyu'nün Xiangyun'ü ağlarken görünce çok canı sıkıldı ama matem töreninin ortasında onu teselli etmeye gidemedi. Sade yas kıyafetleri içinde, makyajsızken, evlenmeden öncekinden çok daha güzel görünüyordu. Etrafına bakındı. Baoqin ve diğer kızlar da gayet sade ve olabildiğince süssüzdüler. Sadelik görünümlerine başka bir cazibe ve zarafet katmıştı. Baochai'e baktı. Yas kıyafetleri nasıl da yakışmıştı! Her zamankinden çok daha alımlı görünüyordu.

Birden kederlendi, gözlerinden yaşlar süzüldü, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Ne de olsa matem dönemiydi, hiç kimse böyle bir durumu anormal karşılamazdı. Hanımlar Xiangyun'ü toparlamaya çalışırlarken, birden paravanın dışından tanıdık bir sesin feryatlarını duydular. İki kuzenin Büyükanne Jia'nın eski sevgi ve şefkat dolu hatıralarıyla dolduklarını sandılar; Baoyu ve Xiangyun'ün kendilerine özgü kederleri olduğunu tahmin edemediler. Onların bu, yürekten gelen feryatları kısa sürede herkesin gözlerini yaşarttı. Onları yatıştırmak ve acılarını hafifletmek Xue teyze ve yaşlı Li Hanım'a kaldı.

Ertesi gün müteveffanın başında beklemek daha da zorlu bir şeydi. Xifeng, kelimenin tam manasıyla bitkin düşmüştü ama yapılacak bir şey yoktu, sesi kısılmış olsa da mücadelesine devam edip, üstesinden gelmek zorundaydı. Öğleden sonra misafir sayısı zirvedeyken ve dört bir taraftan yeni talepler yağarken, patlama noktasına geldi ve çaresizlik içinde enerjisini toplamaya çalışırken, genç bir hizmetçi koşarak geldi.

"Demek buradasınız, hanımım! Xing Hanım, çok öfkeli! 'Bir sürü misafir var. Ben hepsiyle ilgilenemiyorum. Bayan Lian bir yerlerde saklanıp ayaklarını uzatıyor, ben kısılıp kaldım!' diyor."

Hiç hak etmediği bu paylama Xifeng'da ani bir öfke yarattı. Kendisine hâkim olmaya çalıştı ama gözleri yaşardı, her yer kararardı. Ağzına acı bir tat doldu ve kan kusmaya başladı. Dizlerinin bağı çözüldü, yere yığıldı. Neyse ki Pinger oradaydı, hemen koşup hanımına destek oldu, yanına çömeldi. Xifeng'ın ağzından durdurulamaz şekilde kan fışkırıyordu.

Bu krizi atlatıp atlatamayacağı gelecek bölümde.

111. BÖLÜM

Sadık bir hizmetçi son hizmetini de yapar ve Büyük Boşluk Diyarı'na giden hanımına eşlik eder.

Aşağılık bir köle intikamını alır ve efendilerini hırsızların ellerine teslim eder.

Genç hizmetçinin söyledikleri Xifeng'ı o kadar kızdırıp yaraladı ki kan kusup yere yığıldı. Pinger, başka bir hizmetçinin de yardımıyla onu yerden kaldırdı ve odasına götürdü. Büyük bir dikkatle sedire yatırdı ve Xiaohong'dan bir fincan sıcak su istedi, Xifeng bir yudum aldıktan sonra bilincini kaybetti. Qiutong odaya girip şöyle bir baktı ve tekrar çıktı. Pinger onu geri çağırmadı, yatağın kenarında duran Fenger'a döndü.

"Hemen gidip hanımefendilere haber ver." dedi.

Fenger, Xing ve Wang hanımlara, Xifeng'ın kan kustuğunu ve görevine devam edemeyeceğini bildirdi. Xing Hanım, onun hasta numarası yaptığından şüphelendi ama herkesin içinde dile getirmek istemedi.

"Söyle ona, gidip yatsın o zaman." dedi.

Başka hiç kimse yorum yapmadı. O akşam sonu gelmeyen bir akraba ve dost akını oldu ve birkaç yakın akrabanın yardımı sayesinde, normal gidişat sürdürüldü. Çalışanların çoğu Xifeng'ın yokluğunu fırsat bilip, işten kaytardı, az sayıdaki diğerleri de bir kaosun ortasında kalakaldılar.

Akşam onda, uzakta oturan misafirler gidince, aile tabutun

başında beklemek için hazırlandı; kadınlar arasında oluşturulan bir ağıt korosu, matem perdesinin arkasında toplandı. Yuanyang ağlamaktan baygınlık geçirdi. Onu kaldırıp, kendine gelmesi için hafif hafif vurdular.

"Büyük hanımefendi bana karşı her zaman çok iyiydi! Ben de onunla gitmek istiyorum!" dedi ayılınca.

Sözleri, abartılı olmakla beraber kederini dile getirdiğinden, doğal kabul edilip, ciddiye alınmadı. Daha sonra tören başlayınca, yüzü aşkın sayıda aile üyesi ve hizmetkâr toplandığında, Yuanyang ortalarda görünmüyordu. Genel telaş içinde hiç kimse onun nerede olduğuyla ilgilenemedi. Matem ve adak sunumu sırası Hupo ve Büyükanne Jia'nın diğer hizmetçilerine geldiğinde, kendilerine katılması için Yuanyang'ı aradılar ama ağlamaktan bitap düşüp, bir yerlerde uzandığını düşünerek rahat bırakmaya karar verdiler.

Tören sona erince, Jia Zheng, Jia Lian'e cenaze korteji için her şeyin hazır olup olmadığını kontrol etmesini söyledi ve herkes gidince eve kimin göz kulak olacağını konuştular.

"Jia Yun'e evde kalıp idareyi ele almasını söyledim." dedi Jia Lian. "Uşak Lin ve ailesi de evde kalıp çadırın sökülmesine nezaret edecekler. Hanımlardan hangisinin iç odaların sorumluluğunu alacağını henüz bilmiyorum."

"Annen, hasta olduğu için Xifeng'ın gelemeyeceğini söyledi." dedi Jia Zheng. "Yani evde kalacak. Kuzen Zhen'in karısı, Xifeng o kadar hasta olunca Xichun ve birkaç hizmetçi ile refakatçi kadının onunla kalmasını teklif etti. Kendi aralarında Büyükanne Jia'nın dairesine göz kulak olurlar."

Jia Lian'in bu konuda bazı endişeleri vardı.

"You Shi, Xichun'ü pek sevmez." diye düşündü. "Onun için kafileye katılmasını bilerek engellemek istemiştir. Ama Xichun yalnız başına sorumluluğu alamaz. Xifeng da yardım edemeyecek kadar hasta."

"Sen şimdi gidip dinlen, amca." dedi sonra. "Ben annemle konuştuktan sonra sana bilgi veririm."

Jia Zheng başını salladı, Jia Lian de Xing Hanım'ın dairesine gitti.

Akşamın erken saatlerinde Yuanyang gözyaşları içinde, kara kara düşünüyordu.

"Hayatım boyunca büyük hanımefendiyle yaşadım, şimdi o ölünce benim sığınacağım kimsem kalmadı. Çok şükür ki Sör She evde değil ama Xing Hanım'ın tavırlarından da hiç hoşlanmıyorum. Sör Zheng beni desteklemek için hiçbir şey yapmaz. Önümüzdeki bir iki yıl çok karanlık görünüyor. Genç efendilerin hepsi kendi işlerine bakacaklar. Bizler için de en uygun gördükleri şeyi yaparlar; kimimizi kendi yataklarına alırlar, kimimizi özel uşaklarıyla evlendirirler. Ben buna dayanamam! Ölürüm daha iyi! Ama nasıl? Mesele bu işte..."

Büyükanne Jia'nın içerideki odasına gitti. Eşikten, içerideki lambanın loş ışığında bir silüet gördü. Bir kadın elinde kuşakla, sanki kendisini kirişe asacakmış gibi duruyordu. Yuanyang hiç korkuya kapılmadı.

"Kim olabilir?" diye sordu kendi kendine. "O da benimle aynı şeyi düşünmüş ama bir adım ilerlemiş."

"Kimsin sen?" diye bağırdı. "Aynı şeyleri düşünmüşüz! Beraber ölelim!"

Cevap gelmedi. Yuanyang biraz daha yaklaştı. Büyükanne Jia'nın dairesindeki hizmetçilerden biri değildi. Dikkatle baktı. Serin bir esinti oldu ve görüntü havada kaybolup gitti. Yuanyang bir an için orada hayretler içinde kalakaldı, sonra dış odaya gidip sedire oturdu ve düşüncelere daldı. Birden anladı.

"Tabii ya! Kim olduğunu biliyorum! Ning Konağı'ndan Bay Rong'un ilk karısıydı. Ama o öleli çok oldu. Burada ne işi var? Beni almaya geldi herhâlde. Peki neden kendini asıyormuş gibi yaptı?" Bir an düşündü. "Evet! Bana yol gösteriyordu!"

Bunu fark edince, şeytan iliklerine kadar işledi ve sonunda kararı belirlenmiş oldu. Kendinden geçmiş bir hâlde ayağa kalktı, makyaj kutusuna gitti, başında bir süre ağladı. Bir zamanlar saçından kestiği bir tutamı aldı, elbisenin göğsüne soktu. Belindeki kuşağı çözdü, Qin Keqing'in durduğu kirişe bir ucunu bağladı. Sonra son kez katıla katıla ağladı. Uzaktan misafirlerin gittikle-

rini duyunca, işini sonlandırmadan önce birisinin gelmesinden korktu. Hemen kapıyı kapattı, bir tabure getirdi. Üzerine çıkıp, kuşağın diğer ucuna halka şeklinde düğüm attı, başını halkanın içinden geçirip, tabureyi tekmeledi! Yazık! Son nefesi boğazında tıkandı, narin ruhu fâni bedeninden uçup gitti.

Nereye gideceğini bilemeden gezinen ruhu bir kere daha Qin Keqing'in silüetini gördü.

"Bayan Rong!" diye bağırdı, ona doğru atılarak. "Beni bekleyin!"

"Ben Bayan Rong değilim!" cevabı geldi. "Uyarıcı Görüntü Perisi'nin kız kardeşi Keqing'im."

"Ama kesinlikle Bayan Rong olduğunuzu biliyorum. Neden inkâr ediyorsunuz?" diye karşı çıktı Yuanyang.

"Dinle!" dedi öteki. "Ben sana doğrusunu anlatayım, o zaman anlayacaksın. Bir zamanlar Gerçek Aşkın Hakemi'ydim. Bütün aşk meseleleri benim sorumluluğumdaydı, Tutku Borçları işine bakıyordum. Bir gün fânilerin en tutkulusu olarak tozlu dünyaya indim. Görevim, kara sevdalı gençlerle aşk acısı çeken kızları hızla mahkemeye çekip borçlarını ödetmekti. Bu görevin bir parçası da kendimi asmaktı. Dünyevi aşkı gördüm, aşk denizinden geçtim ve Aşk Cenneti'ne döndüm. Büyük Boşluk Hayalî Diyarı'ndaki Sevda Dairesi'nden sorumlu olacak kimse kalmadı. Uyarıcı Görüntü Perisi benim yerimi alman için seni seçti. Sana yol göstermek için geldim."

"Ama ben hiçbir zaman tutkulu biri olmadım!" diye karşı çıktı Yuanyang. "Nasıl olur da âşık olarak kabul edilebilirim?"

"Anlamıyorsun." dedi öteki. "Fâniler şehvetle aşka aynı gözle bakıyorlar. Bu yüzden de hovardalık ve ahlaksızlığın her türlüsünü uyguluyorlar, sonra da buna 'zararsız romantizm' diyorlar. 'Aşk' kelimesinin gerçek anlamından haberleri bile yok. Neşe, öfke, keder ya da mutluluk duyguları insanın göğsünde birbirine karışmadan önce, orada aşkın 'doğal' hâli vardı; bu duygular birbirine karışıp tutkuyu oluşturdular. Senin ve benimki gibi aşklar o doğal hâldekidir. Tomurcuk gibidir. Bir kere açınca artık gerçek aşk olmaktan çıkar."

Yuanyang'ın ruhu başını sallayarak anladığını belirtti ve Qin Keqing'i takip etti.

Hupo, müteveffayla vedalaştıktan sonra Xing ve Wang Hanımların evde kalacak hizmetçilere talimat verdiklerini duyunca, gidip Yuanyang'a ertesi gün için arabalar kiralandı mı diye sormaya karar verdi. Yaşlı kadının odasında onu bulamayınca, oraya açılan iç odanın kapısının kapalı olduğunu gördü. Bir çatlaktan içeri baktı. Loş hâldeki odada titreşen lamba ürkütücü gölgeler oluşturuyordu. Hiç ses gelmiyordu. Geri dönerken kendi kendine düşündü.

"Zavallı kız nereye gitmiş olabilir?"

Yolda Zhenzhu'yla karşılaştı. "Yuanyang'ı gördün mü?" diye sordu.

"Hayır." dedi kız. "Ben de onu arıyorum. Hanımefendiler onunla konuşmak istediler. Herhâlde iç odada uyuyakaldı."

"Baktım, orada da yok." dedi Hupo. "Lamba fitillerinin kırpılması gerekiyor, çok karanlık ve ürkütücü. İçeriye girmedim. Beraber gidip bakalım."

İki hizmetçi odaya girdiler. Önce lambanın fitilini kırptılar.

"Bu tabureyi buraya kim koydu?" dedi Zhenzhu. "Neredeyse takılıp düşecektim."

Konuşurken başını kaldırıp bakınca bir çığlık attı. Geriye doğru kaçarken Hupo'ya çarptı. O da korkunç manzarayı görünce bağırıp olduğu yere çakıldı kaldı. Kısa süre içince çığlıkları duyuldu ve diğer hizmetçiler de koşarak geldiler. Daha çok feryat yükseldi, Xing ve Wang Hanımlara haber gönderildi.

Wang Hanım ve Baochai haberi duyunca, ağlamaya başladılar, hemen Büyükanne Jia'nın odasına koştular.

"Yuanyang'ın böyle bir şey yapacağı hiç aklıma gelmezdi!" diye bağırdı Xing Hanım. "Hemen birisini gönderip Sör Zheng'a haber verin."

Baoyu, hayretten taş kesildi, gözlerinde dehşet ifadesi vardı. Xiren ve diğer hizmetçileri yanına geldiler.

"Ağlayacaksan ağla, sakın içine atma!" dedi Xiren, kolundan tutarak.

Sonunda içe işleyen bir çığlık attı Baoyu.

"Böyle bir ölümü seçecek nadir insanlardan biriydi Yuanyang!" diye düşündü. "Evrenin en saf özü böyle kızlarda toplanmış. Tam yerinde ve asil bir ölüm şeklini bulmuş. Bizler, büyükannemin torunları olarak onların yanında çok aşağılık kalıyoruz. Hizmetçisi kadar sadık değiliz."

Ne tuhaf ki bu düşüncede rahatlatıcı bir taraf buldu. Baochai, onun gözyaşlarını dindirmek için yanına gelene kadar, gülümsemeye başlamıştı bile.

"Ah canım!" diye bağırdı Xiren. "Bu hiç de iyiye işaret değil. Efendi Bao yine delirecek!"

"Merak edilecek bir şey yok." dedi Baochai. "Aklı başında."

Baoyu, Baochai'in söylediklerine memnun oldu.

"Belki de beni gerçekten anlıyor." diye düşündü. "Öyleyse bir tek o bunu başarabiliyor."

Jia Zheng geldiğinde, bambaşka hülyalara doğru sürüklenmişti.

"Yuanyang övgüye layık bir çocuk!" dedi Jia Zheng samimi bir hayranlıkla. "Jia Hanımefendi'nin ona olan sevgisi boşuna değilmiş!" Sonra Jia Lian'e döndü. "Birisini gönderip tabut aldır ve hemen bu akşam tabuta koydur. Yarın onun tabutunu da anneminkiyle birlikte götürürüz, tapınakta hanımının tabutunun arkasında durur. Böylelikle asil hareketi karşılığını bulmuş olur."

Jia Lian bu talimatları yerine getirmek üzere çıktı ve Yuanyang'ın cenazesinin aşağı indirilip Büyükanne Jia'nın iç odasına yatırılmasını söyledi.

Pinger, Yuanyang'ın intihar ettiğini duyunca, Yinger ve bir hizmetçi kalabalığıyla gelip başında gözyaşı döktü. Kendi geleceğini ve riskli durumunu düşünen Zijuan de Yuanyang'ın yolunu seçip, Daiyu'nün peşinden mezara gitmediğine pişman oldu. Böyle yaparak en azından bir hizmetçi olarak vazifesini yerine getirip, asil

bir şekilde ölürdü. Baoyu'nün dairesinde yaptığı bir şey yoktu. Baoyu kendisine karşı çok düşünceli ve şefkatli olsa da bundan bir sonuç çıkmayacaktı. Bütün bu düşünceler üzüntüsüne kişisel bir taraf da ekledi.

Wang Hanım hemen Yuanyang'ın yengesini çağırttı ve cenazenin tabuta konmasına nezaret etmesini istedi. Xing Hanım'a danıştıktan sonra Büyükanne Jia'nın parasından yüz tael verdi ve zaman bulur bulmaz Yuanyang'ın özel eşyalarını toplatıp teslim edeceğini söyledi. Hiçbir üzüntü belirtisi göstermeyen yenge gayet memnun bir şekilde secde etti.

"Yuanyang ne büyük bir cesaret göstermiş!" dedi. "Ne kadar da şanslı bir kız, böyle bir nam kazandı ve muhteşem bir şekilde uğurlanıyor!"

Orada bulunan refakatçi kadınlardan biri onu azarladı.

"Yeter artık! Ne biçim konuşuyorsun? Onun hayatını yüz taele sattığına çok mu memnun oldun? Daha önce Sör She'ya verilseydi ne büyük kâr ederdin! O zaman böbürlenecek bir şeyin olurdu!"

Bu sözler Yuanyang'ın yengesini can evinden vurdu, kıpkırmızı kesilip gitti. İç kapıda Lin Zhixiao ile karşılaştı, bir grup adamla birlikte tabutu getiriyorlardı. Onlarla geri dönüp, sahte bir üzüntüyle Yuanyang'ın cenazesinin tabuta yerleştirilmesine yardım etti.

Yuanyang, Konfüçyüs geleneğine göre, "hanımına sadakatten öldüğü" için Jia Zheng tütsü getirtti ve tabutunun yanında üç buhurdan yaktı.

"Sadakat ve bağlılığı için, hizmetçi seviyesinin daha üstüne yüceltilmeyi hak ediyor." dedi tabutunun önünde eğilerek. "Genç kuşaklar da saygı göstermeliler."

Baoyu'nün memnuniyetinin sınırı yoktu. Öne atılıp, abartılı bir saygıyla arka arkaya defalarca secde etti. Jia Lian de Yuanyang'ın kendisine karşı iyiliklerini hatırlayıp aynı şeyi yapacaktı ama Xing Hanım ona engel oldu.

"Bir efendinin yapması yeter. Çok fazlası yeniden doğma şansını bozabilir." dedi.

Jia Lian vazgeçti. Ama Baochai, Xing Hanım'ın sözlerinden rahatsız oldu.

"Aslına bakarsanız normalde ben de saygı gösterisinde bulunmazdım ama bu özel bir durum. Biz hepimiz kederimizi uçlara vardırmayacak kadar yaşama bağlıyız. Ama Yuanyang hepimizin yerine gerçek bir sadakat gösterdi. Bağlılığını tam olarak ortaya koydu. Şimdi öteki dünyada bizim adımıza büyükannemize hizmet etmeyi sürdürmesini istemeliyiz. En azından sevgimizin küçük bir işareti olur."

Yinger'ın kolunda ilerledi ve yanaklarından yaşlar süzülerek, Yuanyang'ın tabutunun yanında şarapla libasyon yaptı. Bu iş bitince, hıçkırıklar arasında birkaç kere secde etti. Orada toplananlardan bazıları küçümsemeyle, Baoyu ve karısının delirdiği yorumunu yaptılar; bazıları, onların bu hareketlerinin samimi bir acıyı ortaya koyduğunu söylediler, bazıları da doğru ve yerinde olan bir şeyi yaptıklarını söylemekle yetindiler. Jia Zheng çok memnundu.

O ana kadar evin idaresi konusundaki düzenlemeleri yapmıştı, Xifeng ve Xichun'ün kalmaları, diğer hanımların cenaze kortejine katılmalarına karar verildi. O gece hiç kimse tam olarak uyuyamadı.

Sabahın dördünde, kortej dışarıda toplanmaya başladı ve yedide yola çıkmaya hazırdı. Geleneklerin bir evlattan gerektirdiği şekilde Jia Zheng, matem kıyafetleri içinde, ağlayarak başı çekiyordu. Sokağın her iki tarafında sayısız ailelerin cenaze çadırları diziliydi; burada ayrıntısıyla anlatmaya gerek yok. Sonunda Demir Eşik Tapınağı'na vardılar. Tabutlar yerleştirildi ve erkekler geceyi tapınakta geçirmek üzere hazırlıklara giriştiler.

***

Bu arada Rong Konağı'nda Lin Zhixiao cenaze çadırlarının sökülmesine nezaret etti; kapıları dikkatle sürgüleyip, pencerelerin kepenklerini kapattı; avluyu süpürüp, o gece nöbet tutacakları belirledi. Rong Konağı'nda, en içteki kapının akşam onda kapatılması yerleşik bir kuraldı ve o saatten sonra erkeklerin iç dairelere girmesi kesinlikle yasaktı. İçerilere kadın hizmetçiler göz-

cülük ederdi. Xifeng bir gece dinlenmiş olmasına rağmen hâlâ tam olarak iyileşmemişti. Biraz kendine gelmişti ama kalkacak durumda değildi. Denetleme turu Pinger ve Xichun'e kaldı; sonra da nöbetçi kadınlara talimat verip odalarına çekildiler.

***

Hikâyemiz bu noktada Zhou Rui'in evlatlığı He San'a dönüyor. Hatırlanacağı gibi, önceki yıl uşak Bao Er ile kavga ettiği için Kuzen Zhen tarafından kırbaçlanıp, Rong Konağı'ndan kovulmuştu ve o zamandan beri zamanının çoğunu kumarhanelerde geçiriyordu. Büyükanne Jia'nın ölümü üzerine, He San görevine geri dönme ihtimali olabileceğini ya da en azından bir iş çıkabileceğini düşündü ve arka arkaya birkaç gün boyunca Rong Konağı'nda soruşturma yaptı. Sonunda boşuna uğraştığı ortaya çıktı ve birkaç kere sıkıntıyla içini çekip, her zamanki uğrak yerlerinden birine gitti, bir sandalyeye oturdu. Ahbapları onun keyifsizliğini fark ettiler.

"San, dostum, bir kere daha zar atmaya ne dersin? Kim bilir, belki de talihin döner." dediler.

"Çok isterdim." dedi He San, acı acı. "Ama beş param yok."

"Haydi oradan! Kaç gündür babalığının yanındasın! Kendini donatmışsındır! Bize numara yapma!"

"Öyle mi sanıyorsunuz? Tabii çok paraları var ama hepsini saklamışlar. Hiç harcamıyorlar. Sımsıkı tutuyorlar ama bir gün yangın ya da hırsız hepsini alacak!"

"O baskında her şeye el konduktan sonra o kadar zengin olduklarına inanmamızı beklemiyorsun ya?"

"Bilmiyorsunuz." dedi He San. "Saklayamadıkları alındı. Yaşlı kadın öldüğünde zulada sakladıklarını bırakmış ama el sürmüyorlar. Hepsi odasında gizliymiş. Cenazeden sonra ne yapacaklarına karar verecekler."

Bu sözler grup üyelerinden biri üzerinde güçlü bir etki bıraktı.

"Yine kaybettim! Çok zarar ettim! Gidip yatıyorum." dedi birkaç kere zar attıktan sonra.

Dışarı çıkarken, He San'ı da yanına aldı.

"Bak ne diyorum, San." diye fısıldadı.

He San onu takip etti.

"Aslında hiç gerek yokken, senin gibi akıllı bir adamı meteliksiz görmeye dayanamıyorum." dedi adam.

"Şans işte!" dedi San. "Ne yapayım?"

"Demin Rong Konağı'nın parayla dolu olduğunu söylediğini duydum. Neden birazını kendine almıyorsun?"

"Dur bir dakika." dedi He San. "Parayla dolu olabilir ama bize verecekler anlamına gelmiyor."

Adam güldü.

"Peki, onlar vermiyorlarsa, biz kendimiz alalım..."

He San anlamaya başladı.

"Bunu nasıl yapmayı öneriyorsun?" diye sordu.

"Biraz cesaret, dostum! O kadar da zayıf olma! Ben olsam çoktan almıştım."

"Ne gibi bir cesaretmiş o?"

Adam sesini fısıltıya çevirdi.

"Bundan çok para kazanmak istiyorsan, tek yapman gereken, bizi içeri sokmak. Bu işten anlayan arkadaşlarım var, birinci sınıf ustalar. Tam bu iş için yaratılmışlar. Bu cenaze yüzünden Jialar evde değiller, evde sadece birkaç kadın kalmış. Bir ordu erkek olsa arkadaşlarım yine korkmazlar... Ama belki sen korkarsın?"

"Ben mi!" diye karşı çıktı He San. "Hiçbir şeyden korkmam! Yaşlı Zhou'yu taktığımı mı sanıyorsun? Babalığım olmasına izin verdim çünkü analığım öyle istedi. O umurumda bile değil! Ama bana biraz riskli görünüyor. Başımıza iş açabilir. Jiaların her yamende bağlantıları var. Malları alsak bile elden çıkarmakta zorlanırız."

"İşte bu sefer şanslısın, dostum!" dedi öteki. "Bazı denizci arkadaşlarım şimdilerde buradalar, böyle bir iş çıksın diye bekliyor-

lar. Bir kere parayı aldık mı, artık buralarda oyalanmayız. Arkadaşlarımla denize açılmak en iyisi, gidip servetimizi yeriz! Ha, ne dersin? Tabii yaşlı analığından ayrılmaya dayanamazsan, onu da götürürüz. Koskocaman, mutlu bir aile, ha?"

"Sen sarhoşsun!" dedi He San. "Ne dediğini bilmiyorsun. Çok çılgınca bir fikir."

Yine de adamı kuytu bir yere çekip, biraz daha konuşturlar, sonra herkes kendi yoluna gitti. Hikâyemiz şimdilik onlardan ayrılıyor.

***

Rong Konağı'na, eskiden Zhen ailesi için çalışan, şimdi Jialarla yaşayan ve Jia Zheng'dan azar işittikten sonra Bahçe'ye bekçi olarak gönderilen Bao Yong'a dönelim. Büyükanne Jia'nın cenaze telaşı içinde, ona bir görev vermek hiç kimsenin aklına gelmemişti. O da buna hiç aldırmayıp kendi işine baktı, yemeğini pişirip, kaygısız ve bağımsız hayatına devam etti. Canı sıkılırsa, biraz kestiriyor, uyanınca kılıçla egzersiz yapıyordu. Büyükanne Jia'nın cenaze kortejinin gideceği gün, kendisine bir görev verilmediğinden, âdeti olduğu üzere Bahçe'de gezinirken, bir rahibenin yanında yaşlı bir kadınla yan kapıya doğru geldiğini gördü. Kapıya vurmaya başladılar. Yanlarına gitti.

"Nereye gidiyorsunuz, muhterem kardeşim?"

"Jia Hanımefendi'nin cenaze töreni bitti diye duyduk." dedi yaşlı kadın. "Bayan Xichun'ü cenaze kortejinde göremeyince evde kaldığını anladık. Hanımımız yalnızlık çekeceğini düşünerek ona uğramak istedi."

"Aileden hiç kimse kalmadı." dedi Bao Yong. "Ben Bahçe'den sorumluyum, sizden geri dönmenizi rica ediyorum. Eğer ziyarette bulunmak istiyorsanız, herkes dönene kadar beklemeniz gerekiyor."

"Sen kendini ne sanıyorsun, küstah kabadayı!" dedi yaşlı kadın öfkeyle. "Bizim nereye gittiğimiz seni ne ilgilendirir?"

"Sizin gibileri hiç sevmem!" dedi Bao Yong. "Giremezsiniz diyorum, o kadar!"

"Tam bir terbiyesizlik!" diye bağırdı yaşlı kadın. "Büyük hanımefendi sağken bile, hiç kimse bizi durdurmazdı. Sen nasıl bir kabadayısın ki böyle küstah bir şekilde güç kullanmaya kalkıyorsun? Umurumda bile değilsin, biz bu tarafa gidiyoruz!"

Kapının tokmağını bütün gücüyle birkaç kez vurdu.

Öfkeden sesi çıkmayan Miaoyu bu konuşmaları dinledi. Tam eve geri dönmek üzereyken, iç kapıda görevli olan yaşlı kadınlar bu tartışmayı duyup hızla geldiler. Miaoyu'yü dönüp giderken görünce Bao Yong'un canını sıktığını anladılar. Onun evin hanımlarıyla, özellikle de Xichun'le arasının ne kadar iyi olduğunu bildiklerinden, sonra içeri alınmadığı için şikâyet ederse başlarının derde gireceğinden korktular. Arkasından koştular.

"Sizin geldiğinizi bilmiyorduk, muhterem hemşire. Kapıyı açmakta geciktiğimiz için özür dileriz. Bayan Xichun evde ve sizi gördüğüne çok memnun olacak. Lütfen buyurun. Bu aptal bekçi burada yeni. Hiçbir şeyden haberi yok. Onu hanımefendiye şikâyet edeceğiz. Dayağı yiyip kovulacak!"

Miaoyu önce fikrini değiştirmeye yanaşmadı. Ama yaşlı kadınlar peşini bırakmadılar, başlarını derde sokmaması için yalvardılar, neredeyse diz çökeceklerdi, sonunda içeri girmekten başka çaresi kalmadı. Bao Yong olanları görünce daha fazla engel olmaya yeltenmedi ve kendisine öfkelenerek odasına geri döndü.

Miaoyu doğru Xichun'ün odasına gitti. Başsağlığı diledi, bir süre sohbet ettiler.

"Birkaç gece daha katlanmam gerekiyor, sonra gelecekler." dedi Xichun. "Xifeng hasta, ben yapayalnızım. Çok sıkılıyorum, korkuyorum da! Keşke yanımda kalacak biri olsaydı! Şimdi onca yolu geldiğine göre bu akşam kalsana? Lütfen! Go oynar sohbet ederiz."

Miaoyu önce pek gönüllü değildi. Ama Xichun'ün hâline üzüldü, go oyununu duyunca gözleri parladı ve kalmayı kabul etti. Yaşlı kadına geri dönüp, genç rahibe adaylarından biriyle çay takımlarını, kıyafetlerini ve yatak takımlarını göndermesini söyledi. Xichun çok memnun oldu; o da Caiping'den, çay yapmak için önceki yıl biriktirilip saklanan yağmur suyunu getirmesini

istedi. Miaoyu'nün kendi takımı olduğundan onun için fincan getirmesine gerek olmadığını söyledi. O sırada bir rahibe adayı Miaoyu'nün eşyalarını getirdi. Xichun çay yaptı, ikisi akşamın sekizine kadar neşeli bir sohbete daldılar. Sonra Caiping go tahtasını getirdi ve oynamaya koyuldular. Xichun iki eli kaybetti ama üçüncü oyunda Miaoyu ona dört parça avans verince yarım puanla kazanmayı başardı.

Sabahın ikisi olduğunun farkına bile varmadılar. Dışarıda çıt çıkmıyordu.

"Saat dörtte meditasyon yapmam lazım." dedi Miaoyu. "Sen gidip dinlen. Yardımcım bana refakat eder."

Xichun ondan ayrılmak istemiyordu ama ibadetine saygı gösterdi. Yatak odasına giderken, Büyükanne Jia'nın dairesindeki nöbetçi kadınların çığlığını duydu. O anda Xichun'ün refakatçi kadınları da onlara katıldılar.

"İmdat!" diye bağırmaya başladılar. "Birileri zorla içeri girdiler!"

Xichun, Caiping ve diğer hizmetçilerin korkudan ödleri patladı. Sonra dışarıda nöbet tutan erkeklerin bağırtılarını duydular.

"Olamaz!" diye bağırdı Miaoyu. "Eve hırsız girdi herhâlde!"

Hemen odanın kapısını kapatıp lambanın üzerini örttü. Penceredeki bir delikten bakınca, avluda duran birkaç adam gördü. Önce dehşetten konuşamayarak dönüp, sessizce arka odaya süzüldü. Sonra eliyle işaret ederek, fısıltıyla konuşabildi.

"Gökler bize acısın! İri kıyım adamlarla dolu avlu!" dedi.

Tam o sırada çatıda bir patırtı duydular ve nöbetçiler, "Yakalayın hırsızları!" diye bağırarak avluya daldılar.

"Jia Hanımefendi'nin dairesindeki her şey çalındı! Hırsızları bulalım!" diye bağırdı biri. "Hepsi doğu tarafına gitti! Biz de batıya gidelim!"

Xichun'ün yaşlı kadın refakatçilerinden biri tanıdık sesleri duyunca içeriden seslendi.

"Birileri çatıya çıkmış!"

"Bakın!" diye bağırdı nöbetçiler. "Oradalar! Yukarıda!"

Hengâme arasında çatıdan birkaç kiremit fırlatıldı. Nöbetçilerden hiçbiri yukarı çıkmaya cesaret edemedi. Orada çaresizce dikilip dururlarken, Bahçe'nin yan kapısının orada bir gürültü koptu, ardından kapının kırıldığı duyuldu. İri yarı bir adam elinde koca bir sopayla içeri daldı. Herkes saklanmaya kalkıştı.

"Onları durdurmamız lazım!" diye bağırdı yeni gelen. "Gelin peşimden!"

Herkes korkudan donakalmıştı. Eli sopalı adam onlara çıkıştı. İçlerinden daha akıllı olan biri sonunda Bao Yong'u tanıdı. Yavaş yavaş diğerleri de cesaretlerini topladılar.

"Biri kaçtı! Ama diğerleri hâlâ çatıda!" dediler.

Bao Yong bunu duyunca, çatıya sıçradığı gibi peşlerine düştü.

Hırsızlar asıl işlerini tamamladıktan sonra, Jia konağının ne kadar korumasız olduğunu bilerek Xichun'ün avlusunda dolanmaya başlamışlar ve çok çekici genç bir rahibe görünce akıllarından bazı fesatlıklar geçirmişlerdi. O daireyi, korku içindeki yaşlı kadınlardan başka hiç kimsenin korumadığını görünce kapıyı kırıp içeri girmiş, Miaoyu'nün meditasyonunu yarıda kesmişler, sonra dışarıda ayak sesleri duyunca da çatıya kaçmışlardı. Peşlerine düşenlerden daha fazla sayıda olduklarını anlayınca, dövüşmeye karar verdiler ama tam o sırada bir adam çatıya çıkıp peşlerine düştü.

Adam tek başına olduğu için bıçaklarıyla üstüne atıldılar ama onun kendilerinden daha kuvvetli olduğunu gördüler. Bao Yong, sopasının güçlü ve ustaca birkaç darbesiyle içlerinden birini çatıdan aşağıya yollayıverince, diğerleri duvarın üzerinden Bahçe'ye kaçtılar. Çetenin geri kalanı çalıntı malları almak için oraya saklanmıştı. Onlar da kaçan arkadaşlarını korumak için bıçaklarını çektiler. Peşlerinde sadece bir kişi olduğunu görünce üzerine doğru geldiler.

"Sizi haydutlar!" diye gürledi Bao Yong. "Benimle dövüşmeye cesaretiniz var mı?"

"Birimizi yere serdi!" diye bağırdı hırsızlardan biri. "Ölmüş bile olabilir ama yine de onu alıp gidelim."

Bao Yong saldırıya geçti ama hırsızların dört beş tanesi etrafını çevirdi ve bir hengâme içinde bıçaklarını salladılar. O sırada cesaretini toplayan nöbetçilerden biri Bao Yong'un yardımına koştu. Üstesinden gelemeyeceklerini anlayan hırsızlar tabanları yağlayıp kaçtılar. Bao Yong peşlerinden atıldı ama yerde görünmeyen bir engele takılıp düştü. Ayağa kalkınca bir sandık olduğunu gördü ve hırsızların çaldıkları şeyleri götüremedikleri sonucunu çıkarıp kovalamaktan vazgeçti. Zaten o ana kadar epeyce ilerlemiş olacaklarından yetişemezdi. Hizmetkârlara fenerleri getirmelerini söyledi. Yakından inceleyince, birkaç sandık daha gördü ama hepsi boştu. Sandıkları kaldırmalarını istedi, kendisi de konağa doğru gitti. Buraların yabancısı olduğundan kendisini Xifeng'ın evinde buldu. Bütün ışıklar yanıyordu.

"Hırsızlar buraya geldiler mi?" diye sordu.

"Kapıları açmadık." dedi Pinger titreyen sesiyle. "Ama ana binadan çığlık sesleri geldi. Oraya gitsen iyi olur."

Bao Yong'un yön duygusu yoktu ama uzaktan diğer nöbetçileri görünce onların peşinden gitti. Bütün kapı ve pencereler açıktı, nöbetçi kadınlar hıçkırarak ağlıyorlardı.

O sırada, hırsızlığı duyan Jia Yun ve Lin Zhixiao şaşkınlık içinde geldiler. Büyükanne Jia'nın kapısını ardına kadar açık buldular ve fenerlerin ışığında, kilidin kırıldığını, içerideki sandık ve dolapların parçalandığını gördüler. Nöbetçi kadınlara verip veriştirdiler.

"Hepiniz sağır mı oldunuz? Eve hırsız girdiğinden haberiniz yok mu?"

"Nöbet listesi var!" dedi kadınlar ağlayarak. "Bizim nöbetimiz ikinci ve üçüncü saatlerdeydi. Önde ve arkada devriye gezmeyi hiç bırakmadık. Hırsızlar, bizim nöbetimizden sonra, dördüncü ve beşinci saatlerde gelmişler. Bağırmaları duyduk ama kimseyi görmedik. Bakmaya geldiğimizde her şey gitmişti. Lütfen beyler, dördüncü ve beşinci saat nöbetçilerini sorgulayın, bizi değil!"

"Hepiniz ölmeyi hak ediyorsunuz!" diye bağırdı Lin Zhixiao. "Sizinle sonra görüşeceğiz. Önce evin diğer yerlerine bir bakayım."

Gece nöbetçileri onu You Shi'nin dairesine götürdüler. Sımsıkı kapalıydı. İçeriden ağlama sesleri geliyordu.

"Korkudan ölüyorduk az kalsın!"

"Buradan bir şey aldılar mı?" diye sordu Lin.

Kadınlar kapıyı açtılar.

"Hayır. Bizde çalınacak bir şey yoktu."

Lin adamlarını Xichun'ün evine doğru yöneltti. Orada da içeriden sesler geliyordu.

"Gökler bizi korusun! Bayan Xichun korkudan öldü! Lütfen uyan, hanımım!"

Lin kapıyı açmalarını söyledi ve ne olduğunu sordu. Yaşlı kadınlar kapıda belirdiler.

"Hırsızlar avluda dövüştüler, Bayan Xichun çok korktu! Neyse ki Rahibe Miaoyu ve Caiping onu kendine getirdiler. Bizden bir şey çalınmadı."

"Dövüştüler ne demek?" diye sordu Lin.

"Genç Bao Yong'a şükredelim!" dedi bekçilerden biri. "Çatıya çıkıp hepsini kovaladı. Birisini de aşağıya attığını duydum."

"Evet." diye araya girdi Bao Yong. "Orada Bahçe kapısının yanında yatıyor hâlâ. Hemen gidip bir bakın!"

Jia Yun ve yanındakiler Bahçe kapısına gittiler. Orada yatan adam ölmüştü. Yakından bakınca, Zhou Rui'in evlatlığı He San'a benzettiler. Hayretler içinde kaldılar. Birisini başına nöbetçi olarak dikip, ikisini Bahçe'nin ön ve arka kapılarına gönderdiler. Bu kapıların kilitleri sapasağlamdı. Lin, ana kapıyı açmalarını ve hırsızlığı polise bildirmelerini emretti.

Polis hemen gelip araştırma başlattı. Kırılan kiremitler ve bıraktıkları diğer izlerden hırsızların, arka sokaktan çatıya tırmandıkları, oradan Büyükanne Jia'nın dairesine ve Bahçe'nin arka tarafına geçtikleri sonucunu çıkardılar.

"Onlar hırsız değil haydutlardı!" dedi nöbetçi hizmetkârlar.

Polis memuru buna sinirlendi.

"Meşaleler ve sopalarla kapıları kırıp girmediklerine göre nasıl haydut diyorsunuz?" dedi.

"Biz peşlerine düştüğümüz zaman bize çatıdaki kiremitleri atmaya başladılar, yanlarına yanaşamadık. Ama Bao Yong çatıya çıkmayı başardı ve onları Bahçe'ye kadar kovaladı, orada başkaları da vardı ve dövüş başladı. Bao Yong'u yenemeyeceklerini anlayınca kaçtılar!"

"İşte!" dedi polis memuru. "Haydut olsalardı, tek bir kişinin hakkından gelebilirlerdi. Her neyse, bu kadar yeter! Tam olarak nelerin alındığını tespit edip bize envanterini verin. Biz de rapor yazalım."

Jia Yun ve diğerleri ana binaya gidip Xichun'ü ve hasta olmasına rağmen güç bela oraya gelen Xifeng'ı buldular. Jia Yun, Xifeng'ın hatırını sordu, Xichun'e selam verdi, sonra hep beraber kaçınılmaz bir şekilde kayıpları tespit etmeye çalıştılar. Yuanyang öldüğü için, Hupo ve diğer hizmetçiler de cenaze kortejinde olduklarından kimse işe nereden başlayacağını bilemedi. Çalınanların hepsi Büyükanne Jia'nın kişisel eşyalarıydı ve her zaman kilit altında tutuluyordu. Herhangi bir yere kayıtlı değildi.

"Sandık ve dolaplar türlü türlü şeylerle doluydu, şimdi hepsi bomboş." dediler. "Hırsızların bol zamanı varmış. Nöbetçi kadınlar ne yapıyorlardı acaba? Ölen kişi, Zhouların evlatlığı He San olduğuna göre, hepsi bu işin içindelermiş."

Xifeng bunu duyunca çok öfkelendi.

"Nöbetteki kadınların hepsini bağlayıp polise teslim edin!" dedi.

Bir bağırtı koptu, kadınlar diz çöküp merhamet dilediler. Onlara neler olduğunu ve çalınan eşyaların geri alınıp alınamadığını öğrenmek için gelecek bölümü oku lütfen.

112. BÖLÜM

Miaoyu'nün başına korkunç bir felaket gelir.

Düşmanlıkla dolu Odalık Zhao öteki dünyaya doğru yola koyulur.

Gece nöbetindeki kadınlar diz çöküp Xifeng'a yalvarınca, Lin Zhixiao ve Jia Yun boşuna nefes tüketmemelerini söylediler.

"Beyefendi bize evi emanet etti. Hiçbir şey olmasaydı, iyiydi; işlerin kötüye gitmesinden hepimiz suçluyuz. Kimsenin sizi kurtarmasını beklemeyin. Zhou Rui'in evlatlığı da işe karıştıysa, o zaman hanımefendiden aşağısına kadar, erkek ve kadın, efendi ve hizmetkâr, herkes şüphe altında demektir."

"Kaderimiz böyleymiş." dedi Xifeng nefesi kesilerek. "Boşa konuşmayalım. Götürün onları. Çalınan eşyalara gelince, hepsinin büyük hanımefendiye ait olduğunu söyleyin polise. Detayları sadece beyefendiler biliyorlar. Onlara haber gönderdiğimizde eve gelirler ve bir liste çıkarıp polise veririz. Aynı şeyler sivil makamlara da bildirilmeli."

"Evet, hanımefendi."

Jia Yun ve Lin Zhixiao talimatları yerine getirmek için çıktılar. Xichun hiçbir şey söylememişti ama sonra sızlanmaya başladı.

"Hayatımda böyle korkunç bir şey duymadım! Neden bizim başımıza geldi? Zheng amca ve Wang yenge eve gelince, yüz-

lerine nasıl bakacağım? Evi bize emanet ettiklerini söyleyecekler ve bu felaketten bizi sorumlu tutacaklar. Utancımdan ölürüm!" dedi.

"Biz de böyle olsun istemezdik." dedi Xifeng. "Hep nöbetçi kadınların yüzünden."

"Senin böyle söylemen normal çünkü sen hastasın. Ama benim hiçbir bahanem yok! Bunu yengem planladı. Benim başarısız olmamı istedi. Özellikle bu sorumluluğu bana vermek için Xing Hanım'la konuştu. Şimdi rezil oldum!" Hüngür hüngür ağlamaya başladı.

"Öyle söyleme. Hepimiz rezil olduk! Eğer sen böyle yaparsan, ben başımı nasıl kaldırım?"

Onlar konuşurlarken avluda bir erkeğin bağırdığını duydular.

"Böyle kadınlardan uzak durmamız gerektiğini söylemiştim. Hepsi cadı ve fahişe! Zhen ailesi asla böylelerini eve almazdı. Burada işlerin bu kadar laçka olduğunu hiç düşünmemiştim! Dün büyük hanımefendinin cenaze korteji ön kapıdan çıkar çıkmaz, o manastırdaki rahibe hemen içeri girdi. Ben onu içeri almadım ama yan kapıdaki nöbetçi kadınlar gelip bana çıkıştılar ve gelmesi için yalvardılar. Kapı bir açılıyor, bir kapanıyor, kim bilir neler oluyor! Sabahın ikisine kadar endişe içindeydim, uyuyamadım, sonra buradan bağırtılar geldiğini duydum. Kapıya geldim ama açmadılar, bağırtılar yükselince, kapıyı kırıp girdim. Batı avlusundaki adamları gördüm, peşlerine düştüm, birini öldürdüm. Girdiğim avlunun Bayan Xichun'e ait olduğunu bugün öğrendim. Hırsızlık olduğunda o rahibe onun yanındaydı. Bu sabah şafaktan önce sıvışıp gitmiş. Hırsızları içeri o almıştır. İçimizdeki hain o!"

"Bu küstah da kim?" diye sordu Pinger. "Ne cüretle Bayan Lian ve Bayan Xichun içerideyken böyle bir dil kullanabiliyor?"

"Zhen ailesinden söz ettiğine göre, bize yamadıkları o sefil uşak olmalı." dedi Xifeng.

Xichun hepsini duydu ve Bao Yong'u gayet iyi anladı; öncekinde de kötü hissetti kendini.

"Bir rahibeden mi söz etti o?" diye sordu Xifeng, Xichun'e

dönüp. "Nasıl seninle kalmasına izin verdin? Nereden çıktı bu rahibe?"

Xichun, Miaoyu'nün ziyarete geldiğini ve go oynamak için kaldığını, gece de kendisine eşlik ettiğini anlattı.

"Ah, demek Miaoyu'ydü!" dedi Xifeng. "O bize nasıl ihanet eder! Ne saçma bir laf! Ama bu iğrenç yaratığın suçlamaları Sör Zheng'ın kulağına giderse büyük bir talihsizlik!"

Xichun, Miaoyu için muhtemel sonuçları düşününce, canı daha çok sıkıldı. Gitmek üzere kalktı ama Xifeng, hemen kendi evine gitmeye can atsa da Xichun bu sinirle bir tedbirsizlik yapmaya kalkabilir diye düşünerek onu durdurdu.

"Gitmeden önce, büyükannenin eşyalarından neler kaldığına bir bakalım, buraya bir bekçi koyalım. Sonra gideriz."

"Yetkililer incelemelerini bitirmeden hiçbir şeye dokunamayız. O zamana kadar her şeyi olduğu gibi bırakalım. Sör Zheng'a haber gönderdiniz mi?" dedi Pinger.

"Bir hizmetçi gönderip öğrensen iyi olur." dedi Xifeng.

"Lin Zhixiao gidemez. Uşakların çoğuna inceleme sırasında burada ihtiyaç var; diğerleri de beyefendiye olup bitenleri doğru dürüst anlatacak yetenekte değiller. Bu yüzden Efendi Yun gitti." cevabı geldi.

Xifeng başını salladı ve gergin bir şekilde Xichun'le oturup bekledi.

***

Rong Konağı'nı soymak için He San ve arkadaşı tarafından bir araya getirilen çete, ciddi miktarda altın, gümüş ve değerli eşya almayı başardı ve yakalanmadan elden çıkardı bile. Hatta peşine düşenlerin korkulacak insanlar olmadıklarını daha bir bakışta anlayıp, batı tarafında da çalınacak bir şey var mı diye bakmaya karar vermişlerdi. Pencereden çok güzel iki kızın lambanın yanında oturduğunu gördüler. Biri rahibe kıyafeti giyiyordu. Pis içgüdüleri uyandı. O anda Bao Yong'un peşlerine düştüğünü görmeselerdi, içeriye dalacaklardı. Sonra çabucak kaçmaları gerekti ve anlattığımız gibi talihsiz He San'ı kaderine terk ettiler ve

diğerleriyle buluştular. Ertesi gün He San'ın öldüğünü, polise ve sivil makamlara haber verildiğini öğrendiler. Artık şehir kendileri için güvenli değildi. Biraz tartıştıktan sonra, hiç gecikmeden sahildeki korsanların yanına gitmeye karar verdiler. Haklarında bir tutuklama kararı çıkabilirdi, o zaman kontrol noktalarından geçmeleri imkânsızdı. Ama içlerinde gayet pişkin biri vardı.

"Şehirden ayrılmamız gerektiğini söylüyorsunuz, tamam ama benim o genç rahibede aklım kaldı. Çok güzel bir şeydi! Acaba o nefis yaratık hangi manastırdan?"

"Hey!" diye bağırdı biri. "Ben hatırladım! Manzara Bahçesi'ndeki Yeşil Kafes Manastırı dedikleri yerde yaşayan rahibe olabilir. Bir ya da iki yıl önce, onunla Efendi Bao hakkında bir dedikodu dolaşmıyor muydu? Ona abayı yakmıştı, sonunda doktor getirdiler. O galiba!"

"O zaman bu akşam saklanalım ve seyahat için ihtiyaç duyacağımız teçhizatın hazırlanmasını bekleyelim. Yarın şafakta siz aralıklarla şehirden ayrılmaya başlarsınız, On Kilometre Bayırı'nda beni beklersiniz."

Bu konuda anlaştılar. Ganimetleri paylaştılar ve herkes kendi yoluna gitti.

***

Jia Zheng ve kortej, Jia Hanımefendi ve Yuanyang'ın tabutlarını tapınağa götürüp, mezarlarına konana kadar bekletilecekleri yere yerleştirince, onlara eşlik eden dost ve akrabalar ayrıldılar. Jia Zheng, tapınağın dış salonunu "matem yeri" olarak belirleyip, nöbetini tutmak üzere yerleşti. Hanımlar da tabutların bulunduğu iç odada kaldılar. Gece boyunca ağlayıp sızladılar.

Ertesi sabah bir kere daha adaklar sunmaya başladılar, adak tabakları yerleştirilirken, Jia Yun içeri dalıverdi. Büyükanne Jia'nın tabutunun önünde secde ettikten sonra Jia Zheng'ın yanına gitti, bir dizini yere koyup, önceki gece olup biteni ve yaşlı hanımefendinin mallarının çalındığını bir solukta anlattı. Bao Yong'un hırsızları nasıl kovaladığını ve birini öldürdüğünü söyleyip, olayın polise ve sivil makamlara bildirildiğini belirterek bitirdi. Jia Zheng hepsini hayretler içinde dinledi, iç odadan kulak misafiri

olan kadınlar da dehşete kapıldılar ve konuşamayacak bir hâle gelip hıçkırıklara boğuldular. Sonunda Jia Zheng kendisini biraz olsun toparlayabildi.

"Çalınan malların envanteri çıkarıldı mı?" diye sordu.

"Hizmetçilerin hiçbiri ne gibi şeyler olduğunu bilmiyordu, bu yüzden de henüz çıkarılamadı." dedi Jia Yun.

"Bu iyi olmuş. Mallara el konduktan sonra envantere değerli bir şeyler yazarsak, yasaları ihlalden suçlu olurduk. Lian'e söyle, hemen buraya gelsin."

Jia Lian, Baoyu ve diğer bazı genç Jia erkekleriyle tapınağın farklı yerlerinde adak sunumuna gitmişti. Jia Zheng'ın çağırdığını duyunca koşarak yanına geldi. Haberler onun canını çok sıktı, Jia Zheng'ın yanında Jia Yun'e sövmeye başladı.

"Aşağılık herif! Sana önemli bir sorumluluk veriyorum ve gece nöbetini doğru dürüst organize etmeni bekliyorum, senin şu yaptıklarına bak! Ne oldu yani, öldün mü? Bir de buraya gelip anlatmaya cüret ediyorsun, şaşılacak şey!" dedi ve suratına tükürdü.

Jia Yun, iki eli yanında öylece duruyor, ağzını bile açmıyordu.

"Ona sövüp saymanın hiçbir şeye faydası yok!" dedi Jia Zheng, Jia Lian'e.

"Ne yapacağız şimdi?" diye sordu Jia Lian diz çökerek.

"Yetkililerin hırsızları yakalamalarını ummaktan başka yapabileceğimiz bir şey yok. Asıl sorun, büyük hanımefendinin kutularının hiçbirini açmamış olmamız. Sen para için bana geldiğinde, daha yeni ölen kadının gümüşlerine dokunmayı uygun bulmamıştım. Cenaze töreni bitene kadar bekleyip, sonra tüm hesapları kapatmaya, kalan parayla da burada ve güneyde yatırım yapmaya karar vermiştim. Dolayısıyla tam olarak ne kadar para olduğunu bile bilmiyoruz. Şimdi polis envanter çıkarmamızı istiyor, değerli hiçbir şey bildiremeyiz ama ne kadar altın, gümüş, kıyafet ve mücevher olduğunu uyduramayız da. Her şeyi yüzüne gözüne bulaştırdın, ne diye diz çöküp duruyorsun, seni işe yaramaz yaratık!"

Jia Lian tek kelime edemedi, ayağa kalkıp odadan çıkmaya kalkıştı.

"Nereye gidiyorsun?" dedi Jia Zheng.

Jia Lian geri göndü.

"Hemen eve dönüp işleri yoluna koymaya çalışayım diye düşünmüştüm." dedi.

Jia Zheng, "Bence de öyle" dercesine bir şeyler geveleyince, Jia Lian başını önüne eğdi.

"Önce annene bilgi ver. Eve dönerken, büyük hanımefendinin hizmetçilerinden birkaçını da yanına al. İyice düşünmelerini söyle, envanter için bir şeyler bulsunlar..."

Jia Lian, Büyükanne Jia'nın bütün kişisel eşyalarından Yuanyang'ın sorumlu olduğunu, şimdi o da öldüğüne göre, Zhenzhu ya da diğer hizmetçilere sormanın bir faydası olmayacağını biliyordu. Ama Jia Zheng'a karşı çıkacak yüreği yoktu; talimatlarına uysalca cevap verip, içerdeki odaya gitti. Xing ve Wang Hanımların azarlamalarına katlandıktan sonra hemen eve gitmesi ve gece nöbeti tutan kadınlara, hanımlarının gazabı için hazır olmalarını söylemesi emredildi. Annesi ve yengesine dediklerini yapacağı sözünü verdikten sonra dışarı çıkıp, adamlarından birine Hupo ve büyükannenin diğer hizmetçileri için araba kiralamasını söyledi, kendisi de bir katıra binip birkaç uşağıyla beraber eve doğru yola çıktı. Jia Yun'ün bir daha Jia Zheng'ın karşısına çıkacak cesareti yoktu, gizlice sıvışıp atına atladı ve Jia Lian'e yetişti. Şehre doğru yolculukları olaysız geçti.

Jia Lian, Rong Konağı'nda Lin Zhixiao tarafından karşılandı ve Büyükanne Jia'nın dairesine götürüldü. Xifeng ve Xichun orada bekliyorlardı. Onlara çok öfkeli olsa da kendisini tutup Lin'e döndü.

"Yetkililer geldiler mi?"

"Hem polis hem de sivil makamlar gelip inceleme yaptılar, beyim. Hırsızların izlerini tespit ettiler, cesedi incelediler." dedi Lin Zhixiao, suçlulukla diz çökerek.

"Ne cesedi?" diye sordu Jia Lian şaşkınlık içinde.

Lin Zhixiao, Bao Yong'un hırsızlardan birini nasıl öldürdüğünü ve bu adamın Zhou Rui'in evlatlığına çok benzediğini anlattı.

"Jia Yun'ü çağır!" dedi Jia Lian.

Jia Yun gelip önünde diz çöktü.

"Neden amcama, hırsızlardan birinin Zhou Rui'in evlatlığı olduğunu ve Bao Yong'un onu öldürdüğünü söylemedin?"

"Gece nöbetindeki adamlar benzediğini söylediler. Yanılabilirler diye söylemedim."

"Budala! Bana söyleseydin, cesedi teşhis etmesi için Zhou Rui'i de getirirdim. Şüphe ortadan kalkardı."

"Yetkililer cesedi götürdüler, kimliğini belirlemek için pazar yerinde sergileyeceklermiş."

"Onlar da budalaymış!" diye bağırdı Jia Lian. "Sanki hırsızlık yaparken öldürülen birine kimse sahip çıkmak istermiş gibi!"

"Teşhis etmeye gerek yok, efendim!" dedi Lin Zhixiao. "Ben onu tanıdım zaten."

Jia Lian biraz düşündü.

"Tabii ya! Bir iki yıl önce Zhen Bey'in kırbaçlatmak istediği genç, Zhou Rui'in evlatlığı değil miydi?"

"Evet, efendim. Bao Er'la kavga etmişti. O zaman görmüşsünüzdür."

Jia Lian, bu duruma daha da sinirlendi ve gece nöbetindeki adamların dövülmelerini istedi ama Lin Zhixiao sakin olması için yalvardı.

"Onlar emir almışlardı, eminim görevlerini yapmışlardır, kaytarmaya kim cüret edebilir? Ama erkeklerin iç kapının ötesine geçmemeleri kesin bir kuraldır. Biz bile özellikle çağrılmamışsak, içeri giremiyoruz. Efendi Yun ve ben dış dairelerde düzenli olarak tur attık; iç kapılar sıkı sıkı kapalıydı, dış kapıların da hiçbiri açık bırakılmadı. Hırsızlar arka sokaktan girmişler."

"İç dairelerde gece nöbetinde olmaları gereken kadınlar nerede?"

Lin, Xifeng'ın talimatıyla hepsinin bağlanıp kapatıldığını ve sorgulanmak üzere bekletildiklerini söyledi.

"Bao Yong?"

"O, Bahçe'ye geri döndü."

"Çağırın buraya!"

Uşaklar Bao Yong'u getirmeye gittiler, gelince Jia Lian yaptıklarından dolayı onu övdü.

"İyi ki buradaydın! Aksi takdirde evdeki her şeyi alırlardı!" dedi.

Bao Yong hiçbir şey söylemedi. Xichun, ağzını açıp Miaoyu'ye söylenmesinden korktu. Xifeng da endişeli bir sessizliğe büründü.

Bu arada Hupo ve diğer hizmetçilerin tapınaktan geldikleri bildirildi. Gözyaşları eşliğinde onları selamladı diğerleri. Jia Lian'in emriyle hizmetçiler Büyükanne Jia'nın dairesinde geriye neler kaldığına bakmaya gittiler. Kıyafetler, birkaç boy kumaş ve birkaç kutu bakır bozukluk dışında hiçbir şey bulamadılar. Jia Lian öncekinden de sinirliydi. Çadırların kurulması ve tabutun taşınması için tutulan adamlara para ödenmesi gerekiyordu; daha cenaze töreni için ekstra mutfak masrafları da karşılanmamıştı. Şimdi parayı nereden bulacaktı? Kara kara düşünürken, Hupo ve diğer hizmetçiler yeniden ağlamaya başlayarak Büyükanne Jia'nın yatak odasındaki hasarı gözden geçirdiler. Kutular ve dolaplar açıktı; içlerinde neler olduğunu nasıl hatırlayacaklardı? Bir şekilde bir liste hazırlamayı başardılar ve sivil makamlara götürmesi için bir uşağa teslim ettiler. Jia Lian gece nöbetçileri için talimatlar verdi; Xifeng ve Xichun odalarına döndüler. Jia Lian geceyi evde geçirmeyi uygun bulmadı ve Xifeng'ı, olup bitenlerdeki kabahati için azarlayacak vakti bile olmadı. Çıkar çıkmaz atına atladı ve dörtnala tapınağa geri döndü. Xifeng, Xichun'ün intihar etmesinden endişeliydi, onu teselli etmesi için Fenger'ı gönderdi.

***

O gece onda, iş işten geçtikten sonra uygulanan tedbirlerle bütün kapılar sürgülendi ve herkes yataklarında, uyumadan gergin bir gece geçirdi. Ama bizim hikâyemiz Rongguo Konağı'ndan ayrılıp, rahibeye sevdalı hırsıza dönüyor. Manastırın Bahçe'nin ıssız bir yerinde olduğunu ve rahibeye sadece birkaç yaşlı kadın ve rahibe adayının eşlik ettiğini biliyordu; onlar da engel sayılmaz-

lardı. Buna göre planını yaptı. Gece yarısı her yer sessizliğe gömülünce, yanına bir bıçakla güçlü bir bayıltıcı tütsü alıp Bahçe duvarını tırmandı, gözetleme noktasından, uzaktaki manastırda lambaların yandığını gördü. Sürünerek ilerledi ve kuytu bir köşeye saklandı.

Saat iki civarında yanan tek bir lamba kalmıştı. Miaoyu, minderinde bağdaş kurmuş oturuyordu. Meditasyonuna kısa bir ara vermiş, birkaç kere derin derin iç çektikten sonra yüksek sesle düşünmeye başlamıştı.

"Yuanmu'daki evimden başkente geldiğim zaman, isim yapmayı umuyordum. Ama Jialar beni burada kalmam için davet edince, geri çeviremedim. Şimdi kaba saba bir yaratığın hakaretlerine uğramadan, Xichun'ü ziyaret etmek gibi basit ve masum bir şeyi bile yapamıyorum. Sonra da gece büyük bir korku yaşadım! Döndüğümden beri bütün gün diken üstündeydim. Bir türlü yatışıp meditasyon yapamıyorum."

Genellikle yalnız başına meditasyon yapardı, bugün bile ötekilerden yanında kalmalarını istemedi. Ama saat dörtte birden soğuktan titremeye başladı ve yaşlı kadınlardan birine seslenmek üzereyken pencereden bir ses duydu. Hemen önceki gece olanlar aklına geldi ve korkuyla çığlık attı! Ama cevap gelmedi. Oturduğu yerden tuhaf bir kokunun beynine işlediğini hissetti. Giderek uyuşan el ve ayaklarını hareket ettiremiyor, konuşamıyordu. Paniğe kapıldı. Çaresizlik içinde, bir yabancının odaya girdiğini gördü, elindeki bıçak ışıldıyordu. Her tarafı felce uğrasa da zihni açıktı. Öldürülmek üzere olduğunu düşünerek, kendisini zihnen kaderine hazırladı ve korkmadığına şaşırdı. Sonra adam bıçağını omuzunda asılı olan kınına sokup yanına geldi ve yumuşak bir şekilde ona sarıldı. Biraz okşadıktan sonra sırtına aldı. Miaoyu neler olduğunu anlayamayacak kadar sersemlemişti. Tütsü onu âdeta sarhoş etmişti. El değmemiş bedenini, istediğini yapması için bir yabancının ellerine teslim etmişti.

Miaoyu'yü sırtına alan adam Bahçe duvarına doğru yola koyuldu ve ip bir merdivenle duvara tırmanıp, suç ortaklarının çalıntı bir arabayla bekledikleri yere indi. Kızı arabaya koyup kaçtılar. Üzerlerinde, etkileyici görünümlü resmî unvanların yazılı olduğu

araba fenerleri bölge barikatlarından geçmelerini sağladı ve tam açılma zamanında şehir kapısına geldiklerinde, kapı görevlileri resmî bir görevleri olduğunu düşünerek soru sormakla bile uğraşmadılar. Şehirden çıkınca, On Kilometre Bayırı'na doğru ilerlediler ve orada çetenin geri kalanıyla buluşup, güney sahiline doğru ayrı ayrı gitmeye karar verdiler.

Sonunda Miaoyu'ye ne oldu, kendisini esir alanın arzularına severek boyun mu eğdi, yoksa direnip öldü mü bilinmiyor. Nihai kaderine dair kesin bir kanıt olmadığından, bu konuda tahminde bulunmak faydasız. Onun yerine manastıra dönelim. Miaoyu'nün meditasyon odasının arka tarafında kalan yaşlı rahibelerden biri, o gece sabahın dördüne kadar uyumuş ve ön odadan gelen sesler üzerine uyanmıştı. Miaoyu'nün meditasyon yapamayacak kadar huzursuz olduğu sonucuna vardı. Ama sonra sert ayak sesleri (kesinlikle bir erkeğe ait) ve kapıların açılıp kapandığını duydu. Araştırmak için kalktı ama dizlerinin bağı çözüldü, ağzını açacak hâli yoktu. Miaoyu'nün odasından başka bir ses gelmeyince yaşlı rahibe şafağa kadar gözleri açık ama uyuşuk bir şekilde yattı. Ancak sabah zihni açıldı, üzerine bir şeyler geçirip, yaşlı kadınlara Miaoyu'nün çayı için su ısıtmalarını söyledi. Sonra ön odaya gitti ama Miaoyu'den hiçbir iz göremeyince çok şaşırdı. Kapı ve pencere açıktı. Gece duyduğu seslerden şüphelenmeye başladı.

"Sabahın bu saatinde nereye gitmiş olabilir?" diye sordu yüksek sesle.

Bahçe'ye gitti, duvarda asılı bir ip merdiven ve hemen altında bir kuşak ve bıçak kını gördü.

"Olamaz! Dün gece hırsız gelmiş! Hepimizi uyuttu herhâlde!" diye bağırdı.

Diğerlerini de uyandırdı ve bütün manastırda araştırma yapıldı. Ana kapı hâlâ sıkı sıkı kapalıydı.

"Dün gece sobanın dumanı çok fenaydı!" diye söylendiler orada toplanan yaşlı kadınlar ve genç rahibe adayları. "Hiçbirimiz bu sabah kalkamadık. Sabahın bu saatinde bizi neden çağırdın?"

"Miaoyu ortadan kaybolmuş!" dedi yaşlı rahibe.

"Tanrıça Guanyin'in mabedinde meditasyon yapıyordur."

"Hâlâ rüyalar âlemindesiniz! Gelin de bakın."

Kadınlar sonunda panikle kalktılar, tapınağın ana kapısını açıp, Bahçe'yi araştırdılar. Sonra Miaoyu'nün Xichun'ü ziyarete gitmiş olabileceği akıllarına geldi ve hep beraber yan kapıya gittiler, yine Bao Yong'un hakaretleriyle karşılaştılar.

"Rahibe Miaoyu'yü hiçbir yerde bulamadık." dediler. "Onu arıyoruz. Aç kapıyı, içeri girelim. Sadece buraya gelip gelmediğini öğrenmek istiyoruz."

"Zaten hırsızları içeri alan oydu!" diye bağırdı Bao Yong. "İşte şimdi ne için geldilerse onu aldılar, onlarla gidip keyif sürüyordur!"

"Buda aşkına!" diye bağırdı kadınlardan biri. "Böyle kötü şeyler söylediğin için cehennemde dilin kesilecek!"

"Saçma! Biraz daha problem çıkarırsanız, zor kullanacağım." dedi Bao Yong öfkeyle.

Kadınlar bu sefer yaltaklanarak yalvardılar.

"Lütfen, beyefendi, yalvarıyoruz size, kapıyı açın. Bir bakalım. İçeride değilse, bir daha sizi uğraştırmayız."

"Peki o zaman. Bana inanmıyorsanız girip kendiniz bakın. Ama onu bulamazsanız, geri döndüğünüzde bunun hesabını vereceksiniz."

Kapıyı açtı, kadınlar Xichun'ün dairesine gittiler.

Xichun o sabah çok keyifsizdi ve hâlâ önceki gün olanları düşünüyordu.

"Miaoyu dün erkenden gitti. Acaba Bao Yong'un dediklerini mi duydu? Eğer yine onu kırdıysa, bir daha asla beni ziyarete gelmez. O zaman dünyadaki tek dostumu kaybederim. Annem ve babam öldü, yengem de benden nefret ediyor, diğer insanlara da katlanamıyorum. Daha önce Büyükanne Jia vardı, onun sevgisine güveniyordum. Şimdi o da yok, yapayalnız kaldım. Ne olacağım ben böyle?" Diğer kızları ve kaderlerini düşündü. "Yingchun ölüme sürüklendi; Xiangyun bir veremliyle evlendi; Tanchun dünyanın öbür ucunda oturuyor... Her biri kendi ka-

derini yaşıyor ve değiştirecek güçleri yok. Miaoyu aramızdaki tek özgür kişiydi, tıpkı bir bulut ya da bir turna gibi. Keşke onun gibi olabilseydim, ne kadar mutlu olurdum! Ama onun izinden gitmeyi nasıl umabilirim? Ben varlıklı bir aileye aitim! Şimdi onları da yerle bir ettim, tam bir utanç içindeyim. Ne Wang ne de Xing yengem neler hissettiğimi anlıyor. Hayat benim için nasıl olacak belli değil!"

Son ve geri dönülmez adımı atıp, saçlarını keserek dinî hayata girmek konusunda her zamankinden daha kararlıydı. Caiping ve diğer hizmetçiler makas sesini duyup çabucak geldiler ama artık çok geçti. Saçının büyük bir kısmını kesmişti bile."

"Bir felaket bitmeden diğeri başlıyor!" diye bağırdı Caiping dehşet içinde. "Şimdi ne yapacağız?"

Miaoyu'nün yaşlı kadınları geldiklerinde Xichun'ün dairesi böyle bir durumdaydı. Caiping ne olduğunu sordu; Miaoyu'nün ortadan kaybolmasına çok şaşırdı.

"Nereye gitmiş olabilir?"

Kadınlardan biri, gece duydukları sesleri ve tütsüyle uyutulduklarını, sabah kalkınca Miaoyu'yü bulamadıklarını, duvarda asılı bir ip merdiven ve altında bıçak kını gördüklerini anlattı. Xichun hem üzüldü hem de çok şaşırdı. Önceki gün Bao Yong'un suçlamalarını hatırladı ama hemen aklından defetti. Hırsızların Miaoyu'yü görüp göz koyduklarını; sonra da gece gelip kaçırdıklarını düşündü. Ama Miaoyu'yü iyi tanırdı; onun gibi iffetli ve gururlu biri böyle bir aşağılanmaya boyun eğmektense ölürdü.

"Hiçbir şey duymadınız mı?" diye sordu kadınlara.

"Duyduk." dediler. "Ama hiçbir şey yapamadık. Gözlerimiz açık, tek kelime edemeden yatakta yattık sadece. Hırsızlar bir tür tütsüyle bizi uyuttular herhâlde. Rahibe Miaoyu de dumana maruz kalmış olmalı. Bu yüzden bir şey diyememiştir. Ayrıca bıçaklı ve kalabalık olmalılar, o yüzden sesini çıkaramadı herhâlde."

O sırada Bao Yong'un kapıdan bağırdığını duydular.

"O aptal kocakarıları buradan çıkarıp, hemen kapıları kapatın!"

Yeni bir probleme daha neden olmaktan çekinen Caiping kadınlara hemen gitmelerini söyledi ve kapıların kapatılmasını istedi.

Xichun öncekinden daha da perişandı. Caiping ve diğer hizmetçileri olaya daha mantıklı bakması için çok üstelediler ve saçının kalanına dokunmaması için ikna ettiler. Hepsi Miaoyu olayını gizli tutmak konusunda hemfikir oldular.

"Doğruysa bile, Sör Zheng ve Wang Hanım gelene kadar hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranalım."

O günden sonra Xichun'ün dünyadan feragat etme kararlılığında bir değişiklik olmadı. Ama bu konuda şimdilik bu kadarı yeter.

***

Jia Lian Demir Eşik Tapınağı'na dönünce, Jia Zheng'a gece nöbetindeki adamları sorguya çektiğini, envanterin hazırlanıp yetkililere gönderildiğini bildirdi.

"Envanter işini nasıl çözdün?" diye sordu Jia Zheng.

Jia Lian, Hupo'nun aklından yaptığı listenin bir kopyasını ona gösterdi.

"Majestelerinin büyükanneye verdiği hediyeler yazıldı. Diğer sıra dışı ya da dikkat çekici eşyalar listeye alınmadı. Benim matem dönemim bitince, bu eşyaların peşine düşeceğim, bulacağımdan eminim." dedi.

Jia Zheng bu hareket planını mantıklı buldu ve sessizce başını salladı.

Jia Lian, Xing ve Wang Hanımları görmek için içeri girdi; Jia Zheng'ı bir an önce eve dönmeye ikna etmeleri için yalvardı. Ne kadar uzak kalırlarsa, geri döndüklerinde karmaşa o kadar büyük olacaktı.

"Ben de aynı fikirdeyim." dedi Xing Hanım. "Burada kalmaya devam ettiğimiz sürece, korkunç bir tereddüt içinde olacağız."

"Erkenden ayrılmayı ben teklif edemem." dedi Jia Lian. "Ama eğer sen söylersen, anne, Zheng amcam kabul eder."

Xing Hanım bu konuyu Wang Hanım'la konuştu, ikisi de Lian'in doğru söylediğine karar verdiler.

Ertesi gün, zaten kendisi de endişeli olan Jia Zheng, Baoyu ile hanımlara bir mesaj gönderdi.

"Bugün eve dönüp, iki üç gün sonra matemimize devam etmek istiyorum. Hizmetkârlarıma burada kalmaları için gereken talimatları verdim; hanımefendilerin de aynı şeyi yapmalarını rica ediyorum."

Xing Hanım, Yingwu ve diğer hizmetçilerin bazılarına orada kalıp mateme devam etmelerini söyledi; Zhou Rui'in karısıyla birkaç yaşlı hizmetçiye de her şeyin sorumluluğunu verdi. Diğer herkes eve dönecekti. Hemen bir telaş başladı, arabalar hazırlandı, atlar eyerlendi. Jia Zheng aileyi Büyükanne Jia'nın geriye kalan fâni bedeniyle vedalaşmaya götürdü.

Hepsi yerden kalkıp gitmek üzereyken, Odalık Zhao'nun hâlâ diz çökmüş olduğunu gördüler. Odalık Zhou ağladığını sanıp yardımına gitti. Ama kederden daha başka bir şey onu güçsüz bırakmıştı. Ağzından köpükler çıkıyordu, gözleri bir noktaya sabitlenmişti, dili dışarıdaydı. Herkes şaşkına döndü. Jia Huan deli gibi ağlayarak annesinin yanına koştu, bunun üzerine kadın kendine geldi.

"Ben eve gitmiyorum!" dedi. "Jia Hanımefendi'yle beraber güneye döneceğim."

"Ama Jia Hanımefendi'nin sana ihtiyacı yok ki!" dediler.

"Bütün hayatım boyunca onun yanında oldum. Sör She bizi ayırmak istedi ve beni ele geçirmek için her yolu denedi. Rahibe Ma'nın bana yardım edeceğini sandım ama bütün param boşa gitti, hiçbir işe yaramadı, kimse ölmedi. Şimdi eve gidersem, birileri intikam almaya kalkabilir!"

Önce Yuanyang'ın ruhunun onu ele geçirdiğini sandılar ama sonra Rahibe Ma'dan söz etmesi bambaşka bir şeye işaret ediyordu. Hanımefendiler hiçbir şey demediler. Caiyun ve diğer bazı hizmetçiler araya girdiler.

"Yuanyang, ölmeyi kendin istedin, bunun Odalık Zhao ile ne ilgisi var? Lütfen onu rahat bırak!" dediler.

Xing Hanım orada olduğundan daha fazlasını söyleyemediler.

"Ben Yuanyang değilim!" diye karşı çıktı Odalık Zhao. "Beni öteki dünyadan Kral Yama gönderdi. Rahibe Ma ve kara büyü hakkında bana soru sormak istiyor..." Sonra fısıltıyla devam etti. "Ah, Bayan Lian, Kral Yama'ya benim için iyi bir şeyler söyleyin! Sevgili Bayan Lian! Size zarar vermek istemedim! Ne kadar da aptalım! O yaşlı cadıyı dinlememem gerekirdi!"

Bu olağan dışı sahne yaşanırken, Jia Zheng bir uşak gönderip Jia Huan'ı çağırttı. Hizmetçi kadınlardan biri, Odalık Zhao'ya kötü bir ruhun dadandığını ve Jia Huan'ın annesiyle ilgilendiğini bildirdi.

"Bu ne saçmalık!" diye bağırdı Jia Zheng. "Haydi gidiyoruz."

Erkekler yola çıktılar, Odalık Zhao deli gibi saçmalamalarına devam etti, kimse aklını başına getiremedi. Xing Hanım, patavatsızca şeyler söylemesinden korktu.

"Burada birilerini bırakın, ona göz kulak olsunlar." dedi. "Şimdi gitmemiz lazım. Şehre vardığımızda doktor göndeririz."

Wang Hanım, Odalık Zhao'dan hep nefret etmişti ve onu burada bıraktıklarına memnun oldu. Öte yandan Baochai o kadar kötü düşünmüyordu; Baoyu'ye zarar vermeye çalıştığını biliyordu ama yine de hâline üzüldü ve gizlice Odalık Zhou'dan kalıp ona bakmasını istedi. İyi bir kadın olan Zhou kabul etti. Li Wan de kalmaya gönüllü oldu ama Wang Hanım ters bir şekilde buna gerek olmadığını söyledi.

Artık gitmeye hazırlardı.

"Ya ben?" diye sordu Jia Huan, panik içinde. "Kalmak zorunda mıyım?"

"Seni koca sersem!" diye çıkıştı Wang Hanım, küçümseyerek. "Ölümün eşiğindeki anneni yüzüstü mü bırakacaksın?"

Jia Huan hiçbir şey demedi.

"Sevgili kardeşim!" dedi Baoyu. "Senin kalman lazım. Şehre varır varmaz, sana birisini gönderirim."

Odalık Zhao ve Zhou, Jia Huan ve birkaç hizmetçi kadını bı-

rakarak arabalarına binip eve döndüler. Eve vardıklarında Jia Zheng, hanımefendiler ve ailenin geri kalanı Büyükanne Jia'nın dairesine gittiler, gözyaşları içinde manzaraya baktılar. Lin Zhixiao bir grup hizmetkârla beraber saygılarını sunmak üzere geldi.

"Defolun!" diye bağırdı Jia Zheng, onlar diz çökerlerken. "Sizinle yarın görüşeceğiz!"

Xifeng o gün birkaç kere bayılmıştı, dışarı çıkıp onları karşılayamayacak kadar hâlsizdi. Sadece Xichun, son derece utanç içinde geldi. Xing Hanım ona hiç aldırmadı, Wang Hanım hiçbir şey olmamış gibi davrandı; Li Wan ve Baochai de elinden tutup, teselli edici şeyler söylediler. Tahmin edileceği gibi You Shi iğneleyici sözler sarf etti.

"Ah canım, son günlerde senin de başını derde soktuk!"

Xichun hiç cevap veremedi, sadece kulaklarına kadar kızardı. Baochai, You Shi'yi bir kenara çekip manalı bir bakış attı. Sonra hanımlar odalarına gittiler.

Jia Zheng, birkaç kere sessizce iç çekerek hasarın boyutlarını inceledi. Çalışma odasına gitti, matem minderine oturup Jia Lian, Jia Rong ve Jia Yun'ü çağırttı; kısa bir nutuk çekti. Baoyu çalışma odasında ona refakat etmek istediyse de Jia Zheng gerek olmadığını söyledi. Jia Lian annesinin odasına gitti. O gece olaysız geçti.

Ertesi sabah ilk iş Lin Zhixiao çalışma odasına gelip, Jia Zheng'ın önünde diz çöktü. Bu belanın bütün ayrıntıları sorulunca, Zhou Rui'in işin içinde olduğunu söyledi.

"Bay Lian'in uşağı Bao Er tutuklandı, envanterdeki çalınan eşyalardan bazıları onun üzerinde bulundu. Onu sorguluyorlar ve hırsızlara onun vasıtasıyla ulaşmayı umuyorlar."

Bu bilgi Jia Zheng'ı çok öfkelendirdi.

"Ne büyük nankörlük! Ailemizin hizmetkârları hırsızlara efendilerini soyduruyorlar! Tam bir hainlik!"

Hemen tapınağa birini gönderip, Zhou Rui'i yakalatarak, sorgulanmak üzere yetkililere gönderdi. Lin hâlâ diz çökmüş hâlde duruyor, ayağa kalkmaya yeltenmiyordu.

"Ne diye öyle duruyorsun?"

"Ölmeyi hak ettim, efendim! Yalvarırım beni affedin!"

Lai Da ve diğer bazı hizmetkârlar saygılarını sunmaya ve cenaze törenine dair bazı faturalar vermeye geldiler.

"Onları Bay Lian'e götürün. O sonra bana rapor verir." dedi Jia Zheng, sonra da Lin'e bağırarak kalkıp gitmesini söyledi.

Jia Lian de bir dizinin üzerine çöküp, Jia Zheng'a fısıltıyla bir teklifte bulundu.

"Olmaz öyle şey!" dedi Jia Zheng, ters ters bakarak. "Annemin çalınan cenaze parasını, kendi hizmetkârlarımıza ödetecek değiliz!"

Jia Lian kızardı ve başka bir şey demedi. Kıpırdamaya bile yeltenemeden öylece duruyordu.

"Karın nasıl oldu?" diye sordu Jia Zheng.

Jia Lian tekrar diz çöktü.

"Galiba artık sona yaklaştı." dedi.

Jia Zheng iç çekti.

"Ailemizin bu kadar hızla parçalanacağı hiç aklıma gelmezdi! Bütün talihsizliklerin üstüne bir de Huan'ın annesi tapınakta hastalandı, neyi olduğunu anlayamadık. Bu konuda bir şey biliyor musun?"

Jia Lian ağzını açmaya cesaret edemedi.

"Hizmetkârlardan birine söyle, oraya bir doktor gönderip muayene ettirsin."

"Tamam, amca."

Jia Lian hemen çıktı ve emirleri yerine getirdi. Odalık Zhao yaşayacak mı, yoksa ölecek mi? Bunu öğrenmek için sonraki bölüme geç.

113. BÖLÜM

Önceki günahlarından pişmanlık duyan Xifeng, bir köylü kadından yardım ister.

Zijuan'in uzun süren kini yumuşar ve sersemlemiş hâldeki efendisine merhamet duyar.

Ailenin büyük bir kısmı tapınaktan ayrıldıktan sonra, Odalık Zhao daha fazla saçmalamaya başladı; orada kalanlar hayretler içinde dinlediler. İki hizmetçi kadın onu yerden kaldırmaya çalıştı ama kâh tutarsız konuşup kâh ağlayarak diz çökmekte ısrar etti. Sonra yere kapanıp merhamet diledi.

"Ah Yüce Kızıl Sakal Efendim! Beni öldürüyorsun! Bir daha hiç kötülük yapmayacağım!"

Ellerini sıkıp acıyla bağırdı. Gözleri yuvalarından fırladı, ağzından kan fışkırdı, saçları darmadağın oldu. O kadar korkunç görünüyordu ki hizmetçiler yanına sokulmaya cesaret edemediler.

Akşama doğru sesi boğuklaştı, sanki bir hortlak feryat ediyor gibiydi. Kadınların hiçbiri yanında kalmaya tahammül edemedi, ona bakmaları için biraz daha cesur erkekleri içeri çağırdılar. Bir an baygınlık geçiriyor, sonra tekrar kendine geliyordu, bütün gece böyle devam etti. Ertesi sabah konuşamaz hâle geldi, yüzü çarpıldı; kıyafetini parçalamaya başladı, sanki birileri onu soyuyormuş gibi bağrı ortaya çıktı. Sonra sesi soluğu kesildi. Çektiği işkenceyi seyretmek dayanılır gibi değildi.

Doktor geldiğinde durumu çok kritik görünüyordu. Doktor nabzına bile bakamadı ve daha fazla beklemeden son yolculuğuna hazırlanmasını söyledi. Gitmek üzere kalktığında, onu getiren uşak, kalıp nabzına bakması için yalvardı; en azından beyefendiye tatmin edici bir rapor verebilecekti. Doktor merhamet gösterdi. Nabzına bakınca hiç hayat belirtisi olmadığını söyledi. Bunu duyan Jia Huan bir feryat kopardı, birden herkes sedirde ayakları çıplak, saçı başı dağınık hâlde yatan Odalık Zhao'yu boş verip ilgisini ona yöneltti. Sadece Odalık Zhou etkilenmişti.

"İşte odalığın sonu bu!" diye düşündü üzüntüyle. "Beyefendiye bir oğul verdiği hâlde! Kim bilir benim ölümüm nasıl olacak!" Bu düşünce ona acı verdi.

Doktoru getiren hizmetkâr, Jia Zheng'a haber vermek için hızla geri döndü. Jia Zheng, Odalık Zhao'nun cenaze organizasyonuyla uğraşması için birini gönderdi ve üç gün, tapınakta Jia Huan'la kalmasını emretti; sonra ikisi beraber döneceklerdi. Hizmetkâr döndükten sonra, başkalarının canlarına zarar verdiği için Odalık Zhao'nun Cehennem Kralı tarafından işkenceyle öldürüldüğü söylentisi büyük bir hızla yayıldı. Odalık Zhao öbür tarafta kendisini suçlayacağı için, Xifeng'ın da sonunun yakın olduğu tahmin edildi.

Bu dedikoduları duyan Pinger'nın canı sıkıldı. Sahiden de hanımı iyileşecek gibi görünmüyordu; üstüne bir de Jia Lian, son zamanlarda karısına karşı içinde en ufak bir sevgi kırıntısı kalmadığını açıklamıştı. Genç adam her zamankinden daha çok meşgul olduğundan Xifeng'ın hastalığıyla hiç ilgilenmiyordu. Pinger, Xifeng'a karşı neşeli görünmek için elinden geleni yapıyordu ama Xing ve Wang Hanımlar, tapınaktan geleli birkaç gün olduğu hâlde, onu ziyarete bile gelmemişler, sadece durumunu öğrenmek için hizmetçilerini göndermişlerdi. Onların bu soğukluğu Xifeng'ın perişanlığını daha da artırdı, Jia Lian'in döndükten sonra kendisine tek bir güzel söz söylememesi de öyle. Xifeng, artık çabucak ölmek istiyordu; bu da onu her türlü kötü ruha karşı av hâline getirdi. Bir seferinde You Erjie'nin, odasının arka tarafından yatağına doğru yaklaştığını gördü.

"Son görüşmemizden bu yana çok zaman geçti, kardeşim!"

dedi görüntü. "Seni çok düşündüm ama gelip görmem mümkün olmadı. Sonunda başardım ve seni bu hâlde buldum. Aptal Lian, senin onun için yaptıklarını takdir edeceğine seni cimrilikle suçluyor, mesleğine zarar verdiğini ve onu utandırdığını söylüyor. Sana böyle davranılmasına hiç dayanamıyorum!"

"Ben de bağnazlığımdan dolayı çok pişmanım." diye mırıldandı Xifeng. "Sevgili kardeşim! Geçmişteki sıkıntıları geride bırakıp böyle ziyaretime gelmen ne incelik!"

Pinger yatağının kenarında durmuş, söylediklerini dinliyordu.

"Ne diyorsun, hanımım?" diye sordu.

Xifeng birden uyandı ve You Erjie'nin öldüğünü hatırladı. İşkencecisi intikam için canını almak istiyordu herhâlde. Şimdi Pinger onu uyandırınca çok korktu ama itiraf etmeye yanaşmadı; kendisini toparlamaya çalıştı.

"Biraz huzursuzluk duyuyorum." dedi. "Herhâlde uykumda konuştum. Gelip biraz sırtımı ovar mısın?"

Pinger sedirin üzerine çıktı, sırtına hafif hafif vururken, küçük bir hizmetçi içeri girip, Liu ninenin geldiğini ve Bayan Lian'e saygılarının sunmak üzere, hizmetçi kadının onu içeri getirdiğini haber verdi.

"Nerede?" diye sordu Pinger, telaşla sedirden inerken.

"Doğrudan içeri girmeye yeltenemedi." dedi hizmetçi. "Bayan Lian'in talimatını bekliyor."

Pinger başını salladı. Xifeng'ın ziyaretçi kabul edemeyecek kadar hâlsiz olduğunu düşündü.

"Bayan Lian'in dinlenmesi lazım. Liu nineye biraz beklemesini söyle. Neden geldiğini sordun mu?" dedi.

"Sormuşlar, özel bir sebebi olmadığını söylemiş." dedi kız. "Büyük hanımefendinin öldüğünü öğrenmiş. Daha önce bilseymiş hemen gelirmiş."

Xifeng konuşmaları duydu ve Pinger'yı yanına çağırdı.

"Eğer birisi ziyarete gelme nezaketinde bulunuyorsa, biz de

nankörlük edip onu geri çevirmeyelim! Gidip içeri gelmesini söyle. Onunla konuşmak istiyorum."

Pinger istemese de kabul etti. Liu nineyi getirmek için dışarı çıktı. O çıkar çıkmaz, Xifeng yine uykuya daldı. Gözleri kapalı olunca yeni bir görüntü belirdi; bu sefer bir adamla bir kadın sedire doğru yaklaştılar. Sanki üstüne çıkacak gibiydiler. Dehşet içinde Pinger'ya seslendi.

"Bir adam bana doğru geliyor!"

Onun çığlıkları üzerine Fenger ve Xiaohong koşup geldiler.

"Ne istediniz, hanımım?"

Xifeng gözlerini açtı. Görüntü kaybolmuştu. Hayaletlerin kendisine dadandığını biliyordu ama yine de hizmetçilere bunu söyleyemedi.

"Pinger nerede?" diye sordu.

"Liu nineyi getirmesini söylediniz ya!"

Xifeng bir süre hareketsiz yatıp sakinleşmeye çalıştı. O sırada Pinger Liu nine ve yanında getirdiği küçük bir kızla içeri girdi.

"Bayan Lian neredeymiş bakalım?" dedi yaşlı kadın.

Pinger onu sedire doğru yöneltti.

"İyi günler, hanımefendi." dedi Liu nine.

Xifeng gözlerini açtı, yaşlı kadına bakarken tuhaf bir şekilde duygulandı.

"Nasılsın, nineciğim?" diye sordu. "Neden bunca zamandır bizi görmeye gelmedin? Torunun ne kadar büyümüş!"

Liu nine, Xifeng'ı böyle sopa gibi incecik ve aklı karışık bir hâlde görünce canı sıkıldı.

"Bayan Lian!" diye bağırdı. "Sizi en son gördüğümden bu yana sadece birkaç ay geçti! Nasıl da hastalanmışsınız! Daha önce gelmediğim için ölmeyi hak ediyorum!"

Küçük Qinger'ın yanaşıp, saygılarını sunmasını istedi ama kız sadece kıkırdadı. Xifeng, ne kadar tatlı bir kız olduğunu düşündü ve Xiaohong'a emanet etti onu.

"Biz köylüler hiç hastalanmayız." dedi Liu nine. "Eğer kendimizi kötü hissedersek dua eder, tanrılara vaatte bulunuruz. Hiç ilaç almayız. Acaba sizin hastalığınız bazı kötü ruhlarla aranızın bozulmasından mı kaynaklandı?"

Pinger, Liu ninenin taşralı hurafelerini çok yersiz buldu ve arkasından dürttü. Yaşlı kadın onu anladı ve sustu. Ama söyledikleri Xifeng'ın düşüncelerinde karşılığını bulmuştu.

"Nineciğim, sen çok tecrübeli bir kadınsın, ne söylersen doğrudur." dedi güçlükle. "Odalık Zhao da öldü, biliyor musun? Buradayken onunla görüşmüştün, değil mi?"

"Buda aşkına!" diye bağırdı yaşlı kadın büyük bir şaşkınlık içinde. "Demek öldü ha! Gayet sağlıklıydı, neden öldü ki? Çocuğu da küçüktü. Şimdi ona ne olacak?"

"Onun için sorun yok!" dedi Pinger. "Beyefendi ve Wang Hanım ona sahip çıkarlar."

"Olabilir tabii." dedi Liu nine ciddiyetle. "Ama nasıl emin olabilirsiniz? Yani, ne kadar kötü olursa olsun, öz annesiydi o. Hiç kimse onun yerini tutmaz!"

İşte bu Xifeng'ın da en büyük endişesiydi, tekrar hıçkırmaya başladı. Herkes onu yatıştırmak için koşup geldi.

Qiaojie, annesinin üzüldüğünü duyunca sedire yaklaşıp elini tuttu ve ağladı.

"Liu nineye selam verdin mi?" dedi Xifeng gözyaşları içinde.

"Hayır, anne."

"Senin adını o koydu, annen sayılır. Selam ver bakalım."

Qiaojie Liu ninenin yanına gitti ve eğilerek selam vermek üzereyken yaşlı kadın onu tuttu.

"Böyle bir şerefle beni ezmeyin. Ölürüm! Küçük hanım, ben bir yıldır burada değildim, beni hatırlıyor musunuz?"

"Tabii hatırlıyorum! Çok küçük bir kızken sizi Bahçe'de görmüştüm. İki yıl önce bana yeşil çekirgelerden getirmenizi istemiştim. Ama getirmediniz. Unuttunuz herhâlde."

"Ah canım! Ben bunadım artık! Eğer istediğiniz çekirgeyse köyümüz onlarla dolu. Ama siz hiç bizi ziyarete gelmiyorsunuz. Gelirseniz, bir araba dolusu çekirgeyi buraya getirebilirsiniz."

"O zaman neden onu da götürmüyorsun?" dedi Xifeng.

"Nasıl olur, hanımefendi?" dedi Liu nine gülerek. "İpeklere, satenlere sarılarak büyütülen, leziz yiyeceklere alışkın böyle narin bir küçük hanımı kendi evimde nasıl ağırlarım? Onu neyle beslerim? Utancımdan öleyim mi?" Kıkır kıkır gülerek devam etti. "Onun için uygun bir eş bulabilirim. Biz her ne kadar köyde yaşasak da binlerce dönüm arazi, yüzlerce büyükbaş hayvan ve çok paraya sahip olan bir sürü zengin insan var. Sizin zenginliğinizle kıyaslanmaz tabii. Aslında düşününce, böylelerine dönüp bakmazsınız, hanımefendi ama bizim gibi köylüler için onlar cennette yaşıyor gibiler."

"Tamam, yap bu işi. Ben Qiaojie'yi böyle bir aileye vermeyi kabul ediyorum." dedi Xifeng.

"Şaka yapıyorsunuz, hanımefendi. Siz resmî unvanlı, büyük aileleri bile geri çevirecekken, bir köylüyle evliliği nasıl kabul edeceksiniz? Siz isteseniz bile, hanımefendilerin onaylayacaklarını sanmıyorum."

Qiaojie bu sözlerden hiç hoşlanmadı ve Qinger ile konuşmaya gitti. İki kız sohbete başladı ve kısa sürede dostluk kurdu.

Pinger, Liu ninenin bitmez tükenmez gevezeliğinin Xifeng'ı yormasından korktu ve onu bir kenara çekti.

"Hanımefendi dediniz de henüz ona uğramadınız. Biriyle sizi ona göndereyim. Burada olduğunuza göre onu görmemek olmaz."

Liu nine, gidecekti ama Xifeng seslendi.

"Ne acelen var? Otursana, seninle konuşmak istiyorum. Evde durum nasıl?"

Liu nine Xifeng'ın ilgisi için çok teşekkür etti.

"Siz olmasaydınız..." diye başladı Qinger'ı işaret ederek. "Onun anne ve babası açlıktan ölürlerdi. Hayat hâlâ çok zor ama

hiç olmazsa bir iki dönüm toprak alıp bir kuyu açtılar; sebze, meyve ve su kabağı yetiştiriyorlar. Her yıl mahsulden aldıkları parayla kıt kanaat geçiniyorlar. İki yıldır bize gönderdiğiniz kıyafet ve malzemelerle köyde varlıklı olarak görülüyoruz. Buda aşkına! Qinger'ın babasının şehre gelip, İşlemeli Ceketlilerin evinizi bastıklarını duyduğu günü hatırlıyorum, hanımefendi. Eve gelip anlatınca neredeyse ölüyordum! Sonra başka birileri bizim taraf olmadığını söyleyince biraz rahatladım! Daha sonra Sör Zheng'ın terfi ettiğini duydum, çok memnun oldum. Hemen tebrik etmek için gelmek istedim. Ama tarlada yapılacak o kadar çok iş vardı ki gelemedim. Dün büyük hanımefendinin öldüğünü duydum! Fasulye topluyordum, öyle şaşırdım ki devam edemedim. Yere oturup ağladım. Damadıma, 'İster gerçek ister dedikodu olsun, hiç fark etmez; her iki durumda da kendim gidip öğreneceğim!' dedim. Kızım da damadım da kötü insanlar değildir, onlar da haberi duyunca, ağladılar. Bu sabah beni yolcu ettiler, gün ağarırken yola çıktım, çabucak geldim. Yolda sorabileceğim kimse yoktu, doğrusunu öğrenemedim, bu yüzden arka kapıdan doğru buraya geldim. Eşik muhafızlarının[1] asıldığını görünce hayatımın şokunu yaşadım. Odalık Zhou'yu bulmaya çalıştım ama ortalarda görünmüyordu. Sonra genç bir hanıma rastladım, bana Odalık Zhou'nun başının dertte olduğunu ve kovulduğunu söyledi. Tanıdığım birini görene kadar çok bekledim ancak o zaman içeri girebildim. Hasta olduğunuzdan hiç haberim yoktu, hanımefendi."

Liu nine ağlıyordu. Xifeng üzerinde bıraktığı can sıkıcı etki Pinger'yı endişelendirdi. Daha fazla konuşmasına meydan vermeden yaşlı kadını bir kenara çekti.

"Şimdi nineciğim, bu kadar konuşunca dilin damağın kurumuştur. Bir fincan çaya ne dersin?"

Kadını hizmetçilerin odalarından birine götürdü, bu arada Qinger da Qiaojie'nin odasında oynuyordu.

"Çay falan istemiyorum." diye karşı çıktı Liu nine. "Lütfen, bi-

---

1) Kapılara asılan resimlerdir. Eski Çin'de iyi şans için kullanılır. Tapınaklarda, dinî mekânlarda ve diğer binalarda rastlanır, kötü ruhların içeri girmelerini engellediğine inanılır. Çift hâlinde olur; biri içeri, biri dışarı asılır. (ç.n.)

risi beni Wang Hanım'a götürebilir mi? Saygılarımı ve başsağlığı dileğimi sunmak istiyorum."

"Aceleye gerek yok." dedi Pinger. "Bu akşam eve dönmek için çok geç kaldın. Bayan Lian'i konuşmalarınla üzeceğinden korktuğum için dışarı çıkardım seni. Umarım alınmamışsındır."

"Ah! Ne kadar düşünceli olduğunuzu bilirim! Bayan Lian'in hastalığı için ne yapabiliriz?"

"Çok ciddi mi görünüyor?" diye sordu Pinger.

"Belki de böyle dememeliyim!" dedi Liu nine. "Ama bana hiç iyi görünmedi."

Xifeng'ın seslendiğini duydular, Pinger hemen içeri koştu. Xifeng hiçbir şey demedi. Pinger, Fenger'a ne olduğunu sordu, o sırada Jia Lian geldi. Xifeng'ın yattığı sedire baktı, sonra hiç konuşmadan iç odaya girdi, öfkeli homurtularla oturdu. Sadece Qiutong peşinden gitti, ona çay verdi ve kulağına bir şeyler fısıldayıp başında bekledi. Jia Lian, Pinger'yı çağırdı.

"Bayan Lian ilaç alıyor mu?" diye sordu.

"Almıyorsa ne olacak?"

"Ben ne bileyim? Bana sandığın anahtarını getir."

Kasvetli ruh hâli Pinger için her zamankinden daha aşikârdı. Kendisini tutup cevap vermedi; dışarı çıkıp Xifeng'ın kulağına bir şey fısıldadı. Xifeng sesini çıkarmadı. Pinger küçük bir kutu getirip Jia Lian'in yanına koydu, çıkmak üzere döndü.

"Bu ne acele böyle?" diye atıldı Jia Lian. "Anahtarı vermeyecek misin? Kutuyu bırakıp gidiyorsun!"

Pinger kendine hâkim oldu. Kutudan anahtarı çıkardı, sandığı açtı.

"Ne arıyorsun?" diye sordu.

"Bunun içinde ne var?"

Pinger sonunda patlayıverdi. Yarı öfkeli, yarı ağlamaklı yalvarmaya başladı.

"Lütfen, bize neler olduğunu söylemeyecek misin? Bizi böyle muallakta bırakman çok korkunç!"

"Söyleyecek ne var ki? Zaten bu derde sebep olan sizsiniz. Şimdi büyükannenin cenazesi için dört, beş bin tael borcumuz var; Zheng amcam bazı aile arazilerimizi ipotek edip para bulmamı istiyor. İpotek edecek hiçbir şeyimiz kalmadığına inanabiliyor musun? Borçlarımızı ödeyemezsek, çok kötü olacak! Bu görevi hiç üstüme almamalıydım! Büyükannemin bana verdiği şeyleri rehine koymak zorundayım. Ne oldu? Buna karşı mısın?"

Pinger tek kelime etmeden sandıktakileri dışarı çıkarmaya başladı. O sırada Xiaohong yanına geldi.

"Çabuk gel! Bayan Lian kötüleşti!" dedi.

Pinger, Jia Lian'i unutup hemen fırladı; Xifeng'ı çılgınca kollarını havada sallarken buldu. Onu sakinleştirmeye çalışırken, bir yandan da ağlayarak yardım istedi. Jia Lian bile bakmaya geldi.

"Bir bu eksikti!" diye bağırdı ayaklarını yere vurarak. "Şimdi bittim ben!" Gözleri yaşardı.

"Dışarıda sizi soruyorlar, efendim." dedi o sırada gelen Fenger.

Jia Lian kendisini toparlayıp çıktı.

Xifeng her dakika daha da hâlsizleşiyordu. Fenger ve diğer hizmetçiler hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladılar. Qiaojie de duyup geldi, arkasından Liu nine içeri girdi. Yaşlı kadın sedire koşup, Buda'ya yakarmaya ve Xifeng'ın gücünü toplamak için olduğu düşünülen bazı saçma sapan şeyler söylemeye başladı. Bir hizmetçiden haberleri alan Wang Hanım geldi; o ana kadar Xifeng biraz daha sakinleşmişti. Wang Hanım endişelenecek bir durum görmedi. Liu nineye selam verdi ve ne zaman geldiğini sordu. Liu nine selamına karşılık verdi ve uzun uzadıya Xifeng'ın hastalığında söz etmeye başladı. Bir süre sonra Caiyun geldi ve Sör Zheng'ın hanımefendiyi çağırdığını söyledi. Wang Hanım Pinger'ya birkaç talimat verip gitti.

Bu krizden sonra Xifeng'ın zihni biraz daha açıldı. Liu nineyi yine odada görünce yaşlı kadının dualarının etkinliğine olan güveni arttı. Fenger ve diğerlerine kendilerini yalnız bırakmalarını söyledi. Liu nineyi yanına çağırıp içini döktü. Vicdan azabı duyduğunu ve sürekli hayaletler gördüğünü söyledi. Liu nine, köyündeki tapınakta mucizelerle dolu bir Bodhisattva olduğunu ve bütün dualarının kabul olduğunu anlattı.

"Yalvarırım, benim için dua et!" dedi Xifeng. "Adak sunumu için paraya ihtiyacın varsa, ben veririm." Bileğindeki altın bileziği çıkarıp kadına verdi.

"Buna gerek yok." dedi Liu nine. "Biz köylüler bir adakta bulunursak, iyileştiğimizde birkaç yüz bakırlık nakit veririz, bu kadar değerli bir şeye lüzum yok. Gidip sizin için dua edersem, bu sizin adağınız olur, iyileştiğiniz zaman kendiniz gidip istediğinizi verirsiniz."

Xifeng, Liu ninenin samimi olduğunu biliyordu, bileziği alması için baskı yapmadı.

"Hayatım senin ellerinde, nineciğim!" dedi. "Küçük kızım Qiaojie de sürekli hastalığa ve belaya maruz kalıyor. Onu da sana emanet ediyorum."

Liu nine seve seve kabul etti.

"Hâlâ zaman varken, kapılar kapanmadan gitmem lazım." dedi. "Bir iki gün içinde iyileştiğinizde gelip şükranlarınızı sunarsınız."

Xifeng'ın ruhu, ömrü boyunca zarar verdiği insanların ruhlarıyla kuşatılmıştı; yaşlı kadın bir an önce gidip kendisi için dua etsin diye can atıyordu.

"Elinden geleni yap. Eğer huzur içinde uyuyabilirsem, sana minnettar olurum. Torununu burada bırakabilirsin." dedi.

"Ama o köy kızıdır, pek görgü kuralı bilmez." diye karşı çıktı Liu nine. "Burada sorun çıkarabilir. Götürsem daha iyi olacak."

"Hiç merak etme sen. O da aileden biri, hiç sorun değil. Beş paramız olmasa bile, bir kişiyi daha doyurabiliriz herhâlde."

Liu nine, Xifeng'ın ne dediğinin farkında olduğunu anladı; kendi adına, Qinger'ın Jialarla birkaç gün kalmasına ve evde bir boğazın eksilmesine memnun oldu. Ama belki Qinger kalmak istemeyebilirdi. Onu yanına çağırıp konuyu açtı ve iki kızın iyi arkadaş olduklarını, Qiaojie'nin zaten Qinger'ı bırakmak istemediğini, Qinger'ın da kalmaya çok hevesli olduğunu gördü. Yaşlı kadın torununa birkaç öğüt verip, şehir kapıları kapanmadan yetişmek için acele etti. Hikâyemiz onu burada bırakıyor.

***

Yeşil Kafes Manastırı, Jia ailesinin arazisinde inşa edilmişti ve Majestelerinin ziyareti sırasında Manzara Bahçesi yapılırken, tapınak Bahçe'nin sınırları içinde kalmıştı. Ama dinî bir kurum olduğundan, kendi kaynaklarıyla idare ediyordu, Jia ailesinin bağışlarına bağımlı değildi. Orada yaşayan rahibeler Miaoyu'nün başına gelenleri yetkili makamlara bildirmişler ve suçluların yakalanmalarını bekliyorlardı. Bu arada camiaları Miaoyu'ye bağlı olduğundan, orada kalmaya devam ettiler ve Jiaları da bu konuda bilgilendirdiler.

Konağın çalışanları Miaoyu'nün ortadan kaybolduğunu bildikleri hâlde, tam da matem tuttuğu bir dönemde ve uğraşmak zorunda olduğu onca şey varken, Jia Zheng'ı bir de bununla sıkmak istememişlerdi. Xichun, ailede bunu bilen tek kişi olarak büyük bir endişe ve merak içindeydi. Sonra bu hikâye iki farklı yorumla Baoyu'nün kulağına geldi. Bir tanesine göre, Miaoyu kaçırılmış; diğerine göre ise, tensel arzulara yenik düşüp, kendi özgür iradesiyle âşığına kaçmıştı.

"Kaçırılmış olmalı!" diye düşündü Baoyu, tereddüt içinde. "Onun gibi biri asla böyle bir şeye boyun eğmez. Ölmeyi tercih eder!" Zaman geçip de ondan hiçbir haber gelmeyince, Baoyu her gün iç geçirip, bu dünyada kendisine "Eşiğin Ötesindeki Kiş" adını veren Miaoyu'nün sonunun böyle olmasına inanmak istemedi! Sonra aklı Bahçe'de paylaştıkları o mutlu günlere ve ardından gelen sıkıntılı zamanlara gitti. "Ying evden ayrıldı, kuzenlerden bazıları öldü, diğerleri evlendi. Her zaman aramızda tamamen saf ve asla bozulmayacak biri varsa o da Miaoyu'dür diye düşünürdüm. Ama şimdi bu musibet fırtınası esti ve Daiyu'nünkinden de tuhaf bir ölüm onu bizden aldı!" Bu düşünceleri mantıklı bir sonuca ulaştırmaya çabalarken, *Zhuangzi*'dan bir dize aklına geldi:

Bu asılsız hayat, rüzgârda sürüklenen bir buluta benziyor!

Sonra gözyaşlarına boğuldu. Yine bir krize girdiğini düşünen Xiren, yumuşak sözlerle onu yatıştırmaya çalıştı.

Baochai, Baoyu'yü neyin üzdüğünü önce anlayamadı ve her zaman yaptığı gibi nasihat etti. Ama bütün çabalarına rağmen hâlâ sıkıntılı hâli devam edip, günlerce kederli bir şekilde dalgın

dalgın durduğunu görünce çok şaşırdı, sonunda araştırma yaparak gerçeği öğrendi. Miaoyu'nün ortadan kaybolduğunu öğrenince, onun da canı çok sıkıldı ama Baoyu'yü düşündüğünden, acısını içine atıp canla başla ona moral vermeye çalıştı:

"Şu genç Lan'a baksana! Cenazeden döndüğünden beri hevesle çalıştığını duydum! Okula gitmiyor ama gece gündüz başını kitaplarından kaldırmıyor. O büyük hanımefendinin torununun oğlu! Sen torunusun, senin için ne umutları vardı! Baban da çok endişeleniyor. Ama sen önemsiz şeyler ve aptalca hassasiyetlerle sağlığını mahvediyorsun! Hepimiz sana bel bağlıyoruz. Böyle yaparsan biz ne olacağız?"

Baoyu'nün buna verebileceği fazla bir cevap yoktu. Uzun bir sessizlikten sonra konuştu.

"Ama bu önemsiz bir şey değil ki! Bir trajedi! Koskoca bir ailenin çöküşüne üzülüyorum!"

"Bak şuna!" dedi Baochai. "Annenle babanın tek istedikleri, senin iyi olup ailene destek olman. Bu aptallıkta ısrar edersen, ailenin durumu nasıl düzelecek?"

Bu sözlere çok bozulan Baoyu masanın üzerine kapanıp uyudu. Baochai onu boş verip, Sheyue ve diğer kızları başında bırakarak yatmaya gitti.

Biraz sonra Baoyu uyandı ve yanında çok az kişi olduğunu gördü.

"Bizim eve geçtiğinden beri Zijuan'le doğru dürüst konuşamadım." diye geçirdi aklından. "Benim soğuk davrandığımı düşünüyordur herhâlde. Buna çok üzülürüm. Ona Sheyue ve Qiuwen'e davrandığım gibi davranamam, onlarla anlaşması kolay. Zijuan bambaşka. Hasta olduğum günlerde beni hiç yalnız bırakmamıştı, bana verdiği küçük aynayı hâlâ saklıyorum. O zamanlar bana karşı çok iyiydi ama şimdi şu ya da bu nedenle bana çok mesafeli ve soğuk davranıyor. Baochai yüzünden olamaz; onlar her zaman Daiyu'yle çok iyi arkadaşlardı; Zijuan'e de hep iyi davrandı. Ben evde olmadığım zamanlar Baochai ve Zijuan konuşup gülüşüyorlar ama ben gelir gelmez, Zijuan odadan çıkıyor. Herhâlde tam Daiyu'nün öldüğü gün evlendiğim

için... Ah Zijuan! Zijuan! Senin gibi zeki bir kız, benim ne acılar çektiğimi görmüyor mu?" Sonra aklına bir şey geldi. "Hazır herkes uyuyor ya da nakışla ilgileniyorken, Zijuan'le konuşmak için iyi bir fırsat! Bakalım ne diyecek. Eğer kalbini kırmışsam, telafi etmeye çalışınm."

Gizlice odadan çıkıp Zijuan'i bulmaya gitti.

Batı kanadındaki hizmetçi müştemilatında kalıyordu. Baoyu pencerelerden birine yanaştı ve içeride ışık yandığını görüp, ıslattığı parmağıyla pencere kâğıdında ufak bir gözetleme deliği açtı, içeri baktı. Zijuan lambanın yanında oturuyordu.

"Zijuan!" diye fısıldadı. "Uyumadın mı?"

Zijuan irkildi ve afallayarak bir süre öyle kalakaldı.

"Kim var orada?"

"Benim!" dedi Baoyu.

Zijuan Baoyu'nün sesini tanıdı.

"Siz misiniz, Efendi Bao?"

"Evet!" dedi Baoyu fısıltıyla.

"Burada ne işiniz var?"

"Seninle konuşmak istediğim bir şey var. İzin ver içeri gireyim, oturup konuşalım."

Zijuan, kısa bir süre durakladı.

"Ne hakkında konuşacaksınız? Saat çok geç oldu. Lütfen odanıza geri dönün. Sabah söylersiniz." dedi sonra.

Baoyu'nün cesareti kırıldı. Eğer ısrar edecek olursa, Zijuan'in kapıyı sürgülemesinden korktu. Öte yandan geri dönecek olursa, içinde kaynayıp duran ve Zijuan'le konuşunca daha da yoğunlaşan duygular nasıl çıkış yolu bulacaktı? Son bir hamle daha yaptı.

"Çok uzun konuşmayacağım. Sadece tek bir sorum var." dedi.

"Tamam, bir soruysa oradan sorun."

Baoyu birden konuşma gücünü kaybettiğini hissetti, uzun bir

sessizlik oldu. Pencerenin öbür tarafında Zijuan bu sessizlikten rahatsızlık duydu. Baoyu'nün nöbet geçirmeye meyilli olduğunu bildiğinden, sert tavrının yine böyle bir şeye neden olmasından korktu. Ayağa kalktı, bir süre kulak kabarttı.

"Gittiniz mi, yoksa hâlâ oradan bakıyor musunuz? İnsanları deli ederek zaman harcayacağınıza neden aklınızdakileri söylemiyorsunuz? Birisini ölüme sürüklediniz bile; birini daha mı öldürmek istiyorsunuz! Bu çok manasız!" dedi.

Penceredeki delikten dışarı baktı. Baoyu yüzünde dalgın bir ifadeyle orada durmuş, kendisini dinliyordu. Daha fazla konuşmamanın akıllıca olacağını düşünen Zijuan, geri gidip lambanın fitilini kırptı. Birden Baoyu'nün içini çektiğini duydu.

"Ah Zijuan! Daha önce hiç bu kadar soğuk davranmamıştın! Neden bana tek bir güzel söz söylemiyorsun? Biliyorum, ben senin ilgine değmeyen, alçağın biriyim. Ama yine de bana ne yanlış yaptığımı söylemeni isterdim. Ondan sonra hayatımın sonuna kadar beni dışlamana katlanırım. Bari hatalarımı bilerek öleyim."

Zijuan burun kıvırdı.

"Söyleyecekleriniz bu kadar mı? Yeni bir şey yok mu? Bunları ezberledim zaten. Bayan Lin sağken de çok dinledim. Eğer benim bir kabahatim varsa, gidip Wang Hanım'a şikâyet edin. Size hizmet etmemi o istedi. Biz hizmetçiyiz, ne önemimiz var ki?"

Burnunu çeke çeke ağlamaya başladı. Baoyu onun da çok üzüldüğünü biliyordu; öfkeyle ayaklarını yere vurdu.

"Nasıl böyle konuşursun? Bunca aydır buradasın, neler düşündüğümü bilmen gerekir. Başkaları benim namıma bir şey demeseler bile, senin açıklamama izin vermen lazım. Sonsuza kadar içime atayım da üzüntüden öleyim mi?"

Baoyu de hıçkırarak ağlamaya başladı, o sırada arkasından bir ses duydu.

"Kim senin namına bir şey diyecekmiş? Neden başkalarını karıştırıyorsun? Onu sen kırdığına göre, düzeltecek olan da sensin. Seni affedip affetmemek ona kalmış. Neden suçu bizim üstümüze atıyorsun?"

Hem pencerenin dışındaki Baoyu hem de içindeki Zijuan irkildiler. Gelen Sheyue'ydi. Baoyu çok utandı.

"Burada neler oluyor?" diye devam etti Sheyue. "Biri bağışlanmak için yalvarıyor, öteki dikkate bile almıyor. Haydi, çabuk özür dile; Zijuan sen de çok zalimsin! Dışarısı çok soğuk, saatlerdir sana yalvarıyor ama cevap alamıyor!" Sonra Baoyu'ye döndü. "Çok geç oldu, Bayan Bao nerede olduğunu merak etti. Bu kadar uzun zamandır burada, saçağın altında duruyorsun! Derdin ne?"

"Evet ya!" dedi Zijuan içeriden. "Bu çok saçma! Ona gitmesini söyledim. Ne diyecekse sabaha bırakmasını istedim. Bütün bunlar çok anlamsız!"

Baoyu hâlâ Zijuan'le konuşmak istiyordu ama artık yalnız olmadıklarından devam etmeye utanıyordu. Boyun eğip Sheyue ile eve dönmeye razı oldu.

"Öyle olsun! Bu hayatta gerçek duygularımı hiçbir zaman kanıtlayamayacağım! Gökler gerçeği biliyor!" dedi giderken.

Gözlerine dolan yaşlar sel gibi yanaklarından aşağıya indi.

"Efendi Bao!" dedi Sheyue. "Beni dinle ve hepsini kafandan at! Gözyaşlarına yazık!"

Baoyu sessizce odasına gitti. Baochai uyuyordu ya da en azından Baoyu öyle sandı ama Xiren onu karşılayıp tersledi.

"Sabahı bekleyemez miydi bu mesele? Neden oraya gidip olay çıkarıyorsun? Yine..."

Ne diyecekse fikrini değiştirdi ve kısa bir duraklamadan sonra devam etti.

"İyi olduğundan emin misin?"

Baoyu hiçbir şey demedi, sadece başını salladı. Xiren onu yatırdı. Tabii Baoyu'nün uykusuz bir gece geçirdiğini söylemeye gerek yok.

***

Baoyu'nün gelişiyle canı çok sıkılan Zijuan de bütün gece uyumadı, ağlayarak düşünüp durdu.

"Görünüşe bakılırsa, olup biteni anlayamayacak kadar hasta olduğu bir dönemde, ailesi birlik olup onu oyuna getirerek evlendirmişler. Sonra ne yaptığını anlayınca yine nöbet geçirdi, bu yüzden o zamanda beri sürekli üzülüp ağlıyor. Sandığım kadar kalpsiz ve kötü biri olmadığı belli. Bugünkü hâli çok dokunaklıydı. Ona gerçekten acıdım! Bayan Lin'in onun gelini olamaması ne kadar üzücü! Bunlara kader karar veriyor. Kader kendini gösterene kadar erkekler kör tutkulara ve hayallere saplanıyorlar; sonra ok yaydan çıkıp gerçek öğrenilince aptallar etkilenmiyorlar ama hassas ruhlular romantik duygularının boş olmasına acı acı gözyaşı döküyorlar. Ölenlerin bir şeyden haberi olmaz, zihinleri tertemiz ve huzurlu kalır ama yaşayanların acısı bitmez! Yani biz bilgisiz ve duygusuz taştan ya da bitkiden çok daha mutsuzuz!"

Bu felsefi düşünceler, Zijuan'in zihnindeki hararetli çalkantıyı serinletti. Etrafı toparlayıp yatmaya hazırlanırken, Xifeng'ın evinin o tarafta bir velvele koptu. Bunun neye delalet ettiğini gelecek bölümde öğreneceksin.

114. BÖLÜM

Xifeng, hayaller görür ve Jinling'e döner.

Zhen Yingjia İmparator'un lütfuyla affedilir ve Saray'a çağrılır.

Baoyu ve Baochai, gece yarısı uyanıp Xifeng'ın ölmek üzere olduğunu öğrendiler. Hemen kalktılar, bir hizmetçi mum getirdi; avludan çıkmak üzerelerken Wang Hanım'dan bir mesaj daha geldi.

"Bayan Lian yaşıyor ama durumu kritik; Bay ve Bayan Bao biraz daha bekleyebilirler. Bayan Lian'in durumunda bir tuhaflık var; gece yarısından sabahın ikisine kadar hiç susmadı ama dediklerinden hiçbir şey anlamadık. Bir an tekne istiyor, başka bir an tahtırevan; sonra kayıtlara girmek için Jinling'e gitmekten söz ediyor. Kimse tek kelimesini anlamadı, sürekli ağlayıp duruyor. Bay Lian'in gidip kâğıttan bir tekne ve tahtırevan yaptırmaktan başka çaresi yoktu. Henüz geri dönmedi, Bayan Lian nefes nefese onu bekliyor. Hanımefendi ikinizin beklemesini ve Bayan Lian öldükten sonra gelmenizi istedi."

"Ne saçma!" diye bağırdı Baoyu. "Jinling'de ne işi varmış?"

"Bir keresinde sen de rüyanda bazı kayıtlar görmüştün, hatırladın mı?" diye fısıldadı Xiren. "Belki Bayan Lian de oraya gidiyordur."

Baoyu başını salladı.

"Evet! Keşke ne yazdığını da hatırlasaydım! Kader hayatlarımızı belirlemiş. Acaba Kuzen Lin'i nereye götürdü? Kayıtlarla ilgili söylediklerin bana bir şeyi hatırlattı. Bir daha öyle bir rüya görürsem, daha dikkatli olacağım. Belki bir şeyler görüp geleceği tahmin edebilirim."

"Şu dediklerine bak!" diye çıkıştı Xiren. "Seninle mantıklı bir konuşma yapmak imkânsız. Dediklerimi ciddiye almak için hiçbir fırsatı kaçırmıyorsun. Geleceği görebilsen bile bunun sana ne faydası olacak?"

"Bu tabii ki olacak şey değil ama geleceği bilseydim, en azından sizin için bütün endişelerim biterdi." dedi Baoyu.

O sırada Baochai yanlarına geldi.

"Siz ikiniz ne konuşuyorsunuz böyle?" diye sordu.

Baoyu yine sorgulanmaktan korktu ve kaçamak bir cevap verdi.

"Kuzen Feng'ı konuşuyorduk."

"O ölüyor, siz de onu mu konuşuyorsunuz?" dedi Baochai. "Geçen yıl beni kasvetli olmak ve ona uğursuzluk getirmekle suçlamıştınız ama benim o kehanete yaptığım yorumlar doğruydu!"

Baoyu bir an düşündü, sonra ellerini çırptı.

"Tabii! Haklıydın elbette! Ailemizin kâhinisin sen! Bana da söyle bakalım. Kaderde ne bekliyor beni?"

"Yine takıntılarına başladın!" diye çıkıştı Baochai gülerek. "Ben kehanet üzerine öylesine bir yorum yapmıştım. Ciddiye almaya gerek yok. Sen de Xiuyan kadar kötüsün. Yeşim taşını kaybettiğinde Miaoyu'ye danışmış, cevaba hiç kimse anlam verememişti ama yine de Xiuyan gizlice bana Miaoyu'nün şaşırtıcı altıncı hissinden, Zen uygulamasında ne kadar bilgili ve ileri seviyede olduğundan söz etmişti. Şimdi onun başına gelenlere bir bak! Neden bunu tahmin edemedi peki? Bu nasıl bir altıncı his? Bir kere Kuzen Feng için bir şey dedim diye onun ya da kendi geleceğimizi gördüğümü iddia etmiyorum. Bu tür iddialar gerçek dışı ve ciddiye alınmaması gereken şeyler!"

"Tamam!" dedi Baoyu. "Bu konuyu kapatalım. Bana Xiuyan'den söz etsene. Arka arkaya o kadar bela yaşadık ki düğününü unuttuk gitti! Sizin aileniz için çok önemli bir olaydı ama küçücük bir törenle geçiştirildi. Dost ve akrabaları bile davet etmediniz."

"Yine konunun dışına çıktın." dedi Baochai. "Benim ailemin en yakın akrabaları Jialar ve Wanglar. Wang ailesinde artık saygıdeğer kimse kalmadı, Jialar da davet edilmediler çünkü annem Büyükanne Jia'nın cenazesiyle meşgul olduğumuzu biliyordu. Sadece Kuzen Lian yardım etti, bir iki akraba geldi ama sen katılmadığın için bilmiyorsun. Xiuyan'in kaderi de benimkine benziyor. Resmî olarak Kuzen Ke ile nişanlandı, annem de çok şık bir düğün istiyordu ama öncelikle Pan hâlâ hapiste olduğundan, Kuzen Ke sade bir tören olmasını arzu etti; sonra Büyükanne Jia'nın cenaze töreni vardı; Xiuyan, özellikle de mallara el konduktan sonra, Xing yenge fazlasıyla cimrileşince onun yanında zor günler geçirdi. Zavallı Xiuyan! Daha fazla dayanamadı. Annemle konuştum, o da sade bir kutlama yapmaya karar verdi. Xiuyan artık çok mutlu; anneme karşı kendi gelininden çok daha iyi. Ke için de harika bir eş; Xiangling'le iyi geçiniyor. Eğer Ke herhangi bir nedenle bir yere gidecek olursa, ikisi gayet mutlu bir şekilde idare ederler. Ailemiz biraz zor günler yaşasa da annem şimdilerde eskisinden çok daha huzurlu. Pan için hâlâ çok üzülüyor çünkü sürekli hapishaneden mektup yazıp para istiyor. Ama neyse ki Kuzen Ke alacaklarının bir kısmını toplayabilmiş de Pan'e para göndermiş. Şehirdeki mülkümüzün bazılarının da ipotek edilmesi gerekecek. Elimizde bir ev kalıyor, annem oraya taşınmayı düşünüyor."

"Ne gerek var?" diye karşı çıktı Baoyu. "Onların burada, senin yakınında oturmaları çok daha uygun olur. O kadar uzağa giderlerse, onları ziyaret etmek bir gün sürer."

"Anne kız bile olsak, her birimizin bağımsız olması iyi bir şey." dedi Baochai. "Annem sonsuza kadar bağışla yaşayamaz."

Baoyu, neden taşınmamaları gerektiğini ayrıntısıyla açıklayacaktı ama Wang Hanım'dan, Xifeng'ın öldüğünü bildiren son mesaj geldi. Bütün aile onun dairesine gitmişti. Baoyu ve Ba-

ochai de gelirler miydi? Baoyu ayaklarını yere vurdu, ağlamak üzereydi. Baochai'in de içi sızladı ama Baoyu'yü daha fazla üzmemek için kendisine hâkim oldu.

"Gözyaşlarımızı sonraya saklasak iyi olur." diye tavsiye etti.

Xifeng'ın dairesine doğru gidince, ağlayan bir kalabalık buldular. Baochai yatağa yaklaştı; Xifeng'ın cesedinin hazırlandığını görünce ağlamaya başladı. Baoyu hıçkırıklar içinde Jia Lian'in elini tutunca onu da tetikledi. Pinger, onları biraz rahatlatabilecek başka hiç kimse olmadığını görünce kendi acısını gizleyip, öne atılarak sükûnete davet etti. Ama yine de durdurulamaz bir ağlama krizi odayı doldurdu.

Jia Lian çaresiz bir telaş içindeydi. Lai Da'yı çağırttı ve cenaze töreni için gerekli hazırlıkları yapmasını söyledi. Kendisi de Xifeng'ın öldüğünü Jia Zheng'a bildirdikten sonra başka ne düzenlemeler yapacağını tespit etmeye gitti. Ama hiç para olmadığından bir şey yapmak imkânsızdı. Xifeng'ın sevgi dolu anıları onu sürekli ağlatıyor ve üzüntüsü, hüngür hüngür ağlayan Qiaojie'nin acıklı görüntüsüyle daha da şiddetleniyordu. Bu durum bütün gece devam etti. Şafakta Jia Lian, Xifeng'ın ağabeyi Wang Ren'e haber gönderdi.

Wang Ren, amcası Wang Ziteng'ın ölümüyle istediği her şeyi yapma özgürlüğüne kavuşmuştu. Küçük amcası Zisheng onu kontrol edebilecek tipte biri değildi. Böylece Wang Ren, bu davranışlarıyla ailede tatsızlığa neden oldu. Şimdi kız kardeşinin öldüğünü öğrenince, yaslı bir ağabey olarak görevini yerine getirmek için hemen geldi. Gelir gelmez cenaze organizasyonunun ne kadar üstünkörü olduğunu görüp, öfkesini keskin sözlerle dile getirdi.

"Kardeşim yıllarca sizin için didindi durdu, gayet iyi bir iş başardı. Ona en azından iyi bir cenaze töreni borçlusunuz. Bu uyduruk törenden utanç duymanız lazım!"

Jia Lian kayınbiraderini hiç sevmezdi zaten, şimdi böyle küstahlık yaptığını görünce hiç kulak asmadı. Wang Ren, Qiaojie'yi yanına çağırdı.

"Annen sağken sadece bir kusuru vardı. Jia Hanımefendi'yi

memnun etmeye can atardı; bunun sonucunda ailesini çok ihmal etti. Ama sen artık kendi başına karar verecek kadar büyüdün, canım! Bak bana, hiç senin ailenden yararlanmaya kalkıştım mı? Şimdi annen öldüğüne göre, sana dediklerimi yapman lazım. Büyük amcan ve ben annenin akrabalarıyız. Babanı bilirim, birilerine yaltaklanmak için elinden geleni yapar, bizi hiç umursamaz bile. Odalık You öldüğünde, ben başkentte değildim ama çok para harcandığını duydum. Şimdi annenin cenazesinde cimrilik yapıyor. Onunla konuşup, aklını başına almasını söylemen gerekmiyor mu?"

"Babam güzel bir cenaze töreni yapmayı çok isterdi." dedi Qiaojie. "Ama artık her şey çok değişti. Yeterli paramız yok, bu yüzden de çok dikkatli olmak zorundayız."

"Ya senin malların?" dedi Wang Ren ısrarla. "Sana bir şeyler kalmıştır mutlaka!"

"Baskında hepsi gitti." dedi Qiaojie. "Elimde hiçbir şey kalmadı."

"Sen de mi aynı şeyi yapıyorsun?" diye karşı çıktı Wang Ren. "Jia Hanımefendi'nin her şeyini dağıttığından haberim var. Şimdi onları kullanmanın zamanıdır!"

Qiaojie, babasının onları da alıp sattığını söylemeyi kendine yediremedi ve dediklerini anlamamış gibi yaptı.

"Biliyorum ben!" diye bağırdı Wang. "Çeyizin için saklıyorsun!"

Qiaojie hiçbir şey demedi. Wang Ren sözleriyle kalbini kırmıştı, boğulurcasına ağlamaya başladı.

"Eğer başka diyecekleriniz de varsa, Bay Lian'in gelmesini bekleyin, beyefendi! Bayan Qiaojie bunları anlamayacak kadar küçük!" diye karşı çıktı Pinger öfkeyle.

"Sana gelince, yerini almak için kardeşimin ölmesini dört gözle bekliyordun, değil mi?" dedi Wang Ren. "Çok şey istemiyorum! Sadece doğru düzgün bir cenaze töreni olsun! Herhâlde ailenizi rezil etmek istemezsiniz!"

Somurtarak oturdu.

Qiaojie çok perişan hâldeydi.

"Babamın çok istediğini biliyorum." diye düşündü. "Ren dayım annem sağken gizlice her şeyini alıp gidiyordu. Şimdi şikâyet etmeye hiç hakkı yok!"

Onun gözünde dayısı aşağılık adamın tekiydi.

Wang Ren de Xifeng'ın gizlice para stokladığını ve baskına rağmen dairesinde bir yerlerde gümüş olduğunu zannediyordu, hem de yüklü miktarda!

"Herhâlde benim para sızdırmaya geldiğimi sanıyorlar, kız da onları koruyor. Küçük rezilin de bana hiçbir faydası olmayacak!" diye düşündü ve yeğeninden nefret etmeye başladı.

Jia Lian, bütün bu pürüzleri ortadan kaldırmak için para bulmaya çalışmakla meşguldü. Dışarıda gerçekleştirilecek formaliteleri Lai Da'ya bıraktı ama evde yapılacak tören için de çok paraya ihtiyaç vardı ve nereden bulacağını hiç bilmiyordu. Pinger onun çıkmazda olduğunun farkındaydı.

"Çok endişelenmeyin, beyefendi." dedi. "Sağlığınız bozulacak!"

"Sağlığım batsın!" diye patladı Jia Lian. "Hiç umurumda değil! Cenaze masrafları bir yana günlük olarak iki yakamızı bir araya getirecek paramız bile yok. Bu yetmezmiş gibi bir de şu budala çıktı! Ne yapmamı bekliyorsun?"

"Kendinizi bu hâle sokmanıza hiç gerek yok!" dedi Pinger. "Eğer paranız yoksa, benim baskında alınmayan bazı eşyalarım var. İsterseniz onları kullanabilirsiniz."

"Şu şansa bak!" diye düşündü Jia Lian ve Pinger'ya gülümsedi.

"Gerçekten çok faydası olur! Para bulmak için etrafta koşuşturmak zorunda kalmam. İlk fırsatta ödemeye çalışırım." dedi.

"Zaten neyim varsa Bayan Lian sayesinde." dedi Pinger. "Bu yüzden ödemenize hiç gerek yok! Cenaze töreninin gerektiği gibi yapılması istiyorum sadece."

Jia Lian, Pinger'nın teklifini içten bir minnetle kabul etti ve cenaze masraflarını karşılamak için eşyalarını rehine verdi. Ondan sonra da her şeyi onunla konuşmaya özen gösterdi. Qiutong buna çok bozuldu ve şikâyet etmek için hiçbir fırsatı kaçırmadı.

"Şimdi Bayan Lian gidince, Pinger onun yerini alacağını sanıyor. Beyefendi beni Bay Lian'e verdi, nasıl benden daha üstün olduğunu düşünebiliyor?"

Pinger onun bu hoşnutsuz tavrını fark etti ama hiç aldırmadı. Kısa süre içinde bunu anlayan Jia Lian de Qiutong'un içerlemesini çok yersiz buldu ve canını sıkan herhangi bir şey olduğunda, acısını ondan çıkardı. Xing Hanım bu konuda Qiutong'un tarafındaydı ve Jia Lian'e çıkışınca o da öfkesine hâkim olmak zorunda kaldı. Bu konuda bu kadar yeter.

***

Xifeng'ın cenazesi gömülmeden önce on gün sergilendikten sonra tapınağa götürüldü. Jia Zheng hâlâ Büyükanne Jia'nın yasını tutuyordu ve Xifeng'ın cenaze sürecinde çalışma odasına kapandı. Edebiyatçı arkadaş çevresi yavaş yavaş ondan uzaklaştı. Sadece Cheng Rixing hâlâ düzenli olarak uğruyordu. Yine bir gün geldiğinde, Jia Zheng'la ailenin çöküşü konusunda konuştular.

"Görüyor musun, teker teker ölüyoruz! Ağabeyim ve genç Zhen sürgündeler. Maddi durumumuz günbegün kötüleşiyor. Doğudaki mülkümüze kim bilir ne olacak! Berbat bir hâldeyiz!"

"Buraya geldiğim bunca yıldır, çalışanlarınızın sizin üzerinizden nasıl zenginleştiklerini bizzat gördüm, beyefendi." dedi Cheng Rixing. "Her yıl para sizin ceplerinizden onlarınkine doğru aktı. Bu da sizin mahvınıza neden oldu. Üstelik şimdi Sör She ve Zhen Bey'in ailelerinin ihtiyaçları için de para lazım; dışarıya çok borçlandınız. Bir de soyuldunuz! Polisin hırsızları yakalayıp çalınan mallarınızı geri alması pek mümkün görünmüyor. Evinizi bir düzene sokmak istiyorsanız, benim aklıma gelen tek çare, hizmetkârlarınızı toplayıp, içlerinden en güvendiğiniz birine bütün hesapları etraflıca inceletmek. Böylelikle hangi birimde kısıntıya gideceğinize karar verebilirsiniz. Bir açık varsa bundan birisini sorumlu tutup ödetirsiniz. En azından ne durumda olduğunuzu bilirsiniz. Kocaman bahçenize gelince, orayı satın almaya kimsenin gücü yetmez ama kâr getirme potansiyeli olan bir yeri ihmal etmek de çok yazık! Sizin burada olmadığınız yıllarda, oradaki personel, insanların içeri girmelerini engellemek için türlü türlü ürkütücü hikâyeler uydurdular. Kısacası bütün sıkıntılarınız

hizmetkârlarınızdan kaynaklanıyor. Detaylı bir araştırma yapıp, içlerinde size karşı sadık olanları tutup, işe yaramazları kovun. Makul tek çözüm bu gibi görünüyor."

Jia Zheng başını salladı.

"Sevgili Cheng!" dedi. "Sana söylemekte bir sakınca görmüyorum. Hizmetkârlar bir yana, yeğenlerime bile güvenmiyorum! Teklif ettiğin gibi bir araştırma yapmaya kalkışsam, asla problemin köküne inemem. Hem zaten hâlâ matemde olduğumdan böyle bir şeyle uğraşamam. Yapsam bile, geçmişte ev idaresiyle hiç ilgilenmediğimden, olması gereken ya da olması beklenmeyen şeylerden hiç haberim yok! Nereden başlayacağımı bile bilmiyorum."

"Siz çok hayırsever ve erdemli bir insansınız, beyefendi." dedi Cheng. "Sizin pozisyonunuzdaki başka bir ailede durum böyle kritik bir noktaya gelse, beyefendiler hizmetkârlarından para talep edip felaketi beş on yıl daha ileri atarlardı. Sizin adamlarınızdan bazılarının yüksek mevkilere atandığını duydum..."

"Olmaz!" dedi Jia Zheng kesin bir şekilde. "Bir adam kendi hizmetkârlarından para almaya tenezzül ederse, sonun başlangıcı gelmiş demektir. Biraz kemerlerimizi sıkmak zorundayız. Hâlâ kayıtlı mal varlığımız kaldıysa ne âlâ. Ama şahsen ben bazı kayıtların arkasının boş olduğunu düşünüyorum."

"Kesinlikle, beyefendi." dedi Cheng. "Ben de o yüzden hesapları incelemenizi tavsiye ettim zaten."

"Bir şey mi duydun?" diye sordu Jia Zheng.

"Bazı hizmetkârlarınızın yaptıkları kötülükler geldi kulağıma." dedi Cheng. "Ama sizin yanınızda anlatamam."

Jia Zheng, Cheng'ın ses tonundan doğru söylediğini anladı.

"Yazık!" dedi içini çekerek. "Büyükbabamın zamanından beri, hizmetkârlarımıza karşı düşünceli ve cömert olmak aile geleneğimizdir. Hiçbir zaman onlara sert davranmadık ya da şikâyet etmeleri için bahane vermedik. Ama giderek çığırından çıktılar! Eğer birdenbire sert bir efendi olmaya kalkarsam, pek ciddiye alınacağımı sanmıyorum."

Onlar konuşurlarken, kapı görevlilerinden biri gelip Nankingli Zhen Bey'in geldiğini bildirdi.

"Başkente neden geldi acaba?" dedi Jia Zheng.

"Öğrendiğime göre, İmparator'un lütfuyla görevine iade edilmiş." dedi hizmetkâr.

"Hemen içeri alın."

Hizmetkâr misafiri getirmeye gitti. Bu Zhen Bey, Zhen Baoyu'nün babasıydı; tam adı Zhen Yingjia, stil adı Youzhong'du. Hatırlanacağı gibi Zhenler de tıpkı Jialar gibi, Nankingli tanınmış bir aileydi ve iki ailenin uzun yıllardır süregelen bir bağlantıları vardı; sık görüşürlerdi. Zhen Yingjia, bir ya da iki yıl önce bir kabahatinden dolayı görevden alınmış, aile mülküne el konmuştu. Şimdi Majesteleri İmparator, sadık ve değerli bir vatandaşın torunu olarak ona özel bir lütufta bulunmuş ve atalarından gelen unvanını geri vermiş; başkente huzuruna çağırmıştı. Jia Hanımefendi'nin yeni öldüğünü bildiğinden, ona adak hediyelerini ve saygılarını sunmak üzere hayırlı bir günü seçerek gelmiş ve öncesinde de Rongguo Konağı'na Jia Zheng'a uğramıştı.

Jia Zheng matem döneminde olduğundan, onu karşılamak için dışarı çıkmadı ve çalışma odasının kapısında durup, gelmesini bekledi. Zhen Yingjia onu görünce kalbinde hüzün ve sevinç birbirine karıştı. İki beyefendi, resmiyete girmeden sadece tokalaşıp, selamlaştılar. Masanın iki ucuna oturdular; Jia Zheng misafirine çay ikram etti, bir süre konuştular.

"Majesteleriyle ne zaman görüştünüz?" diye sordu Jia Zheng.

"Dünden önceki gün." dedi Zhen Yingjia.

"Yüce Efendi, herhâlde bazı talimatlar bahşetmiştir."

"Evet, tabii. Teveccühü gökleri aşan Majesteleri emirlerini lütfetti."

"Ne olduğunu sorabilir miyim?"

"Güney sahillerinde baş gösteren korsanlık ve orada yaşayan halk arasında hüküm süren çalkantılı şartlar yüzünden, Majesteleri Anguo Dükü'nü ayaklanmaların kontrol altına alınması için

gönderiyor. O bölgeyi iyi bildiğimden benim de bu harekâtta görev almamı emretti. Hemen gitmem gerekiyor. Dün Jia Hanımefendi'nin vefatını öğrenince, sadakatimin bir ifadesi olarak tabutunun önünde tütsü yakıp saygılarımı sunmak istedim."

Jia Zheng eğilerek teşekkür etti.

"Bu göreve giderek, İmparator'un endişelerini gidereceğinizden ve halka huzur getireceğinizden eminim, beyefendi. Ayrıca size de büyük bir kişisel şan getireceğinden hiç şüphem yok! Ne yazık ki buna ben şahit olamayacağım, sadece uzaktan zafer haberlerinizi almakla yetineceğim. Zhenhai kıyısının şimdiki komutanı benim bir akrabam; umarım onunla tanıştığınızda kendisini seversiniz."

"Akrabalığınız nedir?" diye sordu Zhen Yingjia.

"Jiangxi'de Ziraat Müdürü olduğum dönemde kızımı onun oğluyla nişanladım, üç yıldır evliler. Kıyı bölgesindeki uzun süren düzensizlik ve korsanların devam eden yığılmaları bir süredir onlardan haber almamızı engelliyor. Kızımın nasıl olduğunu çok merak ediyorum, göreviniz bittiğinde, bir fırsatını bulursanız onu ziyaret etmenizi çok isterim. Bu arada ben de ona kısa bir mektup yazarım, adamlarınızdan biriyle ona gönderme nezaketi gösterirseniz, size minnettar olurum."

"Çocuklarımız hepimiz için endişe kaynağı!" dedi Zhen. "Ben de sizden benzer bir ricada bulunacaktım. Majestelerinden başkente gelme emri alınca, ailemi de yanımda getirmeye karar verdim. Oğlum henüz çok küçük, evde çalışan sayımız da çok azaldı. Benim hızla gelmem gerekti, ailem de yavaş yavaş arkadan geliyor, her an burada olurlar. Ben hemen ayrılma emri aldığımdan, daha fazla bekleyemem. Ailem geldiğinde sizi ziyarete gelecekler. Oğluma size saygılarını sunup, öğütlerinizden faydalanmasını söyledim. Eğer onun için uygun bir eş bulma şansınız olursa, bizi temsil etmeniz durumunda size minnettar olurum."

"Elbette." diye kabul etti Jia Zheng. Kısa bir süre daha sohbet ettikten sonra Zhen Yingjia ayrılmak üzere kalktı.

"Yarın şehir dışında görüşmeyi umuyorum." dedi.

Jia Zheng, Zhen'in başka görüşmeleri de olabileceğini bildi-

ğinden kalması için baskı yapmadı. Çalışma odasının kapısına kadar geçirdi; Jia Lian ile Baoyu ona dışarıya kadar eşlik etmek üzere orada bekliyorlardı; Jia Zheng içeri çağırmadığından giremişlerdi. İki genç adam ileri atılıp, Zhen'i selamladılar. Zhen Yingjia, Baoyu'yü görünce çok şaşırdı.

"Beyaz matem kıyafetleri olmasa, bu genç tıpkı bizim Baoyu'müze benziyor!" diye düşündü.

"Son karşılaşmamızdan bu yana o kadar uzun zaman oldu ki isimlerinizi unutmuşum!" dedi kibarca.

Jia Zheng, Jia Lian'i işaret edip, "She ağabeyimin oğlu, Lian." dedi. Sonra Baoyu'yü gösterdi. "Benim küçük oğlum, Baoyu."

Zhen ellerini çırptı.

"Ne acayip! Sizin, ağzında yeşim taşıyla doğan, çok sevilen bir oğlunuz olduğu konusunda evde konuştuklarını duymuştum. Adının Baoyu olduğunu söylemişlerdi. İlk önce oğullarımızın adlarının aynı olmasına çok şaşırdım ama sonra böyle tesadüflere sık rastlandığını düşündüm. Şimdi onu karşımda görünce daha da çok şaşırdım! Tıpkı benim oğluma benziyor! Sadece yüz hatları değil, tavrı ve duruşu da aynı!"

Baoyu'nün yaşını öğrenince kendi oğlunun bir yaş küçük olduğunu söyledi.

Jia Zheng, kendilerine gönderdikleri eski Zhen çalışanı Bao Yong'dan, Zhen Baoyu hakkında bir şeyler öğrendiğini söyledi. Zhen Yingjia, eski hizmetkârını soramayacak kadar kendini Baoyu'ye kaptırmıştı.

"Şaşılacak şey! İlginç!" deyip duruyordu. Baoyu'nün elinden tuttu, ona karşı çok samimiydi. Sohbetleri daha uzun sürerdi aslında ama Anguo Dükü'nün çok acelesi vardı. Zhen de amirini geciktirmek istemiyordu ve kendisini bekleyen uzun yolculuk için hızla hazırlanması gerekiyordu. Bu yüzden vedalaşıp ayrılmak zorunda kaldı, Jia Lian ile Baoyu ona eşlik ettiler. Yol boyu Baoyu'yü sorularıyla bunalttı. Sonunda arabasına binip gitti. Jia Lian ve Baoyu de Jia Zheng'a rapor vermek için geri döndüler. Oradan ayrıldıktan sonra Jia Lian Xifeng'ın cenazesi için hesap yapmaya çalıştı.

Baoyu odasına dönünce Baochai'e Zhen Yingjia ile karşılaşmasını anlattı.

"Sürekli hakkında konuşulan Zhen Baoyu'yü hiç göremeyeceğimi düşünüyordum ama şimdi babasını gördüm, oğlu da her an babamı görmeye gelebilirmiş. İnanması zor ama oğlunun tıpkı bana benzediğini söylüyor. Geldiğinde mutlaka ona bakın, gerçekten de bir benzerlik var mı görün."

"Utan utan!" dedi Baochai. "Gün geçtikçe daha da düşüncesiz oluyorsun! Önce sana çok benzediği söylenen bir gençten söz ediyorsun, sonra da gidip onu gözetlememizi istiyorsun! Bakalım sırada ne var!"

Baoyu yanlış bir şey söylediğini anlayıp kızardı. Gafını düzeltmeye çabaladı ama devamını öğrenmek için gelecek bölümü okumalısın.

115. BÖLÜM

Bir ön yargı Xichun'ün kanaatini güçlendirir.

Doğrulanan fiziki benzerlik, Baoyu'yü hayal ettiği arkadaştan mahrum bırakır.

Baoyu, Baochai'i yatıştırmaya zaman bulamadan, Qiuwen gelip, babasının onu çalışma odasına çağırdığını haber verdi.

Baoyu kaçma şansı bulmasına sevinerek, ikiletmeden gitti.

"Seninle çalışmaların hakkında konuşmak istiyorum." dedi Jia Zheng, oğlu gelince. "Hâlâ matemde olduğundan okula gitmen uygun olmaz ama kompozisyonlarını gözden geçirmek zorundasın. Birkaç gün sonra boş zamanım olacak, bana örnek kompozisyonlar yazmanı istiyorum. O zaman bütün bu dönem boyunca gözle görülür bir ilerleme kaydedebildin mi, göreceğim."

"Tamam, baba." dedi Baoyu süklüm püklüm.

"Kardeşin Huan ve yeğenin Lan'a da aynı şeyi söyledim. Senin çalışmalarının onlarınkinden daha iyi olmasını umuyorum."

"Tamam, baba." Baoyu başka bir şey söylemeye cesaret edemeden orada çakılı kaldı.

"Git o zaman."

Çalışma odasından çıkan Baoyu o tarafa doğru gelen Lai Da ile diğer hizmetkârların yanından geçti.

Ok gibi odasına girdi ve babasıyla görüşmesini Baochai'e anlattı; kız duyduklarına çok memnun oldu. Baoyu içten içe sızlanıyordu ama gevşeklik yapmanın hiç de uygun olmadığını bilerek, oturup dersine odaklanmaya çalıştı. O sırada Ksitigarbha Manastırı'ndan iki rahibe Baochai'e saygılarını sunmaya geldi. Baochai bir hizmetçiden çay ikram etmesini istedi ama onlara gayet soğuk davrandı. Baoyu orada kalıp onlarla sohbet ederdi mutlaka ama Baochai'in hoşnutsuzluğunu görünce vazgeçti. Rahibeler Baochai'in kendi amaçlarına karşı ilgisizliğini fark edip, kısa bir süre oturduktan sonra kalktılar.

"Biraz daha kalsaydınız." dedi Baochai, gayet samimiyetsiz bir şekilde.

"Uğrayacağımız çok yer var." dedi biri. "Demir Eşik Tapınağı'ndaki ayinlerle o kadar meşguldük ki uzun zamandır hanımefendilere ve genç hanımlara gelemedik. Sizin dışınızda, Bayan Zhu ve hanımefendilere de uğradık, şimdi bir de Bayan Xichun'e gideceğiz.

Baochai başını salladı. Rahibeler de Xichun'ün dairesine gittiler. Kendilerini karşılayan Caiping'e hanımının nerede olduğunu sordular.

"Hanımım günlerdir yemek yemiyordu." dedi Caiping. "Şimdi yataktan bile kalkamaz hâle geldi."

"Neden? Ne oldu ki?"

Ah! Uzun hikâye. Eminim sizi görünce her şeyi anlatır."

Xichun seslerini duyup, yatağında oturdu.

"Nasılsınız?" diye sordu içeri girdiklerinde. "Ben de talihimiz değişince bizi ziyaret etmekten vazgeçtiğinizi sanmıştım."

"Buda aşkına!" diye bir tepki geldi. "Hayırseverler her zaman hayırseverdir, zengin ya da fakir olmaları fark etmez! Bizim manastırımızı sizin aileniz kurdu ve büyük hanımefendi her zaman bize karşı çok cömert oldu. Hanımefendileri ve genç hanımları cenazede gördük ama siz yoktunuz, merak ettik. Bu yüzden bugün özellikle sizi görmeye geldik."

Xichun tapınaktaki genç rahibeleri sordu.

"O skandaldan beri, kapıdaki adamlar onların Rongguo Konağı'na ayak basmalarına izin vermiyorlar." dedi biri.

"Skandal demişken, Yeşil Kafes Manastırı'ndan Rahibe Miaoyu'nün biriyle kaçtığı doğru mu?" diye sordu diğeri.

"Ne saçma şey!" dedi Xichun. "Böyle hikâyeler uyduran insanlar, cehennemde dillerinin kesileceğini bilmeliler! Bir kabadayı çetesi zavallı kızcağızı kaçırdı! İnsanlar nasıl böyle haince dedikodular çıkarabiliyorlar?"

"Rahibe Miaoyu çok tuhaf biriydi." dedi rahibelerden biri. "Bazı şeyleri biraz abarttığını düşünürdük hep. Tabii ki onu sizin yanınızda eleştirmek istemeyiz. Onunla kıyaslandığında biz kimiz ki? Sıradan, görgüsüz insanlarız! Ayinlerimizi yapıyor, dualarımızı okuyor, başkalarının günahları için şefaat diliyor, kendimiz için de hayırlı bir karma umut ediyoruz."

"Hayırlı karmayla ne demek istiyorsun?" diye sordu Xichun merakla.

"Sizinki gibi, korkacak bir şeyleri olmayan, gerçekten erdemli aileleri bir tarafa bırakırsak, iyi ailelerin diğer soylu hanımefendileri ve genç hanımları refahlarının ne kadar süreceğinden asla emin olamazlar. Eğer felaket bir kere vurursa, onları hiçbir şey kurtaramaz. Bizim Merhamet Tanrıçası'ndan başka hiç kimse. Eğer bir fâninin acı çektiğini görürse, sonsuz merhameti o fâniye kurtuluşuna doğru yol göstermeye çalışır. Bu nedenle hepimiz ona dua ederiz: 'Ey Merhamet Tanrıçası, Sonsuz Şefkat ve Lütuf Bodhisattvası, Kurtarıcı, sıkıntıdaki ruhları koru!' Bir rahibenin hayatı zordur, doğru, zengin bir ailedeki hanımefendininkinden daha zordur. Ama biz korunuyoruz! Buda ya da aziz olma umudu beslemesek de en azından ibadetimize devam ettiğimiz sürece, bir gün başka bir yaşama erkek olarak doğabiliriz. Bu da yeterince iyi bir ödül olur. En azından o zaman kadınlığın sonsuz çilelerinden ve sessiz sıkıntılarından kurtuluruz. Siz bunu anlayamayacak kadar gençsiniz ama genç bir hanımefendi evden ayrılıp evlendiğinde onun için her şey biter. Hayatının geri kalanını, kocasının arzularının kölesi olarak yaşar."

"Gerçek bir dinî yaşamdaysa önemli olan içten ibadettir. Ra-

hibe Miaoyu, her zaman kendisini becerikli, hassas ve üstün görüyordu. Ona göre bizler aşağılık fânilerdik. Bizim gibi sıradan insanlar, onun başına gelen korkunç şeylere bakınca, en azından iyi bir karma umabiliriz."

Bu sözler bam teline dokunmuştu. Xichun, hizmetçilerinin yanında olduklarına hiç aldırmadan, You Shi'nin kendisine ne kadar kötü davrandığını, onu evin bütün sorumluluğunu omuzlarına yükleyip yalnız bıraktığını ve bunun korkunç sonuçlarını anlattı. Saçını kestiği yeri de gösterdi.

"Siz benim bu kahırlı hayatı çok isteyen, iradesiz biri olduğumu düşünebilirsiniz! Ama yanılıyorsunuz. Uzun zamandır rahibe olmak istiyorum. Sadece bu amaca ulaşmanın bir yolunu bulamadım."

Rahibeler sahte bir panik gösterdiler.

"Böyle konuşmayın, hanımefendi! Eğer You Hanım duyarsa, bizi azarlayıp manastırdan kovar. Sizin gibi, iyi bir ailede yetişmiş, genç bir hanımın iyi bir evlilik yapması ve ömür boyu lüks ve refah içinde yaşaması muhakkak..."

Xichun'ün yanakları kızardı.

"You Hanım sizi kovabilir ama ben kovamam, öyle mi?"

Rahibeler onun ciddi olduğunu fark edip, biraz daha kışkırtmaya karar verdiler.

"Kızmayın, hanımefendi. Siz hanımefendilerin ve genç hanımların dilediğinizi yapmanıza izin vereceklerine gerçekten inanıyor musunuz? Sadece başınıza gereksiz bir bela alırsınız. Biz öyle düşünüyoruz."

"Bekleyin de görün o zaman." dedi Xichun kısaca.

Bunu pek de hayırlı bulmayan Caiping, rahibelere gitmelerini işaret etti. Onlar da anlayıp Xichun'ü daha fazla zorlamaktan korkarak vedalaştılar. Xichun onları alıkoymadı ve arkalarından burun kıvırarak güldü.

"Sanki tek manastır sizinki mi?" dedi.

Rahibeler cevap vermemeyi uygun buldular.

Caiping, olayların bu hâle gelmesinden endişelendi ve nahoş bir şeyler olursa suçlanmaktan korkarak You Shi'yi bilgilendirmeye gitti.

"Bayan Xichun saçını kesip rahibe olmayı aklına koymuş, hanımefendi. Son birkaç gündür hastaydı, evde kaderine sızlanarak yatıyordu. Belki tedbir almak iyi olabilir. Eğer bir şey olursa suç bize kalır..."

"Aslında rahibe falan olmak istemiyor!" dedi You Shi. "Benim otoriteme karşı çıkmak için Zhen Bey'in yokluğundan faydalanmaya çalışıyor. Bırakalım ne istiyorsa yapsın, iyi şanslar!"

Caiping yine de Xichun'ü böyle köklü bir değişiklik yapmaması için ikna etmeye çalıştı ama Xichun oruç tutmaya devam etti, artık tek düşüncesi son adımı atıp kalan saçını da kesmekti. Caiping daha fazla dayanamayıp Xing ve Wang Hanımlara gitti. Onlar da birkaç kere Xichun'le konuştular ama çabaları boşunaydı. Çok inatçı görünüyordu.

İki hanımefendi Jia Zheng'ı bu durumdan haberdar etmeye giderken, hizmetçilerden biri gelip Zhen Hanım ve oğlu Zhen Baoyu'nün geldiğini bildirdi. Hemen onları karşılamak için dışarı çıktılar ve Zhen Hanım'ı Wang Hanım'ın dairesine götürdüler. Oturup kibarca birbirlerinin hatırlarını sorduktan sonra burada ayrıntılarını belirtmeye gerek duymadığımız bir sohbete daldılar. Wang Hanım oğulları arasındaki sözü edilen benzerlikten laf açtı ve Zhen Baoyu'yü görmek istediğini söyledi. Hemen onu çağırttılar ama Jia Zheng'la çalışma odasına sohbet ettikleri haberi geldi. Baoyu, Huan ve Lan da yemek yemek üzere çalışma odasına çağrılmışlardı. Zhen Baoyu, Wang Hanım'a daha sonra uğrayacaktı.

Hanımlara da yemek servisi yapıldı.

Jia Zheng, Zhen Baoyu ile kendi oğlu arasındaki fiziki benzerliğe bizzat şahit olunca, delikanlının edebî ve bilimsel yeteneklerini de teste tabi tutmak istedi ve verdiği akıcı cevaplardan çok etkilendi. Bu erdem abidesini görsünler ve özellikle de Baoyu kendisini onunla kıyaslasın diye, gençleri çağırttı.

Baoyu, matem kıyafetleri içinde, Huan ve Lan eşliğinde geldi.

Zhen Baoyu'yü ilk kez görünce ona sanki eski bir dostuyla karşılaşmış gibi geldi. Memnuniyet karşılıklıydı. Birbirlerine eğilerek selam verdiler, Huan ve Lan da aynı şeyi yaptılar. Jia Zheng, yerdeki minderde oturuyordu; Zhen Baoyu'yü sandalyeye buyur etti ama Jia Zheng daha aşağı bir seviyede oturduğundan, delikanlı bu daveti reddetti. O da yerdeki yastığın üzerine oturdu. Baoyu ve diğer ikisi onlara katılınca hepsinin birden Jia Zheng'la yerde oturmaları pek uygun olmayacaktı ama öte yandan kendi yaşıtları alçakta otururken ayakta da duramazlardı. Jia Zheng ayağa kalkarak bu çıkmaza bir son verdi. Birkaç dakika onlarla konuştuktan sonra hizmetkârlara öğle yemeğinin getirilmesini söyledi.

"Ben şimdi ayrılmak zorundayım." dedi Zhen Baoyu'ye. "Lütfen kusura bakma. Seni gençlere emanet ediyorum, senden öğrenecekleri çok şey vardır."

"Beyefendilerden bir şeyler öğrenmeye can atan asıl benim, efendim." diye cevap verdi Zhen, kibar bir tevazuyla.

Jia Zheng birkaç şey daha söyledikten sonra odadan çıktı ve kibarca genç misafirinin kendisine eşlik etmesine engel oldu. Sadece kendisinden önce davranıp kapının eşiğinde bekleyen Baoyu, Huan ve Jia Lan içerideki çalışma odasına kadar ona eşlik ettiler. Geri dönünce, Zhen Baoyu'den oturmasını rica ettiler. Çok istenen ve uzun süre beklenen bu karşılaşmadan da söz ederek sohbet ettiler. Detaylara girmeyeceğiz.

Jia Baoyu, Zhen Baoyu'yü görünce hemen aklına rüyasındaki karşılaşmaları geldi. Zhen Baoyu'nün konuşmalarından, tam da gönlüne göre bir arkadaş bulduğunu ve kaderin karşısına gerçek bir dost çıkardığını hissetti. Ancak henüz ilk kez karşılaştıklarından ve Huan ile Lan da yanlarında olduklarından, biraz tedbirli olması gerektiğini düşündü ve bu gibi durumlarda âdet olduğu üzere abartılı bir kibarlıkla hitap etti ona.

"Size uzun zamandır uzaktan hayranlık duyuyordum ama ne yazık ki şimdiye kadar bu şerefe nail olamadım. Bugün bu lütuf bana bahşedildi, sanki gökten inen bir ölümsüz gibi görünüyorsunuz!"

Zhen Baoyu de adaşı hakkında çok şey duymuş ve gerçeğin beklentilerine çok uyduğunu görmüştü.

"Çalışmalarım için iyi bir arkadaş olacağa benziyor." diye düşündü. "Ama benim heveslerimi paylaşacak gibi görünmüyor. Adımız aynı, bana çok benziyor; ruhlarımız birbirine bağlı olmalı! Son dönemde *Yüce İlkeler*'i anlamakta çok aşama kaydettim, dolayısıyla öğrendiklerimi onunla paylaşabilirim. Ama bu bizim ilk karşılaşmamız olduğundan ve görüşlerini bilmediğimden, tedbirli davranmalıyım."

Jia Baoyu'nün sözlerine uygun olduğunu düşündüğü şekilde karşılık verdi.

"Uzun zamandır sizin yeteneklerinizi biliyorum. Muazzam bir safiyet ve zarafete sahip birisinin önünde, ben ancak sıradan ve aptal bir fâni olabilirim ve adınızı paylaşmakla parlaklığını karartmaktan korkarım." dedi.

Bunu duyan Baoyu, "Tıpkı benim gibi düşünüyor." diye geçirdi aklından. "Ama neden sanki kızmışım gibi bana iltifat ediyor? İkimiz de erkeğiz, dolayısıyla safiyetten uzak yaratıklarız."

"İltifatlarınızı hiç hak etmiyorum." dedi. "Ben taş kafalı aptalın biriyim! Sizin gibi nitelikli ve soylu birisiyle kıyaslanamam bile! Asıl taşıdığımız isimlere layık olmayan benim!"

"Ben küçükken, sınırlarımı hiç bilmez ve beni çok aşan hayaller kurardım." dedi Zhen Baoyu. "Ama sonra ailem zor günler yaşamaya başladı ve son birkaç yılımızı çok düşük şartlar altında geçirdik. Sonuç olarak hayatın iniş çıkışları konusunda çok tecrübeli olduğumu iddia etmesem de dünyanın hâline dair biraz bilgim olduğunu söyleyebilirim. Öte yandan siz, hayatınız boyunca lüks içinde yaşadınız, hiçbir şeyin eksikliğini duymadınız ve eminim ki edebî yazılarınızda ve kamu işlerinde büyük bir farklılık sağladınız. Bu fark sayesinde şerefli babanız sizi takdir ediyor, size gurur ve sevgiyle bakıyordur. Tekrar söylüyorum, taşıdığımız isme çok layıksınız."

Bu konuşma Baoyu'ye biraz fazla dalkavukça geldiğinden, ne cevap vereceğini bilemeyip sustu. Jia Huan sohbetin tamamen dışında kalmaktan çok rahatsız olurken, Jia Lan bu sözlerden çok etkilendi.

"Çok mütevazısınız, efendim. Sözünü ettiğiniz edebî yazılar

ve kamu işlerinde, gerçek yetenek ve bilgi uzun süreli bir tecrübeden çıkar. Elbette ben edebî yazılar konusunda bilgi sahibi olduğumu iddia edemeyecek kadar gencim ama okuduklarım üzerine düşününce, iyi şöhretin ve şerefin zenginlik ve lüksten çok daha yüce olduğunu sonucuna vardım." dedi.

Jia Baoyu, yeğeninin sözlerini mide bulandırıcı şekilde ukalaca buldu ve bu tarz konuşmayı nereden öğrendiğini merak etti. Zhen Baoyu'nün de benzer şekilde cevap vermesini engellemek için atıldı.

"Hakkınızda duyduklarıma bakarak, sıradan fikirlerden hoşlanmadığınızı ve üstün bir dünya görüşünüz olduğunu anlıyorum. Bugün sizinle tanışma ve sizden, içinde yaşadığımız bu ölümlü dünyadan çıkıp daha ruhani bir âleme geçmeme yardımcı olacak şeyler öğrenme fırsatı bulduğuma çok memnun oldum. Böyle bir karşılaşma yüreğimi dünyevi arzulardan arındıracak, gözlerimi çok daha engin bir hayat görüşüne açacaktır. Ah ne yazık! Sözlerinizden beni kaba saba bir yaratık olarak gördüğünüz anlaşılıyor, bu yüzden beni bu dünyevi konuşmalarla savuşturdunuz."

Genç Zhen düşünmeye başladı.

"Belli ki çocukluğumla ilgili hikâyeleri duymuş ve gerçek mizacımı gizleyip numara yaptığımı düşünüyor. Ona karşı açık olmalıyım. Kim bilir belki de iyi dostum olur."

"Samimi konuşmanıza çok memnun oldum." diye başladı. "Ben küçükken, yavan ve klişe olan her şeyden nefret ederdim. Ama büyüdüm ve babam görevinden ayrılıp sosyal hayattan çekilince, bu işler bana devredildi. Görevlerim sırasında, karşılaştığım seçkin beyefendilerin her birinin şu ya da bu şekilde aile adlarına şan ve şeref getirdiklerini gördüm. Yazılı eserleri ya da sözleri bağlılık ve ataya saygıdan bahsediyordu. Bütün hayatları erdeme ve doğruluğa adanmıştı; altında yaşadığımız bu ferasetli yönetime çok uygundular; babalarının ve öğretmenlerinin beklentilerinin altında kalmıyorlardı. Böylelikle gençliğimin saçma teorilerini ve aptalca tutkuları yavaş yavaş bıraktım. Beni cehaletimden çekip çıkaracak böyle öğretmen ve arkadaşların arayışına girdim, sizinle tanışmayı da büyük bir lütuf olarak görüyorum.

Sizden öğreneceğim çok şey olduğunu biliyorum. İnanın bana, daha önce söylediklerimde samimiydim."

Jia Baoyu dinledikçe daha da sinirleniyordu. Sırf kibarlıktan belli belirsiz bir şeyler mınldandı ve içeriden davet gelince daha fazla sıkıntıdan kurtuldu.

"Eğer beyefendiler yemeklerini yedilerse, Bay Zhen hanımefendilere katılabilir mi?"

Baoyu bu fırsattan yararlanarak, Zhen Baoyu'ye yolu göstermek için ayağa fırladı ve beraber Wang Hanım'ın dairesine gittiler, diğer gençler de peşlerine takıldılar. Zhen Hanımefendi'nin başköşede oturduğunu gören Jia Baoyu ona saygılarını sundu; Huan ile Lan da aynı şeyi yaptılar. Zhen Baoyu, Wang Hanım'a saygılarını sundu. Sonunda iki hanımefendi ve iki "yeşim taşı" karşı karşıya gelmişlerdi. Jia Baoyu artık evli bir erkek olsa da Zhen Hanım bu yüzden ona resmî davranmayacak kadar yaşlıydı, üstelik de iki ailenin aralarındaki ilişki çok eskilere dayanıyordu. Gençlerin birbirlerine ne kadar benzediklerini gördü ve elinde olmadan Jia Baoyu'ye bir yakınlık duydu. Wang Hanım için de aynı şey geçerliydi. Zhen Baoyu'nün elini tuttu ve sorular yağdırdı, oğlundan daha olgun olduğunu gördü. Jia Lan'a baktı; pek çoklarından çok daha yakışıklı olsa da diğer ikisiyle kıyaslanamayacağını düşündü; onların yanında kendi yerini koruyabilirdi. Öte yandan Jia Huan'ın kaba saba hâli eski antipatisini tekrar uyandırdı.

İki Baoyu'nün yan yana olduklarını duyan bütün hizmetçiler görmek için geldiler.

"Görülmemiş şey!" diye mırıldandılar birbirlerine. "İsimleri aynı olduğu gibi, yüzleri, yapıları, her şeyleri de çok benziyor! Neyse ki bizim Baoyu'müz beyaz matem kıyafetleri giyiyor da onu ayırt edebiliyoruz!"

Zijuan afallamıştı. Daiyu'yü düşündü.

"Keşke sağ olsaydı! Onu bu Baoyu'yle evlendirirlerdi. O da buna gönüllü olabilirdi..."

Aklından bu düşünceler geçerken, Zhen Hanım'ın konuşmasını duydu.

"Eminim birkaç gün önce, Baoyu'nün evlenecek yaşa geldiğini düşünen kocam, Sör Zheng'dan onun için uygun bir gelin bulmasını istemiştir."

Wang Hanım, Zhen Baoyu'yü çok beğenmişti, hiç tereddütsüz cevap verdi.

"Oğlunuz için çöpçatanlık yapmaktan memnuniyet duyarım. Kızlarımızdan ikisi vefat etti, birisi de evli. Ningguo Konağı'ndan Kuzen Zhen'in bekâr bir kardeşi var ama o da evlenmek için biraz küçük. Ama benim başka bir fikrim var. Büyük gelinim Li ailesinden ve iki kuzeni var, ikisi de güzel kızlar. Büyüğü nişanlı ama küçüğü oğlunuz için harika bir gelin olur. Sizin adınıza teklifte bulunacağım. Yalnız son zamanlarda şartlarının pek iyi olmadığını da söylemeliyim."

"O kadar nazik olmanıza gerek yok." dedi Zhen Hanım. "Bugünlerde biz de pek övünülecek durumda değiliz. Hatta bizi kendilerinden daha aşağıda görebilirler."

"Ama sizin eşiniz önceki görevine iade edildi." dedi Wang Hanım. "İleride sadece eski refahına kavuşmakla kalmayıp, yeni başarılar elde edeceğinden de eminim."

Zhen Hanım gülümsedi.

"Tahminlerinizin gerçekleşmesini dilerim. O zaman bizim adımıza teklif götürürseniz çok memnun olurum."

Zhen Baoyu, kendisiyle ilgili evlilik konusunun açıldığını duyunca, izin istedi ve Jia Baoyu ile iki genç eşliğinde çalışma odasına geri döndü. Orada Jia Zheng'la biraz sohbet ettiler. Sonra Zhen hizmetkârlarından biri gelip Zhen Baoyu'yü çağırdı.

"Zhen Hanım gidiyor, beyefendi; sizi çağırıyor."

Zhen Baoyu vedalaştı. Jia Zheng, Baoyu, Huan ve Lan'a onu geçirmelerini söyledi. Burada onlarda ayrılıyoruz.

Jia Baoyu, Zhen Baoyu'nün babasıyla ilk karşılaştığı andan beri, iyi arkadaş olacaklarını umarak, kendinin tıpatıp aynısı olan oğlunun gelişini dört gözle beklemişti. Şimdi onunla tanışınca, konuşmalarından, ikisinin tamamen zıt kutuplarda, âdeta buzla kömür kadar uzak olduklarını fark ederek hayal kırıklığına uğradı.

Canı sıkkın bir hâlde dairesine döndü, tek kelime etmeden, hatta asık suratla oturup gözlerini boşluğa dikti.

"Evet? Gerçekten sana benziyor mu?" diye sordu Baochai.

"Çok benziyor." dedi Baoyu. "Ama konuşma şekline bakılırsa aptalın teki. Bir güç düşkünü daha!"

"İşte yine kusur bulmaya başladın!" diye karşı çıktı Baochai. "Güç düşkünü olduğunu nereden anladın?"

"Çok konuşup durdu ama söylediklerinin hiçbir derin ya da aydınlatıcı tarafı yoktu. Bana 'edebî yazılar ve kamu işleri' ile 'bağlılık ve ataya saygı' konusunda süslü sözler söyledi. Güç düşkünleri böyle konuşmaz mı? Bana benzemesi çok utanç verici! Şimdi nasıl biri olduğunu görünce keşke görünüşümü değiştirebilsem diye düşünüyorum..."

Baochai yine saplantılı bir şekilde aynı şeyleri söylemeye başladığını anladı.

"Söylediklerin çok komik! Görünüşünü nasıl değiştireceksin? Üstelik fikirleri bana çok doğru ve yerinde gibi göründü. Bir erkek hayatta kendini kanıtlamalı ve isim yapmalıdır. Sen çok hassas ve yumuşaksın diye herkesin de öyle olmasını bekleyemezsin. Kendi zayıf karakterini kabul edeceğine başkalarına güç düşkünü diyorsun!"

Baoyu, zaten Zhen Baoyu'nün vaazına yeterince sinirlenmişti; bir de üzerine Baochai'in eleştirisi gelince, iyice karamsarlığa büründü. O bildik ezici sersemlik duygusu çöktü üstüne. Yine kötüleşmek üzere olduğunu anladı. Hiçbir şey demeden, aptal aptal gülerek Baochai'i şaşırttı. Genç hanım, kendisinin sert sözlerinden duyduğu rahatsızlığı gülerek örtmeye çalıştığını tahmin etti ve aldırmamaya karar verdi. Ama günün geri kalanında da Baoyu'nün sersemliği geçmedi. Xiren ya da diğerlerinden biri ona özellikle takıldıkları hâlde hiç cevap vermedi. Ertesi sabah kalktığında, daha önceki nekahet dönemlerinde olduğu gibiydi.

Bu arada Wang Hanım, Xichun'ün saçlarını kesip rahibe olma kararından Jia Zheng'a söz etmesi gerektiğini düşündü. You Shi onu bir türlü ikna edememişti ve biraz daha karşı çıkılacak olursa intihara kadar vardırabilirdi. Gece gündüz onu takibe almışlardı

ama bu geçici bir önlemdi. Sonsuza kadar böyle zapt edilemezdi. Jia Zheng iç çekerek ayaklarını yere vurdu.

"Ningguo Konağı bunları hak edecek ne yapmış olabilir ki!" dedi ve Jia Rong'u çağırttı.

"Gidip annene söyle, son bir kere daha kararlılıkla Xichun'le konuşsun. Eğer hâlâ bu aptallığında ısrar ederse bizim ailemizden biri değilmiş gibi davranırız ona." dedi.

You Shi, kendisinden isteneni yaptı ama çabaları tam tersi bir etki yarattı ve Xichun'ün daha çok intihar tehditleri savurmasına neden oldu.

"Biliyorsun bir kız olarak hayatımın sonuna kadar evde kalamam. Ya evliliğim Yingchun'ünki gibi olursa? Ailesine verdiği yürek acılarına bir baksana, sonra da öldü zaten. Eğer beni seviyorsanız, öldüğümü farz edin, bırakın gideyim, hayatımda hiç olmazsa saf ve temiz bir şey yapayım. Evden çok uzağa gitmeyeceğim zaten; Bahçe'deki Yeşil Kafes Manastırı'nda olacağım. Miaoyu'nün yardımcıları hâlâ oradalar. Orası benim manastırım olabilir. İhtiyaçlarımı siz karşılarsınız. Lütfen bunu yapmama izin verin, ben de kendimi kutsanmış hissedeyim. Bana karşı çıkmaya devam ederek, hayatıma son vermeme neden olacaksınız. Kendi seçtiğim yolda ilerlersem ağabeyim döndüğünde, bunu kendi arzumla yaptığımı söylerim. Ama ölürsem, beni senin ölüme sürüklediğini düşünür."

You Shi ile Xichun arasında her zaman bir geçimsizlik vardı, ayrıca You Shi söylediklerinde haklı olduğunu görebiliyordu. Wang Hanım'a bilgi vermeye gitti ama Wang Hanım, Baochai'in dairesindeydi. Baoyu'nün durumundaki bozulmayı görmüş, Xiren'i azarlıyordu.

"Çok dikkatsizsiniz! Baoyu hastalandığı anda bana haber vermeniz gerekirdi!"

"Ama hanımefendi, Baoyu son günlerde hep hasta; bir ara düzeliyor, sonra yine kötüleşiyor. Her sabah size gelip saygılarını sunuyor, bugüne kadar gayet iyiydi; bugün yine bir tuhaf oldu. Bayan Bao gelip size söyleyecekti ama yine gereksiz yere telaş yaratıyoruz diye bize kızmanızı istemedi." dedi Xiren.

Xiren'in azarlanması ve Baochai ile ikisinin kendisi yüzünden üzülmelerinden korkması, Baoyu'nün biraz düzelmesini sağladı.

"Merak etme, anne. Benim bir şeyim yok. Sadece biraz moralim bozuk o kadar."

"Çocuğum, hastalığa meyilli olduğunu hiç unutmaman lazım. Daha önce haberim olsaydı, doktor çağırtır, zamanında ilaç hazırlatırdım. Yine taşını kaybettikten sonraki korkunç hâline dönmene izin verirsen, bizi çok üzersin!"

"Eğer o kadar endişeleniyorsan doktor çağırtabilirsin, anne." dedi Baoyu. "İlaç alırım."

Wang Hanım doktor çağırtmak için hizmetçilerini gönderdi ve Baoyu ile o kadar meşguldü ki Xichun'ün durumunu düşünemedi. Doktor hemen geldi, Baoyu'yü muayene etti ve ilaç yazdı. Baoyu ilaçlarını aldıktan sonra Wang Hanım kendi dairesine döndü.

Sonraki birkaç gün, Baoyu her zamankinden daha aptal görünüyordu. Yemeyi tamamen bıraktı, hâli herkesi çok endişelendirdi. Büyükanne Jia'nın resmî mateminin bittiğini gösteren tören zamanı geldiğinde, aile tapınakta meşgulken, Baoyu'nün doktorunu karşılaması için Jia Yun çağrıldı. Jia Lian'in evinde adam eksikliği olduğundan Wang Ren'den gelip, işlere nezaret etmesi istendi. Qiaojie gece gündüz annesi için ağlamaktan hastalandı. Rong Konağı bir kere daha her açıdan hengâme içindeydi.

Aile, tapınaktaki ayinden dönünce, Wang Hanım hemen Baoyu'yü görmeye gitti. Durumunun iyice kötüleştiğini gördü. Bilinci kapalıydı; hizmetkârlar çaresiz bir panik içindeydiler; bazıları yanında durmuş ağlıyorlardı; bazıları da Jia Zheng'a haber vermeye gitmişlerdi.

"Doktor başka ilaç vermenin zaman kaybı olduğunu söylüyor, en kötüsüne hazırlıklı olmalıymışız..."

Jia Zheng acı bir şekilde içini çekti ve kendi gözleriyle görmeye gitti. Gerçekten de Baoyu sanki ölümün eşiğindeymiş gibi görünüyordu. Jia Zheng, Jia Lian'e gerekli hazırlıkları yapmasını söyledi. Jia Lian, itiraz etmeye yeltenemedi ve istemeye istemeye Baoyu için son hazırlıkların yapılmasını emretti. Bir cenaze için

daha nereden para bulacaklarını merak ediyordu. O sırada bir hizmetkâr büyük bir telaş içinde, bağırarak içeri daldı.

"Bay Lian! Korkunç bir şey oldu! Bir felaket!"

Jia Lian adamın ne demeye çalıştığını anlayamadı, korkudan donakalmış bir şekilde adama baktı.

"Ne oldu?"

"Kapıda bir keşiş var. Bay Bao'nın kaybolan taşını getirdiğini söylüyor. On bin tael istiyor..."

Jia Lian hizmetkârın yüzüne tükürdü.

"Bu muydu! Ben de telaşını görünce çok korkunç bir şey oldu sandım. Geçen seferki kandırmacayı duymadın mı? Bu taş gerçek olsa bile, artık ne işe yarayacak, Baoyu'den umudu kestik bile!"

"Ben de aynı şeyi söyledim, beyim. Ama keşiş, ona parayı ödersek iyileşeceğine yemin ediyor."

O konuşurken başka bir hizmetkâr koşarak geldi.

"Keşiş delirdi! Zorla içeri girdi, hiç kimse durduramadı!"

"Bu inanılmaz!" diye bağırdı Jia Lian. "Hemen yakalayıp atın dışarı!"

Olanları duyan Jia Zheng da Jia Lian kadar şaşırdı. Bu arada içeriden çığlıklar yükseldi.

"Baoyu ölüyor!"

Jia Zheng'ın umutsuzluğa kapıldığı bir anda keşişin sesi geldi.

"Çocuğun yaşamasını istiyorsanız, parayı getirin!"

"Baoyu'yü daha önce iyileştiren de bir keşişti. Belki bu da onun hayatını kurtarır. Ama eğer taş gerçekse, parayı nereden bulacağız?" diye düşündü Jia Zheng.

Bir anlık tereddütten sonra kararını verdi.

"Neyse, bunu zaman içinde düşünürüz. Önce onu iyileştirsin, sonra pazarlık ederiz."

O bu karara varıp da bir hizmetkârı keşişi çağırmak için gönderene kadar, adam çoktan gelmiş, eğilip selam bile vermeden, Baoyu'nün odasına dalmıştı. Jia Lian onu durdurmaya çalıştı.

"Orada hanımlar var! Senin gibi bir berduş böyle içeri giremez!"

"Gecikirsem onu kurtarmak için çok geç olur!" dedi keşiş.

Jia Lian, hiçbir şey yapamayacak kadar telaş içinde peşinden gitti.

"Sakin olun! Kesin ağlamayı! Keşiş geldi!" diye bağırdı.

O böyle bağırıyordu ama Wang Hanım ve diğerleri Baoyu için o kadar endişeliydiler ki onu duymadılar bile. Sonunda etraflarına baktıklarında, iri yarı keşişin üzerlerine doğru geldiğini gördüler. Son anda saklanmaya çalıştılar ama başaramadılar; keşiş doğru Baoyu'nün yattığı sedire gitti. Baochai bir kenara çekildi ama Xiren, olduğu yerden kıpırdamayan Wang Hanım'la kalması gerektiğini düşündü.

"Hanımefendiler, yeşim taşını getirdim." dedi keşiş. Bu arada taşı havaya kaldırdı. "Parayı ödeyin, delikanlıyı kurtarayım!"

Bu şok Wang Hanım'ın bütün gücünü aldı; o ve diğer hanımlar kendilerine gösterilen taşın gerçek olup olmadığını anlayacak durumda değillerdi.

"Kurtar onu!" diye bağırdılar. "Para senin olacak!"

Keşiş güldü.

"Şimdi istiyorum!"

"Merak etme." dedi Wang Hanım. "Varımızı yoğumuzu rehine vermemiz gerekse bile paranı kesinlikle alacaksın!"

Keşiş bu teklifi çok komik buldu; epeyce güldükten sonra taşı bir elinde tutarak eğilip Baoyu'nün kulağına fısıldadı.

"Baoyu! Değerli Yeşim Taşın geri geldi!"

O daha lafını bitirir bitirmez, Baoyu gözlerini araladı.

"Yaşıyor!" diye bağırdı Xiren sevinçle.

"Nerede?" diye sordu Baoyu.

Keşiş taşı Baoyu'nün eline verdi.

Baoyu önce sıkı sıkı kavradı, sonra yavaş yavaş avucunu yukarı çevirip taşı göz hizasına kaldırdı. Yakından baktı.

"Ah! Sonunda kavuştuk!"

Herkes Buda'ya coşkuyla dua etti, hatta Baochai bile keşişin erkek olduğunu unutuverdi. Jia Lian neler oluyor diye bakmaya geldi ve Baoyu'nün canlandığını görünce yüreği ferahladı. Birden dışarı çıktı ve keşiş de hiç sesini çıkarmadan arkasından gidip ona yetişti. Jia Lian'in keşişi kabul salonuna doğru götürmekten başka çaresi yoktu. Sonra da Jia Zheng'a bilgi vermeye gitti. Bu haberle çok rahatlayan Jia Zheng hemen keşişi çağırttı, eğilerek selamlayıp çok teşekkür etti. Keşiş de selamına karşılık verip oturdu.

"Parayı almadan gitmez!" diye düşündü Jia Lian kara kara.

Jia Zheng keşişi inceledi. Onun geçen seferki keşiş olmadığını gördü.

"Sizin manastırınız hangisi, dinî adınız ne? Oğlumun taşını nereden buldunuz? Onu görünce nasıl bu kadar çabuk iyileşti?" diye sordu.

Keşiş bütün bu soruları gizemli bir gülümsemeyle karşıladı.

"Bana sormayın. Hiçbir fikrim yok. On bin taelimi verin, bu iş bitsin."

Jia Zheng, kaba saba bir adamla muhatap olduğunu anladı, onu kızdırmamaya çalıştı.

"Para mı? Tabii ki alacaksınız..."

"Şimdi istiyorum. Hemen getirin de gideyim."

"Lütfen oturun, ben gidip hazır mı diye bakayım."

"Acele edin!"

Jia Zheng içeri girdi. Keşişle konuşmasından hiç söz etmeden doğru Baoyu'nün yattığı sedire gitti. Baoyu babasının geldiğini görünce doğrulmaya çalıştı ama çok hâlsizdi. Wang Hanım ona

engel oldu ve kıpırdamamasını söyledi. Baoyu yattığı yerden gülümseyip, yeşim taşını babasına verdi.

"Görüyor musun, Baoyu geri döndü." dedi.

Jia Zheng, taşa baktı ama bir esrarı olduğunu bildiğinden yakından incelemedi.

"Baoyu kendine geldiğine göre, keşişin parasını nasıl ödeyeceğiz?" diye sordu Wang Hanım'a.

"Elimizdeki her şeyi rehin verelim!" dedi Wang Hanım hemen. "Yeterli olacaktır mutlaka!"

"Bu adamın para için geldiğini sanmıyorum, değil mi?" dedi Baoyu.

Jia Zheng düşünceli bir şekilde başını salladı.

"Bence de çok tuhaf ama ısrar ediyor!" dedi.

"Gidip onu oyalayın." dedi Wang Hanım. "Biz de ne yapabileceğimize bir bakalım."

Jia Zheng dışarı çıkınca, Baoyu acıktığını söyledi. Önce bir kâse pirinç lapası yedi, sonra da pilav istedi. Hizmetçi kadınlar getirdiler. Ama Wang Hanım yemesine izin vermedi.

"Bir şey olmaz." diye karşı çıktı Baoyu. "Artık iyiyim."

Doğrulup, bir kâse pilavı mideye indiriverdi. Kısa süre içinde canlandı ve oturmak istedi. Sheyue yanına gelip yardım etti.

"Taşın ne kadar da muhteşem bir şeymiş! Görmek bile iyileşmene yetti! İyi ki kıramamışsın!" diye ağzından kaçırdı, Baoyu'nün iyileşmesinin heyecanıyla.

Bu sözler Baoyu'nün yüzünün değişmesine neden oldu. Taşı kenara koyup kendini yatağa attı. Yaşayacak mı, yoksa ölecek mi, gelecek bölümde.

116. BÖLÜM

Hayalî Diyar'da insanların kaderi ortaya çıkar ve yeşim taşı gerçek sahibine geri döner.

Jia Zheng, annesinin cenazesini memleketine götürerek evlatlık vazifesini yerine getirir.

Sheyue'nin geçmişteki hassas bir olayı hatırlatması Baoyu'nün birden bayılmasına neden oldu. Wang Hanım ve oradakiler yine feryatlarla ağlamaya başladılar. Sheyue, düşüncesizliğinin bu korkunç duruma neden olduğunu fark etti; henüz Wang Hanım onu azarlamaya zaman bulamadan, ağlayarak bir kararını açıkladı.

"Eğer Baoyu ölürse, ben de canıma kıyarım!"

Wang Hanım, bu sefer çabalarının hiçbir işe yaramayacağını anladı ve gelip onu kurtarması için keşişe haber gönderdi. Ama keşiş hiçbir yerde yoktu. Jia Zheng kabul salonuna döndüğünde, tuhaf misafirlerinin ortadan kaybolduğunu görmüştü. İç odadan gelen feryatları duyunca hızla geri döndü. Baoyu'nün yine bilincini kaybettiğini gördü. Dişleri kenetlenmişti, nabzı atmıyordu. Göğsüne dokundu, hâlâ sıcak olduğunu görünce zorla ilaç yutturup, hayata döndürmeyi deneyebilir diye doktor çağırttı.

Ama Baoyu'nün ruhu fâni bedeninden ayrılmıştı. "O zaman öldü demektir." diyebilirsiniz. Sevgili okur, durum şuydu: Ruhu kabul salonuna doğru uçmuş, taşı getiren keşişi orada görüp eğilerek selam vermişti. Keşiş hemen ayağa kalkarak, ruhu elin-

den tutup götürmüştü. Baoyu (yani ruhu) rüzgârda sürüklenen bir yaprak gibi hafifti. Ana kapıdan değil de bilmediği bir yoldan dışarı çıktılar ve açıklık, kırsal bir alana geldiler. Uzakta çok tanıdık bir kemer gördü. Tam keşişe ne olduğunu soracakken, buğular içinde bir kadın biçimi süzülerek ona doğru geldi.

"Bu kadar güzel bir yaratık, böyle ıssız bir yerde ne arıyor?" diye sordu Baoyu kendi kendine. "Dünyaya inen bir tanrıça olmalı!"

Ona doğru yaklaşıp yakından baktı. Yüzü de tıpkı kemer gibi çok tanıdıktı ama nedense tam olarak kim olduğunu çıkaramadı. Kız keşişi selamladı, sonra bir anda ortadan kayboldu. Tam o anda Baoyu kime benzediğini buldu: You Sanjie. Çok şaşıran Baoyu, orada ne işi olduğunu keşişe sormak istedi. Ama daha soramadan keşiş onu elinden tutup kemere doğru götürdü. Kemerin üst pervazında kocaman harflerle "GERÇEK CENNETİ" yazıyordu.

Her iki tarafında da benzer bir yazıyla iki dize vardı.

Hayal gidince gerçek ortaya çıkar,

Gerçek hüküm sürer;

Gerçek olmayan bir zamanlar gerçek olsa da,

Gerçek asla gerçek dışı değildir.

Kemerden geçip bir saray kapısına geldiler, onun da üzerinde yatay olarak "Erdemli olana iyi talih; Ahlaksıza felaket" yazıyordu. İki tarafında dikey olarak iki dize vardı:

Bilgeler bile geçmişle geleceği değiştiremez;

Nedenler ve sonuçlar en yakın akrabaları bile ayırır.

"Demek..." diye düşündü Baoyu. "Kaderin nasıl işlediğini öğrenmeye başlama zamanım geldi."

Bu düşünce aklından geçerken, biraz ileride Yuanyang'ın eliyle kendisini çağırdığını gördü.

"Bunca zamandır hâlâ evde, Bahçe'deyim!" diye düşündü hayretle. "Peki ama neden bu kadar değişmiş?"

Yuanyang'la konuşmak için koştu ama bir saniye sonra o da ortadan kaybolunca Baoyu orada şaşkınlık içinde kalakaldı. Yuanyang'ın durduğu yere doğru yürümeye devam etti ve her iki tarafında bazı binalar gördü. Her binanın girişinde, üzerinde o binanın adı yazan bir tabela vardı. Bu binaların hiçbirini yakından incelemeye gerek duymadan Yuanyang'a soru sormak için acele etti. Daha önce onun durduğu yerin ilerisindeki giriş açıktı ama içeri girmeye cesaret edemedi; önce rehberine danışması gerektiğini düşündü. Onu bulmak için dönünce keşişin de ortadan kaybolduğunu gördü. Etrafındaki binalar birden çok haşmetli göründü. Baoyu burasının belki de Manzara Bahçesi olmadığını düşündü. Biraz durakladı, girişin üstündeki yazıyı okumak için başını kaldırdı: AŞKIN APTALLIĞINDAN UYANIŞ.

İki tarafındaki dizelerde de şöyle yazıyordu:

Sevinç gülücükleri ve keder gözyaşları sahtedir;

Arzular ve özlemler aptallıktan kaynaklanır.

Baoyu başını sallayıp derin bir iç çekti. Hâlâ kapıdan girmek, Yuanyang'ı bulmak, geldiği bu yerin neresi olduğunu sormak istiyordu. Daha önce buraya geldiğinden emin olmaya başladı. Sonunda bütün cesaretini topladı ve kapıyı itip içeri girdi. Yuanyang'dan eser yoktu. İçerisi zifirî karanlıktı; neredeyse korkuya kapılıp geri gitmek üzereyken, bir düzine kadar büyük dolap gördü, kapıları aralıktı. Birden bir şeylerin farkına vardı.

"Daha önce böyle bir yere geldiğimden eminim. Şimdi hatırladım. Rüyadaydı. Çocukluk rüyamda gördüğüm bir yere dönmek ne kadar güzel!"

Yuanyang'ı bulma niyeti unutuldu gitti; onun yerine gördüklerinin ne olduğuna dair bir merak duydu. Tekrar cesaretini toplayıp birinci dolabın kapısını açtı. İçinde bir dizi defter buldu; heyecanlı bir sevince kapıldı.

"İnsanlar rüyaların gerçek olmadığını söylerler." diye düşündü. "Ama bu gerçeğe benziyor! O rüyamı tekrar görmeyi ne kadar istemiştim! İşte şimdi buradayım ve arzum gerçek oluyor. Acaba bunlar o zaman gördüğüm defterler mi?"

Elini uzatıp en üsttekini aldı. *Jinling'in On İki Güzelinin İlk Kaydı* yazıyordu üzerinde.

"Bunu gördüğümü hatırlıyorum." diye düşündü kendi kendine. "Evet, gördüm... Keşke daha net hatırlayabilsem!"

İlk sayfasını açınca bir resim çıktı ama öyle bulanıktı ki ne olduğunu bile anlayamadı. Hemen sonrasında pek okunaklı olmayan birkaç satır yazı vardı, gözlerini kısıp bakınca aralarından birkaç kelimeyi ayırt edebildi: "Yeşimden kemer" (dai yu) ve "orman" (lin).

"Kuzen Lin'i mi kastediyor acaba?" diye düşündü ve hevesle okumaya başladı. Sonraki satırda "kar altındaki altın toka" (xue) yazıyordu. Baochai'in adına olan benzerliği karşısında çok şaşırdı.

Dördüncü ve son satırın sonuna kadar okudu.

"Pek fazla bir şey söylemiyor. Lin Daiyu ve Xue Baochai isimleri üzerine bir dizi bilmece. Bunda sıra dışı bir şey yok. Bazı kelimeler uğursuz gibi görünüyor. Acaba bütün bunlar ne demek oluyor?

"Ne aptalım! Hiç buraya gelmemem gerekirdi." diye kızdı kendine. "Eğer burada böyle hülyalara dalarak zaman geçirirken biri gelirse, diğerlerini okuma şansımı kaybederim."

Defterleri incelemeye devam etti. Bir sonraki resimle pek ilgilenmeden doğruca şiire geçti:

Ne zaman ki kaplan tavşanla karşılaşacak,

Bu büyük ömür rüyası sonlanacak.

Bu sözler birden bir aydınlanma getirdi.

"Doğru! Kehanet gerçekleşti! Herhâlde ablamın ölümünü kastediyor. Hepsi bu kadar anlaşılırsa, kopyalayıp dikkatle incelerim. Böylelikle ablalarım ve kuzenlerim hakkında her şeyi, ne kadar yaşayacaklarını, hayatta başarılı olup olmayacaklarını, zengin mi, yoksa fakir mi olacaklarını öğrenirim. Tabii evde bu öğrendiklerimi sır olarak saklarım. Ama bu bilgi en azından beni gereksiz endişelerden kurtarır..."

Etrafına bir bakındı ama yazı fırçası ya da mürekkep göremedi. Birilerinin gelmesinden korkup hızla okumaya devam etti. Sonraki sayfada belli belirsiz uçurtma uçuran bir kız resmi vardı. Resimlerle oyalanmayıp, çabucak on iki şiiri okumaya başladı.

Bazılarındaki gizli anlamı ilk okuyuşta kavradı, bazılarını biraz düşünmesi gerekti, diğerleri ise kafasını karıştırdı. Yine de hepsini ezberlemeye çalıştı. Sonra derin bir iç çekip başka bir defteri aldı. "Tamamlayıcı Kayıt No: 3" yazıyordu üzerinde. Okumaya başladı.

Ama gönül talihten iltimaslı aktörü seçer,

Şans soylu efendisinin yanından geçer.

Önce dizelere bir anlam veremedi. Sonra yanındaki resmi inceledi, bir demet çiçekle bir minder vardı. Uçurtma uçuran kızla aynı tarzda çizilmişti. Birden ağlamaya başladı. Tam okumaya devam edecekken bir ses duydu.

"Yine mi hayallere daldın! Gel haydi, Kuzen Lin seni görmek istiyor."

Yuanyang'ın sesine benziyordu ama dönüp bakınca hiç kimsenin olmadığını görüp şaşırdı. Sonra birden girişin dışından Yuanyang'ın onu çağırdığını gördü. Sevinçle peşinden koştu ama gölgeli bedeni o kadar hızlı gidiyordu ki bir türlü ona yetişemedi.

"Sevgili Yuanyang! Lütfen beni bekle!" diye bağırdı.

Yuanyang ona hiç aldırmadan yoluna devam etti; Baoyu nefes nefese arkasından koştu. Birdenbire önünde başka bir manzara belirdi: Karmakarışık oymalı çatılarıyla birkaç yüksek bina. Oymalarındaki bazı şekillerin saray hanımları olduğunu belli belirsiz fark etti. Bu yeni âlemi keşfetme hevesiyle Yuanyang'ı tamamen unuttu. Kapılardan birinden girince kendisini türlü türlü ilginç bitkiler ve çiçeklerin ortasında buldu ama hiçbirini tanımadı. Özellikle bir tanesi gözüne çarptı; mermer parmaklıklarla çevrili, otsu bir bitkiydi, yapraklarının uçları soluk kırmızıydı.

"Bu hangi nadir bitki olabilir, böyle başköşeye konmuş?" diye düşündü.

Hafif bir rüzgâr bitkinin yapraklarını uzun uzun titretti. Küçük ve çiçeksiz olmasına rağmen zarafeti Baoyu'nün yüreğini büyüledi, ruhunu mest etti. Şaşkın şaşkın ona bakarken yanından bir ses geldi.

"Hey koca sersem, nereden geliyorsun sen? Neden bizim Peri Çiçeğimizi gözetliyorsun?"

Hülyalarından irkilerek çıkan Baoyu yanında duran peri kızına baktı. Eğilerek selamladı.

"Yuanyang'ı bulmaya geldim." diye cevap verdi ona. "Peri diyarınıza izinsiz girdiğim için özür dilerim. Lütfen bana burasının neresi olduğunu söyler misin, peri kardeşim? Neden Yuanyang Kuzen Lin'in beni görmek istediğini söyledi? Lütfen açıklar mısın?"

"Kardeşim şu, kuzenim bu! Bu isimler benim için bir şey ifade etmiyor!" dedi peri. "Tek bildiğim, bu peri bitkisinin benim sorumluluğumda olduğu. Senin gibi fânilerin buralarda dolaşması kesinlikle yasak! Hemen çıkman lazım!"

Baoyu oradan ayrılmaya hiç yanaşmadı.

"Peri kardeşim!" diye yalvarmaya başladı bir kere daha. "Eğer peri bitkisinden sen sorumluysan, o zaman sen Çiçek Perisi olmalısın. Bana söyler misin, bu bitkinin bu kadar özel nesi var?"

"Çok uzun hikâye!" dedi peri. "Bir zamanlar Kutsal Nehir kıyısında büyüyormuş, o zamanlar Kırmızı İnci Çiçeği diyorlarmış ona. Solup kurumaya başlamış ama onu tatlı çiyle sulayan Işık Saçan Kutsal Taş'ın müdahalesiyle tekrar canlanıp, ölümsüz bir hayata kavuşmuş. Sonra hayatı boyunca akıtacağı gözyaşlarıyla borcunu geri ödemek üzere fâni dünyaya indirildi. Şimdi bu görev tamamlanınca gerçek yerine geri döndü. Uyarıcı Görüntü Perisi, onunla ilgilenmemi, arı ve kelebeklerin onu rahatsız etmesine engel olmamı söyledi.

Baoyu hâlâ anlayamadı. Onun Çiçek Perisi olduğundan emindi ve böyle nadir bulunacak bir fırsatın ellerinden uçup gitmesine izin veremezdi.

"Demek bu çiçek sana emanet, peri kardeşim. O zaman diğer güzel çiçeklerin her birinin de bir ilgileneni olmalı. Seni meşgul etmek istemem ama acaba gülhatmiden sorumlu olan perinin hangisi olduğunu söyleyebilir misin?" diye sordu.

"Bilmiyorum. Bunu hanımıma sorman lazım."

"Hanımın kim?"

"Nehir Kraliçesi."

"Onu tanıyorum!" diye bağırdı Baoyu. "O benim kuzenim Lin Daiyu!"

"Saçmalık!" diye bağırdı, o ana kadar çileden çıkan peri.

"Burasının semavi bir periler diyarı olduğunu hatırlatayım sana! Hanımımın adı Nehir Kraliçesi olabilir ama dünyadaki kraliçelerinize ve odalıklarınıza hiç benzemez. Onun bir fâniyle ne ilgisi olabilir? Saçma sapan konuşmayı bırak, yoksa muhafızlarımızdan birine seni dövdürüp, dışarı attırırım!"

Baoyu perinin sözlerine çok şaşırdı ve kendi pisliğinin farkına vardı. Tam ayrılmak üzereyken, birisi koşarak onlara doğru geldi.

"Işık Saçan Kutsal Taş'ı çağırıyorlar!" dedi.

"Biliyorum." dedi peri. "Onu aramaya geldim. Bu yüzden burada bekleyip duruyorum. Ama onu görmedim. Ne yapayım?"

"İşte şimdi giden kesin oydu!" diye bağırdı haberci gülerek ve Baoyu'nün yolunu kesti.

"Işık Saçan Kutsal Taş, lütfen geri döner misiniz?"

Baoyu, başka birisi kastettiğini düşündü. Yakalanma korkusuyla kaçmaya başladı. Birden bir kılıç yoluna çıktı ve durmasını emretti. Panik içinde başını kaldırıp baktı.

"Nereye gidiyorsun?"

Baoyu'nün aklı başından gidecekti neredeyse ama cesaretini toplayıp bir daha baktı. Hayretler içinde kaldı. You Sanjie ile burun buruna gelmişti.

"Ah kuzen!" diye bağırdı. "Sen neden peşimdesin?"

"Siz erkekler, hepiniz aynısınız!" dedi kız. "Koskoca ailenizde iyi olan tek bir kişi bile yok. Bir kızın adını mahvediyorsunuz, evliliğini bozuyorsunuz. Şimdi seni yakaladım, artık kaçamazsın!"

Baoyu, onun çok ciddi olduğunu anladı ve korkmaya başladı, sonra arkasından başka bir ses duydu.

"Kardeşim! Onu hemen durdur! Gitmesi yasak!"

"Ben Nehir Kraliçesi'nden emir aldım." dedi Sanjie. "Hep bu fırsatı bekliyordum. Şimdi elimdesin, kılıcımın tek darbesiyle seni fâni dünyaya bağlayan ipleri koparabilirim."

Baoyu çok korktu. Söylediklerinden bir şey anlamadı, kaçmak için dönünce arkasında konuşanın Qingwen olduğunu gördü. Yüreğinde sevinçle keder birbirine karıştı.

"Kayboldum ben!" dedi dokunaklı bir şekilde. "Yalnız başınayım ve düşmanların eline düştüm galiba. Kaçıp eve gitmek istiyorum ama beni götürecek kimseyi bulamadım. Şimdi güvendeyim! Sevgili Qingwen, lütfen beni eve götürür müsün?"

"Umudunu kaybetme!" dedi kız. "Ben Qingwen değilim. Kraliçemiz seni ona götürmem için beni özel olarak görevlendirdi. Sana zarar vermem."

Baoyu çok şaşırdı.

"Kraliçen mi gönderdi? Kimmiş o?" diye sordu.

"Şimdi sorma." dedi Qingwen. "Yakında kendi gözlerinle göreceksin."

Baoyu çaresizce peşinden gitti. Yürürlerken onu daha yakından inceledi. Qingwen'e çok benziyordu.

"Yüzü, gözleri, sesi tıpkı Qingwen!" diye düşündü. "Nasıl olmaz! Ah, şaşkına döndüm. En iyisi dediklerine aldırmayayım. Ne kabahat işlediysem, kraliçenin karşısına çıkınca, ondan yardım isterim. Kadınlar yufka yüreklidir. Beni mutlaka affeder."

Her bakımdan cömertçe ve gösterişli şekilde donatılmış, muhteşem bir saraya geldiler. Önlerindeki avluda parlak yeşil bir bambu kümesi vardı; ana girişte koyu yeşil çamlar diziliydi. Saçaklann altında, şık saray kıyafetleri içinde hizmetçiler bekliyorlardı. Baoyu'nün geldiğini görünce kendi aralannda fısıldaşmaya başladılar.

"Işık Saçan Kutsal Taş bu mu?"

Baoyu'nün refakatçisi onlara bilgi verdi.

"Evet, hemen gidip geldiğini haber verseniz iyi olur."

Kızlardan biri gülümseyerek Baoyu'yü çağırdı. Baoyu onun peşinden, birkaç binayı geçip, sarayın ana salonuna gitti. Heybetli kapısında sedef bir perde asılıydı. Perdenin önünde durdular.

"Burada Majestelerinin talimatını bekle." dedi kız, Baoyu'ye dönüp.

Baoyu tek kelime bile edemedi ve kapının dışında itaatle bekledi. Sonra refakatçi kız geri geldi.

"Kutsal Taş, lütfen içeri girer misiniz?"

Başka bir hizmetçi sedef perdeyi kaldırınca, Baoyu bol nakışlı elbiseler içinde, başında çiçekli bir taçla oturan birini gördü. Başını kaldırıp iyice baktı. Kraliçe tıpkı Daiyu'ye benziyordu.

"İşte nihayet buradasın, kuzen!" diye bağırdı birdenbire. "Seni nasıl da özledim!"

Perdenin arkasındaki kızlar şaşkın bir şekilde kulağına fısıldadılar.

"Hiç adap bilmiyorsunuz! Çabuk çıkın dışarı!"

Sonra biri perdeyi indirdi. Baoyu içeri girmeye korktu ama oradan ayrılmak da istemiyordu. Yanındaki kızlardan birinden açıklama yapmasını isteyecekti ama dönüp bakınca hepsi yabancılaştı. Şimdi onu gitmeye zorluyorlardı, başka çaresi yoktu. Son kez Qingwen'i aradı gözleri ama hiçbir yerde yoktu. Derin bir şaşkınlık ve endişe duygusuyla oradan ayrıldı; bu sefer yanında yol göstericisi yoktu. Geldiği yolu bulamadı, büyük bir tereddüt içindeyken, başka bir binanın kenarında durdu ve kendisine gelmesini işaret eden Xifeng'ı görüp şaşırdı.

"Çok şükür! Yine evdeyim! Nasıl bu kadar çabuk yönümü kaybettim?"

Xifeng'a doğru koşmaya başladı.

"İşte buradasın! Herkes bana karşı çok zalimdi, Kuzen Lin de beni görmedi. Nedenini bilmiyorum!"

Xifeng'ın hemen yanında duruyordu ama yakından inceleyince, Xifeng değil, Jia Rong'un karısı Qin Keqing olduğunu gördü. Bir an için tereddüt ettikten sonra Xifeng'ın nereye gittiğini sordu ona. Ama hanımefendi cevap vermeden, dönüp içeri girdi.

Baoyu, peşinden gitmeye cesaret edemeden, şaşkınlık içinde orada bakakaldı.

"Bugün ne kabahat işledim de herkes beni geri çeviriyor?" diyerek iç geçirdi.

Tam ağlamaya başladığında, ellerinde kırbaçlar olan bir grup sarı başlıklı muhafız üstüne doğru geldi.

"Nereden geliyorsun? Ne cüretle bu peri diyarına girmeye kalkıyorsun? Git çabuk! Hemen!"

Baoyu tek kelime söyleyemeden, oradan çıkmanın yolunu araştırmaya devam etti. Çok uzakta gülerek kendisine doğru gelen bir kız kalabalığı gördü. Onları Yingchun ve diğer kuzenlerine benzeterek biraz rahatladı.

"İmdat!" diye bağırdı. "Kayboldum! Beni kurtarın!"

O bağırırken bile muhafızlar arkasından itmeye devam ediyorlardı, çaresizce sendeleyerek ilerliyordu. Sonra kuzenlerinin korkunç canavarlara dönüştüklerini görüp dehşete kapıldı, onlar da peşine düştüler. Sinirleri fena hâlde bozulmuştu. Birden keşiş önünde beliriverdi, elinde bir ayna parıldıyordu.

"İmparator Eşi Jia Hanımefendi'nin emriyle sizi kurtarmaya geldim!" dedi.

Bir anda canavarlar ortadan kayboldular. Baoyu kendisini peri diyarına ilk girdiği, ıssız alanda buldu. Keşişin elini yakaladı.

"Beni buraya sizin getirdiğinizi hatırlıyorum ama sonra yok oldunuz. Ailemden birilerini gördüm ama benimle ilgilenmediler, sonra da canavara dönüştüler! Hepsi rüya mıydı, yoksa gerçek miydi? Lütfen, bana doğruyu söyleyin, rahip."

"Buraya ilk geldiğinizde herhangi bir şeye gizlice baktınız mı?" diye sordu keşiş.

Baoyu bir an düşündü.

"Eğer beni bu peri cennetine getirebildiyse, ölümsüz biri olmalı. O zaman ondan hiçbir şey saklayamam. Hem zaten daha fazlasını öğrenmek istiyorum."

Bazı kayıtları gördüğünü keşişe itiraf etti.

"Buyurun işte!" diye bağırdı keşiş. "Kayıtları gördünüz ama hâlâ anlamadınız! Şimdi beni dikkatle dinleyin: Bütün dünyevi sevgi bağları aldatıcıdır, bizim ruhani yolumuzu tıkayan engellerdir. Yaşadıklarınızı bir düşünün. Bir daha karşılaştığımızda size açıklayacağım."

Sonra onu kuvvetli bir şekilde itti.

"Haydi geri dönün!" diye bağırdı.

Baoyu sendeleyip düştü ve panik içinde seslendi.

Baoyu bariz yaşama belirtileri gösterirken bütün aile yatağının yanında duruyordu. Ona seslendiler; gözlerini açınca kendisini sedirde yatarken buldu. Yanında Wang Hanım, Baochai ve ailenin diğer üyeleri vardı; hepsinin gözleri şiş ve kıpkırmızıydı. Bir an düşündü ve kendisini toparlamaya çalıştı.

"Demek ölüm diyarına gidip sonra tekrar yaşama döndüm!" dedi kendi kendine.

Gezgin ruhunun yaşadıklarına teker teker kafa yordu, gözlerine parlak bir bakış geldi. Rüyasının her detayını hatırladığına memnun oldu ve kıs kıs güldü.

"Evet! Evet!"

Wang Hanım, eski krizlerinin nüksettiğinden şüphelendi ve bir kere daha doktorun çağrılmasına karar verdi. Hizmetçi ve refakatçi kadınlardan birini, Baoyu'nün kendine geldiğini haber vermek üzere Sör Zheng'a gönderdi; öldürücü gibi görünen krizin geçici, zihinsel bir durum olduğunu ve artık düzeldiğini bildirdi. Şimdi bariz bir şekilde iyileştiği, hatta birkaç kelime bile söylediği için cenaze hazırlıklarını bırakabilirlerdi. Jia Zheng kendi gözleriyle görmek için hemen geldi.

"Seni talihsiz aptal!" diye bağırdı. "Bizi korkudan öldürmek mi istiyorsun?"

Elinde olmadan ağlamaya başladı. Birkaç kere derin derin iç çekti, sonra birini gönderip Baoyu'nün nabzına baksın ve ilaç yazsın diye doktor çağırttı.

Hatırlanacağı gibi Sheyue intihar etmeyi düşünüyordu ama şimdi Baoyu iyileşince yüreğine su serpildi. Baoyu, Wang Hanım'ın yaptırdığı longan çorbasından birkaç yudum içti. Annesi onun giderek canlandığını ve sakinleştiğini görünce çok rahatladı; Sheyue'yi yaptığı gaftan dolayı azarlamadı bile. Hizmetçilerden birine yeni kavuştukları yeşim taşını, hemen Baoyu'nün boynuna takması için Baochai'e vermesini söyledi.

"Acaba keşiş onu nerede buldu?" diye sordu yüksek sesle. "Çok tuhaf. Önce para diye tutturdu, sonra ortadan kayboldu. Ölümsüz falan olabilir mi?"

"Gizemli bir şekilde gelişi ve yine aynı gizemli şekilde gidişine bakılırsa, ben bulduğunu değil de zaten kendisinin aldığını düşünüyorum." dedi Baochai.

"Bizim gözümüzün önünde nasıl alabilir?" dedi Wang Hanım.

"Eğer geri getirebildiyse almış da olabilir." diye diretti Baochai.

"Taş kaybolduğunda, Lin Zhixiao bir kâhine başvurmuştu. Düğünden sonra size bahsetmiştik, hanımefendi. Bedel anlamına gelen *shang* kehanetinde bulunmuştu. Hatırlıyor musunuz?" diye araya girdiler Xiren ve Sheyue.

"Evet, haklısınız." dedi Baochai. "Rehin dükkânında aramamız gerektiğini söylemiştiniz. *Shang*'ın bir anlamı da Budist keşiş olduğuna göre, taşın bir keşiş tarafından alındığı kastedilmiş demek."

"Keşiş çok tuhaf biriydi." dedi Wang Hanım. "Baoyu daha önce hastalandığında, başka bir keşiş gelmişti; Baoyu'nün evde kendisine ait çok değerli bir şeyi olduğunu ve bunun onu tedavi edeceğini söylediğini hatırlıyorum. Taşı kastediyordu. O da sihirli özelliklerini biliyordu herhâlde. Baoyu'nün ağzında taşla doğması çok sıra dışı bir şey! Koskoca tarih boyunca hiç böyle bir şey duydunuz mu? Sonunda taşa ne olacak kim bilir. Baoyu'ye de ne olacağı bilinmez! Bu onun hayatının ayrılmaz bir parçası gibi görünüyor, hastalıkta sağlıkta, doğumda..."

Birden durdu, gözünden yaşlar boşandı. Baoyu, şimdi onun sorularının cevabını çok iyi bildiğini hissetti. Geriye bakıp düşününce, "öteki dünya"ya ziyaretlerinin önemini daha iyi anladı. Ama hiçbir şey söylemedi, bu düşünceleri sessizce aklında tuttu.

Sonra Xichun lafı aldı.

"Yeşim taşı kaybolduğunda, Miaoyu'den bizim için ruh tahtasına başvurmasını istedik. Ruhtan aldığı cevap, 'Mavi Bayır Zirvesi'nin eteğindeki yaşlı çamın dibinde' diye başlıyor, 'Gülümseyerek geçin kapımdan, tekrar buluşun onunla.' diye bitiyordu.

Bence 'geçin kapımdan' çok anlamlıydı. Dharma'nın kapısı herkese sonuna kadar açıktır ama Kuzen Bao'nın oradan geçememesinden korkarım..."

Baoyu burun kıvırdı. Baochai bu tepkisini fark etti ve elinde olmadan kaşlarını çattı, dalgın dalgın boşluğa baktı.

"Yine Buda'yı işe karıştırdın!" diye payladı onu You Hanım. "Hâlâ rahibe olma fikrinden vazgeçmedin mi sen?"

Xichun güldü.

"Aslında ilk adımı attım bile, yenge! Uzun zaman önce ağzıma et değmeyeceğine yemin ettim."

"Çocuğum!" dedi Wang Hanım. "Buda aşkına! Bu aptalca düşünceden vazgeçmelisin!"

Xichun sesini çıkarmadı.

Onlar böyle konuşurlarken, Baoyu gördüğü defterlerden iki dizeyi hatırladı.

Yazık, o kocaman evin kızı,

Buda mabedinin ışığında yalnız uyuyor.

Birkaç kere iç çekti. Sonra çiçek demetiyle minderi hatırladı, Xiren'e baktı. Gözleri doldu. Ailesi onu böyle bir ağlayıp bir güler hâlde görünce yine kriz belirtileri gösterdiğini sandılar. Hiçbiri, konuşmalarının Baoyu'nün zihninde bir aydınlanma kıvılcımı çaktırdığını bilmiyordu. Bunun sonucunda rüyasındaki kayıtlarda okuduğu her şiiri kelimesi kelimesine hatırladı. Hiçbir şey demese de zihninde yeni bir niyet şekillendi. Ama buna daha sonra döneceğiz.

***

Baoyu birdenbire iyileştikten sonra morali de günbegün düzeldi ve düzenli olarak ilaç alınca istikrarlı bir ilerleme görüldü. Artık oğlu tehlikeyi atlatan Jia Zheng, tapınakta uzun süredir beklетilen Büyükanne Jia'nın cenazesinin gömülme işlerini başlatmak istedi. Kendisi halen matem sürecinde olduğundan resmî zorunluluklarından muaftı. Jia She'nın affedilip affedilmeyeceği belli değildi. Bu yüzden inisiyatif kullanıp, annesinin cenazesinin gü-

neye nakledilmesi ve orada gömülmesi için harekete geçmeye karar verdi. Konuyu görüşmek için Jia Lian'i çağırttı.

"Çok doğru bir karar, amca." dedi Jia Lian. "Bu önemli görevi hemen yerine getirmek en iyisi. Matem süreci bitince, yeterince zaman bulman çok daha zorlaşacak. Babam evde değil, böyle bir görevi üstlenmek de beni çok aşar. Tek endişem masraflar. Birkaç bin taele ihtiyaç olacak. Çalınan mallarımızın, geri gelmeyecek bir kayıp olarak kabul edilmesi lazım."

"Ben kararımı verdim zaten." dedi Jia Zheng. "Ama baban olmadığından, bu işi en iyi nasıl hallederiz diye fikrini almak istedim. Sen gidersen evle ilgilenecek kimse kalmayacak. En iyisi ben gideyim. Birkaç tane tabut alınması gerektiği için yardıma ihtiyacım olacak, genç Rong'u yanıma alayım. Karın ve Lin'inkiyle beraber üç tabut almak lazım. Büyükannen torununun da kendisiyle beraber güneye gömülmesini istemişti. Galiba bütün bu masraflar için birkaç bin tael borç almak zorundayız."

"Artık günümüzde eli açık kimse kalmadı." dedi Jia Lian acı acı. "Sen matemdesin, babam sürgünde. Borç para bulmak imkânsız görünüyor. Bazı şeylerimizi ipotek ettirmemiz gerekecek."

"Ama konağımız bize İmparator'un emriyle bahşedildi." diye karşı çıktı Jia Zheng. "Bu şekilde elden çıkarmaya iznimiz yok."

"Doğru." dedi Jia Lian. "Ama ipoteğe uygun başka mülklerimiz de var. Matem dönemin bitince, babam da döndüğünde, hele bir de görevine iade edilirse hepsini geri alırız. Ben, bu yaşında böyle zahmetli bir yolculuğa kalkışırsan çok zorlanacağından korkuyorum."

"Bu, anneme olan borcum." dedi Jia Zheng. "Ben yokken, evde çok dikkatli olacağına ve her şeyi sıkı bir kontrol altında tutacağına güveniyorum."

"O açıdan için rahat olsun." dedi Jia Lian. "Elimden geleni yaparım. Sen bazı hizmetkârları da yanında götüreceğinden bu, evde beslenecek daha az boğaz demektir, böylece tasarruf edebiliriz. Yolda herhangi bir ihtiyacın olursa, Lai Da'nın oğlu Lai Shangrong'un evinin yakınlarından geçeceksin, yardım için ona başvurabilirsin."

"Annemin cenazesi benim sorumluluğum. Neden başka birinin yardımına ihtiyaç duyayım?" dedi Jia Zheng.

"Peki." diye mırıldandı Jia Lian ve para işleriyle ilgilenmek için çıktı.

Jia Zheng, Wang Hanım'a planlarından söz etti, iç meselelerle dikkatle ilgilenmesini tembih etti ve uzun yolculuğu için takvimden hayırlı bir günü seçip hazırlıklarına başladı.

Baoyu artık tamamen iyileşmişti. Jia Huan ve Jia Lan hevesle derslerine sarıldılar. Jia Zheng hepsini Jia Lian'e emanet etti.

"Bu yıl devlet imtihanları var. Huan, annesi için matemde olduğundan giremeyecek. Ama torun olarak matem dönemi kısa olduğundan ve imtihan zamanına kadar biteceğinden Lan için bir engel kalmayacak. Baoyu ile beraber girerler. Eğer başarılı olurlarsa, ailemizin utançtan kurtulmasına yardımcı olurlar."

Jia Lian, bütün talimatlarını yerine getireceğini garanti etti. Sonra Jia Zheng bir süre hizmetkârlarla konuştu, ecdat tapınağında vedalaşma töreni yaptı, birkaç gün şehir dışındaki tapınakta da ayinlere katıldıktan sonra nihayet Lin Zhixiao ve diğerleriyle tekneye binip yola koyuldu. Ailenin birkaç üyesi onu uğurlamak için yolun bir kısmına kadar eşlik ettiler, sonra döndüler. Diğer dost ve akrabalarını zahmete sokmamak için gidişi konusunda onları bilgilendirmedi.

Baoyu, Sivil Hizmet İmtihanı'na girmek için emir alınca, Wang Hanım ona daha fazla baskı yapmaya başladı ve sürekli olarak çalışmalan nasıl gidiyor diye bakmaya geldi. Baochai ile Xiren de periyodik nutuklarla onu çalışmaya teşvik ediyorlardı. Günbegün keyfinin yerine geldiğini görüyorlar ama iç dünyasındaki büyük değişimi bilmiyorlardı. Dünyevi başarı ve gelişmelere duyduğu köklü nefretin yanı sıra, son zamanlarda romantik yakınlaşmalara, yani aşka karşı kayıtsızlık içindeydi. Ama bu konuda hiçbir şey söylemediğinden etrafındakiler bu yeni durumun farkında değillerdi.

Zijuan, bu iç değişimin ilk belirtilerini görenlerden biriydi ve kendince bir sonuç çıkarmıştı. Daiyu'nün tabutu iskeleye götürülürken eşlik edip döndüğünde, odasında oturmuş, kara kara düşünerek ağlıyordu.

"Baoyu ne kadar da duygusuz! Bayan Lin'in tabutu götürülürken en ufak bir üzüntü belirtisi göstermedi. Gözyaşı bile dökmedi. Beni hüngür hüngür ağlarken gördüğü hâlde teselli etmeye çalışmadı, öylece bakıp gülümsedi. Ne kadar da numaracı! Geçmişte bize söylediği güzel sözler hep bizi kandırmak içinmiş. Neyse ki geçen akşam onu ciddiye alıp kanmadım. Ama hâlâ anlamadığım bir şey var. Xiren'e bile soğuk davranıyor. Bayan Bao'nın sıcak ya da samimi bir mizacı olmadığını biliyorum, bu yüzden o bu değişime aldırmayabilir. Ama Sheyue ve diğerleri haksızlığa uğradıklarını düşünmüyorlar mı? Hayatlarının yarısını onun için harcamak ne büyük aptallık! Sonunda ne oldu?"

O böyle düşünürken Fivey'nin geldiğini gördü.

"Hâlâ Bayan Lin için mi ağlıyorsun?" diye sordu kız, Zijuan'in ıslak yüzünü görünce. "Bana sorarsan, Bay Bao'nın şöhretini bir tarafa bırakıp aslına bakalım! Her zaman, özellikle de kızlara karşı ne kadar nazik olduğunu söylerlerdi. Zaten bu yüzden annem onun hizmetine alınmam için çok uğraştı. O zamandan beri hastalığı boyunca ona baktım. Şimdi iyileşti ama ağzından hiç güzel bir söz duymadım! Hatta neredeyse varlığımın farkında bile değil!

Zijuan bu hüzünlü hikâye karşısında bir kahkaha attı.

"Vay, seni küçük cadı!" dedi. "Bay Bao sana nasıl davransın isterdin? Kendinden utanmalısın! En yakınındaki hizmetçilerle bile ilgilenmezken, senin için zaman ayırmasını mı bekliyorsun?" Gülerek Fivey'ye parmak salladı. "Baoyu'nün gönlünde nasıl bir yer edinmek istiyorsun, söylesene!"

Fivey kendi aptallığından dolayı kıpkırmızı oldu. Aslında Baoyu'nün kendisine karşı davranışlarından değil, bütün hizmetçilere olan tutumundan dolayı endişelendiğini açıklayacaktı ama o sırada dışarıdan birisinin seslendiğini duydular.

"Keşiş geldi! On bin taelini istiyor! Hanımefendi ne yapacağını bilemiyor, Bay Lian'in gelip onunla konuşmasını istedi ama beyefendi evde değil. Keşiş dışarıda atıp tutuyor. Hanımefendi bu meseleyi konuşmak için Bayan Bao'yı çağırıyor."

Keşişi nasıl yatıştırdıklarını görmek için lütfen gelecek bölümü oku.

117. BÖLÜM

Baoyu dünyayla bağını koparmasın diye iki genç kız yeşim taşını korumak için plan yapar.

İşe yaramaz bir evlat konağın sorumluluğunu alır ve arkadaş grubunu eve doldurur.

Wang Hanım danışmak için Baochai'i çağırtırken, Baoyu keşişin dışarıda olduğunu duyup, avluya fırladı.

"Efendim nerede?" diye bağırdı.

Orada keşişten bir iz göremeyince dışarıya kadar gitti ve Li Gui'nin kapıda keşişin içeri girmesini engellediğini gördü.

"Annem Muhterem Beyefendi'yi içeri davet etmemi söyledi." dedi.

Li Gui keşişi serbest bırakınca, adam kasıla kasıla kapıdan girdi. Baoyu, keşişle rüyasındaki yol göstericinin benzerliğini fark etti. Gerçek kafasında netleşmeye başladı. Eğilerek selam verdi.

"Efendim, lütfen talebeniz sizi karşılamakta geciktiği için bağışlayın." dedi.

"Beni ağırlamanızı falan istemiyorum." dedi keşiş. "Paramı istiyorum, alıp gideceğim."

Onun gibi büyük ruhani özellikleri olan birisinden beklenmeyen bir konuşma şekli olduğunu düşündü Baoyu. Ama sonra keşişin kabuk kaplı kafasına, pis ve hırpani kılığına baktı.

"Eski bir deyiş vardır: 'Gerçek bir bilge kendisini göstermez, kendisini gösteren gerçek bilge değildir.' Bu fırsatı kaçırmamam lazım. Ona parayı garanti edeyim de ağzından laf alayım." diye düşündü.

"Pirim, lütfen sabırlı olun. Annem paranızı hazırlıyor. Lütfen biraz oturup bekleyin. Acaba Büyük Boşluk Hayalî Diyarı'ndan mı geliyorsunuz?" dedi.

"Ne Hayalî Diyarı?" dedi keşiş. "Geldiğim yerden geliyorum, gideceğim yere giderim. Yeşim taşını vermek için geldim buraya. Sana bir sorum var. Bu taş nereden geldi?"

Bir an için Baoyu bir cevap düşünemedi. Keşiş güldü.

"Sen daha kendi köklerini bilmiyorsun, benimkini neden soruyorsun?"

Baoyu her zaman hassas ve zeki bir çocuktu ve son geçirdiği aydınlanma belli bir dereceye kadar bu dünyanın beyhudeliğini ona göstermişti ama kendi geçmişi hakkında hâlâ bir şey bilmiyordu. Keşişin sorusu bir darbe gibi kafasına çarptı.

"Biliyorum!" diye bağırdı. "Asıl derdiniz para değil, benim yeşim taşım. Onu size geri vereceğim."

"Öyle yap!" diyerek güldü keşiş.

Baoyu hiçbir şey demeden eve koştu. Baochai ile Xiren, Wang Hanım'a gitmişlerdi. Yatağının yanında duran yeşim taşını alıp geri döndü. Odadan çıkarken Xiren'le çarpışıp kızın ödünü kopardı.

"Hanımefendi, kendisi para bulmaya çalışırken, senin keşişi oyalamanın çok iyi bir fikir olduğunu söylüyor. Neden böyle aceleyle geri döndün?"

"Hemen gidip anneme söyle, para için endişelenmesine gerek yok. Yeşim taşını geri veriyorum. Böylece borç kapanacak."

Xiren, Baoyu'yü yakaladı.

"Deli misin sen! Taş senin hayatın! Eğer onu alırsa, tekrar hastalanırsın!"

"Artık değil!" dedi Baoyu. "Bir daha hastalanmayacağım. Artık gerçek bir amacım olduğuna göre yeşimi ne yapayım?"

Xiren'in elinden kurtulup gitti. Kız arkasından koştu.

"Geri dön! Sana söyleyeceğim başka bir şey var!"

Baoyu dönüp baktı.

"Söylenecek başka bir şey yok."

Xiren hiçbir şeye aldırmadan söylenerek peşine düştü.

"Geçen sefer taşını kaybettiğinde benim hayatıma mal oluyordu, hatırlamıyor musun? Şimdi onu geri aldın, eğer tekrar verirsen, hem senin hem de benim sonum demektir! Beni ölüme gönderiyorsun!"

Ona yetişip sıkıca tuttu.

"Ölsen de ölmesen de onu geri vereceğim!" dedi Baoyu, tuhaf bir coşkuyla.

Xiren'i bütün gücüyle itip kurtulmaya çalıştı ama Xiren Baoyu'nün kuşağının uçlarından yakalayıp yere çöktü, hıçkırıklar arasında bağırarak yardım istedi.

İç dairelerdeki hizmetçiler sesleri duyup dışarı koştular. İkisini çaresiz bir kördüğüm hâlinde buldular.

"Çabuk!" diye bağırdı Xiren. "Hemen hanımefendiye haber verin! Efendi Bao yeşim taşını keşişe geri vermek istiyor!"

Hizmetçiler bu mesajı Wang Hanım'a iletmek için koşarak giderlerken, Baoyu de sinir içinde kuşağını Xiren'in elinden kurtarmaya çalışıyordu. Xiren canını dişine takmış kuşağı tutarken, Baoyu'nün niyetini duyan Zijuan koşarak geldi. Onun telaşı ve endişesi Xiren'inkinden de büyük gibi görünüyordu. Baoyu'ye karşı kayıtsız olma kararlılığı sanki yok olmuştu. Gücünü Xiren'inkiyle birleştirince, Baoyu bir erkek olarak ne kadar çırpınıp bütün kuvvetiyle çabalasa da onların karşısında hiçbir şey yapamadı. Bir türlü kurtulamayınca sadece içini çekti.

"Bir taş parçasını korumak için mi böyle mücadele ediyorsunuz? Ben gidersem ne yapacaksınız?" dedi.

Bu sözler Xiren ve Zijuan'i hıçkıra hıçkıra ağlattı.

Durum iyice güçleştiğinde, Baochai ile Wang Hanım sahnede belirdiler. Wang Hanım haberin doğru olduğunu kendi gözleriyle gördü.

"Baoyu!" diye bağırdı, hıçkırıklara boğulurken. "Yine aklını mı kaçırdın sen?"

Baoyu, annesinin gelişiyle kaçma şansının kalmadığını bildiğinden taktik değiştirdi.

"Böyle paniğe kapılmana hiç gerek yok, anne." dedi, yatıştırıcı bir gülümsemeyle. "Her zaman ortalığı boşuna velveleye verip dururlar. Keşiş çok mantıksız davranıyor, on bin taelini istiyordu. Benim de canım sıkıldı, taşı alıp ona geri verecek ve numaradan sahte olduğunu, istemediğimizi söyleyecektim. Bizim için gerçekten bir değeri olmadığına ikna edebilirsem, o zaman vereceğimiz her ödülü kabul edecekti."

"Olamaz! Ben de ciddi olduğunu sandım!" diye bağırdı Wang Hanım. "Onlara doğruyu söyleseydin, şu hâlinize bir bak!"

"Baoyu'nün dediği gibi yapmak iyi bir fikir olabilir." dedi Baochai. "Ama taşı geri veriyormuş numarası yapmak riskli olabilir bence. Bana sorarsanız, bu keşişte bir tuhaflık var. Korkunç bir şey yapıp, bütün aileyi sıkıntıya sokabilir. Para bulmak istiyorsak, benim mücevherlerimi satabiliriz."

"Tabii ya." dedi Wang Hanım. "Öyle yapalım."

Baoyu hiç yorum yapmadı. Baochai yanına gelip taşı elinden aldı.

"Senin gitmene gerek yok." dedi. "Parasını anneyle ben veririz."

"İyi o zaman, taşı geri vermiyorum." dedi Baoyu. "Ama en azından onu bir kere daha göreyim."

Xiren ve Zijuan, yine de onun gözlerinin önünden kaybolmasını istemiyorlardı. Sonunda Baochai onu bırakmalarını söyledi.

"İstiyorsa gitsin!" dedi.

Xiren istemeye istemeye bıraktı.

"Görünüşe bakılırsa, hepiniz taşı sahibinden daha çok önemsiyorsunuz!" dedi Baoyu, alaycı bir gülümsemeyle. "Ya taşı size bırakıp ben keşişle gidersem? O zaman aptal durumuna düşersiniz!"

Bu Xiren'i çok endişelendirdi. Tekrar Baoyu'yü yakalayabilirdi ama Wang Hanım ve Baochai'in yanında başına buyruk davranmaktan ve Baoyu'ye karşı saygısızlık yapmaktan çekindi. Zaten artık çok geçti. Onlar serbest bırakır bırakmaz, Baoyu gitmişti bile. Xiren, küçük bir hizmetçiyi kapıya gönderip, Mingyan ve diğer uşaklara, Baoyu biraz tuhaf davrandığından, ondan gözlerini ayırmamalarını tembih etmekle yetindi. Kız hemen gitti.

Bu arada Wang Hanım ve Baochai, Baoyu'nün odasına girip oturdular. Xiren'e tam olarak neler olduğunu sordular. O da Baoyu'nün söylediklerini aynen aktardı. İkisi de çok tedirgin oldular ve uşaklara bir mesaj daha gönderip, Baoyu'yü yakından gözlemek ve keşişin dediklerini duymak için ellerinden geleni yapmalarını istediler. Kısa bir süre sonra küçük bir hizmetçi geldi.

"Efendi Bao çok tuhaf davranıyor, hanımefendi. Kapıdaki uşaklar, siz taşı vermeyince, Efendi Bao'nın taş yerine kendisini teklif ettiğini söylediler."

"Ne!" diye bağırdı Wang Hanım. "Keşiş ne dedi peki?"

"Onu değil taşı istediğini söyledi." dedi hizmetçi.

"Para istemiyor o zaman?" dedi Baochai.

"Bundan hiç söz etmediler. Sonra Efendi Bao ve keşiş konuşup, gülüşmeye başladılar. O kadar çok şey konuşmuşlar ki uşaklar hiçbir şey anlamamışlar."

"Aptal şeyler!" dedi Wang Hanım. "Anlamasalar bile en azından bize aktarsalardı. Gidip derhâl buraya çağır onları."

Hizmetçi hemen emri yerine getirmeye gitti. Ardından Mingyan geldi ve üstü kapalı koridorda durup, camın arkasından saygılarını sundu.

"Efendi Bao ile keşişin söylediklerini anlamasan da herhâlde bize tekrarlayabilirsin."

"Büyük Ziyan Dağı ve Mavi Bayır Zirvesi'nden söz ettiklerini duyduk; Büyük Boşluk Hayalî Diyarı'ndan ve bağları koparmaktan bahsediyorlardı."

Wang Hanım için de bu sözlerin bir anlamı yoktu ama Baochai'i ürperttiği belli oluyordu çünkü şaşkına dönmüş bir hâlde önüne bakıyordu.

Tam Baoyu'yü geri getirmesi için birini göndereceklerdi ki gülücükler saçarak geldi.

"Çok güzel! Çok güzel!" dedi.

Baochai dehşet içinde ona bakıyordu.

"O keşişle ne saçmalıyordunuz?" diye sordu Wang Hanım.

"Saçmalamıyorduk. Gayet ciddi bir konuşmaydı. Beni tanıdığı ve aslında beni görmek istediğini ortaya çıktı. Para değil, sevap işlemek istiyor. Karşılıklı olarak birbirimizi anlayınca kalkıp gitti. O kadar. Sizce de iyi değil mi?"

Wang Hanım inanamadı ve hâlâ pencerenin dışında bekleyen Mingyan'e Baoyu'nün anlattıklarını doğrulatmasını söyledi. Delikanlı kapıdakileri sorgulamaya gitti ve hemen geri döndü.

"Doğru. Keşiş gitmiş. Giderken de 'Hanımefendiler hiç merak etmesinler. Para falan istemiyorum.' demiş. Sadece Efendi Baoyu'nün fırsat buldukça kendisine uğramasını istiyormuş. 'Kadere boyun eğersen her şey doğal akışında gider.' demiş giderken."

"Demek muhterem bir keşişmiş!" diye bağırdı Wang Hanım. "Nerede yaşadığını soran oldu mu?"

"Kapı görevlisine göre, keşiş Efendi Bao'ya kendisini nerede bulacağını bildiğini söylemiş."

Wang Hanım, Baoyu'ye döndü.

"Nerede yaşıyor?" diye sordu.

Baoyu esrarengiz bir şekilde güldü.

"Onun evi... çok uzakta ama aynı zamanda çok da yakında. Nasıl baktığına bağlı." dedi.

"Rica ederim kendine gel!" diye araya girdi Baochai sabırsızlıkla. "Saçmalamayı bırak! Annenle babanın sana ne kadar düşkün olduklarını biliyorsun! Baban, hayatta başarılı olmanın önemini anlattı sana."

"Benim anlattıklarım başarıdan sayılmıyor mu?" diye sordu Baoyu garip bir tonda. "Ne derler bilirsin: 'Bir oğul keşiş olursa, yedi kuşak ataları cennete gider.' "

Bunu duyan Wang Hanım daha da endişelendi.

"Peki, bize ne olacak? Önce Xichun rahibe olmayı aklına takmıştı, şimdi de bu çıktı! Böyle nasıl yaşayacağım ben?" diye bağırdı.

Hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı. Baochai onu sakinleştirmeye çalışırken Baoyu gülüyordu.

"Şaka şaka! Bu kadar ciddiye almaya gerek yok, anne." dedi.

Wang Hanım ağlamayı kesti.

"Bunun şakası olur mu?" dedi.

Tam o sırada bir hizmetçi gelip, Jia Lian'in döndüğünü bildirdi.

"Çok üzgün görünüyor, hanımefendi. Gelirseniz size rapor verecekmiş."

Wang Hanım için yeni bir şok oldu.

"Buraya gelmesini söyle. Bayan Bao da onun kuzeni, dolayısıyla burada olmasında bir sakınca yok." dedi.

Jia Lian geldi, Wang Hanım'a saygılarını sundu. Baochai de ona selam verdi.

"Babamdan bir mektup aldım." dedi Jia Lian. "Çok hastalanmış. Beni çağırıyor. Hemen yanına gitmem lazım, yoksa çok geç olabilir."

Yanaklarından yaşlar süzüldü.

"Nasıl bir hastalık olduğunu yazmış mı?" diye sordu Wang Hanım.

"Soğuk algınlığı olarak başlamış, zatürreye dönüşmüş, duru-

mu kritikmiş. Özel bir ulak bize haber vermek için gece gündüz yol kat etmiş. Eğer yola çıkmakta gecikirsem onu göremeyeceğimi söylüyor. Hemen gitmek için izninizi almaya geldim. Tek endişem, amcam da güneyde olduğundan, ben gidince evle ilgilenecek kimse kalmayacak. Genç Qiang ve Yun'le idare etmek zorunda kalacaksınız. Bazı eksikleri olsa da erkekler ve dışarıda beklenmedik bir şey olursa, sizi haberdar edebilirler. Benim evim için merak edilecek bir şey yok. Qiutong hiç durmadan ağlayıp sızlanıyor, gitmek istediğini söylüyor. Ailesine gelip onu almalarını söyledim. Böylece Pinger için işler biraz daha kolaylaşır. Qiaojie'ye bakacak kimse olmadığını biliyorum ama Pinger'nın onunla arası iyi. Qiaojie anlayışlı bir kız ama annesinden de huysuz, belki arada sırada onunla ilgilenirsin, yenge."

Konuşurken, gözleri kızardı, belindeki keseden ipek bir mendil çıkarıp gözlerini kuruladı.

"Büyükannesi buradayken neden bana emanet ediyorsun?" diye sordu Wang Hanım.

"Eğer böyle yaparsan, kendimi öldüreyim daha iyi!" dedi Jia Lian acıklı bir fısıltıyla. "Her zamanki gibi yeğenine bir iyilik yapman için yalvarıyorum."

Önünde diz çöktü.

"Kalk hemen!" dedi Wang Hanım. Gözleri yaşlıydı. "Aynı aileden insanlar böyle söyler mi? Elbette yardım ederim. Tek bir şey var. Çocuk artık büyüdü. Eğer babana kötü bir şey olursa ve sen dönmekte gecikirsen, bu arada uygun bir aile evlilik teklifiyle gelirse, senin dönmeni mi bekleyeyim, yoksa sen yokken büyükannesi mi karar versin?"

"Siz hanımefendiler burada olduğunuza göre, beni beklemenize hiç gerek yok. İkiniz en iyisine karar verebilirsiniz."

"Gidebilirsin." dedi Wang Hanım. "Zheng amcana bir not yaz. Babanın sağlığının çok kritik olduğunu ve evde erkek kalmadığını söyle. Hemen büyükannenin gömülme işlerini tamamlayıp bir an önce eve dönsün."

"Tamam, yenge."

Jia Lian tam ayrılmak üzereyken, döndü.

"Evde yeterince hizmetkâr var. Ama Bahçe'de kimse yok. Bao Yong yine Zhenlere döndü. Kuzen Ke, Xue teyzenin yaşadığı evi boşaltıp kendi evlerine taşındı. Bahçe'deki bütün evler boş ve bakımsız. Düzenli olarak birilerini gönderip kontrol ettirmelisin. Yeşil Kafes Tapınağı da ailemize ait. Miaoyu gittiğine göre, orada kalanlar için bir şeyler yapılması lazım. Rahibeler sorumluluğu almaya cesaret edemiyorlar, bizim birisini göndermemizi istiyorlar."

"Orası biraz beklesin!" dedi Wang Hanım. "Bizim kendi işlerimiz karman çorman hâldeyken, başkalarının sorumluluklarını da üstlenecek durumda değiliz. Sakın bundan Xichun'e söz etme. Yine rahibe olmak için başımızın etini yemeye başlar. Ah başımıza gelenlere bak! Ailemizde bir rahibe eksikti!"

"Ben bu konuyu açmaya cesaret edememiştim." dedi Jia Lian. "Ama şimdi sen bahsedince ben de fikrimi söyleyeyim. Xichun, ailenin Ningguo tarafından. Anne babası sağ değil; ağabeyi sürgünde, yengesiyle arası kötü. Birkaç kere intihardan söz ettiğini duydum. Eğer rahibe olmayı aklına koyduysa ve biz de esneklik göstermezsek, gerçekten de canına kıyabilir. O zaman onu tamamen kaybederiz!"

Wang Hanım başını salladı.

"Bu benim için çok büyük bir yük! Kararı ben veremem. Bu meseleyi yengesine bırakalım." dedi.

Jia Lian birkaç şey daha söyleyip izin istedi. Hizmetkârları çağırtıp talimat verdi. Sonra Jia Zheng'a bir mektup yazdı ve başvurunu hazırladı. Pinger kendisine dikkat etmesini tembihledi. Qiaojie babasının gidişine çok üzüldü. Jia Lian onu dayısı Wang Ren'e emanet etmek istedi ama kız buna yanaşmadı. Jia Yun ve Jia Qiang'ın da dışarıdaki işlerden sorumlu olduklarını öğrenince, çok huzursuz olsa da bir şey söylemedi. Babasıyla vedalaştı ve evde Pinger'yla sakin sakin yaşamaya karar verdi. Xifeng'ın ölümünden sonra Fenger ve Xiaohong hastalık bahanesiyle sık sık izin alıyorlardı. Pinger, yanlarında kalıp Qiaojie'yle arkadaşlık etmesi ve derslerine yardımcı olması için Jia ailesindeki başka bir daireden genç bir kızı istemeyi düşünmüştü ama aklına gelen

isimler Büyükanne Jia'nın gözdeleri olan Xiluan ve Sijie'ydi. Xiluan geçenlerde evlenmiş, Sijie de nişanlanmıştı, her an gidebilirdi.

Jia Yun ve Jia Qiang, Jia Lian'i yolcu ettikten sonra Xing ve Wang Hanımlara rapor vermeye gittiler. İki delikanlı geceleri dışarıdaki çalışma odasında sırayla nöbet tutuyorlar, gündüzleri de kâh uşaklarla aylaklık ediyor kâh arkadaşlarını davet ederek sırayla ev sahipliği yapıyorlardı. Ciddi şekilde kumar oynadıkları da oluyordu. Tabii hanımların bundan haberi yoktu.

Bir gün Xing Hanım'ın kardeşi Xing Dequan ve Wang Ren uğradılar. Yun ve Qiang'ın Rong Konağı'nda kaldıklarını ve iyi vakit geçirdiklerini öğrenince, işler nasıl gidiyor diye görmek için daha sık gelmeye başladılar. Kısa süre sonra çalışma odasında kumar ve içki dörtlüsü kurdular. Bütün aklı başında uşaklar ya Jia Zheng ya da Jia Lian'e eşlik ediyorlardı. Konakta kalanlarsa uşak Lai ve Lin'in oğulları ya da yeğenleriydi; ailelerinin iyi talihlerinin kendilerine sunduğu rahat yaşama alışkınlardı; düzgün evlere özgü prensiplerden hiç haberleri yoktu. Büyükler olmayınca, çayırda iplerini koparan sıpalara benziyorlardı. İki soysuz efendinin de teşvikiyle keyiflerinin sınırı yoktu. Bu yeni idare şekli altında ailenin yeni sloganı "ne olursa olsun"du.

Jia Qiang, Baoyu'yü de davet etmeyi düşündü ama Jia Yun onu vazgeçirdi.

"Keyfimizi kaçırır! Belanı mı arıyorsun? Bir ya da iki yıl önce onun için mükemmel bir eş bulmuştum. Kızın babası vergi tahsildarıydı, ailesinin birkaç rehin dükkânı vardı, kız da peri kadar güzeldi. Zahmete girip ona uzun mektup yazdım, kendimi de sıkıntıdan kurtaracaktım. Oyunbozanın teki çıktı." dedi, sonra dinleyen kimse olmadığından emin olmak için etrafına bakındı. "Meğer şimdiki karısına abayı yakmış! Bir de Bayan Lin vardı, duymuşsunuzdur. Kahrından öldüğünü herkes biliyor! Hepsi onun yüzünden. Ama bu başka hikâye. Herkesin aşk hikâyesini kaderi belirliyor. Yine de bana neden o kadar sinirlendiğini bilmiyorum, o zamandan beri bana soğuk davranıyor. Belki de gözüne girmeye çalıştığımı sandı."

Jia Qiang başını salladı ve Baoyu'yü davet etme fikrinden vazgeçti. Hiçbirinin bilmediği bir şey vardı; Baoyu keşişle karşılaş-

tığından beri dünyayla olan bağlarını koparmaya karar vermişti. Annesinin yanında mümkün olduğunca normal davranmaya çalışıyordu ama Baochai ve Xiren'le arasına mesafe koymuştu bile. Hizmetçiler bu değişimin farkında değillerdi ve eskisi gibi ona takılmaya devam ediyorlar ama görmezden geliniyorlardı. Evde olup bitenlerden haberi bile yoktu; çalışmalarına gelince, annesi ve Baochai sıkıştırınca, gayretliymiş gibi yapıyordu ama aslında sürekli olarak keşişi ve peri diyarına yaptığı esrarengiz ziyareti düşünüyordu. Etrafındaki herkes dayanılmaz derecede sıradan geliyordu ona. Ailesini bile giderek daha sıkıcı bulmaya başlamıştı. Yapacak bir şeyi olmadığı zamanlarda, sadece Xichun'le görüşüyordu. İkisi ortak çok yönleri olduğunu görmüşlerdi ve neşeli sohbetleri Baoyu'nün kararlılığını güçlendirdi. Artık Jia Huan ve Jia Lan'a çok az zaman ayırıyordu.

Babası uzakta olan ve annesi ölen Jia Huan, Wang Hanım da ne yaptığıyla pek fazla ilgilenmeyince, Jia Yun ve arkadaşlarına yanaştı. Onu bu yoldan geri çevirmeye çalışan Caiyun sürekli olarak hakarete uğruyordu. Yuchuan, Baoyu'nün her zamankinden daha deli olduğunu görmüş ve annesine kendisini oradan almalarını söylemişti. Baoyu ve Jia Huan kendi tarzlarınca etraflarındaki insanları uzaklaştırmayı başarmışlardı. Jia Lan ise tam tersine, annesinin dizinin dibinde oturup çalışıyor, bir kompozisyonu bitirince aile okulunun müdürüne götürüp gösteriyordu. Son günlerde müdür yatağa düşünce, Jia Lan kendi başına çalışmak zorunda kaldı. Annesi, her zaman huzurlu ve sakin bir şekilde evde oturur, Wang Hanım ya da Baochai'e uğramadığı zamanlarda evden çıkmaz, oğlunun çalışmasını seyrederdi. Rong Konağı'nda hayat böyle devam ediyor, herkes kendi işine bakıyordu; dolayısıyla Jia Huan ve Jia Qiang kimse karışmadan istedikleri her şeyi yapıyorlardı. Hatta utanç verici eylemlerini finanse etmek için, işi her türlü aile eşyalarını rehin vermeye ya da satmaya kadar vardırmışlardı. Jia Huan en beteriydi. Genelevlerden ve kumarhanelerden çıkmıyordu.

Bir gün Xing Dequan ve Wang Ren geldiler, çalışma odasında oturmuş, içiyorlardı. Keyifleri yerindeydi ve bir iki şarkıyla âlemlerine katılıp kendilerini eğlendirsinler diye şarkıcı kızları çağırmaya karar verdiler.

"Olay tam bir cümbüşe dönüyor!" diye karşı çıktı Jia Qiang. "Biraz canlanmak için içki oyunu oynayalım diyorum."

Herkes bu fikri beğendi.

"O zaman 'ay' kelimesiyle başlıyorum." dedi Jia Qiang. "Ben bir dize söylerken saymaya başlayacağız, ay dediğimde kime geldiysek o kişi bir kadeh içip, benim talimatım doğrultusunda iki dize söyleyecek. Ceza üç büyük kadeh olacak."

Herkes kuralları kabul etti. Önce Jia Qiang bir kadeh içti ve Li Bo'dan bir dize okudu.

Kanatlı kadehler havada uçarken biz içeriz şerefine ayın.

"Ay" kelimesi Jia Huan'a denk geldi.

"Zakkumla biten bir dize oku bakalım!" dedi Jia Qiang.

Jia Huan, Tang şairi Wang Jian'den bir dize okudu.

Soğuk çiy sessizce ıslatır zakkumları.

"Peki diğer dize? Bu sefer içinde 'koku' kelimesi olacak."

Jia Huan bir başka Tang şairi Song Zhiwen'den bir dize okudu.

Cennet kokusu süzülür bulutların ötesinden.

"Çok sıkıcı!" diye söylendi Xing Dequan. "Edebiyattan hiç anlamıyorsun ama edebiyatçı numarası yapıyorsun, dostum Huan! Hiç eğlenceli değil, üstelik çok sinir bozucu! Bunu bırakıp parmak tahmini oynayalım. Kaybeden hem içki içsin hem şarkı söylesin, çifte ceza. Şarkı söyleyemeyen fıkra anlatır. Ama komik olması lazım!"

Hepsi bu yeni fikri kabul etti ve çılgınca oynamaya başladılar. İlk kaybeden Wang Ren oldu. Bir kadeh içip şarkısını söyledi.

"Bravo!" diye bağırdılar ve devam ettiler. Sonra şarkıcı kız kaybetti ve *Küçük Bayan Muhteşem* şarkısını söyledi. Sonra sıra Xing Dequan'e geldi. Herkes ondan bir şarkı istedi ama müzikten hiç anlamadığını söyledi.

"Ben fıkra anlatayım." dedi.

"Eğer kimse gülmezse, bir ceza daha alırsın." diye uyardı Jia Qiang.

Xing, kadehini bırakıp fıkrasına başladı.

"Hanımlar ve beyler, bir zamanlar köyün birinde iki tapınak varmış. Büyük olan İmparator Yuandi'ye adanmış, hemen yanındaki küçük olan da Köy Tanrısı'na. İmparator sürekli Köy Tanrısı'nı sohbete çağırırmış. Bir gün tapınağından bir şey çalınınca Köy Tanrısı'na bu işle ilgilenmesini söylemiş. 'Ama buralarda hırsız falan yok ki!' diye itiraz etmiş küçük tanrı. 'Kapı tanrılarınızın dikkatsizliğindendir. Dışarıdan birisi gizlice içeri sızıp eşyalarınızı çalmış olmalı.' 'Saçma!' demiş Yuandi. 'Buralar sana emanetti. Eğer bir hırsızlık olduysa o zaman sorumlusu sensin! Bu ne demek oluyor? Benim kapı tanrılarımı dikkatsizlikle suçlayacağına, hırsızı yakalamaya çalış!' 'Ben dikkatsizlik derken, tapınağınızın yerleşiminin kötü olduğunu kastetmiştim.' diye lafı çevirmiş Köy Tanrısı. 'Biliyorsunuz, Dragon Çizgileri[1] hatalı olmalı...' 'Senin Feng Shui bildiğini hiç düşünmemiştim.' demiş İmparator Yuandi. 'Ben bir bakayım, bir şey görebilecek miyim.' demiş Köy Tanrısı. Tapınağın etrafında dolaşmış, her köşe bucağı iyice araştırmış. Bir süre sonra gelip bilgi vermiş. 'Efendim, tahtınızın arkasında kırmızı bir çifte kapı var. Çok talihsiz bir kusur. Benim tahtımın arkasında sağlam bir duvar duruyor, dolayısıyla hiçbir şeyim çalınmıyor. Kapıların yerine bir duvar ördürerek bu durumu düzeltebilirsiniz.' demiş. Bu teklif İmparator'a mantıklı gelmiş ve kapı tanrılarına ustaları çağırıp duvar ördürmelerini söylemiş. 'Ama bu tapınağa tek bir mum ya da tütsü çubuğu bile alamıyoruz, duvar ördürmek için harç ve işçilik parasını nereden bulacağız?' diye sızlanmış tanrılar. İmparator hiçbir çözüm düşünememiş. Onlardan bir çare bulmalarını istemiş ama onlar da çaresiz kalmışlar. O sırada İmparator'un ayağının dibindeki taşa yaslanan Kaplumbağa General ayağa kalkmış. 'Sizi işe yaramazlar! Benim bir fikrim var. Kırmızı kapıları sökün ve akşam olunca ben karnımla girişi kapatırım. Bunun çok işe yarayacağından

---

1) Ley Hatları da denilen Dragon Çizgileri, üzerinde yoğun bir enerji akışı gerçekleşen manyetik hatların bulunduğu, dünyanın enerji damarlarıdır. Dünyayı saran bu hatların birbirleriyle kesiştikleri noktalar, büyük enerjilerin açığa çıktığı, bir anlamda yeryüzü enerjisinin kaynak noktalarıdır. Yıldızlar, gezegenler, güneş ve tüm evrendeki enerjileri alıp dünyaya, dünyadaki enerjileri de evrene yayarlar. Çin'de ve özellikle Uzakdoğu'da uygulanan Feng Shui için yeryüzü, üzerinde kurulacak binanın sağlığı, iyi şansı ve başarısı için temel teşkil eder ve çok önemlidir. Bina bu enerjiyi yeryüzündeki Dragon Çizgileri'nden alır. (ç.n.)

eminim.' demiş. 'Harika bir plan!' diye bağırmışlar kapı tanrıları. 'Hem münasip hem güvenilir hem de bedava!' Böylece Kaplumbağa General arka duvar olmuş ve bir süre sükûnet hüküm sürmüş. Sonra yine tapınakta bir şeyler kaybolmaya başlamış. Kapı tanrıları Köy Tanrısı'nı çağırıp şikâyet etmişler. 'Duvar dikersek güvende olacağımızı garanti etmiştin ama şu hâle bak! Duvarı dikmemize rağmen eşyalarımız kayboluyor!' demişler. 'Duvarınız yeterince sağlam değilmiş demek ki!' 'Kendin bak!' diye ısrar etmiş ötekiler. Köy Tanrısı gidip bakmış. Gayet sağlam görünüyormuş. Nasıl olurmuş? Sonra duvarı eliyle yoklamış. 'Ahhh!' diye bağırmış. 'Ben de gerçek duvar sandım! Hırsız itip geçer bu sahte duvarı (jia qiang)!' "

Adı bu hikâyeye kaynak sağlayan Jia Qiang da dâhil herkes kahkahalarla güldü.

"Haydi oradan, budala!" diye itiraz etti. "İnsaf et! Ben size hiç isim takmam! Ceza olarak bir kadeh içeceksin!"

Zaten çoktan çakırkeyif olan Xing memnuniyetle kabul etti. Hep beraber birkaç kadeh daha içtiler ve sarhoşluk hâli içinde Xing, ablası Xing Hanım, Wang Ren de kardeşi Xifeng hakkında kötü sözler sayıp dökmeye başladı. Şaraptan etkilenen ve onları örnek alan Jia Huan da cesaretlenip, içindekileri ortaya saçtı; Xifeng'ın kalpsiz olduğundan ve hayatlarını mahvettiğinden şikâyet etti.

"Tabii ya, insanlar biraz düşünceli olmalılar!" diye onayladılar diğerleri. "Herkese zorbalık etmek için Jia Hanımefendi'nin nüfuzunu kullanması korkunç bir şeydi. Üstelik bir vâris doğurmadan öldü; sadece kızı var. Günahlarının cezasını çekiyor!"

Xifeng'ın bir zamanlar kendisine karşı ne kadar sert olduğunu ve onu görür görmez yaygarayı basan Qiaojie'yi hatırlayan Jia Yun de her ikisine sövüp sayarak diğerlerine katıldı. Jia Qiang onları başka bir tarafa yönlendirmeye çalıştı.

"Haydi canım! İçelim! Bu dedikodular bizi bir yere götürmez!" dedi.

"Sözünü ettiğiniz bu genç hanım kaç yaşında?" diye sordular şarkıcı kızlar. "Güzel mi?"

"Evet." dedi Jia Qiang. "Çok güzel. On üç yaşlarında."

"Sizinki gibi bir ailede doğması ne yazık!" dedi kızlar. "Daha basit bir aileden gelseydi, ailesine resmî unvanlar, hatta bir sürü para da kazandırabilirdi."

"Ne demek istiyorsun?"

"İmparatorluk Sarayı'yla ilgisi olmayan bir Moğol Prensi tanıyoruz. Çapkın bir soylu ve kendisine bir odalık arıyor. Ona uygun olan kız bütün ailesini de yanına alıp saraya gidecek. Ne büyük bir şans olurdu!"

Wang Ren hâriç ötekiler pek ilgi göstermediler. Wang Ren o anda bir şey demese de düşünceli görünüyordu. İçmeye devam etti.

Kısa bir süre sonra uşaklar Lai Da ve Li Zhixiao'nın genç oğulları geldiler.

"Görünüşe bakılırsa çok eğlenceli bir parti var burada, beyler!" diye bağırdılar.

Herkes kalkıp onları selamladı.

"Neden bu kadar geciktiniz? Saatlerdir sizi bekliyoruz."

"Bu sabahın erken saatlerinde, yine ailemizin başının belada olduğu konusunda dedikodular duyduk. Hemen aslını öğrenmek için Saray'a gittik. Neyse ki bizim ailemizle bir ilgisi yokmuş."

"O zaman neden doğru buraya gelmediniz?"

"Doğrudan bizim aile olmasa da bağlantısı varmış. Bay Jia Yucun'la ilgili. Oraya vardığımızda zincirlerle bağlandığını gördük. Sorgulanmak üzere yüce mahkemeye götürüldüğünü söylediler. Sık sık buraya ziyarete geldiğini bildiğimizden, durumun bizi de ilgilendireceğinden korktuk. Olup biteni öğrenmek için peşlerinden gittik."

"İyi düşünmüşsünüz!" dedi Jia Yun. "Size minnettarız. Otursanıza, bir şey için, öyle anlatın."

İkisi de önce kibarca reddedip, sonra oturdu. Bir yandan içkilerini içerken bir yandan da anlatmaya devam ettiler.

"Bu Bay Yucun becerikli ve gözü yüksekte olan bir beyefendi. Son zamanlarda epeyce yükseldi ama açgözlülüğü çöküşüne neden oldu. Onun hakkında birkaç suçlama vardı; maiyetindekileri haraca bağlamak da bunlardan biri. Hepimizin bildiği gibi, ferasetli ve iyiliksever İmparator'umuzu en çok sinirlendiren şey, gücünü kötüye kullanarak insanlara zulmedilmesi ve yolsuzluktur. Majesteleri emir verip suçlunun tutuklanmasını ve hâkim önüne çıkarılmasını emretmiş. Eğer suçlu bulunursa, işi çok zor olacak. Aklanırsa, bu sefer de suçlamayı yapanların başı derde girer. Ne kadar adaletli bir dönemde yaşadığımızı düşünmek çok rahatlatıcı! Resmî görevli olanlar ne kadar şanslılar!"

"Tıpkı ağabeyin gibi!" dedi gruptan biri, Lai Da'nın büyük oğlu Lai Shangrong'u kastederek. "Adliye yüksek memuru oldu. Gayet başarılı bir iş çıkardı."

"Doğru." dedi genç Lai. "Ama maalesef gidişata bakılırsa görevde çok uzun kalmayabilir."

"O da mı yolsuzluk yapıyor?"

Lai başını sallayıp kadehindekini bitirdi.

"Başka ne haberler duydun Saray'da?" diye sordular.

"Pek bir şey yok. Kıyı bölgesinden birkaç suçlu tutuklanıp yüce mahkemeye gönderilmiş. Onların duruşması sırasında, burada başkentte saklanıp, yeni suçlar için fırsat kollayan başkalarının da yerlerini ele vermişler. Neyse ki şimdiki sivil ve askerî makamlar durumu kontrol altına almışlar ve Saray'a o kadar sadıklar ki gittikleri her yerde eşkıyaları silip süpürüyorlar."

"Eğer böyle şeyler duyduysan, belki bizim soygundan da bir haber almışsındır." diye sordu gruptan biri.

"Maalesef almadım." cevabı geldi. "Burada bir evi soyup bir kızı sahile kaçıran bir adamı duydum. Kız direnince eşkıya onu öldürmüş. Sınırı geçerken yakalayıp tutuklamışlar, hemen orada infaz etmişler."

"Yeşil Kafes Manastırı'ndan Miaoyu de aynı şekilde kaçırılmamış mıydı?" diye araya girdi bir diğeri. "O olabilir mi?"

"Evet, odur mutlaka!" dedi Huan.

"Nereden biliyorsun?" diye sordular.

"Berbat bir yaratıktı!" dedi Jia Huan. "Bir havalardaydı. Baoyu'ye göz koymuş, gülücükler saçıyordu. Ama ben umurunda bile değildim! Umarım odur!"

"Her dakika bir sürü insan kaçırılıyor." dedi birisi. "Pekâlâ başka biri de olabilir."

"Ben o olduğunu düşünüyorum." dedi Jia Yun. "Önceki gün duyduğuma göre, manastırdaki rahibelerden biri rüyasında Miaoyu'nün öldürüldüğünü görmüş."

Onunla dalga geçtiler.

"Rüyaları ciddiye almıyorsun herhâlde!"

"Rüya ya da değil, hiç fark etmez." diye karşı çıktı Xing. "Şimdi işimize bakalım biz. Yemeğimizi yiyip gecenin büyük oyununa başlayalım!"

Herkes bunu kabul etti ve yemeklerini bitirir bitirmez, hevesle kumara başladılar. Gece yarısını geçtiğinde hâlâ oynamaya devam ederlerken, iç dairelerden bir gürültü duydular. Xichun'ün You Shi'yle kavga ettiği, sonunda saçını kesip Xing ve Wang Hanımların yanına kaçtığını öğrendiler. Onlara secde edip, yumuşayarak kendisine izin vermeleri için yalvarmıştı. Olmazsa hemen oracıkta canına kıyacaktı. İki hanımefendi akıllarını kaçıracaklardı az kalsın! Müdahale etmeleri için Jia Qiang ve Jia Yun'ü çağırtmışlardı. Jia Yun, Xichun'ün buna çoktan karar verdiğini biliyordu; en azından evin sorumluluğu ondayken, o uğursuz soygun gecesi aklına koymuştu ve Jia Yun'e göre onu vazgeçirmek için pek umut görünmüyordu. Jia Qiang'la bu konuyu görüştü.

"Wang Hanım bizim müdahale etmemizi istiyor ama bu işi nasıl başaracağız bilmiyorum. Büyük bir sorumluluk ve bunu bizim omuzlarımıza yüklemek istiyorlar. Xichun'ü kararından döndürmek için konuşalım, eğer dinlemezse, meseleyi hanımefendilere bırakırız. Bu arada Lian amcaya da bir mektup yazıp kendimizi suçlanmaktan kurtaralım."

İkisi böyle yapmaya karar verip, Xing ve Wang Hanımlara uğradılar, sonra güya vazgeçirmek için Xichun'le görüştüler ve tah-

min ettiklerinden de kararlı olduğunu gördüler. Eğer dışarıdaki manastırda yaşamasına izin vermeseler de en azından sutralarını okumak ve dua etmek üzere konakta birkaç temiz oda vermeleri için yalvardı. Sonunda You Shi yengelerinin sorumluluk almaya yanaşmadıklarını anladı; Xichun'ün gerçekten intihar edeceğine kanaat getirdi ve uzlaşmaya karar verdi.

"Tamam, sorumluluğu ben üstleniyorum. İyi, o zaman. Onlara, kocamın kardeşine tahammül edemediğimi ve manastıra benim gönderdiğimi söyleyin! Bana ne! Ama evden ayrılmasına izin veremem! Bu söz konusu bile değil. Burada kalacak. Xing ve Wang Hanımları şahitlik etmeye davet ediyorum. Qiang, sen kocama ve Kuzen Lian'e mektup yazıp olanları anlat."

Jia Qiang, You Shi'nin kararını kabul etti. Xing ve Wang Hanımların kabul edip etmedikleri gelecek bölümde.

118. BÖLÜM

Kızgın bir amca ve yeğen masum bir kıza kumpas kurarlar.

Anlaşılmaz sözlerden paniğe kapılan bir eş ve odalık,
kafasız kocalarına çıkışırlar.

You Hanım, Xing ve Wang Hanımları Xichun'ün durumunun umutsuz olduğuna ikna etti.

"Eğer yeğenimiz rahibe olmakta bu kadar ısrarlıysa, o zaman bu önceki yaşamda hükme bağlanmış demektir." dedi Wang Hanım, kararlı bir tonda. "Belli ki onun karması bu, engel olmak için yapabileceğimiz bir şey yok. Ama yine de bizimki gibi bir ailenin kızının manastıra girmesi hiç hoş bir şey değil. Bu imkânsız!" Sonra Xichun'e döndü. "Yengen sana izin vermiş, bize ancak onu onaylamak düşer. Ama senden saçını kesmemeni rica ediyorum. Asıl önemli olan ruh hâlidir, saç şekli değil. Miaoyu de saçını kesmemişti. Zaten onun durumunu anlamış değilim. Nasıl oldu da bu kadar kolaylıkla şeytana uydu? Neyse, eğer gerçekten kararını verdiysen, biz senin şimdiki daireni manastırın olarak düşünebiliriz. Hizmetçilerini ve refakatçi kadınlarını çağırıp bir seçenek sunarız. Seninle kalmak isteyenler kalırlar, diğerlerine koca bulur, evlendiririz."

Nihayet Xichun ağlamayı kesti, Wang ve Xing Hanımlarla, Li Wan, You Shi ve oradaki diğer hanımların önünde minnetle eğildi.

Sonra Wang Hanım, Caiping ve diğer hizmetçilerle konuştu.

"Hanginiz hanımınızla beraber dinî bir yaşam sürmek istersiniz?" diye sordu.

"Ne emrederseniz onu yaparız, hanımefendi." diye cevap verdiler.

Wang Hanım, hiçbirinin gerçekten gönüllü olmadığı sonucunu çıkardı ve başka kimin hayatı boyunca Xichun'e eşlik etmeye uygun olabileceğini düşündü. Xiren, Baoyu'nün arkasında duruyor, Xichun'ün bu kararının Baoyu'yü ağlatacağını, yine her zamanki krizlerinden birine sokmasını bekliyordu ama delikanlının sadece hayranlıkla içini çektiğini görünce hem çok şaşırdı hem de endişelendi.

"Ne eşsiz bir karar!" diye bağırdı Baoyu.

Baochai hiç yorum yapmadı ama kocasının içindeki duygu ve niyetleri anlamasına yardımcı olacak işaretleri görmek için sürekli olarak tetikteydi ve hâlâ sanrıların pençesinde olduğunu (öyle sanıyordu) gördükçe yüreği sızlıyor, ağlamadan edemiyordu.

Wang Hanım diğer bütün hizmetçileri çağırtıp soracağı sırada birden Zijuan gelip diz çöktü.

"Bayan Xichun için en uygun kişiye karar verdiniz mi, hanımefendi?"

"Kimseyi zorlamak niyetinde değilim." dedi Wang Hanım. "Kim istiyorsa söylesin."

"Bayan Xichun dinî bir yaşamı seçti." dedi Zijuan. "Ama görünüşe göre, hizmetçilerinden hiçbiri onun bu arzusunu paylaşmıyor. Ben bir şey söylemek istiyorum, hanımefendi. Bayan Xichun'ün hizmetçilerinden ayrılmasını elbette istemem ama arzuları bambaşka. Ben uzun bir süre Bayan Lin'e hizmet ettim ve bildiğiniz gibi bana yaptığı iyilikleri asla ödeyemem. O ölünce ben de arkasından gitmek istedim ama o bu aileden olmadığı ve ben de size çok şey borçlu olduğum için öyle bir adım atamadım. Madem Bayan Xichun rahibe olmak istiyor, yalvarırım size, benim de ona katılıp, hayatımın geri kalanını ona hizmet etmeye adamam için izin verin. Eğer bana bunu bahşederseniz, hayatım boşa harcanmamış olur!"

Zijuan sözlerini bitirince, daha Xing ve Wang Hanımlar bir şey diyemeden, Daiyu'nün adını duyar duymaz gözleri yaşarıp canı sıkılan Baoyu birden bir kahkaha attı.

"Belki bunu söylemek bana düşmez, anne ama lütfedip Zijuan'i benim daireme gönderdiğin için söyleyeceklerimi affedeceğini umuyorum. Lütfen bu dileğini kabul et ve kararını uygulamasına izin ver." dedi.

"Eğer diğer kuzenlerinden herhangi biri evlenip bu evden gitmeye kalksa, iki gözün iki çeşme ağlardın. Ama şimdi, Xichun evden ayrılıp rahibe olmak istiyor, onu vazgeçirmeye çalışacağına, bir de övüyor musun? Aklından geçenleri anlamakta zorluk çekiyorum gerçekten." dedi Wang Hanım.

"Önce şunu bilmek istiyorum: Bu konu kesin olarak halledildi mi? O rahibe olmaya karar verdi mi? Sen de izin verdin mi? Eğer durum buysa, o zaman söyleyeceklerim var. Eğer hâlâ karar verilmediyse, ben düşüncelerimi kendime saklayacağım."

"Bu ne biçim konuşma böyle?" dedi Xichun. "O kadar hevesli olmasam, yengelerimi ikna edebilir miydim sence? Zijuan'le aynı fikirdeyim. Dilediğim gibi yapmama izin verirlerse, kendimi şanslı sayacağım. Eğer vermezlerse, şimdiki gibi yaşamaktansa ölmeyi tercih ederim! Yani korkulacak bir şey yok. Ne demek istiyorsan söyle!"

"Söyleyeceklerim bir sır değil." dedi Baoyu. "Zaten kaderde yazılı olan bir şey. Okuyacağım şiiri dinlemenizi istiyorum."

"Şiir mi?" diye çıkıştılar. "Böyle bir anda, insanlar acı çekerlerken tek düşündüğün şiir mi yani? Ne saçmalık!"

"Bana ait bir şiir değil. Bir zamanlar bir yerde okumuştum. Dinleyin lütfen."

"Tamam, fazla saçmalama da oku bakalım! Acele et!"

Baoyu daha fazla açıklama yapmaya yeltenmeden okumaya başladı:

Baharın geçiciliğini fark ettiğinde,

Bürünür simsiyah rahibe kılığına.

Yazık, bu zengin evin soylu kızına,

Yapayalnız uyur mabedin loş ışığında!

Li Wan ve Baochai panik içinde bağırdılar.

"Buda bizi korusun! Büyülenmiş!"

Wang Hanım başını sallayıp derin bir iç geçirdi.

"Baoyu, sen bu şiiri nerede gördün?" dedi.

Baoyu daha fazla bir şey söylemek istemiyordu.

"Lütfen sorma, anne. Sözüme inan."

Şiirin anlamını giderek daha çok kavrayan Wang Hanım yine hıçkırarak ağlamaya başladı.

"Önceki gün keşişle konuşurken şaka yaptığını söylemiştin. Şimdi birdenbire bu şiir nereden çıktı? Yeter! Anlıyorum. Ben şimdi ne yapayım? Yapabileceğim hiçbir şey yok, ne hâliniz varsa görün! Bari ben ölene kadar bekleseydiniz! Sonra istediğinizi yapardınız!"

Baochai onu yatıştırmaya çalıştı ama onun da hiç hâli yoktu. Sanki bir bıçak kalbine saplanmış gibi acı duyuyordu. Sonunda gözyaşları boşanıverdi. Xiren de ağlıyordu, onun yardımına Qiuwen koştu. Baoyu ise tek bir damla gözyaşı dökmedi, onları teselli etmeye bile çalışmadı. Hiç sesini çıkarmadan duruyordu. Jia Lan ve Jia Huan gitmişlerdi zaten, duruma müdahale etmek Li Wan'e kaldı.

"Eminim ki Baoyu, Xichun'ün bu kararına çok üzüldüğünden ne dediğini bilmiyor. Onu ciddiye almayalım. Zijuan, ayağa kalkmak için bir cevap bekliyor. Ricasını kabul edecek miyiz?" dedi.

"Artık ne fark eder?" dedi Wang Hanım. "Zaten kararını vermiş bile, birisi bir şeyi aklına koyunca onu durdurmak imkânsız. Şimdi Baoyu bize Zijuan'in bu kararının da kaderinde yazılı olduğunu söyler mutlaka."

Zijuan secde etti, Xichun de Wang Hanım'a şükranlarını sundu. Zijuan, Baoyu ve Baochai'e de secde etti.

"Buda Aşkına!" diye bağırdı Baoyu. "Ne kadar da asilce! Ne kadar eşsiz! Sizin hepimizden önce davranacağınız hiç aklıma gelmezdi!"

Baochai kontrolünü kaybetti. Xiren, Wang Hanım'ın orada olmasına aldırmadan hıçkırıklara boğuldu.

"Ben de Bayan Xichun ile gitmek istiyorum, hayatımın geri kalanını ibadetle geçireceğim!" dedi.

Baoyu gülümsedi.

"Seninki de çok güzel bir dilek! Ama ne yazık ki inzivaya çekilmek senin kaderinde yok." dedi.

"O zaman öleyim daha iyi!" dedi Xiren.

Baoyu yeni edindiği kayıtsızlık tavrına rağmen onun için üzüldü. Ama sesini çıkarmadı.

Saat sabahın üçü olmuştu. Annesine artık dinlenmesi gerektiğini söyledi. Li Wan kendi dairesine döndü. Caiping, Xichun'e odasına kadar eşlik etti ve şimdilik ona hizmet etmeyi sürdürdü. Sonunda Xichun'ün hizmetçileri için uygun kocalar bulundu ve Zijuan hayatının geri kalanında sadakatle ona hizmet etti. Onları burada bırakıyoruz.

***

Bu arada Jia Zheng, Büyükanne Jia'nın tabutuyla beraber güneye gidiyordu ve yolda başarılı bir seferberlikten dönen askerî konvoyla karşılaştı. Kanal askerî teknelerle tıklım tıklım doluydu; gecikme Jia Zheng'ı çok sinirlendirdi. Tek tesellisi, Kıyı Koruma Yameni'nden bir yetkilinin, Tanchun'ün kayınpederi olan kumandanın başkente çağrıldığını bildirmesiydi. Böylelikle Tanchun evini ziyarete gelebilecekti ama henüz seyahatin zamanı belli değildi.

Gecikmenin yarattığı bir diğer sıkıntı da Jia Zheng'ın parasının bitmesiydi. O bölgede mandarin olan, Lai Da'nın oğlu Lai Shangrong'a bir mektup yazıp, beş yüz gümüş tael borç istemek zorunda kaldı. Bu görevin verildiği hizmetkâra parayı alıp kanalda Jia Zheng'a yetişmesi söylenmişti.

Birkaç gün ve birkaç kilometre sonra hizmetkâr ona yetişip Lai Shongrong'un cevabını getirdi. Mektup türlü türlü hüzünlü hikâyeyle doluydu ve içinde elli gümüş tael vardı. Jia Zheng çok öfkelendi, bir an bile tereddüt etmeden hizmetkâra geri dönmesini söyledi.

"Hemen bu parayı geri götür! Mektubunu da alsın! Kendisini sıkıntıya sokmamasını söyle." dedi.

Zavallı hizmetkâr emredildiği gibi yaptı ve Lai'nin yamenine geri döndü. Mektubunun ve cüzi bağışının geri gönderildiğine şaşıran Lai, cimrice davrandığını bilerek başka bir paket hazırladı. Bu sefer yüz tael daha ekleyip, hizmetkârdan Jia Zheng'a götürmesini rica etti. Ama Lai'nin yalvarmalarına ve dil dökmelerine rağmen adam kesinlikle reddetti ve tekneye eli boş döndü.

Lai Shangrong bu olayın sonuçlarından çok endişelendi ve hemen Rong Konağı'na, babasına bir mektup yazarak derhâl oradan ayrılmasını ve mümkünse özgürlüğünü satın almasını tavsiye etti. Lai Da oğlunun mektubunu alınca, Jia Qiang ve Jia Yun'den, serbest bırakılması için Wang Hanım'a yalvarmalarını istedi. Jia Qiang, bunu denemenin bile boşuna olduğunu gayet iyi biliyordu. Bir gün geçmesini bekledikten sonra Wang Hanım'ın ricayı reddettiği yalanını uydurdu. Böylece Lai Da birkaç gün izin aldı ve oğlunun yamenine bir haberci gönderip, hasta olduğu bahanesiyle işten ayrılmasını söyledi. Wang Hanım olup bitenden habersizdi.

***

Jia Yun, Jia Qiang'ın Lai'nin ricasını geri çevirdiğini duyunca hayal kırıklığına uğradı. Bu, son birkaç gündür kaybettiği yüksek kumar borçlarını karşılamak için son bir şans gibi görünmüştü. Diğer bir umudu da Jia Huan'dan borç almaktı. Ama hiç parası olmayan, hatta annesinin tasarruflarını bile çarçur eden Jia Huan borç verecek durumda değildi. Yun borç almayı başaramasa da Jia Huan'ı intikam için kışkırtmayı başardı. Xifeng'ın zalimliği Huan'ın içine büyük dert olmuştu; Jia Lian uzakta olunca, hıncını Qiaojie'den çıkarmayı aklına koydu. Borç peşinde koşan Jia Yun de bu işte kendisi için ideal bir suç ortağı gibi görünüyordu.

"Sen artık çocuk değilsin, Yun!" diye söylendi kışkırtıcı bir şekilde. "Kâr etme şansı yanımızdan geçerken, neden benim gibi bir fakirden borç istiyorsun?"

"Haydi canım!" dedi Yun. "Beraber biraz eğleniyoruz. Yanımızdan geçen şans falan görmedim ben."

"Geçen gün birisi kendine odalık arayan Moğol bir prensten

söz etmemiş miydi? Neden bunu Wang'la konuşup, prense Qiaojie'yi teklif etmiyoruz?"

"Bana kızabilirsin ama yine de söyleyeyim." dedi Jia Yun. "Prens bizim aileden bir odalık alsa bile sonrasında bizimle hiçbir işi olmayacaktır."

Jia Huan, Jia Yun'ün kulağına bir şeyler fısıldadı; bunun üzerine Yun, bu teklifin Huan'ın geçici bir hevesi olduğuna ve ciddi şekilde düşünmeye gerek olmadığına hükmederek öylesine başını salladı. O sırada tesadüfen Wang Ren geldi.

"Siz ikiniz ne çeviriyorsunuz?" diye sordu. "Benden saklamaya çalışıyorsunuz, değil mi?"

Jia Yun, Huan'ın düşüncesini onun kulağına fısıldadı. Wang Ren coşkuyla ellerini çırptı.

"Bravo! Harika bir fikir! Çok da kârlı! Peki, nasıl üstesinden geleceksiniz? Eğer buna cesaretiniz varsa ben de arkanızdayım. Unutmayın, ben onun dayısıyım. Sonuçta ben karar vereceğim. Sen teklifi Xing Hanım'a götür, dostum, ben de Xing amcayla konuşayım. Yengeler bir şey soracak olurlarsa, hepimiz ağız birliği yapalım."

Bu görüşme bitince, Wang Ren Xing amcayı bulmaya, Jia Yun de iyi haberleri allayıp pullayıp Xing ve Wang Hanımlara vermeye gitti. Wang Hanım biraz şüpheyle yaklaştı. Öte yandan Xing Hanım kardeşinin onayladığını duyunca, bu fikri beğenmiş gibi görünüyordu ve hemen detayları dinlemek için onu çağırttı. Wang Ren'den konuyu öğrenmiş olan Xing Dequan (tabii kârdan pay teklif edildiğini söylemeye gerek yok) ablası çağırdığında ne diyeceğini biliyordu.

"Bu prens çok önemli bir adam. Onayını istedikleri şey prensin asıl karısı olmak değilse de daha Qiaojie oraya gider gitmez, eniştemin işini geri alacağını ve ailenin eski nüfuzuna tekrar kavuşacağını garanti ediyorum." dedi.

Xing Hanım kendi kafasına göre hareket eden biri değildi. Kardeşinin uydurduklarından etkilendi ve Wang Ren'i davet edip, konuyu onunla konuştu. Wang Ren'in yağcı desteği de teklifi güçlendirince, rızasını Jia Yun'e iletti. Wang Ren hiç zaman kaybetmeden prensin sarayına haberci gönderdi.

Perde arkasından yürütülen bu işlerden haberi olmayan prens, kızın dış görünüşünü ve haremine girmeye uygun olup olmadığını incelesinler diye saraydaki hanımları göndermeyi planladı. Jia Yun önceden bu hanımlarla özel olarak konuşmayı becerdi.

"Kızın ailesi gerçeği bilmiyor. Prens'in kızı eşlerinden biri olarak alacağını söyledik. Kız saraya bir gelsin de her şey yoluna girer, hiç merak etmeyin. Büyükannesi onay verdi, dayısı Wang Ren de aracılık ediyor." dedi.

Hanımlar bu anlaşmayı kabul ettiler. Jia Yun, Xing Hanım'a son gelişmeleri anlattı; Wang Hanım'a da bu teklifi bildirdi. Olup bitenlerden bihaber olan Li Wan ve Baochai, bu evlilik haberini memnuniyetle karşıladılar.

Bir gün belirlendi, gayet şık giyinmiş saray hanımları geldiler ve Xing Hanım tarafından karşılanıp, bir süre ağırlandılar. Misafirler muhatap oldukları hanımefendinin gayet seçkin biri olduğunu fark ettiler ve ona saygılı davrandılar. O ana kadar bu konu üzerinde kesin bir sonuca varılmadığından, Xing Hanım Qiaojie'ye hiçbir şey söylememiş, sadece bazı akrabaların ziyarete geldiklerini bildirerek, kendisinin de gelip onlarla tanışmasını istemişti. Henüz hiçbir şeyden şüphelenmeyecek kadar genç olan Qiaojie, yaşlı dadısıyla gelmiş, kendince bazı endişeleri olan Pinger da onlara eşlik etmişti. Qiaojie içeri girer girmez, iki saray hanımı delici bakışlarıyla onu tepeden tırnağa incelemeye başladılar. Sonra ayağa kalkıp elinden tutarak bir kere daha inceledikten sonra bir süre oturup gittiler. Qiaojie bu bakışlardan çok rahatsız oldu ve odasına dönünce kendi kendine düşündü. Bu akrabaları daha önce gördüğünü hiç hatırlamıyordu. Pinger'ya bu düşüncesini söyledi. Pinger, iki hanımın davranış tarzlarını görür görmez gerçeği anlamıştı.

"Belli ki bir evlilik niyetiyle onu incelemeye gelmişler." diye düşündü. "Ama Bay Lian evde olmadığına göre, bu işin sorumluluğu Xing Hanım'a düşer. Acaba hangi aile? Bizimkiyle aynı mevkide olan bir aile bu şekilde inceleme yapmaz. Bu iki hanımefendi Jialarla bağlantılı bir kraliyet ailesinden geliyormuş gibi görünmüyordu. Biraz tuhaf hâlleri vardı. En iyisi Qiaojie'ye

şimdilik hiçbir şey söylemeyeyim, biraz daha bilgi alana kadar bekleyeyim."

Pinger işin aslını öğrenmeye karar verdi; hizmetçiler ve refakatçi kadınlar eskiden bir şekilde kendi emri altında olduklarından, hepsi dışarıdan kulak misafiri oldukları haberleri hevesle ona vermeye hazırdılar. Pinger dehşete kapıldı. Qiaojie'ye söylemenin akıllıca olmadığını düşünüp hemen Li Wan ve Baochai'e anlatmaya gitti ve meseleyi Wang Hanım'a bildirmeleri için yalvardı.

Zaten Wang Hanım da ters bir şeyler olduğunu sezmiş ve Xing Hanım'ı uyarmıştı. Ama kardeşi ve Wang Ren'in anlattıklarından etkilenen Xing Hanım hiç oralı olmadığı gibi, gizli bir amaçla karşı çıktığından bile şüphelendi.

"Kız evlenecek yaşa geldi." dedi. "Lian evden uzakta olduğundan karar vermek bana düşer. Hem zaten kardeşim ve kızın kendi dayısı gerekli araştırmaları yaptılar. Durumu herkesten daha iyi biliyorlardır. Ben onaylıyorum. Senin endişelenmene gerek yok; eğer kötü bir şey olursa, Lian ve ben suçu senin üzerine yıkmayız."

Wang Hanım formalite icabı bir cevap verdi ama içten içe Xing Hanım'a çok sinirlendi. Yanından ayrılıp, Baochai'e kararı açıklamaya gitti. Anlatırken ağlıyordu. Baochai onu teselli etmeye çalıştı.

"Kendini üzme, anne. Bu plandan bir şey çıkmayacak. Olsa bile bu Qiaojie'nin kaderinde yazılmış demektir. Lütfen müdahale etmeye çalışma." dedi.

"Saçmalama!" diye bağırdı Wang Hanım. "Bu evliliğe karar verdikleri zaman, her an onu almaya gelebilirler! Pinger haklı, kuzenin Lian geri dönünce beni suçlayacak! Ben ailenin her üyesinin, özellikle de anne babasının hatırına Qiaojie'nin iyiliğini isterim. Diğer kızları düşünsene. Xiuyan'in Ke ile evliliğini biz ayarladık, bak şimdi ne kadar mutlular! Baoqin'in gelin gittiği Mei ailesinin hâli vakti yerinde, dolayısıyla onun için endişelenmeye gerek yok. Xiangyun'ün o kadar talihli olmadığını biliyorum. Öncelikle onun evliliği amcasının fikriydi ve kocası verem olup ölmeseydi, çok iyi bir evlilik olacaktı. Şimdi zavallı kız hayatının geri

kalanını dul bir kadın olarak geçirmeye ant içti. Qiaojie kötülerin eline düşerse kendimi asla affetmem!"

O konuşurken Pinger, hem Baochai'e danışmak hem de Wang Hanım'ın Xing Hanım'la görüşmesinin sonucunu öğrenmek için geldi. Wang Hanım konuşmalarını anlattı ona. Düşünceli bir sessizlikten sonra Pinger diz çöktü.

"Qiaojie'nin bütün geleceği size bağlı, hanımefendi!" dedi. "O insanların ellerine bırakırsak, ömrü boyunca sıkıntı çekecek. Sizce Bay Lian eve döndüğünde ne diyecek?"

"Sen akıllı bir kızsın!" dedi Wang Hanım. "Ayağa kalk da beni dinle. Qiaojie benim değil eltimin torunu. Eğer Xing Hanım bir karar veriyorsa ben nasıl yoluna çıkabilirim ki?"

"Gerçekten merak edilecek bir şey yok." diye ısrar etti Baoyu. "Önemli olan kaderi iyi anlamak."

Pinger, yine Baoyu'nün saçmalamaya başlamasından ve aklını kaçırmasından korkup sesini çıkarmadı. Wang Hanım'a söylemek istediği her şeyi söylemişti, odasına döndü.

Wang Hanım'ın endişesi kalbinde çarpıntıya neden oldu. Bir hizmetçisini yardımına çağırıp, güçlükle odasına yatmaya gitti. Uyursa iyi olacağını söyleyerek, Baoyu ve Baochai'in kendisine refakat etmelerini istemedi. Ama sıkıntılı ruh hâlinden bir türlü sıyrılamadı; sonra Li Wan'in halası Li Hanım'ın geldiği haber verildiğinde, kalkıp onu ağırlayacak gücü bulamadı. Ardından bir mesajla gelen Jia Lan saygılarını sundu.

"Büyükbabamdan mektup geldi. Kapıdaki görevliler getirdiler. Annem getirecekti aslında ama büyük hala gelince benim getirmemi istedi. Annem de kısa süre içinde Li halayla birlikte seninle konuşmak için burada olacak." dedi ve mektubu verdi.

"Büyük halan neden gelmiş?" diye sordu Wang Hanım mektubu alırken.

"Ben bilmiyorum." dedi Lan. "Duyduğum kadarıyla Kuzen Qi'nin nişanlısının ailesi Zhenlerden bir mektup geldiğini söyledi."

Wang Hanım, Li Qi'nin Zhen Baoyu ile sözlendiğini ve nişanın geleneksel çay hediyesiyle onaylandığını biliyordu. Herhâlde Zhenler artık düğün işlerini başlatmak istiyorlardı. Yaşlı Li Hanım

da son dakika detaylarını konuşmaya gelmiş olabilirdi. Başını sallayarak Jia Zheng'dan gelen mektubu açtı.

Kıyıdaki başarılı seferberliğinden dönen orduyu getiren tekneler yüzünden kanal tıkandı, bu yüzden seyahatim aksaklığa uğradı. Tanchun'ün kocasının babasıyla birlikte başkente doğru yolda olduğunu duydum. Bir iki gün önce Lian'den bir mektup aldım, She ağabeyimin hasta olduğunu yazmış. Bu konuda başka bir haber var mı?

Baoyu ve Lan yakın zamanda imtihana girecekler. Sebatla çalışıp, hiçbir surette zamanlarını boşa geçirmemeleri gerekir. Annemin cenazesiyle birkaç gün içinde Nanking'de olacağım. Merak edilecek bir şey yok, sağlığım yerinde.

Lütfen talimatlarımı Baoyu ve Lan'a ilet. Rong ayrı bir mektup yazacak.

Zheng

Mektuba bir de tarih eklenmişti. Wang Hanım okuduktan sonra tekrar Jia Lan'a verdi.

"Bunu Bao'ya götür ve okumasını söyle. Sonra annene geri ver." diye tembihledi.

Onlar konuşurlarken Li Wan ve yaşlı Li Hanım içeri girip saygılarını sundular. Buyur edildiler. Li Hanım, Zhenler ve Li Qi'nin düğününden söz etti. Bir süre bu konuda konuştular.

"Babamın mektubunu okudun mu?" diye sordu Li Wan, Wang Hanım'a.

"Okudum."

Jia Lan mektubu annesine verdi, o da okudu.

"Tanchun bir yıldır uzakta ve bir kere bile eve gelmedi. Başkente geliyorlar diye için rahatlamıştır."

"Evet." dedi Wang Hanım. "Biraz çarpıntım vardı; bu haberi duyunca kendimi daha iyi hissetmeye başladım. Ama ne zaman burada olacaklarını bilmiyoruz."

Li Hanım, Jia Zheng'ın yolculuğunun nasıl geçtiğini sordu.

"Sen de mektubu okudun mu? İmtihanın yaklaşıyor, büyükbaban ikiniz için endişeleniyor. Hemen mektubu Baoyu'ye götür de okusun." dedi Li Wan, Jia Lan'a.

"Daha birinci dereceyi almadan bu imtihana nasıl girecekler?" diye sordu Li Hanım.

"Büyükbabası Ziraat Müdürü olarak görevine başlamadan önce, para ödeyip ikisi için de İmparatorluk Okulu mezuniyet derecesini satın almıştı." diye açıklama yaptı Wang Hanım.

Yaşlı Li Hanım başını salladı. Jia Lan mektubu Baoyu'ye götürdü.

Baoyu annesini odasına götürdükten sonra dairesine dönmüş; *Zhuang Zi*'den "Sonbahar Yağmurları" bölümünü okumaya başlamıştı. Baochai iç odadan çıkıp onu okumaya dalmış bir hâlde bulunca, gelip kitabın adına baktı. Bir Taocu klasiği olduğunu görünce hayal kırıklığına uğradı.

"Hâlâ dünyadan feragat etmekle ilgili böyle saçmalıkları ciddiye alıyor." diye düşündü. "Tam bir umutsuz vaka!"

Ona kızmanın bir işe yaramayacağını düşündü ve yanında oturup kınayarak baktı. Baoyu onun yüz ifadesini fark etti.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu.

"Biz artık karı koca olduğumuza göre, bütün ömrüm boyunca sana bel bağlayacağım demektir. Beraber yaşamımız anlık bir tutkudan daha fazlasına dayanıyor. Elbette ki ihtişam ve zenginlik bulut kadar geçici bir şey ama çok eskilerden beri bilgeler ahlaklı bir karakter ve erdemi her şeyden üstün tutmuşlar..."

Baoyu, lafını tamamlamasını beklemeden, gülümseyerek kitabını bir kenara koydu.

"Erdem ve eski bilgelerden söz ediyorsun ama bilgelerin 'yeni doğan bir çocuğun saf kalbini' hiçbir zaman kaybetmememiz gerektiğini söylediklerini bilmiyor musun? Yeni doğan bir çocuğun erdemi nedir? Hiç; ne bilgisi ne bilinci ne hırsı ne de kıskançlığı vardır. Hayatımız boyunca hırs, nefret, aptallık ve tutku bataklığına giderek daha çok gömülüyoruz. Önemli olan bütün bunlardan nasıl çıkacağımız, fâni hayatın ağından nasıl kurtula-

cağımız. Fânilerin, tıpkı su otları gibi beraber sürüklenip ayrıldıklarını fark ettim. Eskiler bunları dile getirdikleri hâlde kimse gerçeği görmüyor. Erdem meselesine gelince, çok eskilerin gerçek erdemini elde edebilen var mı?"

"Eskiler 'yeni doğan bir çocuğun saf kalbi' demekle, sadık ve evlat saygısıyla dolu bir kalbi kastetmişler, seninki gibi mistik ve hayalperest bir fikri değil." dedi Baochai. "Yao, Shun, Yu, Tang gibi imparatorlar, Zhou Dükü ve Konfüçyüs hayatlarını insanlığın refahını artırmak için harcamışlar. Onlar için yeni doğan bir çocuğun saf kalbi, başkalarına karşı şefkat ve ilgileriydi. Görünüşe bakılırsa seninki seni öyle umursamaz bir hâle getirmiş ki kendi ailenden vazgeçmeye bile hazırsın. Bu bana pek manalı gelmiyor."

Baoyu gülerek başını salladı.

"Yao ve Shun, Chaofu ya da Xu You'yu dağdaki inzivalarını terk etmeye ikna edemediler. Kral Wu ya da Zhou Dükü de Bo Yi ve kardeşi Shu Qi'yi kendilerine hizmet etmeye razı edemediler..."

Baochai lafını kesti.

"Giderek daha da gülünç oluyorsun!" dedi. "Eski insanların hepsi sözünü ettiğin dördü gibi münzevi olmaya kalksaydı, bugün Yao, Shun, Zhaou Dükü ve Konfüçyüs bilge olarak görülür müydü? Kendini Bo Yi ve Shu Qi ile kıyaslaman daha da komik. Onların ikisi de Shang Hanedanlığı'nın çöküşü sırasında yaşamışlar ve hayatları türlü türlü sıkıntılarla doluymuş. Bu yüzden sorumluluktan kaçmak için geçerli sebepleri varmış. Ama senin durumun tamamen farklı. Biz altın dönemde yaşıyoruz, Saray'dan sayısız lütuf alıyoruz; ecdadımız lüks içinde yaşamış. Sen, hayatın boyunca hem büyükannen hem de annen ve baban tarafından el üstünde tutuldun. Söylediklerini biraz düşün. Doğru mu, değil mi?"

Baoyu sessizce dinledi. Sadece gülümseyerek tavana bakıyordu.

"Cevap vermekte zorlandığına göre, tavsiyeme kulak ver." diye devam etti Baochai. "Bundan sonra aklını başına al ve elinden geldiğince çok çalış. İmtihanı kazan, hayatın boyunca başka

hiçbir şey elde edemesen bile, en azından İmparator'un lütfu ve atalarının erdemine olan borcunu ödemiş olursun."

Baoyu başını sallayarak derin bir iç çekti.

"İmtihanı kazanmak zor bir şey değil. Başka hiçbir şey elde edemesem bile İmparator'un lütfu ve atalarımın erdemine olan borcumu ödeme konusunda söylediklerin çok isabetli..."

Baochai bir şey söyleyemeden Xiren araya girdi.

"Bayan Bao'nın bilgeler konusunda dediklerini hiç anlamadım ama tek bildiğim, çocukluğumuzdan beri Efendi Bao'ya iyi günde kötü günde, sadakatle hizmet ediyoruz. Tabii ki olması gereken bu ama sen de buna karşılık bize biraz daha anlayış gösteremez misin? Senin hatırına Bayan Bao'nın, beyefendi ve hanımefendiye ne kadar saygılı bir gelin olduğuna baksana. Evliliğine pek önem vermesen bile, tüm yaptıkları için ona minnet borçlusun. Ölümsüzlük konusundaki onca efsane boş laf! Dünyaya inen bir ölümsüzü gören olmuş mu? Kim bilir nereden keşişin biri gelmiş, saçma sapan laflar etmiş, sen de onu ciddiye alıyorsun! Okumuş bir insan olarak onun sözlerine beyefendi ve hanımefendininkinden daha fazla önem verecek değilsin herhâlde?"

Baoyu sessizce başını önüne eğdi.

Xiren'in daha çok cephanesi vardı ama tam o sırada dışarıdan ayak sesleri geldi; birisi pencereden seslendi.

"Bao amca evde mi?"

Baoyu, Jia Lan'ın sesini tanıdı, ayağa kalktı.

"Gel içeri!" dedi.

Jia Lan gülücükler saçarak girdi. Baoyu ve Baochai'e saygılarını sundu, Xiren ile selamlaştıktan sonra Baoyu'ye Jia Zheng'ın mektubunu verdi. Baoyu okudu.

"Demek ablam şehre geliyor!" dedi.

"Mektuba bakılırsa öyle!" dedi Jia Lan.

Baoyu düşünceli bir sessizlik içinde başını salladı.

"Gördüğün gibi mektubun sonunda büyükbabam ciddi şe-

kilde çalışmamızı istiyor, amca. Son zamanlarda kompozisyon yazdığını pek sanmıyorum, değil mi?" diye devam etti Jia Lan.

Baoyu güldü.

"Elimi alıştırmak için yazmam lazım. Böylece gözlerini de boyamış olurum!" dedi.

"O zaman birkaç tema söylesene, beraber yazalım. İmtihana da hazırlanmış oluruz. Boş kâğıt verip kendimizi aptal durumuna düşürmek istemem."

"Öyle bir şey yapmayacağını biliyorum." dedi Baoyu.

Baochai, Jia Lan'a oturmasını söyledi. Baoyu tekrar kendi koltuğuna oturdu, Jia Lan da saygıyla bir kenara ilişiverdi. Bir süre kompozisyonları hakkında neşeli bir sohbete daldılar. Baochai, onların böyle kendilerini kaptırdıklarını görünce çaktırmadan odasına çekildi.

"Baoyu nihayet anlamışa benziyor. Ama 'başka hiçbir şey elde edemesen bile' ifademi neden böyle üstüne basa basa tekrar etti acaba?" diye düşündü.

Baochai böyle tereddüt içinde olsa da Xiren onun kompozisyonlar ve imtihan hakkında konuşmasına memnun oldu.

"Buda'ya şükür!" diye düşündü. "Ona verdiğimiz dersten sonra nihayet aklı başına gelmiş gibi görünüyor."

Delikanlılar sohbetlerine devam ederlerken, Yinger onlara çay yaptı. Jia Lan fincanı almak için ayağa kalktı. İmtihanın kuralları hakkında biraz daha konuştuktan sonra, bir gün Zhen Baoyu'yü davet etmeyi teklif etti. Baoyu de hevesli görünüyordu.

Kısa bir süre sonra Jia Lan evine döndü, Jia Zheng'ın mektubunu Baoyu'ye bıraktı. Baoyu mektubu bir kere daha okudu ve yüzünde bir gülümsemeyle içeri gidip Sheyue'ye bir yere koymasını söyledi. Tekrar dışarıdaki odaya döndü, masadan *Zhuang Zi*'yi alıp kaldırdı; Taoculuk ve Budizm üzerine sevdiği diğer bazı kitapları da toplayıp, Sheyue, Qiuwen ve Yinger'a bir yere kaldırmalarını söyledi. Baochai bunu yapmasına çok şaşırdı ve gerçek niyetini merak etti.

"Bu tür kitapları okumaktan vazgeçmen gerçekten takdire şayan ama neden gözünün önünden kaldırdın ki?" diye sordu gülümseyerek.

"Bunların hiçbir işe yaramadıklarını şimdi anladım." dedi Baoyu. "Aslında en iyisi hepsini yakıp temelli kurtulmak!"

Baochai bunu duyduğuna çok memnun oldu. Ama tam o anda Baoyu kendi kendine mırıldanmaya başladı.

Gerçek Buda fikri sutralarda bulunmaz,

Bunların çok ötesine, Yüce Mevki'ye gider yol.

Baochai her kelimesini duyamadı ama "Gerçek Buda fikri" ve "Yüce Mevki" ifadeleri yine içini kasvetle doldurmaya yetti. Onu endişeyle seyretti. Baoyu hizmetçilere kendisi için sakin bir oda hazırlamalarını söyledi; sonra eski bilgelerin sözlerini içeren bütün kitaplarını ve imtihanlarda yazılan ünlü kompozisyon ve şiirleri de toplayıp o odaya götürdü. Ardından yeni odasında oturup sessizce çalışmaya başladı. Nihayet Baochai rahat bir nefes aldı.

Xiren, gördüklerine ve duyduklarına inanamıyordu. Baochai'e anlamlı anlamlı gülümsedi.

"Onunla nasıl konuşulacağını iyi biliyorsunuz, hanımefendi. Kısacık bir nutuk bile onu yepyeni bir adam yaptı! Umarım geç kalmamıştır. İmtihanlar çok yaklaştı." dedi.

Baochai gülerek başını salladı.

"Bu gibi şeyler kaderde yazılıdır. Başarısı, hazırlanmaya ne kadar erken ya da geç başlamasına bağlı değil. Umarım bundan sonra artık eski tuhaflıklarından vazgeçip yetişkin biri olmayı öğrenir." dedi ve odada yalnız olduklarından emin olunca fısıltıyla devam etti. "Bu değişimden çok memnunum. Ama hâlâ beni endişelendiren bir şey var. Eski kötü huylarına geri dönüp kızlarla ilgilenmeye başlar diye korkuyorum."

"Çok haklısınız, hanımefendi." dedi Xiren. "O keşişin etkisi altında olduğu dönemde, etrafındaki kızlara karşı çok ilgisizdi. Ama şimdi yine değişince, yine eski alışkanlıklarının canlanmasına karşı tetikte olmalıyız. İkimize de pek ilgi göstereceğini sanmıyorum. Zijuan gidince sadece dört hizmetçi kaldı. Onların

içinde şuh olan sadece Fivey ama duyduğuma göre annesi onu hizmetten alıp evlendirmek için hanımefendiden izin istemiş, birkaç gün içinde gidecek. Sheyue ve Qiuwen beyefendiye hiç-bir zaman çok yakın olmadılar ama çocukluklarından beri hep onlarla zaman geçirdiğini unutmayalım. Geriye Yinger kalıyor, o çok güvenilir bir kızdır, zaten beyefendi onunla da hiç ilgilenmi-yor. Su getirmek, çay servisi yapmak gibi günlük işleri Yinger'ın yapmasını tavsiye ediyorum, birkaç genç hizmetçi de ona yardım eder. Siz ne dersiniz, hanımefendi?"

"Ben de aynı şeyden endişeleniyordum." dedi Baochai. "Çok mantıklı bir teklif."

O günden sonra Yinger birkaç küçük hizmetçiyle birlikte Baoyu'nün hizmetine verildi. Baoyu odasından çıkmıyordu. Her gün kendisi adına saygılarını sunması için birisini annesine gön-deriyordu. Wang Hanım'ın bu yeni gelişme karşısında duyduğu memnuniyeti anlatmaya gerek yok tabii.

Sekizinci ayın üçü (Büyükanne Jia'nın yaş günü) geldiğinde, Baoyu sabah erkenden yaşlı kadının mabedine gidip secde et-tikten sonra kendi "sakin oda"sına döndü. Kahvaltının ardından Baochai, Xiren ve diğer bazı hizmetçiler ön odada oturup Xing ve Wang Hanımlarla sohbet ederlerken, Baoyu kendi odasında yalnız başına oturmuş derin derin düşünüyordu. Yinger bir tabak meyve ve şekerlemeyle odasına girdi.

"Hanımefendi bunları size getirmemi istedi." dedi. "Büyük ha-nımefendinin adak sunumundan kalanlar."

Baoyu teşekkür etmek için ayağa kalktı, sonra tekrar oturdu.

"Oraya bırak." dedi.

Tepsiyi bir yere koyan Yinger fısıltıya Baoyu'ye, "Hanımefendi ön odada sizden övgüyle bahsediyor." dedi.

Baoyu gülümsedi.

"Bu kadar iyi çalıştığınıza göre, imtihanı geçeceğinizi söylüyor; böyle devam edip, imtihanı geçerseniz, gelecek yıl üçüncü dere-ceyi alarak resmî bir göreve gelir, kendilerinin umutlarını boşa çıkarmazmışsınız." diye devam etti Yinger.

Sonra kız bir keresinde Baoyu'nün söylediklerini hatırladı.

"Umarım imtihanı geçersiniz!" dedi heyecanla. "Bayan Bao için ne büyük bir lütuf olur! O gün Bahçe'de erik çiçeğinden püskül yaparken söylediklerinizi hatırlayın. Acaba hangi şanslı erkek hanımefendiyle beni alacak diye merak etmiştiniz. O şanslı sizmişsiniz!"

Bunu duyan Baoyu'de bir kere daha o eski ve insani duygular uyandı ama hemen bastırıp toparlandı.

"Demek sana göre ben şanslıyım, hanımın da öyle. Peki, sen ne hissediyorsun?" dedi Baoyu gülerek.

Yinger kızardı ve zoraki gülümsedi.

"Biz hizmetçiyiz. Bizler için şanslı olmak ya da olmamak diye bir şey yok."

Baoyu yine gülümsedi.

"Aslında, bütün hayatını hizmetçi olarak geçirsen bile, hepimizden çok daha şanslı olabilirsin." dedi.

Bu sözler üzerine Yinger yine saçmalıklarına başladığını düşündü. Bunun sorumlusu olmaktan korktu ve hemen oradan ayrılmanın akıllıca olacağını düşündü ama daha gidemeden Baoyu ona seslendi.

"Aptal kız! Bak sana ne diyeceğim!"

Ne diyeceğini öğrenmek istiyorsan gelecek bölüme geçmen lazım.

119. BÖLÜM

Baoyu imtihanı başarıyla geçer ve dünyayla bağlarını koparır.

İmparator lütfuyla Jia ailesi zenginliğine ve unvanlarına tekrar kavuşur.

Önceki bölümde söylediğimiz gibi, Baoyu'nün sözlerine çok şaşıran Yinger tam çıkarken onun seslendiğini duydu.

"Aptal kız! Bak sana ne diyeceğim! Eğer hanımın şanslıysa, sen de onun hizmetçisi olduğuna göre, sen de şanslısın demektir, hem de Xiren'in bekleyeceğinden daha çok. Gelecekte, hanımına sadakat ve itinayla bakman lazım, sonunda o refaha erip zengin olunca, sen de yıllarca verdiğin hizmetin karşılığını alabilirsin."

Yinger'a göre Baoyu'nün sözleri önce biraz mantıklı başlasa da sonra saçmalığa dönüştü.

"Peki." dedi. "Şimdi ben gideyim. Hanımefendi beni bekliyor. Biraz daha şekerleme isterseniz, küçük kızlardan birini bana gönderin."

Baoyu başını salladı, Yinger çıktı. Kısa bir süre sonra Baochai ve Xiren ön odadan kendi odalarına geçtiler. Şimdi onlardan ayrılıyoruz.

***

İmtihan zamanı yaklaşmıştı. Bütün aile hevesli bir beklenti içinde, iki gencin beğenilecek kompozisyonlar yazmalarını ve aileye şeref kazandırmalarını umuyorlardı. Sadece Baochai, her ne kadar Baoyu çok iyi hazırlanmış olsa da onda zaman zaman bazı tuhaf kayıtsızlık hâlleri fark ediyordu. Böyle bir şeye ilk kez girişen iki delikanlının, imtihan salonlarının çevresindeki insan ve araba kalabalığında kaza geçirmelerinden ya da incinmelerinden korkuyordu. Özellikle de Baoyu için çok endişeliydi, keşişle karşılaşmasından beri hiç dışarı çıkmamıştı. Onu çalışırken gördüğüne çok memnun olsa da ani değişimi konusunda çok şüpheciydi ve yeni bir talihsizlikten korkuyordu. Büyük olaydan bir gün önce, Xiren ile birkaç genç hizmetçiyi, adayların eşyalarının hazırlanmasında Suyun'e yardım etmeye gönderdi. İhtiyaç duyacakları her şeyin hazır olduğundan emin olunca, Li Wan'le beraber Wang Hanım'a gidip, ertesi gün kalabalık içinde bocalarlar ya da ezilirler korkusuyla güvenilir ve tecrübeli birkaç hizmetkârın daha onlara eşlik etmelerini istedi.

Büyük gün geldi çattı. Baoyu ve Jia Lan sade ama şık kıyafetlerini giydiler. Gayet keyifli bir şekilde Wang Hanım'la vedalaşmaya geldiler ve ondan ayrılık öğüdü aldılar.

"Bu, ikinizin de ilk imtihanı. Artık yetişkin delikanlılar olsanız da ilk kez bütün bir gün benden ayrı kalacaksınız. Geçmişte ben size göz kulak olamadığım zamanlarda, etrafınızda hep hizmetçileriniz ve dadılarınız vardı. Bugün imtihandayken, aileden kimse olmayınca kendinizi yalnız hissedebilirsiniz. Çok dikkat etmelisiniz. Yazılarınızı yazıp bir an önce dışarı çıkın ve uşaklarınızdan birini bulup hemen eve gelin. Sizi merak edeceğiz."

Wang Hanım böyle konuşurken çok duygulandı. Jia Lan gayet aklı başında cevaplar verdi ama Baoyu annesi sözlerini bitirene kadar sesini çıkarmadı. Sonra yanına gitti, ayaklarının dibinde diz çöktü ve yanaklarından yaşlar süzülürken, üç kere secde etti.

"Benim için yaptıklarını asla ödeyemem, anne. Ama eğer bunu başarabilirsem, belki seni biraz memnun edebilirim. O zaman dünyevi vazifemi tamamlamış ve en azından sebep olduğum bütün sıkıntılar için küçük bir karşılık vermiş olacağım."

Wang Hanım daha da duygulandı.

"Yapmaya kalkıştığın şey çok güzel. Keşke büyükannen de buna şahit olabilseydi."

Konuşurken ağlamaya başladı ve Baoyu'yü kendisine doğru çekmek için kollarını boynuna doladı. Bu esnada delikanlı hâlâ yerde diz çöküyordu.

"Büyükannem burada olmasa da her şeyi biliyor ve mutlu oluyordur. Sanki buradaymış gibi. Sadece fiziki olarak ayrıyız, ruhen hep beraberiz." dedi.

Li Wan bu manzaranın Baoyu'yü yine krize sokmasından korktu; aynı zamanda bir tuhaflık da seziyordu. Aceleyle atıldı.

"Anne, bugün neşeli olmalıyız. Bu şekilde kendini üzme. Baoyu'nün son zamanlarda ne kadar mantıklı, saygılı ve çalışkan olduğunu bir düşünsene. Şimdi tek yapması gereken, Lan'la beraber imtihana girmek, doğru düzgün bir kompozisyon yazmak ve erkenden eve dönmek. Sonra yazdıkları kompozisyonların kopyalarını üstatlara gösteririz ve iyi haberleri bekleriz."

Hizmetçilerden birine Baoyu'nün ayağa kalkmasına yardım etmesini söyledi. Baoyu dönüp onun önünde eğildi.

"Yenge, sen hiç merak etme. Lan ve ben kesinlikle imtihanı geçeceğiz. Hatta Lan'ın önünde çok parlak bir gelecek var, sen de bir gün soylu bir hanımefendi olacak ve yüksek mevkideki hanımlar gibi giyineceksin." dedi.

Li Wan gülümsedi.

"Eğer bütün bunlar gerçekleşirse, en azından bir mükâfat olur..."

Wang Hanım'ı daha fazla üzmemek için lafını yarım bıraktı. Baoyu böyle bir çekingenlik duymadı.

"Eğer Lan başarılı olur ve aile geleneğini sürdürürse, ağabeyim şahit olamayacak ama en azından sen onun en büyük dileğinin yerine geldiğini görmüş olacaksın."

Li Wan sadece başını salladı, saat geç olduğundan daha fazla uzatmak istemedi. Baochai bu konuşmalarda bir tuhaflık fark etti. Sadece Baoyu'nün sözleri uğursuz değil, Wang Hanım ve

Li Wan'inkiler de meymenetsizdi. Tabii bu düşüncesini açık açık dile getirmeye cüret edemeyip, gözyaşlarına hâkim oldu ve sesini çıkarmadı. Baoyu yanına gelip önünde eğildi. Bu davranışı herkesi çok şaşırttı ve kimse bir anlam veremedi, gülmeye de yeltenmediler. Baochai birden hüngür hüngür ağlamaya başlayınca genel şaşkınlık daha da arttı, Baoyu onunla vedalaştı.

"Kuzen, ben şimdi gidiyorum. Anneme iyi bak ve güzel haberlerimi bekle."

"Hemen gitmeniz lazım. Uzun uzadıya konuşmaya girişme." dedi Baochai.

"Acele ettirmene gerek yok!" dedi Baoyu. "Zamanın geldiğini biliyorum."

Etrafına bir baktı ve Xichun ile Zijuan'i göremedi.

"Xichun ve Zijuan'e selamlarımı söyleyin. Tekrar görüşeceğiz."

Baoyu'nün sözlerinden anlamlı ve anlamsız olanlar herkesi şaşırttı. Kısmen nadir yaşanan böyle bir olay, kısmen de Wang Hanım'ın ikazları yüzünden Baoyu'nün bir an için kafasının karıştığını düşündüler. Bu şartlar altında yapılacak en iyi şey, onu bir an önce yola çıkarıp konuyu kapatmaktı.

"Dışarıda seni bekliyorlar. Daha fazla oyalanma, geç kalacaksın."

Baoyu başını kaldırıp güldü.

"Tamam, gidiyorum! Daha fazla tantanaya gerek yok! Bitti!" dedi.

"Haydi, git o zaman!" diye bağırdılar, gergin bir şekilde gülerek.

Sadece Wang Hanım ve Baochai, sanki sonsuza kadar ondan ayrılıyorlarmış gibi avutulmaz şekilde ağlıyorlardı. Nihayet Baoyu kapıdan çıkıp, yarım akıllı gibi kıkırdayarak yola koyuldu.

Şöhret ve zenginlik yolunda kafesinin kapısını kırıyor.

***

Baoyu ile Jia Lan'ı imtihan yolunda bırakıp Jia Huan'a dönelim. Adayların gidişlerinin yarattığı heyecan onu her zaman-

kinden daha huysuz ve hırçın yaptı. Onlar olmayınca planlarını devreye sokmakta özgürdü.

"Annemin intikamı alınacak! Şimdi evde hiç erkek kalmadı, Xing yenge ben ne dersem onu yapar. Korkacağım kimse yok."

Kararlı adımlarla Xing Hanım'a saygılarını sunmaya gitti ve bir süre yanında kalıp yaltaklandı. Doğal olarak kadının gururu okşandı.

"Artık çok akıllı uslu konuşuyorsun! Qiaojie'nin evliliği için karar vermesi gereken kişi benim tabii. Kuzenin Lian'in kendi annesi dururken, sorumluluğu başkasının ellerine bırakması çok aptalca." dedi.

"Prens ailenin sizin tarafınızı tanıyor sadece." dedi Jia Huan. "Her şey kararlaştırıldı, şimdi büyük bir miktarda hediye göndermeye hazırlanıyorlar. Bu prens torununuzla evlenince, She amcaya çok önemli bir pozisyon verilecektir. Bu da hepimizin yararına olacak! Annemi eleştirmek istemem ama Yuanchun ablam İmparator Odalığı olduğu zaman bazılarımıza çok zorbalık yaptılar. Umarım Qiaojie de nankörlük yapmaz. Bu konuda söz vermesini isteyeceğim ondan."

"Evet, konuş tabii." dedi Xing Hanım. "Onun için neler yaptığını görme fırsatı bulur böylece. Eminim, babası evde olsaydı, onun için bu kadar uygun bir eş bulamazdı! O aptal Xiren itiraz edip duruyor ve annenin de onaylamadığını söylüyor. Tilki uzanamadığı üzüme koruk dermiş! Hiç zaman kaybetmeyelim yoksa Lian dönünce, onun da aklını çelerler, o zaman hiçbir şey yapamayız."

"Prens için her şey tamam." dedi Jia Huan. "Sadece sizin Qiaojie'nin yıldız haritasını göndermenizi bekliyorlar. Ardından âdetleri olduğu üzere üç gün sonra onu aldıracaklar. Belki pek memnun olmayacağınız tek bir şey var. Şartlar göz önünde bulundurulduğunda, görevden uzaklaştırılmış birinin torunuyla evlenmek uygun olmadığından, onu tören yapmadan, sessiz sedasız götürecekler. Sonra, She amca affedilip, görevine iade edilince, gerektiği şekilde kutlama yaparlar."

"Tabii, gayet normal." dedi Xing Hanım. "Ne diyorlarsa doğrudur."

"Bu durumda, Qiaojie'nin yıldız falı için sekiz dal ve sapını hemen gönderseniz iyi olur."

"Saçmalama! Biz kadınlar ne yapabiliriz? Yun'e söyle de yazsın."

Jia Huan, Xing Hanım'ın cevabına çok memnun oldu ve kendisine de çok uyan teklifi hemen kabul etti. Jia Yun'le konuşmaya gitti, sonra da Wang Ren'den prensin sarayına gidip sözleşmeyi imzalayarak parayı almasını istedi.

Xing Hanım'ın hizmetçilerinden biri, hanımıyla Jia Huan arasındaki görüşmeye kulak misafiri oldu ve işini Pinger'ya borçlu olan kız, bu fırsatı değerlendirerek doğru onun yanına koşup, olanları anlattı. Pinger, zaten en başından beri bu evlilik planından bir hayır gelmeyeceğini biliyordu ve Qiaojie'ye bütün bildiklerini anlatmıştı bile. Qiaojie evlendirileceğini ilk öğrendiğinde bütün gece ağlamıştı; bir karara varmadan önce babasının dönmesini beklemelerini istemiş ve Xing Hanım'a itaat etmeye gerek olmadığı konusunda ısrar etmişti. Şimdi bu son haberler gelince, ağlayıp sızlanmaya başlayıp, Xing Hanım'a gitmek istemişti. Pinger ona engel oldu.

"Sakin olman lazım, küçük hanım. Xing Hanım senin büyükannen, baban yokken bu tür kararları almaya hakkı var. Ayrıca dayın da aracılık ediyor. Bu işte hepsi beraberler, sen yalnızsın. Asla fikirlerini değiştiremezsin. Ben de hizmetçiyim, hiçbir şey diyemem. Biz de bir plan düşünelim, aceleci davranmayalım!"

"Çabuk olsan iyi edersin!" dedi Xing Hanım'ın hizmetçisi. "Yoksa çok geç olacak. Gelin tahtırevanı her an gelebilir, o zaman Qiaojie gitmek zorunda kalır."

Bu kasvetli sözlerden sonra Xing Hanım'ın dairesine döndü.

Pinger onu gönderip dönünce Qiaojie'yi iki büklüm ağlarken buldu. Onu yatıştırmaya çalıştı.

"Ağlamanın faydası yok, küçük hanım. Şu anda baban senin için hiçbir şey yapamaz. Söylediklerine bakılırsa, sanki..."

Cümlesini tamamlayamadan, Xing Hanım'dan bir haber geldi.

"Bugün Qiaojie için çok mutlu bir gün! Pinger, Bayan

Qiaojie'nin ihtiyaç duyacağı her şeyi hazırlar mısın? Çeyizi Bay Lian'in dönüşünü bekleyebilir."

Pinger, isteksiz bir şekilde talimatı yerine getirmeye çalışırken, Wang Hanım geldi. Qiaojie ona sıkı sıkı sarıldı ve göğsüne kapanıp ağladı. Wang Hanım da ağlıyordu.

"Üzülmemeye çalış, çocuğum. Ben büyükannenle konuştum ve senin için elimden geleni yaptım ama hakaretten başka bir şey duymadım. Ancak buna razı gelip, işi mümkün olduğunca geciktirebiliriz. Bu arada hemen birisini babana gönderip olup biteni haber veririz."

"Ama duymadınız mı, hanımefendi?" dedi Pinger. "Bu sabah erken saatlerde Efendi Huan hanımefendinin yanındaymış. Prensin geleneğine göre, gelin üç gün içinde alınacakmış. Hanımefendi Bay Yun'e yıldız falını hazırlamasını söylemiş. Bay Lian döndüğünde çok geç olacak!"

Huan'ın işe karıştığını duyan Wang Hanım öfkeden konuşamadı.

"Onu hemen çağırın bana!" diyebildi sonunda.

Bir hizmetkâr hemen gitti ama Huan'ın sabah erkenden Jia Qiang ve Wang Ren'le beraber gittiği haberini getirdi.

"Yun nerede?" diye sordu Wang Hanım.

"Bilmiyoruz."

Herkes Qiaojie'nin odasına doluştu, âciz bir hâlde etraflarına bakıp duruyorlardı. Wang Hanım'ın bizzat gidip Xing Hanım'la uğraşacak gücü yoktu. Birbirlerinin omuzunda ağladılar.

Ruhları bu şekilde kasvetin derinliklerine daldığında, bir hizmetçi kadın gelip, Liu ninenin konağın arka kapısına geldiğini haber verdi.

"Biz zaten karmakarışık hâldeyiz!" dedi Wang Hanım. "Şu anda bir de misafir ağırlayamayız! Bir bahane bulup gönderin."

"Belki de onu görseniz iyi olur, hanımefendi." dedi Pinger. "Ne de olsa o Qiaojie'nin vaftiz annesi. Olup bitenleri ona da söylemeliyiz."

Wang Hanım bir şey demedi. Hizmetçi kadın odadan çıkıp, biraz sonra Liu nineyle beraber geldi. Yaşlı kadın bütün hanımlarla selamlaştı. Ağlamaktan gözlerinin kıpkırmızı olduğunu görünce hiçbir şeyden haberi olmadığı için çok şaşırdı.

"Ne oldu? Bayan Lian için mi ağlıyorsunuz yoksa?" diye sordu tereddüt içinde.

Annesinin adı geçince Qiaojie yine acı acı ağlamaya başladı.

"Lafı evirip çevirmeye gerek yok, nine." dedi Pinger. "Vaftiz annesi olarak gerçeği senin de bilmen lazım."

Sonra her şeyi anlattı. Yaşlı kadın önce çok şaşırdı. Uzun bir sessizlikten sonra birden gülmeye başladı.

"Senin gibi zeki bir kız zorluk çekmeden bir yol bulmalıydı. Eski hikâyeler, bu gibi durumlardan burnu bile kanamadan sıyrılmak için bir sürü plan ve hileyle dolu. Bir yol bulmak zor bir şey değil." dedi.

"Ah, nineciğim!" dedi Pinger. "Bir yolunu biliyorsan, lütfen hemen söyle!"

"Çok kolay." dedi yaşlı kadın. "Ama hiç kimseye bir şey söylemeyin. Hemen kaçıp saklanmalıyız. Hepsi bu!"

"Ciddi olamazsın!" diye karşı çıktı Pinger. "Bizim gibi bir ailenin ferdi nereye saklanabilir?"

"Siz isteyin yeter, ikiniz de bizim köye gelirsiniz. Ben Qiaojie'yi saklarım, aynı zamanda damadımdan, Qiaojie'nin kendi eliyle yazdığı bir mektubu Bay Lian'e göndermesini isterim. O gelince, her şey halledilir."

"Peki ya bu arada Xing Hanım öğrenirse?" diye sordu Pinger.

"Benim burada olduğumu biliyor mu?" diye sordu Liu nine.

"Xing Hanım ön tarafta oturuyor. Herkese çok sert davrandığından, hiç kimse ona neler olduğunu söylemez. Eğer ön kapıdan girmiş olsaydın mutlaka bilirdi ama yan kapıdan geldiğin için korkacak bir şey yok."

"Tamam, o zaman." dedi Liu nine. "Zamanını kararlaştıralım, ben de damadıma ikiniz için araba göndermesini söyleyeyim."

"Kaybedecek zaman yok." diye acele etti Pinger. "Elimden geldiğince çabuk olurum."

İç odaya geçip bütün hizmetçileri gönderdikten sonra Liu ninenin planını Wang Hanım'a anlattı. Wang Hanım dikkatle düşündü ve çok riskli olduğuna karar verdi.

"Ama bu bizim tek umudumuz!" diye yalvardı Pinger. "Bunu başka birine teklif edemezdim, hanımefendi. Yapmamız gereken bu bence. Siz hiçbir şey bilmiyormuş gibi yapın; sonra Xing Hanım'a gidip Qiaojie'nin nerede olduğunu sorarsınız. Biz Bay Lian'e bir mesaj göndeririz, mutlaka hemen gelir."

Wang Hanım sesini çıkarmadan derin bir iç çekti. Qiaojie konuşmalarını dinledikten sonra o da Wang Hanım'a yalvarıp yakardı.

"Ah, yenge, lütfen! Beni kurtar! Babam döndüğünde sana minnettar olacak."

"Planımızı uygulamalıyız." dedi Pinger kararlılıkla. "Siz kendi dairenize dönün, hanımefendi. Ama lütfen Qiaojie'nin odasına göz kulak olması için birisini gönderin."

"Peki o zaman! Ama kimseye söylemeyin sakın!" dedi Wang Hanım. "İkiniz de yanınıza bolca kıyafet ve yatak takımı almayı unutmayın."

"Bu işi başarmak istiyorsak hemen gitmeliyiz." dedi Pinger. "Sözleşmeyi imzalatıp getirirlerse, her şey biter!"

Bu, Wang Hanım'ın aklını başına getirdi.

"Evet! Tabii! Acele edin! Bana güvenebilirsiniz." dedi.

Kendi dairesine döndü, sonra da Xing Hanım'ı oyalayıp, uzak tutmak için yanına gitti.

Pinger, şüphe uyandırmamasını tembihleyerek, hazırlık yapması için bir uşak gönderdi.

"Eğer biri gelip, ne yaptığını görürse, Xing Hanım'ın talimatını yerine getirdiğini, Liu nineyi evine göndermek için araba ayarladığını söylersin." dedi.

Bu arada arka kapıdaki adamlara rüşvet verildi ve araba kiralamaları istendi. Pinger, Qiaojie'yi Liu ninenin torunu Qinger gibi giydirdi ve onunla beraber dışarı çıktı. Liu ailesini yolcu ediyormuş gibi yapıp, son anda kendisi de arabaya biniverdi. Son zamanlarda arka kapı açık tutulsa da sadece bir ya da iki kişi nöbetteydi. Diğer görevlilere gelince, konak o kadar büyük ve personel o kadar azdı ki -neredeyse terk edilmiş gibiydi- gidişlerini hiç kimse fark etmedi. Ayrıca Xing Hanım uşaklara karşı çok sertti; onlar da Qiaojie'ye yapmaya çalıştıkları şeyi biliyorlar ve hiç doğru bulmuyorlardı. Üstelik Pinger'ya da büyük bir minnet duyduklarından, farkına varsalar da Qiaojie'nin kaçmasına göz yumarlardı. Xing Hanım, Wang Hanım tarafından başarılı bir şekilde lafa tutuldu ve bu kaçıştan hiç haberi olmadı.

Wang Hanım hâlâ çok endişeliydi. Xing Hanım'la sohbet ettikten sonra Baochai'in yanına gitti ve mümkün olduğunca dikkat çekmemeye çalışarak oturdu. Bu girişimin ne kadar güvenli olduğu konusunda ciddi şüpheleri vardı. Dalgın hâlini gören Baochai, aklından neler geçtiğini sordu; Wang Hanım da bütün olup biteni gizlice ona anlattı.

"Ne kadar tehlikeli!" diye bağırdı Baochai. "Hemen Yun'ü bulup oraya gitmesine engel olmalıyız."

"Ama Huan'ı bile bulamıyorum!" diye sızlandı Wang Hanım.

"Sen hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranmaya devam et." diye tavsiye etti Baochai. "Ben Xing yengeyi bilgilendirecek birini bulurum."

Wang Hanım başını salladı ve Baochai planını uygulamaya gitti.

***

Şimdi hikâyemiz Moğol prense dönüyor.

Aslında bu beyefendi, kendi haremine eklemek için genç ve güzel odalıklar aramaktan başka bir şey yapmıyordu. Profesyonel bir aracının tavsiyelerine güvenerek iki hanımı Qiaojie'yi incelesinler diye göndermişti. Kadınlar döndüklerinde, kızın kökleri hakkında onları sorgulayınca, gerçeği saklamaya cesaret edemediler. Prens, böyle eski ve soylu bir aileden olduğunu duyunca çok şaşırdı.

"Ama bu çok korkunç! Böyle bir şeye imkân yok! Neredeyse çok ciddi bir suç işleyecektim! Ayrıca Majesteleri beni kabul etti; artık kısa süre içinde geri dönmek için hayırlı bir gün seçeceğim. Eğer bu iş için birileri gelecek olursa, hemen geri gönderin!"

Bu, tam da Jia Yun ve Wang Ren'in Qiaojie'nin yıldız falını saraya götürdükleri gündü. Oraya vardıklarında, ters bir şekilde karşılandılar.

"Majesteleri, herhangi birisinin, Jia ailesinin bir üyesini sıradan bir vatandaş gibi sunmaya kalkışırsa tutuklanacağını ve ona yasalara göre muamele edileceğini bildirdi! Bu huzur döneminde buna kim cüret edebilir!"

Wang Ren ve Jia Yun, kuyruklarını kıstırıp kaçtılar; bir yandan da birisinin kendilerine ihanet ettiği konusunda söyleniyorlardı. Keyifleri kaçmış bir şekilde kendi yollarına gittiler.

Jia Huan evde haber bekliyordu. Wang Hanım kendisini çağırtınca çok tedirgin oldu. Jia Yun'ün eve yalnız döndüğünü gördü, hemen yanına koştu.

"Evet? Her şey halloldu mu?" diye sordu.

Jia Yun ayağını deli gibi yere vurdu.

"Korkunçtu! Her şey berbat oldu! Acaba bizi kim ele vermiş olabilir?"

Olup biteni Huan'a anlattı. Huan önce çok öfkelendi.

"Daha bu sabah Xing yenge bu evliliğe övgüler yağdırıyordu; şimdi ben ne yapacağım? Hepiniz beni mahvetmeye çalışıyorsunuz!" dedi.

Onlar bu durumdan nasıl kurtulacaklarını merak ederlerken, iç dairelerde bir gürültü koptu. Kendi isimlerinin geçtiğini duydular. Hanımefendi onları çağırıyordu. Utanç içinde, sessizce yanına gittiler.

"Aferin size!" dedi Wang Hanım, yüzünden belli olan bir öfkeyle. "İşte sonunda Qiaojie ve Pinger'yı ölüme götürdünüz! Artık ancak onların cenazelerini getirirsiniz!"

İkisi de ayağının dibinde diz çöktüler. Jia Huan ağzını açmaya cüret edemedi ama Jia Yun başını eğdi.

"Ben asla bunu yapmaya cesaret edemezdim. Xing amca ve Wang amca teklif ettikleri için biz sadece size bu evlilikten söz ettik. Onların fikriydi. Sonra Xing Hanım kabul etti ve yıldız falını çıkarmamı istedi. Ama şimdi bu aile kızı geri çevirdi. Qiaojie'yi ölüme sürüklediğimizi nasıl söylersiniz?" dedi.

"Huan, Xing Hanım'a, üç gün içinde gelip kızı alacaklarını söylemiş." dedi Wang Hanım. "Böyle alelacele düzgün bir düğün yapıldığını kim duymuş? Başka soru sormayacağım. Bana Qiaojie'yi geri verin. Sör Zheng döndüğünde size ne yapacağına kendisi karar verir."

Xing Hanım sessiz bir utanç içindeydi. Wang Hanım Jia Huan'a döndü.

"O zalim Zhao belli ki ardında kendisi kadar alçak bir oğul bırakmış!" dedi.

Hizmetçilerden birini yardımına çağırdı ve odasına çekildi.

Yalnız kalan Jia Huan, Jia Yun ve Xing Hanım, birbirlerini suçlamaya başladılar.

"Bu şekilde birbirimizi suçlamanın ne faydası var?" dedi biri sonunda. "Kız muhtemelen ölmedi. Pinger onu bir akrabanın evine götürüp saklamıştır."

Xing Hanım ön ve arka kapılardaki görevlileri çağırttı, önce onları azarladıktan sonra Qiaojie ve Pinger'nın nereye gittiklerini sordu.

"Bize sormanın bir faydası yok, hanımefendi." dediler hep bir ağızdan. "Hizmetkârlardan birine sorun, asıl bilmesi gereken onlar. Gerginlik çıkarmayın, hanımefendi. Eğer Wang Hanım bizi sorgulamak isteseydi, çok şey söyleyebilirdik. O hepimizi dövdürüp kovdurabilir. Bay Lian gittiğinden beri, konağın ön tarafında tam bir rezillik yaşanıyor. Daha maaşlarımızı ya da aylık tahıllarımızı bile almadık ama onlar içki içip kumar oynuyor, genç aktörlerle aylaklık edip, eve kızları çağırıyorlar. Ailenin beyefendileri böyle mi davranır?"

Jia Yun ve Jia Huan sessizdiler. Wang Hanım bir uşak gönderip, Pinger ve Qiaojie'yi derhâl bulmalarını emretti. Bu da onları

umutsuz bir telaşa soktu. Qiaojie'nin hizmetçilerini sorgulamaya gerek bile duymadılar çünkü onlar kayıp ikilinin nerede olduğunu asla söylemeyecek kadar düşmandılar; tabii bunu Wang Hanım'a da itiraf edemediler; bunun yerine tüm akrabaların evlerine uğrayıp sormak zorunda kaldılar ama en ufak bir ipucu elde edemediler. Xing Hanım iç dairelerde, Jia Huan da dışarıda, çok telaşlı birkaç gün ve gece geçirdiler.

Sonunda imtihanın sona erdiği ve öğrencilerin serbest kaldıkları gün geldi. Wang Hanım, Baoyu ile Jia Lan'ın dönüşünü heyecan içinde bekliyordu. Gün ortasında ikisinden de haber yoktu. Baochai ve Li Wan'le beraber endişelenmeye başladılar ve neler olduğunu öğrenmek için art arda uşak gönderdiler. Uşaklar hiçbir bilgi alamadılar ve hiçbiri eli boş dönmeye cesaret edemedi. Sonra başka bir grup daha gönderildi ama sonuç değişmedi. Üç hanımefendi endişeden deliye döndü.

Nihayet akşam Jia Lan geri geldi. Onu gördüklerine çok sevindiler ve hemen sorguya çektiler.

"Baoyu nerede?"

Jia Lan daha onlara selam bile veremeden hüngür hüngür ağlamaya başladı.

"Kayboldu!" dedi hıçkırıkları arasından.

Dili tutulan Wang Hanım birkaç dakika konuşamadı. Sonra kanepeye yığılıp bayıldı. Neyse ki Caiyun ve bir iki hizmetçi hemen yakınındaydı da onu tuttular ve kendileri de hıçkırıklar içinde ayıltmaya çalıştılar. Baochai, donuk bir ifadeyle önüne bakıyor, Xiren iki gözü iki çeşme ağlıyordu. Bunca hengâmenin arasında tek yapabildikleri Jia Lan'ı azarlamak oldu.

"Aptal! Sen yanındayken nasıl kayboldu?"

"İmtihandan önce aynı odada kalıyorduk, beraber yemek yiyip uyuduk. Zaten imtihanda da birbirimizden uzak değildik, görüş alanı içindeydik. Bu sabah Bao amca kompozisyonunu erken bitirip beni bekledi. Kâğıtlarımızı beraber teslim ettik ve çıktık. Dışarıdaki Dragon Kapısı'na geldiğimizde, korkunç bir kalabalık vardı, onu gözden kaybettim. Bizi almaya gelen hizmetkârlar nerede olduğunu sordular. 'Bir ara gün ışığı kadar bariz bir şekilde

şuradaydı, bir an içinde kayboldu. Bu kalabalıkta nasıl birden kaybolabildi?' dedi onlara Li Gui. Ben de onlara gruplara ayrılıp aramayı teklif ettim, yanıma birkaç kişi alıp imtihan odalarına baktım. Hiç iz yoktu. Bu yüzden o kadar geciktim."

Wang Hanım hiçbir şey söylemeden, hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Baochai aşağı yukarı gerçeği tahmin edebiliyordu. Xiren de gözyaşı dökmeye devam ediyordu. Jia Qiang ve diğer adamlar, emir almaya gerek duymadan, dört bir yana dağılıp araştırmaya katıldılar. Çok hazin bir manzaraydı, herkesin keyfi kaçmış, hoş geldiniz partisi boşuna hazırlanmıştı. Jia Lan kendi yorgunluğunu unutup ötekilerle gitmek istedi ama Wang Hanım ona engel oldu.

"Çocuğum! Amcan kayboldu; eğer sen de kaybolursan, hiç dayanamayız! Şimdi iyi bir çocuk ol ve dinlen." dedi.

Geride durmak istemiyordu ama You Shi de Wang Hanım'ı destekleyince kabul etmek zorunda kaldı.

Oradakilerin içinde şaşırmamış gibi görünen tek kişi Xichun'dü. Düşündüklerini söylemeye çekindi, onun yerine Baochai'i sorguladı.

"Baoyu giderken taşını da yanına almış mıydı?"

"Tabii ki." dedi Baochai. "Onsuz hiçbir yere gitmez."

Xichun sesini çıkarmadı. Xiren, nasıl Baoyu'nün yolunu kesip taşı elinden aldıklarını hatırladı ve bugünkü tersliğin keşişin işi olduğundan şüphelendi. Yüreği cız etti, yanaklarından aşağıya yaşlar süzüldü, umutsuzca feryat etmeye başladı. Baoyu'nün kendisine sevgi gösterdiği anılara gitti.

"Biliyorum, bazen onu kızdırıyordum, sonra bana küserdi. Ama her zaman telafi etmenin bir yolunu bulurdu. Bana karşı çok iyi, çok düşünceliydi. Öfkeli olduğu zamanlarda keşiş olacağına yemin ederdi. Hiç inanmamıştım ona. İşte şimdi gitti!"

Saat sabahın ikisi olmuştu ve Baoyu'den hâlâ bir ses yoktu. Li Wan, Wang Hanım'ın duyduğu acıyla sağlığını bozacağından korkup onu teselli etmek için elinden geleni yaptı ve biraz yatmasını tavsiye etti. Kendi dairesine dönen Xing Hanım hariç ailenin geri kalanı odasına kadar ona eşlik ettiler. Jia Huan da hâlâ sak-

lanıyor, ortalarda görünmeye cesaret edemiyordu. Wang Hanım, Jia Lan'a odasına dönmesini söyledi, kendisi de geceyi uykusuz geçirdi. Şafak sökerken, önceki gün gönderilen hizmetkârlardan bazıları geri döndüler ve her yere baktıkları hâlde en ufak bir iz bulamadıklarını bildirdiler. Sabah Xue teyze, Xue Ke, Shi Xiangyun, Baoqin ve yaşlı Li Hanım da dâhil büyük bir akraba akını, Wang Hanım'ın sağlığını ve Baoyu'yü sormaya geldi.

Birkaç gün sonra Wang Hanım kederden öylesine tükenmişti ki ne yiyor ne içiyordu; hayatı tehlikeye girdi. Sonra birden bir hizmetkâr, Haimen Kıyı Bölgesi Kumandanı'ndan bir ulak geldiğini haber verdi. Ertesi gün Tanchun'ün geleceğini bildiriyordu. Bu haber, Baoyu'nün kaybolmasına duyduğu kederi tamamen geçirmese de Tanchun'ü yeniden göreceği düşüncesi onu biraz rahatlattı. Ertesi gün Tanchun Rong Konağı'na geldi; onu karşılamak için hepsi birlikte kapıya çıktılar ve onu her zamankinden güzel ve şık buldular. Tanchun, Wang Hanım'ın ne kadar yaşlandığını ve ailedeki herkesin gözlerinin kıpkırmızı olduğunu görünce gözleri doldu; gözyaşlarının kesilmesi ve onları selamlaması biraz zaman aldı. Xichun'ü rahibe kıyafeti içinde görünce de canı sıkıldı; Baoyu'nün tuhaf bir şekilde ortadan kaybolduğunu ve diğer aile felaketlerini öğrenince yine ağladı. Ama o her zaman doğru şeyi söyleme ustalığına sahip biriydi. Soğukkanlı mizacı herkese bir parça sükûnet getirdi; Wang Hanım ve diğerlerine tam bir teselli oldu. Ertesi gün kocası ziyarete geldi ve olup biteni öğrenince karısına bir süre daha kalıp ailesini avutmasını söyledi. Yeni evine yanında götürdüğü hizmetçiler ve refakatçi kadınlara da eski arkadaşlarına yeniden kavuşma imkânı doğdu.

Hizmetçiler ve efendiler dâhil bütün ev halkı gece gündüz Baoyu'den haber bekliyorlardı. Bir gece vakti, beşinci saatte bazı hizmetkârlar iç kapıya kadar gelip, çok şahane haberleri olduğunu bildirdiler ve küçük hizmetçiler, önce kıdemlileri bilgilendirmeye bile yeltenmeden iç dairelere dalıverdiler.

"Hanımefendiler!" diye bağırdılar. "Haberler harika!"

Wang Hanım sonunda Baoyu'nün bulunduğunu düşündü ve yatağından kalkıp, "Neredeymiş? Hemen bana gönderin!" diye bağırdı sevinçle.

"Başarılı adaylar listesinde yedinci sırayı almış!" diye bağırdı hizmetçi.

"Bulundu mu peki?"

Hizmetçi sesini çıkarmadı. Wang Hanım tekrar oturdu.

"Kim yedinci oldu?" diye sordu Tanchun.

"Bay Bao."

Onlar konuşurlarken dışarından bir bağırtı duydular.

"Efendi Lan da geçmiş imtihanı!"

Bir hizmetkâr resmî bildiriyi almak için acele dışarı gitti; bildiride Jia Lan'ın yüz otuzuncu olduğu yazıyordu. Elbette Li Wan çok sevindi ama Baoyu hâlâ kayıp olduğundan sevincini belli edemedi. Wang Hanım Jia Lan'ın da imtihanı geçmesine memnun oldu.

"Baoyu de burada olsaydı, ne mutlu bir kutlama olurdu!" diye düşündü elinde olmadan.

Yalnız Baochai hâlâ kasvet içindeydi ama ağlamayı uygun bulmuyordu. Herkes tebriklerini sunup, olaya iyi tarafından bakmaya çalışıyordu.

"Baoyu'nün kaderinde imtihanı kazanmak olduğuna göre, uzun zaman kayıp olamaz. Bir iki güne kadar bulunur."

Bu mantıklı düşünce Wang Hanım'ın yanaklarına anlık bir gülümseme getirdi ve aile bunu fırsat bilip, biraz yemek yemesi için ısrar etti. Biraz sonra Mingyan'in iç kapıdan heyecanla seslendiğini duydular.

"Bay Bao imtihanı geçtiğine göre, kesin bulunur!"

"Nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?" diye sordular.

"Bir deyiş vardır: 'Eğer biri imtihanı geçerse, bütün dünya onun adını öğrenir.' Şimdi nereye giderse gitsin Bay Bao'nın adını herkes öğrenecek ve birisi mutlaka onu eve getirecek!"

"Şu Mingyan arsız şeytanın teki ama dediğinde haklılık payı var." dedi hizmetçiler.

Xichun öyle düşünmüyordu.

"Baoyu gibi bir yetişkin nasıl kaybolur? Bana sorarsanız, bilerek dünyayla bağını kopardı ve keşiş hayatını seçti. Bu durumda onu bulmak imkânsız."

Bu sözler hanımları tekrar ağlattı.

"Çok eski devirlerden beri bir sürü erkeğin, Buda ya da aziz olmak için dünyanın mevki ve zenginliğini bir tarafa bıraktığı doğru." dedi Li Wan.

"Ama eğer anne ve babasını reddediyorsa, evlatlık vazifesini başaramamış demektir. O zaman nasıl Buda ya da aziz olmayı umabilir?" dedi Wang Hanım.

"En iyisi sıradan bir insan olmak." dedi Tanchun. "Baoyu her zaman farklıydı. Doğduğundan beri o taşı vardı, herkes onu şans olarak gördü. Ama şimdi geriye bakınca ona kötü şanstan başka bir şey getirmediğini görüyorum. Eğer birkaç gün daha geçer ve onu hâlâ bulamazsak, seni üzmek istemem anne ama bizim anlayışımızın çok ötesinde bir şeyin kaderinde yazılı olduğu gerçeğine boyun eğmek zorundayız. Onu senin doğurduğunu hiç düşünmemek en iyisi. Kaderi elbette ki karmanın bir meyvesi, birkaç ömürde biriken erdemin sonucu!"

Baochai bunları sessizce dinledi. Xiren daha fazla dayanamadı; yüreği sızlıyor, başı dönüyordu, yere düşüp bayıldı. Wang Hanım onun için endişelendi ve hizmetçilere kalkmasına yardım etmelerini söyledi.

Jia Huan, çok keyifsizdi. Qiaoje'nin olayındaki utancının üzerine, şimdi bir de ağabeyinin ve yeğeninin imtihanda başarılı olmalarını seyretmenin aşağılanması gelmişti. Qiang ve Yun'e başını belaya soktukları için küfretti. Tanchun geri döndüğüne göre, şimdi onu azarlayacaktı. Ama daha fazla saklanmaya cesaret edemezdi. Berbat bir hâldeydi.

Ertesi gün Jia Lan başarılı mezuniyeti için şükranlarını sunmak üzere Saray'a gitti. Orada Zhen Baoyu ile karşılaştı ve onun da imtihanı geçtiğini öğrendi. Artık üçü aynı sınıfa aittiler. Lan, Baoyu'nün tuhaf bir şekilde ortadan kayboluşundan söz edince, Zhen Baoyu içini çekti ve onu teselli etmeye çalıştı.

Başdenetçi, başarılı adayların kompozisyonlarını Saray'a sundu ve Majesteleri hepsini teker teker okudu; geniş bir bilgi ve sağlam bir muhakeme sergilediğini düşünerek gayet dengeli ve güçlü buldu. Yedinci ve yüz otuzuncu sıralarda Nankingli Jialar olduğunu fark edince, onların ölen Odalık Jia ile akraba olup olmadıklarını sordu. Bakanlarından biri bu konuyu sorgulamak için Jia Baoyu ve Jia Lan'ı getirtti. Jia Lan geldiğinde amcasının ortadan kaybolduğunu anlattı ve ailenin önceki üç kuşağının açıklamasını yaptı; bakan bu bilgileri Majestelerine aktardı. Durumu öğrenen ferasetli ve müşfik hükümdar, ailenin gayet seçkin olan hizmet geçmişini düşününce, detaylı bir rapor istedi. Bakan emri yerine getirdi. Majesteleri raporu okuyunca bakana, Jia She'yı mahkûmiyete götüren olayları tekrar incelemesini emretti. Bunun sonucunda İmparator, kıyı bölgesinde meydana gelen eşkıya hareketlerinin bastırılması, denizlerin tekrar huzura kavuşturulması, nehirlerin temizlenmesi ve dürüst vatandaşların yine rahatsız edilmeden geçimlerini kazanmaya devam etmeleri konusundaki başarılarını da öğrendi. Büyük bir memnuniyet içinde, bakanlar kuruluna uygun mükâfatlar düşünmelerini ve tüm İmparatorluk'ta genel bir af ilan edilmesini emretti.

Jia Lan, Saray'dan ayrılıp denetçiye saygılarını sunmaya gidince, af konusunu duydu ve Wang Hanım ile aile üyelerine haber vermek için eve koştu. Her ne kadar Baoyu'nün yokluğu keyiflerine gölge düşürse de herkes buna çok sevindi. Özellikle de Xue teyze çok memnun oldu ve Xue Pan'in cezasını ödemek üzere hazırlıklara koyuldu çünkü onun ölüm cezası da bu af kapsamında hafifletilecekti.

Birkaç gün sonra Zhen Baoyu ve babasının, tebriklerini sunmak üzere geldikleri bildirildi. Wang Hanım derhâl Jia Lan'ı onları karşılamaya gönderdi. Kısa bir süre sonra Jia Lan yüzünde gülücüklerle geri geldi.

"Çok güzel haber, büyükanne! Zhen Baoyu'nün babası, Saray'da hem She amcanın hem de Ningguo Konağı'ndan Zhen amcanın affedildiklerini ve Zhen amcaya unvanının geri verildiğini duymuş. Büyükbabam Rongguo Dükü unvanını sürdürecekmiş ve matem dönemi bittikten sonra Çalışma Bakanlığındaki müsteşarlık görevine iade edilecekmiş. Ailenin el konulan bütün

mülkü geri verilecekmiş. Majesteleri, Bao amcamın kompozisyonunu okuyup çok etkilenmiş. Onun müteveffa İmparator Eşi'nin kardeşi olduğunu öğrenince, bir de Pekin Prensi kendisinden övgüyle söz edince, Majesteleri Saray'a çağırmak istemiş. Bakanlar, Bao amcanın imtihandan sonra ortadan kaybolduğunu ve her yerde arandığını ama bulunamadığını (bunu ben bildirmiştim) söyleyince, Majesteleri başkentteki bütün garnizonların kapsamlı bir araştırma yapmalarını emretmiş. Artık için rahat olsun, büyükanne. Majesteleri konuyla bizzat ilgilendiğine göre Bao amcam kesinlikle bulunur!"

Wang Hanım ve diğerleri çok sevindiler ve birbirlerini tebrik ettiler.

***

Bu arada Jia Huan ve suç ortakları hâlâ diken üstündeydiler; Qiaojie'yi her yerde arıyorlardı. Qiaojie ise Pinger ve Liu nineyle şehirden çıkıp köye varmış, Liu ninenin temizlenip hazırlanan, en iyi odasına yerleşmişti bile. Günlük öğünleri köye özgü basit yemekler olsa da taze ve temizdi. Küçük Qinger kendisine eşlik ederken Qiaojie evindeymiş gibi hissediyordu. Köyde birkaç zengin aile vardı ve Bayan Jia'nın, Liu ninenin evinde kaldığını duyunca bizzat gelip onu görmek istemişlerdi. Peri gibi güzelliğini öve öve bitirememişler, meyve, taze sebze ve av eti göndermişlerdi. Aslında Qiaojie'nin orada oluşu köyde bir heyecan yarattı. Hem para hem de geniş arazilerden kaynaklanan güçleriyle en zengin aile Zhoulardı. Tek oğulları, on dört yaşında, terbiyeli ve yakışıklı bir gençti. Bir aile öğretmeninden ders almış, bölge imtihanını geçmişti. Annesi Qiaojie'yi görünce hayran oldu.

"Ah ne yazık!" diye düşündü kadın, pişmanlıkla iç çekerek. "Bizimki gibi köylü bir ailenin oğlu böyle soylu bir küçük hanıma uygun bulunmaz."

Kadının bir süre dalgın dalgın durduğunu gören Liu nine aklından geçenleri tahmin etti.

"Ne düşündüğünü biliyorum." dedi. "Ben sizin için bir teklif götüreyim!"

Zhou Hanım güldü.

"Benimle dalga geçme! Onlar gibi büyük bir aile bize tenezzül eder mi?"

"Teklif etmekten bir zarar gelmez!" dedi Liu nine. "Bakalım, göreceğiz!"

İkisi konuyu orada bırakıp kendi yollarına gittiler.

Liu nine, Rongguo Konağı'ndaki son gelişmeleri merak ediyordu, öğrenmesi için Baner'ı şehre gönderdi. İki Dük Caddesi'ne gelen genç, iki konağın dışında bir araba yığınıyla karşılaştı ve bir şeyler öğrenebilmek için yakınlarda bir yerde durup kulak kesildi.

"İki ailenin de unvanları iade edildi, el konulan mallarını da geri verdiler. Onlar için yine her şey iyiye gidiyor. Ama genç Baoyu imtihanı geçtikten sonra ortadan kayboldu."

Baner, ailenin itibarının iade edildiğini duyunca çok memnun oldu ve büyükannesine iyi haberleri vermek için yola koyulurken, kapıların önüne dörtnala birkaç atlı geldiğini gördü. Adamlar atlarından inince kapı görevlileri diz üstü çöküp onları selamladılar.

"Eve hoş geldiniz! Tebrikler! Sör She nasıl, iyi mi?"

"Daha iyi." dedi attan ilk inen genç adam. "Eve dönmek üzere Majestelerinin lütufkâr iznini aldı." Kısa bir duraklamadan sonra devam etti. "Oradaki adamlar ne yapıyorlar öyle?"

"Majesteleri bir temsilci göndermiş. El konulan mülkü geri alması için aileden birini istiyorlar."

Genç beyefendi neşeyle içeriye girdi. Baner onun Jia Lian olduğu hükmüne varıp daha fazlasını duymayı beklemeden, Liu nineye haber vermek için derhâl eve döndü. Yaşlı kadın olanları duyunca, ağzı kulaklarına vardı. Hemen Qiaojie'ye gidip güzel haberi verdi.

"Her şeyi sana borçluyuz nineciğim!" dedi Pinger, minnet dolu bir gülümsemeyle. "Senin yardımın olmasa Bayan Qiaojie asla bu mutlu günü göremezdi."

Qiaojie kendisi de çok heyecanlandı. Jia Lian'e mektup götüren ulak da dönmüştü.

"Bay Lian şükranlarını sunuyor. Hemen Bayan Qiaojie'yi eve götürmemi, size de bu hediyeyi vermemi söyledi."

Liu nine her şeyin en iyi şekilde sonuçlanmasına çok memnun oldu ve birisini gönderip iki araba getirtti. Qiaojie ve Pinger'ya bu arabalarla eve dönmelerini söylediğinde, ikisi de oradan ayrılmaya pek istekli görünmediler. Liu ninenin evine alışmışlardı, küçük Qinger da yeni arkadaşlarından ayrılacağı için ağlıyordu. Birbirlerini ne kadar sevdiklerini gören Liu nine, Qinger'a şehre onlarla beraber gidebileceğini söyledi. Böylelikle Rongguo Konağı'na geri döndüler.

***

Hatırlanacağı gibi, Jia Lian babasının hastalandığını duyunca derhâl sürgün edildiği yere gitmişti. Baba oğulun gözyaşı dolu karşılaşmalarını anlatmaya gerek yok. Jia She giderek sağlığına kavuştu ve Jia Lian evden aldığı mektupta, pek de sevindirici olmayan son gelişmeleri öğrenince babasından geri dönmek için izin istedi. Yolda af haberini duydu, iki gün sonra, tam tebliğin Rongguo Konağı'na getirildiği anda eve vardı. Xing Hanım da aile adına tebliği kimin kabul edeceği konusunda endişeleniyordu. Aslında Jia Lan bunu yapabilirdi ama henüz çok gençti. Sonra Jia Lian'in geldiği bildirildi. Herkesle selamlaştı, bu karşılaşma anı hem sevinç hem de hüzün taşıyordu. Çok fazla konuşacak zaman yoktu. Jia Lian hemen ana kabul salonuna gidip İmparatorluk temsilcilerine secde etti; onlar Jia She'nın sağlığını sordular.

"Yarın İmparatorluk Hazine Dairesi'ne gidip tazminatınızı alın. Ningguo Konağı ailenize geri verilecek." dediler.

Sonra ayağa kalkıp gittiler. Jia Lian onları ön kapıya kadar geçirince, kapı görevlilerinin oraya yanaşmaya çalışan iki köylü arabasına izin vermediklerini ve gürültülü bir tartışma başladığını gördü. Kızını eve getiren arabalar olduğunu hemen anladı ve görevlilere öfkeyle bağırdı.

"Sizi rezil herifler! Ben yokken kendi efendilerinize sırt çevirip, kızımı evden kovuyorsunuz! Şimdi de eve dönmesine engel mi oluyorsunuz? Benden intikam almaya mı çalışıyorsunuz?"

Hizmetkârlar, Jia Lian'in yokluğunda olanları önünde sonunda öğreneceği ve kendilerini kesinlikle cezalandıracağı için, geri

dönmesinden çok korkuyorlardı. Bu kadar kısa sürede gelip, sanki her şeyi öğrenmiş gibi böyle konuştuğunu duyunca çok şaşırdılar; nasıl olduğunu anlayamadılar. Saygıyla esas duruşa geçip kendilerini savundular.

"Siz yokken, kimisi hastalandı, kimisi de izin aldı, beyefendi; hepsi Efendi Huan, Bay Qiang ve Bay Yun'ün kabahatiydi, bizimle hiçbir ilgisi yok."

"Beceriksiz aptallar!" diye bağırdı Jia Lian. "İşimi halledeyim, sizinle o zaman ilgileneceğim. Haydi çabuk, arabaları içeri alın."

Jia Lian, Xing Hanım'ın yanına gidince, ona hiçbir şey demedi. Sonra Wang Hanım'ın dairesine gitti, önünde secde etti.

"Sağduyun sayesinde kızım sağ salim eve döndü, Wang hala." dedi. "Kuzen Huan'ı bu işin dışında tutuyorum ama daha önce Yun'e evin sorumluluğu verildiğinde de sorun çıkmıştı; şimdi de burada olmadığım birkaç ay boyunca şu olanlara bak! Bence onu kovup, bir daha da burada hiçbir iş vermeyelim!"

"Ya kayınbiraderin Wang Ren'e ne demeli?" diye bağırdı Wang Hanım. "O neden böyle bir alçaklık yaptı peki?"

"Onun için nefesini tüketme!" dedi Jia Lian. "Onunla sonra görüşeceğim!"

Onlar konuşurlarken, Caiyun Qiaojie'nin geldiğini haber verdi. Genç kız Wang Hanım'a saygılarını sundu. Ayrılıklarının üzerinden uzun zaman geçmemesine rağmen kaçmasına neden olan sancılı günler aklına geldi ve ağlamaya başladı. Qiaojie de ağlıyordu. Jia Lian hiç zaman kaybetmeden Liu nineye teşekkür etti. Wang Hanım yaşlı kadını yanına oturttu, olup bitenleri konuştular. Jia Lian, Pinger'yı görünce yaptıkları için büyük bir minnet duydu ve böyle aile arasındayken gerçek duygularını ifade edemese de biraz gözyaşı döktü. O günden sonra onu el üstünde tuttu ve babası döner dönmez, onu eşi olarak almaya karar verdi. Bu konuda bu kadar yeter.

Xing Hanım, Jia Lian, Qiaojie'nin gittiğini öğrenince sorun çıkacağından emindi. Onun Wang Hanım'ın yanında olduğunu duyunca çok endişelendi ve konuşulanlara kulak misafiri olması için bir hizmetçi gönderdi. Hizmetçi, yeni gelen Qiaojie ve Liu ni-

neyle beraber konuştuklarını söyledi. Xing Hanım neler olduğunu birden anladı. Kendisini oyuna getirmişlerdi, Wang Hanım'a çok öfkelendi.

"Oğlumla aramda nifak yaratıyor! Acaba sırrımızı Pinger'ya kim söyledi?"

O sırada Qiaojie ve Liu ninenin Pinger'yla beraber geldiklerini gördü. Wang Hanım da arkalarından geldi. Bütün suçu Jia Yun ve Wang Ren'e yüklüyordu.

"Onlara aldandın sen! Tekliflerinin iyi olduğunu sandın! Niyetin iyiydi. Nasıl bir plan peşinde olduklarını nereden bileceksin!"

Xing Hanım kendinden utandı. Wang Hanım'ın doğru karar verdiğini görüp ona saygı duydu. O andan itibaren iki hanımın arası çok iyi oldu.

Pinger Wang Hanım'la konuştu, sonra da Qiaojie'yi Baochai'e götürdü. İkisi acılarını paylaştılar, birbirlerini teselli ettiler.

"İmparator'un lütfuyla ailemiz bir kere daha refaha erecek. Bao amca da geri dönecek!" dedi Qiaojie.

Onlar konuşurlarken Qiuwen deli gibi koşarak geldi.

"Yardım edin! Xiren ölüyor!" diye bağırdı.

Neler olduğunu öğrenmek istersen, gelecek bölümü oku.

120. BÖLÜM

Zhen Shiyin Hayalî Diyar'ı açıklar.

Jia Yucun Kızıl Odanın Rüyası'nı sonuçlandırır.

Baochai, Qiuwen'den Xiren'in ağır hasta olduğunu duyar duymaz, Qiaojie ve Pinger ile beraber onu görmeye gitti. Sedirde bilinçsiz yatarken buldular onu. Kalp krizi gibi görünüyordu. Biraz kaynatılmış soğuk su içirmeye çalıştılar, sonunda kendine geldi ve tekrar yatırıp doktor çağırdılar.

"Birdenbire nasıl böyle hasta oldu?" diye sordu Qiaojie.

"Geçen akşam bayılana kadar ağladı." dedi Baochai. "Annem hizmetçilere onu yerden kaldırmalarını söyledi, götürüp yatırdılar. O sıralar evde o kadar çok telaş vardı ki doktor çağıramadık. Bu yüzden oldu herhâlde."

Doktor gelince hanımlar çekildiler. Xiren'in nabzına bakan doktor, aşırı heyecan ve öfkeden olduğunu söyledi; buna göre bir reçete yazıp gitti.

Aslında Xiren, birilerinin Baoyu geri dönmezse bütün hizmetçilerinin kovulacağını söylediklerini duydu ya da öyle sandı. Onu asıl perişan eden ve hastalığını ağırlaştıran buydu. Doktor gittikten sonra, Qiuwen ilacını hazırlatmak için çıkınca, Xiren yalnız kaldı ve kafasının karışıklığıyla Baoyu'nün yanında durduğunu gördü. Sonra bir keşişin belli belirsiz görüntüsü geldi gözlerinin önüne, elinde açık bir defter vardı.

"Yanlış bir karar verme sakın! Benim seninle bir işim yok! Gelecekte başka birisi isteyecek seni." dedi keşiş ona.

Xiren tam onunla konuşacaktı ki Qiuwen geri döndü.

"İlacın hazır." dedi. "Şimdi içsen iyi olacak."

Xiren gözlerini açtı, hepsinin rüya olduğunu biliyordu. Qiuwen'e bir şey demeden ilacını içip, kendi kendine düşünmeye başladı.

"Baoyu o keşişle gitmiş olmalı. Yeşim Taşı'nı alıp keşişe vermeye çalıştığı günü hatırlıyorum; kaçacak gibi görünüyordu. Ben onu durdurmaya çalışırken kendinde değildi, beni itip kaktı. Artık beni hiç önemsemiyor gibiydi. O zamandan sonra Bayan Bao'ya karşı çok soğuk ve hepimize karşı mesafeliydi."

"Sen bunu aydınlanma olarak görüyorsun ama ne biçim aydınlanma bu, karını bile bırakıyorsun. Hanımefendi sana hizmet etmemi istedi ama odalık maaşı aldığım hâlde bu hiçbir zaman resmî şekilde ilan edilmedi. Şimdi eğer beyefendi ve hanımefendi beni kovarsa, ben de hatırana saygıdan dolayı kalmakta ısrar edersem, insanlar bana gülerler. Ama aramızda geçenleri hatırlayınca nasıl giderim?"

Bu çıkmaz içinde acı çekiyordu. Rüyasında, Baoyu'nün kendisine söylediği uğursuz sözleri hatırlayınca, eğer kaderinde onunla beraber olmak yoksa, yaşamasına da gerek olmadığına karar verdi.

İlaç kalp ağrısını biraz hafifletti. Sürekli yatmaktan suçluluk duydu ama kendisini dinlenmeye zorladı ve sonraki birkaç gün mücadele verdikten sonra ayağa kalktı ve yine hanımına hizmet etmeye başladı. Baochai de sürekli Baoyu'yü düşünmesine ve yalnız kaldığında mutsuz kaderine gözyaşı dökmesine rağmen Xue Pan'in cezasını hafifletmek için para bulunmasında annesine yardım etmekle uğraştı; bu hiç de kolay bir iş değildi. Bu konuyu burada bırakalım.

***

Jia Zheng, Büyükanne Jia'nın cenazesiyle Nanking'e vardı; Jia Rong da Xifeng, Daiyu ve Yuanyang'ın cenazeleriyle ona eşlik

ediyordu. Jia aile üyelerinin defnedilmesi için gerekli düzenlemeleri yaptılar. Sonra Jia Rong, Daiyu'nün cenazesini kendi aile mezarlıklarına götürdü; Jia Zheng da mezar yapım işleriyle uğraştı. Bir gün evden bir mektup geldi; Baoyu ve Jia Lan'ın imtihanda başarılı oldukları -tabii buna çok sevindi- ve Baoyu'nün ortadan kaybolduğu haberini aldı; buna çok üzüldü ve kalışını kısa kesip bir an önce eve dönmeye karar verdi. Seyahati sırasında, İmparator tarafından af emri verildiğini öğrendi ve evden gelen başka bir mektup Jia She ve Kuzen Zhen'in affedildiğini, unvanlarının da geri verildiğini bildiriyordu. Bu habere çok sevindi ve gece gündüz yol kat ederek hızla eve doğru ilerledi.

Bir gün teknesi Piling'deki bir durağa geldiğinde, birdenbire hava bozdu ve kar yağmaya başladı. Kanalın kuytu ve ıssız bir yerine demirledi; tekne her an tekrar yola çıkacağından, ziyaretlerine gidemediği ve onları da teknede ağırlayamadığı için civardaki arkadaşlarından özür dilemek üzere uşaklarını kıyıya gönderdi. Yanında sadece ayak işlerini gören bir genç kalmıştı. Kamarada oturup eve mektup yazıyordu, kara yoluyla giden bir ulakla gönderecekti. Baoyu'ye sıra gelince biraz durakladı. Başını kaldırıp kara bakarken, güvertede, tam kamarasının girişinde, kafası kazınmış, ayakları çıplak ve büyük, kırmızı keçeden bir pelerine sarınmış bir adamın silüetini gördü. Adam diz çöküp kendisini selamladı, onu tanıyamayan Jia Zheng, hemen yerden kaldırıp, kim olduğunu öğrenmek için güverteye koştu. Adam dört kere eğilip doğrulduktan sonra tıpkı bir keşiş gibi avuçlarını birleştirip dimdik durdu. Jia Zheng, başını saygıyla eğerek karşılık vermek üzereyken, adamın gözlerine bakınca birden Baoyu olduğunu anladı.

"Sen benim oğlum değil misin?" diye sordu.

Adam sesini çıkarmadı; yüzünde hem sevinç hem de hüzün ifadesi vardı. Jia Zheng tekrar sordu.

"Sen Baoyu'ysen neden böyle giyindin? Burada ne işin var?"

Baoyu cevap veremeden güvertede, biri Budist, biri Taocu iki adam daha belirdi ve Baoyu'yü iki tarafından tuttular.

"Dünyevi mecburiyetlerini yerine getirdin. Artık daha fazla gecikme!" dediler.

Üçü beraber süzülerek kıyıya çıkıp karın içine doğru yürüdüler. Jia Zheng kaygan zeminde peşlerinden koşmaya çalıştı ama yetişemedi. Üçünün bir ağızdan şarkı söylediklerini duydu:

Mavi Bayır Zirvesi'ndedir evim,

Engin bir boşlukta geziniyorum.

Dönerken Büyük Ziyan sonsuzluğuna

Kim eşlik edecek bana?

Jia Zheng şarkıyı dinledi ve küçük bir bayırı dönüp gözden kaybolana kadar onların peşinden gitti. Bu kovalama çabasından dolayı çok yorulup nefessiz kalmış, şahit olduğu şeye çok şaşırmıştı. Arkasına dönüp bakınca peşinden koşan genç uşağını gördü.

"O üç adamı gördün mü?" diye sordu ona.

"Evet, efendim, gördüm." dedi delikanlı. "Onların arkasından gittiğinizi anlayınca ben de geldim. Sonra birden ortadan kayboldular, sizden başka kimseyi göremedim."

Jia Zheng devam etmek istedi ama önünde engin bir beyazlıktan başka bir şey yoktu. Bu tuhaf olayın ardında kendi anladığından daha fazlası olduğunu biliyordu. Hiç istemese de geri döndü.

Diğer hizmetkârları tekneye döndüklerinde kamarayı boş bulunca, kayıkçı Jia Zheng'ın iki keşiş ve bir Taocunun peşinden kıyıya çıktığını söyledi onlara. Onun kardaki izini takip edince uzaktan kendilerine doğru geldiğini gördüler ve hızla onu karşılamaya gittiler, sonra beraber tekneye döndüler. Jia Zheng oturup biraz soluklandı ve olup biteni onlara anlattı. Çevrede Baoyu'yü aramak için izin istediler ama Jia Zheng kabul etmedi.

"Anlamıyorsunuz." dedi derin bir iç çekerek. "Bu hiç de olağan dışı bir görüntü değildi. Kendi gözlerimle gördüm. Şarkı söylediklerini duydum, sözleri çok anlamlı ve gizemliydi. Baoyu yeşim taşıyla dünyaya gelmişti; bunun hayra alamet olmayan, esrarengiz bir şey olduğunu biliyordum. Büyükannesi ona çok düşkün olduğundan, onu bugüne kadar besleyip büyüttük. O keşiş ve Taocuyu daha önce üç kere gördüm. İlkinde, yeşim ta-

şını övüp durmuşlardı; ikincisinde Baoyu ağır hastaydı ve keşiş gelip taşı eline almış ve efsunlu sözler söylemiş, Baoyu hemen iyileşmişti. Üçüncüsünde ise, kaybolan taşı geri getirdi. Ön salonda oturuyordu, sonra bir anda ortadan kayboldu. O zaman bir tuhaflık olduğunu anladım ve belki de Baoyu kutsanmış olduğundan, bu iki adamın onu korumak için geldiğini düşündüm. Ama galiba meselenin aslı, Baoyu'nün insan hayatının çilelerini tecrübe etmek için yüce bir diyardan dünyaya gelmiş olması. Geçen on dokuz yıl boyunca zavallı büyükannesi boşuna üzerine titredi! Bunu nihayet anladım!"

Bunları söylerken gözleri doldu.

"Ama eğer Bay Bao gerçekten Budist bir ölümsüzse, o zaman gitmeden önce imtihanı kazanmasına ne gerek vardı?" dedi hizmetkârlardan biri.

"Bütün bunları bilmeyi bekleyemezsin!" dedi Jia Zheng içini çekerek. "Gökteki takımyıldızları, dağlardaki münzeviler, mağaralardaki ruhların hepsinin kendilerine özgü yaradılışları var. Siz hiç Baoyu'yü hevesle ders çalışırken gördünüz mü? Dikkatini bir şeye verdiği zaman, erişemeyeceği hiçbir şey yoktu. Çok eşsiz bir mizacı vardı."

Hizmetkârları biraz olsun keyfini yerine getirmek için konuyu Jia Lan'ın imtihandaki başarısına ve ailenin talihinin dönmesine getirdiler. Sonra Jia Zheng mektubunu bitirip mühürledi. Baoyu'yle karşılaşmasından söz edip, artık yokluğunu daha fazla dert etmemelerini söyledi. Hizmetkârlarından biriyle mektubu Rongguo Konağı'na gönderdi, kendisi de tekneyle yolculuğuna devam etti. Onu burada bırakıyoruz.

***

Xue teyze, İmparator tarafından ilan edilen genel affı duyunca, kendi toparladıklarına eklemek için Xue Ke'yı bir yerlerden borç bulmaya gönderdi. Adalet Bakanlığı sonunda onay vermiş ve parayı kabul etmişti; bu arada Xue Pan'in serbest bırakılması için resmî bir belge yayımlandı. Xue Pan ailesine kavuştuğunda, ona verilecek kimisi sevinçli kimisi hüzünlü çok fazla haber birikmişti. Ama bunları okurun hayal gücüne bırakıyoruz.

"Bir daha böyle davranırsam, beni lime lime doğrasınlar!" diye yeminler etti Xue Pan.

Xue teyze eliyle oğlunun ağzını kapattı.

"Artık aklını başına alıp davranışlarına dikkat et!" dedi. "Böyle dehşet verici yeminler etmene gerek yok! Xiangling konusunda ne yapacaksın? Jingui'nin ölümü kendi elinden oldu! Artık fakir olsak da onun yerini doldurmaya gücümüz yeter. Xiangling senin odalığın olduğu günden beri çok çekti, bence onu eşin olarak alman lazım, bunu ona borçlusun. Ne diyorsun?"

Xue Pan başını sallayarak kabul etti; Baochai de bu teklifi destekledi. Xiangling çok şaşırdı; kıpkırmızı oldu.

"Bay Pan'e hizmetçisi olarak hizmet etmeye devam edebilirim, durumumu değiştirmeye gerek yok." dedi.

O günden sonra bütün hizmetkârlar onu Bayan Pan diye çağırmaya başladılar ve büyük bir saygı gösterdiler.

Daha sonra Xue Pan Jialara uğradı ve yaptıkları her şey için şükranlarını sundu. Annesi ve Baochai de yanındaydı; böylece Rongguo Konağı'nda aile bir araya gelmiş oldu. Birbirlerini selamladıktan sonra sohbete koyuldular. O sırada bir ulak Jia Zheng'ın mektubunu getirdi.

"Beyefendi birkaç gün içinde burada olacak." diye bilgi verdi ulak.

Wang Hanım Jia Lan'dan mektubu yüksek sesle okumasını istedi. Jia Zheng'ın Baoyu'yle karşılaştığı kısma gelince, başta Wang Hanım, Baochai ve Xiren olmak üzere herkes ağladı. Sonra Jia Lan, Jia Zheng'ın, üzülmemeleri ve Baoyu'nün kaderini anlamaya çalışmaları konusundaki tavsiyesini okudu; o Budist bir ölümsüzün yeniden dünyaya gelen ruhuydu.

"Eğer resmî bir göreve gelseydi ve meslek hayatı bir felaketle sonuçlansaydı, çok daha kötü olurdu!" diyerek kendilerini teselli ettiler. "O zaman aile de rezil duruma düşer, mahvolurdu! Şimdi ailemizden bir Bodhisattva çıkmasının şerefini yaşamak çok daha iyi! Ne de olsa onun bu ailede doğmasını sağlayan şey, anne ve babasının ortak karması, onların erdemi. Ningguo

Konağı'ndan Sör Jing yıllar boyunca simyayla uğraşmasına rağmen ölümsüz olmayı başaramadı. Baoyu'nünki büyük bir başarı! Bu açıdan bakarsan, kendini çok daha iyi hissedersin!" dediler Wang Hanım'a.

"Beni terk ettiği için Baoyu'ye kızdığımı sanma!" dedi Wang Hanım, Xue teyzeye, hıçkırıklar içinde. "Hayır, beni asıl üzen şey, karısının mutsuz kaderi. Bir yıldan biraz fazla süren bir evlilikten sonra, nasıl onu böyle terk edecek kadar zalim olabildi?"

Xue teyzenin de yüreği sızladı. Baochai bitkin düşene kadar ağladı. Bütün erkekler ön salona geçtikleri için Wang Hanım kardeşine içindekileri dökmeye devam etti.

"Onun yüzünden diken üstünde geçirdiğim onca yıldan sonra, nihayet evlendiğini, imtihanlarını geçtiğini görmenin ve torun beklemenin huzurunu yaşayacaktım. Şimdi bu çıktı! Sonunun böyle olacağını bilseydim, asla evlenmesine izin vermezdim! Zavallı kızcağıza böyle bir mutsuzluk yaşatmasına mâni olurdum!"

"Bu tür şeyleri kader belirliyor." diye onu teselli etti Xue teyze. "Bu şartlar altında başka ne yapabilirdik? Kızım hamile olduğu için kendimizi şanslı hissetmeliyiz; babaanne olacaksın! Eğer oğlan olursa, en azından o başarılı olsun; sonu iyi biten her şey iyidir! Li Wan'e baksana. Oğlu imtihanı geçti, gelecek yıl Saray Mezunu olup, resmî bir göreve geleceğine hiç şüphe yok. Annesi onca şeye katlandıktan sonra, şimdi en azından ödülünü alacak. Benim kızıma gelince, biliyorsun havai ve sorumsuz bir kız değildir. Onun için endişelenmene hiç gerek yok."

Wang Hanım için kardeşinin sözleri ikna edici ve güven vericiydi.

"Baochai her zaman ağırbaşlı ve ölçülü bir çocuktu." diye düşündü kendi kendine. "Hep sade ve basit şeyleri sevdi. Belki de bu yüzden böyle bir duruma düştü. Belki bu dünyadaki her şey gerçekten kaderdir! Chai çok ağlasa da asaletini hep korudu. Hatta zaman zaman beni bile teselli etmeye çalıştı. Ne kadar eşsiz bir kız! Bu dünyaya gülmek için gelmeyen kocasına hiç benzemiyor."

Bu düşüncelerle biraz olsun rahatlayan Wang Hanım, Xiren'i kafasına taktı bu sefer.

"Buradaki diğer hizmetçilerin hiçbiri sorun değil. Yaşı büyük olanlar evlendirilir, gençler de Baochai'e hizmet etmeye devam ederler. Peki, Xiren'i ne yapacağım?"

Böyle hassas bir konuyu aile toplantısında açmak istemedi ve kardeşiyle görüşmek üzere akşama kadar beklemeye karar verdi.

Xue teyze evine gitmeyip, çok üzülüyor diye korkusundan Baochai'i teselli etmek için kaldı. Ama Baochai çok mantıklıydı. Bütün olayları sabırla düşündü ve sonunda Baoyu her zaman çok tuhaf bir yaratık olduğundan ve her şey önceden yazıldığından mücadele etmenin bir faydası olmadığına karar verdi. Bunu annesine de gayet akıllı bir şekilde anlattı. Xue teyze, kızı böyle bir tavır sergilediği için çok rahatladı ve Wang Hanım'ı görünce ona da söyledi. Wang Hanım başını sallayıp derin bir iç çekti.

"Eğer ben kötü bir kadın olsaydım, kader asla bana böyle bir gelin vermezdi!" dedi.

Tekrar ağlamaya başlayınca Xue teyze onu yatıştırmaya çalıştı. Xiren meselesini açtı.

"Son zamanlarda çok zayıfladı. Tek yaptığı Baoyu'yü düşünmek. Bir eş için, her ne kadar ortalarda olmasa da kocasına sadakat göstermek doğru ve münasip bir şeydir. Bir odalık da isterse aynı şeyi yapabilir. Ama biz öyle olduğunu bilsek de Xiren'in Baoyu'nün odalığı olduğu hiçbir zaman resmî bir şekilde ilan edilmedi."

"Evet, ben de bir süre önce aynı şeyi düşündüm." dedi Wang Hanım. "Ben de seninle bunu konuşmak için fırsat kolluyordum. Eğer onu işten çıkarırsak, hiçbir yere gitmek istemeyecektir, hatta canına kıymaya bile kalkabilir. Yanımızda tutabiliriz ama Sör Zheng bunu onaylamaz. İçinden çıkılmaz bir mesele."

"Sör Zheng'ın, onun böyle tek başına burada kalıp Baoyu'ye sadakat göstermesine izin vereceğini hiç sanmıyorum." dedi Xue teyze. "Baoyu'nün odalığı olduğundan bile haberi yok. Onun her zaman sıradan bir hizmetçi olduğunu sanıyor, bu durumda onun kalmasına izin vermeyi tuhaf bulacaktır. Senin için tek çözüm, ailesinden birisini çağırtıp, onun için saygıdeğer bir koca bulmalarının önemini anlatmak. Onu cömert bir uğurlamayla göndeririz.

İyi bir kız ve daha çok genç. Senin için çalıştığı bunca yıldan sonra onun için elinden geleni yapmalısın. Ben onunla konuşayım. Şimdiden her şeyi bilmesine gerek yok. Önce ailesiyle görüş, birisini bulmalarını sağla; sonra kendimiz de araştırma yaparız. Müstakbel kocasının ailesi ona iyi bir hayat sağlayacak gibi görünürse, gencin kendisini de uygun bulursak, o zaman gitmesine ve evlenmesine izin veririz."

"Güzel fikir! Çok iyi düşündün." dedi Wang Hanım. "Eğer biz inisiyatifi ele almazsak, Sör Zheng ona karşı düşüncesizce davranır, sonra başka bir felaketin sorumlusu ben olurum."

"Aynı şey benim de aklıma geldi." dedi Xue teyze başını sallayarak.

Bir süre daha sohbet ettikten sonra Xue teyze izin istedi ve Baochai'in dairesine gitti. Xiren'i iki gözü iki çeşme ağlarken buldu ve mümkün olduğunca genel bir konuşma yaparak onu sakinleştirmeye çalıştı. Xiren iyi kalpli bir kızdı ve pek konuşkan sayılmazdı, Xue teyzenin söylediklerine uygun cevaplar verdi.

"Ben sadece bir hizmetçiyim." dedi sonunda. "Benimle böyle konuştuğunuz için çok naziksiniz. Hanımefendinin hiçbir dileğine karşı çıkmaya yeltenmem."

"İyi yürekli bir kızsın sen!" dedi Xue teyze, bu kadar itaatkâr olduğu için ona daha da ısınarak. Baochai de birkaç güzel şey söyledi ve ikisi Xiren'in yanından ayrılırlarken, içleri çok rahattı.

***

Birkaç gün sonra Jia Zheng eve geldi ve bütün aile tarafından karşılandı. Jia She ve Kuzen Zhen de sürgünden dönmüşlerdi; Jia Zheng'la zaman geçirip birbirleri hakkında bilgi alışverişinde bulundular. Sonra Jia Zheng kadınları görmek için içeri girdi. Baoyu'nün yokluğu herkesin üzerine kasvetli bir gölge düşürmüştü. Jia Zheng elinden geldiğince bunu dağıtmaya çalıştı.

"Bunun bir sebebi var!" dedi. "Şimdi yüksek standartlı bir sosyal hayat tesis etmek biz erkeklerin işi, umarım bu arada siz de evde bize destek olursunuz. Eskiden olduğu gibi işlerin gevşemesine izin verilmemeli. Her daire kendi düzenini sağlayacak; genel bir idareciye ihtiyacımız yok. Bizim dairenin bütün sorum-

luluğunu, uygun şekilde yerine getirmen için sana bırakıyorum." diye ekledi Wang Hanım'a dönerek Wang Hanım, Baochai'in hamile olduğunu ve Baoyu'nün hizmetçilerinin gönderileceklerini söyledi. Jia Zheng sessizce başını sallayarak onayladı.

Ertesi gün bakanlardan talimat almak için Saray'a gitti.

"Majestelerinin lütuflarına minnettarım." dedi. "Ama hâlâ matem döneminde olduğumdan, minnetimi nasıl ifade etmem gerektiği konusunda görüşlerinizi rica ediyorum."

Bakanlar, onun adına İmparator'a bir bildiri sunmayı teklif ettiler. İmparator büyük bir lütuf bahşederek, Jia Zheng'la özel görüşmeyi kabul etti ve o resmî olarak şükranlarını sunduktan sonra birkaç talimat verip, başarılı Saray Mezunu oğlunu sordu. Jia Zheng, Baoyu'nün ortadan kayboluşunu anlattı. İmparator çok şaşırdı ve Baoyu'nün kompozisyonlarının çok büyük bir yaratıcılık sergilediğini ancak başka bir âlemden gelen birisinden beklenecek bir kalitede olduğunu söyledi. Kaderinde olsaydı, böyle birisi Saray'da mutlaka terfi ettirilirdi ama dünyevi bir şeref kazanmaya tenezzül etmediğinden, Majesteleri ona "Ölümsüz Edebî Dâhi" unvanını bahşetti.

Jia Zheng, secde ederek bu büyük şerefe karşı şükranlarını sundu ve izin istedi. Eve dönünce, Jia Lian ve Kuzen Zhen tarafından karşılandı, onlar da Saray'dan gelen haberleri duydukları-na çok memnun oldular.

"Ningguo Konağı yeniden düzene kondu." dedi Kuzen Zhen. "Senin de onayınla tekrar orada oturmak istiyoruz. Bahçe'deki Yeşil Kafes Manastırı kardeşim Xichun'ün ibadetleri için ayrıldı."

Jia Zheng, bir süre düşündükten sonra bütün bu lütuflar için Saray'a minnet borçlu oldukları konusunda uzun bir nutuk çekti. Jia Lian de kızının evliliği meselesini açma fırsatı buldu.

"Annem ve babam Qiaojie'yi Zhou Bey'le evlendirmeyi uygun buluyorlar." dedi.

Jia Zheng, önceki gece Qiaojie'nin hikâyesini tüm detaylarıyla dinlemişti.

"Eğer kararları buysa, öyle olsun. Köy hayatında karşı çıkıla-

cak bir şey yok. Önemli olan, ailenin dürüst olması, delikanlının çalışıp hayatta başarılı olmaya hazırlanması. Zaten Saray'daki resmî görevlilerin hepsi şehirli değil." dedi.

"Evet, efendim." dedi Jia Lian. "Babam artık iyice yaşlandı, üstelik kronik astımı var. Her şeyi senin ellerine teslim ederek birkaç yıl sakin bir yaşam sürmek istiyor, amca."

"Aslında ben de taşrada bir münzevi hayatı yaşamak istiyorum." dedi Jia Zheng. "Ama ne yazık ki Saray'a karşı zorunluluklarım buna izin vermiyor."

Jia Zheng, Wang Hanım'ı görmeye gitti; Jia Lian de Liu nineyi davet etmek için birini gönderdi. Evlilik meselesinin beyefendi tarafından onaylandığı bildirilince, yaşlı kadın Wang Hanım ve diğer hanımlara, genç adamın gelecekteki başarıları, ailesinin yaşam standardının yükseleceği ve çiftin bir sürü oğul ve torun yetiştireceği konusunda uzun bir konuşma yaptı.

O böyle konuşurken, hizmetçilerden biri gelip, Xiren'in ağabeyi Hua Zifang'ın saygılarını sunmak üzere karısını gönderdiğini haber verdi. Wang Hanım kadınla görüştü. Hua ailesinin, şehrin güneyinde yaşayan, mal, mülk ve dükkân sahibi, Jiang diye bir genç için evlilik teklifi getirdiklerini öğrendi. Xiren'den birkaç yaş büyüktü, hiç evlenmemişti ve çok yakışıklı bir gençti. Wang Hanım bu özellikleri beğendi.

"Benim onayladığımı söyleyin onlara." dedi. "Birkaç gün içinde kocan gelip, kardeşini evlendirmek üzere buradan alabilir."

Aynı zamanda kendi hizmetkârlarını gönderip, gizli bir araştırma yaptırdı ve gencin karakteri teyit edilince, Baochai'i bilgilendirdi ve Xue teyzeden Xiren'e tatlılıkla haberi vermesini istedi. Zavallı Xiren, Rongguo Konağı'ndan ayrılacağına çok üzüldü ama direnmedi. Birkaç yıl önce Baoyu'nün evinde kendisini ziyarete gelişini ve sonrasında ölümde bile Baoyu'den ayrılmayacağına yemin edişini hatırladı.

"Şimdi hanımefendi beni bu arzumun tam tersi bir şey yapmaya mecbur bırakıyor. Eğer bekâr kalmak ve onun anısına sadık olmak için ısrar edersem, insanlar benim utanmaz olduğumu düşünürler. Ama buradan ayrılmayı hiç istemiyorum."

Boğulurcasına ağladı. Xue teyze ve Baochai onu ikna etmeye çalıştılar.

"Eğer burada ölürsem, hanımefendinin geçmişte benim için yaptıklarına kötü bir karşılık vermiş olurum." diye düşündü sonunda. "En iyisi evde ölmek!"

Böylelikle yüreğinde ağır bir kederle herkesle vedalaştı. Öteki hizmetçilerden ayrılmak da ona çok dokunuyordu. İlk fırsatta hayatına bir son vermeyi aklına koyup, arabaya bindi ve eve doğru yola koyuldu. Ağabeyi, Jiang ailesinin gönderdiği hediyeleri ve bir kısmını Wang Hanım'ın, bir kısmını da kendisinin hazırlattığı çeyizi teker teker gösterdi. Bu iyilik üzerine Xiren'in üzüntüsünü dile getirmesi daha da güçleşti. Ağabeyinin evinde iki gün kaldıktan sonra her şeyi tekrar dikkatle düşündü.

"Ağabeyim benim için çok güzel şeyler yapmış. Burada ölürsem onun kalbini kırarım."

Kafasında evirip çevirdi, hiçbir hareket kolay ve doğru görünmedi. Kalbinde sıkı bir düğüm vardı. Kaderine sabırla tahammül edip, uygun bir zamanı bekledi.

Kocasının evine götürülmesi için takvimdeki uğurlu gün geldi çattı. Olay çıkarmak istemediğinden kederini içine attı, gelin tahtırevanına bindi. Yeni evinde yeniden plan yapmayı düşündü. Ama Jiang evine vardığı anda, onların çok samimi ve saygılı insanlar olduklarını, her açıdan kendisine yeni evli bir hanımefendi gibi davrandıklarını, eve ayak basar basmaz hizmetçilerin ve refakatçi kadınların ona Bayan Jiang olarak hitap ettiklerini görünce ölümün yine imkânsız olduğunu anladı. Orada ölmek onları çok incitecekti; iyiliklerine karşı nankörlük olurdu. Düğün gecesi hiç durmadan ağladı ve kocasının yakınlaşmasına izin vermedi ama delikanlı yumuşak ilgisiyle yavaş yavaş onun kalbini kazandı.

Ertesi gün, beraber sandıklarını açarlarken, Jiang eşyalarının arasında kırmızı bir kuşak gördü. Bir zamanlar Baoyu'ye kendisinin verdiği bu kuşak, karısının Baoyu'nün hizmetçisi olduğunu ortaya koyuyordu. Hâlbuki onun Büyükanne Jia'nın hizmetçilerinden biri olduğunu sanıyordu; evlendiği kişinin Xiren olduğunu hiç düşünmemişti. Jiang Yuhan (yani Baoyu'nün aktör arkadaşı

Qiguan) geçmişte Baoyu'nün kendisine gösterdiği sıcaklığı hatırlayınca çok duygulandı ve Xiren'e daha nazik, daha düşünceli davranmaya başladı. Ona Baoyu'nün verdiği yeşil kuşağı gösterdi. Kocasının, eski efendisiyle arkadaş olduğunun bu gözle görülür kanıtı, Xiren'in hayatının talihin elinde olduğuna ve bu evliliğin kaderine yazıldığına inanmasını sağladı. Sonuçta yüreğini kocasına açma cesareti buldu, intiharı düşündüğünü anlattı. Onun sadakatinden çok etkilenen Jiang, güvenine layık olduğunu gösterdi ve ona büyük bir şefkat, samimi bir saygı gösterdi. Asla yönlendirmeye çalışmadan nazikçe sevdi ve değer verdi. Böylece Xiren canına kıymak için son fırsatı da kullanamadı.

Sevgili okur, Xiren'in de anladığı gibi, hayatın bir yazgıdan ibaret olduğu ve yapılabilecek hiçbir şey olmadığı doğrudur. Ama ne yazık ki bu görüş, genellikle gözden düşen oğullar ve devlet adamları ya da sadık dullar tarafından bir bahane olarak ileri sürülür. İşte bu yüzden Xiren "Tamamlayıcı Kayıt No: 3"te yer almıştı. Eskilerden bir şairin, bir zamanlar Şeftali Çiçeği Hanımefendisi anısına inşa edilen tapınaktan geçerken yazdığı gibi:

Eskilerden beri ölmektir en zor olan,

Sadece Xi Hanım'ı değildir, kalbi kırılan.[1]

Xiren'in evlilik hayatı başka bir hikâyenin ilk bölümüdür. Bizim hikâyemiz şimdi, yolsuzluktan suçlu bulunup cezaya çarptırılan ve genel aftan dolayı serbest bırakılıp sıradan bir vatandaş olarak memleketine gönderilen Jia Yucun'a dönüyor. Ailesini önden gönderip kendisi genç bir hizmetkâr ve bir araba dolusu eşyayla arkadan geliyordu. Yol onu bir kere daha Sazlı Geçit Nehri kıyısına getirdi. Oraya yaklaşırken, Taocu keşişin sazdan bir kulübeden çıkıp, ellerini kenetleyerek selam verdiğini gördü. Yucun bu sefer Zhen Shiyin'i hemen tanıdı ve eğilerek selamına karşılık verdi.

"Saygıdeğer Bay Jia," diye başladı yaşlı keşiş. "Son görüştüğümüzden bu yana iyisinizdir umarım."

---

1) Chu eyaletinin kralı Wen (MÖ 689-676 arasında hüküm sürmüştür.) bahar ve yaz döneminde, Xi eyaletinin hükümdarını mağlup edip öldürmüştü. Sonra Kral Xi'nin dul karısını kendisine odalık olarak almış, ondan iki oğlu olmuştu. Xi Hanım yeni efendisiyle konuşmayı reddetmiş ve Kral Wen bu sessizliğinin nedenini sorunca, kadın, "Ben, bir dul olarak ikinci kocama hizmet ediyorum. Ölmeyi başaramadığıma göre, söyleyecek neyim var?" demişti. (ç.n.)

"Demek benim eski efendim Zhen'siniz, Ölümsüz Olan!" diye bağırdı Yucun. "Son karşılaşmamızda neden beni tanıdığınızı kabul etmediniz? Daha sonra inziva kulübenizin yandığını duyunca, sağlığınız için çok endişelendim. Bana, üstün özelliklerinizin hikmetine ikinci kez hayran olma fırsatı bahşedildiği için çok şanslıyım. Ne yazık ki her zamanki aptallığımdan yine bu duruma düştüm."

"Geçen sefer, mevkiniz o kadar yüksekti ki tanıştığımızı söylemeye cüret edemedim." dedi Zhen Shiyin. "Eski dostluğumuza dayanarak birkaç şey söyledim ama hiç aldırmadınız. Zenginlik ve fakirlik, başarı ve başarısızlık asla tesadüf değildir. Bugün tekrar karşılaşmamız da tesadüf değil, anlamlı ve harika bir olay. Kulübem uzakta değil, uğrayıp benimle bir gün geçirirseniz çok sevinirim."

Jia Yucun memnuniyetle kabul etti ve iki adam el ele yürürlerken Yucun'ın genç hizmetkârı arabayla sazdan kulübeye kadar arkalarından geldi. Shiyin, Yucun'ı içeri buyur etti. Oturdular, yaşlı adamın yardımcısı çay getirdi. Yucun, bu gizemli değişiminin sırrını sordu. Shiyin gülümsedi.

"Bir anda bütün dünyam değişiverdi. Siz kendiniz de lüks ve bolluk diyarından geldiğinize göre, mutlaka Baoyu adını duymuşsunuzdur."

"Tabii." dedi Yucun. "Son zamanlarda Budizm'e sığındığı konusunda bazı dedikodular duydum. Geçmişte birkaç kez görüşmüştük ama böyle bir adım atacağı hiç aklıma gelmemişti."

"Beklenmedik bir şey değil." dedi Shiyin. "Ben onun tuhaf hikâyesini önceden biliyordum. Yıllar önce İnsanlık ve Saflık Sokağı'ndaki evimin kapısında seninle sohbet ettiğimiz zaman onunla karşılaşmıştım."

"Ama başkent sizin eski evinize çok uzaktı." dedi Yucun, büyük bir şaşkınlık içinde. "O zamanlar nasıl onu görmüş olabilirsiniz?"

"Uzun bir ruh birliğimiz var onunla." dedi Shiyin, esrarengiz bir şekilde.

"O hâlde şimdi nerede olduğunu da biliyorsunuzdur."

"Baoyu, 'Değerli Yeşim Taşı' demektir." dedi yaşlı adam. "Rong ve Ning konaklarına baskın yapılıp mallarına el konmadan önce, Baochai ve Daiyu'nün ayrıldıkları gün Yeşim Taşı da dünyayı terk etti. Bu, kısmen yaklaşan felaketten kaçış, kısmen de birliğin sağlanması içindi. O andan itibaren Taş'ın dünyaya ait karması tamamlandı, önceki sevgi bağları koptu; biçim ve öz bir kere daha birleşti. Ardından ailesinin adına şeref kazandırmak için imtihanı üstün bir şekilde geçerek ve asil bir oğula can vererek mucizevi kökenini sergiledi. Böylece değerli yaradılışı, sihirli gücü ve ruhani dönüşüm kapasitesi ortaya çıktı; herkes onun bu dünyanın sıradan bir taşı olmadığını öğrendi. Onu ben Budist Sonsuz Boşluk ve Taocu Sınırsız Zaman bu dünyaya getirdik. Şimdi yazgısı tamamlandığı için yine ait olduğu yere geri götüreceğiz. İşte Baoyu'ye olan bu!"

Yucun hepsini anlamasa da anladığı kadarına şaşırarak başını salladı.

"Demek işin aslı buymuş. Hiç bilmiyordum. Ama madem Baoyu böyle önemli bir ruhani kökene sahipti, neden aydınlığa erişmeden önce insani tutkulara o kadar düşkündü?"

Shiyin gülümsedi.

"Bunu açıklamaya çalışsam da her şeyi anlayamazsın. Büyük Boşluk Hayalî Diyarı ile Gerçek Cenneti aynı şeydir. Kayıtları iki kere okumak ve bir ömürlük tecrübe, aydınlanmayı getirmeyebilir mi? Peri çiçeği gerçek şekline dönüştüğüne göre, Manevi İdrak Taşı da aynısını yapamaz mı?"

Bu sefer keşişin sözleri Yucun'ın anlayış sınırlarını çok aşıyordu. Sadece bazı gizli anlamları olduğunun farkındaydı, daha fazlasını sorgulamaya yeltenmedi.

"Ne kadar naziksiniz, Baoyu hakkında bunları bana söylediniz." dedi. "Ama size bir soru daha sorabilir miyim? Neden İmparator Eşi de dâhil, bu soylu ailelerdeki bütün hanımefendiler sıradan bir sona eriştiler?"

Shiyin derin bir iç çekti.

"Sakın sözlerimi yanlış anlamayın, beyefendi! Sözünü ettiğiniz bu soylu hanımefendilerin hepsi tutku ve ceza diyarından geldiler. Çok eski zamanlardan beri kadınlar doğal olarak saf, şehvetten

arınmış, hatta en ufak bir tutkudan dahi uzak olmak zorundalar. Cui Yingying ve Su Xiaoxiao dünyevi arzuları olan ölümsüzlerdi, kutsal kalpleri bu dünyanın arzularıyla kirlendi ama Song Yu ve Sima Xiangru gibi romantik şairler de yazılarıyla günahkâr oldular. Aşkın tuzağına düşen biri nasıl iyi bir sonuç umabilir?"

Jia Yucun keşişin söylediklerini dinlerken, düşünceli bir şekilde sakalını sıvazlayıp derin bir iç çekti.

"Acaba Ning ve Rong Konakları eski refahlarına kavuşacaklar mı, efendim?" diye sordu.

"Refahın erdemle, belanın kötülükle gelmesi kaderde yazılıdır." dedi Shiyin. "Şimdi bu iki konakta iyiler doğru yola girdiler, kötüler de en azından pişmanlık duydular. İleride orkide ve kokulu osmantus beraber çiçek açacak, ailenin talihi düzelecek. Doğal ve doğru olan bu!"

Yucun başını önüne eğip bir süre düşündü; sonra birden gülmeye başladı.

"Evet! Tabii ya! Aralarında Lan (orkide) diye biri var, imtihanda başarılı oldu. Sözünü ettiğiniz osmantusa gelince, acaba o da bir şekilde daha önce söylediğiniz gibi Baoyu'nün imtihanı kazanması ve ardında şerefli bir vâris bırakmasıyla ilgili olabilir mi? Henüz doğmamış oğlunun kaderinde mutluluk olabilir mi?"

Shiyin esrarlı bir şekilde güldü.

"Zaman gösterecek. Şimdiden bir tahminde bulunmak yanlış olur."

Yucun'ın sormak istediği başka sorular da vardı ama Shiyin başka bir şeye cevap vermek istemiyordu. Yardımcısına masayı hazırlamasını ve yemekleri getirmesini söyledi. Yucun'ı da buyur etti. Yemeklerini bitirdiklerinde, Yucun hâlâ merak içindeydi. Bu sefer kendi geleceğini bilmek istiyordu ama şansını tüketmişti.

"Benim mütevazı kulübemde biraz dinlenin, beyefendi." dedi Shiyin. "Benim yapılacak bazı işlerim var, bugün tamamlanma günü."

Yucun buna şaşırdı.

"Yüce ruhani hâlinize bakıldığında, daha yerine getireceğiniz hangi karma kaldığını anlayamıyorum." dedi.

"Bir erkekle bir kadın arasındaki sevgiyle ilgili."

Bu Yucun'ı daha da şaşırttı.

"Lütfen açlıklar mısınız, efendim?" dedi.

"Sevgili dostum, bilmediğin bir şey var." dedi Shiyin. "Kızım Yinglian küçük bir kızken kaçırılmıştı. Hatta mesleğinizin başlangıcında siz de davasına bakmıştınız. Xue ailesine gelin gitti, çocuk doğurmak üzere. Ama doğumda ölecek. Xue ailesinin soyunu devam ettirecek bir oğul bırakacak ardında. Şimdi onun dünyevi hayatının sona erdiği an. Ruhunu teslim almak için hazır bulunmam lazım."

Cübbesinin kolunu sallayarak gitti. Yucun sersemlemişti ve Sazlı Geçit Nehri kıyısındaki sazdan kulübede uykuya daldı.

Shiyin, Xiangling'in ruhunu ölümün eşiğinden alıp Hayalî Diyar'a götürdü ve orada adı kayda geçirilsin diye Uyarıcı Görüntü Perisi'ne teslim etti. Sonra büyük kemerden geçerken rahiple Taocunun kendisine doğru geldiklerini gördü, yanlarına gitti.

"Tebrikler, saygıdeğer insanlar!" dedi. "Aşk karması yerine getirildi mi? Buna dâhil olan bütün ruhlar geri dönüp kayıtlara girdiler mi?"

"Henüz değil." dediler. "Ama o aptal bloku beraberimizde getirdik. Onu da ait olduğu yere götürüp, dünyadaki tecrübelerini kayda geçireceğiz; böylece dünyaya gidişi boşuna olmayacak."

Shiyin iki elini birleştirip selam verdikten sonra oradan ayrıldı. Rahip ve Taocu, Yeşim Taşı'yla beraber, Mavi Bayır Zirvesi'ne gelene kadar yollarına devam ettiler. Oraya varınca, Nüwa'nın gökyüzünü tamir etmek için taşları erittiği yerde bıraktılar. Bu iş bittikten sonra kendi yollarına gittiler.

Öbür dünyaya ait bir kitap öbür dünyanın hikâyelerini kaydeder. İki hayatı olan bir adam ilk şekline döner.

Bir gün ölümsüz Taocu Saygıdeğer Hükümsüz, tekrar Mavi Bayır Zirvesi'nden geçerken, gökyüzünün tamirinde kullanılmayan taşı gördü; önceki gibi üzerindeki yazılarla orada hareketsiz duruyordu. Bir kere daha dikkatle okuyunca, şiire yeni bir bölüm eklenerek tamamlandığını fark etti. Bu yeni ifadeler birkaç akı-

beti ortaya koyuyor ve olaylarda eksik kalan parçaları birleştirip, orijinal hikâyenin altında yatan kader örgüsünü tamamlıyordu.

"Taş Kardeş'in tuhaf hikâyesini ilk gördüğümde, roman olarak yazmaya değer olduğunu düşünmüş, bu amaçla kopyasını almıştım. Ama o zaman henüz bitmemiş, döngüsü tamamlanmamıştı. İlk hâlinde Taş'ın ait olduğu yere dönüşü hakkında hiçbir şey yoktu. Acaba bu son bölüm ne zaman eklendi? Şimdi okur, Taş Kardeş'in hayat tecrübesinin onun manevi idrakini nasıl keskinleştirdiğini ve gerçeğe olan farkındalığını tamamladığını gerçekten görebilir. Sonunda vicdan azabı ya da pişmanlık duyacağı bir şey yoktu. Yıllar geçtikçe, yeni yazıları solup, okunamaz hâle gelebilir. Tamamlanmış şeklini de kopyalasam ve dünyada boş vakti olup, bunu yayınlayarak mesajını insanlara aktaracak birini bulsam iyi olacak: Hiçbir şey göründüğü gibi değildir; sıra dışı ve sıradan olanlar, gerçek ve hayal hep birbirleriyle ilgilidir. O zaman belki insani kibirden bıkan insanlar gerçeğe dönebilir ya da yine bir dost dağ perisi Taş'ı tekrar dünyaya gönderir."

Böylece her şeyi kopyalayıp cübbesinin koluna soktu; yayımlama işini üstlenecek uygun bir fâni bulmak için insanoğlunun lüks ve görkemli dünyasına götürdü. Ama rastladığı herkes ya kendi işleriyle o kadar meşgul ya da günbegün hayatlarını idame ettirmek için o kadar çabalıyordu ki *Taş'ın Hikâyesi*'ne ayıracak hiç zamanları yoktu. Sonunda Sazlı Geçit Nehri kıyısındaki sazdan kulübeye geldi; orada uyuyan bir adam gördü ve boş zamanı olduğuna kanaat getirip *Taş'ın Hikâyesi*'ni okuması için ona vermeyi düşündü. Ama ne kadar seslendiyse de onu uyandıramadı. Sonunda dürtmeye karar verdi, o zaman adam yavaş yavaş gözlerini açtı; kitaba şöyle bir göz gezdirip bir kenara bıraktı.

"Bütün bunlara ben bizzat şahit oldum zaten. Gördüğüm kadarıyla kayıtlarında hiçbir hata yok. Bu hikâyeyi senin için dünyaya aktaracak birini söyleyebilirim sana; böylece bu sıra dışı hikâye düzgün bir sona varmış olur."

"Kimi kastediyorsun?" diye sordu Taocu Saygıdeğer Hükümsüz.

"Falan yılın, filan ayının filan gününe kadar bekle, Nostalji Stüdyosu'na gidip Bay Cao Xueqin'i bul. Ona Jia Yucun'dan söz et ve ne istediğini söyle."

Yucun tekrar uykuya daldı, Taocu Saygıdeğer Hükümsüz dediklerini dikkatle not etti. Kim bilir kaç kuşak ya da yüzyıl sonra gerçekten de Nostalji Stüdyosu'nu ve içinde geçip giden günlerin hikâyelerini okuyan Cao Xueqin'i buldu. Kendisine söylendiği gibi yaptı ve *Taş'ın Hikâyesi*'ni okusun diye ona verdi. Bay Cao gülümsedi.

"Gerçekten de Jia Yu Cun Yan (kurgusal bir dil ve kaba saba sözler)!" dedi.

"Siz onu nereden biliyorsunuz? O zaman bu hikâyeyi yaymaya gönüllü olduğunuzu düşünebilir miyim?" diye sordu Saygıdeğer Hükümsüz.

"Size Hükümsüz denmesi boşuna değilmiş!" dedi Cao. "Gerçekten hiç anlayışınız yok. Kırsal bir dil kullanılmış olabilir ama hiçbir hata ya da anlamsız ifade içermiyor. Birkaç kafa dengi arkadaşımla şarap eşliğinde yemek yedikten sonra, zaman geçirmek ya da yağmurlu bir akşam pencere kenarındaki lambanın altında yalnızlığı dağıtmak için çok ideal olacak! Önemli birilerinin yorumlamasına ya da yayımlamasına hiç gerek yok. Gerçekleri ortaya çıkarma ısrarınızla tıpkı kılıcını suya düşüren ve teknesinin kenarını işaretleyerek tekrar bulacağını sanan, dikbaşlı bir ukalaya benziyorsunuz."

Saygıdeğer Hükümsüz başını kaldırıp bir kahkaha attı, el yazmalarını yere fırlattı ve kendi kendine söylenerek hızla yoluna gitti.

"Demek gerçekten saçmalık! Yazarın da kopyalayanın da okurun da bir şey bildiği yok! Okurları oyalamak için yazılmış bir eser işte!"

Daha sonra bu hikâye okunduğunda, birisi yazarın amacına açıklık getirmek için bir dörtlük ekledi:

Anlatılan bir keder hikâyesi,

İnsan hayatından çok daha gerçekçi,

Hayat bir rüyadan ibaret olduğuna göre,

Başkalarının aptallığına gülme.